JACK WHITE

CODUL ONOAREI

Volumul 2

virtual-project.eu

JACK WHITE

Seria: Ordinul Templierilor

II

CODUL ONOAREI

Volumul 2

Original: *Standard of Honor* (2007)

Traducerea din limba engleză:
ANA-VERONICA MIRCEA

virtual-project.eu

NEMIRA

2009

INSULELE SICILIA ȘI CIPRU

1190-1191

1.

Călătoria pe mare din Marsilia până în Sicilia fusese mizerabilă pentru toată lumea, iar André o făcuse printre egalii săi, novicii Templului, cei mai neînsemnați dintre cei mai neînsemnați, găzduiți în pântecele unei corăbii vechi, cu miros dezgustător, pentru a trăi în penitență, murdărie și sărăcie în fiecare clipă a șederii lor în acel loc, cu excepția unei singure ore pe zi, când li se îngăduia să urce pe punte, pentru o gură de aer curat și pentru exerciții.

Teoretic, lui și camarazilor lui li se cerea ca, sub punte, să-și petreacă timpul în rugăciune, ascultând lecturi din Sfânta Scriptură și din Regula Templului și recitând și memorând articole și fragmente din ele. Însă, în realitate, tot frații care ar fi trebuit să se ocupe de lectură aveau rău de mare, nefiind în stare să stea pe un scaun și să citească, cu capul aplecat, în iadul fetid al punții de jos, care se legăna în toate părțile. Cei mai mulți dintre bărbații de la bord își petreceau timpul gemând, vomând și râgâind și nu reușeau să-și găsească locul din cauza suferinței.

Cu toate că fusese cruțat de partea cea mai rea a acesteia, în momentul când ancorară la Messina, André de St Clair nu mai purtase o discuție rațională, cu un suflet de om, de câteva săptămâni. Iar când i se permise, în cele din urmă, să meargă pe țărm, la comanderia ordinului din Messina, plecă fără să aibă idee unde și-ar fi putut găsi tatăl. Știa, însă, că Sieur Robert de Sablé, comandantul flotei regale, era omul său de legătură, stabilit de membrii consiliului la Aix, în Provence, omul care urma să-l călăuzească în tot ce avea să întreprindă în Outremer, în folosul ordinului; știa, totodată, că de Sablé avea să-i poată spune unde putea să-l găsească pe Sieur Henri. Ca urmare, cu

acordul fratelui Justin, se îndreptă direct către locul unde se afla amiralul flotei regale.

Așa ajunse să cineze în seara aceea în refectoriul imensei clădiri rechiziționate pentru personalul administrativ al armatei și al flotei, împreună cu tatăl său și cu regele Richard însuși.

Suveranul era agitat – prea mult timp petrecut pe mare, zise el, și prea multă viață monahală, alături de prinți, regi și fețe bisericești. Sieur Henri zâmbi auzindu-l, dar nu spuse nimic și Richard se întoarse pe jumătate către el.

— Zâmbește dacă vrei, Henri, dar citesc în ochii tăi că știi exact despre ce vorbesc. A fost destul de rău pe mare, iar de când am acostat mă sufoc întruna, înconjurat de preoți plângăcioși și de episcopi behăitori. Jur pe surâsul lui Hristos, prea multă tămâie poate înfunda plămânii unui om, făcându-l să gâfâie fiindcă nu poate să respire. Pe coaiele Domnului, cred c-aș fi înnebunit acolo, pe mare, dacă mai rămâneam închiși pe corabie încă o singură zi. Oameni clătinându-se și borând peste tot și mirosul vomei amenințând să pângărească orice fărâmă de mâncare. Dar acum, mulțumesc bunului Iisus, rugăciunile și pălăvrăgelile par să fi rămas, pentru un timp, în urma noastră. Simt nevoia să mă urc în șa, să las aerul proaspăt al lui Dumnezeu să-mi curețe sarea din păr și din plămâni și să uit o vreme de tâmpenia afacerilor de stat... Oh, știu că sunt necesare și vrednice de laudă, dintr-o mie de motive, și că le dau tuturor scribilor și clericilor un motiv să respire, dar, Henri, sunt îngrozitor de plictisitoare. Nu ești de acord? Așa! Caii mei au fost debarcați acum câteva zile și mai-marele grajdurilor spune că și-au revenit după călătorie și sunt gata să fie călăriți, de aceea plec în zori la o partidă de vânătoare, ca s-aduc carne proaspătă, fără duhoare de vomă, pentru noi toți. Veniți și voi doi, ce spuneți?

Cei doi bărbați se mulțumiră să dea din cap, fără ca măcar să se uite unul la celălalt. Odată ce Richard Plantagenet își pusese în gând un asemenea lucru, nu avea rost să încerci să protestezi sau să nu fii de acord.

Vânătoarea mersese bine și, către amiază, întregul grup – zece bărbați, în afară de servitori – se achitase cu bine de sarcină, când Richard hotărî să se oprească și îi conduse înapoi, spre Messina. Însă făcuseră mai puțin de jumătate din drum, când se confruntară cu semnele unor necazuri stânjenitoare. Un

mesager apăru în galop, cu calul suflând din greu, cu respirația tăiată, pentru a-l înștiința pe Richard că Filip al Franței se întorsese la Messina și îl chema pentru a sta neîntârziat de vorbă. Ceea ce îl năuci pe regele Angliei, pentru că Filip August plecase spre Outremer cu două zile înainte, în toiul unei dezlănțuiri de ranchiună, invidiind, probabil, felul în care se îngrămădiseră sicilienii să întâmpine sosirea flamboaiantă a lui Richard, la două zile după ce a lui trecuse neobservată. Însă Filip, binecunoscut pentru predispoziția sa la răul de mare, navigase pe o furtună violentă la numai câteva ore după plecare, iar corabia lui avariată avusese nevoie de aproape două zile ca să se târască înapoi, la Messina, unde suveranul Franței bătea acum din picior cu nerăbdare, așteptând întoarcerea lui Richard.

Acesta înjură pe șoptite, apoi se întoarse spre Sieur Henri, care călărea alături de el.

— Să-l ia naiba pe omul ăsta! N-o să scap niciodată de toanele lui? Credeam c-a plecat la drum în siguranță și c-am scăpat de grijă o vreme, dar acum s-a întors, scâncind și văicărindu-se că nimeni nu-i arată respectul pe care îl cere. Neghiobul ăsta afurisit pur și simplu nu știe că nu poți să ceri respect, că trebuie să-l câștigi. Ducă-se la Hades.

Henri păstră tăcerea, știind foarte bine că Richard nu făcea altceva decât să-și exprime frustrarea și nu avea nevoie de niciun comentariu din partea lui, iar regele, irascibil, continuă, înfierbântându-se pe aceeași temă, fără să-i treacă prin cap că Henri nici măcar nu era cu gândul acolo.

— Pe șezutul sacru al Domnului. Ca și cum n-aș avea destule pe cap fiind nevoit să mă ocup de Tancred, neobrăzatul ăla de rege idiot al Siciliei. Ăsta-i un motiv serios pentru ca un monarh să-și blesteme soarta. Regele Tancred! Tancred bețivul, Tancred pișăciosul, Tancred tâlharul. Blestemat să fie sufletul lui de hoț, o să-i pun mațele la uscat și o să fac din ele corzi pentru noua mea arcubalistă.

Se uită din nou la Sieur Henri.

— N-o să am odihnă până când nu-i vin de hac prostului ăluia fără obraz și până nu-i dau ceea ce merită. I-a furat surorii mele regatul, a aruncat fundul ei regesc într-o închisoare de-a lui și acum refuză să-i dea înapoi zestrea, asupra căreia n-are nici cel mai mic drept. Jur pe Dumnezeu, m-am gândit la mai multe

moduri în care să-i spintec măruntaiele, dar acum nu pot s-o fac, nu înainte de a-l consola pe capriciosul meu văr Capet. Filip cel august, într-adevăr... Am văzut vaci mai auguste decât franțuzul ăsta sclivisit.

Când își dădu seama că André îl fixa cu privirea, Sieur Henri refuză, cu prudență, să întâlnească ochii fiului său. Tancred pusese mâna pe tron cu doi ani în urmă, după moartea regelui William cel Bun, soțul surorii lui Richard, Joanna Plantagenet. Urcându-se pe tron, nu își închipuise că Richard avea s-ajungă vreodată în Sicilia, în indiferent în ce împrejurare. Tancred o întemnițase pe Joanna și luase în stăpânire zestrea ei substanțială. Se grăbise să o elibereze cu câteva zile înainte, imediat după sosirea neașteptată a fratelui ei, dar dăduse greș, cu ostentație, în privința înapoierii dotei, iar Richard se pregătea să îndrepte lucrurile. Aproape imediat după debarcare, trimisese câteva escadroane din forțele sale de elită, din Anglia și din Aquitania, să ocupe câteva poziții sigure, atât ofensive, cât și defensive, încercuind Messina. În același timp, printr-o mișcare surprinzătoare și iute ca fulgerul, luase în stăpânire o mănăstire puternic fortificată din La Bagnara, situată în partea opusă a strâmtorii Messina, unde lăsase o garnizoană și unde o instalase pe sora sa Joanna, în siguranță și bine apărată. Ținea deja în mână nouă zecimi dintr-un *fait accompli,* iar ultimul lucru de care avea nevoie acum era o nouă belea, precum reapariția nerăbdătorului Filip al Franței.

Când zidurile cetății Messina începură să se contureze în depărtare, vânătorii întâlniră un grup de yeomeni de-ai lui Richard, care discutau zgomotos, cu aprindere, fiind, evident, foarte agitați. Se părea că tensiunile din oraș se dezlănțuiseră în dimineața aceea sub forma unei ostilități pe față între oștenii englezi și negustorii sicilieni. Prin tradiție, sicilienilor nu le plăceau niciun fel de străini și nu făceau niciun secret din aversiunea lor. Îi ponegreau pe soldații englezi, numindu-i „cozi lungi” și sugerând, fără a se osteni să fie subtili, că fiecare dintre ei ascundea o coadă de drac sub veșminte. Iar în dimineața aceea, devreme, un oștean englez se certase cu un brutar din pricina prețului și a greutății unei franzele, iar mulțimea din jur se ridicase împotriva lui, călcându-l în picioare până l-au omorât, într-o demonstrație de ură care căpătase în curând proporțiile unei revolte de stradă, în timpul căreia

fuseseră măcelăriți mai mult de douăzeci de oșteni englezi, ale căror leșuri au fost aruncate apoi în latrine publice, ca o insultă suplimentară.

Richard își flutură mâna spre Sieur Henri, făcându-i semn să rămână alături de el, și dădu pinteni calului, pornind-o către cetate, dar, cu mult înainte de a ajunge la destinație, începură să le iasă în cale oșteni angevini în număr din ce în ce mai mare. Spuneau că englezii, cei care scăpaseră teferi din revolta de dimineață, fuseseră alungați din cetate și locuitorii orașului încuiaseră porțile în urma lor, pentru a-i ține afară. Grifonii – porecla insultătoare dată de englezi localnicilor – umpleau acum crestele zidurilor strigând injurii și batjocorindu-i pe yeomenii englezi, pe care Richard și grupul său îi vedeau agitându-se derutați în spațiul din afara porților.

Când se apropiară de locul desfășurării scenei, lui André îi fu limpede că yeomenii englezi din acel grup, în jur de o sută, erau puși pe răzbunare și nu mai așteptau decât un conducător care să-i regrupeze pentru un atac, așa că, fapt destul de firesc, se adunară în jurul lui Richard imediat ce acesta se apropie. Iar regele nu intenționa să se afunde și mai adânc în curentul de emoții care îi tulbura oamenii. Se ridică în scări și scoase un strigăt, solicitându-le atenția, apoi așteptă până când amuțiră. Când fu singur că erau numai ochi și urechi, își scoase sabia și se așeză din nou în șa, cu magnifica armă ridicată.

— Cunoașteți cu toții această sabie, le spuse, menținându-și vocea destul de joasă încât să fie nevoiți să-și încordeze auzul ca să-l poată asculta. Credeți c-o s-o mânjesc suportând insultele acestor bădărani și o să-i las lama să-și piardă luciul fiindcă nu e întrebuințată? O să-i învățăm pe acești grifoni să-și controleze apucăturile, flăcăi, fiți siguri de asta, dar trebuie s-o facem în felul meu… în felul în care sunt constrâns s-o fac. Pentru niște bărbați vânjoși și bravi ca voi, e simplu să se avânte în luptă strigând, cu mâinile goale, dar eu sunt nevoit să gândesc și să mă port ca un rege, să privesc totul din punctul de vedere al unui monarh. Așa că iată ce trebuie să facem.

Mătură cu privirea mulțimea care îl fixa acum îndelung, întâlnind, pentru un răstimp, oricât de scurt, ochii fiecărui om. Niciunul nu se clinti și nici nu scoase vreun sunet, iar el se ridică din nou în scări și, de data asta, își înălță vocea cu mai multă putere.

— Pe străzile din Messina sunt azi englezi morți. E adevărat?

Un urlet puternic, izvorât dintr-o sută de gâtlejuri, îi dădu dreptate, iar el sfâșie tăcerea șfichiuind aerul când își coborî sabia.

— Atunci, pe barba atotputernicului Dumnezeu, vor fi răzbunați, până la ultimul. Ucigașii lor nu vor rămâne nepedepsiți. Messina și cetățenii ei atinși de turbare vor plăti scump pentru fiecare englez dat astăzi pradă morții pe străzile sale sau eu nu sunt Richard al Angliei! O să fac dreptate. *Noi* o să facem dreptate! Jur în fața voastră că așa va fi.

Preț de câteva clipe, se stârni un haos de aprobări zgomotoase, iar Richard nu se uită nici măcar o singură dată către membrii grupului său de vânători în timp ce aștepta, răbdător, domolirea acelui tumult. În schimb, se concentră, apreciind cu precizie momentul când zgomotul începu să se stingă, și își ridică brațele, cerând să i se acorde atenție, în vreme ce se instala din nou tăcerea.

— Între timp, vă cer încrederea, cer înțelegerea voastră. Stau aici ca rege al Angliei, iar voi, oameni buni, sunteți englezi și vă aflați aici cu un scop pe care ați jurat să-l îndepliniți. Țara Sfântă a Domnului Dumnezeu vă așteaptă, gemând sub picioarele hoardelor păgâne. Gândiți-vă la asta. E datoria noastră sacră, față de Dumnezeul nostru, să intrăm în lupta cu sarazinii având fiecare om teafăr, și orice soldat pe care îl vom pierde la jumătatea drumului, pe ici, pe colo, înseamnă o sabie mai puțin printre cele ridicate în numele Domnului. Am putea asalta Messina aici, astăzi, dar porțile sunt încuiate și zidurile sunt pline de bărbați gata să ne țină piept, iar noi nu avem nimic de care să ne folosim, nicio scară, nimic. Iar ei, pe de altă parte, ne vor primi cu torente de săgeți și de sulițe, cu pietre, cu ulei clocotit. Am pierde prea mulți oameni și nu ne-o putem permite. Dar vă jur, pe mărunțaiele lui Hristos, că mâine o să fie altceva. Seara aceasta va fi pentru discuții, dar, dacă nu se vor dovedi raționali și nu-și vor cere iertare pentru ceea ce au făcut astăzi, la venirea dimineții ne vom afla din nou aici, însă pregătiți așa cum se cuvine, iar Messina și locuitorii ei vor vărsa lacrimi amare pentru nebunia zilei de astăzi. Atunci o să bem sânge de grifon.

Așteptă iarăși să se domolească strigătele înainte de a continua.

— Dar trebuie să știți, pe drept cuvânt, le spuse, că n-am dorința de a mai vărsa niciun alt strop de sânge englez aici, în Sicilia, dacă acest lucru se poate evita.

Ultima voce care bombănea se stinse în timp ce îi înțelegeau sensul cuvintelor.

— Orice om care rămâne, zăcând fără suflare, pe insula Sicilia, rosti el, într-o liniște deplină, arătând către ascultătorii săi amuțiți, e un om pierdut fără folos pentru marea și sfânta noastră încercare. Așa că iată ce vreau să faceți acum. Vreau să vă întoarceți cu toții, până la ultimul om, în tabăra voastră și să așteptați o veste de la mine. O să vă trimit vorbă în zori despre ceea ce se petrece. Iar pe drum povestiți-le tuturor celor pe care îi întâlniți ce v-am spus eu și întoarceți-i cu voi odată. Mai presus de orice, aveți încredere în mine și în vorbele pe care le-am rostit. Acum plecați și Domnul fie cu voi.

Rămase locului și îi privi pe yeomenii dezamăgiți, retrăgându-se, fără tragere de inimă, în direcția taberei lor. Numai după ce ultimul om dispăru din vedere se întoarse către zidurile cetății Messina, cu furia întipărită pe chip. Dar pentru André era tot atât de limpede că se hotărâse să-și țină pornirile în frâu. Richard scrută cu privirea locul din fața lui, observând spațiul larg, deschis, care îl despărțea de porțile enorme. Trecu apoi în revistă șirurile de tarabe dese, abandonate, aflate de-o parte și de alta ale acestora, înainte de a-și înălța fruntea, privind siluetele înghesuite pe coama zidurilor. În cele din urmă, începu să vorbească.

— Mă apropii de porți, ca să vorbesc cu căpitanul gărzii – presupunând că există unul. Până și o gloată ca asta trebuie să aibă un șef la poarta principală. Henri, tu și André veniți cu mine, așa cum o să vină și Baldwin, dar nu înaintăm direct, prin spațiul deschis. Ar însemna să ispitim soarta, invitând la atac vreun nebun fără pic de creier. Haideți, o să ne lăsăm caii aici, sub copertina asta mare, maronie, unde vor fi feriți de săgeți, și-o să ne continuăm drumul la adăpostul tarabelor – atât cât ni-l pot oferi. Patru e un număr potrivit. Un sol și escorta lui. Un om în plus ar putea fi o provocare și nu e un moment bine ales pentru provocări inutile. Ceilalți rămân aici, cu caii, și așteaptă întoarcerea noastră.

Descălecară sub copertina amplă pe care o părăsiră apoi pentru a se îndrepta către porți, mergând cu prudență printre

mesele, cotigile și dughenele din piață, conștienți că, pe măsură ce se apropiau de poartă, erau din ce în ce mai vulnerabili în fața unui atac de pe zidurile de deasupra. Însă nimeni nu îi brutaliză, nici nu îi stânjeni, și ajunseră curând în fața intrării, înaintând către arcada porții, unde canaturile erau blocate, sus, de bolta înaltă, proeminentă, de deasupra buiandrugului.

Totuși, în câteva momente, deveni evident că, acolo, nici Richard, nici altcineva nu puteau face nimic. Bariera înaltă din lemn de stejar, fără niciun element aparte, rămase închisă în fața strigătelor sale și nimeni nu răspunse cererii lui de a deschide și de a discuta. Regele vorbea, literalmente, cu un zid, expunându-se riscului, cât se poate de real, de a părea neghiob și incapabil. Cu fața apropiată de lemnul ușilor, trase aer cu putere pe nas, apoi dădu scurt din cap, acceptând inevitabilul.

— Asta e. Nu putem face nimic aici, așa că va trebui să ne întoarcem. Henri și André, mergeți în frunte. Eu vă urmez, iar Baldwin o să ne păzească spatele.

— Da, alteță.

André aruncă o scurtă privire către Richard înainte de a se întoarce și ochii i se opriră o clipă asupra lui Baldwin de Bethune, însoțitorul permanent al regelui și garda lui de corp. Credincios firii sale, uriașul cavaler taciturn din Anjou nu rostise în ziua aceea niciun cuvânt pe care să-l fi auzit André și nu spuse nimic nici acum, mulțumindu-se să-și tragă sabia din teacă. André o scoase și el pe a sa, îl zări, cu coada ochiului, pe tatăl său făcând același lucru, apoi ieși în văzul celor de deasupra porților și deschise drumul înapoi, pornind, printre tarabele din piață, către locul unde își lăsaseră caii și pe ceilalți membri ai grupului.

Avu pentru prima dată senzația existenței unui pericol abia când pătrunseră în labirintul tarabelor. Trecuseră prin același loc când se îndreptaseră spre porți, însă acum ceva se schimbase. Strânse mai tare sabia și înaintă cu mai multă prudență, cu ochii mișcându-se fără încetare, cercetând jocul de umbră și lumină dintre tarabe și dintre copertinele din jurul lor. Cu sabia în mână, tatăl său mergea paralel cu el, la doi pași distanță spre dreapta și cu o jumătate de pas în urmă, iar Richard era aproape în spatele lui André, fiind despărțit de el de aproape un pas. André știa, fără să se uite, că Baldwin trebuia să vină după Richard, mergând de-a-ndăratelea, cercetând din priviri înălțimea

zidurilor pe care le lăsaseră în urmă, în căutarea oricărei amenințări. Presimțirile rele i se intensificară. Ceva nu era așa cum ar fi trebuit.

Dădu să vorbească, să-i prevină cumva pe ceilalți, și tocmai începuse să-și răsucească umărul, când licărul unei mișcări din stânga sa îi atrase atenția. Se întoarse imediat într-acolo, strângând cu mai multă putere mânerul sabiei, dar nu era nimic de văzut. Doar o tarabă goală, ca toate celelalte, cu excepția faptului că avea, în spate, un perete de pânză neagră. Dar, când ochii i se obișnuiră cu întunericul, desluși o altă mișcare în umbră și reacționă instinctiv când își dădu seama la ce se uita: un bărbat, îmbrăcat în întregime în negru, pe punctul de a slobozi o săgeată dintr-o arbaletă. Țipă și își înălță brusc sabia, îndreptând-o în lateral cât de repede putu, ca să-l prevină pe Richard și să-l împingă înapoi, dar știa că era prea târziu. Pe urmă auzi un zăngănit răsunător și primi în cap o lovitură puternică, zguduitoare. O clipă văzu lumini licărind și se simți azvârlit într-o parte și în el însuși, apoi nu mai știu nimic.

La mult timp după întâmplare, când extazul și entuziasmul păliseră și se simți în sfârșit în stare să se gândească la asta, André de St Clair se strădui să pună cap la cap șirul de fapte care îl aduseseră acolo unde era în dimineața aceea, în poziția exactă care îi permisese să salveze viața regelui în furnicarul de insule pline de gunoaie ce despărțeau tarabele înghesuite în spațiul din fața zidurilor înalte, inexpresive, ale cetății Messina. Știa că dacă s-ar fi aflat cu treizeci de centimetri mai încolo, într-o parte sau într-alta, față de locul în care stătuse în acel moment crucial, nu ar fi putut face ceea ce făcuse, iar Richard al Angliei ar fi murit acolo, pe pământul presărat cu resturi de mâncare din piața pustie.

•

André de St Clair avu nevoie de ceva timp ca să-și recapete cunoștința și, când o făcu, se pomeni pe un tărâm al suferinței, cu mâna și brațul drept în flăcările unei dureri crâncene. Sabia lui repezită în sus intersectase cu precizie traiectoria săgeții ucigașe de arbaletă și vârful acelui proiectil metalic nimerise exact în centrul lamei, cam la o lățime de palmă distanță de mânerul în formă de cruce, înclinând sabia cu putere înapoi, pentru a-l pocni pe rege în piept și peste umăr, făcându-l să se rostogolească la pământ. În timpul acelei mișcări violente de

răsucire, sabia lui Richard zvâcnise în exterior, purtată de un gest reflex, și lovise cu forță ceafa lui André, amețindu-l.

Propria lui sabie fusese distrusă în urma impactului, lama răsucită și deformată pe toată lungimea fiind imposibil de reparat, iar săgeata din oțel masiv, slobozită de la nu mai mult de treizeci de metri, făcuse o gaură în oțelul călit al lamei groase de doisprezece milimetri. Izbit cu forța deplină a sabiei deviate de săgeată, regele își pierduse pentru o vreme cunoștința, iar zalele cămășii ușoare, singura armură pe care o purtase în timpul vânătorii, i se presaseră de piept, învinețindu-i carnea. Din nefericire, se părea că brațul drept al lui Sieur André, degetele și încheietura se rupseseră, răsucite de izbitură, refacerea lor fiind destul de improbabilă.

La câteva clipe după atac, Richard și micul său grup erau înconjurați de ceilalți participanți la vânătoare și, la scurt timp după aceea, locul era înțesat de oșteni englezi. Când Baldwin se reîntoarse, purtând pe umăr trupul fără cunoștință al celui care fusese cât pe ce să devină asasin, Richard și André erau deja puși pe tărgi și duși, cu o căruță, în cortul regelui, unde medicii acestuia se apucară imediat de lucru, ca să le aline suferințele suveranului și apărătorului său.

Baldwin terminase rapid interogatoriul prizonierului, simplificat de faptul că individul nu era nicidecum un erou și nu suporta durerea, mai ales când îi era provocată, cu sânge rece și sistematic, de cineva precum uriașul cavaler din Anjou. Potențialul ucigaș mărturisise imediat, dezvăluind în amănunt cele întâmplate. Se dovedise a fi un soi de sergent, în slujba lui Tancred. Aflase cumva că regele Siciliei și Richard erau la cuțite și, drept urmare, se hotărâse, fără să stea pe gânduri, să-l elimine pe cel de al doilea, care amenința fericirea monarhului său.

Medicii hotărâră, în cele din urmă, că, de fapt, brațul lui de St Clair nu era rupt. Dar căzură de acord că fusese foarte afectat și că André avea să-l poată folosi din nou abia după câteva săptămâni sau poate chiar luni de zile. Fiecare os și fiecare tendon al palmei, încheietura mâinii și cotul, ba chiar și umărul, fuseseră puternic răsucite și încordate, nu suficient pentru a i se rupe articulațiile, dar destul de aproape de asta, pentru ca impunătorii doctori ai regelui să se încrunte cu gravitate și să clatine din cap. Au fost de acord că mâna avea să se

învinețească spectaculos – deja începuse să se înnegrească – și niciunul dintre ei nu voia să facă speculații asupra duratei în care aveau să se facă simțite efectele, dar erau absolut de aceeași părere, afirmând că singurul leac eficient pe care îl puteau oferi era timpul, oricât de mult avea să fie necesar, așa că prinseră brațul cavalerului într-un înveliș rigid de ațele, fixând încheieturile, astfel încât să nu poată fi mișcate înainte ca ei înșiși să considere că o asemenea încercare putea fi făcută. Apoi, pentru că rănitul avea dureri mari și pentru că însuși regele îi era îndatorat peste măsură, îi administrară o doză de opiu suficientă pentru trei zile.

•

Când André de St Clair deschise în sfârșit din nou ochii, simțindu-se cu mintea întreagă, tatăl său stătea la căpătâiul patului, uitându-se la el cu privirile pierdute. André încercă să se ridice în capul oaselor, dar descoperi că nu putea să-și clintească niciun mușchi, singurul rezultat al efortului său fiind un mormăit, care l-a făcut pe Sieur Henri să revină în prezent. Maestrul de arme se îndreptă în scaun, apoi se aplecă, încruntându-se îngrijorat.

— André? Ți-ai revenit? Clipi nedumerit. Te-ai trezit?

Tânărul se sili să se destindă, fără ca nici măcar să încerce să-și miște capul. Când mormăise închisese ochii, iar acum zăcea, imobil, controlându-și respirația și întrebându-se dacă vocea avea să refuze să se supună voinței sale, așa cum o făcuseră mușchii. Dar, când se simți pregătit, își mișcă pe îndelete limba, agitând cei câțiva stropi de salivă din gura uscată și înghițindu-i, apoi vorbi:

— Tată? Ce faci aici? Clipi și se uită în jur, realizând că nu era în clădirea comanderiei Templului. Unde mă aflu?

— Ești în încăperile personale ale regelui Richard, în infirmeria lui.

— De când sunt aici?

Sieur Henri trase adânc aer în piept, apoi dădu din cap, ca și cum ar fi fost mulțumit de ceva anume, dar nu făcu nicio încercare de a răspunde la întrebarea fiului său.

— Perfect, spuse, în schimb. Ești bine. Știam că așa o să fie. Medicii regelui au avut grijă să-ți aline durerile și te-au ținut drogat. Dar ți-au scos atelele alaltăieri. Acum ești doar bandajat.

André numără în gând până la cinci, reținând informațiile primite.

— Și de când sunt aici?

— Au trecut patru zile de când ai fost… rănit. Ți-ai petrecut trei dintre ele fără cunoștință, legat de un suport construit special pentru tine, sub îndrumarea lui Lucien de Amboise, mai-marele medicilor regelui. O soluție surprinzătoare. Te-a ținut complet ridicat, suspendat în aer, cu niște scripeți. N-am mai văzut niciodată așa ceva.

— Am delirat?

André se simți brusc doborât de teama că ar fi putut dezvălui ceva în timpul bolii, toate gândurile despre Ordinul de Sion și despre secretele sale care i se învârtejeau prin minte, dar tatăl său își înălță sprâncenele a mirare.

— Să delirezi? Nicidecum. Ai fost ca mort aproape tot timpul… cel puțin aproape în tot timpul pe care l-am petrecut eu aici, și am stat cu tine în cea mai mare parte a ultimelor trei zile, cu îngăduința regelui Richard.

— Și acum sunt drogat?

— Nu. Maestrul Lucien a fost de părere că trebuie să te trezești de la sine… Henri se uită în jur, ușor surprins… cam pe la ora asta. A spus pe la jumătatea dimineții și chiar așa e. Cum te simți?

— Nu mă pot mișca.

— Nu, nu poți, fiindcă mai ești încă legat, ca să nu faci vreo mișcare greșită. Cum te simți, în afară de *asta*?

— Mai bine decât înainte. Îmi amintesc că am vomat… Aveam o durere îngrozitoare. Și îmi aduc aminte că nu eram în stare să gândesc limpede… că am avut viziuni stranii și că am auzit zgomote ciudate. Acum îmi e mai bine și mă simt ușurat să aflu că nu sunt paralizat. Așa am crezut când m-am trezit. Altfel mă simt bine. Poți să dezlegi frânghiile astea?

— Nu sunt frânghii, sunt curele de piele. Dar cred că e mai bine să le ții până hotărăște maestrul Lucien că pot fi scoase. Henri tăcu o clipă, apoi întrebă, cu glasul plin de uimire: Cum ai făcut asta?

— Hmm? Ce să fac?

— Ceea ce ai făcut în piață. Cum ai putut să fii atât de iute, să ridici sabia așa, exact acolo unde trebuia să fie?

André își răsuci ușor capul pe pernă, până când reuși să se uite drept spre tatăl său, așteptându-se să-l vadă zâmbindu-i, în semn că îl tachina, dar chipul lui Sieur Henri nu trăda nicio urmă de amuzament, așa că acum fu rândul lui să se încrunte.

— Te referi la cum am parat săgeata? N-am putut. N-am făcut *asta*, tată, nu intenționat. Așa s-a nimerit… a fost pură întâmplare. M-am mișcat, încercând să strig ca să vă previn și să-i fac semn lui Richard să se arunce la pământ, dar am fost prea lent… mult, mult prea lent. Ce face regele?

Henri își lăsă capul într-o parte, mijindu-și ochii de parcă ar fi reflectat asupra spuselor fiului său, apoi murmură:

— Alteța Sa e perfect sănătoasă și toată lumea crede că datorează această sănătate faptului că tu i-ai apărat trupul regesc în timpul atacului.

André clătină ușor din cap, rotindu-și-l cu grijă dintr-o parte în alta a pernei.

— Nu e așa. I-o datorează Fortunei, zeița romană a norocului, fiindcă a fost un noroc că m-am aflat acolo și m-am mișcat atunci când am făcut-o. N-am văzut săgeata venind. A fost trasă de la mai puțin de treizeci de pași și abia dacă l-am zărit pe omul care a slobozit-o… Ce s-a întâmplat cu el, a fost prins și ucis?

— Prins, dar nu ucis. Era un dobitoc și a acționat de unul singur, gândindu-se că avea să fie răsplătit de Tancred. Baldwin l-a prins și Richard l-a iertat, i-a dat cinci monede de argint, răsplătindu-l, în aparență, pentru că e un țintaș jalnic, și l-a lăsat să plece. Regele a ieșit din povestea asta bine văzut de toată lumea, atât de sicilieni, cât și de ai noștri, prin faptul că l-a iertat pe individ și n-a dat importanță încercării lui. Dar, uite ce e…

André așteptă, dar, văzând că tatăl său nu mai zicea nimic, întrebă:

— Ce să fie, tată? Ce voiai să spui?

Sieur Henri ridică din umeri.

— Voiam… voiam să spun ceva care pare să fie lipsit de sens, dar cred că trebuie spus oricum. Tu ești convins… Șovăi, apoi se avântă. Da, tu ești convins că ai salvat viața regelui din întâmplare. Înțeleg asta. Dar nu sunt de acord. N-ai fi putut face ce ai făcut dacă n-ai fi fost pregătit s-o faci, dacă nu ți-ai fi impus-o. Ai făcut-o fiindcă erai gata să o faci, gata să reacționezi la orice ar fi urmat. Cred asta cu aceeași tărie cu care crezi tu în

explicația ta, iar faptul că și *Richard,* o crede, așa cum o cred și ceilalți, e chiar mai important. Dacă te dai acum jos din pat și declari că totul n-a fost decât o întâmplare și că acțiunea ta e lipsită de orice merit, o să-ți faci un mare deserviciu, fiule.

— De ce? Mi se pare că e corect să o fac… să spun adevărul.

— Poate că e corect, dar, în cazul ăsta, e o prostie. Gândește-te unde ne aflăm și ce te așteaptă.

Cuvintele îșI atinseră ținta, dar într-un mod pe care Sieur Henri nu putea să-l înțeleagă.

— Uită-te la oamenii care te înconjoară, André, în această străduință a noastră. Câtă corectitudine vezi? Câte noblețe sau câtă integritate? Eu cred că nu prea multă. Nu așa cum am fost noi doi obișnuiți să privim aceste însușiri. Clătină din cap, frustrat. Uite, îți vorbesc ca un tată care te iubește și nu am în minte nimic altceva, chiar dacă ai impresia că spun lucruri fără sens. André, niciunul dintre noi nu-și poate permite să neglijeze un avantaj sau să renunțe la el, când i se oferă. Fiecare dintre noi e singur în mijlocul unei oștiri prea mari pentru a fi numărată om cu om, mergând împotriva alteia, despre care unii spun că ne e superioară numeric, așa cum firele de nisip din deșert sunt mai numeroase decât pietrele… Tu ai ocazia de a-ți îmbunătăți situația, poate ocazia de a trăi mai mult decât camarazii tăi și a supraviețui în mod onorabil războiului care ne așteaptă – cu toate că asta este, ca întotdeauna, în mâinile lui Dumnezeu. Ai salvat viața regelui! N-are importanță că tu crezi c-a fost o întâmplare. Și faptul că te aflai acolo a fost o întâmplare. Richard stătea exact în acel loc, exact în momentul acela, dintr-o întâmplare. Iar arbaletrierul sicilian l-a recunoscut pe bărbatul care mergea prin piață ca fiind regele Angliei tot din întâmplare. Dar fapt este că, atunci când s-a îndreptat spre inima de leu a acestuia, săgeata individului a întâlnit și a străpuns lama sabiei tale, i-a găurit metalul. Dacă sabia n-ar fi fost acolo, săgeata ar fi despicat inima lui Richard și i-ar fi ieșit prin spinare. Ăsta. E. Adevărul! Și acest adevăr poate lucra în folosul tău. Fiind recunoscut drept salvatorul regelui, o să ieși în evidență față de alții. Faima iuțelii și a îndemânării tale o să ți-o ia întotdeauna înainte, avertizându-i pe cei care-ți sunt mai prejos să te trateze cu respect. Dar asta numai dacă nu dai în vileag ce crezi tu că s-a întâmplat. Nimeni nu dă nicio ceapă degerată pe un cavaler ca

oricare altul, care a dat cu piciorul norocului ce i-a surâs pentru o clipă.

— Da, tată, te-am înțeles…

Tonul fu suficient pentru a întrerupe avertismentele tatălui său, care amuți, privindu-l și așteptând să vorbească. André se gândi la ceea ce îl aștepta de fapt în Outremer, se gândi cum i se putea ușura misiunea dacă oamenii îl priveau așa cum spusese Sieur Henri.

— Bine, bine, atunci așa să fie. M-ai convins și m-am hotărât. N-o să mai vorbesc despre fapte întâmplătoare. Tăcu, apoi zâmbi. Și ce-o să urmeze acum? Model de perfecțiune sau nu, încă mai sunt cea mai jalnică făptură din lume: un novice din Ordinul Templului.

Tatăl său surâse.

— Da, poate, dar n-o să mai dureze mult. Cred că, după asta, greutățile vor fi mai ușor de suportat.

Întins pe spate, André ridică sardonic dintr-o sprânceană.

— Crezi? S-ar putea ca fratele Justin, maestrul novicilor, să nu fie impresionat de noua mea faimă… Crezi c-o să mai rămânem mult aici, în Sicilia?

— Păi, ieri aș fi făcut pariu că n-o să mai stăm mult. Richard a băgat de-a binelea spaima în Tancred și în gloatele lui și sunt sigur că se gândise că o ședere îndelungată la Messina, cu Filip smiorcăindu-se și văicărindu-se la cea mai măruntă contrazicere imaginabilă, n-are niciun farmec. Dar totul s-a schimbat azi-dimineață, odată cu primirea unor vești îngrozitoare. Barbarossa e mort, oștirea i s-a risipit. Întreaga lume e derutată. Acum mă-ndoiesc c-o să mai plecăm de aici până în primăvară.

Pentru câteva clipe, André rămase fără grai. Frederic Barbarossa, care deținuse titlul de Sfânt Împărat Roman vreme de trei decenii, era un leviatan printre oameni, acum îmbătrânit, dar nu cu mult mai puțin în formă și gata de luptă decât fusese când pretinsese tronul imperiului, cu treizeci și cinci de ani în urmă. La șaizeci și ceva de ani, avusese suficientă putere și influență pentru a aduna o armată de două sute de mii de oameni și a o conduce el însuși, îndreptându-se spre Outremer pe uscat, pe drumul Constantinopolului. Era, după orice standard, o legendă, un nume cu adevărat demn de a fi invocat.

— A murit Barbarossa? Cum? Ce s-a-ntâmplat? Vrei să spui că Saladin l-a învins?

Tatăl său clătină din cap.

— Nu, nicidecum. Barbarossa n-a ajuns în Țara Sfântă. Se pare că s-a-necat pe undeva, în apropiere de Bizanț, când traversa un râu de munte, așa se spune. A căzut de pe cal, fiind în armură, în apa ca gheața. Armura l-a tras la fund și era deja mort când l-au scos. Știi, era bătrân. Se spune că l-a ucis șocul… apa rece…

— Sfinte Iisuse!

Vocea lui Sieur Henri era acum mai fermă.

— Am primit vestea azi-dimineață, adusă de o corabie sosită dinspre Cipru. Era plină cu oamenii lui Barbarossa – de rang înalt, baroni și conți, seniori și cavaleri, cu toții în drum către casă. Se pare că armata a început să se împrăștie chiar din clipa morții bătrânului. Nimeni n-a fost destul de puternic, sau n-a fost acceptat de ceilalți, din punct de vedere politic, încât să regrupeze forțele și să le țină laolaltă. La o lună după eveniment – după moartea lui – armata dispăruse cu desăvârșire. Erau peste două sute de mii și s-au risipit în cele patru vânturi, până ce s-a ales praful.

— Dar fiul lui, șvabul, Frederick? Ce s-a-ntâmplat cu el? Nu e posibil să fi abandonat pur și simplu leșul tatălui său și să fi fugit. Povestea nu se poate rezuma la ceea ce spuneai.

Sieur Henri ridică din umeri.

— Se pare că nimeni nu știe nimic precis. Nimeni nu știe nici măcar dacă vreo parte a armatei și-a continuat marșul spre Outremer și nimeni nu pare dornic să creadă asta.

— Hm. Nimeni de pe corabia aia nu vrea să spună altceva. Dacă Frederick de Șvabia sau oricare dintre ceilalți comandanți e în drum spre Palestina, cei aflați acum la bord, precum și toți ceilalți care au fugit către casă, nu pot să pară decât niște lași, nu crezi?

O vreme nu mai vorbi niciunul, fiecare meditând asupra semnificației acelor noutăți, până când André spuse:

— Asta schimbă totul.

— Cum adică totul?

— Ei, nu totul… Dar modifică, fără îndoială, presiunile politice pentru care și-au făcut atâtea griji Richard, Filip și papa. Barbarossa fiind mort, amenințarea ortodoxiei răsăritene la adresa guvernării papale din Ierusalim slăbește în mod simțitor,

iar asta se preschimbă, de-a dreptul, într-un răgaz ce ne va permite nouă și oștirilor noastre să ne tragem sufletul.

— Nu te pot urmări. În Outremer nu se schimbă nimic. Conrad de Montferrat continuă să fie cu cuțitul la beregata regelui Guy, încercând să-i ia locul.

— Da, dar zelul o să-i scadă considerabil când o să audă de moartea vărului său imperial. Atât timp cât mișcările lui au avut în spate amenințarea puterii lui Barbarossa, s-a ținut țanțoș. Cred că, fără el, o să fie mult mai înclinat către compromisuri decât până acum. Oricum, sunt sigur că, odată ce în Outremer o să se afle că Barbarossa a murit și că armata i s-a împrăștiat, Guy și partizanii lui se vor simți suficient de încurajați ca să-și mențină pozițiile, așteptându-l pe Richard, indiferent cât ar dura. De aceea nu găsesc nicio fisură în raționamentul tău. Probabil c-o să rămânem aici toată iarna și-o să plecăm din nou pe mare la primăvară. Ceea ce o să dea naștere unui întreg șir de complicații noi, dar nici eu, nici tu, nici altcineva nu putem face nimic ca să schimbăm toate astea, așa că n-avem decât să le acceptăm.

Sieur Henri se ridică.

— Aș face bine să plec. În ultima vreme m-am ocupat prea mult de propriile mele griji. Și probabil că regele o să vrea să stăm de vorbă, acum, după ce-a chibzuit asupra veștilor primite. Dacă se hotărăște să stăm aici până la primăvară, o să fiu nevoit să m-apuc de construirea unor adăposturi de iarnă pentru toată afurisita asta de oaste. Sfinte Iisuse, o să fie o treabă dată naibii, în locul ăsta uitat de Dumnezeu. Tu rămâi în pat și gândește-te că trebuie să te-nsănătoșești. Rămâi cu bine, ne vedem mâine.

•

Vătămările mâinii și ale încheieturii lui André se lecuiră abia după zece zile suficient pentru a-și putea încleșta pumnul, dar, chiar și atunci, degetele și oasele mâinii continuară să fie prea slăbite, așa că nu putea să strângă ceva cu putere. Antebrațul, cotul și umărul i se refăcuseră complet, ajungând la o culoare aproape normală, dar palma încă mai era înfricoșătoare la vedere, fiind o masă de vânătăi multicolore.

În cea de a cincisprezecea zi după ce fusese rănit, își dădu în sfârșit picioarele jos din pat, proptindu-și-le cu fermitate pe podea, apoi se ridică, ajutându-se de un baston solid pe care îl

ținea în mâna stângă. Se opri o clipă, legănându-se ușor până când reuși să-și controleze din nou echilibrul, apoi respiră adânc, făcu un pas și se îndepărtă de pat. Sau cel puțin asta încercă să facă, dar picioarele nu i se clintiră și se prăbuși drept în față, ca un buștean, având nevoie de ajutor ca să ajungă din nou pe patul de campanie.

Peste alte trei zile, mergea cu ușurință, dar avu nevoie de încă o săptămână pentru ca mâna să-i redevină destul de vânjoasă ca să țină din nou sabia cu o oarecare forță și abia atunci se socoti că era timpul să iasă de sub supravegherea maestrului Lucien și să se reîntoarcă printre camarazii săi, novicii, care își începuseră instruirea în lipsa lui. În dimineața zilei plecării, regele în persoană deschise ușa încăperii în care André lua micul dejun în compania altor doi cavaleri și se aplecă înăuntru.

— Poftim, îi spuse lui André, o să ai nevoie de asta.

Își înălță mâna, strecurându-și-o în interior, și aruncă spre André, care tocmai se ridica în picioare, o sabie lungă aflată în teacă. El prinse arma și o ținu cu brațul întins, văzând că era înfășurată într-o centură groasă, dar flexibilă. Se întoarse către Richard, dar regele plecase deja, lăsând ușa să se trântească în spatele lui. André se uită pe rând la comesenii lui și observă că îl priveau ca niște bufnițe, pe sub sprâncenele înălțate. Ridică din umeri și zâmbi, oarecum rușinat.

— Am pierdut-o pe cealaltă, spuse, apoi desfășură centura din jurul tecii și scoase sabia.

Era magnifică, darul unui rege, și și-o apropie de ochi ca să admire licărul luminii, jucând, într-o învălmășire de forme, de-a lungul acelei lame superbe. Ornamentele nu erau nici prea complicate, nici ostentative, ci pur și simplu splendide prin fiecare detaliu, până și pielea groasă a tecii fiind prelucrată și reliefată cu subtilitate, cu stratul interior, din piele de oaie, răzuit până nu îi mai rămăsese decât o umbră de puf. Își aduse aminte de sabia pe care o avusese înainte, o armă utilă, lipsită de pretenții, care îl servise onorabil ani de-a rândul și își dădu seama că tocmai primise una care valora de o sută de ori mai mult. Era o sabie demnă de un rege, dată în dar de un rege. Nu avea nici cea mai mică mustrare de cuget fiindcă o acceptase, căci știa că urma să-i fie de mare folos în vremurile care îl așteptau.

Reîntors la datorie, necesitatea imperioasă de a recupera terenul pierdut, ajungându-i din urmă pe ceilalți, îl acapară în curând, iar mâna rănită i se revigoră cu repeziciune în timpul antrenamentelor zilnice de luptă. Zilele i se umplură iarăși, chiar mai mult decât oricând, cu ritualurile monastice și cu orele canonice din rânduielile ordinului, iar atunci când nu se ruga era preocupat pe de-a-ntregul de instrucție, perfecționându-și abilitățile de luptător și recăpătându-și puterea brațului cu care mânuia sabia. Zilele, săptămânile și lunile se scurgeau fără ca André să fie cu adevărat conștient de trecerea lor și, cu mult mai important, fără să aibă cu adevărat conștiința existenței lumii de dincolo de zidurile comandamentului Templului. La vremea respectivă, știu că fuseseră Crăciunul și Boboteaza, dar numai datorită impactului liturgic al acestora asupra rutinei zilnice a novicilor. Iar apoi pierdu din nou noțiunea timpului, până la începutul postului Paștilor, în primele zile din luna martie a anului 1191, când activitățile obișnuite ale novicilor se întrerupseră, pentru o perioadă de trei zile de rugăciuni intense și de ajunare, numită pustnicie. În acest răstimp, novicilor nu li se cerea nimic altceva decât să se roage și să mediteze în liniștea pocăinței, stând tot timpul în genunchi, cu excepția câtorva ore în care le era îngăduit să doarmă.

În dimineața când ieșiră din izolare, imediat după utrenie și cu mult înainte ca primele raze ale aurorei să lumineze cerul, André fu chemat de fratele Justin.

Cu conștiința curată cu desăvârșire, știind că nu greșise cu nimic, se prezentă imediat în fața maestrului novicilor, bănuind și sperând că era vorba de ceva legat de Ordinul din Sion. Fratele Justin părea la fel de irascibil și de intolerant ca întotdeauna, dar nu rosti niciun cuvânt insultător, mulțumindu-se să dea din cap către el și să-l informeze, fără niciun preambul, că i se ceruse să-l trimită imediat la Sieur Robert de Sablé, care era găzduit în interiorul cetății Messina.

André, căruia îi veni brusc o idee, se uită în jos, la tunica murdară pe care o purta de câteva luni.

— Să plec așa cum sunt, frate, îmbrăcat așa?

Justin se încruntă.

— Da, așa, bineînțeles că așa. Cum altfel vrei să pleci? Sieur Robert știe că ești un novice al Templului, iar tu n-ai nimic de ascuns. Dacă te-ai îmbrăca altfel și ai fi recunoscut, asta ar

putea stârni genul de întrebări pe care nu vrem să le pună lumea. Dar ia un cal din grajduri. De Sablé ar putea avea o altă treabă pentru tine. Poftim. Îi întinse un mic sul de pergament pe care îl strânsese tot timpul în mână. Dă-i-l mai-marelui grajdurilor și o să primești un cal acceptabil. Dacă te întreabă cineva unde te duci și de ce, spui că te-am trimis cu un mesaj către tatăl tău. Asta scrie în pergament. Acum du-te și, indiferent ce ți-ar cere Sieur Robert, fii prudent.

•

În ziua aceea, Sieur Henri de St Clair reuși să se-ntoarcă în încăperile sale abia către amiază, liber pentru moment, fiind surprins și încântat când își găsi fiul în sala de primire, cocoțat pe bancheta de lemn plasată de-a lungul peretelui, unde stătea în permanență de pază Tomas, secretarul devotat al maestrului de arme, ferindu-l de cei care i-ar fi putut irosi timpul. Tatăl și fiul nu mai stătuseră de vorbă de câteva săptămâni și Sieur Henri nu pierdu vremea, grăbindu-se să-l conducă pe André în camera sa și să închidă ușa în urma lui.

— Ce s-a-ntâmplat, tată? Pari îngrijorat.

— Sunt. De ce-ai venit? Bineînțeles că mă bucur să te văd, dar știu că ai venit dintr-un motiv anume, destul de grav ca să justifice faptul că ți s-a-ngăduit să faci vizite în această etapă a instruirii tale.

André înălță din sprâncene, cu un gest spectaculos.

— Cum de știi așa ceva? Detaliile instruirii noastre ar trebui să fie secrete.

— Da, ca multe alte lucruri. Stai jos.

În timp ce André îi dădea ascultare, așezându-se pe unul dintre cele două scaune de lângă singura masă mare de lucru din încăpere, Sieur Henri continuă:

— Am mulți prieteni, fiule, așa cum se cade pentru un om în vârstă, iar unii sunt templieri. Întâmplarea a făcut ca, acum câteva zile, după cină, să împart un urcior de bere cu unul dintre ei, timp în care am discutat despre multe lucruri, unul dintre acestea fiind instruirea ultimului grup de novici. Știa, desigur, că te numeri printre ei și a încercat pur și simplu să mă consoleze fiindcă n-aveam să te văd prea curând. Își privi fiul cu atenție. Așa că dă-i drumul, spune tot. Ce te-a adus aici?

— Evreii, tată.

André rostise cuvântul fără ocolișuri, intenționat, urmărind efectul pe care l-ar fi putut avea asupra tatălui său, dar, indiferent la ce se așteptase, nu avu parte de nimic. Sieur Henri se mulțumi să se uite chiorâș și se așeză de partea cealaltă a mesei.

— Ce-i cu ei?

— De aceea sunt aici.

— Vorbești fără sens, fiule.

— Nu, tată, mă tem că are sens, cel puțin în ochii mei. Îți aduci aminte când am vorbit ultima dată despre evrei și despre părerea regelui în privința lor? André nu așteptă răspunsul tatălui său. Am venit încoace direct de la Sieur Robert de Sablé și toată povestea e presantă. A trimis după mine în dimineața asta și m-a scutit de îndatoririle pe ziua de azi, pur și simplu pentru a-ți transmite, prin mine, temerile lui serioase pentru siguranța ta.

— Ei, bine, spuse Sieur Henri după ce André tăcuse, îi sunt recunoscător lui Sieur Robert, așa cum se cuvine, fiindcă e preocupat de siguranța și de bunăstarea mea, dar cred că faptele și purtările mele nu au nimic de-a face cu el și nu ar trebui să-i rețină atenția. Așa că fii bun și transmite-i asta, odată cu mulțumirile mele, firește.

— Nu, tată, cu tot respectul, n-o s-o fac. Ești obtuz, Sieur Robert nu are de gând să te dojenească pentru o purtare nepotrivită. Își face griji pentru tine fiindcă e convins, cu toată sinceritatea, că e în interesul oștilor noastre și al acțiunii în care ne-am antrenat. Te-ar fi putut preveni prin alte mijloace, dar a preferat să se folosească de mine din mai multe motive, dintre care cel mai puțin important e faptul că îi sunt prieten. Însă problemele care îl îngrijorează sunt cu mult mai presus decât orice prietenie.

Sieur Henri se încruntă ușor.

— Ce fel de probleme?

— Tactica, ambițiile, politica și comploturile. William Marshall, mareșalul Angliei, și Humphrey, baronul de Sheffield.

Sieur Henri se sprijini cu un cot de marginea mesei, bătându-se cu două degete peste buzele țuguiate.

— Explică-mi.

— Chiar e necesar, tată? Nu mi s-a părut o mare filosofie astăzi dimineață, când am primit explicații. Richard e regele

Angliei, fiind, în același timp, duce de Aquitania și Normandia și conte de Anjou, Poitou și Bretania și stăpânul altor teritorii, dintre care niciunul nu este englez și care și-au trimis oamenii să ducă la bun sfârșit această însărcinare care este eliberarea Outremerului. Tu ești, ca titlu, maestrul de arme al regelui, dar, în realitate, ești maestrul de arme al seniorului tău, Richard, duce de Aquitania, persoana ta fiind astfel simbolul identității și al speranțelor oricărui oștean din trupele lui și ale regelui Filip care nu e englez. Dacă ajungi în dizgrație și ești îndepărtat, atunci William Marshall o să-ți ia locul și oștirea o să ajungă, în întregime, sub controlul englezilor. Și nu putem îngădui să se-ntâmple asta.

Sieur Henri dădu încet din cap, încuviințând fără să cedeze.

— Înțeleg de ce îl îngrijorează asta, dar ce e cu baronul de Sheffield?

— Mă surprinde că mă-ntrebi. Îl cunosc pe omul ăsta, tată. E un porc grosolan și murdar, lipsit de onoare și nedemn de rangul de cavaler, ca să nu mai vorbim de cel de baron. Datorită unei persoane care, după spusele sale, e, fără dubiu, demnă de încredere și bine informată, a ajuns la urechile lui Robert că drumurile tale s-au încrucișat cu ale acestui dobitoc… și că, de fapt, ai fost pe punctul de a-ți încrucișa sabia cu el.

Sieur Henri scuturǎ brusc din cap.

— Nu e adevărat. Nu-mi place individul, dar nu am niciun conflict deschis cu el.

— Poți să fii sigur de asta, tată? El e de aceeași părere? Sieur Robert a auzit că Humphrey și-a îndreptat atenția asupra ta, nemulțumit fiind, din cauza unui oarecare evreu, pe nume Simeon, de aici, din Messina. Se pare că acest Simeon e un personaj bine-cunoscut în cetate, negustor, dar nu și cămătar, și care s-a făcut nevăzut, împreună cu familia lui, într-un moment nepotrivit, nemaifiind zărit de atunci.

— Un moment nepotrivit pentru cine?

— Pentru Sheffield. Cui altcuiva i-ar păsa? Humphrey îi urăște pe evrei cu înverșunare, s-a consacrat acestei uri. E unul dintre acele lucruri – de fapt, cel mai semnificativ dintre ele – care îi îngăduie să continue să fie prieten cu Richard, dacă aici e vorba de prietenie. Se pare că Humphrey are datoria – nerecunoscută fățiș – de a face rost de evrei pentru spectacolele cu care își distrează Richard oaspeții la cină. După spusele informatorului

lui Sieur Robert, acest Simeon a fost ales pentru un asemenea amuzament, după o altercație cu unul dintre prietenii lui Humphrey, din cauza unei datorii. Dar a dispărut, așa cum îți spuneam, împreună cu familia lui. Numele tău a fost rostit în legătură cu dispariția, pomenindu-se ceva despre un avertisment asupra vizitei nocturne a oștenilor din slujba baronului de Sheffield. Humphrey a dat crezare raportului și i l-a prezentat regelui. Din fericire pentru noi toți, regele era… preocupat și n-a avut timp să-l asculte. Aflând totul de la spionii săi, Sieur Robert s-a hotărât să intervină, oferind o explicație nesolicitată a purtării tale, care contrazicea întrutotul povestea auzită de Humphrey. Baronul, care îi e profund îndatorat lui Sieur Robert și care nu avea de unde să știe că amiralul flotei te cunoaște, s-a încrezut în vorbele lui, așa că nu vor mai exista niciun fel de urmări. Dar Sieur Robert vrea să știi ce s-a întâmplat și, cu toate că nu-și permite să-ți spună cum să te porți, te imploră ca pe viitor să fii măcar ceva mai prevăzător.

Sieur Henri rămase tăcut câteva clipe lungi, meditând asupra spuselor lui André, apoi trase aer adânc și dădu din cap, coborându-și bărbia în piept și strângându-și buzele între vârfurile a două degete. În cele din urmă, își ridică privirea.

— Așa să fie. Recunosc. Am acționat cu nesăbuință, deși atunci n-am avut impresia asta. Pe viitor o să fiu mai… prudent. Dar grija pentru poziția mea politică a fost într-adevăr singurul motiv care l-a împins pe prietenul tău să acționeze astfel?

— Cum de te poți îndoi, tată? Gândește-te ce consecințe putea avea.

— M-am gândit, are dreptate. Și, privind din punctul ăsta de vedere, responsabilitățile mele sunt mai ample și mai complexe decât mi-am închipuit. De acum înainte, o să fiu mai atent.

— Nu, tată. Dacă nu te superi, aș vrea ca, pe viitor, să nu te mai implici în nicio poveste cu evrei. Tot ce îi înconjoară e plin de primejdii și o intervenție e, practic, o nebunie.

— Da, dar numai pentru că regele nostru preferă să fie așa.

— Regele nostru și episcopii lui. Biserica trece asta cu vederea.

— Fiule, Biserica o *susține.* Dar oare trebuie ca oamenii obișnuiți, oamenii de bine, să se ascundă cu capul în nisip și s-o treacă și ei cu vederea, dându-și aprobarea tacită față de niște atrocități ce l-ar scârbi pe bunul Iisus, în care am fost învățați să

credem? Clătină din cap, cu hotărâre, o singură dată. Nu-mi cere să fac asta, André. Nu se potrivește nici cu firea mea, nici cu simțul onoarei, așa că să nu mai discutăm despre asta. Tu ai transmis mesajul, iar eu l-am ascultat cu atenție. Ziceai, adăugă după o ezitare, că prietenul tău ți-a povestit că regele era preocupat și n-a auzit raportul lui Sheffield, dar ți-a spus și ce îl preocupa? Când s-a întâmplat asta?

— Nu știu, tată. Nu m-am gândit să întreb, eram prea îngrijorat din cauza consecințelor faptelor despre care îmi vorbea. Dar acum, când îmi aduc aminte de urgența trădată de cuvintele lui Sieur Robert, am impresia că s-a întâmplat cu foarte puțin timp în urmă.

— Hmm. În ultimele câteva zile. Trebuie să fi fost atunci. Se întrerupse brusc, privindu-și fiul dintr-o parte. Ai auzit de confesiunile despre sodomie? Nu, văd că n-ai auzit. Probabil că viața în izolare are multe avantaje. Căzu o clipă pe gânduri, apoi continuă. Cu mai puțin de trei săptămâni în urmă, Richard s-a hotărât, din motive pe care nu le știu decât el și Dumnezeu, să se spovedească, recunoscând că are apucături nefirești. S-a închis, împreună cu un întreg sobor de episcopi, într-o capelă de aici, din Messina, care e proprietatea unui nobil local, și acolo, în mijlocul norilor de tămâie, a făcut o mărturisire deplină, presupusă a fi publică, a dependenței sale de sodomie, implorând iertarea lui Dumnezeu și a Sfintei Biserici și rugându-se fierbinte să i se dea puterea de a rezista ispitei și de a se lecui, începând din clipa aceea, de obiceiurile lui desfrânate, nelegiuite și împotriva firii. Amin.

— Doamne Sfinte! Nu glumești, nu-i așa? Chiar a făcut-o?

— Da. La început, m-am gândit că de aceea trebuie să fi fost atât de preocupat, încât n-a reușit să dea atenție raportului lui Sheffield, însă apoi mi-am amintit că istoria cu Simeon s-a petrecut după aceea. Așa că, atunci când a vorbit despre preocuparea care îl acapara pe Richard, de Sablé trebuie să se fi referit la evenimente din ultima săptămână. Adică la sosirea lui Aliénor, de acum patru zile.

— Sosirea lui Aliénor? Ducesa Aliénor, mama regelui? E aici, în Sicilia?

— Da. A venit alaltăieri și, de atunci, locul ăsta bâzâie ca un stup. Tu și camarazii tăi novici sunteți probabil singurii oameni din Sicilia care nu știu nimic.

— Dar de ce? Ce face aici? Credeam că s-a întors în Anglia.

— Nu, și nici n-are de gând. S-a stabilit din nou în Aquitania, la Rouen și uneori la Chinon, orașe pe care le-a-ndrăgit întotdeauna. A venit doar ca să-i aducă lui Richard un dar.

— Un dar. Cu vocea lipsită de inflexiuni și chipul lipsit de expresie, André încerca să dea un sens celor auzite. Ce fel de dar ar fi putut-o îndemna să vină până în Sicilia, ca să-l aducă ea însăși?

— Darul pe care avea de gând să-l caute pentru el când am văzut-o ultima dată. O soție.

Cuvintele căzură ca niște cărămizi într-un lac liniștit și niciunul dintre cei doi bărbați nu mai spuse nimic, vreme îndelungată.

— O… soție…

Vocea lui André era acum mult mai coborâtă, înăbușită intenționat, iar răspunsul tatălui său fu rostit cu un glas pe măsură, cu o prudență desăvârșită, cu toate că ușile de lemn masiv din spatele lui erau foarte bine închise.

— Da, din Navarra, de la sud de Pirinei. Prințesa Berengaria. Aliénor a fost la curtea tatălui ei, i-a cerut personal mâna și a avut succes. Regele Sancho o să fie un aliat puternic al lui Richard. Are o experiență îndelungată în lupta cu maurii, acolo, în Spania.

— Da, dar… Regele ăsta, Sancho i-ai spus? Nu știe ce… cum este Richard? Ce se speră să se realizeze prin asta și cum a reacționat Richard?

— Se pare că foarte bine, spre marea surpriză a multora. O sincronizare întâmplătoare, presupun, luând în considerare că de curând a fost absolvit de mârșăvia vechilor sale obiceiuri. Cu toate astea rămase convenabil în urmă, sunt sigur că se simte renăscut și dispus la un nou mod de conviețuire și că e dornic să devină tată. Dar, sincer vorbind, un suflet neiertător s-ar putea întreba dacă monarhul nostru n-a auzit cumva, cu vreo lună în urmă, că mama lui e pe drum încoace, urmând să-l viziteze târând după ea o logodnică, și dacă nu cumva s-a hotărât să se pregătească așa cum era necesar.

— Da, poate c-a auzit. Asta nu m-ar surprinde. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, tată, ideea în sine! Tu îl cunoști pe Richard mai bine decât mine. Așa că o să dăm crezare acum, cu toții, datorită unor simple vorbe de binecuvântare și iertării

primite într-o capelă plină de episcopi, imaginii publice amăgitoare a unui Richard Plantagenet *însurat* și *pater familias*?

— N-are importanță dacă tu sau eu credem sau nu asta, André. Te asigur că se va face. Anglia o să aibă o regină și, poate, în timp, un prinț de coroană, iar regele o să fie considerat bărbat. Nimeni nu contestă faptul că un moștenitor reprezintă prima prioritate a lui Richard, fiind mai presus de alte responsabilități. Dacă nu reușește să aibă un fiu, tronul o să-i revină nevolnicului său frate Ioan. Până și eu, care am petrecut mai puțin de o lună în Anglia și sunt complet lipsit de dorința de a mă reîntoarce – până și eu știu că asta e o perspectivă pe care nimeni nu-și dorește s-o ia în considerare.

— O, zei! André clătina din cap. Ăsta e regele care n-a vrut să aibă nicio femeie la ospățul de încoronare? Iar acum se înconjoară cu femei de bună voie. Aliénor, Joanna și cealaltă, cum o cheamă, Berengoria? Mamă, soră și soție. Or să-l scoată din minți.

— O cheamă Berengaria și am înțeles că e o ființă liniștită, sfioasă și… fără pretenții.

— Fără pretenții? Sper că e așa, fiindcă, pe toți sfinții, o să-i prindă bine.

— Pe lângă asta, Aliénor se întoarce din nou acasă peste câteva zile – de fapt, pleacă mai întâi la Roma, apoi la Rouen. Richard se asigură de asta fără să piardă timpul. Iar Joanna poate fi destul de maleabilă, dacă știi cum s-o iei. În lipsa mamei ei, n-o să facă niciun fel de necazuri. În plus, o să-i țină de urât sărmanei mirese după plecarea soțului ei la război.

— Și când o să fie nunta?

— Nu în timpul postului, pe atâta lucru putem conta. Însă, după aceea, cine știe? Ceremonia se va ține aici, deși mă îndoiesc că Filip August o să participe, și există numeroși episcopi consacrați pregătiți pentru asta, salivând la gândul predicii pompoase din momentul în care Richard Plantagenet va fi readus în lumea sexului tradițional. Dumnezeu să ne aibă pe toți în paza Sa.

— O să participi?

— Sigur că da, ca maestru de arme, n-o să am de ales. Dar tu o să fii cavaler templier până atunci, așa că n-o să ți se ceară să fii de față.

André zâmbi scurt.

— Poate că nu, dar trebuie să așteptăm și vom vedea. Cum suportă Filip toate astea, la drept vorbind? Ai idee? Trebuie să se fi pierdut cu firea, acum, când iubitul i se însoară și, în același timp, surorii lui i se dă cu piciorul, în ciuda jurămintelor pline de evlavie care promiteau contrariul.

— Da, după cum era de așteptat, nu e în culmea fericirii. Dar Filip a fost rege toată viața lui, așa că e pragmatic. O să învețe cum să trăiască suportând realitatea.

— Da, fără îndoială… și irealitatea deopotrivă. Făcu o grimasă. Atunci, asta e. Nu ne stă în putere să facem nimic, așa cum spuneai. Dar îmi promiți c-o să fii mai prudent când o să mai ai de-a face cu torționarii evreilor? Răspunse la gestul aprobator al tatălui său și se ridică în picioare. Atunci e perfect. Mă întorc la Sieur Robert și-i spun asta, apoi trebuie să mă duc înapoi, la comandament. Rămâi cu bine, tată. Sper să ne revedem curând.

Făcu un pas înainte ca să-și îmbrățișeze părintele, dar Sieur Henri își încleștă mâinile de brațele lui, sub umeri, privindu-l în ochi cu stăruință.

— Când ți se încheie noviciatul? Când o să te alături ordinului?

El zâmbi.

— Adevărul e că nu știu, tată. Nu ni se spun astfel de lucruri. Nu renunță la strictețe nici măcar pentru a ne înștiința dacă vom fi primiți în ordin. Dar îți garantez că asta, ca și nunta regelui, nu se va întâmpla înainte de Paști, pentru că nu se poate face în timpul postului. Între timp, mă frământ uneori din pricina legămintelor… Zâmbetul i se lărgi în timp ce se uita în ochii lui Sieur Henri și cavalerul mai vârstnic nu apucă să formuleze întrebarea care îi stătea pe limbă înainte ca el să continue: Cu sărăcia și cu supunerea e destul de simplu. Sunt părți ale vieții pe care le-am ales deja, dar castitatea mă îngrijorează, fiindcă nu o prefer…

Vorbea pe un ton glumeț, dar umorul căpătă o tentă amară când văzu că tatăl său îi lua spusele în serios. Se strâmbă și îi luă din nou mâna, strângând-o într-ale lui.

— A fost o glumă, tată. O glumă proastă, acum îmi dau seama, dar încercam să te fac să zâmbești. Trebuie să plec. Rămâi sănătos până la următoarea noastră întâlnire. Și nu uita, niciun alt risc prostesc în privința evreilor. Nu-ți pot interzice să riști, dar prostiile se pot ține sub control, nu-i așa? Adio.

2.

În cea de a zecea zi a lunii aprilie din anul 1191, care se întâmplă să cadă în Joia Mare, Sieur Henri de St Clair, bucurându-se de senzația că puntea corăbiei se înălța sub picioarele sale, se simțea gata să creadă că încă mai erau șanse să iasă din el un marinar. Cerul era senin, azuriu, apa era netedă, calmă, iar vântul ușor, suficient pentru a umfla pânzele de deasupra și din spatele lui, părea să mâne flota uriașă a lui Richard ca pe o turmă de oi. La vreo opt sute de metri distanță de prova vasului personal de război al regelui, locul unde se afla Sieur Henri, un șir de șaizeci și patru de alte corăbii se întindea într-o parte și într-alta, părând să umple marea de la un orizont la celălalt, însă el știa că acestea nu reprezentau decât o mică parte a flotei. Vasul pe care se afla el însuși, o galeră lungă, lucioasă, purtată atât de vâsle, cât și de pânze, cu flamura regală a Angliei fluturând pe catarg, făcea parte dintr-o subdiviziune a flotei alcătuită din zece corăbii identice, fala și bucuria maritimă a lui Richard. Fuseseră construite respectând cu exactitate detaliile concepute de el însuși, împreună cu Sieur Robert de Sablé, comandantul flotei.

Fiind proiectate de la bun început ca vase de luptă, fiecare dintre cele zece galere fusese construită asigurându-i-se independența. Fiecare transporta câte treisprezece ancore, anticipând nevoia neașteptată, imperioasă și poate chiar frecventă de a tăia cablul de ancorare și de a fugi, plus trei cârme de rezervă, o velă suplimentară și un echipaj de cincisprezece oameni, condus de un căpitan sau de un comandant. Fiecare avea și câte treizeci de vâsle, plus trei greemente, și putea găzdui o sută de oameni înarmați, cu echipamentul complet. Erau corăbii lungi, zvelte, având la prova câte un pinten ascuțit, pentru a izbi vasele dușmane, și înaintau cu ajutorul a două rânduri de vâsle. Erau construite ca să scufunde mult în apă, având însă destulă forță și rezistență pentru a face față cu ușurință valurilor înalte. Rapide, mobile, agresive, aveau ca prim scop apărarea restului acelei flote imense.

Cu o lună înainte, fiind prinse într-o furtună puternică între Dartmouth și Lisabona, pe prima porțiune a traseului lor, cele

zece corăbii se răzlețiseră și una dintre ele fusese pierdută. Acum, cinci dintre cele nouă rămase, inclusiv cea a regelui, alcătuiau al optulea front, cel din ariergardă, al flotei de două sute nouăsprezece vase încărcate la capacitatea maximă, care ducea spre Outremer întreaga armată a lui Richard. Celelalte patru se deplasau în afara formației, călăuzind șirurile de corăbii. Cele șaizeci și patru de vase aflate în fața liniei din ariergardă alcătuiau al șaptelea front, iar înaintea lor se întindeau alte șase, ce ieșeau din câmpul vizual al lui Henri, fiecare fiind tot mai îngust și conținând tot mai puține corăbii, ajungându-se astfel ca primul, avangarda, să fie alcătuit din numai trei vase masive, impresionante, numite dromoane, lente și uneori stângace, dar robuste și întotdeauna demne de încredere – cu o bună navigabilitate, acesta era cuvântul pe care Sieur Henri îl auzise pronunțat, cu mult respect, la adresa lor, de către de Sablé.

Lui Henri i se spusese că oricine ar fi putut să se avânte în zbor deasupra mării, ca o pasăre, ar fi văzut formația lor ca pe un triunghi gigantic reliefat pe suprafața Mediteranei. Era posibil să fie cel mai mare grup de vase strânse laolaltă, după Războiul Troian.

De St Clair auzea, în spatele lui, vocea regelui înălțându-se într-o ușoară zeflemea și îi era ușor să-și imagineze zâmbetele forțate, nesigure, de pe chipul lui de Sablé și de pe ale celorlalți ofițeri ai flotei strânși în jurul monarhului, pe puntea de la pupa. Se considera norocos fiindcă nu trebuia să ia parte la adunare. Cu toate că lucrurile păreau să meargă bine în ziua aceea, nimeni, nici măcar un singur om din grupul respectiv, nu-și putea permite să facă un pariu în privința duratei acelui calm relativ. Richard era ca un urs mâniat de aproape două săptămâni, de pe 13 martie, când Filip August avusese o criză de furie, aparent ofensat de posibilitatea de a se pomeni față în față cu femeia numită Berengaria, „târâtura bovină din Navarra”, cum o numea el, care o compromisese și o deposedase pe surioara lui, Alaïs. Faptul că Berengaria nu o întâlnise niciodată și nu o cunoștea pe sora lui și că nu avea nici cea mai mică legătură cu căderea în dizgrație a acesteia nu avea nicio importanță pentru Filip, care se lăsa în voia capriciilor sale, dând frâu liber irascibilității și geloziei. Dar, în culmea furiei, alimentându-și pasiunile prin propriile explozii de violență,

dezorientase pe toată lumea dând ordin să i se adune flota venețiană, care aștepta în larg, și mobilizând, pentru îmbarcare, întreaga oaste a Franței și toate forțele aliate acesteia. Apoi ridicase pânzele, pornind spre Țara Sfântă, fără să sufle niciun cuvânt nimănui, cu excepția persoanelor din cercul său, și fără să se consulte cu omologul său englez, celălalt comandant al campaniei.

Luat prin surprindere, ca toți ceilalți, Richard nu avusese de ales, fiind nevoit să acționeze așa cum o cerea situația creată, abandonând orice alt plan și dând, la rândul său, ordinul de mobilizare a trupelor, pentru a fi îmbarcate cât mai curând cu putință. Alternativa de a nu intra în acțiune, lăsându-l așadar pe Filip să facă exact ce-și dorea, adică să sosească în Outremer ca salvator al Ierusalimului, în propriul său ritm și în propriile sale condiții, era pur și simplu de neconceput. Acum, când Barbarossa, conducătorul Imperiului German, murise, nu putea exista decât un singur salvator al Ierusalimului: Richard Plantagenet.

Așa că mobilizarea poruncită de regele Angliei se transformase din harababură în haos, fiind începută pe neașteptate și prost organizată, în ciuda experienței și a priceperii lui Robert de Sablé. Vreme de mai multe zile, nimic nu păruse să meargă fără piedici și nimeni nu acționase cu o originalitate lăudabilă: oamenii fuseseră întâi îmbarcați pe corăbiile încărcate pentru ca apoi să fie descărcate iarăși, din pricina balastului neechilibrat sau a proviziilor nepotrivite – apa necorespunzător depozitată sau mâncarea și alte provizii insuficiente pentru a hrăni echipajul, soldații și vitele atât de mult timp cât ar fi fost necesar. Portul Messina și toate golfurile minuscule întinse pe câteva mile în susul și în josul coastei fuseseră reduse la un haos desăvârșit zile de-a rândul, dificultățile din timpul transporturilor sporind cu repeziciune și făcând loc unor probleme noi, pe măsură ce se rezolvau.

Totuși, în cele din urmă, flota își regăsise ordinea și, în dimineața aceea, în Joia Mare, ridicaseră în sfârșit pânzele, grupurile de corăbii ce pluteau în deplinătatea splendorii lor oferindu-le un spectacol superb sicilienilor cuprinși de venerație, înșirați pe vârfurile stâncilor pentru a le vedea îndepărtându-se. Dumnezeu și sfinții Săi îi zâmbiseră oștirii engleze în ziua plecării și, după ce își ocupaseră pozițiile relative unul față de

celelalte, cele două sute nouăsprezece vase care purtau trupele lui Richard navigaseră către sud-est în cea mai mare parte a timpului, călăuzite de ordinele date de Sieur Robert și transmise întregii flote. A doua zi era Vinerea Patimilor și de Sablé apreciase că aveau să ancoreze în Creta la timp pentru a celebra mesa de Înviere din Duminica Paștilor.

Până atunci, prințesa Berengaria fusese instalată pe unul dintre cele trei dromoane din prima linie, însoțită de doamna sa de companie și viitoarea sa cumnată, Joanna, fosta regină a Siciliei, și împărțind siguranța oferită de imensa corabie cu cea mai mare parte a lingourilor de aur din vistieria de război a lui Richard, aflată în paza unui contingent puternic din garda personală a regelui. Știind că logodnica și sora lui aveau un adăpost confortabil și sigur, Richard se considera îndreptățit ca, la o distanță de trei mile în urma doamnelor și, cu siguranță, în afara vederii lor, să se bucure de un oarecare grad de libertate, alături de prietenii săi și de însoțitorii aleși. Nicio mirare că regele era bine dispus, se gândi, cinic, de St Clair.

— Sieur Henri! Cum de ai obținut privilegiul de a sta aici, singur, admirând frumusețea flotei noastre?

El recunoscu vocea și se răsuci până ce putu să-i zâmbească prietenește lui Sieur Robert de Sablé, fără să-și ia cotul de pe balustrada navei. Comandantul flotei se desprinsese din grupul regelui, care continua să discute zgomotos la pupa, și se apropiase de provă.

— Bună ziua, Sieur Robert. Mi-am câștigat privilegiul ăsta, așa cum îi spui, pe câmpurile de paradă de la Messina, mișcând cu iuțeală de colo-colo un număr imens de oameni în armură, asudați și nespălați, grupați în formații de instrucție, până când nu mai erau buni de nimic altceva decât să cadă pe paturile lor de campanie și să doarmă ca morți, spre marea ușurare a comandanților responsabili de purtările și de sănătatea lor. Acum suntem pe mare și așa ceva nu mai e posibil, de aceea mi se îngăduie să mă odihnesc și să mă refac, recăpătându-mi puterile secătuite și pregătindu-mă să le folosesc din nou după debarcare.

— Și la asta te gândeai când am venit eu încoace?

De St Clair zâmbi din nou și clătină din cap.

— Nu, de fapt mă gândeam că aș fi aproape mulțumit de viața de marinar, dacă ar fi întotdeauna așa.

— Da, firește, Sieur Henry, nu mă îndoiesc. Dacă ar fi așa, am găsi marinari cu ușurință, dar tristul adevăr – pe care oamenii mării și negustătorii încearcă zadarnic să-l ascundă – e că, pentru fiecare zi ca asta, s-ar putea să avem douăzeci din celălalt soi, când lumea pare să se întoarcă în întregime cu susul în jos, inundată de vârtejuri de apă sărată și de vomă și zguduită de vânturi reci, furtunoase, precum acelea care ne-au împrăștiat ca pe niște frunze uscate în drum spre Lisabona, anul trecut, de înălțare.

Sieur Henri dădu din cap și se răsuci, îndreptându-și privirea spre soarele ce începuse să coboare către orizontul vestic.

— Atunci trebuie să-i mulțumiți Domnului pentru zile ca asta.

— Da, și eu chiar o fac, de fiecare dată când am parte de câte una. Dar nu-mi îngădui niciodată să fiu prea încântat. Nu mă încred niciodată în vreme, Sieur Henri. Niciodată. Nici măcar atunci când cerul e albastru și fără nori cât văd cu ochii. Totul se poate schimba într-o clipă, trecând de la zâmbete la urlete mai repede decât toanele unei femei îndărătnice.

De St Clair ridică dintr-o sprânceană.

— Dar azi, cu siguranță, n-ai aceeași senzație. E o zi perfectă.

— Da, chiar așa, tocmai de aceea nu-mi inspiră încredere. Suntem abia la început de aprilie, Sieur Henri. Abia am ieșit din iarnă, iar vara e la câteva luni depărtare. Crede-mă, dacă vremea asta ține toată noaptea, o să fiu recunoscător. Dacă rămâne așa încă două zile, o să fiu încă și mai recunoscător – și profund mirat. Iar acum, dacă mă ierți, mă duc să-mi reiau îndatoririle.

Redevenind comandantul flotei regale, de Sablé dădu politicos din cap și se îndepărtă, chemându-l cu un semn din deget pe Sieur Geoffrey de Besanceau, căpitanul corăbiei regale, pentru a se îndrepta, împreună cu el, spre pupa, unde, stând aplecat, timonierul se sprijinea de roata cârmei. Sieur Henri se uită în urma lor, a celor doi bărbați, care, dovedit lucru, erau cei mai importanți din întreaga flotă, și nu văzu nicio ironie în faptul că simțea o undă de recunoștință fiindcă, în calitate de maestru de arme, responsabilitățile lui erau mult mai puțin împovărătoare decât ale lor. Se răsuci în loc, privind din nou înainte, către frontul larg de corăbii, ce părea neschimbat. Observă, cu nepăsare, că regele Richard amuțise, singurul

zgomot care atrăgea atenția fiind acum șuierul uniform al vâslelor ce propulsau galera.

Pe unul dintre vasele din față, cineva strigă ceva și sunetul călători, limpede, pe deasupra apei, deși cuvintele erau de neînțeles. De St Clair se întrebă, în treacăt, dacă el se afla prea departe ca să le poată desluși sau dacă fuseseră rostite într-o limbă pe care nu o știa. Presupuse că explicația era cea de a doua, pentru că era vorba despre coloana vertebrală a unuia dintre cele mai mărețe planuri ale sale, ca maestru de arme. Insista mereu, nu numai pe lângă Richard, ci și pe lângă ceilalți regi aliați și pe lângă toți comandanții intermediari dispuși să-l asculte, asupra necesității crescânde de comunicare laconică și exactă.

Arabii – Henri îi privea întotdeauna mai întâi ca arabi și apoi ca sarazini, numele la modă ce li se atribuia – aveau două mari avantaje, sublinia el cu fiecare ocazie. În primul rând, erau tot atât de mulți precum firele de nisip din deșert, adunându-și luptătorii dintr-un teritoriu enorm, care se întindea începând din Arabia, Siria, din imensitatea Babilonului și din Persia, coborând spre Palestina și mergând către delta Nilului, pentru a cuprinde Egiptul și teritoriile din nordul Africii învecinate acestuia. Rapoartele care spuneau că Saladin aduna o oaste de o sută de mii de oameni deveniseră o banalitate. Și se părea că aveau un izvor nesecat, capabil să dea naștere unor noi mulțimi de războinici imediat ce oștirile de mai înainte, care își făcuseră datoria așa cum o înțelegeau ele, începeau să se risipească pe drumul către casă, pentru ca oștenii să-și revadă familiile și să se îngrijească de treburile lor înainte de a face cale-ntoarsă.

Însă cel de al doilea și cel mai mare avantaj pe care îl aveau arabii asupra francilor era că vorbeau, cu toții, aceeași limbă, iar de St Clair se pomenea minunându-se întruna de asta. Indiferent din ce colț al lumii islamice ar fi venit, vorbeau cu toții araba, limbă pe care cei mai mulți știau și s-o scrie și s-o citească. Firește că existau anumite diferențe regionale, dar numai în limba vorbită, și niciuna dintre acele variațiuni nu era o piedică în calea comunicării fluente. Limba scrisă era, bineînțeles, aceeași, în întreg imperiul sarazin. De St Clair își pierdea uneori speranța că avea să reușească vreodată să aducă importanța acestui fapt tulburător, nemaiîntâlnit, în atenția comandanților franci. În ochii lor, sarazinii erau păgâni, așadar barbari,

întotdeauna nedemni de a fi luați în seamă altfel decât din nevoia de a fi înfruntați în luptă și distruși. Cui îi păsa că vorbeau o singură limbă? Ce importanță putea avea asta? Pentru urechile creștine, civilizate, graiul lor nu era decât o bolboroseală.

Această indiferență plină de aroganță și de ignoranță îl adusese pe de St Clair de multe ori în pragul furiei. Își spunea adesea, în intimitatea gândurilor sale, că acelor neghiobi li se părea lipsit de importanță până și faptul că propriii lor oameni nu erau adesea în stare să discute între ei. Imposibilitate ce nu ținea numai de diferențele grosolane, care îi împiedicau pe francezi să stea de vorbă cu nemții, cu englezii, cu danezii sau cu italienii. Era mult mai rău și mult mai grav: un francez din Paris era pur și simplu incapabil să se-nțeleagă cu un marinar din Marsilia și numai câțiva marsiliezi știau limba oc, vorbită în Languedoc. Același lucru se petrecea în Anglia și în oricare alt loc din creștinătate – oamenii din regiuni diferite ale aceleiași țări se puteau rareori înțelege unii cu alții.

Henri mormăi, dezgustat, și își alungă ideea din minte. Era un șir de gânduri vechi și inutile, care nu-i produceau nimic altceva decât frustrare și ranchiună. Dar își îngădui să-și aducă aminte de prietenul său demult pierdut, Torquil, un mercenar danez. Deși niciunul dintre ei nu înțelesese vreodată limba celuilalt, savuraseră împreună multe aventuri, până când Torquil căzuse, în cele din urmă, răpus de o săgeată de arbaletă trasă la întâmplare, la poalele Alpilor, într-o încăierare murdară, neînsemnată. Torquil, un mare mâncău, vestit pentru talentul său de a căuta prin gunoaie, ar fi fost în stare, cum se spune, să găsească de-ale gurii și într-un sicriu gol, iar cea mai măreață dintre loviturile sale fusese „capturarea” unui purcel „rătăcit” în timpul asediului cetății Le Havre, într-unul dintre numeroasele războaie purtate de regele Henric al Angliei cu fiii săi răzvrătiți. Purcelul sugea când îl înhățase Torquil, laptele scroafei i se mai scurgea încă prin colțul gurii, iar mirosul de friptură de porc continua să readucă în amintirea lui Henri viziunea acelei nopți și gustul suculent al acelei cărni, prima pe care el și prietenii lui o mâncau după mai bine de o lună. Acum, când se gândea la asta și rememora totul, simți primele împunsături răscolitoare ale foamei și se duse să-și caute ranița, unde își păstra rațiile: un cârnat condimentat din belșug, câteva batoane de brânză de

capră, un vas cu măsline în saramură și o pâine încă proaspătă. Mâncă de unul singur, la prova galerei, privind apusul soarelui și remarcând scăderea bruscă a temperaturii, imediat ce dispăru lumina zilei. La scurt timp după aceea, în întunericul tot mai dens, bău niște apă și se întinse pe punte, unde se înfășură într-o pătură și se lipi de parapetul vasului, fiind ferit de răcoarea nopții de aprilie și fără să se afle în drumul cuiva care ar mai fi trecut pe acolo.

Adormi în legănarea blândă a valurilor și, când se trezi, încă în întuneric, își dădu imediat seama că se modificase ceva, dar avu nevoie de câteva clipe ca să înțeleagă în ce consta schimbarea. În primul rând, se făcea simțită liniștea, mai densă, mai profundă, decât în momentul când adormise, dar spulberată, imediat ce o conștientizase, de voci scăzute și de zgomotul mișcărilor altor bărbați care începeau să se agite și să se trezească, pentru a se revărsa iarăși, transformată în tăcerea deplină a unei totale lipse de mișcare. În timp ce dormea, cineva agățase de un suport de deasupra capului său un felinar aprins și flacăra avea o formă perfectă, o frunză aurie de foc străveziu, înconjurată de un halou scânteietor, lipsit până și de cea mai firavă pâlpâire. În timp ce stătea cu ochii în sus, către ea, privind-o cu tot mai multă uimire, realiză că și mișcarea liniștitoare a punții de sub el, legănarea care îl adormise, dispăruse cu desăvârșire. De undeva, de dedesubt, de pe puntea vâslelor, se auzi un trăncănit sonor, urmat de un șir de blesteme, înjurături și alte sunete, mai greu de recunoscut, care, pe măsură ce asculta, deveniră tot mai puternice și mai diversificate. În cele din urmă, frecându-se la ochi cu încheietura mâinii, se ridică în șezut și se uită în jur, simțind în inimă o teamă nedefinită.

Instinctul îl îndemnă să privească mai întâi cerul, căutând semne de vreme rea, dar acolo, sus, nu zări nimic amenințător. Întregul firmament părea lipsit de nori, având o tentă difuză de roz și de violet, iar cele câteva stele încă vizibile păleau cu repeziciune în lumina zorilor. Își dădu seama că aceasta venea din spatele lui și se ridică în picioare, întorcându-se către est exact în clipa când creștetul strălucitor al soarelui bomba linia orizontului în cel mai îndepărtat punct. Priveliștea era de o frumusețe uluitoare, fără cusur, și Henri își aminti că era Vinerea Patimilor, ziua în care slăvitul Mântuitor fusese crucificat pentru

mântuirea omenirii. În momentul acela, i se păru că, în dimineața care începea, toate auspiciile erau favorabile pentru rasa umană. Se răsuci încet spre stânga, către corpul vasului, ca să vadă dacă mai remarcase cineva splendoarea răsăritului și constată, ușor surprins, că de-a lungul copastiei se înșirau două rânduri de oameni, privind cu toții înainte, în tăcere. După o clipă în care zâmbi și văzu că nimeni nu-i răspunse, își dădu seama că nu se uitau nicidecum la el sau la soarele ce se înălța, ci fix înaintea corăbiei, către sud. Dezorientat, le urmări privirile cu gura deschizându-se a uimire, pentru că se uitase într-acolo înainte și nu fusese în stare să vadă ceea ce era acum atât de izbitor de evident.

Suprafața apei era ca de sticlă, netulburată nici măcar de cel mai mic val, de nicio umbră de mișcare, iar pe ea erau întipărite, pretutindeni, copii perfecte ale vaselor ce pluteau deasupra, nemișcate. Nicăieri nu se clintea nimic, nici măcar zborul unei păsări de apă nu tulbura deplina perfecțiune a priveliștii. Pe urmă, undeva, la pupa vasului, cineva tuși, și sunetul marcă sfârșitul tăcerii respectuoase care îi luase pe toți în stăpânire. Începură să vorbească și să se foiască, primele încercări de a se pune în mișcare transformându-se din vorbe în fapte.

Sieur Henri își strânse pătura și și-o îndesă în raniță pe care o așeză apoi la loc sigur, sub copastie, înainte de a o lua către pupa, unde căpitanul Besanceau se sfătuia cu câțiva dintre ofițerii săi. În timp ce se apropia de puntea din spate, tobosarul navei luă poziția de drepți și prinse să lovească pielea bine întinsă a tobei într-un ritm constant, strident. Era, evident, o invitație de un anumit fel. Sieur Henri presupuse că urma să-i răspundă comandanții celorlalte patru galere din ultimul rând.

— Ai mai văzut vreodată așa ceva, maestre de arme?

Vorbitorul, care venise, neobservat, din spatele lui de St Clair, se numea Montagnard și era unul dintre ofițerii săi, comandantul celor o sută de oameni încartiruiți pe galeră. După părerea lui Sieur Henri, era un individ bizar, taciturn, care lăsa să treacă zile de-a rândul fără să spună niciun cuvânt de prisos, pentru a rupe apoi pe neașteptate tăcerea, vorbind cu fluiditate și trădându-și personalitatea bogată, complicată. Era clar că se afla într-una dintre acele zile.

— Vorbești despre vreme? Nu, niciodată. E aproape nefiresc. Ce se-ntâmplă, ai idee?

— Nu mai avem vânt.

— Da, văd asta. Dar e ceva obișnuit? Cât durează?

— Nu e neobișnuit. Mi s-a mai întâmplat o dată, în golful Biscaya, când încercam să intrăm în portul La Rochelle, iar vântul s-a oprit brusc și n-a mai suflat două zile. E o experiență înfricoșătoare, are ceva aproape religios, pentru că e de neînțeles. Nimeni nu știe de ce se întâmplă și cât ține. Dar e ciudat, nu-i așa? Arătă cu o mișcare a capului către locul unde cei doi comandanți era adânciți în conversație. Până și pe ei îi întoarce pe dos, ceea ce nu se-ntâmplă cu mare ușurință. Știi ce se spune despre asta, nu-i așa?

— Nu, ce se spune?

— Că Dumnezeu își ține răsuflarea. Montagnard se întoarse ca să-l privească în față pe Sieur Henri. Și ce se-ntâmplă când îți ții răsuflarea? Mai curând sau mai târziu, sufli din nou. Chiar dacă ești Dumnezeu. Și, în funcție de cât de mult te-ai abținut, când dai drumul aerului din piept, s-ar putea s-o faci cu mare putere.

— Vrei să spui c-o să fie furtună?

— Nu neapărat, dar s-ar putea. Între timp, suntem printre puținii oameni din flotă care se pot mișca. Avem vâsle. Ceilalți sunt nevoiți să stea și să aștepte, pur și simplu, să reînceapă să bată vântul. Oricum, asta o să le facă plăcere preoților.

— Ce motiv de bucurie au?

— Privește-n jur, maestre de arme. E Vinerea Patimilor și e o zi frumoasă, fără nicio boare de vânt… un cadru perfect pentru a le reaminti oamenilor cât de vulnerabili și cât de în voia sorții sunt, în fața atotputerniciei lui Dumnezeu. Privește, fiecare corabie a acestei flote va răsuna, astăzi, de venerație pentru Preaslăvitul Iisus. Ține minte ce-ți spun, până la apusul soarelui o să auzi imnuri înălțându-se din toate părțile.

Henri zâmbi și era gata să răspundă, când observă o mișcare în apă și se apropie de copastie, urmărind bărcile cu vâsle care veneau dinspre celelalte patru galere. Câteva clipe mai târziu, prima dintre acestea se opri alături de corabie și pasagerul ei, un comandant de galeră, se urcă pe punte și se alătură grupului din jurul lui Sieur Robert, urmat în curând de cei trei omologi ai săi. Nu rămaseră prea mult la bord și, peste o jumătate de oră, toate cele patru galere din ultimul rând prinseră să înainteze, ca niște câini ciobănești, către vasele încremenite din față, împărțindu-le sfaturi și încurajări camarazilor lor mai puțin

norocoși, pe când vâsleau pe lângă ei. Numai galera lui Richard, care era, totodată, și nu din întâmplare, galera comandantului flotei, rămăsese în urmă, formând o ariergardă alcătuită dintr-un singur vas. Când vâslașilor li se spuse să se oprească, de St Clair înțelese imediat că de Sablé prefera să fie singur acolo, unde putea anticipa orice lovitură a mării, mai degrabă decât în mijlocul flotei, unde se putea afla într-un uriaș dezavantaj în cazul unei răsturnări a norocului.

Montagnard plecase, nu se mai vedea nicăieri atunci când maestrul de arme se uită în jur, în căutarea lui, și, când se răsuci către pupa, apucă să zărească spatele lat al lui de Sablé în vreme ce comandantul flotei dispărea în cabina sa, lăsând pe punte o liniște neobișnuită. Marinarii tăcuți trândăveau pretutindeni, unii dintre ei privind în gol, alții stând așezați sau culcați, cu ochii închiși, pe marginile punții. Sieur Henri zâmbi ușor și dădu din cap pentru sine. Vedea că era momentul să aștepte și să dea dovadă de răbdare, pentru că niciunul dintre ei nu putea face nimic pentru a modifica răstimpul în care își ținea Dumnezeu răsuflarea.

Acea Vineri a Patimilor deveni cea mai lungă zi pe care o trăise vreodată Sieur Henri, pentru că, în lumea minusculă a corăbiei pe care era captiv, nu exista absolut nimic care i-ar fi putut abate mintea de la faptul că pierdeau atâta vreme fără să poată face nimic. Moți un timp, dar se săturâ în curând și de asta și plictiseala îi deveni atât de intensă, încât, atunci când, la o oră după amiază, cei trei episcopi de la bord ieșiră pe puntea de la pupa, escortați de acoliții lor, și începură să oficieze slujba din Vinerea Patimilor, diversiunea i se păru cu adevărat binevenită. Fu imediat limpede că nu toată lumea de pe corabie putea asista la ceremonie în același timp, dar câțiva dintre ofițeri încropiră la repezeală un plan cu ajutorul cărora oamenii puteau ieși pe punte, în grupuri de câte douăzeci o dată, pentru a-și petrece câte un sfert de oră rugându-se, primind Sfânta Împărtășanie și respirând aerul proaspăt al lui Dumnezeu înainte de a se întoarce în paturile înghesuite care reprezentau singurul lor adăpost. Ceva mai târziu, adeverind prorocirea lui Montagnard, vocile începură să se înalțe în rugăciune și în cântec din toate părțile, unele venind de pe corăbii ușor de identificat, în timp ce altele erau simple vibrații ale aerului, eterice, pâlpâind în depărtare. Apoi, în cea de-a treia oră a

după-amiezii, se așternu din nou liniștea, la fel de profundă precum cea care îi învăluise în restul zilei. Iisus era mort și lumea avea să rămână într-un întuneric al spiritului până în zorii celei de a treia zile, când Învierea urma să proclame mântuirea universală.

Sieur Henri de St Clair se simți gâdilat pe ceafă de o adiere firavă. Ațipise iarăși, sprijinit de copastie, în vârful din față al punții, și senzația aceea, prima mișcare a aerului din întreaga zi, îl trezi instantaneu, așa că își îndreptă spatele, întinzându-se cât era de lung și întrebându-se ce se întâmplase. Pe urmă auzi, în spatele său, voci din ce în ce mai puternice și tropăiturile unor picioare în fugă, iar cineva îl dădea deoparte cu cotul, pentru a se așeza în locul lui. Bărbatul se aplecă încordat înainte, uitându-se drept în față, către orizont, după care mormăi „Oh, rahat!” și se răsuci pe călcâie, întorcându-se în goană spre pupa și strigându-l pe Besanceau, comandantul navei. Henri îl privi îndepărtându-se și observă că îl priveau și ceilalți, cu toții, apoi se răsuci, dornic să vadă ce zărise omul care reacționase în acel mod.

Dar nu deslușì nimic, nimic altceva în afară de ceea ce părea o ușoară îngroșare deasupra liniei orizontului, ca și cum cineva ar fi plimbat de-a lungul ei un cărbune, trasând un hotar tremurat între mare și cer și lăsând câte o pată pe alocuri. Își îngustă ochii și se uită cu mai multă atenție, având pentru o clipă impresia că linia mâzgălită era purpurie. Nu mai simțea nicio mișcare în aer și liniștea era la fel de profundă. Pe urmă, sus, în vârful catargului uneia dintre corăbiile din față, un steag prinse brusc viață și se zbătu de câteva ori înainte de a se domoli, atârnând tot atât de flasc ca înainte. Sieur Henri simți că inima începea să-i bată cu mai multă putere și o neliniște nedefinită îi răscoli stomacul. În larg era ceva, știa asta, iar strigătul care se auzea acum în spatele său, tot mai puternic, întări ceea ce simțea.

Linia purpurie de la orizont se îngroșa văzând cu ochii, putându-se curând discerne forma unui șir de nori ce înaintau. O altă pală de vânt se stârni și pieri cu repeziciune, numai pentru a fi urmată, peste câteva minute, de o alta, care suflă cu mai multă tărie și pentru mai mult timp. Henri urmări în tăcere trei marinari care coborâră complet vela mare și o pliară cu băgare de seamă înainte de a o lega strâns de verga care o susținea și

pe care o imobilizară, la rândul ei, fixând-o zdravăn de catarg. Ceva mai târziu, stomacul i se strânse iarăși când îl văzu pe toboșar ocupându-și locul din centrul vasului și pe vâslași instalându-se, câte șapte pe fiecare parte, așteptând semnalul pentru a-și începe truda. Semnalul veni și ei se încovoiară asupra vâslelor, mânuindu-le fără încetare în timp ce se luptau cu inerția galerei, pe care o puseră în mișcare cu o încetineală chinuitoare. Viteza crescu repede și sarcina vâslașilor păru să devină mai ușoară.

Henri prinse cu coada ochiului o mișcare de la pupa și aruncă o privire într-acolo, zărindu-l pe Richard în persoană, strălucitor în costumul complet de zale și în tunica stacojie, stând cu picioarele depărtate, în dreapta și ușor în spatele lui Robert de Sablé, cu brațele sale groase încrucișate la piept. În stânga lui Robert de Sablé stătea Sieur Geoffrey Besanceau, încruntându-se atât de cumplit, încât i se schimonosiseră trăsăturile, și răsucind în aer un pumnal, pe care îl făcea să se dea peste cap și îl arunca din nou în sus, ori de câte ori îi recădea în palma deschisă. Nu îl privea nici măcar pentru o clipă, dedicându-și întreaga atenție întunecimii ce se îndesea.

O ușă care dădea în adăpostul oștenilor se deschise și oamenii începură să iasă pe puntea îngustă, evident atrași de zgomotul activității, după o zi atât de tăcută. Spațiul minuscul de pe punte se aglomeră, iar înghesuiala amenința să stea în calea conducerii sistematice a vasului, așa că oamenilor li se ordonă să se întoarcă la locurile lor. Când ultimul dintre ei părăsi puntea, cu nemulțumirea citindu-i-se clar pe chip, Henri se apropie de rege, care îl primi cu destulă căldură, dar fără să pară dornic de o conversație inutilă. De St Clair îl cunoștea suficient de bine ca să se ghideze după astfel de semne, așa că se mulțumi să stea acolo în tăcere până când Robert de Sablé îi remarcă prezența.

— Henri, spuse el, arcuindu-și unul dintre colțurile gurii într-un zâmbet amuzat. Îți aduci aminte ce-am vorbit ieri, despre faptul că nu mă-ncred în vreme?

— Da, îmi aduc foarte bine aminte. Linia aia de acolo e ceea ce îmi închipui eu?

— Da, este, dacă îți închipui că se pregătește să ne facă necazuri. E un front de furtună care se apropie cu rapiditate.

— Cât de repede?

O altă arcuire în colțul buzelor.

— În cel mult treizeci de minute... și în jumătate din timpul ăsta, în cel mai rău caz.

— Ce putem face?

— Nimic, prietene. Am făcut deja tot ce se putea. Am trimis vorbă, în toată flota, să se pregătească, în după-amiaza de azi, pentru orice: uragan, furtună, o simplă ploaie. Când ajunge aici chestia asta care se apropie, fiecare căpitan răspunde de echipajul și de nava lui și, dacă face cum i s-a poruncit, o să fie la fel de pregătit cum e și cel de alături. E posibil să fie o vijelie de scurtă durată sau un șir de asemenea vijelii, deși norii sunt prea întinși pentru asta și, oricum, de aici nu avem cum să ne dăm seama. Nu putem decât să așteptăm și să-nfruntăm ceea ce urmează. Niciun om nu e destul de experimentat când vântul bate cu putere și marea începe să se zbuciume, umplându-se de spumă. Nu putem decât să ne străduim să menținem provele către crestele valurilor și să ne rugăm. Ar trebui să-ncepi să te rogi de pe acum, prietene, și, fiindcă ești un om al uscatului, ar fi bine să găsești un loc ferit, lângă găurile de scurgere a apei de la provă, și să te legi zdravăn ca să nu fii clintit din loc. Ridicați vâslele!

Ultimele două cuvinte răsunară cu putere și insistență, un strigăt de comandă, și vâslele se săltară în grabă în poziție verticală, cu apa șiroind în josul lor în timp ce legănarea corăbiei se schimbă dintr-odată.

— Aha, zise de Sablé, ca pentru sine însuși, uite că-ncepe.

Puntea se înclinase puternic, fără niciun avertisment, ridicând prova, în aer, și de Sablé întinse mâna după ceva de care să se prindă, fluturându-și-o pe cealaltă către căpitanul corăbiei, în vreme ce aceasta cobora din nou. Vâslele reintrară în apă, iar comandantul flotei i se adresă din nou lui de St Clair, de data asta fără să-l privească.

— Acum pleacă, Henri, grăbește-te, și fă cum ți-am spus – leagă-te zdravăn și ține-te bine. Sire, ar trebui să faceți același lucru.

— Ce, să mă leg într-un cotlon? Nu, o să-mi leg o frânghie în jurul mijlocului și o s-o ancorez de copastie, dar rămân aici, cu tine. Richard se uită la de St Clair. Dar tu, Henri, trebuie să faci ce-ți cere Robert. Nu mai ai puterea din tinerețe, iar eu am

nevoie de tine în Outremer. Du-te la loc sigur. Nu vreau să te văd aruncat peste bord. Du-te.

Sieur Henri se întoarse în locul unde își lăsase ranița și se legă lângă ea, prinzându-se temeinic de copastie cu o bucată scurtă de frânghie, în apropierea uneia dintre găurile din partea laterală a vasului, care permiteau ca apa aruncată peste bord de valuri să se scurgă înapoi, în mare. Abia avu timp să strângă ultimul nod înainte ca furtuna să se dezlănțuie asupra lor și, din momentul acela, viețui într-un iad plin de țipete, de vânt-și-apă, pierzând măsura timpului, nemaiștiind nici dacă era zi sau noapte, nici orice altceva dintre lucrurile care fac viața omului rațională și atrăgătoare. Își dădea seama că norii își schimbau din când în când culorile și, la un moment dat, se pomeni lovit dureros de o grindină cât pietrele de prundiș, care se strânse grămadă în locurile adăpostite de pe punte, formând mormane de gheață sfărâmată. Pe urmă, stropii de ploaie îi urzicară fața, zburând în șiruri orizontale, biciuiți de vânt, iar, ceva mai târziu, își dădu seama că temperatura scăzuse brusc și că hainele lui ude leoarcă înghețaseră, transformându-se parcă în niște scânduri negeluite. Se gândi că era posibil să fi leșinat în clipa aceea, nemaiavând habar cât timp trecuse, dar, în cele din urmă, își reveni ca să descopere că era azvârlit dintr-o parte într-alta, cu capul îndurerat izbindu-se violent de parapet la fiecare legănare a corăbiei. Hainele continuau să-i fie reci ca gheața, dar acum era destul de multă lumină ca să poată vedea că în cutele tunicii avea straturi groase de zăpadă proaspătă. Pe urmă îl năpădi o spaimă nedeslușită, neașteptată, când simți ceva balansându-se către el și își pierdu din nou cunoștința.

Se trezi după o vreme, când furtuna continua să urle în jurul lui, și pluti între conștiență și inconștiență, dându-și întrucâtva seama, undeva, într-un ungher al minții, că stihia părea să se domolească. Își reveni iarăși când simți cum îi strângea cineva fața în mâini, apropiindu-i obrajii și clătinându-i ușor capul. Deschise ochii și îl văzu pe unul dintre membrii echipajului aplecat asupra lui, privindu-l cu atenție.

— Ah, trăiește, murmură omul. Cu tăietura asta din cap, albită și deschisă într-un asemenea hal, nu eram sigur… Ei, atunci, bătrâne, haide să tăiem frânghiile astea și să vedem dacă te putem ridica în picioare.

•

Era în Duminica Paștilor, către sfârșitul după-amiezii, și, dacă vreun preot oficia mesa sau aducea mulțumiri fiindcă scăpaseră din furtună, atunci o făcea în intimitate și în tăcere, în indiferent ce loc i s-ar fi părut potrivit după dezastru. Sieur Henri de St Clair știa că era încă viu, dar nu era conștient de nimic altceva care să fi avut vreo importanță și nu se hotărâse încă dacă trebuia să fie recunoscător fiindcă supraviețuise sau să regrete pentru că pierduse ocazia de a muri în timpul furtunii, ca să scape de durerile, de junghiurile și de amărăciunea care îl asaltau acum.

Era așezat pe un colac de frânghie, holbându-se la îmbinarea dintre bordajele laterale ale vasului de la provă. Avea cel puțin două coaste fisurate sau rupte și durerea îl împiedica să stea în picioare sau să se aplece peste copastie, așa că era silit să rămână acolo, neizbutind să vadă nimic pe deasupra parapetelor de lemn din fața lui. Avea spatele proptit de alți doi colaci de frânghie, mai mici, așezați în echilibru peste primul, și se silea să ignore atât durerea din coaste, cât și neajunsul de a nu putea vedea nimic, concentrându-se în schimb asupra puținelor informații pe care reușise să le adune până atunci. Bărbatul care îl găsise printre găurile de scurgere, pe jumătate mort, știuse cine e și chemase pe cineva în ajutor pentru a-l duce la pupa, unde alții îi îngrijiseră rănile – Henri n-avea idee cine erau, dar îi strânseseră bine coastele cu o centură și pansaseră strâns, cu o bucată de pânză, tăietura din tâmpla dreaptă, înainte de a-l trimite înapoi, sprijinit între cei doi marinari, pentru a se instala acolo unde își petrecuse cea mai mare parte a ultimelor două zile, în cel mai din față punct de la prova, unde nu stătea în calea nimănui.

Pierduseră douăzeci și unu de oameni. Aflase, cu exactitate, măcar atâta lucru, trăgând cu urechea când cineva, despre care presupusese că era Besanceau, primea un raport despre numărul victimelor, pe puntea de la pupa, în timp ce lui i se pansau rănile. Își imaginase că oamenii lipsă erau de-ai săi, oameni de uscat, cum era și el, neobișnuiți să se afle pe mare, în timp ce era rezonabil să presupună că echipajul galerei putea supraviețui unei furtuni. Pe lângă asta, acum își aducea aminte că acel echipaj era de numai cincisprezece marinari. Însă, dacă era adevărat că toți oamenii lipsă erau ai lui, însemna că pierduseră a cincea parte din oștenii îmbarcați pe nava aceea

fără să fi avut ocazia de a da măcar o luptă împotriva dușmanului. Gândul îl deprimă, așa că se răsuci, foarte încet și cu mare dificultate, uitându-se peste umăr, către un alt bărbat, care stătea rezemat de parapetul provei, privind dincolo de el.

— Hei, mormăi Henri, atrăgându-i atenția. Ce vezi acolo?

Celălalt îl măsură din cap până-n picioare, apoi se uită din nou peste copastie.

— Nimic, mormăi el. Un ocean pustiu. Nu se zărește nicio navă, nicăieri, cu excepția unei epave, destul de aproape ca să poată fi văzută, întoarsă cu susul în jos și trăgându-și după ea catargul. Probabil că sub ea a rămas aer, care o ține la suprafață... Se răsuci din nou, cu capul aplecat, și se uită la Henri pe sub sprâncenele negre, groase.

— Cum te simți? Sper că mai bine decât arăți. Ești bandajat ca o lebădă împăiată. Cine ești, oricum?

Henri se întoarse încet, ajungând iarăși să privească spre înainte și sperând să găsească o oarecare alinare.

— Mă numesc de St Clair, bolborosi, trăgându-și răsuflarea și aproape gâfâind din cauza efortului făcut ca să se miște. Mi-au spus că am niște coaste rupte și îi... aah!... îi cred. Vino aici, unde te pot vedea, vrei?

Celălalt traversă puntea, găsind un loc unde să se poată sprijini cu cotul de copastie și se uită în jos, spre Henri, dând din cap cu milă.

— Coastele rupte nu sunt o plăcere. Și eu mi-am rupt două anul trecut, în Cipru. Am alunecat pe o platformă unsuroasă, când căram un sac, și am căzut peste un țăruș. Am avut nevoie de două luni ca să mă vindec. Mi se spune Deget-Vânăt. Sunt unul dintre vâslași.

Ridică un deget aproape violet și Henri nu își dădu seama dacă acea culoare nefirească era un semn din naștere sau urmarea unei răni vechi, dar, înainte de a apuca să întrebe, Deget-Vânăt continuă.

— De St Clair, ei? Maestrul de arme? Acel de St Clair?

— Da, acela. Mă poți ajuta să ajung undeva de unde să pot privi în afară? Nu sunt în stare să mă mișc singur – sunt prea strâns legat, cum spuneai.

— Să vedem.

Bărbatul numit Deget-Vânăt își îndoi genunchii, lăsându-se pe vine și apucându-l pe Henri de subsuori, pentru a-l sălta apoi

ușor, încordându-și cu putere coapsele. De St Clair își ținu brusc respirația, dar simți o durere surprinzător de ușoară, iar apoi nu mai fu conștient de nimic altceva decât că privea apele pustii din jur. Se uită în toate părțile și singurul lucru pe care îl zări fu epava despre care îi vorbise Deget-Vânăt.

— Mulțumesc, spuse, în cele din urmă. Poți să mă lași jos din nou.

Când ajunse iarăși pe scaunul lui improvizat, proptit pe frânghii, își îngădui, pentru o clipă, să se întrebe ce s-o fi întâmplat cu fiul său, dar avea prea puțin de câștigat făcând-o, așa că inspiră adânc, apoi expulză aerul cu putere înainte de a i se adresa din nou lui Deget-Vânăt.

— Ce e cu regele, e teafăr?

Celălalt ridică dintr-o sprânceană, ca și cum ar fi fost surprins de întrebare.

— Sigur că e teafăr. De ce să nu fie? Ar fi în stare să umble și pe apă. S-a legat de balustrada de la pupa și a ținut de cârmă, alături de timonier, în timpul furtunii. Nu e de mirare că oamenii lui îl privesc așa cum o fac. E ca un zeu.

— Da, încuviință Henri, dând din cap. Uneori poate fi magnific, cu mult mai presus decât un om obișnuit... Așa că, ce-o să facem acum, ai idee?

Deget-Vânăt zâmbi și își ridică din nou degetul de culoare bizară.

— Ți-am spus, sunt vâslaș. Nu-mi cere mie sfaturi. Mie mi se spune unde să merg, și când, și cât de repede. Aș face bine să mă întorc la post.

Se îndreptă de spate, gata de plecare, dar Henri îl opri cu o fluturare a mâinii.

— Dacă se întâmplă să-l vezi pe Sieur Robert de Sablé când te întorci acolo, te rog să-i transmiți respectele mele, să-i spui unde mă aflu și că aș vrea să-i vorbesc, când poate găsi o clipă liberă.

Vâslașul își lăsă capul într-o parte.

— Eu? Să mă duc nepoftit la de Sablé și să-i adresez cuvântul, așa, pur și simplu? Ar pune să fiu aruncat peste bord.

— Nu, n-o s-o facă. Rostește numele meu – Sieur Henri de St Clair – când te apropii și spune-i că te-am trimis la el. Uite, dă-mi voie să...

Își căută punga pe bâjbâite, dar vâslașul îi prinse mâna cu o mișcare iute.

— Nu vreau banii tăi, maestre de arme. O să-i spun ce-ai zis, iar tu rămâi cu bine.

Plecă fără niciun alt cuvânt.

Sieur Henri își încovoie spatele cu prudență, încercând să se sprijine de colacii de frânghie rezistentă într-o poziție ceva mai comodă. Încă nu-și îngăduise să se gândească la semnificația pustietății de dincolo de parapetul vasului, dar acum încercă să vizualizeze puterea catastrofală a furtunii și să se întrebă câte corăbii se scufundaseră, dispărând pur și simplu în valuri și luându-și cu ele echipajul și pasagerii. Descoperi cu repeziciune că nu avea niciun chef pentru asemenea întrebări și niciun mijloc prin care să-și controleze salturile și alunecările imaginației, neașteptate și întristătoare, așa că se bucură când vocea lui de Sablé îi abătu atenția.

— Ei, maestre de St Clair. Ești grav rănit? Am văzut când erai pansat pe puntea de la pupa, dar atunci n-am avut timp nici măcar s-o traversez și să aflu ce ți s-a întâmplat.

— Nu mi s-a întâmplat nimic rău, Sieur Robert. Nimic grav, adică. O lovitură în cap și câteva coaste rupte… Mă bucur să văd că arăți atât de bine. Și-am auzit că regele a fost cârmaci în timpul furtunii.

— Pe toată durata ei.

Sieur Robert își împreună mâinile, apăsându-și palmele așa cum făcea adesea Richard. Acum zâmbea larg și clătina din cap cu admirație.

— A înfruntat furtuna cu sângele rece al unui marinar bătrân, care-a văzut tot ce poate arunca Neptun în lupta împotriva lui. A fost cu adevărat uimitor. N-aș fi crezut dacă n-aș fi văzut totul cu ochii mei. Regele s-a legat de suportul catargului și a stat la cârmă, alături de timonier, ore în șir. Dacă n-ar fi făcut-o, am fi fost, cu siguranță, într-o încurcătură mult mai mare. Am crezut că suntem morți cu toții când pereții cabinelor soldaților au început să se spargă sub loviturile talazurilor… Știai asta?

— Da, am auzit când se dădea raportul. Am pierdut douăzeci și unu de oameni.

— Chiar așa, valurile i-au măturat peste bord când suprastructura în care se aflau a cedat și s-a înclinat în afară. Ne-am rotit, dezechilibrați de greutatea părții în cădere, și n-am

mai fost niciodată atât de aproape de a ajunge cu flancul pe direcția valurilor. Numai forța dezlănțuită a lui Richard și îndemânarea cârmaciului ne-au salvat. Eu am fost azvârlit de un val într-o gaură de scurgere și de acolo l-am văzut luptându-se să aducă prova pe direcție. Se uită în jur, asigurându-se că nu-l mai auzeau și alții, și adăugă, după ce se convinsese că nu trăgea nimeni cu urechea: tu și cu mine, Henri, ar trebui să cădem acum în genunchi, să-i mulțumim regelui nostru și să-i cerem iertare pentru că-i găsim, atât de des, atâtea cusururi.

— Amin, spuse Henri, dând din cap.

De Sablé se sprijinise de balustrada dinspre prova, astfel încât Henri să-l poată vedea, ridicându-și privirea să-și răsucească trupul. Își luă ochii de la el pentru o clipă, uitându-se către orizont, apoi scoase un fornăit, pe jumătate mormăială, pe jumătate râs amar.

— Vremea… Prietene, a fost ceva la care nu ne-am fi așteptat, ceva desprins parcă din coșmarurile noastre. N-am mai trăit niciodată așa ceva. O furtună ca asta îi poate face pe cei mai aventuroși și cutezători marinari să rămână acasă, în siguranța de pe uscat, pentru totdeauna.

Henri auzi câteva ordine strigate în spatele lui, urmate de tropăitul unor pași în fugă, de scârțâitul unor frânghii rigide deasupra capului și înapoia cefei sale, de mormăiturile ritmice ale oamenilor care le trăgeau de pe ambele laturi ale punții și de scâncetul acelorași frânghii când treceau prin scripeți.

— Ne pregătim să mărim viteza, îi explică de Sablé, ridicăm pânzele ca să putem pleca în căutarea celorlalți.

— Care ceilalți? întrebă Henri, aducându-și aminte de apele pustii din jur. Câți oameni și câte corăbii am pierdut, ai idee?

— I-am pierdut pe toți, Henri. De Sablé își flutură mâna, într-un gest larg, către orizont. Au dispărut cu toții, împrăștiați precum cenușa-n vânt. O s-avem nevoie de zile-ntregi ca să-i adunăm iarăși pe toți.

Henri făcu ochii mari.

— Ca să-i adunăm…? Vrei să spui c-o să-i găsim? N-au fost nimiciți cu toții?

Acum era rândul chipului lui de Sablé să exprime surprinderea.

— Nimiciți? Dumnezeule mare, nu, n-au fost nimiciți. S-ar putea să-i fi pierdut pe câțiva dintre ei, din cauza ciocnirilor și a

altor accidente, dar e de așteptat atunci când ai corăbii atât de multe și de îngrămădite, la vreme de furtună. Una plutește în derivă, cu catargele rupte și răsturnată cu fundul în sus, destul de aproape ca s-o putem vedea, dar celelalte au fost, pur și simplu, împrăștiate și îndepărtate de vânt și de talazuri. Henri, sunt corăbii construite de oameni care cunosc, iubesc și urăsc marea în aceeași măsură. Sunt proiectate ca să-nfrunte furtunile, supraviețuindu-le până și celor atât de îndelungate și de violente cum a fost aceasta. Indiferent unde s-ar afla, vor găsi cel mai apropiat țărm și vor începe să se regrupeze.

Încercând să-și imagineze scena, Henri se simțea ușor buimăcit, dar, dacă de Sablé nu greșea, ar fi trebuit ca totul să se desfășoare dincolo de orizont.

— Unde e cel mai apropiat țărm?

— De locul în care ne aflăm? Sieur Robert ridică din umeri. În momentul de față, presupunerea ta poate fi tot atât de apropiată de adevăr ca a mea. Dar o să-ți pot răspunde cu ușurință când vom reuși să aflăm unde suntem acum. Vântul ne-a deviat de la curs. Cel puțin atâta lucru e sigur. Dar încercăm să ne dăm seama cât de departe și în ce direcție. Își ridică palma deschisă, oprind următoarea întrebare a lui Henri. Când a izbucnit furtuna, ne aflam în marea Ionică și navigam către est prin sud, din Sicilia spre Creta. Asta a fost acum două zile. Pentru că mergem către est, direct spre soarele care se înalță, știm că, în momentul de față, coasta Africii se află la tribord, dar nu știm la ce distanță. Dar, mulțumită aceluiași raționament, știm că atât coasta Greciei, cât și insulele sale sunt în fața noastră, așa că vom continua să mergem către sud-est, pe cursul pe acum, până ce vom vedea pământul. Dacă avem noroc, o să ajungem în Creta, însă, repet, am punea ajunge în oricare insulă din arhipelag. Dar oricare dintre ele va sluji la fel de bine scopurilor noastre, de vreme ce din oricare putem ajunge în Creta în câteva zile. Ezită, apoi schiță un zâmbet nesigur. Bineînțeles că e posibil ca vântul să ne fi împins înapoi și ca primul pământ pe care îl vom zări să fie din nou Sicilia. Numai timpul ne-o va spune. Până atunci, marinarul cu ochii cei mai ageri e sus, pe verga în cruce, uitându-se în toate direcțiile. O să zărească în curând pământul și, din clipa aceea, soarta noastră se va schimba în bine.

Sieur Henri dădu din cap.

— Mulțumesc. Mă gândesc adesea că nu există ceva mai rău decât lipsa informațiilor pe baza cărora să iei o hotărâre. Și, apropo de informații, pot să te-ntreb pe care vas se afla fiul meu? Mă gândeam că trebuie să fi murit și e o mare ușurare să te aud spunând că nu e așa.

— Pot să-ți spun că era pe a patra corabie a templierilor și că toate patru erau plasate în linia a doua, chiar în spatele celor trei dromoane ale regelui. Nimeni nu poate ști unde se află acum. Iar eu trebuie să mă-ntorc la postul meu. Stai comod? Ai nevoie de ceva?

Sieur Henri clătină din cap și îi mulțumi politicos comandantului flotei, apoi se lăsă cu grijă pe spate, rezemându-se de frânghii, și închise ochii, simțind răcoarea brizei ușoare ce îi ciufulea părul alinându-l și adormindu-l în timp ce, în jurul lui, zgomotul activităților de la bordul corăbiei revenea la intensitatea normală. Ultimul său gând limpede dinainte de a adormi fu că regelui nu i-ar fi fost pe plac dacă vreunul dintre cele trei dromoane imense ar fi avut necazuri, pentru că transportau cele mai mari comori ale sale: vistieria de război, sora și pe viitoarea regină.

•

La câteva ore după ce începuseră căutarea, marinarul din vârful catargului zări prima corabie rătăcită, departe, către orizontul sudic, iar de Sablé ordonă imediat să fie interceptată. Era un vas pântecos de transport și se legăna într-o parte și-ntr-alta ca o scroafă bătrână, dar, oricât de dizgrațios ar fi fost, supraviețuise furtunii în stare bună și își schimbă cursul imediat ce văzu galera venind sub vânt către el. După încă o oră, găsiră încă o corabie, apoi încă una, și, la sfârșitul zilei, ajunseră să fie urmați de douăzeci. Unele se descurcaseră mult mai bine decât altele, dar câteva erau într-o stare foarte proastă, iar de Sablé le ținu laolaltă în timpul nopții și nu mai apăru niciun semnal de alarmă.

În ziua următoare, corăbiile s-au înmulțit, apărând tot mai mulți supraviețuitori, al căror număr crescu până la mai bine de șaizeci. Trei zile mai târziu, menținându-și cursul către est, zăriră pământ exact în fața lor și, în după-amiaza aceea, sosiră în Creta. În momentul acela, erau peste o sută de vase, inclusiv șapte din cele opt galere rămase și, în timp ce se pregăteau să arunce ancorele la poalele muntelui Ida, observatorii din

vârfurile catargelor raportau că, în fiecare minut, soseau, din toate direcțiile, alte și alte corăbii. Însă niciuna nu putea oferi informații despre locul unde se găseau cele trei dromoane.

Richard își arătă îngrijorarea și Sieur Henri nu se îndoi că era sinceră, dar se pomeni întrebându-se, cinic, dacă monarhul nu se temea cumva mai mult de pierderea lăzilor cu bogății, decât de cea a soției și a surorii, și își puse aceeași întrebare când regele trimise în cercetare toate cele opt galere recuperate, patru pentru a căuta în insulele de coastă înșirate de-a lungul țărmului, către nord-vest și către nord, pe când celelalte străbăteau marea către est, în direcția Ciprului.

Sieur Henri se simți ușurat fiindcă putea să plece de la bord și să meargă pe uscat, în Creta, pentru simplul motiv că avea posibilitatea să se întindă pe un pat rezistent de campanie, în marele beneficiu al mușchilor îndureraţi ai pieptului său. Pe urmă rămase la pat trei zile, din nou la insistențele doctorului lui Richard, dându-i organismului său timp să-și revină, până când regele îi dădu de știre că plecau către insula Rhodos, unde acostaseră majoritatea corăbiilor pe care nu le găsiseră. Știind că șederea la pat îi făcuse bine, se simți suficient de refăcut ca să se ridice și să se foiască încoace și încolo și merse până în port, parcurgând aproape opt sute de metri, înainte de a simți prima împunsătură de durere.

În ziua următoare navigară fără niciun incident către Rhodos, unde găsiră restul flotei așteptându-i. Reunirea le oferi prilejul unei sărbătoriri modeste, odată ce se convinseră că nu fuseseră iremediabil pierdute decât șapte vase din cele două sute nouăsprezece – fără a lua în considerare dromoanele. Henri de St Clair stătu din nou la prova galerei regale în timp ce se apropiau de străvechiul port din extremitatea nordică a insulei, vestit în lumea întreagă pentru farul său uriaș și, în timp ce corabia pătrundea în apele adăpostite din radă, ochii i se plimbară, neobosiți, printre cele o sută și ceva de vase care îi așteptau, căutând patru dintre ele, recent construite, aflate în proprietatea Ordinului Templului, dar, în absența unui semn distinctiv, nu reușea să le deosebească de restul acelei colecții în stare deplorabilă. André trebuia să fie undeva, acolo, în pădurea de catarge, știa asta, dar n-avea idee cum ar fi putut aranja o întâlnire. Era încrezător în faptul că urmau să rămână în Rhodos pentru încă o săptămână, pentru că întreaga flotă

trebuia să se reaprovizioneze și fiindcă multe corăbii suferiseră stricăciuni serioase și trebuiau reparate înainte de a putea pleca, indiferent încotro. Așa că, pe moment, se concentră asupra propriilor sale responsabilități, ocupându-se de stabilirea unui program zilnic de instrucție, care avea să ferească un număr imens de oameni de trândăvie și de ispite, oferindu-le o îndeletnicire profitabilă.

Singura dificultate rămasă, întotdeauna demnă de luat în seamă, implica descoperirea și achiziționarea unui teren de instrucție, sau poate a mai multora, destul de mari pentru a se potrivi cu numărul oștenilor și situate suficient de aproape atât de tabăra principală a trupelor, cât și de port, pentru ca deplasările constante dinspre și înspre acestea să fie relativ simple. Își anunță ofițerii instructori să se adune, apoi, după ce trecu în revistă prioritățile fiecăruia dintre ei, îi trimise pe toți, în grupuri de câte doi, să cutreiere ținuturile din jur, în căutarea unor locuri potrivite.

Când, în cele din urmă, aleseseră trei zone largi drept terenuri de instrucție, răsunetul picioarelor în marș prinse să se audă pretutindeni, în vreme ce miile de pedestrași găzduiți de flotă se îndreptau către unitățile în care li se ordonase să se încadreze. Călăreții trebuia să se prezinte în alte locuri și la alte ore ale zilei, timp în care majoritatea cailor mai erau încă dați jos de pe navele nou sosite. În acest fel, perioada de adaptare era depășită, continuitatea era asigurată și noutatea se preschimba cu iuțeală în rutină.

Zece zile mai târziu, în timp ce Richard și o parte dintre baronii lui englezi inspectau cavaleria pe unul dintre cele trei terenuri de călărie puse la punct de Henri, un mesager își făcu apariția în galopul calului și îi dădu de știre regelui că două dintre galerele trimise în căutarea prințesei Berengaria fuseseră văzute întorcându-se dinspre est, cu pânzele sus și cu vâslele în acțiune, și că era de așteptat să ajungă în port într-o oră. Richard abandonă imediat inspecția și insistă ca Henri să-l însoțească, pentru a fi de față în cazul că ar fi trebuit luată pe loc vreo hotărâre.

Până în momentul sosirii celor două galere în vecinătatea docurilor se scurseră mai degrabă două ore, dar comandantul sări de la primă imediat ce ajunse destul de aproape și se îndreptă direct către locul unde așteptau Richard și escorta sa.

Prințesa Berengaria și regina Joanna se aflau în siguranță, raportă el, dar corăbiile lor, poate din cauză că erau cele mai mari din întreaga flotă, ajunseseră în ochiul furtunii și fuseseră purtate către sud, mai departe decât oricare dintre celelalte, ajungând, în clipa în care vânturile se domoliseră în sfârșit, în largul apelor insulei Cipru. Cele trei dromoane rămăseseră tot timpul împreună, dar, când se apropiau de portul Limassol, de pe coasta sudică, unul dintre ele eșuase, cu multe pierderi de vieți, în recife, în stâncile unde se spunea că se întrupase Afrodita.

Două dintre corăbiile uriașe erau intacte și încărcătura lor prețioasă se afla în siguranță, dar graba comandantului galerei se datora sorții celei de a treia. Conducătorul Ciprului, raportă el, era un bărbat pe nume Isaac Comnenus, un bizantin care se autointitulase împărat, dar care, în cazul acela, se purtase, mai degrabă, ca o căpetenie de bandiți. Richard îl întrerupse cu o fluturare a mâinii.

— Oprește-te aici. Ce vrei să spui cu asta – căpetenie de bandiți? Vorbește deslușit, fiindcă e important. Lasă deoparte cuvintele alese și înfloriturile și povestește-mi, ca un bărbat, ce s-a întâmplat și ce-a făcut acest Comnenus.

Comandantul își drese glasul și avu nevoie de două încercări ratate înainte de a-și recăpăta graiul și de suficientă încredere în sine pentru a vorbi clar.

— A fost meschin, sire. Supușii lui au jefuit și au despuiat morții aduși pe țărm după ce-a eșuat corabia și, odată ce valurile s-au domolit și au descoperit că puteau ajunge la epavă mergând pe uscat, supraviețuitorii au fost aduși pe insulă și închiși, ca prizonieri, dându-li-se prea puțin ajutor și fiind tratați cu nepăsare. Iar când au descoperit că la bord erau lăzi cu aur, au fost cuprinși de nebunie. Oricum, împăratul Comnenus și oamenii lui au apărut înainte de a aduce prea mult pe mal și au confiscat totul…

Vocea i se stinse și rămase tăcut, încruntându-se.

— Ce e, omule? Mai e ceva, nu? Ce s-a-ntâmplat cu doamnele mele de pe celelalte corăbii?

— Sunt bine, alteță, doar că…

— Le-a făcut vreun rău?

— Nu, sire. Dar mai întâi nu le-a îngăduit să vină pe uscat. Le-a amenințat cu închisoarea dacă acostează pe țărmurile lui. Apoi

s-a răzgândit, când i-a trecut prin minte că și la bordul celorlalte două vase s-ar putea afla aur, însă cele două doamne au hotărât apoi că dromoanele lor sunt un loc mai sigur decât oricare altul. Deși își spune împărat, individul ăsta nu are o oaste demnă de un asemenea nume și nicio corabie. Dar, sire, mai este ceva…

— Încă? În clipa aceea, chipul lui Richard se înnegură. Ceea ce mi-ai povestit este deja prea mult. Am câteva lucruri pe care trebuie să i le spun acestui Comnenus când o să ne-ntâlnim, fiindcă nu pare să se poarte ca un monarh creștin, ca să nu mai vorbim de un împărat. Ce-ar mai putea fi?

— Vicecancelarul vostru, sire.

— Nevington. Ce-i cu el? A murit?

— Da, alteță. S-a înecat când a eșuat corabia și a fost unul dintre cei aduși la țărm de valuri.

Richard se încruntase ușor, dar fruntea i se netezi.

— Sigiliul! E la loc sigur?

Ca vicecancelar al Angliei, lordul Nevington purta întotdeauna marele sigiliu la gât, agățat de o panglică, având datoria de a-l păstra tot timpul asupra sa, astfel încât, dacă regele avea de semnat și de sigilat un document important, de orice tip, sigiliul să se afle la îndemână, gata să fie folosit.

— Cei care l-au găsit i l-au luat fără să știe ce era, dar Comnenus a pus stăpânire pe el și acum îl ține la gât.

— Pe coaiele Domnului, omule, spune-mi că-ți bați joc de mine! Vocea lui Richard se înălțase într-un urlet de furie. Vrei să zici că… că imbecilul ăla împuțit și ghebos a pus acum mâna și pe marele sigiliu al Angliei, pe lângă aurul pe care l-am adus ca să-mi plătesc oamenii?

Marinarul abia dacă dădu din cap, privindu-l cu ochi mari.

— Atunci, pe Iisus cel viu, o să poruncesc să i se taie scrotul acestui nemernic și să mi se facă din el o pungă în care să păstrez sigiliul de acum înainte! Se răsuci brusc către de St Clair. Henri, pune lucrurile în mișcare astăzi, acum. Poruncește să se ridice imediat tabăra și cere-i unuia dintre ofițerii tăi să-l găsească pe Robert de Sablé și să-l trimită la mine, în camerele mele. Vreau ca flota să fie încărcată până mâine seară, ca fiecare om, fiecare cal și fiecare ungher din cală să fie pregătit de plecare a doua zi, la ora fluxului. Mergem în Cipru, să-l învățăm pe acest *împărat* puricos, adulmecător de prohaburi,

că, atunci când s-a hotărât să fure de la noi, și-a ales o victimă nepotrivită în persoana lui Richard Plantagenet. Iar tu…

Regele arătă spre comandantul galerei, care își îndreptă spatele, pregătindu-se să-i țină piept.

— Te-ai descurcat bine, ai venit încoace atât de repede și atât de bine informat. Am în continuare nevoie de tine. Nu-ți lăsa echipajul să coboare la țărm în noaptea asta, pentru că trebuie să plecați din nou mâine dimineață, înaintea noastră, a tuturor. Vă întoarceți imediat în Cipru, tu și galera de acolo, cea care te-a însoțit, și conduci cele patru corăbii cu templieri, pe care ți le dau în grijă. Cavalerii Templului îmi vor apăra sora și logodnica până la sosirea noastră. Și poți să le promiți oamenilor tăi, în numele meu, că li se va îngădui să petreacă o vreme pe țărm și că vor primi bani pe care să-i cheltuiască acolo, drept răsplată pentru sarcinile în plus pe care le pun pe umerii lor.

Își roti privirile asupra micului grup de nobili care îl însoțeau și îi făcu semn unui cavaler tânăr, un blond superb, ce ar fi putut fi descris cu ușurință drept o frumusețe.

— D'Yquiem, dacă vrei, transmite-i mareșalului Templului respectele mele și întreabă-l dacă poate avea bunăvoința de a mă vizita, în camerele mele, peste nu mai mult de o oră.

Tânărul îl salută cu eleganță și se grăbi să facă stânga-mprejur, plecând să-și îndeplinească misiunea, iar Richard dădu brusc din cap și îi concedie pe toți ceilalți cu o fluturare a mâinii înainte de a o porni cu pași mari către clădirea pe care și-o alesese drept reședință personală.

3.

Jean Pierre Tournedos se născuse într-o familie de negustători, care deținea o flotă modestă, de câteva vase de transport, și, la vârsta de douăzeci și șase de ani, fusese invitat să se alăture Ordinului Templului, ca frate auxiliar, și să-și dedice cunoștințele și talentul excepțional, la un preț corespunzător, conceperii și construirii prototipului unei corăbii care să-i permită ordinului în expansiune rapidă să nu mai depindă de bazele sale de pe uscat. Lucrând împreună cu un mic grup, Tournedos proiectase un vas imens, ce putea transporta atât oameni, cât și marfă,

inclusiv animale. Dar corabia aceea era unică datorită faptului că avea menirea de a găzdui un echipaj extrem de disciplinat de călugări-soldați, deprinși să trăiască într-o austeritate dusă până la penitență, în cabine înghesuite, care n-ar fi fost pe placul unor marinari obișnuiți. Manevrat de oameni atât de disciplinați și de supuși față de rânduielile bisericești, vasul era, totodată, utilizabil ca navă de război, ori de câte ori ar fi fost necesar, având trei rânduri de vâsle, platforme de luptă și un pinten metalic la provă. I se făcuseră, de asemenea, modificări specifice, ce îi ofereau posibilitatea de a avea, din când în când, rolul unei ambarcațiuni monastice, cu toate că acest concept, de corabie mănăstirească, era acum tot atât de revoluționar precum fusese, cu nouăzeci de ani în urmă, cel de călugăr-soldat.

Pentru că respectarea Regulii avea o importanță deosebită în cadrul vieții de zi cu zi a confreriei, în corpul vasului fusese creat, chiar sub puntea vâslelor, un spațiu suplimentar, pentru ca frații să se poată aduna ca să se roage împreună sau ca să oficieze slujbe. Era un loc strâmt, enervant, lipsit de orice confort, unde un bărbat nu putea sta în picioare, fără să-și plece fruntea, decât pe culoarul din mijloc, numai că era folosit de oameni care nu căutau tihna fizică și sufereau cu bucurie în numele Domnului, făcând penitență. Culoarul central era singurul loc de acces. Frații intrau pe acesta, apoi se târau sau se cocoțau în ungherele ce le fuseseră rezervate pe flancuri, unde dormeau noaptea, sau stăteau așezați în restul timpului, și unde îngenuncheau uneori, în timpul rugăciunilor și al lecturilor din orele canonice. Încăperea avea o destinație ieșită din comun, într-un moment în care fiecare centimetru de la bord era prețios, dar fusese considerată necesară pentru bunăstarea spirituală și trupească a călugărilor ce formau echipajul corăbiei.

În anii scurși de atunci, se construiseră încă trei vase-surori, iar alte cinci se aflau în lucru, după același proiect, alcătuind ceea ce templierii numeau acum escadra mediteraneeană, având drept bază portul Brindisi, situat pe cel mai proeminent promontoriu a Italiei continentale. Pretoratul Brindisi, unul dintre primele construite de Ordinul Templului în Italia, începuse să capete, în ultimii ani, o importanță semnificativă pentru interesul în creștere manifestat de confrerie pentru navigație, căci era situat la o distanță ușor de parcurs pe mare față de

ciorchinele de șantiere navale aflate acolo, după cum spuneau unii, încă de pe vremea romanilor. Corăbiile pe care le construiau erau scumpe și foarte apreciate.

Acum comandant al escadrei, Tournedos navigase către sud-vest, de la Brindisi la Messina, ca să se alăture imensei flote adunate de Richard al Angliei pentru expediția în Țara Sfântă, iar în Messina îi întâmpinase, la bordul propriului său vas, pe membrii seniori ai ultimelor forțe trimise spre întărirea ordinului în Outremer, printre aceștia aflându-se și câțiva dintre templierii cu cele mai înalte ranguri din întreaga creștinătate, cu toții nerăbdători să inspecteze corăbiile despre care auziseră atât de multe. În același timp, aduseseră la bord cea mai proaspătă recoltă de întăriri, inclusiv pe cei din urmă dintre cei mai neînsemnați oameni ai Templului – ultimul contingent de recruți aflați pe nivelul inferior și de novici.

Tournedos stătea acum pe puntea de la pupa vasului său, privind scena din jur. Ancoraseră în dimineața aceea, după ce pătrunseseră în Limassol purtați de apele în creștere ale fluxului, și deasupra lui se înălța, semeață, insula Cipru, cu dealurile sale colțuroase, ce păreau să nu ofere nici măcar iluzia unei prietenii sau a unui adăpost. Privind peisajul și portul, Tournedos, care reușise cumva, în decursul tuturor anilor petrecuți pe mare, să nu mai viziteze până atunci insula decât de două ori, decise că, oricât de frumoasă ar fi fost, nu îl atrăgea câtuși de puțin.

Întoarse capul și se uită spre dreapta, unde două vase masive, cele două dromoane pe care fusese trimis să le găsească și să le protejeze, stăteau la o distanță de vreo patru sute de metri de corabia lui, dar nu mai aproape de țărm decât ea, făcând-o să pară de dimensiuni insignifiante. Între el și dromoane, o barcă ce se apropia cu iuțeală de acestea, purtată de vâsle și având la pupa un tânăr remarcabil, despre a cărui existență nu știuse nimic până în ziua precedentă și care privea drept înainte, spre rampa de urcare coborâtă de pe unul din vasele mari, în așteptarea sosirii sale. Absent, Tournedos își scărpină obrazul acoperit de barbă cu vârful degetului, apoi se răsuci din nou, uitându-se la rada aflată departe, în spatele său, unde își făcuseră apariția trei nou-sosiți. Îi trecu încă o dată în revistă, poate pentru a șasea oară de când fusese avertizat de apropierea lor, căutând simboluri care l-ar fi putut ajuta să-i

identifice. Erau corăbii creștine, ușor de deosebit de galerele joase și zvelte ale piraților musulmani, și veniseră dinspre est, poate chiar din Outremer, ceea ce ar fi explicit de ce nu reușea să le descopere identitatea. Fornăi, știind că într-o oră sau puțin mai mult avea să afle cine erau și se întoarse, privind cu ochi mijiți clădirile înalte și înghesuite din jurul apelor portului Limassol.

Judecând după ceea ce i se povestise lui Tournedos, așa-numitul împărat al acelui loc, Isaac Comnenus, greșise mizând pe o șansă minoră de a obține un avantaj, transformând-o într-un dezastru care plana, amenințător, asupra sa și a compatrioților săi. Având ocazia clară de a obține favoruri și aplauze când supraviețuitorii unei furtuni puternice fuseseră aduși de vânt în portul lui, căutând ajutor, Comnenus preferase, în schimb, să le amenințe, să le sfideze și să le insulte pe viitoarea regină a Angliei și pe însoțitoarea ei, fosta regină a Siciliei, aducând astfel o jignire de nesuportat bărbatului neîndurător care era logodnicul celei dintâi și fratele celei de a doua. Richard al Angliei, omul din ce în ce mai bine cunoscut drept Inimă-de-Leu, se afla mult mai aproape decât își imaginase ghinionistul și prost informatul Isaac, care acum trebuia să plătească pentru neghiobia și lăcomia sa. Flota lui Richard, purtând întreaga lui oaste, urma să sosească la Limassol a doua zi și, acest lucru odată petrecut și oștenii odată debarcați, viața avea să devină nemaipomenit de interesantă pentru toți locuitorii regiunii, dar mai cu seamă pentru autointitulatul împărat al Ciprului.

•

André de St Clair stătea în picioare, agitat, ținându-se în echilibru pe vârfuri, gata să sară imediat ce bărbatul de la prova bărcii în care se afla i-ar fi dat semnalul. În apropierea lui, cu toate că spațiul ce îi despărțea își modifica neîncetat lățimea, înălțimea și înclinarea, platforma oblică se legăna în mod periculos, susținută de lanțuri suspendate și prevăzută cu șipci de lemn de care să-ți sprijini picioarele, urcând astfel cu mai multă ușurință pe suprafața ei abruptă. André înghiți în sec, cu greutate, și își îndoi degetele, trăgând din nou cu coada ochiului către timonierul de la pupa, care mânuia cârma cu îndemânare și fără niciun efort.

— Așteaptă, mormăi bărbatul uriaș, continuând să țină de cârmă cu aceeași putere, fără să-și ia ochii de la capătul platformei suspendate. Nu pleacă nicăieri fără tine… Așteaptă… Așteaptă… Acolo… *Acum*!

André sări și picioarele i se proptiră ferm pe rampă, în timp ce mâna stângă i se agăță, cu putere, de lanțul ce servea drept balustradă. Slobozi zgomotos aerul din piept, dar fără să-și modifice expresia feței, apoi se uită înapoi, spre cârmaciul bărcii, dând din cap a mulțumire. Când își dezlipi din nou privirile de el, ridicându-și ochii, corabia, cea mai mare din câte văzuse vreodată, se lăsă pe-o parte, pe creasta unui val, conturându-se deasupra lui, iar el își simți stomacul gata să i se ridice în gât. Înghiți din nou în sec, silindu-l cu hotărâre să coboare, și se concentră asupra ascensiunii pe suprafața abruptă, asigurându-se că, înainte de fiecare alt pas, își proptea bine cizmele pe șipcile încrucișate, pentru că rampa de lemn era udă și alunecoasă și nu avea nicidecum dorința să cadă în apă purtând un costum complet de zale. La jumătatea înălțimii peretelui lateral imens și bombat al dromonului, unde rampa se îndoia deasupra ei înseși pentru un al doilea segment al urcușului, descoperi o platformă plată, suspendată între trepte, și se opri o clipă, asigurându-se că, în clipa apariției pe punte, avea să arate prezentabil. Richard nu îi atrăsese în mod explicit atenția în această privință, nu cu atât de multe cuvinte, dar pomenise despre platforma de la jumătatea urcușului și remarcase că părea să fie locul potrivit pentru o pauză, când puteai să verifici, înainte de a ajunge pe punte, dacă înfățișarea ta era… corespunzătoare. Regele păruse să-i dea de înțeles că doamnele erau făpturi capricioase, influențate de aparențe într-o foarte mare măsură, iar André acționase în consecință.

În vreme ce își aranja îmbrăcămintea, o voce cicălitoare, izvorâtă de undeva, dintr-un cotlon al minții sale, murmură ceva despre păcatul trufiei și despre indecența scandaloasă a oricărui frate templier ce avea de-a face cu femeile, indiferent cărei categorii i-ar fi aparținut ele. Știa că, din momentul când avea să-și facă ultimele legăminte, urma să i se ceară să renunțe la orice contact, cu orice femeie. Însă, pe moment, era mulțumit să-și aducă aminte că deocamdată nu era cavaler al Templului; încă mai trebuia să țină cont de dorințele seniorului său, ducele Richard, căruia era obligat să i se supună; iar pe viitor avea să

găsească destul timp pentru penitență și jertfă de sine. Așa că își răsuci umerii și își aranjă mantia până când ajunse să atârne într-o poziție confortabilă, timp în care observă și el cele trei vase care pătrunseseră în rada portului. Nu-l recunoscu pe niciunul, dar nici nu se aștepta la asta. Cunoștințele lui despre corăbii și despre navigație începeau cu a ști numele punții ce i se întindea la un moment dat sub picioare și aici se și terminau. Era conștient că toți ochii experimentați de pe toate vasele din radă aveau să fie atrași de nou-veniți, urmând să fie sau întâmpinați cu brațele deschise, sau alungați. Dar asta nu făcea, oricum, parte din preocupările lui de moment.

Mantia i se așeză, în sfârșit, pe umeri așa cum trebuia și el reîncepu să urce, ajungând iute la poarta din vârful rampei, unde îl aștepta un grup de cinci demnitari în straie strălucitoare, trei dintre aceștia fiind mult mai bogat înveșmântați decât ceilalți și toți cinci privindu-l de parcă ar fi dat cu ochii de un șobolan ce se tara, cățărându-li-se pe punte. André știa că unul dintre cei trei cu haine mai scumpe trebuia să fie Sieur Richard de Bruce, ofițerul englez de origine normandă care conducea grupul celor trei dromoane. Cât despre ceilalți doi, bănuia că erau căpitanii celorlalte două corăbii, iar cei cu veșminte mai puțin bogate ar fi trebuit să fie locotenenți seniori. O inspecție rapidă a punții îl lămuri că nu se vedea nicio femeie. Se grăbi să înainteze, trecând dincolo de poarta pe care i-o ținea deschisă un marinar. Acționă din instinct, alegându-l pe bărbatul cel mai înalt și cu cel mai trufaș aer din grup, și luă poziția de drepți, salutând în același timp.

— Sieur Richard de Bruce? Vă aduc urările de bine ale regelui Richard, precum și salutările lui scrise, pentru logodnica sa, prințesa Berengaria, și pentru iubita sa soră Joanna, regina Siciliei. Mă numesc André de St Clair și sunt un cavaler din Poitou, vasal al lui Richard, atât în calitatea sa de duce de Aquitania, cât și în cea de conte de Poitou.

Trecând cât mai rapid cu putință peste prezentări și peste un schimb de amabilități, de Bruce, tipul marinarului plin de sine care îl călca pe nervi pe de St Clair, îl informă cu vorbe trunchiate, oficiale, că doamnele se retrăseseră în încăperile lor pentru masa de prânz și că el avea să le aducă la cunoștință sosirea lui Sieur André. Apoi, gesticulând cu mâna în care ținea scrisoarea regelui, îi ceru unuia dintre locotenenții seniori ca,

între timp, să îl conducă pe oaspete într-un loc adăpostit de pe puntea din spate, din afara suprastructurii, unde putea sta pe o banchetă, adunându-și gândurile în intimitate, în timp ce aștepta să fie invitat pentru a vorbi cu doamnele. Amintindu-și de sfaturile lui Richard, André nu mai spuse nimic, mulțumindu-se să salute, formal, cu o înclinare a capului, să le întoarcă spatele lui de Bruce și grupului său și să meargă pe urmele locotenentului ce zâmbea cu superioritate până în punctul indicat, unde rămase în picioare, cu ochii la cele trei corăbii nou-sosite, și încercă să alunge furia provocată de acea primire insultătoare amintindu-și conversația pe care o avusese cu Richard Plantagenet.

Regele îl invitase pe puntea de la pupa a galerei sale – un loc de unde se părea că nu puteau fi auziți de urechi indiscrete. Acolo se așezase, numai în cămașă, foindu-se, preocupat. Avea nevoie, explicase el, de cineva căruia să-i încredințeze o misiune și nu se putea încrede în oricine, fiindcă multora le-ar fi putut trece prin gând să-l trădeze.

— Și pe urmă mi-am adus aminte de tine, spusese regele, rugându-te în singurătatea chiliei tale sărăcăcioase de la bordul uneia dintre corăbiile templierilor. Fața i se despicase într-un zâmbet și își înălțase glasul. Știu că brațul cu care mânuiești sabia ți s-a vindecat, până acum, destul de bine, dar genunchii te mai ajută, după ce i-ai îndoit, rugându-te atât de multă vreme pe o podea de lemn?

Nu așteptase un răspuns – pe care era clar că nici nu-și închipuia c-o să-l primească – ci atacase direct subiectul, spunând că avea să-l trimită pe André, împreună cu escadra Templului, la Limassol, în Cipru. Richard și ceilalți urma să sosească la ora fluxului, peste o zi sau mai multe.

— Limassol e locul unde s-au oprit dromoanele mele, cu toată încărcătura lor: viitoarea nevastă, sora și vistieria de război. Toate se află acolo, la bunul plac al unui împărat dement.

— Împărat, seniorul meu?

— Da, un nebun meschin care guvernează Ciprul, un bizantin care-a uzurpat tronul, amenință siguranța femeilor mele și a pus mâinile lui de tâlhar pe marele sigiliu al Angliei, pe care îl poartă la gât, ca pe o podoabă. Plec într-acolo să-l smulg din rădăcini și să-l arunc afară din Cipru, direct în mare, cu un șut în fundul lui împuțit. Trebuie să acționez cu iuțeală, iar mareșalul Templului,

Étienne de Troyes, a fost de acord să-mi împrumute cele patru corăbii rapide ale sale – bineînțeles că numai după ce am pomenit despre pericolul în care se află vistieria noastră de război și despre modul în care campania noastră în Țara Sfântă s-ar scurta drastic. În ceea ce-i privește, templierii, obligați de îndatoririle lor, le vor apăra pe doamne – le vor apăra până la moarte – și vor păstra o distanță sacră față de ele, înspăimântați de posibilitatea de a fi pângăriți.

André, trebuie să-mi fac întotdeauna griji din pricina celor cu care tratez. În mijlocul acestor transformări radicale, posibilitatea de a se ivi trădarea și duplicitatea, aliațele secrete, clandestine, și comploturile este uriașă. Știu că numai Filip, de unul singur, e în stare să plătească pe oricine și oricât, ca să încerce să împiedice căsătoria plănuită de mama între Anglia și Navarra. Iar el e numai unul dintre dușmanii pe care îi am printre prieteni. În privința asta, în ochii mei trebuie să fie suspect până și mareșalul Templului, pentru că i-a jurat credință papei, iar suveranul pontif ar fi încântat să găsească o modalitate pentru a lăsa Anglia fără moștenitor și, în consecință, la mila Franței, a lui Filip Capet și a aliatului său nesmintit, Sfânta Mamă Biserica. Roma încă nu m-a iertat pentru că tata a păcătuit omorându-l pe Thomas Becket. Iar Filip n-o să mă ierte niciodată fiindcă l-am respins... mai întâi pe el și apoi pe amărâta aia de soră-sa.

Oftase.

— Nu pot lua de bun cuvântul nici unui alt om în privința celor petrecute sau a ceea ce se petrece de fapt, fiindcă sunt implicate niște mize atât de importante, încât mă întreb întotdeauna dacă mi se spune adevărul sau dacă oamenii n-au fost cumva corupți pentru a mă atrage într-o cursă. Tu n-ai face așa ceva. Nu-ți stă în fire. Luă două suluri sigilate de pe colțul opus al mesei și i le aruncă pe rând lui André. Astea sunt pentru Joanna și pentru prințesa Berengaria. Al Joannei are sigiliul însemnat cu vârful penei. Vreau să le duci imediat pe dromonul lor și să-l dai pe fiecare, personal, doamnei pentru care a fost scris. Nu te încrede în nimeni altcineva pentru asta. Fă-o tu însuți. Cere o audiență la ambele doamne în numele meu, apoi rămâi cu ele și așteaptă răspunsurile lor, pentru că le-am pus întrebări diferite și le-am dat clar de înțeles că o să mă bazez serios pe exactitatea răspunsurilor.

N-o cunosc bine pe prințesă, dar sora mea, Joanna, nu s-a lăsat niciodată prostită de nimeni, nici măcar atunci când era o puștoaică. E într-adevăr urmașa mamei ei, mai mult decât oricare dintre frații și surorile noastre. Dacă în preajma ei e ceva putred, Joanna trebuie să-l fi dibuit până acum și să fi văzut ce e de făcut. Trebuie să aibă informații și păreri de neprețuit pentru mine. Și tu știi să scrii și să citești, îmi aduc aminte de asta cu mare plăcere. Îți triplează și îți împătrește valoarea în cazul nostru. Ascultă cu atenție ceea ce are de spus Joanna, apoi notează tot ce ți se pare important.

André avea să fie, totodată, purtătorul unei scrisori pentru Sieur Richard de Bruce, pe care regele îl descrise drept „un marinar priceput și un bun comandant, dar distant, ostil și disprețuitor”. De Bruce urma să primească instrucțiuni pentru a-i înfățișa lui André un raport complet și o evaluare detaliată a situației din Cipru și pentru a-i face rost de bani, despre care regele credea că i-ar fi fost necesari ca să dea mită în schimbul obținerii unor informații.

— Când ajung în Limassol, vreau să fii acolo, așteptându-mă. Ne vom retrage împreună și o să-mi povești tot ce-o să afli între timp. Totul, André. E limpede? Ai înțeles exact ce îți cer?

André dădu din cap.

— Și acum, pe măruntaiele sacre ale Domnului, trebuie să mă-ntâlnesc cu episcopii, care țin să se roage, firește, pentru sănătatea viitoarei mele mirese. Se întrerupse și un zâmbet de o răutate diabolică îi schimbă cu desăvârșire expresia feței. Îți mărturisesc ție, dar n-am să le-o spun niciodată lor, că azi-noapte m-am gândit la siguranța logodnicei mele. Dacă cineva ar fi necinstit-o și mi-ar fi înapoiată gravidă, ar fi profitabil și m-ar scuti de o mulțime de neplăceri, nu crezi? Clipi ca o bufniță și zâmbetul îi păli, fără să dispară. Nu, s-ar părea că nu crezi. Foarte bine. Pleacă, Sieur André, și ține-ți gura închisă, urechile ciulite și mintea trează.

El îl salutase și plecase, străduindu-se, cu bărbăție, să ascundă șocul provocat de remarcile cinice făcute de Richard despre siguranța miresei sale și spunându-și că regele nu vorbise serios.

Fiind în sfârșit chemat, André fu condus la pupa imensei corăbii, unde un paznic bătu într-o ușă, dându-se apoi în lături. Tânărul trecu în locul lui când ușa se deschise spre interior și un

străjer în armură îl studie cu atenție, după care se dădu, la rândul său, la o parte și îi făcu semn să intre. Ușa era joasă și André îi trecu pragul fiind nevoit să-l înghesuie pe străjer, care își trase burta și se făcu cât mai mic cu putință în timp ce oaspetele se strecura pe lângă el. Odată intrat, André realiză, cu uimire, că pătrunsese într-o încăpere minusculă și că tavanul jos abia dacă îi permitea să stea drept. Era și întunecoasă, singura lumină naturală având forma unui grilaj de raze strălucitoare ce pătrundeau printr-o ferestruică de deasupra capetelor, așternând pe podea o alternanță de pătrate și făcând ca umbrele să pară, prin comparație, și mai întunecate. Cele câteva lămpi fumegânde pe care le zări, montate în suporți fixați de grinzile corăbiei, reușeau într-o prea mică măsură să împrăștie întunericul. Mai degrabă simți decât văzu două siluete umane, feminine, încadrându-l de o parte și de alta, și numără încă trei în colțul întunecat din dreapta și alte două în stânga. Două femei stăteau la o masă mică, pe care se aflau resturile unei mese simple. Din atitudinea lor, își dădu seama că îl priveau deopotrivă, așa că făcu o plecăciune adâncă și li se adresă amândurora.

— Mă rog să fiu iertat, doamnelor, pentru că nu știu care dintre domniile voastre este una și care este cealaltă, iar lumina de aici e foarte slabă. Mă numesc André de St Clair, cavaler de Poitou, și vă aduc salutări și vești scrise din partea seniorului meu, regele Richard, care m-a trimis aici în grabă, cu făgăduiala că el însuși se află pe drum, împreună cu restul flotei, și va fi aici mâine, pentru a vă vorbi chiar el.

— O-la-la! Richard și-a făcut rost de un om inteligent.

Vorbise femeia din dreapta lui și ceva din tonul vocii ei, o anumită forță a maturității care nu era de așteptat din partea unei prințese tinere, îl făcu să pună rămășag cu sine însuși că aceea era Joanna Plantagenet. Fixă îndelung, cu priviri încordate, ungherul întunecos în care se afla ea și se hotărî să-și asume mai degrabă riscul de a părea idiot, decât să stea așa, tăcut și neclintit, ca un băietan stângaci. Zâmbi, arătându-și dinții, și înălță dintr-o sprânceană.

— Inteligent, doamnă? Pot să-ntreb ce vă face să credeți asta?

— Ei, șiretenia cu care ai scăpat din capcana de a fi nevoit să ghicești cine este fiecare dintre noi, fiindcă n-ai fi putut găsi

răspunsul acestei ghicitori fără să ne jignești, pe una sau pe amândouă. De St Clair ai spus? Ești rudă cu Henri de St Clair, fostul maestru de arme al mamei?

— Da, doamnă. E tatăl meu.

— Atunci te cunosc, te cunosc, încă de când erai copil. Vino mai aproape.

El se supuse, ușurat fiindcă îi ghicise corect identitatea și, în acest timp, Joanna își ridică vălul subțire, de culoare închisă, care îi ascundea trăsăturile și chipul ei ieși la iveală, aproape strălucind în semiobscuritatea din jur. Și André o ținea minte din copilărie, pentru că era cu câțiva ani mai vârstnică decât el și, de când era un țânc și până când crescuse destul de mare ca să poată fugi și să se poată ascunde, ea și prietenele ei îl folosiseră fără milă în jocurile lor, ori de câte ori li se ivea ocazia. Pe vremea aceea, nu se gândise niciodată la ea găsind-o atrăgătoare, dar acum realiză că probabil fusese, el fiind pur și simplu prea mic ca să-și dea seama. Acum văzu că chipul ei avea o expresie uluitoare și își reaminti, vag, că, înainte de a se mărita, bărbații spuneau că e frumoasă, dar cuvântul care îi venise lui în minte imediat ce o văzuse fără văl fusese *putere.*

Purta o coafă[1] albă, care îi ascundea părul și îi sublinia conturul feței, iar vălul de deasupra acestuia, acum dat peste cap, era prins cu un pieptene bogat împodobit. Încadrată de marginile coafei, fruntea era lată, înaltă și fără riduri – știa că ea abia împlinise treizeci de ani, era cu câțiva ani mai tânără decât fratele ei, Richard – iar sprâncenele și genele de un auriu palid îi umbreau albastrul profund al ochilor, sub care se conturau pomeții înalți, sculpturali, nasul drept, puternic, și gura mare, expresivă. Dar ridurile îi împânzeau discret colțurile ochilor și ale buzelor și André își aminti că auzise spunându-se despre ea că avusese o căsătorie fericită, cu toate că soțul ei mult mai vârstnic nu izbutise s-o lase grea cu un fiu. Acum era văduvă de mai mulți ani.

Toate acestea îi trecură prin gând în vreme ce ea îi făcea semn să se aplece ca să-l vadă mai bine și realiză că îi studia chipul cu aceeași atenție cu care îl cerceta el pe al ei. Dar Joanna dădu apoi foarte ușor din cap și pielea de pe obraji și de

[1] Acoperământ de cap confecționat dintr-o țesătură fină, ce ascundea în același timp obrajii, bărbia și gâtul, purtat de femei în primele secole ale celui de al doilea mileniu și care s-a păstrat până de curând ca veșmânt monahal (n. tr.).

sub ochi păru să i se netezească, de parcă și-ar fi întins-o, cumva, în mod intenționat.

— Îmi aduc aminte de tine. Erai un băiețel foarte drăguț și ai devenit un bărbat foarte frumos.

În glasul ei era ceva, o anumită inflexiune, care îl izbi pe André, părându-i-se stranie, dar o trecu cu vederea în timp ce ea continua să vorbească.

— N-ai mai întâlnit-o pe viitoarea mea soră, nu-i așa? Berengaria, acesta este Sieur André de St Clair, unul dintre… prietenii lui Richard.

Remarcă din nou acea notă bizară din vocea ei, foarte apropiată de dispreț, dar, de data asta, în timp ce se răsucea ca să-i zâmbească Berengariei, sensul aluziei se revărsă asupra lui, făcându-l să se îmbujoreze, umilit, începând de la ceafă. Înlemni, zâmbetul îi pieri de pe buze, apoi își îndreptă furios spatele, insulta îmboldindu-l să treacă peste prudență.

— Doamnă, mă confundați, mârâi, ofensat fiindcă exista cineva care să-l creadă unul dintre filfizonii efeminați din jurul regelui. Fratele vostru este seniorul meu, iar eu, vasalul său loial. Mă onorează, din când în când, cu încrederea sa și nu mă simt insultat dacă vede în mine un prieten. Dar nu sunt unul dintre… acei *prieteni* ai lui.

Accentul pus pe cuvântul *prieteni* nu lăsa loc pentru o interpretare greșită a spuselor sale și o văzu pe Joanna Plantagenet trăgându-se brusc înapoi, ca și cum s-ar fi aflat în fața unei amenințări neașteptate. Abia atunci, adică prea târziu, deveni conștient de cutezanța și de duritatea răspunsului său la comentariul Joannei și se gândi că era cu putință să-i fi interpretat greșit vorbele, dar răul fusese deja făcut. Se pregăti să facă față mustrărilor ei, dar, preț de câteva clipe, ea nu scoase nicio vorbă, mulțumindu-se să-l studieze cu atenție, ușor încruntată.

Pe urmă se îndreptă în scaun.

— Iartă-mă, Sieur André.

Surprins de calmul și de stăpânirea de sine cu care reacționase ea, André se înclină din talie, cu palma deschisă pe piept.

— Am dat deja totul uitării, doamnă.

Fosta regină îl privi din nou cu un aer meditativ, lăsându-și capul ușor într-o parte, după care și-l înclină, într-un gest aprobator.

— Atunci așa să fie. Berengaria, o luăm de la-nceput. Ți-l prezint pe Sieur André de St Clair, un cavaler din Aquitania aflat în serviciul fratelui meu și, fără îndoială, un bărbat care merită toată încrederea și tot respectul... Sieur André, aceasta este prințesa Berengaria de Navarra, viitoarea soție a ducelui Richard, seniorul tău și fratele meu. Îți vorbesc despre el numindu-l duce cu gândul că rangul său de rege al Angliei înseamnă prea puțin în ochii tăi...

Lăsă fraza neterminată, iar André se înclină din nou, de data asta în fața prințesei, venindu-i totuși ușor să răspundă zâmbetului Joannei.

— Vă jur, doamnă, că, dacă fratele vostru ar fi fost regele Aquitaniei, rangul său ar fi fost mai înalt, dar nu ar fi avut nicio influență asupra respectului și a loialității mele, care nu ar fi fost mai presus decât cele de care sunt conștient și pe care i le dedic acum, când nu e decât duce. Se întoarse din nou către prințesă și se plecă în fața ei, lăsându-se pe genunchiul drept. Prințesă, trebuie să cer iertare Alteței Voastre pentru vorbele pe care abia le-am rostit. Titlul de rege al Angliei purtat de viitorul vostru soț poate să nu însemne foarte mult pentru mine, în calitate de cavaler din Aquitania și din Poitou, dar voi fi fericit să vă jur credință când veți deveni atât regină a Angliei, cât și ducesă de Aquitania.

Acum fu rândul prințesei Berengaria să-și ridice vălul și să-l lase să-i studieze chipul și, în timp ce o făcea, cu sânii înălțându-se în urma brațelor care se ridicau, André deveni conștient de plinătatea și de forma lor pe deplin conturată, încercând apoi să-i ignore. Aproape că simțea privirea Joannei sfredelindu-l, cântărindu-i reacția față de ceea ce vedea, și se concentră din toate puterile ca să nu-și dezlipească ochii de mâinile prințesei, care își aranja faldurile vălului în jurul capului. Dar, în același timp, mintea îi fu copleșită la gândul că o femeie atât de generos dăruită cu frumusețe se irosea pentru un bărbat ca Richard Plantagenet și i se părea atât o fărădelege, cât și un păcat faptul că trupul acela atât de plin de feminitate avea să îi repugne regelui, care se înconjura, tot timpul, de bărbați tineri, cu mușchi subțiri, de o frumusețe spilcuită. Și, imediat după

aceea, îl nedumeri și începu brusc să-l preocupe ideea că era posibil ca Berengaria să bănuiască și să accepte pur și simplu ceea ce o aștepta, ca regină a unui bărbat ce nu dorea nicio femeie.

Prințesa, care îi zâmbea acum, înclină din cap cu bunăvoință. Însă, înainte de a-i adresa fie și numai un singur cuvânt, se întoarse către străjerul care rămăsese în picioare, cu spatele către ușa cabinei, pretinzând că nu dădea atenție celor ce se petreceau în jurul său.

— Lasă-ne singuri, dacă vrei. Așteaptă afară. Aruncă o scurtă privire cercetătoare către celelalte trei femei, înghesuite în colțul opus. Și voi vă puteți retrage, doamnelor. Vă chemăm dacă o să avem nevoie de ceva.

Străjerul își îndreptă spatele și salută, apoi așteptă ca doamnele de onoare să iasă înaintea lui, lăsându-le pe femeile de sânge regal în întunecimea cabinei, singure cu André, care rămăsese îngenuncheat la picioarele prințesei. Când ușa se închise de-a binelea în spatele gărzii care se îndepărta, aceasta răspunse la zâmbetul lui André.

— Messire de St Clair, ești mai mult decât binevenit aici, ca prieten și confident al logodnicului meu, Richard, și nu e necesar să te supui suferinței de a sta în genunchi. Ridică-te, messire. Oare nu spuneai, când ai intrat, că ești purtătorul vorbelor scrise trimise de rege?

Vocea ei avea un vag accent străin, o cadență stranie, dar nu supărătoare, a vocalelor, și lui André îi trecu prin minte că el nu călătorise niciodată dincolo de Pirinei, în Navarra, regatul tatălui ei. Știa că poporul Berengariei trăia de sute de ani purtând un război neîncetat cu maurii musulmani din sudul țării și că acea stare de urgență continuă făcuse ca perspectiva alianței cu regele Sancho al VI-lea al Navarrei să fie atât de atrăgătoare, încât mama lui Richard să mijlocească personal căsătoria.

— Am spus, doamnă. Îmi cer iertare. Le am aici, în pungă.

Se ridică în picioare și se scotoci în săculețul de la brâu, scoțând cele două mici suluri și privindu-le cu ochii mijiți în lumina slabă, înainte de a i-l întinde fiecăreia dintre femei pe cel care îi era adresat, iar ele le deschiseră imediat. Cu un zâmbet absent, Berengaria își flutură mâna către spațiul din spatele lui André.

— Simte-te în largul tău, Sieur André, în vreme ce le citim. În spatele tău e un scaun comod, pe care eu îl folosesc adesea… Nu durează mult.

El își plecă supus capul, se apropie de scaunul pe care i-l indicase prințesa și, în timp ce se răsucea ca să se-așeze, o văzu pe Joanna grăbindu-se să-și coboare ochii asupra scrisorii. Ar fi vrut să-i răspundă cu un zâmbet, dar ea nu mai dădu niciun semn că ar fi fost conștientă de prezența lui, așa că André își concentră din nou atenția asupra prințesei Berengaria, mulțumit fiindcă ochii i se obișnuiseră pe deplin cu întunericul din încăpere și putea să o vadă clar, dar cu mult mai încântat pentru că avea ocazia să o studieze pe îndelete în timp ce citea scrisoarea lui Richard, care părea să fie lungă și importantă.

Ce ar putea spune Richard Plantagenet, fie și în scris, ca să atragă bunăvoința și curiozitatea cuiva ca tine? se minună, uitându-se îndelung la o buclă minusculă de păr negru care se strecurase în afara coafei pentru a se ondula acum, încântătoare, pe pielea obrazului stâng, și, parcă simțindu-i privirea, Berengaria își ridică absentă mâna, fără să-și ia ochii de la pagina pe care o citea, și îndesă bucla rebelă sub inul alb, ascunzând-o vederii.

Păr negru, se gândi el apoi, văzând cât de puternic se reliefau sprâncenele ei pe tenul de o paloare întunecată. Păr negru și ochi de o culoare atât de închisă, încât păreau să fie, și ei, negri ca smoala. Oricum, în momentul acela, când ea citea, ochii priveau în jos și el nu vedea decât mișcarea genelor dese, curbate, ce păreau să se sprijine direct pe obrajii fără cusur.

Regina lui Richard, conchise apoi André, avea o frumusețe pe care nu o mai întâlnise niciodată, în toate peregrinările lui erotice de pe teritoriul natal. Era vibrantă, se hotărî el, purta promisiunea vie a unor desfătări imense, iar culoarea nefamiliar de închisă a tenului îi dădea un aer straniu, ce sugera alte ținuturi, cu o climă mai caldă. Cunoscuse multe femei cu părul și ochii întunecați, așadar nu culoarea era cea care o făcea atât de deosebită; de fapt, gândindu-se mai bine, își dădu seama că nu întâlnise decât patru femei care puteau fi numite pe bună dreptate blonde, cu părul auriu și ochi de un albastru strălucitor; patru, din… Se opri, neplăcut surprins fiindcă nu putea spune un număr, nici măcar pentru a-l folosi el însuși. Patru din cât de multe? Cât de multe femei cunoscuse, mergând până la un

oarecare grad de intimitate? Sau câte cunoscuse cel puțin atât de bine cât să se simtă atras de ele? Foarte puține, știa asta, și se apucă să le numere, pornind-o înapoi, de la Eloise de Chamberg, care murise în pădure, pe domeniul tatălui lui, într-o zi ce determinase, indirect, intrarea sa în rândurile templierilor. De câteva își aducea aminte foarte bine și cu ușurință, inclusiv de cele patru cu părul de culoarea inului, dar, descoperi el cu aceeași surprindere, de niciuna dintre ele nu-și amintea cu prea multă plăcere. Apoi, când Berengaria se mișcă din nou, lăsând în jos scrisoarea, își abandonă gândurile, concentrându-se asupra ei.

Prințesa nu merse atât de departe, încât să privească în direcția lui. Buzele sale, pline și roșii, se țuguiaseră puțin, observă el acum, iar pielea de la colțurile ochilor i se încrețise ușor în vreme ce privea în gol, în depărtări zărite numai de ea însăși. Absentă, își râcâi delicat, cu vârful unui deget, materialul corsajului, chiar sub proeminența neașteptată a sânilor, atrăgându-i, din nou, fără să vrea, atenția asupra feminității ei debordante. Oare știa, era posibil să știe că viitorul ei soț îndrăgea bărbații? Și, dacă știa, era posibil să se amăgească, închipuindu-și că l-ar fi putut schimba?

De fapt, André nu avea niciun fel de experiență în privința unor astfel de lucruri și, din punct de vedere moral, nu judeca, sub acest aspect, pe nimeni, îi putea accepta cu ușurință pe unii dintre acești bărbați ca prieteni sau camarazi, ignorându-le fără dificultate înclinațiile, în timp ce prefera să îi evite cu desăvârșire pe alții, cu aceleași apucături – care păreau să fie mai mulți decât cei pe care îi suporta – găsind că tratau oamenii cu mult mai puțină toleranță decât se așteptau să li se acorde lor înșiși. Oricum, în general vorbind, era mulțumit să-și trăiască viața și să-i lase pe ceilalți să și-o trăiască pe a lor. Însă propriile sale observații îi dezvăluiseră, mai presus de orice alt argument, că astfel de bărbați aveau tendința de a se aduna, căpătând un aer înfloritor datorită atracției ce îi lega, și că pentru femei aveau mai puțin timp, sau chiar deloc. Văzuse, de asemenea, destul de mulți ajunși la o vârstă suficient de înaintată pentru a dovedi că nu era vorba despre un obicei de care să te poți lepăda. Nu era un stadiu prin care să treci, pentru a-l da apoi uitării. André era convins că această stare – nu cunoștea niciun alt cuvânt mai sugestiv – era permanentă, invariabilă, și bănuia

că dragostea unei femei, oricât ar fi fost de pătimașă și de fidelă, nu avea puterea de a schimba lucrurile. Nu se îndoia că Richard avea să-și facă datoria, căpătând un moștenitor de la Berengaria, dar nu se îndoia nici că, aceasta odată dusă la bun sfârșit, avea să se distreze în continuare alături de prieteni, lăsându-și soția să se dedice creșterii copilului. Știa că asta era soarta multor femei.

Se încruntă nedumerit de aparenta lipsă de griji a Berengariei, deși era vorba de ceva care avea, evident, puterea de a distruge. Oare era într-adevăr fericită, neavând habar de toate astea? Sosise de curând, dintr-un cămin bine apărat, judecând după tot ce auzise el însuși, cu toate că acest gând îi stârnea o agitație stânjenitoare în minte, trezind amintirea palidă a murmurelor care circulaseră cu câțiva ani în urmă despre o legătură romantică între Richard și Sancho, fratele ei. Alungă gândul și o luă de la început.

Era nou-sosită și nu venise în contact cu prea mulți străini, iar gândurile despre viitoarea ei căsătorie nu fuseseră profanate. Nimeni n-ar fi îndrăznit să riște aducând o asemenea ofensă. Nu împotriva lui Richard Plantagenet și nu în șoapte strecurate pe furiș. Cine altcineva ar fi îndrăznit să-i spună, cu excepția Joannei, acționând, cu altruism, ca prietenă, viitoare soră și sfătuitoare?

În plus, aici era vorba despre o soție care era, în același timp, regină, născută și crescută cu datoria ei întotdeauna prezentă în minte, iar datoria unei suverane era să dea naștere unor fii, așa cum datoria regelui era de a-i zămisli. Richard declarase în public că avea să renunțe la apucăturile sale desfrânate și împotriva firii pentru a aduce pe lume un moștenitor al tronului Angliei și, grație respectului deosebit pe care îl nutrea pentru monarh, ca erou, și faptului că îl privea în această lumină, lui André îi era ușor să-și închipuie că așa avea să fie.

Joanna, care nu terminase încă de citit, i se adresă:

— Fratele meu spune că trebuie să mă-ncred în tine fără rezerve… Se uită la Berengaria, peste masă. Ți-a spus și ție același lucru, Berry?

Prințesa dădu din cap și Joanna se reîntoarse încet către André, privindu-l cu ochi mari, dintr-o parte.

— Mă întreb dacă-ți dai seama ce omagiu colosal îți aduce astfel. N-am auzit niciodată că fratele meu ar mai fi spus asta

despre altcineva. Probabil că ești un tânăr remarcabil și cu totul aparte, Sieur André de St Clair… Dar avem multe de vorbit, așa că să-ncepem. Richard mi-a pus mai multe întrebări despre cele petrecute de la sosirea noastră și vrea să-mi auzi răspunsurile. Nu pot decât să presupun că i-a cerut și Berengariei același lucru.

— Așa este, încuviință prințesa.

— Ei, bine, preferi să discuți cu fiecare dintre noi, între patru ochi, sau rămânem toți trei, împreună?

— Probabil că împreună ar fi cel mai bine, doamnă, dacă nu aveți nimic împotrivă. Stăm confortabil și e puțin probabil să fim deranjați sau spionați. Arătă către ferestruica deschisă de deasupra capetelor lor. Dar trebuie să spun că numai dacă vă păstrați vocile scăzute. Asta dă către puntea de deasupra și sugerez că e bine să ne purtăm ca și cum acolo, sus, ar fi instalat un spion cu urechile cât toate zilele și cu mâinile pâlnie la fiecare. Doamnă Joanna, vrea Alteța Voastră să vorbească prima?

Rămaseră acolo toți trei, discutând pe șoptite, în timp ce modelul desenat de razele soarelui se târa pe dușumeaua cabinei și, când păli în cele din urmă, spre a se pierde în neființă, André ceru ajutorul celor de pe punte și își întrerupseră conversația până ce în interior fură aduse și aprinse lumânări și lămpi noi. Când plecă, întorcându-se pe corabia lui, de St Clair avea multe lucruri la care să se gândească și se apucă imediat să noteze tot ce vorbiseră. În noaptea aceea, se îndreptă spre patul său extenuat și adormi cu gândul la cele două regine, contemplând cu ochii minții, separat, frumusețea aparte a fiecăreia dintre ele și regretând, poate pentru prima oară, că statutul de templier urma să stea, în curând, între el și orice ocazie de a petrece cu nevinovăție și plăcere un răstimp în compania femeilor.

•

Galera lui Richard sosi abia a doua zi, către sfârșitul dimineții și, când își făcu apariția, era însoțită de alte două, dar, la orizontul din spatele lor, nu se zărea nimic care să indice că i-ar fi urmat și restul flotei. André se urcă în barca pe care i-o pusese la dispoziție Tournedos și o porni spre corabia regelui, imediat ce aceasta își coborâse ancora, dar, înainte de a ajunge la destinație, văzu că o barcă mai mare, lansată de unul dintre

cele trei vase necunoscute pe care le zărise venind cu o zi în urmă, i-o luase înainte, așa că îi șopti cârmaciului să păstreze distanța între ei și străini. Ambarcațiunea acestora era o barcă cu pânze, de dimensiuni medii, vopsită în roșu și în verde-închis, și avea la bord opt vâslași. La pupa era o platformă pe care aveau loc zece bărbați, pentru că André îi numără, iar aceștia erau, cu toții, cavaleri în armuri complete, purtându-și însemnele heraldice, el nerecunoscând niciunul dintre ele.

Curiozitatea i se stârni pe deplin, pentru că, privindu-i pe cavalerii necunoscuți urcând la bordul galerei regelui, i se păru că aveau un aer ce sugera o luptă îndelungată: scuturile lor, puținele pe care le întrezări, păreau ciudat de vechi și de uzate, aproape ponosite, parcă folosite peste măsură, iar zalele arătau, și ele, ca și cum ar fi fost frecate, fiind aproape șlefuite, ceea ce îl intrigă. Și blazoanele erau decolorate, în culori spălăcite, murdare. Îi privi în timp ce se înghesuiau pe puntea galerei, părând să acapareze fiecare centimetru de spațiu disponibil, și îi ceru cârmaciului bărcii sale să se îndepărteze ceva mai mult și să aștepte.

Pe urmă, timpul se scurse cu încetineală, dar, la câteva secunde după ce ultimul membru al grupului urcase la bord, ambarcațiunea care îi adusese se îndepărtă ușor, făcând loc unei bărci mult mai mici, care apăruse din partea cealaltă a galerei, și care înaintă încet, în așteptarea unui alt pasager, de data acesta unul care pleca. André se îndreptă de spate când îl zări pe bărbat apropiindu-se de parapetul lateral al navei și recunoscu chipul sever, încruntat și întotdeauna acru al unuia dintre cei mai cunoscuți și mai puțin simpatizați compatrioți ai săi, Étienne de Troyes, Maestrul Templului din Poitou și cel mai mare în rang dintre templierii care luau parte la expediție. De Troyes coborî în barcă fără să se uite în jur, apoi se așeză la pupa și își trase pe cap gluga mantiei în timp ce singurul vâslaș trăgea cu putere la rame, îndepărtându-se de galeră.

Trecuse aproape o oră când cei zece vizitatori din grup reveniseră în barca lor, conduși de Richard în persoană, care rămase să-i privească până ce ambarcațiunea se puse în mișcare. André știa că regele îl văzuse, dar așteptă să se uite în direcția lui și să-l cheme cu un semn, înainte de a-i întoarce spatele.

Talazurile stârnite de furtună se domoliseră demult, dar marea continua să fie agitată, iar valurile, suficient de imprevizibile pentru ca André să calculeze greșit sincronizarea saltului din barcă înspre plasa de pe partea laterală a galerei. Când sări, flancul bărcii se afundă și el se prăbuși pe o mică distanță, agățându-se de plasa atârnată și evitând în ultima clipă căderea în apă. Se urcă la bordul corăbiei regale cu picioarele ude leoarcă de la genunchi în jos și, din cauza apei care i scurgea printre ele, își lăsă pe punte urmele noroioase ale tălpilor în timp ce se îndrepta către pupa, unde Richard îi dicta acum ceva unui cleric. În spatele lor zăbovea un cârd gălăgios de ofițeri, de gură-cască și de linge-blide care îl priveau pe de St Clair apropiindu-se, fără a-și ascunde disprețul față de înfățișarea lui murată. El își păstră figura inexpresivă și îi ignoră pe toți, căci prezența regelui îl silea să nu cedeze impulsului de a-și duce mâna la mânerul sabiei.

Richard îl urmări venind către el și înălță zeflemitor din sprâncene la vederea dârei umede, dar nu spuse nimic despre asta, mulțumindu-se să ridice un deget, cerând, fără cuvinte, alte câteva minute în care să-și termine treburile cu omul Bisericii. Cu o voce atât de scăzută, încât, dacă ar fi fost curios, André ar fi trebuit să-și încordeze auzul ca să-i deslușească spusele, călugărul îi citi regelui ceea ce scrisese și, după ce ascultă totul, acesta din urmă dădu din cap și îi îngădui să plece.

— André. Ai informațiile pe care ți le-am cerut?

— Da, alteță.

— Excelent. Își ridică vocea, făcându-se auzit de mulțimea din spatele său. Lăsați-ne singuri, cu toții, fiindcă aveți deja destule lucruri despre care să vorbiți, iar unii dintre voi au multe de făcut. Dar asigurați-vă că, începând de acum și până ce termin cu Sieur André, aici de față, nu vă zăresc decât la o distanță destul de mare ca să nu-mi închipui că trageți cu urechea sau că ne auziți întâmplător. Plecați. Stați așa! Întinse mâna, oprindu-i tocmai când se puseseră în mișcare. Percy, ți-ai primit instrucțiunile și vreau să le transmiți acum oamenilor tăi, astfel încât să fie totul gata când sosește escadra aflată în urma noastră. Nimeni nu coboară pe uscat înainte de a da eu semnalul, dar, când o s-o faceți, vreau să meargă totul ca uns. Neuville, tu trebuie să te ocupi de instalarea și de paza cortului meu. Debarcă-ți imediat străjerii de pe dromoane și convinge-te

că sunt acoperiți cum se cuvine de arcași și de arbaletrieri, apoi ocupă colina aia, de acolo, din dreapta, cea care domină plaja și poarta principală a cetății. Așa-numitul împărat al acestui loc jalnic s-ar putea afla deja dincolo de porți, și e bine să fii sigur că asta nu ne poate da bătăi de cap. Și tu, messire de Richmond. Ia barca regală și traversează golful peste o oră, dar nici măcar cu un minut mai devreme sau mai târziu, iar apoi, după exact încă un ceas, ia-i la bord și du-i pe toți pe uscat, având grijă ca regele Guy să fie în siguranță și fără să te grăbești prea tare, astfel încât, în clipa când pune piciorul pe pământ, tabăra noastră regală să fie pregătită și bine păzită. Neuville, asta ar trebui să-ți ofere trei ore, începând din acest moment. Iar acum plecați cu toții și lăsați-mă să discut cu Sieur André.

În timp ce membrii anturajului său se împrăștiau, bombănind unul către altul și nu puțini dintre ei aruncându-i lui de St Clair priviri care mergeau de la simpla curiozitate până la suspiciune și ostilitate fățișă, regele îi făcu acestuia semn să înainteze și îi arătă singurul scaun aflat lângă masă, alături de al său.

— Vino, stai jos și povestește-mi. Grosul flotei o să-ntârzie cel puțin încă o zi sau două – avem în cârd prea mulți puișori răniți și prea multe găini bătrâne, care nu mai sunt bune de nimic. Dar o escadră alcătuită din cele mai rapide vase, pe care se află elita oștirii, va fi aici la căderea nopții. Își roti privirile prin portul ce se întindea în fața lor. Așadar, fiindcă în oraș nu văd nicio clădire mistuită de flăcări, pot să presupun că străjerii mei încă mai sunt pe dromoane și că cele două doamne sunt nevătămate și bine sănătoase?

— Întocmai, alteță, și așteaptă cu nerăbdare să vă reîntâlniți.

— Și creatura aia, Comnenus, le-a amenințat în vreun fel sau le-a făcut vreun rău?

— Nu, nu direct. Doamna Joanna nu își pierde niciodată cumpătul și e un judecător fin al bărbaților și al motivelor lor. Ea a fost cea care a dat o interpretare primelor acțiuni ale lui Isaac și, imediat ce a început s-o abordeze cu gesturi împăciuitoare și cu invitații la țărm, a hotărât că e mai sigur și mai prudent să păstreze distanța între el și tot ce se mai află la bordul celor două dromoane rămase.

— Bravo pentru Joanna. Dar nu pot să-mi închipui decât că de Bruce ar fi ajuns, după capul său, la aceeași concluzie, dacă ea

n-ar fi fost aici. Ezită, privindu-l pe André. Nu ești de aceeași părere?

— Nu, alteță, cu tot respectul, nu sunt. În dimineața asta, am stat de vorbă pe îndelete cu comodorul și mi-a lăsat impresia clară că nu e de acord cu ordinele reginei. Crede că, dacă ar fi avut libertatea de a accepta invitația inițială la tratativele propuse de Comnenus, ar fi obținut multe, fără să treacă la ostilități. Consideră atitudinea surorii voastre ca pe un amestec în treburile lui și ca pe o sfidare a autorității sale.

— Hmm. Și tu crezi că are dreptate, că s-ar fi putut înțelege prietenește cu acest Comnenus?

— Nu, alteță. La sosirea corăbiilor, bizantinul nesocotise deja cererea noastră de ajutor și încercase să ne împiedice să-i folosim portul. Atunci ne-a despuiat morții și s-a făcut stăpân peste bogățiile noastre din vasul eșuat pe stânci. Abia a doua zi, după ce a presupus că pe dromoanele care au supraviețuit sunt și mai multe comori, a devenit împăciuitor. N-are nicio corabie cu care să ne atace vasele, iar oastea lui nu e destul de bine organizată ca să pună la cale un asalt cu baza pe uscat. Așa că n-avea de ales, trebuia să-ncerce să pună mâna pe navele noastre prin înșelăciune. Sora voastră n-a greșit făcând ce a făcut. Nimeni nu poate spune cu adevărat ce s-ar fi întâmplat altminteri, dar ar fi fost posibil ca acum să fi existat niște ostatici de sânge regal și o vistierie de război păstrată ca răscumpărare.

— Da, nu am prea multe îndoieli că așa ar fi stat lucrurile. Cuvintele sunară ca un mormăit adânc. Vorbește-mi despre Comnenus. Până acum n-am auzit decât zvonuri și relatări la mâna a doua. Presupun că tu ai adunat informații nemijlocite.

— Da, alteță, atâtea câte am putut găsi. De St Clair se lăsă pe spătarul scaunului, cu bărbia sprijinită pe vârful turlei închipuite din degetele lipite, punându-și gândurile în ordine și fiind doar vag conștient de frigul care îi cuprindea picioarele în cizmele grele și ude. E un individ bizar. Am descoperit imediat asta – bineînțeles că e un tiran și unii zic că e nebun. E detestat de foarte mulți – nu e doar o simplă antipatie – dintre propriii săi supuși, pe care îi tratează cu sălbăticie. E bizantin, știam asta, dar se pare că unul dintre unchii lui a fost într-adevăr împărat la Constantinopol. Sau cel puțin așa jură Isaac. A venit aici acum cinci ani, de la Constantinopol, și a reușit, aproape imediat – se pare că nimeni nu știe exact cum – să smulgă întreaga insulă de

sub controlul imperiului. Se pare că, pe lângă presupusele sale legături cu familia imperială, această ispravă i-a dat ideea să se autointituleze împărat. Așa cum spuneam, se pare că toată lumea îl urăște, dar el se agață de putere cu o mână de fier și cu pumnul înzăuat. Propriul său popor vorbește despre lăcomia lui de avar și despre trădarea lui, iar cruzimea sa pare incredibilă. Azi-dimineață, de Bruce, care a aflat totul, înainte, de la o serie de oameni din Limassol, mi-a povestit că multe dintre cele mai prospere și mai avute familii de pe insulă au fugit dincolo de mare de când a preluat el puterea, cu șase ani în urmă. Iar ceilalți au rămas numai fiindcă nu pot pleca. Sunt legați de averea pe care o au aici și trăiesc într-o stare de disperare permanentă, din cauza pretențiilor ridicate de lăcomia lui Isaac și pentru că proprietățile le sunt devastate.

— Omul ăsta pare să fie un monstru, mârâi Richard, fără să-și dea seama că ascultase, probabil, o înșiruire a propriilor sale metode de a strânge taxe pentru susținea războiului din Outremer.

Oricum, de St Clair nu remarcă nicio umbră de ironie.

— Asta nu e nimic, adăugă el. Se pare că își amenință ofițerii și servitorii cu atâta răutate, ocărându-i și pedepsindu-i la tot pasul, încât îl urăsc cu toții, aproape până la ultimul om.

— Atunci de ce nu-l ucid? N-are niciun sens. Neghiobul nu știe nimic despre conducerea unui popor? Ce nebunie poate împinge un om – un conducător de orice soi – să abuzeze tocmai de oamenii de care are cea mai mare nevoie ca să-și păstreze puterea? E clar că individul și-a pierdut mințile stând în fruntea imperiului lui de pe insulă. Uită-te la absurditatea asta, cu dromoanele. Chiar și-a imaginat, măcar și pentru un singur moment, că n-o să vină nimeni pe urmele unor asemenea comori rătăcite? Și-a închipuit, fie și numai cât ai clipi din ochi, că vor veni să le caute niște becisnici și niște imbecili? Omul ăsta e un idiot.

— Poate că da, poate că nu, răspunse de St Clair. Se spune – și foarte multă lume crede în adevărul acestor vorbe – că, în prima sa tinerețe, pe când era, după toate aparențele, un oștean puternic și deosebit de priceput, a plecat la război în Armenia, în oastea Imperiului Bizantin, a fost făcut prizonier și vândut apoi ca rob. Povestea, care nu e dată uitării, deși Isaac vorbește foarte rar despre asta, spune că a petrecut apoi mulți

ani pe pământ străin, tot timpul încătușat în lanțuri grele, pentru că era atât de puternic și atât de răzvrătit. În urma acestei experiențe, a rămas cu o ură turbată, profundă și neînduplecată împotriva oamenilor din vest, cum suntem noi – el ne spune latini – care l-au ținut în lanțuri trei ani. Tăcu, apoi adăugă: Asta ar explica prima lui reacție, lipsită de ospitalitate, în fața descoperirii a două corăbii latine ciudate, ancorate lângă țărmul lui și cerând ajutor.

— Da, ai putea spune așa și înclin să cred că e cu putință… dar asta nu mă face mai puțin nerăbdător să-l fac zob pe nemernic, așa cum aș strivi un păianjen. Ce altceva ai mai aflat? Cum a-nceput toată povestea?

André ridică din umeri.

— Din întâmplare și într-un mod nicidecum neobișnuit, din câte am putut afla. În cele din urmă, furtuna s-a domolit când a ajuns aici, în Cipru, dar dromoanele au fost purtate, tot drumul, de vânturi puternice. De Bruce crede că asta s-a întâmplat datorită porțiunilor verticale ale vaselor. Părțile lor laterale foarte lungi și suprafețele de la pupa au fost ca niște pânze, prinzând în plin vântul, așa cum n-ar fi putut s-o facă altă corabie, și, în consecință, corpurile lor mari au fost deplasate mai departe și mai repede decât oricare altele. Dacă e așa cum mi s-a spus, au văzut insula în zorii celei de a treia zile a furtunii, când vânturile și valurile trecuseră de punctul de culme, dar mai erau încă foarte puternice. Dromoanele fuseseră deja purtate mult prea aproape de țărm și cel aflat la o distanță mai mică de uscat a fost împins în bancurile de nisip din apele puțin adânci pe care insularii le numesc stâncile Afroditei. Odată ajuns acolo și fiind puternic înțepenit, s-a sfărâmat sub izbiturile valurilor și ale vântului și niciunul dintre celelalte vase n-a avut cum să-l ajute. Printre stânci, valurile erau atât de dezlănțuite, încât, dintre oamenii de la bord, foarte puțini au supraviețuit ca să ajungă la mal. În zilele următoare, pescarii din zonă și insularii au coborât pe țărm, așa cum obișnuiesc, ca să salveze tot ce pot. Însă pe epavă au găsit aur, iar vestea a ajuns la urechile lui Comnenus. Ni s-a povestit că, la început, el n-a aflat prea multe, doar că valurile aduseseră pe plajă și printre stânci monede de aur, dar asta a fost de-ajuns ca să-l stârnească. A văzut marele nostru sigiliu la gâtul unui pescar și l-a confiscat, fără să știe ce era. Apoi, ceva mai târziu, oamenii lui s-au scufundat și i-au

spus că au găsit cufere și lăzi pline cu aur în epava de pe fundul mării.

Se pare că, peste câteva ore, s-a dus vestea că încă două corăbii, niște vase uriașe aduse de vânt dinspre vest, sosiseră la Limassol și cereau îngăduința să acosteze. Pentru Isaac, „dinspre vest” însemna „latini”, așa că a trimis imediat vorbă că refuză să primească în port navele străine. În același timp, i-a întemnițat pe toți supraviețuitorii de pe epavă. Abia mai târziu, după ce le-a pus tot felul de întrebări localnicilor care văzuseră totul, a avut ocazia să cântărească bine lucrurile și a început să-și dea seama că acele două corăbii imense despre care povesteau ciprioții că le văzuseră îndepărtându-se erau, probabil, cele din Limassol și că era, așadar, posibil ca la bordul lor să se afle și mai multe bogății. Prima lui reacție a fost să plece în grabă la Limassol pentru a sechestra cele două vase – asta ne-a povestit-o chiar unul dintre căpitanii aflați în slujba lui. Dar n-a îndrăznit să se-ndepărteze de epavă înainte de a se convinge că fusese recuperată întreaga comoară. Nu are încredere în nimeni și nu se-așteaptă ca vreunul dintre oamenii lui să dea dovadă de loialitate sau de onoare, de vreme ce acestea lipsesc din purtarea lui față de ei. Așa că a așteptat, vorbind cu patos în nerăbdarea lui, până ce a fost recuperat și ultimul bănuț și foarte mulți i-au remarcat neliniștea. S-a întors la Limassol peste câteva zile, numai ca să afle că nu avea puterea de a întreprinde ceva împotriva celor două dromoane. I se spusese că erau niște corăbii imense, dar, fiindcă nu văzuse niciodată un vas mai mare decât o barcă de pescuit – dromonul de pe stânci se făcuse arșice înainte de sosirea lui acolo – nu avea de unde să știe ce se înțelegea, de fapt, prin „imens”. Și-a dat imediat seama că nu avea nimic cu care să amenințe acele monstruozități.

Richard îl asculta cu atenție, încruntat, și André continuă.

— În momentul acela, după ce și-a trecut în revistă toate opțiunile, a devenit conciliant, oferindu-le oaspeților neașteptați prietenia, ajutorul și ospitalitatea sa. Ca să-i câștige încrederea, i-a trimis înainte vorbă lui de Bruce, spunându-i că el nu se afla în Limassol, că fusese reținut în interiorul insulei, cu niște treburi la Nicosia, și asta ar fi mers dacă planul nu i-ar fi fost zădărnicit chiar de oamenii lui, care ne-au povestit tot ce știau. De Bruce a aflat imediat, cu exactitate, când s-a întors Comnenus de la

epavă și a știut, cu aceeași precizie, ce anume fusese recuperat de pe corabia scufundată și ce se întâmplase cu supraviețuitorii și cu trupurile morților.

— Stai puțin. Spui că oamenii lui Comnenus i-au povestit lui de Bruce toate astea? Atunci de ce el n-a fost de acord cu hotărârea Joannei? Trebuie să-și fi dat seama că ea avea dreptate.

— Nu, alteță, a considerat că ea e femeie, că înțelege prea puțin adevărurile războiului și intrigile politice…

— Pe măruntaiele lui Dumnezeu, omule! Joanna a fost regină domnitoare ani întregi. Și încă în Sicilia! Știe mai multe despre intrigile politice decât o să-nvețe vreodată de Bruce.

De St Clair dădu din cap.

— Da, probabil că așa este. Dar de Bruce, ca să nu-l nedreptățim, a crezut că putea trata cu Comnenus de pe poziții de forță. Cipru e lipsit de orice putere navală și tot ce poate pune în calea unei oștiri e într-o stare jalnică, e o gloată neinstruită, fără pic de mândrie și de curaj. Oricât de incredibil ar suna, pe toată insula nu există niciun cavaler. Împăratul i-a gonit pe toți în alte ținuturi, de teamă că ar fi putut complota ca să-l detroneze. Pe scurt, de Bruce credea că și-ar fi putut impune cu ușurință superioritatea.

— Nu de pe un vas, n-ar fi avut cum. Ar fi trebuit să debarce mai întâi.

— Da, alteță, iar asta ar fi fost cu putință. Avea la bord o întreagă companie din garda voastră – sau cel puțin două treimi dintr-o companie. Două sute de bărbați disciplinați. Crede că ar fi putut cuceri tot Ciprul cu ajutorul lor, pentru că Isaac ar fi fost părăsit de oamenii lui.

Cu capul lăsat într-o parte, Richard părea să aibă îndoieli.

— Poate… sau poate că nu. Oricum, n-are importanță. Joanna a pus piciorul în prag. Și apoi?

— Cam asta e tot, alteță. Ar mai fi câte ceva, dar e nesemnificativ și va ieși la iveală ca răspuns la întrebările voastre, pe măsură ce le veți pune. Cel puțin pentru moment, asta e tot ce am aflat.

Richard se scărpină gânditor în barbă, apoi dădu din cap, cu fermitate.

— Așa să fie. Te-ai descurcat bine, ai aflat tot ce trebuia să știu. Acum pot lua o hotărâre, ceea ce n-aș fi avut cum să fac cu

un ceas în urmă. Dacă aș vrea, într-o oră mi-aș putea lansa forțele împotriva acestui împărat neghiob, cu sânge de slugă, având un motiv întemeiat și o convingere solidă. Toate mulțumirile mele pentru asta. Acum du-te să mănânci ceva și-o să discutăm din nou mai târziu, după ce-o să am timp să mă gândesc la tot ce mi-ai spus. Nu, așteaptă. Prințesa Berengaria… cum ai găsit-o? Adică în ce dispoziție era? Era…?

— Prințesa era bine, alteță, sănătoasă și veselă. Vă va aștepta astăzi plină de speranțe.

— Da, într-adevăr. Era… Ce părere ai despre ea? Nu e încântător s-o privești?

— S-o privești… Da, alteță, așa este. Încântătoare. Va fi o mireasă minunată și o regină maiestuoasă.

— Va fi… Va fi, cu siguranță. Încă o dată, recunoștința mea îți aparține, messire de St Clair. Deocamdată, rămas-bun.

4.

André de St Clair se așteptase, fără rezerve, ca regele să lanseze imediat un atac împotriva lui Isaac Comnenus, dar Richard nu făcu nimic de acest gen, dovedindu-și, în schimb, judecata sănătoasă și stăpânirea de sine. Chiar la începutul acelei după-amiezi îi trimise lui Comnenus o scrisoare concepută cu ajutorul unui sobor de episcopi și uimitor de moderată, ținând cont de provocarea pe care o primise. Dacă Isaac îi elibera pe supraviețuitorii dromonului distrus, împreună cu toate bunurile lor, și îi înapoia lui Richard avuțiile care îi aparțineau, inclusiv marele sigiliu al Angliei, care îi era nefolositor oricui altcuiva, atunci regele nu avea să mai facă niciun pas pe calea ostilităților împotriva Ciprului și a împăratului său, ci avea să ridice pânzele, pornind din nou spre Palestina cu toate forțele sale, pentru a nu se mai întoarce niciodată.

Și, în timp ce era predată scrisoarea, regele Guy al Ierusalimului fu adus la țărm fără niciun incident și instalat în imensul cort regal al lui Richard, la un kilometru și jumătate față de porțile cetății, pe un deal foarte bine păzit. Restul corăbiilor din avangarda forțelor lui Richard se iviră la orizont, urmând să sosească negreșit înainte de căderea nopții, așa cum se

prevăzuse. Dar, chiar înainte ca vasele din flotă să-și fi coborât ancora în diversele locuri ce le fuseseră destinate, sosi răspunsul lui Comnenus la scrisoarea lui Richard și, în timp ce mesagerul însărcinat să o înmâneze vâslea către galera celui din urmă, Isaac în persoană își făcu apariția pe plajă, în fața orașului. Defilă el însuși în fruntea unei adunături zdrențăroase de oșteni, care înălțară baricade transportabile înaintea porților, gest interpretat de André, care privea de pe puntea corăbiei sale, fără să știe nimic despre scrisoarea regelui, drept sfidare și provocare.

Și chiar asta era.

Răspunsul lui Isaac la scrisoarea împăciuitoare a regelui era atât de tăios și de o aroganță atât de nerușinată, încât, citindu-l, sfetnicii lui Richard nu putură decât să clatine din cap și să murmure ceva despre demența evidentă a individului. Nu avea să-i elibereze pe captivi, spunea Comnenus, și nu voia să înapoieze nici măcar o singură monedă de aur. Intrușii latini, adăuga el, îi lezaseră reputația invadându-i teritoriile și amenințându-l, ca și cum nu ar fi fost demn de respectul lor, provocându-i mânia și determinându-l să le confiște bunurile. Acum trebuiau să accepte umilința și pierderile binemeritate. Declara că se aștepta să nu mai audă nimic altceva despre ei, cu excepția veștii despre plecarea lor în viitorul apropiat, și le reamintea că se cuvenea să fie recunoscători fiindcă le trimisese un răspuns, deoarece, de obicei, niciun împărat nu avea bunăvoința de a duce tratative cu un simplu rege.

Mai târziu, mai mulți îi povestiră lui André că Richard făcuse ochii mari, șocat, în timp ce cancelarul citea răspunsul cu voce tare, apoi izbucnise într-un râs hămăit, sălbatic, și poruncise ca pe plaja unde se desfășura parada lui Comnenus să fie debarcați trei sute de oșteni, acoperiți de două sute de arcași și arbaletrieri.

Debarcară într-o oră și, cu toate că înaintară cu destul curaj în întâmpinarea lor, apărătorii lui Isaac nu mai întâlniseră niciodată până atunci ceva atât de înfiorător și de eficient precum rafalele dense ale ploii de săgeți revărsate asupra capetelor lor de oamenii lui Richard de pe corăbiile ancorate în apropierea țărmului. Apărătorii, printre care Isaac însuși, se împrăștiară în grabă, alergând înapoi, în și prin orașul din spatele lor, și abandonând câmpul de luptă în fața oștenilor lui Richard.

Pe toată durata serii și în restul nopții, regele dădu prioritate debarcării cailor săi de luptă. O parte dintre aceștia petrecuseră mai bine de o lună pe mare și niciunul nu se afla într-o stare destul de bună pentru a fi călărit, și mai ales pentru a fi încălecat într-o bătălie, dar, în dimineața aceea, cu mult înainte de răsăritul soarelui, se răspândi vestea că Richard căuta voluntari – patruzeci – care să-l însoțească în zori, în șaua calului, de-a lungul coastei, către Kolossi, la o depărtare de opt kilometri, unde se presupunea că sfârșiseră prin a se opri, cu o seară înainte, Isaac și oamenii lui.

Imediat ce auzi vestea, strigată către străjerul de la provă de santinela de pe dig, André, care stătuse pe punte aproape toată noaptea, agitat și neizbutind să adoarmă, plecă în căutarea comandantului corăbiei, pentru a-și invoca dreptul de a răspunde la cererea de voluntari a lui Richard, ca vasal al acestuia. Însă Tournedos, abia ridicat de pe patul de campanie ca să-ntâmpine ziua, clătină din cap, tăgăduindu-și, în calitate de căpitan al vasului, autoritatea de a aproba o asemenea cerere a unui cavaler. Îl trimise, în schimb, la ofițerul senior al Templului aflat la bord.

André nu schimbase niciodată vreo vorbă cu acesta, un cavaler cu faimă, care se bucura de popularitate, pe nume Antonio del' Aquila, dar îl văzuse de multe ori de când se îmbarcase pe corabie. Îl găsi pe puntea lungă de la pupa, sprijinindu-se de copastie în preajma fratelui sergent care păzea cârma și discutând cu glas tainic cu un alt cavaler, cu chipul întunecat. Era clar că erau preocupați, dar, cu toate că era nervos, încruntându-se fiindcă fusese întrerupt, și că nu-și lua ochii de la bărbatul cu care stătea de vorbă, templierul ascultă cererea lui de St Clair. Dar în final îl refuză scurt, concediindu-l prin tonul vocii.

Uimit de fermitatea refuzului, André îi contestă dreptul de a nu-i da îngăduința. Insistă cu încăpățânare asupra faptului că încă nu se legase de confrerie prin jurământul de supunere, nefiind așadar obligat să accepte și să se supună unui ordin care nu era o comandă directă.

Del' Aquila, care, în comunitatea templierilor era numit, cu afecțiune, doar Aquila, fusese pe punctul de a-și relua conversația întreruptă, întinzând mâna ca să-și prindă prietenește camaradul de umăr, dar se opri și se îndreptă ușor

de spate, scuzându-se față de celălalt bărbat prin ridicarea unui deget înainte de a se răsuci ca să-l înfrunte pe cel care îl provoca. Lumina pâlpâitoare a unei lămpi fixate de un perete despărțitor îi arunca umbre pe chip și André se aștepta să-i vadă printre ele mânia. În schimb, Aquila îl privi calm preț de câteva clipe, fără să trădeze nicio emoție. Era un bărbat tânăr, un luptător în cea mai bună formă, și André aprecie că trebuia să fi avut treizeci și doi sau treizeci și trei de ani. Avea barba deasă, roșcată, părând neagră în lumina sumbră dinaintea zorilor, și o purta tunsă scurt, cât să treacă de marginea glugii de zale. Pe tunica lui albă se contura, în față și în spate, crucea roșie, cu partea de jos prelungă, a Templierilor din Outremer, însă, în colțul din stânga sus delimitat de aceasta, între piept și umăr, se vedea și cea neagră, cu brațe egale și evazate, care fusese blazonul inițial al ordinului înainte de a i se fi atribuit crucea roșie, reliefată, ce simboliza Sângele lui Hristos. Foarte puțini bărbați purtau ambele însemne și toți aceștia erau cavaleri care se distinseseră în luptă, făcând, așadar, ca ordinul să fie remarcat.

Aquila îl fixă pe de St Clair cu ochii mijiți, mușcându-și ușor buza de sus, apoi trase adânc aer în piept și se întoarse spre celălalt cavaler.

— Îmi cer iertare, signor Loranzo, dar trebuie să mă ocup de… asta. Dacă vrei să mă aștepți în cabina mea, o să mă-ntorc imediat ce-o să fie cu putință.

Cel căruia i se adresase făcu o plecăciune adâncă și se îndepărtă, iar Aquila îi chemă pe André curbându-și degetul arătător.

— Vino. Să facem o plimbare împreună.

Pe urmă întrebă, în timp ce André mergea pe lângă el, potrivindu-și pasul după al lui:

— De ce vrei să pleci călare, alături de Richard?

— Ducele e seniorul me…

— Știu asta, messire de St Clair, dar de ce vrei să pleci călare, împreună cu el?

André clipi, ușor surprins fiindcă Aquila îi știa numele, dar răspunse:

— E datoria mea, ca vasal al său.

— Nu, ca vasal ești dator să te supui poruncilor lui. Dar acum n-a dat niciuna. A cerut voluntari. Așadar, îngăduie-mi să te-ntreb din nou: De ce vrei să pleci călare, alături de el?

— Ca să…

André tăcu, conștient că era în căutarea unei minciuni care să-i justifice cererea, apoi zâmbi împotriva dorinței lui și se dădu bătut.

— Ca să simt din nou un cal între picioarele mele.

— După ce ai stat atât de mult pe mare, asta vrei să spui.

Aquila nu se uitase la el și nu-i văzuse zâmbetul.

— Da.

— Crezi că ești singurul care vrea asta?

— Nu, nu…

— Întocmai.

Se întorseseră, trecuseră prin fața cârmei scoase din funcțiune, iar acum înaintau încet de-a lungul marginii din dreapta a punții de la pupa, știind că erau auziți de urechile și văzuți de ochii străjerului de lângă timona din spatele lor, dar, când ajunseră în cel mai îndepărtat punct de omul care îi privea, Aquila se opri, răsucindu-se către de St Clair, astfel încât ajunseră să stea aproape nas în nas și, în acest timp, îl strânse de încheietura mâinii și se încruntă, ca și cum ar fi mârâit furios către el, după care își coborî spectaculos vocea.

— Nu te mișca. Nu-ți dezlipi privirea de chipul meu. Ascultă ce-ți spun. Ascultă, așa cum ne ascultă alții pe noi! Să presupunem că îți îngădui să pleci călare, cu seniorul tău. Probabil c-o să călărești vreo opt kilometri, pe un animal care s-ar putea dovedi în stare să reziste pe această distanță, după ce a petrecut o lună pe mare. Și s-ar putea să te întâlnești cu acest împărat cipriot și cu liota lui de nebuni, după care s-ar putea să te lupți cu ei. Dar e la fel de posibil să ajungi în spinarea unui bidiviu mai puțin potrivit pentru o asemenea situație, pe un teren dubios, luptându-te cu niște oameni a căror dibăcie, deși ridicolă, poate fi, uneori, ucigătoare. Imaginează-ți că unul dintre acei oșteni stângaci ar fi destul de norocos, încât să te doboare de pe cal și să te omoare din întâmplare.

Tăcu, lăsând cuvintele să plutească între ei, fără ca nici măcar să fi clipit vreodată din ochii pironiți într-ai lui André.

— Și iată-te, continuă, cu vocea abia mai puternică decât o șoaptă fierbinte, Sieur André de St Clair, mort pe un petic

necunoscut de pământ, în mijlocul a nicăieri, fără să fi realizat nimic și transformând toate cele prin care ai trecut în ultimul an într-un eșec, într-o irosire a timpului și a eforturilor. Și nu numai a timpului tău și a strădaniilor tale, ci a eforturilor tuturor celor care și-au dat silința, în toată această perioadă, alături de tine, pregătindu-te pentru sarcina ce ți-a fost încredințată spre a o duce la bun sfârșit în Outremer.

Se opri, văzând nedumerirea și apoi înțelegerea înflorind în ochii lui André, și ridică dintr-o sprânceană în timp ce dădea din cap, confirmându-i ceea ce văzuse.

— Comandanții noștri de aici, spuse, cu voce mai sonoră, au hotărât deja, cu mult înainte de această solicitare de voluntari din partea lui Richard, că, așa cum se întâmplă întotdeauna, problemele Templului trebuie să fie mai presus decât cele ale unui simplu rege. Misiunea noastră, datoria căreia ne-am consacrat, este să ajungem vii în Țara Sfântă și să reîntregim puterea și sângele războinic pierdute de ordinul nostru sacru în bătăliile din ultimii ani. Sleirea rezervelor noastre e serioasă și continuitatea existenței noastre e pusă în primejdie, așa că nu ne putem îngădui să pierdem, ba nici chiar să riscăm, nici măcar viața și sănătatea unui singur om înainte de a ajunge față în față cu Saladin și cu furnicarul hoardelor lui. Soarta creștinătății, pe pământul lui Hristos, poate depinde de fiecare dintre oamenii noștri sau numai de unul singur dintre noi... Și cine poate ști care va fi acel singur om? Așadar, rămânem la bordul corăbiilor noastre sau, după debarcare, în mijlocul comunității noastre. Avem grijă să ne păstrăm teferi și ne ferim să fim angajați în asemenea încăierări lipsite de importanță, meschine și pline de orgoliu, în care pot pieri, fără niciun folos, oameni valoroși. M-ai înțeles?

Singurul lucru pe care îl pricepuse André cu adevărat până în momentul acela era că întâlnise încă o dată, pe neașteptate, un frate din Ordinul de Sion care cunoștea scopul secret al călătoriei sale în Outremer. Pricepuse, totodată, fără nicio umbră de îndoială, și mesajul lui Aquila, iar acum nu avea nici cea mai mică dificultate în a vedea temeinicia motivelor ascunse sub refuzul cererii sale și înțelegerea acestora îl făcu să se simtă deopotrivă nesăbuit și egoist. Pălăvrăgeala despre soarta creștinătății, care depindea de Ordinul Templului, nu fusese nimic mai mult decât atât – vorbe goale, destinate oricui

ar fi putut trage cu urechea. Adevăratul mesaj pe care îl primise André îi spunea că era supravegheat și păzit tot timpul, chiar și de sine însuși, de către frații îngrijorați din confreria Sionului. Respiră adânc, apoi își înălță privirea și dădu din cap.

— Da, frate Aquila, am înțeles... totul. Și îmi pare rău fiindcă ți-am atras atenția asupra unui subiect atât de lipsit de importanță. Iartă-mă.

— Nu e nevoie, pentru că nu s-a săvârșit niciun rău. Dar, de acum înainte, rămâi la bord atâta vreme cât Richard nu te solicită direct.

André reuși să zâmbească și își înclină capul.

— Pot să fac chiar mai mult decât atât pentru dumneata, señor del' Aquila, pentru că am purtat această discuție cu mine însumi, în alte împrejurări. O să-l însoțesc pe regele Richard numai când o să mă cheme în calitate de senior căruia îi sunt vasal, așadar ca duce de Aquitania. Altminteri o să rămân aici și n-o să risc prostește. Nu datorez credință regatului Angliei.

Chiar în timp ce ei stăteau de vorbă, Richard și grupul său o porniseră deja călare către vest, în direcția orașului Kolossi, și, auzindu-i plecând, căci era încă prea întuneric ca să-i poată vedea, André nu se simți chinuit nici măcar de cel mai mic regret. Dojana lui Aquila îi reamintise ce priorități îi conduceau acum viața și își petrecu restul dimineții ocupându-se de armele sale, în special de arbaletă, pe care o curăță de sarea și de rugina depuse în lunile dinainte, petrecute pe mare, curățându-și și lustruindu-și apoi stocul de săgeți și asigurându-se că arcurile de rezervă ale arbaletei erau în bună stare, uscate și ferite de umezeală.

După masa de prânz, ispitit de priveliștea și de zgomotul din poligonul unde alți arbaletrieri amenajaseră locuri de tragere și instalaseră ținte, se duse la țărm însoțit de alți doi cavaleri și își petrecu o oră exersând, până ce Richard și oamenii lui se reîntoarseră din expediție, încărcați cu pradă. Povestea incursiunii lor pline de succes se răspândi cu iuțeală, fiind ascultată cu mare bucurie. Găsiseră tabăra lui Isaac nepăzită, cu toți cei dinăuntru dormind duși, fără ca vreunuia să-i fi trecut prin minte că inamicul i-ar fi putut urmări în noaptea aceea. Richard atacase imediat și bătălia care urmase fusese, de la bun început, o retragere în debandadă, fiindcă dușmanii săriseră din culcușuri cuprinși de panică și scăpaseră cu fuga, alergând către

dealuri, fără a face efortul de a-și lua hainele sau armele și fără a lupta ca să se apere. Isaac dispăruse, se presupunea că fugise odată cu gloata și zvonurile spuneau că se îndreptase spre interiorul insulei, traversând munții Troodos, din nord, în drum spre Nicosia, aflată la o sută zece kilometri distanță, iar Richard era foarte bine dispus. Era duminică, 12 mai, sărbătoarea Sfântului Pancras din anul 1191, și ziua avea să se dovedească a fi memorabilă nu numai pentru înfrângerea nefericitului Comnenus, ci și din ale motive, primul fiind apariția restului flotei, ivită la orizont cu mult mai devreme decât fusese prevăzut.

Când află despre sosirea acesteia, André ascultase deja mai multe versiuni ale evenimentelor dimineții și era în drum către barca sa de pe plajă când își auzi numele strigat de o voce familiară și îl văzu pe rege în persoană venind călare pe urmele lui. Avea obrajii colorați și era vizibil încântat de sine însuși. Sări din șa și își aruncă un braț în jurul umerilor lui André, trăgându-l cu putere și fără efort în jos și către pieptul său și strângându-l de parcă s-ar fi luat la trântă.

— Mi-ai lipsit în dimineața asta, începu el, înainte de a-și îndepărta brațul. Am crezut c-o să mi te alături când am cerut voluntari, dar pe urmă am văzut că figura ta nu era singurul chip de templier care lipsea din mulțime. Niciunul dintre voi n-a venit cu mine. De ce? Templul are un mesaj pe care dorește să mi-l transmită?

André zâmbi cu tristețe, încordându-și umărul drept, care, la mai multe luni după vindecarea rănii, continua să fie uneori sensibil.

— Da și nu, alteță. Am încercat să vin, dar mi s-a adus aminte, așa cum li s-a reamintit tuturor celorlalți care au cerut permisiunea, că, în această expediție, prima mea datorie este aceea de a reconsolida prezența ordinul nostru în Outremer. Mi s-a atras atenția că o moarte lipsită de glorie și de sens, pricinuită de un măscărici pe un câmp neînsemnat de luptă din Cipru, ar aduce mult prea puține beneficii Templului, pe când, prin prezența mea în Țara Sfântă, aș putea înfăptui lucruri mărețe în numele lui Dumnezeu.

— Ha! Hohotul de râs confirmă că, în ziua aceea, nici măcar politica ordinului nu-i putea spulbera lui Richard buna dispoziție. Pe când propria mea moarte lipsită de glorie și de sens, în

aceeași aventură, n-ar avea absolut nicio importanță pentru Templu! Pe coaiele Domnului, aroganța acestor oameni e de necrezut. Ezită, întrerupându-se pentru o fracțiune de secundă. Dar rămâi în continuare vasalul meu, nu-i așa? Ai depus cumva vreun legământ cât am fost plecat? Îl văzu pe André negând cu o mișcare a capului și zâmbetul i se lărgi. Atunci e minunat, fiindcă astăzi, înainte ca flota să intre în port și înainte ca Dumnezeu să poată pretinde întreaga ta loialitate, îți cer să înfăptuiești lucruri mărețe în numele meu, flăcăule.

Cu zâmbetul încă la locul lui, se uită în jur aproape pe furiș, ca un băiețel care pune la cale o șotie, apoi îl prinse pe André de mânecă și îl trase într-o parte, până ce ajunseră să stea alături în adăpostul unghiului dintre două șuri de lemn, fără pereți laterali.

— Îți cer să faci ceva pentru mine, de unul singur și chiar acum, câtă vreme hotărârea continuă să-mi răsune în minte.

— Firește, alteță. Despre ce e vorba?

Regele îl privi în ochi, păru să șovăie, apoi se avântă, rostind vorbele cu atâta grabă, încât cădeau, învălmășite, una peste alta.

— Trebuie să pui mâna pe o barcă.

— S-a făcut deja, alteță. Am una aici, în apropiere.

— Bun. Atunci ia-o și du-te la dromoanele din golf. Prezintă-te în fața logodnicei mele și dă-i de știre că ea și cu mine ne vom căsători astăzi, în seara asta, înainte de ora cinei. La momentul potrivit, o să trimit o escortă pentru ea și pentru sora mea. Între timp, ea trebuie să se îmbrace și să se pregătească. Are la dispoziție câteva ore pentru asta – două, cel puțin, sau poate chiar trei. Am vorbit deja cu fratele Nicolas, capelanul meu, pe drumul de întoarcere de la Kolossi. El va conduce ritualul nunții, e privilegiul lui, și face chiar acum pregătirile necesare pentru restul ceremoniei. O să folosim capela Sfântului Gheorghe, Omorâtorul de Balauri, din castelul Limassol, care ne aparține deja, iar soborul episcopilor de pe diversele noastre domenii – îi avem aici pe episcopul din Evreux și pe un altul, din Bayonne, și pe câțiva arhiepiscopi – o va numi și o va unge oficial ca regină a Angliei și îi va pune coroana pe frunte imediat ce vom fi soț și soție. Spune-i ei toate astea. Și avertizeaz-o pe Joanna să se asigure că totul e așa cum trebuie să fie. Cere-i să-și aducă femeile ei și pe ale Berengariei ca să stea, ca un gard viu, între

regină și preoții severi și posomorâți… Și convinge-te că omul lui de Sablé, Coutreau, e anunțat câte femei merg la țărm, fiindcă trebuie să găsească un mod potrivit de a le aduce – o barcă cu pânze, ca să fie stabilă, și cu o copertină care să le apere de vânt părul și acoperămintele capetelor și să le păstreze hainele uscate în timpul traversării. N-o să-mi facă niciun bine dacă vor fi aduse într-una cu vâsle, prin vânt și prin ploaie, ca să apară aici ca niște pui uzi leoarcă, în mijlocul păunilor îngâmfați care se vor aduna imediat ce-o să se răspândească vestea.

Se opri brusc, apoi îl strânse iarăși pe André de umăr și cleștele degetelor lui sfredelitoare îi pătrunse chiar și prin cămașa de zale de sub tunică.

— Ai înțeles ce ți-am spus?

— Da, alteță.

André turui la iuțeală instrucțiunile pe care le primise, le enumeră succint în folosul regelui, gândindu-se întruna că totul prinsese contur foarte repede, fără niciun avertisment, și întrebându-se de ce trebuia să fie așa. Postul se terminase demult, iar obișnuita perioadă de după post, propice nunților, răstimpul Paștilor, cu toate conotațiile sale legate de renaștere, reînviere și fecunditate, trecuse fără comentarii, mulțumită furtunii și împrăștierii flotei. Logodna se putea prelungi acum la nesfârșit, fără să atragă nimic mai mult decât o ridicare din sprâncene, de vreme ce urgența campaniei din Outremer eclipsa orice altceva și devenea din zi în zi tot mai presantă. Așa că, se minună André, de ce se grăbea atât de tare Richard să-și celebreze nunta, în intervalul unei singure zile? Cu o zi în urmă, după vizita făcută de André prințesei, nu pomenise nimic despre asta. Căsătoria devenise pe neașteptate un imperativ, se întrebă el, pentru că regele, călare pe creasta valului înalt al victoriei asupra tiranului de pe insulă, simțea nevoia să facă saltul cât se afla în plin zbor, înainte de a-și pierde cu totul curajul? Căută semnele panicii și ale disperării în purtarea lui Richard și descoperi că putea să deslușească dovezile amândurora, deși erau reduse la tăcere și ținute puternic în frâu.

Fără să aibă habar că André îl studia cu atenție, Richard vorbea iarăși.

— Bine. Spune-i doamnei mele c-o să fie splendid. Aici, în Limassol, există o mănăstire, o confrerie a benedictinilor, și mi

s-a zis că știu să cânte minunat de frumos, așa că o să avem muzică și lumină – pachete mari de lumânări albe din ceara cea mai fină – și o abundență de nori unduitori de tămâie înmiresmată. Spune-i asta, ca nu cumva să creadă că nu are parte de o nuntă demnă de o regină. Asigură-te că e convinsă de contrariu… Muzică și lumină și tămâie, ca să amețească toate simțurile… și un ospăț nupțial care va urma, să fie sigură de asta, vaci și oi și porci se învârt deja în frigare, iar peștele și orătăniile se pregătesc acum, în vreme ce stăm de vorbă… Regele se întrerupse, cu chipul dintr-odată plin de îndoială, și se uită peste umăr. Cel puțin așa cred… Am cerut să… Se răsuci iute înapoi, către André. Așa să fie. Du-te și fă ce ți-am poruncit. Mai am și alte lucruri de care să mă ocup, și alți oameni pe care trebuie să-i instruiesc. Grăbește-te. Avem puțin timp de pierdut și nicio secundă de irosit.

Înainte ca André să-și încheie salutul, Richard plecase, se aruncase în șa și își întorsese scurt calul, dându-i pinteni și năvălind către și prin mulțimea de pe plajă, pe care o împrăștie fără să-i pese dacă punea pe cineva în primejdie. André se duse să-și caute barca.

De data asta, sosirea sa nu era așteptată pe dromon și, după ce căpitanul bărcii sale strigă către cei de pe punte, el fu nevoit să aștepte în tăcere până când cineva îi aruncă, în sfârșit, o scară de frânghie, apariția sa fiind, evident, considerată prea lipsită de importanță ca să justifice coborârea rampei grele de acces. Se văzu silit să stea, stânjenit, în barca lui care tresălta, până când cei doi vâslași manevrară mica ambarcațiune cu mare îndemânare, unul dintre ei reușind să agațe vâsla între două trepte ale scării atârnate, pe care o înclină, astfel încât André s-o poată prinde. Se apucă de părțile laterale cu amândouă mâinile și se lăsă pe spate, ca să prevină deformarea scării, se uită în sus, la peretele bombat al vasului imens, și se întrebă cum avea să urce până pe punte în costumul său complet de zale.

— Mulțumirile mele, strigă, peste umăr, către șeful vâslașilor. Dacă nu mă-nec, n-o să lipsesc mult.

Cel puțin, când ajunse la nivelul punții era uscat și se consolă cu ideea că numai oamenii lui, aflați dedesubt, îl văzuseră târându-se în mod nedemn în timp ce se trăgea în susul peretelui lateral, dar era furios fiindcă fusese pus în situația să-și

asume riscul de a cădea în mare, neobservat de nimeni de la bord. Pe punte, un marinar îi îngădui să intre, deschizând poarta din parapetul navei, iar doi ofițeri se întoarseră spre el, lăsându-i impresia de nepăsare și insolență și studiindu-l în timp ce se apropia. Unul dintre aceștia, cel mai mare în grad, judecând după tresa de pe tunică, deschise gura, dând să spună ceva, dar André își întinse brusc mâna către el, aproape lovindu-l în nas cu baza palmei.

— la poziția de drepți când vorbești cu un mesager al regelui, bădăran prost-crescut, mârâi el. Îl reprezint aici pe Richard al Angliei în persoană și sunt purtătorul veștilor pe care le trimite logodnicei sale și surorii sale Joanna, regina Siciliei. Oare și suveranul ar fi fost silit să-ți suporte insolența și lipsa de respect la sosirea sa aici? Ar fi fost nevoit să urce la bord trăgându-se în sus cu forța brațelor? Ignoră paloarea crescândă a nefericitului ofițer și se îndesă, neîndurător, în fața lui. Fii sigur c-o să-l informez asupra acestei posibilități când mă întorc la el, chiar în după-amiaza asta. Și să nu mai pierzi nicicând din vedere faptul că asta nu e și n-o să fie niciodată corabia ta. E corabia unui rege, a regelui Richard. Întoarse brusc capul într-o parte și își îndreptă un deget către cel de-al doilea ofițer, mai tânăr. Tu! Idiotule! Închide gura aia băloasă și cheamă-l pe Sieur Richard de Bruce aici, în clipa asta. Acum!

Urlă ultimul cuvânt, retezând scurt încercarea omului de a-i răspunde, iar acesta se răsuci pe călcâie și dispăru în fugă prin ușa din peretele de la pupa. André rămase privind în urma lui, fără să facă vreun efort pentru a-și destinde trăsăturile crispate.

— Domnule… Messire…

— Taci! Ai avut ocazia să vorbești când mă apropiam de vas, dar ai preferat să te ții deoparte și să mă insulți prin tăcere, în loc să-ți oferi ajutorul și să fii politicos. Acum o să afli cum e când umbli în zdrențe ude și gâfâi deasupra unei vâsle ca un marinar de rând, așa că poți începe să te pregătești.

Ușa din spatele bărbatului îngrozit, care rămăsese cu gura căscată, se deschise și apăru comodorul de Bruce, mutându-și curios privirea de la unul la altul, ceea ce îi dădu de înțeles lui André că ofițerul mai tânăr îi povestise deja ce se întâmpla.

— Messire de St Clair, spuse el, ușor încruntat. Nu mă așteptam să te revăd.

— Evident. Așa cum nu se aștepta nici maimuțoiul dumitale favorit, aici de față. Vreau ca omul ăsta să fie degradat și eliberat din funcție acum, pentru trândăvie și lipsă de respect, insolență crasă la adresa unui mesager al regelui și *lèse majesté,* insultă la adresa regelui însuși. Se grăbi să ridice mâna, cu palma deschisă spre exterior, prevenind protestele celuilalt. Fă cum îți spun, messire de Bruce. Te previn, nu încerca să mă duci cu vorba sau să-i scuzi purtarea. Nu e făcut să fie ofițer, de niciun fel, nici măcar ofițer al navei și, dacă i-aș fi comandant, aș pune să fie biciuit și obligat să intre în rândurile marinarilor de rând. Ai, așadar, grijă ca, în această privință, dorințele mele să fie duse la îndeplinire. Mă aștept să le văd înfăptuite înainte de a pleca de aici, ceea ce ar trebui să se-ntâmple peste nu mai mult de o oră, și am de gând să-i prezint regelui Richard însuși un raport al celor petrecute.

— Nu am o asemenea autoritate la bordul acestei corăbii, messire. Căpitanul vasului...

— Atunci nu ești comodorul acestor dromoane?

— Ba da, sunt, dar...

— Fără niciun dar, messire de Bruce. Fie comanzi, fie n-o faci. Ce să-i spun regelui Richard despre asta?

Umerii lui de Bruce se gârbovir ușor.

— Foarte bine, o să-i dau instrucțiuni căpitanului. Dar, Sieur André, acest om e locotenent senior al vasului.

— Doamne, a fost? Cum au căzut vitejii[2]. Acum, dacă vrei, trimite-le vorbă doamnelor Berengaria și Joanna că aștept aici, cu un mesaj urgent de la rege.

De Bruce își îndreptă spatele și înclină scurt din cap.

— Bineînțeles. Imediat. Se întoarse spre ofițerul condamnat și îi aruncă o privire de gheață. Tu, domnule, așteaptă-mă în cabina mea.

În timp ce ambii bărbați plecară, lăsându-l pe punte numai pe ofițerul mai tânăr, extrem de supus și de deprimat, André se întoarse cu spatele și se uită către prova îndepărtată a corăbiei, fiind conștient că marinarul care îi deschisese poarta stătea, țeapăn, în poziție de drepți, privindu-l fix, cu fața lipsită de expresie. *Aș vrea să știu ce crezi despre asta,* își spuse, începând să se întrebe dacă nu cumva fusese prea aspru cu locotenentul, ținând morțiș să-și arate furia și, în același timp, s-

[2] Cartea a doua a Regilor 1:19 (n. tr.).

o alunge. Însă îndoiala nu dură decât o clipă, fiindcă știa că avusese dreptate – își aduse aminte cu cât dispreț rânjise individul cu o zi înainte, când urcase pentru prima oară la bord. Atunci nu fusese vorba efectiv de o ofensă, dar atitudinea de intoleranță batjocoritoare fusese vizibilă și, după cum realiză acum André, de neuitat. Și-l scoase pe ofițer din minte chiar în clipa când ușa din spatele lui se deschise și de Bruce reapăru, spunându-i că doamnele aveau să-l primească imediat.

•

André de St Clair se minunase de la bun început de hotărârea subită a regelui de a se căsători imediat și se gândise chiar atunci, în timp ce îl asculta pe Richard vorbind despre coruri de călugări, despre mănunchiuri de lumânări și despre un sobor de episcopi și arhiepiscopi, că solicitarea neașteptată a tuturor acestora avea să le facă greutăți enorme celor implicați, de la bucătari până la majordomi și la intendenți, pentru că mai toți trebuie să fi fost luați prin surprindere, așa cum i se întâmplase lui însuși, de hotărârea impetuoasă și imperioasă a monarhului. Totuși, era complet nepregătit pentru furtuna de neîncredere și de proteste pline de furie și pasiune declanșată în mijlocul femeilor de pe dromon la auzul veștilor sale. Se dezlănțui asupra lui din senin și îl lăsă clătinându-se, cu gura căscată și începând să-și dea seama, fără a reuși s-o înțeleagă, că, în ochii femeilor din familia lui Richard, se lăsase lingușit pentru a comite, împotriva lor, o mârșăvie enormă. Nu avea importanță că nu era decât un simplu mesager, care nu putea fi acuzat de complicitate sau de fărădelegea în sine; cineva trebuia să suporte atacul mâniei lor colective, iar el era cel mai la-ndemână și cel mai potrivit destinatar al acelei indignări feroce.

Mai târziu avea să-și dea seama, cu recunoștință, că partea cea mai rea fusese scurtă, numai pentru că femeile nu mai avuseseră timp de pierdut cu el, odată ce gravitatea situației în care se aflau începuse să se facă simțită. Se lăsaseră cuprinse de frenezia pregătirilor, dându-l repede uitării. De St Clair se pomenise într-un vârtej de zgomote stârnite de panică, în mijlocul unui viscol turbat de veșminte femeiești care păreau să ia locul aerului și, câteva clipe mai târziu, fusese dat afară din cabină.

Deși oarecum năucit, reușise să afle ceea ce îl interesa cel mai mult: din grupul ce lua parte la ceremonie făceau parte

nouă femei, care trebuiau transportate cu barca cu pânze a lui de Sablé. Prințesa avea să le aducă pe bătrâna ei *dueña,* care îi fusese doică în copilărie, și pe alte două doamne mai tinere din Navarra; Joanna avea să fie însoțită de Maria, bătrâna ei doamnă de companie și slujitoare, și de trei femei din Sicilia, două văduve și una nemăritată, care îi fuseseră doamne de onoare pe când era regina de drept a Siciliei.

Se îndreptă către ieșirea de pe flancul navei, observând abia când ajunse acolo că rampa fusese scoasă în afară, fiind așezată unde trebuia, și vederea ei îi aduse aminte de celălalt lucru pe care îl pusese în mișcare. În dreptul porții stătea același marinar și André îi ceru să anunțe echipajul bărcii sale că avea să sosească în curând. Apoi se întoarse spre tânărul locotenent care îl privea cu prudență, stând pe vârfuri.

— Cheamă-l pe Sieur Richard pentru mine.

— Da, Sieur André.

Răspunsul veni tot atât de rapid ca la o paradă, iar locotenentul se răsuci cu promptitudine pe călcâie, pentru a transmite invitația. Sieur Richard de Bruce ieși din cabina sa peste câteva clipe, cu o figură rigidă, și veni drept către André, care dădu scurt din cap.

— Ce-ai făcut cu celălalt individ?

— L-am închis în cabina lui, Sieur André.

— Nu e suficient. Lasă-l fără tunică, pune-l în lanțuri și ține-l sub pază, în văzul lumii, în colțul de acolo, ca să aștepte verdictul regelui. Neghiobului dumitale plin de sine n-o să-i strice să vadă o vreme lumea prin ochii celor mai puțin norocoși decât el. E necesar să i se aducă aminte că, fiind un ofițer ca oricare altul la bordul uneia dintre corăbiile regelui, rangul lui nu e cu mult mai înalt decât al brutelor pe care le comandă și că nu-și poate îngădui să ofenseze pe nimeni, cu atât mai puțin pe cineva care, la un moment dat, s-ar putea afla în situația de a se răzbuna. Apropo, cum îl cheamă?

— De Blois, Sieur André.

De St Clair înălță brusc din sprâncene, însă apoi zâmbi.

— Chiar așa ai spus? O rudă de-a lui a făcut tot ce i-a stat în puteri ca să mă omoare, cu puțin timp în urmă. N-a reușit, bineînțeles, dar îmi displăcea, indiscutabil, să-l știu în preajma mea. Iar acum mi se pare interesant că acest individ e un alt de Blois. Trăsături de familie, Sieur Richard… Trăsături de familie.

André îl lăsă pe comodor privind lung în urma lui și se duse drept spre poarta pe care i-o ținea deschisă marinarul. Barca îl aștepta la baza rampei și, de data asta, sări la bord cu ușurință și se așeză la pupa, în timp ce vâslașii o răsuceau, îndepărtând-o de dromon. Și acolo învăță André o altă lecție despre stranietatea ghildei marinarilor. Îl întrebă pe căpitanul bărcii, care era timonierul, dacă avea idee de unde ar fi putut începe să-l caute pe contele de Coutreau, locțiitorul comandantului flotei, și omul își roti privirea asupra vaselor adunate laolaltă, apoi arătă, fără nicio ezitare, către una dintre corăbiile sosite de curând.

— E acolo, messire, mormăi el, la bordul acelei corăbii engleze.

— De unde știi? întrebă André, cu adevărat uluit, iar timonierul uriaș zâmbi larg și se bătu cu degetul peste o nară.

— Stindardul, messire, steagul ăla care e acolo, din vârful catargului, mai sus decât toate celelalte, cu trei triunghiuri verzi pe fond alb și cu două vârfuri identice. E stindardul comandantului flotei. Se mută odată cu el, de pe o corabie pe alta, așa că toți ceilalți știu, oricând, unde se află. Triunghiurile verzi sunt ale locțiitorului, așadar comandantul nu e acolo. Triunghiurile de pe steagul lui sunt albastre. Altminteri, stindardul e identic.

André era impresionat, cum era și firesc.

— Tu spui că e așa, făcu el, dar se întâmplă la fel întotdeauna?

— Întotdeauna, messire. Fără greș. Unde merge comandantul flotei, acolo merge și steagul lui și e urcat în vârful catargului. Nu e nimic altceva decât o judecată sănătoasă, messire, dacă ne gândim bine. În vremuri grele, în război, când au nevoie de îndrumări sau de porunci, oamenii se uită la catargele corăbiilor, în căutarea vasului-amiral, cel pe care flutură stindardul comandantului. El e acolo și de acolo vin ordinele.

— Cerule, asta da inspirație. Cine s-a gândit la asta?

Timonierul lăsă capul în jos, lovindu-se din nou peste nară.

— Cineva mai deștept decât mine, messire… și cu câțiva ani mai bătrân. Nu cred că a existat o vreme când, pe mare, lucrurile să nu fi stat așa. După cum spuneam, nu e decât o judecată sănătoasă, nu-i așa, când te gândești la asta?

— Da, ai dreptate, așa e. Chipul lui André se deschise încet într-un zâmbet. Aceeași judecată sănătoasă care îi ține pe bărbați departe de femei când se apropie momentul căsătoriei… Acum du-mă direct la comandantul flotei.

•

Mai mulți membri de rang înalt ai Ordinului Templului luară parte la nunta regală din seara aceea, asistând la căsătoria și încoronarea noii regine, și, după toate relatările, ceremonia fu plină de măreție, cu mănunchiuri de lumânări ce făceau ca aerul din capelă să devină auriu în timp ce fumul de tămâie se înălța în valuri. Călugării din nu mai puțin de cinci mănăstiri psalmodiară, alături de cei din creștinătatea apuseană, rugăciuni cum nu mai fuseseră auzite până atunci în Cipru. Numeroșii episcopi prezenți, gătiți, cu toții, cu veșminte împodobite de cele mai fine giuvaieruri și însoțiți de cortegiile lor de acoliți în straie somptuoase, transformară scena într-o dezlănțuire de culori și de țesături, iar mireasa și doamnele din suita ei, în ciuda înștiințării târzii pe care o primiseră și a splendorii alaiurilor de clerici, izbutiră, totuși, să atragă, cu strălucirea lor, ochii tuturor mirenilor prezenți și, fără îndoială, pe ai multor fețe bisericești.

André și camarazii săi nici măcar nu auziră cântările călugărilor. Aproape ca toți cei din portul Limassol, care nu luau parte la celebrarea căsătoriei din ziua aceea, așteptau sosirea flotei. Aveau de îndeplinit sarcini împărțite cu câteva ore înainte ca prima corabie să intre în port și, pentru ei, după-amiaza și seara zburară pe fundalul unei trude inumane, istovitoare, care se prelungi cu mult în orele întunecate ale nopții. Munciră alături de alții, în grupuri, deși templierii formară propriile lor echipe de lucru și se ținură departe de oricine altcineva, și fiecare formație primi o misiune aparte de la oficialii responsabili de dispunerea ordonată a navelor care soseau și a încărcăturilor lor.

În noaptea aceea, când se duseră la culcare, oamenii recrutați inițial să lucreze la docuri, fie ei localnici mobilizați sau oșteni și marinari aleși la întâmplare, erau, cu toții, epuizați și nesăbuiți din cauza lipsei de odihnă, calmul le fusese pus din greu la încercare și, în port, nu doar o singură încăierare se lăsă cu vărsare de sânge. Însă munca impusă de debarcare continuă, fiind preluată de echipe odihnite.

De St Clair se trezi, ca de obicei, pentru rugăciunile de dimineață, dar dormise foarte puțin în ultimele treizeci și șase de ore, așa că nu se simți vinovat după aceea, când își găsi un colț ferit și se ghemui ca să se culce iarăși, neobservat, în timp ce camarazii lui se apucau de corvezile zilnice. Se trezi înviorat, cu vreo oră înainte de amiază, află că ziua fusese declarată de odihnă și de sărbătoare în cinstea căsătoriei regelui, apoi, atras de vocile sonore și de aroma delicioasă a cărnii fripte în apropiere, se îndreptă spre partea laterală a corăbiei și văzu câteva zeci de bărbați adunați în jurul unui mănunchi de focuri la care se gătea pe plaja din preajmă. Pe o capră de lemn pusă în nisip fusese fixat un butoi cu bere și la vederea lui, stând sub soarele strălucitor, gura i se uscă, făcându-l să tânjească după gustul răcoros al lichidului strecurat sub limbă. Se duse în cabina ce îl adăpostea, aproape goală la ora aceea a zilei, își scoase platoșa de zale și, pentru prima oară după mai multe săptămâni, își puse o tunică simplă și niște pantaloni. Apoi, bucurându-se ca un băietan fiindcă era fără armură, o porni pe țărm cu pași mari, drept către focuri și către sărbătoarea în plină desfășurare. Se servi cu o cană cu bere, cineva îi tăie o ciozvârtă de carne dintr-unul din cele trei animale puse în frigări, iar el o strecură între două felii groase de pâine proaspătă și plecă în căutarea unui loc unde să se așeze, și să mănânce în tihnă. Găsi un buștean destul de mare pentru ca doi oameni să poată sta alături, lângă foc, înfulecând și ascultând.

În jurul lui se vorbea despre ospățul de nuntă din noaptea precedentă și despre sosirea forțelor din Outremer, în cele trei corăbii care îl transportau pe regele Guy, împreună cu escorta sa alcătuită din înalți demnitari și dintr-o sută șaizeci de cavaleri. André aproape că nu mai acorda atenție discuțiilor despre nuntă, știind că avea să afle, în curând, toate amănuntele, însă cele despre oaspeții din Outremer îl interesau într-o foarte mare măsură, deoarece, cu o zi înainte, zărise câțiva cavaleri și fusese impresionat de chipurile lor aspre și istovite. Nu putea să-și imagineze de ce Guy, regele de drept al Ierusalimului, își părăsise țara în timp de război, însoțit de atât de mulți cavaleri gata de luptă, în afara cazului în care fusese expulzat într-un mod ce sfida orice capacitate de înțelegere, dar, în prima jumătate de oră de la sosirea sa în zona focurilor la care se gătea pe plajă, află mai multe despre această situație

decât ar fi aflat într-o săptămână petrecută oriunde altundeva, pentru că, printr-un adevărat noroc din punctul lui de vedere, bărbații adunați acolo făceau parte din garda personală a lui Richard. De aceea erau, inevitabil, la curent cu mai multe informații demne de crezare decât însoțitorii de origine nobilă ai regelui, fiindcă se aflau în jurul lui Richard în toate împrejurările publice, oficiale și pe jumătate confidențiale, fiind în mod firesc considerați demni de încredere și ignorați, dar nu dați uitării, de către oamenii asupra cărora vegheau.

Primul lucru pe care îl înțelese din tot ceea ce auzea fu că Filip al Franței, odată debarcat la Acra, se hotărâse să-l susțină pe Conrad de Montferrat împotriva lui Guy de Lusignan în privința pretențiilor lor contradictorii la coroana Regatului Ierusalimului. Asta îl surprinse cu adevărat pe André, pentru că membrii propriei sale confrerii îi spuseseră clar, cu câteva luni în urmă, că de Montferrat era atât vărul, cât și vasalul lui Barbarossa, Sfântul Împărat Roman, și că ambii aderaseră la ramura răsăriteană, ortodoxă, a creștinătății. Amândoi își făcuseră publică devoțiunea, reîntărind puterea Bisericii Ortodoxe în regatul și în cetatea Ierusalimului, iar declarațiile lor identice creaseră panică și fuseseră apoi condamnate de papalitatea de la Roma, având drept rezultat sprijinul acordat cu frenezie de suveranul pontif, care pusese la cale actuala campanie a francilor de recucerire a Cetății Sfinte. Iar Filip era unul dintre cei doi conducători ai acesteia. Barbarossa murise și oștirea lui nu mai era o amenințare la adresa ambițiilor Romei, dar dacă trecuse pe față de partea lui Conrad de Montferrat, opunându-se pretenției legitime a lui Guy de Lusignan asupra Regatului Ierusalimului, regele Franței îi dădea, intenționat, papei cu tifla... ceea ce însemna, printr-o asociere directă de idei, că îl includea pe Richard, aliatul și egalul său oficial, în această sfidare. André știa că Filip făcuse, astfel, o greșeală majoră, pentru că îl silea pe regele Angliei să facă o alegere și să-și ia un angajament care nu părea să-i fie de folos nimănui.

În ceea ce îl privea, André nu îl compătimea prea mult pe regele Guy pentru situația în care ajunsese, pentru că de Lusignan nu se potrivea cu imaginea monarhului grandios, mai ales când trecutul său era comparat cu al lui Richard. Guy demonstrase, iarăși și iarăși, cu o repetitivitate deprimantă, că inconsecvența lui nu avea limite și că era incapabil să păstreze,

pe orice durată de timp, o poziție sau o opinie care să-i aparțină în exclusivitate și care să nu fie influențată de părerile nimănui. Însă, în ciuda acestui fapt și cu toate că purtarea lui deplorabilă nu contribuise cu nimic la întărirea propriei poziții, pretenția lui Guy la coroană era legitimă, deși, fără îndoială, fragilă.

Pretendentul necontestat la coroana Regatului Ierusalimului, sau a Regatului Latin, cum era numit acum de cea mai mare parte a lumii, fusese soția lui Guy, Sibylla, sora și singura moștenitoare în viață a regelui Baldwin al VI-lea, Regele Lepros. Nimeni nu pusese la îndoială dreptul de succesiune la tron al Sibyllei după moartea singurului moștenitor de parte bărbătească al fratelui său, nepotul ei bolnăvicios care nu supraviețuise copilăriei, dar toată lumea fusese ultragiată de consortul ales de ea. Îl preferase pe Guy de Lusignan, amantul ei de atunci, pentru a-i sta alături la guvernare și îl obligase pe patriarhul vârstnic al Ierusalimului să îl încoroneze nu ca simplu prinț consort, ci ca rege legitim, de drept. Baronii ei și întreaga nobilime a regatului fuseseră scandalizați, pentru că vedeau în Guy un intrus, un aventurier și un oportunist nerușinat.

El sosise în regat cu ceva timp înainte, un necunoscut din Franța, presupus de obârșie nobilă, dar cu un trecut nebulos, umbrit de zvonuri, și reușise cumva, în ciuda acestui fapt, să intre în grațiile baronilor locali suficient de mult pentru a-i convinge să-l numească regent al tânărului moștenitor minor. Regența sa nu avusese nimic spectaculos și, în singura ocazie când fusese nevoie de o demonstrație de forță în fața sarazinilor, într-un loc numit Tubania, Guy nu făcuse altceva decât să fugă, evitând confruntarea. Bufoneria aceea îl costase regența, deși nevârstnicul moștenitor murise la scurt timp după întâmplare, făcând ca povestea suspendării să fie interpretabilă, însă de Lusignan își pierduse și credibilitatea în ochii baronilor din regat.

André înghiți ultima îmbucătură de mâncare, își șterse grăsimea de pe buze cu dosul unei mâini înainte de a bea berea până la fund și se întoarse apoi către cel mai apropiat dintre vecinii săi, un bărbat subțire, cu barba complet rasă, nasul coroiat și fața suptă, de parcă i-ar fi lipsit buzele și dinții. Omul avea umeri prea lați și se așezase alături de André în tăcere, cu numai câteva clipe înainte, iar acum ataca, sârguincios, o halcă groasă și suculentă de carne de porc. La început, nu dădu

nimănui nicio atenție, dar, când André îl salută, se uită spre el și mormăi, apoi își îndesă îmbucătura într-o falcă. André observase că nu-și adusese nimic de băut.

— Gustos porc, spuse omul. Ai mâncat?

Vorbea cu greutate, abia deschizând gura, astfel încât părea să aibă un accent – André n-avea idee din ce regiune era – apăsat și nazal, dar, cel puțin, cuvintele erau inteligibile și se simți mulțumit, fiindcă șansele de a găsi, la prima încercare, pe cineva din mijlocul acelei oștiri imense cu care să poată sta nemijlocit de vorbă erau mai mici decât oricând. Își stăpâni un râgâit și clătină din cap.

— Nu, cred că am mâncat carne de capră, dar a fost bună. Când s-a anunțat ziua de odihnă? Am auzit despre asta abia când m-am trezit și mi-a mirosit a carne friptă, cu vreo oră în urmă.

Vecinul lui îi răspunse fornăind.

— La miezul nopții.

— Dar oamenii care descarcă vasele?

— Ce-i cu ei? Cineva trebuie să le descarce. Eu am muncit ieri toată după-amiaza și a trebuit să fac de strajă azi-noapte. Te-am văzut și pe tine acolo, cu o echipă de templieri, nu-i așa? Ești unul dintre ei?

— Da, mormăi André, un novice, cel mai mărunt dintre cei mai neînsemnați. Nu sunt încă templier, dar nu mai sunt niciun necunoscut oarecare, așa că n-am niciun avantaj, în nicio privință. Își săltă cana goală. Mă duc să-mi mai iau niște bere. Îți aduc și ție?

Celălalt se uită în jur, ca și cum ar fi fost surprins descoperind că nu avea nicio cană, apoi dădu să se ridice.

— Vin cu tine.

— Nu, o să ne pierdem locurile. Stai aici și termină-ți friptura.

Când se întoarse, noul lui camarad terminase de mâncat și se uita, îmbufnat, la focul din fața lui. André îi întinse berea și se așeză din nou lângă el.

— E interesant că regele Guy a trebuit să se-ntoarcă aici, bătând atâta cale de unde ne-am fi așteptat noi să fie, tocmai când se știa că suntem pe drum ca să-i venim în ajutor. Nu crezi?

— Interesant? Soldatul din gardă ridică din umeri. Nu. Adică… cred că e interesant dacă te sinchisești de asta. Dar cui îi pasă?

În plus, nu mergem acolo ca să-l ajutăm pe el. Ne ducem să-i dăm pe sarazini afară din țara lui Dumnezeu, nu-i așa? S-o luăm înapoi, pentru Biserică… Clătină din cap. Nu pot găsi prea multe lucruri care să-mi spună că îl ajutăm, când mă gândesc la asta… *dacă* mă gândesc la asta… Nu e deloc cine știe ce rege, dacă vrei să știi părerea mea. Adică, băiatul nostru, Richard, el *e* un rege. Arată ca un rege, e îmbrăcat ca un rege, se poartă ca un rege. Așa te aștepți să fie un rege… un luptător. Un bătăuș, înțelegi ce vreau să spun? Cineva care știe ce e al lui și care îți zboară capul de pe umeri chiar și numai dacă tragi cu coada ochiului într-acolo. Ăsta e un rege. Celelalte personaje… Păi, vreau să spun, uită-te la Filip… Sau mai bine nu. Eu mai degrabă n-aș face-o. Te uiți la el și vezi imediat un rege? Eu cred că nu. Oh, știm cu toții că *e* rege… și vorbește ca un rege, poartă haine frumoase, dar e prea afectat. E prea… nu știu ce e, nu știu care e cuvântul potrivit, dar e prea *cumva* după gustul meu. Cumva cum n-ar trebui să fie, dar este. Fără îndoială că ar pune să fii ucis în pat sau înjunghiat pe o alee întunecoasă dacă i-ai sta în drum, dar nu te-ar înjura niciodată în față înainte de a-ți frânge gâtul cu mâinile goale, așa cum ar face Richard… Iar acest rege Guy e din același aluat, din câte am auzit.

— Ce-ai auzit? Și cum te cheamă, apropo?

— Nickon… Nich'las, de fapt, dar Nickon mi se spune. Dar ție cum îți zice?

André îi spuse și el dădu din cap.

— Da, păi, André, din câte mi s-a povestit, Guy ăsta, regele ăsta al Ierusalimului, arată ca și cum ar ști să se bată, dar nu se duce prea des la luptă, dacă înțelegi ce vreau să spun. Nu-s prea mulți oameni care să aibă încredere în felul cum conduce… El poartă vina pentru marea bătălie de la Hattin, unde au fost măcelăriți cei din ordinul tău și ospitalierii și unde au primit cu toții un picior în fund, fiind alungați din Ierusalim. Se spune că a pierdut totul mergând numai pe mâna lui, fiindcă nu-și deosebește curul de cot și n-a fost în stare să se hotărască dacă să se oprească și să lupte sau să fugă și să se ascundă… Oricum, unul dintre grangurii pe care i-a adus cu el vorbea alaltăieri cu regele – cu regele nostru – iar eu eram de strajă, chiar acolo, aproape de ei. Și omul ăsta, un mare baron din Ierusalim, spunea că Guy a fost cel care a pus la cale asediul

cetății Acra, acum doi ani, și că de-atunci încoace le dă de lucru oamenilor lui Saladin.

Își lăsă capul pe umăr, uitându-se la André dintr-o parte.

— A fost prins și ținut prizonier de bătrânul Saladin în persoană, știai asta?

André își țuguie buzele, clătinând din cap, iar celălalt dădu solemn din al său.

— Ei, bine, a fost, pentru mai mult de un an… Nu uita, să fii prizonier și rege nu e probabil tot una cu a fi prizonier și un simplu gentilom asudat, fiindcă Saladin l-a lăsat să plece după asta, cu condiția să-i promită că n-o să mai lupte niciodată împotriva lui. Așa că Guy a făgăduit și a plecat, iar pe urmă a început să-și adune imediat o oaste… Ei, o promisiune făcută unui păgân fără Dumnezeu nu e valabilă, nu-i așa? Mai ales când a fost făcută prin… știi tu…

— Constrângere.

— Întocmai. Oricum, i-a luat ceva timp, dar până la urmă a strâns oștirea și a asediat Acra… Nickon clătină din cap, privindu-l pe André pieziș. Ai auzit de Acra, nu-i așa? Știi ce e?

— Da… și nu. Îmi amintesc c-am auzit câte ceva, dar e mult de-atunci și n-am dat prea mare atenție. Pe vremea aia nici nu mă gândeam că o s-ajung vreodată acolo. Așa că povestește-mi despre Acra. De ce e atât de importantă?

— Păi, e un port, nu-i așa? Unul dintre locurile pe care le-a invadat și le-a înghițit Saladin imediat după Hattin. Singura cetate pe care n-a pus mâna a fost Tyrul, un alt port, aflat mai departe, spre nord, pe care l-ar fi cucerit la fel de ușor dacă n-ar fi fost Conrad de Montferrat. N-am mai auzit niciodată de el până ieri, dar pe urmă am aflat o mulțime de lucruri despre nemernicul ăsta. O să-ți povestesc. E neamț, un soi de baron sau de mare nobil, unul dintre oamenii lui Barbarossa, și s-a-ntors în Țara Sfântă din întâmplare… Se opri. Ei, nu din întâmplare, nu tocmai, dar nimeni de acolo n-a știut c-o să vină și-a apărut chiar în mijlocul portului Tyr, cu o flotă de corăbii pline de cavaleri și de oșteni, tocmai în ziua în care conducătorii cetății erau gata s-o predea. Conrad i-a oprit, și încă repede, iar rezultatul a fost că Saladin s-a retras… Nimeni nu știe de ce a dat înapoi, dar a făcut-o, imediat. Le-a întors spatele, a mărșăluit către sud și a cucerit, în schimb, Acra… Și oștirea lui o

are încă în stăpânire, deși sunt sub asediu de doi ani, iar regele Guy e cel care a început asediul.

André își încreți fruntea.

— Ei, stai puțin... Înțeleg toate astea, dar ce au a face cu dușmănia dintre Conrad și Guy?

— Nimic, bătrâne... și totul. Îmi dau seama de ce ești încă novice. Conrad și Guy sunt două pisici care se luptă pentru același șoarece... Șoarecele e Regatul Ierusalimului, iar în Țara Sfântă nu se întâmplă nimic care să nu fie influențat de asta. Conrad a navigat spre Tyr din întâmplare și l-a salvat. Acum e marchiz de Tyr. Guy a navigat spre Outremer și i-a regulat regina – deși pe atunci nu era regină – și acum e regele Ierusalimului. Conrad e invidios. Regatul e mai mare decât un port mic și prăpădit și îl vrea pentru el. Și, ținând cont de ce îi spunea grangurul ăla ieri regelui, s-ar putea ca, într-una din zilele astea, să îl capete... Înțelegi, el aduce argumente – și sunt o mulțime de oameni care îl susțin – spune că Guy e rege numai fiindcă soția lui, această Sibylla, era regină de drept. Sibylla a murit anul trecut... nu mai e. Prin urmare, după părerea lui Conrad și a celor care vor să-l vadă pe tron, Guy nu mai are dreptul la coroană.

— Dar a fost încoronat legal, nu-i așa?

Bărbatul din gardă se răsuci și se uită la André pe sub sprâncenele înălțate, ridicându-și brațele într-un gest invocator.

— Nu știu. Cineva a uitat să mă invite la încoronare.

— Da. Ei, bine, a fost, de către bătrânul arhiepiscop patriarh al Ierusalimului.

Nickon își țuguie încet buzele, ceea ce era cu atât mai impresionat, cu cât la el nu se putea vorbi de buze, gura lui nefiind nimic mai mult decât o despicătură orizontală. Poate tocmai din această cauză reuși, totuși, să-și exprime enormul scepticism și, când André dădu să-i ceară o lămurire, el ridică o mână și își clătină lent capul dintr-o parte într-alta.

— Pune-ți o întrebare, flăcăule... Chiar ești convins că lui Montferrat și amicilor lui le pasă, măcar pentru o clipă, de ceea ce e posibil să fi făcut un episcop senil acum cinci ani? Acolo, flăcăule, e în joc un *regat.* Acțiunea unui episcop, fie el patriarh sau nu, nu reușește să țină piept, nici măcar pentru o singură clipă, presiunii tuturor acestora... Tăcu și fața i se încreți într-un rânjet. Iar asta ți-o pot spune cu siguranță, pentru că l-am auzit

pe baronul din Ierusalim zicând același lucru, cuvânt cu cuvânt, ieri, în fața regelui Richard, după ce regele a spus ce-ai spus și tu despre încoronarea lui Guy… Vezi tu, nu le pasă ce e legitim. Nu-i interesează decât să-l instaleze pe Conrad pe tron și să-l azvârle pe Guy în deșert. De când a pus pentru prima oară piciorul pe pământul din Tyr și a auzit ce s-a întâmplat la Hattin, de Montferrat se străduiește să-l sape pe Guy și să-i ia locul. Nu s-a oprit niciodată, nici măcar pentru o secundă… Când s-a eliberat din mâinile lui Saladin și s-a dus la Tyr, primul lucru pe care l-a făcut Guy a fost să ceară de la Conrad cheile cetății, pentru că el era regele și cetatea aia era tot ce mai rămăsese din regatul lui. Bineînțeles că nu le-a primit. Conrad l-a acuzat, chiar atunci și acolo, de lașitate, i-a spus că nu e bun de nimic și că, prin înfrângerea rușinoasă de la Hattin, și-a pierdut dreptul de a se mai numi rege. Și, la scurt timp după aceea, i-a întors spatele, a pretins regatul pentru el însuși și l-a izgonit din oraș. Nu s-a sfiit să ceară astfel coroana. Deja se transformase dintr-un nimeni în marchizul de Tyr, așa că pasul către regalitate nu i s-a părut o pretenție prea mare.

Pe urmă, în loc să plece – pentru că, de fapt, n-avea unde să se ducă – Guy a rămas pur și simplu în afara Tyrului și s-a străduit să-și strângă o armată dincolo de ziduri, iar Conrad n-a făcut nimic ca să-l descurajeze… de fapt, i-a trimis oameni, fiindcă în cetate avea mai mulți decât putea hrăni. În cele din urmă, Guy a adunat vreo șapte sute de bărbați, cei mai mulți dintre ei fiind templieri și mulți venind chiar din Tyr, printre care și Marele Maestru al Templului, de Rid-nu-mai-știu-cum.

— Gerard de Ridefort.

— Da, el… și asta a schimbat lucrurile, fiindcă odată ce Guy a obținut sprijinul templierilor, alții s-au lăsat duși de val și i s-au alăturat, așa că a avut în curând câteva mii de oameni sub arme, cu toții nerăbdători să plece la luptă, și în august au pornit în marș către sud și au început asediul cetății Acra. La puțin timp după aceea, temându-se să nu-și piardă avantajul asupra lui Guy, Conrad a lăsat o parte dintre oamenii lui să participe la asediu. El și Guy au reușit să coopereze o vreme și, spre lauda lui, Guy s-a ținut cu adevărat tare pe poziție într-o ciocnire serioasă cu forțele lui Saladin, în afara orașului. Însă oastea s-a împărțit curând în două tabere – oamenii lui Guy

împotriva oamenilor lui Conrad – și așa a rămas pentru mai bine de un an...

— Și? E mai mult decât atât. O simt în vocea ta.

— Da, mai este... Pe urmă a apărut regele Filip, cu jumătatea lui de oaste... S-a întâlnit cu amândoi de mai multe ori, i-a pus în balanță unul împotriva altuia și l-a ales pe Conrad. De aceea e regele Guy aici. A hotărât că nu poate aștepta să vină Richard la el, pentru că Filip le-a spus tuturor că regele Angliei e mai interesat să-și piardă vremea cu prietenii decât să ajungă în Țara Sfântă. Așa că Guy i-a lăsat pe Filip și pe Conrad în fața cetății Acra și a pornit-o încoace, pe mare, însoțit de floarea cavalerilor săi, sperând să-l convingă pe Richard că e necesar să se grăbească spre Acra și să pună șaua pe Filip.

— Și crezi c-o să izbutească?

— Adică să-l convingă pe rege? Nickon se strâmbă. Sfetnicii regelui Richard s-ar putea să-ți spună c-o va face... Eu, unul, cred c-a făcut-o deja, pentru că Richard a ascultat cu mare atenție tot ce i-a povestit, iar când au încheiat discuția i-a dăruit haine noi și o armură... Hainele vechi ale lui Guy erau niște zdrențe, iar zalele îi ruginiseră și se făceau bucăți. I-a mai dat și o mie cinci sute de livre, în monede de argint, plus diverse alte lucruri de preț, înlocuind astfel ce a pierdut... Acum, eu sunt în slujba regelui de mulți ani și nu l-am văzut niciodată făcând așa ceva pentru cineva care nu-i place sau pe care n-are de gând să-l ajute.

— Hmm. Și, bizuindu-te pe această familiarizare și pe experiență, ce crezi c-o să facă acum?

Nu mai primi niciodată un răspuns, pentru că, tocmai când punea întrebarea, își făcu apariția unul dintre prietenii lui Nickon, apropiindu-se de focul lor în grabă, cu pași mari, pentru a aduce o veste care îi făcu pe amândoi să sară în picioare. Isaac Comnenus, le povesti el, își trimisese solii la Richard, cerând pace și o rezolvare a neînțelegerilor, iar regele, grăbit ca de obicei, fusese de acord cu un armistițiu și făgăduise să-l întâlnească pe împărat în afara porților orașului Limassol, la jumătatea după-amiezii. Regele avea să iasă călare, cu toată pompa, iar Nickon și camarazii lui erau chemați imediat la datorie, pentru a-l escorta, în armurile complete de paradă. În câteva clipe, Nickon dispăruse în direcția porților cetății, iar André era din nou singur, gândindu-se la tot ce discutaseră și

încercând să decidă ce trebuia să facă în continuare. Știa că nu-și dorea să scape întâlnirea dintre regele lui și Isaac Comnenus, așa că se întoarse la bordul corăbiei, își luă arbaleta, pentru cazul că ar fi avut timp să se antreneze către sfârșitul zilei, apoi plecă, pe jos, cu ea și tolba cu săgeți legănându-i-se agățate de umăr, către locul stabilit, un platou ceva mai înalt de pe câmpia situată în vestul porților și la mică distanță de acestea.

5.

André de St Clair sosi în locul ales pentru întâlnire la timp pentru a-și găsi un punct bun de observație, în vârful unui bolovan imens, solitar, aflat destul de aproape ca să zărească ambele părți apropiindu-se, văzând și auzind tot ce se petrecea.

Isaac sosi primul, în ceea ce se presupunea a fi deplina și impresionanta sa splendoare, călare pe un armăsar magnific, care îl făcu pe André să înalțe admirativ din sprâncene. Dar, când își făcu apariția, călărind un bidiviu superb, pe măsura celuilalt, Richard era gătit atât de somptuos, cu arme și giuvaieruri de aur și cu veșminte neprețuite, splendid lucrate, încât împăratul cipriot rămase mut în fața măreției lui și se simți atât de rușinat, încât căzu efectiv în genunchi înaintea regelui englez.

Faptele se derulară cu repeziciune. Cu multă umilință, Isaac cerși iertarea pentru greșelile sale. Oferi, cu modestie, toate castelele din Cipru pentru găzduirea oștenilor lui Richard și promise să participe la campania francilor trimițând cavaleri, arcași călare și pedestrime. Oferi cincisprezece mii de livre în aur în compensarea banilor pe care îi furase de pe epava dromonului și se oferi să o predea pe singura sa fiică drept ostatică, garantându-și astfel purtarea favorabilă în viitor. Încă dispus să fie mărinimos, din indiferent ce motive, Richard acceptă capitularea lui Isaac cu eleganță, apoi, chemându-l pe căpitanul gărzii sale, ordonă înapoierea imediată a magnificului și uriașului cort capturat din tabăra abandonată a împăratului de la Kolossi. Cei doi monarhi pecetluiră încetarea ostilităților cu un sărut împăciuitor și Richard se întoarse în castelul din Limassol, în timp ce Isaac rămase să supravegheze înălțarea cortului său

imens în locul unde se parafase înțelegerea. André îl lăsă acolo și o porni către poligonul arcașilor, gândindu-se că, pentru cineva care, în asemenea privințe, avea reputația unui bărbat violent și impulsiv, Richard îl tratase nemaipomenit de bine pe împăratul cipriot.

Înainte de a ajunge la poligon, îi tăie calea unul dintre cavalerii regelui, un filfizon tânăr, care îi porunci, pe un ton răstit, să se prezinte imediat în fața acestuia, apoi îi întoarse spatele și se îndepărtă, lăsându-l să se ducă singur la castel. Lezat de manierele grosolane ale bărbatului mai tânăr, André fluieră zgomotos în spatele lui și, când acesta se răsuci spre el, îi ceru să respecte uzanțele, îl mustră cu asprime pentru atitudinea arogantă și agresivă, apoi ceru să i se spună unde dorea regele să-l întâlnească. Răspunsul fu, așa cum se așteptase, că trebuia să meargă în apartamentele suveranului, dar, când îl auzi, îl ajunsese din urmă pe tânărul cavaler trufaș, fiind la o distanță de la care îl putea înșfăca de gleznă. Îl prinse cu putere și îi smuci piciorul din scara calului, apoi își vârî palma deschisă a celeilalte mâini sub talpa expusă a cizmei și împinse cu forță, drept în sus. Luat prin surprindere, cavalerul zbură din șa și se prăbuși cu zgomot la pământ, unde rămase întins, icnind, fără să-și poată recăpăta răsuflarea. Înainte de a apuca măcar să-nceapă să-și revină, de St Clair stătea, amenințător, deasupra lui, apăsându-l ușor, dar hotărât, cu talpa cizmei pe beregată și fluturându-i cu delicatețe deasupra nasului vârful pumnalului scos din teacă.

— Ei, domnule, murmură André, cuvintele lui rostite cu voce joasă fiind perfect audibile. E dureros de limpede că trebuie să ți se vorbească despre bunele maniere, despre buna purtare și despre modestia și îngăduința de care trebuie să dai dovadă așa cum se cuvine. Ești un cavaler tânăr și nesăbuit, care se uită la un om ca mine, îmbrăcat cu o tunică simplă și cu pantaloni, și nu vede nimic demn de admirat, nimic remarcabil, nimic care să arate că aș merita să mi se cultive prietenia sau măcar să mi se arate puțin respect. Vârful pumnalului lovi ușor, dar cu precizie, în șaua nasului. Asta, domnule, din cauză că ești un neghiob care mai are multe de învățat și, evident, prea puțină minte pentru ca să rețină ceva. André vârî vârful lamei într-o nară și trase ușor în sus, ridicând întregul trup al bărbatului prăbușit. Acum, domnule Ignoranță, ascultă cu luare-aminte ce-ți voi

spune. Și eu sunt cavaler, de mai multă vreme, cu mai multă experiență și având, probabil, o poziție mai sus-pusă decât tine. Ceea ce te face să fii cu atât mai nătâng, fiindcă nu ești în stare să-ți dai seama de asta fără să-ți atragă cineva atenția. Numele meu e André de St Clair. Ține-l minte. Sunt un angevin din Poitou, vasal al regelui Richard, și am fost făcut cavaler de el însuși, cu cinci ani urmă. Așa că, dacă seniorul meu o să mă mai cheme vreodată, trimițându-te pe tine în căutarea mea, asigură-te că îmi vorbești cu respectul cuvenit, ca nu cumva să te preschimb într-un ghebos, cu un șut care să-ți aducă între umeri fundul de om prost-crescut. M-ai înțeles, frumușelule? Apăsă vârful cuțitului mai tare în nară. Ai priceput?

Era clar că omul voia să dea din cap cu înfocare, dar nu o putea face fără să-și taie nasul, așa că André îl mai ținu astfel câteva secunde, înainte de a se retrage, lăsându-l să se ridice în picioare.

— Îți dai seama că nu te-am întrebat cum te cheamă? adăugă el. Pentru că nu mă interesează. Dar așa poți ști că n-o să povestesc mai târziu despre asta. Mulțumește-te cu atât și nici măcar nu te gândi să-ți iei revanșa. M-am făcut înțeles? Fiindcă, dacă încerci, Dumnezeu mi-e martor c-o să-ți fac multe necazuri. Acum întoarce-te la rege și spune-i că trebuie să mă-mbrac, dar o să fiu în apartamentele lui într-o oră. Pleacă!

•

— Ce i-ai făcut tânărului de Dorville?

Trecuse mai mult de o oră de când sosise în apartamentele regelui și, judecând după aluziile voalate pe care le făcuse din când în când Richard, fără a continua însă să le urmărească, André bănuise că întrebarea ar fi putut să apară, într-o formă sau alta, așa că izbuti să-și păstreze privirea nevinovată și chipul lipsit de expresie.

— De Dorville, alteță? Nu cunosc pe nimeni cu numele de Dorville. Ar trebui?

— Știi al naibii de bine despre ce vorbesc. Cavalerul pe care l-am trimis să te cheme.

— A, individul ăla. N-am făcut altceva decât să-i dau o mică lecție de umilință, alteță. Ar fi fost păcat să nu tragă niciun folos.

— Umilință. De Dorville. Cum ai făcut asta? Și să nu-ți treacă prin cap să mă minți. Vreau s-aud adevărul.

— N-am făcut altceva, alteță, decât să subliniez că, după părerea mea, merit mai mult respect decât mi-a arătat.

— Și unde stătea el în timp ce subliniai asta?

— Era întins pe spate, alteță, la picioarele mele. Avea mărul lui Adam sub călcâiul meu.

— Ce ți-a făcut cea mai mare plăcere în acest timp?

— Mutra lui, alteță, când și-a dat seama unde se afla.

— Hmm. Și ce ți-a plăcut cel mai puțin la el?

— Mirosul, alteță. Era prea… frumos, prea feminin.

— O să am grijă să și-l schimbe. Și eu o s-o fac cu plăcere. Știi că nu e de-al nostru?

André se încruntă.

— Nu e de-al nostru? Nu înțeleg.

— Nu văd de ce-ai înțelege, dar e unul dintre oamenii lui Filip, născut și crescut în Vexin, în vreme ce provincia se afla sub stăpânirea tatălui meu. Cred că l-a detestat pe tata, pe bătrânul leu, chiar mai mult decât mine. Oricum, când Filip a șters-o în grabă, a fost lăsat aici, în chip de mesager și de om de legătură între noi și Franța, dacă va fi nevoie. E trufaș, are tendința să… critice mult prea multe. Pare să creadă că tot ce facem și tot ce avem nu se ridică la înălțimea pretențiilor pe care le-ar impune el, dacă ar avea ocazia. Însă e foarte tânăr. Uneori îmi cade greu la stomac, dar e plăcut să-l privești. Ei, am nevoie de tine, ca să le duci pe doamne la vânătoare mâine dimineață.

André rămase neclintit, descumpănit de ceea ce auzise și pus în situația de a nu fi în stare să dea un răspuns, însă apoi își regăsi graiul, mintea lui reîncepu să judece și clătină din cap.

— Nu, alteță, îmi cer iertare, dar asta n-o pot face… Ca novice al ordinului, îmi este interzis să mă aflu în prezența femeilor. E o opreliște subliniată cu tot dinadinsul, e una dintre cele mai stricte rânduieli ale confreriei. E suficient să n-o respect ca să nu mai fiu admis.

— Da, s-ar putea. Dar asta te-ar nemulțumi cu adevărat? Am destule de făcut ca să te țin ocupat în folosul meu o veșnicie, nu trebuie să spui decât un cuvânt.

— Nu, alteță, asta nu se poate… deși îmi dau seama că până și rostirea unui asemenea lucru e de neiertat. Dar nu pot renunța la poziția mea de acum și să rămâi cu onoarea neștirbită, sunt deja angajat, cu toate că nu sub jurământ, dar îmi dau seama limpede că mă aflu la un pas de a mă dedica

ordinului pe de-a-ntregul. În plus, nu vă înțeleg împotrivirea. A fost ideea voastră să mă alătur templierilor.

— Da, așa e. Dar asta s-a întâmplat înainte de a avea ocazia să pun în balanță totul – iar blestemații ăia de popi erau încă în viață. Totul s-a schimbat între timp și acum am nevoie de tine.

André dădu să clatine din cap, dar Richard își ridică mâna într-un gest poruncitor.

— Ajunge, nu mai spune nimic. Glumeam, nimic altceva, deși, poate, nu întrutotul. Poate glumeam numai pe jumătate. Și poate te puneam la încercare... Îngăduie-ți un răgaz în care să te gândești bine. Mai e până când o să ți se ceară să depui legămintele oficiale, iar asta înseamnă că mai ai vreme să te răzgândești, dintr-un motiv temeinic și suficient de puternic. Între timp, am, totuși, nevoie de tine ca să duci doamnele la vânătoare mâine dimineață. Îți pot obține o dispensă specială, prin de Troyes, maestrul ordinului din Poitou, și am s-o fac. N-ai de ales în privința asta, André, nu e o rugăminte, e o poruncă. Nu mai pot suporta să fiu înconjurat tot timpul de femei... o să-nnebunesc. Joanna a hotărât că vrea să meargă la vânătoare, iar eu o cunosc pe sora mea. N-o să-nceteze să mă piseze până nu se face după placul ei, dar eu vreau să plece și s-o ia cu ea pe soția mea, Berengaria. Mi s-a spus că se pricepe la vânătoare – călărește ca un bărbat și ucide ca o vulpe, exact ca Joanna. Cred c-o să te simți bine în prezența lor, odată ce-o să-ți înfrângi îndărătnicia monahală, și așa trebuie să fie... M-am oferit să-mi trimit gărzile să le-nsoțească, dar Joanna nici nu vrea s-audă. Vrea un bărbat cu care să poată sta de vorbă, un bărbat cu destul creier, cum zice ea, care să meargă și să vorbească în același timp, fără să se poticnească în prepuț. Important este că nu vrea niciun fel de gărzi. Vrea pur și simplu să vâneze, fără pompă, fără alai, fără să-și facă prezența vizibilă. Vrea să se-mbrace ca un vânător, așa cum face întotdeauna, și să nu fie recunoscută drept femeie de nimeni care o vede de la mai mult de zece pași. Se pare că Berengaria o să facă același lucru. Joanna mi-a povestit că are o armură de vânătoare. Tot sora mea spune, iar eu sunt de acord, că n-au nevoie de o escortă numeroasă. Dar, pe de altă parte, Berengaria e soția mea, regina Angliei, și n-o pot lăsa să umble prin sate neînsoțită, la mila Domnului. Trebuie să meargă cineva cu ea, cineva demn de încredere și responsabil, în caz că apare vreo urgență sau se-

ntâmplă vreun accident. Ridică din umeri. Așa că tu ești în mod firesc alegerea mea, ca gardă a miresei mele.

André își depărtă brațele, protestând.

— Dar de ce eu, alteță? Trebuie să fie…

— Joanna te-a cerut anume pe tine, André, și asta încheie discuția. Probabil că i-ai făcut o impresie nemaipomenită.

— Imposibil. Am stat în compania Alteței Sale și a doamnei Berengaria mai puțin de o oră.

Regele schiță un zâmbet, încrețindu-și colțurile ochilor.

— Tânărul meu prieten, pentru o femeie timpul ăsta e suficient ca să țeasă comploturi și ca să-și facă planuri. Îi dau de știre surorii mele că o aștepți la grajduri, în zori. O să fii acolo, nu-i așa?

— Bineînțeles c-o să fiu, alteță, dacă insistați.

— Excelent, chiar insist. Și o să iei cina cu noi în seara asta. E oricum timpul să-l cunoști pe regele Guy și să-i întâlnești pe unii dintre cavalerii săi. O să-i găsești pe gustul tău. Sunt din același aluat cu tine, André, oameni de onoare, sinceri, care nu se tem să spună ce gândesc. Pe lângă asta, diseară va veni la masă și tatăl tău. L-am trimis acum câteva zile la Famagusta, în fruntea unui grup de cercetași înarmați, dar s-a întors azi după-amiază. O să vrea să te vadă, după cum și tu o să vrei să-l vezi, așa că seara asta o să vă facă plăcere. Ne vedem la masă.

•

Poate că Richard l-o fi văzut pe André la masa din seara aceea, dar el n-avea de unde s-o știe, deoarece nu schimbară nici măcar un cuvânt unul cu altul. Oricum, era prea mult zgomot ca să poți sta de vorbă fără să țipi și aveai de făcut cunoștință cu prea mulți oameni. Lui André îi plăcură aproape toți cavalerii latini pe care îi întâlni și întrebă dacă vreunul dintre ei auzise de curând ceva despre Sieur Alexander Sinclair, templierul. Trei persoane își aduceau aminte de Alex, mai mult sau mai puțin limpede, dar niciuna nu-și amintea să-l fi văzut după bătălia de la Hattin. André își ascunse dezamăgirea și continuă să pună întrebări, dar nu despre Alex Sinclair, ci despre tot ce credea că ar fi avut legătură cu Saladin, cu sarazinii și cu modul lor de a purta războaie. Mâncă bine, fiind la masa regelui, dar fu cumpătat la băutură, fiindcă nu voia să scape niciun cuvânt din ceea ce se vorbea în jur. Descoperi că era fascinat de oamenii aceia și de răspunsurile pe care i le dădeau, pentru că

erau, cu toții, veterani ai războaielor din deșert și luptaseră față în față cu dușmanul.

Se duse să-l caute pe tatăl său ceva mai târziu, în acel moment al serii când băutura începea să dicteze sonoritatea și tăria contrazicerilor, a dezbaterilor și a certurilor fățișe ce erau în plină desfășurare pretutindeni, dar Sieur Henri nu era de găsit nicăieri și André presupuse că se strecurase pur și simplu afară, retrăgându-se în camerele lui, mulțumit fiind că, la ora aceea a nopții, atât prezența, cât și absența lui treceau neobservate. În ciuda faptului că era maestru de arme, Sieur Henri fusese întotdeauna, indiscutabil, o fire dificilă și, în general, evita să iasă în evidență în ocazii ca aceea, când se afla permanent în pericol să fie doborât de lovitura neașteptată a vreunui bețivan înfierbântat peste măsură.

Acum, fiind treaz și privind în jur cu detașare, André decise că tatăl său era un bărbat deștept, iar exemplul lui, demn de urmat. În plus, își reaminti el, trebuia să se trezească devreme, să le ducă pe cele două regine la vânătoare, deși se gândea că ar fi preferat mai degrabă să-i intre spini în ochi decât să fie obligat să le-nsoțească. Știa, fără să aibă nevoie de nicio clipă de gândire, că o asemenea îndeletnicire avea să-i nemulțumească pe camarazii lui, indiferent cât de trâmbițată și de bine cunoscută tuturor ar fi fost dispensa acordată de Étienne de Troyes. După cum aflase destul de repede, pentru Ordinul Templului femeile erau un blestem. Până și scurta lui întâlnire cu reginele Joanna și Berengaria, acea simplă discuție purtată ca urmare a insistenței regelui fusese remarcată și în niciun caz privită cu ochi buni. Nici ieșirea de a doua zi nu avea să treacă neobservată, știa asta, dar nu avea de ales. Părăsi banchetul tocmai când doi cavaleri începeau să se-nvârtească unul în jurul altuia, cu săbiile scoase din teacă, într-un spațiu eliberat în grabă.

Era o noapte frumoasă și, când ieși pe porțile cetății, îndreptându-se către port, lăsase în urma lui zgomotele zaiafetului. Dar în față i se ridicau alte voci puternice și auzi din nou zăngănitul oțelului lovit de oțel, mai stăruitor decât în sala de ospețe. Acolo, cavalerii se luptau de dragul întrecerii, într-o încăierare organizată, căci altfel nu și-ar fi scos săbiile în prezența regelui. Bărbații spre care se îndrepta nu se împiedicau de asemenea opreliști și, după toate probabilitățile, nici nu știau

unde s-ar fi putut afla suveranul, nici nu se sinchiseau de asta. Judecând după zgomote și după înjurăturile aruncate în toate părțile, putea spune că avea să curgă sânge, în curând și, probabil, din belșug. Mai știa și că luptătorii erau oșteni și că, dacă se apropia de ei, avea să fie obligat să intervină, ca ofițer și cavaler. Iar la ora aceea a nopții ar fi fost curată nebunie să înfrunte niște pedestrași oarecare, furioși și beți. Numai un neghiob s-ar fi expus unui asemenea risc; un ofițer necunoscut, fără escortă, singur în întuneric, ar fi fost o țintă irezistibilă pentru un zurbagiu mânios și deziluzionat.

Se opri, ascultând și scrutând întunericul dinaintea lui. Era destul de aproape ca să audă ce se întâmpla, dar prea departe ca să vadă sau ca să fie văzut. Ezită încă o clipă, apoi se hotărî și se îndepărtă de zgomotele încăierării, iar după câteva secunde își dădu seama că mergea către platoul unde se întâlniseră Richard și Isaac Comnenus ceva mai devreme, în aceeași zi. În timp ce recunoștea locul, forma impunătoare a cortului imperial al lui Isaac îi apăru în fața ochilor, luminată de torțele gărzii lui Richard, care îl înconjuraseră, asigurând liniștea și siguranța fostului dușman.

Știind că, dacă își continua drumul, avea să fie somat și să i se ceară parola, se întoarse iarăși și o luă către plajă, căci zgomotul luptei era acum mai slab, venea din stânga lui, de la mare distanță, și continua să se îndepărteze. Luna plină se ivi din spatele unui nor, inundând cu lumina ei întreaga câmpie și făcând ca totul să se vadă aproape tot atât de deslușit ca ziua, așa că zări în față pădurea de catarge din port, profilându-se pe cer. Ceva se mișcă la marginea câmpului său vizual, în direcția cortului lui Isaac, și el se uită în direcția aceea, dar nu mai observă nimic. Știind că atenția îi fusese atrasă de ceva aflat acolo, se opri, intrigat, și rămase o vreme neclintit, cu privirea încordată, cu un picior ridicat, proptit pe un bolovan înalt, cu genunchiul îndoit servindu-i drept sprijin pentru cot, curios să vadă dacă, indiferent despre ce ar fi fost vorba, mișcarea avea să se repete. Dar asta nu se întâmplă și, în timp ce stătea acolo, aplecat înainte și nemișcat, apăru unul dintre oamenii din garda lui Richard, făcându-și rondul. Își văzu de drum cu un aer solemn, fără nici cea mai mică pauză în care să verifice dacă era totul era în ordine, și dispăru în curând din vedere, în spatele unei ridicături a solului.

Apoi, cu o clipă înainte ca André să-și îndrepte spatele și să se pună din nou în mișcare, o siluetă țâșni din umbra unei grămezi de pietre și o porni în grabă, dar pe furiș, direct către el. Indiferent cine ar fi fost, omul aproape că alerga, ghemuindu-se, fugind apoi dintr-un petic de umbră în următorul și întorcându-se ca să se uite peste umăr la fiecare câțiva pași. André nu se clinti. Rămase aplecat, cu ochii la bărbatul care alerga, întrebându-se la ce era martor și fiind conștient că, dacă s-ar fi ridicat și fugarul l-ar fi văzut, ar fi fost nevoit să-l urmărească și l-ar fi putut pierde. Dar cine putea fi și ce făcea?

Era clar că venea din cortul lui Isaac Comnenus, fiind tot atât de clar că se străduia din toate puterile să nu fie văzut de garda regelui. Probabil că era unul dintre ciprioții lui Isaac, chibzui André, fiindcă niciunul dintre oștenii lui Richard nu ar fi avut îndrăzneala de a risca să-și înfurie regele făcând vreun gest nesăbuit împotriva împăratului insulei. Pe de altă parte, dacă vreunul dintre oamenii lui Richard, văzând în Isaac o amenințare mai mare decât era în realitate, se gândise să scape de el? Nu era o idee chiar atât de stranie. Lui Richard i se întâmplase ceva asemănător în piața din Sicilia. André realiză că era posibil ca Isaac Comnenus să zacă deja mort în cort, ucis de omul care alerga acum drept către el, neavând habar că se afla acolo.

Luna dispăruse din nou în spatele unui nor și noaptea părea mai întunecoasă decât fusese înainte. André se ridică și se repezi să taie calea celuilalt, moment în care auzi zgomotul aerului tras cu surprindere în piept, urmat de alunecarea rapidă a lamei smucite din teacă și apoi de șuierul sabiei rotite cu putere. Nu apucă să-și scoată arma și numai reflexele îi salvară viața. Se aruncă la pământ, ghemuindu-se și rostogolindu-se când plonjă sub lama ce șfichiuia aerul și trântindu-și adversarul, căruia îi mătură picioarele de sub el. Când îl simți pe celălalt zburând prin aer, se răsuci, proptindu-se în umeri, și se aruncă în picioare, scoțându-și în același timp pumnalul.

Adversarul său aterizâ cu bine, fără să dea drumul armei, și se ridica deja, cu o mână proptită de pământ și cu cealaltă, cea cu sabia, întinsă ca să-și țină echilibrul. André fandă către el, vrând să-i secere cu o lovitură de picior brațul în care se sprijinea și să-l doboare din nou la pământ, dar celălalt era ca o pisică, iute și puternic, și trase sabia spre el și în jos, într-o lovitură ca de coasă, care ar fi tăiat orice i-ar fi stat în cale. Din

fericire, André sesizase pericolul și își schimbase direcția, aruncându-se înapoi în loc să sară înainte, și vârful sabiei trecu pe lângă genunchiul său drept, ratându-l cu o lățime de palmă. Se azvârli iarăși către spadasin, trecându-și pumnalul în mâna stângă, și, imediat ce călcâiul său stâng atinse pământul, făcu un alt salt, fandând drept spre gâtul potrivnicului și încercând să-i secere picioarele cu piciorul său drept, pe care îl roti după ce și-l repezise înainte. Aproape că reușise, dar adversarul se retrăgea deja, dintr-o săritură, așa că lovitura îl nimeri în gleznă, făcându-l să se clatine, și, când își recăpătă echilibrul, André își ținea sabia în mână.

Zăngănitul lamelor îi atrase pe oamenii gărzii, care apărură alergând dinspre cort, și la vederea lor fugarul își înteți eforturile. Se lansă într-o rafală de lovituri parate cu greu, apoi făcu un pas înainte și izbi cu umărul în pieptul lui André, care dădu înapoi împleticindu-se și căzu pe spate, cu sabia sărindu-i din mână. Aruncând o privire grăbită către gărzi, ca să se asigure că erau încă destul de departe, celălalt schimbă poziția sabiei, ridicând-o cu amândouă mâinile deasupra capului și îndreptând-o în jos, ca pe o suliță, gata s-o înfigă în pieptul lui André, căruia i-ar fi străpuns cămașa de zale. Dar, când o săltase în punctul maxim și șovăia, fixându-și ținta, mânerul de fier al pumnalului lui de St Clair, azvârlit de la pământ cu toată puterea, îl lovi în gât, strivindu-i mărul lui Adam și doborându-l ca pe un bou izbit cu satârul.

Peste câteva clipe, trei dintre gărzi sosiră în fugă la fața locului și se aplecară, cu armele scoase, asupra celor doi bărbați căzuți pe spate, iar când André dădu să se ridice, unul dintre ei făcu un pas înainte și îi puse vârful sabiei la gât. El se lăsă jos și ridică mâinile.

— Nu sunt înarmat. Mă numesc de St Clair. Sieur André de St Clair din Poitou, vasal al regelui Richard. Aveți printre voi un sergent pe nume Nickon. El mă cunoaște. E de serviciu acum?

— Da, mârâi unul dintre bărbați, cu o privire feroce. Și ce-i cu asta?

— Duceți-mă la el. Dar lăsați-mă să mă uit mai întâi la individul ăsta.

Se ridică încet în picioare și gărzile se apropiară, cu armele pregătite. André se aplecă asupra fugarului căzut și întinse mâna, căutându-i pulsul sub osul maxilarului. I-l simți și i se păru

puternic și constant, apoi luna apăru iarăși și el văzu fața omului care încercase să-l omoare și care era posibil să-l fi ucis pe Isaac Comnenus. Mai uluit ca niciodată, se ridică în picioare și îndepărtă, obosit, săbiile amenințătoare ale gărzilor.

— Haideți, spuse. Trebuie să vorbesc imediat cu Nickon. Unul dintre voi n-are decât să mă țină sub amenințarea sabiei dacă simțiți nevoia să vă asigurați că nu fug, dar ceilalți doi trebuie să-l păzească pe omul ăsta cu atenție. Bănuiesc că l-a ucis pe împăratul Ciprului, cel pe care trebuia să-l ocrotiți. L-am văzut trecând printre patrulele voastre ca și cum n-ar fi existat și venea dinspre cort. Așa că, până aflăm ce făcea acolo, țineți-l aici, la pământ și sub pază. Legați-l dacă încearcă să plece. Și acum unul dintre voi să mă ducă la Nickon.

Îl găsiră pe acesta din urmă în mijlocul camarazilor lui, în toiul unei discuții aprinse, și André fu ușor surprins să constate că bărbatul pe care îl luase drept un simplu membru al gărzii avea evident un rang mai înalt și mai multă autoritate decât ceilalți, care așteptau să-i îndrume în privința a indiferent despre ce o fi fost vorba. De St Clair le întrerupse disputa și îl trase pe Nickon deoparte, apoi se lansă în relatarea suspiciunilor legate de prizonierul său. Dar furia și incredulitatea de pe chipul celuilalt îi șterseră curând orice urmă de încredere în propriile bănuieli, așa că amuți, aproape la jumătatea unui cuvânt.

— Isaac nu e mort, spuse Nickon. A fugit călare, însoțit de toți oamenii lui, și-au pornit-o în galop către munți. În drum au dat peste doi dintre străjerii mei și l-au ucis pe unul dintre ei, unul dintre cei mai buni. Flăcăii mei se uitau în față, nu s-ar fi așteptat niciodată să fie loviți din spate… și, mai ales, nu de cei asupra cărora vegheau. Nu știu ce se petrece, dar nemernicul ăla de cipriot o să moară înecat cu propria lui fiere dacă mai dau vreodată ochii cu el.

André arătă cu degetul mare peste umăr.

— Am un prizonier acolo, un cavaler francez. L-am prins când fugea de gărzile tale, venind dinspre cortul ăsta. Doi dintre oamenii tăi îl păzesc și vreau să nu-l slăbiți din ochi și să-l duceți direct la rege. Știu cine e, dar asta n-o să ne ajute dacă fuge. O să dispară în munți la fel de repede și cu tot atâta ușurință ca Isaac și s-ar putea să nu-l mai prindem niciodată. Indiferent ce s-o fi întâmplând aici, omul ăsta deține cheia misterului, așa că

Richard o să vrea să-l interogheze. Între timp, ați căutat în cort? Ești sigur că Isaac a dispărut?

Nickon mormăi, un sunet ce trăda un dezgust deplin.

— Da, sunt sigur. Încă n-am avut timp să căutăm așa cum ar fi trebuit, ticălosul a fugit cu numai câteva minute înainte să apari tu aici, dar am trimis imediat oameni în cort, să vadă ce s-a întâmplat. Înăuntru nu e niciun leș și nicio urmă de sânge, dar nu știu ce altceva ar putea fi acolo sau ce-or mai fi lăsat în urmă. Tot ce știu e că au plecat și, judecând după viteza pe care o aveau, nu cred că se mai întorc. Spui că acest cavaler pe care l-ai prins e francez?

— Da, e unul dintre oamenii lui Filip, lăsat aici ca să păstreze legătura cu regele.

— Atunci am face bine să-i târâm fundul la Richard cât mai curând cu putință și să lăsăm pe seama călăilor să afle ce căuta aici.

Nickon se întoarse spre unul dintre subordonații săi și începu să dea ordine pe un ton răstit, cerând ca toți oamenii să se adune, lăsând la fața locului numai patru, pentru a păzi de hoți magnificul cort pe care Richard avea să-l recupereze cu încântare.

Regele era furios. Îl ascultă uluit pe André povestind cum îl văzuse și cum îl prinsese pe cavalerul francez și ridică din sprâncene când de St Clair îi descrise cum încercase de Dorville să-l ucidă. Abia atunci ceru ca francezul să fie adus în fața lui, sub pază, și André, retras în partea din spate a sălii de audiențe, într-un colț de unde putea vedea și auzi totul, simți că pe rege nu-l trăgea inima să creadă nimic rău despre omul acela. Totuși, pe măsură ce avansa ancheta, devenea tot mai clar că agresivitatea și disprețul prizonierului puneau din greu la încercare răbdarea monarhului, notorie pentru cât de puțin dura, chiar și în cele mai fericite cazuri.

În cele din urmă, Richard și-o pierdu definitiv.

— Pe coaiele Domnului, mă iei drept un idiot, domnule? tună el, după un răspuns sarcastic la o întrebare simplă. Îți închipui că râzi de mine? Ei bine, pe fericirea lui Iisus, o să afli că nu-mi place să fiu luat în râs de filfizoni care-o fac pe grozavii. Pocni din degete către căpitanul gărzii, aflat în așteptare. Du-l în subterane și stoarce-i răspunsurile la întrebările pe care i le-am

pus. Vezi dacă fierul roșu o să-i dezlege limba mai repede decât vorbele politicoase.

De Dorville nu rezistă mult înainte de a-și schimba atitudinea. O singură întâlnire cu vătraiul încins pus pe umărul său se dovedi a fi singurul lucru necesar pentru a-i spulbera aroganța, iar simpla amenințare cu desfigurarea mijlocită de același vătrai îl determină să înceapă să vorbească. Spre lauda lui, așa cum avea s-o sublinieze mai târziu, în fața lui André, însuși Richard, se putea spune că era convins de succesul acțiunilor sale și de imposibilitatea de a i se zădărnici eforturile, așa că nu vedea la ce i-ar fi folosit să se lase desfigurat și mutilat după consumarea faptelor. Ca urmare, odată ce izbuti să-și revină și să se înfășoare în zdrențele demnității sale ferfenițite, deveni de o sinceritate deplină în privința celor săvârșite, arătându-se chiar mândru fiindcă le dusese la bun sfârșit.

Ajunsese la Isaac la adăpostul întunericului, mărturisi el, și îi spusese că Richard îi jucase o farsă și că intenționa să se întoarcă în miez de noapte, când susținătorii împăratului ar fi dormit duși, pentru a-i aresta pe toți înainte de a-l pune în lanțuri. O făcuse mizând deliberat pe bine cunoscuta spaimă a lui Isaac de a nu fi înlănțuit, știind că era suficient să audă cuvântul „lanțuri” pentru a pierde din vedere orice altceva în strădania sa de scăpa cu fuga.

De Dorville pretinse că acționase, pur și simplu, din proprie inițiativă. Unica lui intenție fusese de a-și ajuta seniorul, pe regele Filip August, să-și îndeplinească planurile din Outremer, în privința lui Conrad de Montferrat. Se gândise că, angajându-l pe Richard într-o luptă consumatoare de timp și amânând astfel plecarea flotei engleze, i-ar fi oferit lui Filip răgazul de a-și îndeplini țelurile. Acționase fără să fi avut vreun complice, spuse cavalerul francez, stăruind asupra faptului că regele Franței nu știa absolut nimic despre ceea ce pusese el la cale.

Richard ascultă totul cu bărbia proptită în palmă, rezemându-și cotul de brațul scaunului, și, când de Dorville termină de vorbit, rămase așa, gândindu-se la cele auzite. În cele din urmă, își îndreptă spatele și își privi prizonierul pe sub sprâncenele încruntate, cu bărbia acum în piept.

— Așadar, mârâi el într-un târziu, cu voce amenințător de scăzută, mi-ai răsplătit ospitalitatea cu ipocrizie, în folosul seniorului tău… și m-ai aruncat într-un război pe care nu-l

voiam. Atunci, așa să fie. Cât va dura războiul, o să-ți petreci timpul în lanțurile cu care l-ai amenințat pe Comnenus. În două rânduri de lanțuri, așa mă gândesc, ca răsplată a curtoaziei tale și ca simbol al recunoștinței mele. Își ridică bărbia, studiind reacția lui de Dorville cu ochii mijiți. Îți imaginezi că-mi bat joc de tine, nu-i așa, cu vorbele astea despre recunoștință? Nu e adevărat. Dacă nu ți-aș fi recunoscător, acum ai fi în drum spre locul de execuție. Așa cum stau lucrurile, m-am hotărât să fiu blând și să-ți îngădui să trăiești ceva mai mult. Fața i se deschise într-un mic zâmbet. Mi-ai oferit un motiv perfect pentru a pune mâna pe armăsarul evreului. El e mult prea urât pentru a fi stăpânul unei asemenea creaturi magnifice, după care tânjesc de când am zărit-o prima oară.

— Alteță? interveni unul dintre bărbații aflați în apropierea lui Richard, cu vocea ridicată a protest.

Regele îi aruncă o privire.

— Ce e, Malbecque?

— Alteță, Isaac Comnenus nu e evreu. E bizantin.

Chipul regelui prinse să se învăpăieze de furie.

— Nu e *evreu*? Isaac nu e evreu? Ești nebun, messire Malbecque? Bineînțeles că e evreu. Ai întâlnit vreodată vreun Isaac care să nu fie? Să-ți fie rușine chiar și numai fiindcă ai sugerat una ca asta. Sigur că e evreu. Am știut-o de când am dat cu ochii de el pentru prima dată. Pe el scrie evreu, peste tot, începând cu nasul coroiat și cu părul creț și sârmos. Dar asta n-are nicio importanță. Când a venit aici, a devenit un uzurpator, punând mâna pe tron, pe care i-l iau eu acum. Pământul e fertil și o să ne hrănim bine oștile. Iar birurile pe care le aduna pe vremuri Isaac vor veni acum în ajutorul străduințelor noastre mărețe și insula însăși va fi o bază excelentă de plecare pentru incursiunile în Outremer. Iată motivul recunoștinței și al îndurării mele, jupâne de Dorville: mi-ai pus în mâini atâtea bogății pe care nu le-aș fi putut dobândi, pe temeiuri legale, prin nicio altă cale. Așa că meditează asupra tuturor acestora în temnița ta. Gândește-te la ce ne-ai oferit, mie și oștenilor mei, dându-ne puterea de a încurca și de a zădărnici planurile seniorului tău într-o mai mare măsură decât înainte. Pocni din degete. Luați-l de-aici și țineți-l departe de ochii mei. Și nu uitați, cătușe la mâini și lanțuri de fier la glezne, câte două rânduri din fiecare. Plecați.

În timp ce prizonierul și escorta lui ieșeau, Richard ceru întrunirea unui consiliu de război, alcătuit din toți sfetnicii săi, și îl ceru lui Sieur Henri ca, în calitatea sa de maestru de arme, să trimită curieri care să le dea de știre să se prezinte imediat. Apoi se întoarse către celelalte persoane de vază aflate în jurul său, iar André profită de ocazie ca să se retragă în tăcere. Richard părea adâncit în conversația cu unul dintre baronii englezi mai în vârstă, iar André luă poziția de drepți, făcu o plecăciune adâncă în direcția monarhului și se răsuci pe călcâie, dând să plece. După nici măcar trei pași se opri brusc, când Richard îl strigă pe nume.

— Alteță?

Regele veni drept la el și îi puse mâna pe umăr, apoi se aplecă, șoptindu-i pe un ton confidențial:

— Am auzit că e posibil ca mâine dimineață să plouă torențial. O spune unul dintre vânătorii mei, și știu că i se întâmplă rareori să greșească într-o asemenea privință. Ai face bine să iei cu tine o căruță și niște corturi.

— Alteță? Lui André îi venea greu să-și creadă urechilor. Vreți să spuneți c-o să plec la vânătoare, după toate astea, când suntem în stare de război?

— Sigur că da. Ce altceva ai vrea să fac? Mă-ndoiesc c-o să-ncepem vreun asalt mâine dimineață, în pădurile unde-o să vânați voi. Isaac n-are armată, dă-mi voie să ți-o amintesc, iar eu bănuiesc c-o să fugă spre Nicosia, cu toate că e posibil s-o ia spre est, în speranța c-o să găsească la Famagusta câteva dintre corăbiile lui. Mâine dimineață o să trimit într-acolo o escadră de galere, care îl vor aștepta, dacă apare. Oricum ar fi, n-o să reprezinte niciun pericol pentru tine și pentru femeile aflate în grija ta… Ceea ce îmi aduce aminte c-o am aici pe fiica lui Isaac, ca ostatică, în urma propriilor lui insistențe. Trebuie să mă gândesc ce fac cu ea.

Cugetă la asta vreme de patru sau cinci secunde, apoi abandonă ideea cu o mișcare nerăbdătoare a mâinii.

— N-are importanță. Între timp, asigură-te c-o să iei cu tine corturi și o căruță care să le transporte, împreună cu orice altceva ți-ar mai putea fi de folos, inclusiv însoțitori în plus și servitori, pentru cazul că veți rămâne acolo mai mult decât e prevăzut. Dacă plouă cu găleata și femeile se udă leoarcă, îți pot face viața mai mult decât mizerabilă. Usucă-le, ține-le la

căldură, instalează-le confortabil, hrănește-le bine... După o pauză ce ajunse să pară amenințător de lungă, regele adăugă: Și reține-le acolo cât de mult poți.

Lui André îi zvâcni stomacul, fiindcă, în timp ce Richard continua să vorbească, simțea mirosul belelelor care veneau către el.

— Vei dobândi recunoștința mea pentru fiecare oră în plus pe care poți să mi-o câștigi. O, și am vorbit cu marele maestru adjunct, cu de Troyes. Înțelege situația în care mă aflu și, de vreme ce nu ți-ai depus încă jurământul către ordin, a fost de acord cu cererile mele în ceea ce te privește, așa că poți pleca având conștiința împăcată. Iată că se-ntoarce tatăl tău, așa că acum te las să te retragi. Am multe de vorbit cu el înainte de sosirea celorlalți și toată povestea s-ar putea transforma într-o discuție îndelungă. Bucură-te că poți să te ții departe. Mergi cu bine.

În bătu pe André pe umăr și îl lăsă să-și vadă de drum, iar tatăl și fiul își zâmbiră și se salutară din mers.

Câteva clipe mai târziu, André, din nou singur, deveni încă și mai deprimat când încercă să analizeze vălmășagul de presimțiri sumbre care îl chinuiau, prima și cea mai supărătoare dintre ele izvorând direct din conflictul loialităților impuse de obligațiile sale față de rege și față de Ordinul din Sion. Nu-și făcea niciun fel de probleme în privința confreriei templierilor, căci apartenența sa la aceasta nu era nimic altceva decât un veșmânt protector ce îi ușura misiunea încredințată de camarazii săi. Însă se simțea vinovat față de Richard, seniorul lui, căruia nu-i putea îngădui să bănuiască nimic, niciodată, despre adevăratele sale loialități.

Și apoi, cugetă el, mai era și povestea cu femeile lui Richard, la care începuse să se gândească în ultimele zile și care îi umplea sufletul cu pustietăți găunoase, răsunătoare, și cu valuri de ispite și de speranțe. Nu se simțea cu adevărat vinovat pentru asta, dar, cumva, avea impresia că așa ar fi trebuit, pentru că cele două femei i se păreau atrăgătoare, fiecare în felul ei, iar ceva din interiorul lui îl avertiza, șuierând, pomenindu-i despre înșelarea încrederii.

Însă cui i-ar fi înșelat încrederea dacă, de fapt, ar fi mers mai departe, urmând acele imbolduri, pe moment și în mare parte fără formă și fără scop, care prinseseră de curând să plutească

alene în adâncurile minții sale? Cui i-ar fi trădat încrederea dacă s-ar fi lăsat în voia atracției către prințesa Berengaria, acum regină? Cu siguranță nu lui Richard. Se îndoia că regelui i-ar fi păsat prea mult, presupunând că s-ar fi sinchisit cumva. Și admirația lui ar fi fost oare o înșelare a încrederii Berengariei, suportată cu greu, ba chiar respinsă, de un soț cu porniri nefirești și luată în râs de restul lumii? Înainte de a o întâlni, auzise că nu era cu adevărat frumoasă și era dispus să admită că, după câte își amintea, când o văzuse prima oară se gândise că o asemenea părere era îndreptățită. Însă apoi devenise conștient, cu o iuțeală uimitoare, de anumite lucruri – surâsul ei, moliciunea pielii, chipul fără cusur – și nu mai ținea minte când se răzgândise, considerând-o o frumusețe, căci nu fusese nevoie de zile ca să-și dea seama, ci doar de câteva ore.

Adevărul era același și în privința reginei Joanna. Nu găsea că înșală încrederea cuiva când se gândea că ar fi cuprins-o cu plăcere în brațele sale, îmbrăcată sau dezbrăcată. Femeia aceea era văduvă și regină, poate ușor trecută de treizeci și cinci de ani, ar fi spus el cu câteva zile în urmă, judecând după ceea ce știa despre femei, dar, cu siguranță, nu era încă bătrână și nu era răspunzătoare față de niciun bărbat pentru acțiunile ei.

Realiză dintr-odată că meditația în care își îngăduise să se piardă îl excitase și își îndreptă spatele, își trase umerii înapoi și își clătină capul dintr-o parte într-alta, de parcă ar fi încercat să se scuture de gânduri, așa cum își scutură un câine blana de apă. Era un viitor cavaler templier și, indiferent cât de puțină importanță ar fi dat el însuși acestui titlu, existau anumite considerente ce trebuiau luate în seamă și pe care nu le putea ignora. Era vorba despre onoare. Dacă era să devină templier, atunci i se cerea să facă legăminte. Două dintre acestea erau variante ale celor pe care le depusese deja când se alăturase Ordinului din Sion: legământul de supunere deplină față de Marele Maestru și de superiori, plus acela de a nu deține, ca persoană, niciun fel de bunuri materiale, ci de a pune totul în comun cu frații săi. Numai cel de al treilea legământ era cu desăvârșire nou pentru el și acela, legământul de castitate, îl îngrijora cel mai mult. Dacă ar fi fost lăsat să aleagă după bunul său plac, nu l-ar fi făcut niciodată. Dar, dacă era silit să îl depună, atunci trebuia să trăiască respectându-l, iar asta făcea ca meditațiile lui stupide în privința doamnelor din familia regală

să fie de neconceput. Apoi, străduindu-se cu hotărâre să-și golească mintea de orice gânduri de acest fel, o porni către port și către corabia pe care era încartiruit.

6.

Zorii erau cenușii și apăsători, cu nori groși ce umpleau cerul de la un orizont la altul, însă cele două regine se aflau la grajduri la ora stabilită, însoțite, fiecare, de câte un singur hăitaș și, după cum promisese Richard, îmbrăcate așa cum se cuvenea pentru ziua ce le stătea înainte, fiind, practic, de nedeosebit de bărbații ce le înconjurau. La ora aceea a dimineții, se și purtau la fel ca bărbații, mișcându-se în tăcere, cu chipuri lipsite de expresie, ferindu-se de orice prezență inoportună până ce îndepărtară pe deplin aburii somnului, obișnuindu-se cu noua zi.

André le privea morocănos în timp ce se foiau de colo-colo, amândouă verificându-și șeile și evitând să-l privească în ochi, și se pomeni admirându-le fără să vrea puterea de a se lăsa absorbite de îndeletnicirile lor și priceperea cu care inspectau cataramele și legăturile, curelele de piele ale harnașamentului și ale scărilor. În dimineața aceea, până și feminitatea puternică și inconfundabilă a Berengariei era invizibilă, dată deoparte, odată cu obișnuitele capcane femeiești, cu flirtul, cu zorzoanele și volănașele, cu voalurile și rochiile bogate pe care le purtau când nu erau nimic altceva decât niște femei. În dimineața aceea, amândouă erau, fără îndoială, aristocrate, fiicele taților lor, arogante și încrezătoare în propriile puteri, născute pentru vânătoare și simțindu-se întrutotul confortabil în cizmele grele, înalte până la genunchi, în pantalonii de călărie, în tunicile de piele și în mantiile simple, lipsite de orice strălucire, din lână groasă, cernită, care le acopereau în întregime. Fiecare ducea o tolbă de săgeți și câte un arc scurt și greu de vânătoare, agățat de-a curmezișul umerilor ascunși sub mantie, și avea drept însoțitor un hăitaș a cărui datorie era să care sulița și celelalte arme, dar niciuna dintre ele nu părea să dea vreo atenție acelor slujitori tăcuți.

Căruța cu patru roți rechiziționată de André în noaptea precedentă, ca urmare a instrucțiunilor regelui, stătea pe

drumul de lângă grajduri, având înhămați doi cai puternici, de povară. Acoperită cu un coviltir boltit, din piele fină, tăbăcită, bine întinsă peste cercurile fixate de părțile sale laterale, căruța era plină cu corturi strâns rulate, confecționate din piele și din mai multe straturi de pânză groasă, și cu suluri voluminoase pe care André nu le trecuse încă în revistă, dar bănuia că în cele mai multe se aflau păturile suplimentare pe care le ceruse. În căruță erau și câteva cufere și, cu toate că nu știa nimic despre conținutul lor, își închipuia că erau lucrurile celor două femei, pe care le luau cu ele pentru orice eventualitate. Tot acolo se aflau trei dintre servitorii de casă ai Joannei, cel mai vârstnic dintre aceștia fiind intendentul ei de mulți ani, un sicilian cu înfățișare sinistră cunoscut numai sub numele de Ianni, care îi dădea lui André senzația că el avusese ideea să ia cuferele. O altă căruță, mai mare, de data asta trasă de patru cai, stătea alături și găzduia o echipă de măcelari, supravegheată de un bucătar cu experiență. Acel al doilea vehicul și echipajul său aveau menirea de a transporta și a de a pregăti vânatul, curățând animalele, jupuindu-le, tranșând carnea și chiar gătind o parte, dacă ar fi fost necesar să hrănească întreaga trupă.

Grupul de vânătoare avea să meargă mai întâi până la intrarea în întinderea împădurită împrejmuită cu gard și rezervată pentru folosința personală a lui Isaac, parcurgând aproape cinci kilometri. Începând de acolo, puteau fie să călărească, fie să meargă pe jos, în funcție de condiții și de vânatul disponibil, ce varia de la animale mici, cum erau iepurii și căprioarele, până la cerbi mari, mistreți și chiar urși. André se îndreptă spre Sylvester, maestrul de vânătoare, care stătea de unul singur, făcând o ultimă inspecție a pregătirilor, plimbându-și de fiecare dată ochii asupra tuturor și netrecând cu vederea nici măcar un singur amănunt din lista pe care, după numeroșii ani în care condusese asemenea partide de vânătoare, o avea bine întipărită în memorie.

— Gata? întrebă André și vânătorul dădu din cap, fără a simți nevoia să vorbească. André îi răspunse cu același gest. Precum spui. Atunci, să mergem. Crezi c-o să plouă zdravăn?

Sylvester o porni spre ușa largă a grajdului și André îl însoți, gândindu-se că vânătorul își merita reputația de om tăcut, dar, când ajunseră lângă ușa deschisă, acesta se sprijini cu o mână

de peretele ce o mărginea și se aplecă, cu ochii la cerul plumburiu.

— Necazul cu niște nori ca ăștia, spuse el cu voce scăzută, e că nu poți spune întotdeauna ce-au de gând să facă. Sunt groși, așa că n-avem prea multe șanse ca soarele să apară printre ei… cel puțin nu înainte de amiază. Însă sunt înalți, așa că, în următoarea oră, nu va ploua. Totul depinde de ce fac zeii vânturilor. Dacă ei hotărăsc că trebuie să sufle în direcția potrivită, o să putem vâna toată după-amiaza sub razele soarelui. Dacă bat în direcția cealaltă, o să ne umplem de apă încercând să ne-ntoarcem acasă. Aruncă o privire spre André. Presupunerile tale sunt la fel de bune ca ale mele. Dar vânătoarea e a ta.

André mormăi și se uită peste umăr, convingându-se că în urma lor nu venea nimeni care să asculte ce vorbeau.

— Ei bine, n-a existat niciodată opțiunea de a nu pleca. Regele a hotărât că nu vrea să se-mpiedice de doamne astăzi, așa că să-ncepem.

— Messire de St Clair, vrei să anulezi ieșirea noastră de astăzi?

Vocea era a Joannei și răsuna limpede din interiorul grajdului, distantă și poruncitoare. André se întoarse spre ea cu o mișcare lină, silindu-se să zâmbească larg în tot acest timp.

— Nu, doamnă, vorbeam doar despre vreme cu maestrul Sylvester. Suntem gata cu toții, iar vremea e în mâinile lui Dumnezeu, cum și trebuie să fie, așa că încălecați, vă rog, și s-o pornim la drum.

Câteva secunde mai târziu, tropăiau cu toții pe drumul pavat cu bolovani ce ducea spre poarta cetății, grupul principal fiind alcătuit din Joanna, Berengaria și cei doi hăitași, însoțiți de André și Sylvester. În urma lor, prezentă mai mult de dragul protocolului și al aparențelor decât pentru a le asigura protecția, călărea escorta alcătuită din oșteni, un detașament de doisprezece sulițași în armură, conduși de un sergent, plus un stegar ce purta flamura personală a lui Richard, cu leul ridicat în două picioare. Iar după aceștia, în ariergardă, veneau cele două care, cu echipajele lor de măcelari și servitori. În timp ce mergeau de-a lungul grajdurilor, îndreptându-se către poartă, André arunca fără încetare priviri în toate părțile, căutând semnele unei activități războinice, dar, cu toate că zări oșteni

făcându-și de lucru ici și colo, nu simți nimic din acea așteptare care era semnul pregătirilor pe scară largă pentru război, sau chiar pentru o singură bătălie, așa că trase repede concluzia că, dacă erau în perspectivă anumite evenimente majore, nu aveau să se petreacă decât în ultima parte a zilei. Încetă să se mai uite după semnale de alarmă și își concentră atenția asupra îndeletnicirii sale din momentul acela.

Pe la jumătatea dimineții, vânătoarea era în toi, iar André fusese deja impresionat de abilitățile celor două femei. La câteva minute după ce începuseră vânătoarea, în timp ce umblau prin pădure, străbătând încet și în tăcere neclintirea cețoasă a unui crâng umed de rouă, Joanna înlemni dintr-odată, reducându-și însoțitorii la tăcere cu o fluturare bruscă din încheietura mâinii. Ghemuit în spatele și în dreapta ei, André întorsese ușor capul, să vadă ce făcea Sylvester, care încremenise la jumătatea unui pas și acum se uita la el cu o expresie ce spunea clar că nu avea idee ce simțise sau ce văzuse Joanna. Însă, aproape în aceeași clipă, în liniștea deplină, un cerb magnific se ridicase în picioare din pâlcul de tufișuri scunde unde păscuse până atunci și rămăsese așa, ascultând, cu capul înclinat către nord, în partea opusă vânătorilor, și cu trupul în poziție de luptă. Erau în spatele și ușor în lateralul animalului, aflat la nici patruzeci de pași de Joanna, care mergea în fruntea tuturor. André începu să-și audă bătăile propriei inimi în timp ce se străduia să rămână nemișcat, apoi simți o gâdilătură într-o nară, ca prim semn al unui strănut.

Joanna, realiză el, înaintase cu o săgeată în arcul din mâna stângă, ținând-o la locul ei cu degetul arătător, iar acum, cu o încetineală infinită și cu o infinită răbdare, începea să ridice arcul în poziție de tragere. Părea să dureze o eternitate, iar cerbul stătea în același loc, privind în partea cealaltă, în semiprofil, cu botul în vânt, adulmecând aerul în căutarea oricărui semn de primejdie. André se uită din nou la Sylvester și observă că vânătorul se încruntase ușor și se uita în jos, spre picioarele Joannei. Își roti privirea, curios să vadă ce zărise celălalt bărbat, și își dădu seama că și sora regelui se oprise la jumătatea unui pas. Între timp înălțase arcul, dar stătea într-un echilibru precar, cu piciorul drept acolo unde ar fi trebuit să se afle stângul, așa că nu putea să-l încordeze. Dar, chiar în momentul când realiza că ea nu avea cum să tragă, Joanna reuși

ceea ce el ar fi spus, pe moment, că era imposibil: își îndreptă lin spatele, făcu un pas înainte cu piciorul stâng, apăsă pe lemnul curbat al arcului cu brațul stâng întins și trase încet de coardă înapoi, până ce îi atinse obrazul. Cerbul tresări și dădu să se-ndepărteze dintr-un salt, din cauza zgomotului pe care îl auzise, dar săgeata era deja în zbor. Lovi cu putere pieptul animalului, sub încheietura umărului, și îi străpunse inima, făcându-l să se prăbușească exact acolo unde se afla. André nu reuși nici măcar să se adune ca s-o felicite pe Joanna pentru ceea ce făcuse. Rămase locului, holbându-se la ea cu gura căscată, iar ea îi întoarse privirea înălțând cu ironie din sprâncene, ca și cum ar fi spus: „Ei, ai văzut?”

Peste vreo oră, fu martorul unei alte demonstrații de virtuozitate, de data asta din partea Berengariei, când un iepure mare ieși din ascunzătoare pe neașteptate. Nu știuseră că se afla acolo, fiindcă în momentul respectiv luau urma unui mistreț, iar iepurele apăruse brusc, țopăind pe picioarele lui puternice din spate și sărind cu sprinteneală dintr-o parte în alta în timp ce căuta un loc sigur, traversând în goană capătul opus al luminișului în care intraseră. Prințesa îl văzuse prima și se răsuci cu ușurință, urmărindu-l, cu arcul deja încordat, apreciindu-i durata și direcția săriturilor și, când își dădu seama ce se întâmpla, André chibzui, încă o dată, că era prea târziu. Dar ea lansă ușor săgeata, care nimeri iepurele în mijlocul unui salt, străpungându-l cu precizie și trimițându-l de-a rostogolul la pământ, cu o jumătate de secundă înainte de a fi ajuns la adăpost, în iarba înaltă de la liziera copacilor.

La scurt timp după aceea, aproape de amiază, Sylvester sugeră să se oprească și să mănânce. Pierduseră urma mistrețului pe terenul stâncos și se bucurau să facă o pauză și să se-nfrupte din coșurile cu pâine, fructe și carne rece pe care li le pregătiseră bucătarii. Cerul continua să fie acoperit de nori înalți, întunecați, și Sylvester le întrebă pe cele două femei dacă doreau să mai vâneze sau dacă se săturaseră și erau gata să se-ntoarcă acasă. Nu era loc pentru discuții. Nu plecau de acolo, spuse Joanna, înainte de a putea lua cu ei un mistreț frumos. Se uită la Berengaria, așteptând o confirmare, și ea încuviință dând din cap, cu toată atenția concentrată asupra fripturii reci de fazan pe care o ținea cu amândouă mâinile. André privea și

asculta totul, mulțumit că nu trebuia să spună nimic și foarte surprins de cât de mult se bucura de expediția aceea.

Ploaia începu când se pregăteau să reia vânătoarea, mai întâi ușoară, o răpăială despre care toată lumea crezu că avea să înceteze curând, dar nu se întâmplă așa, și, pe măsură ce trecea timpul aversa se înteți, devenind în curând un neajuns supărător. Se afundaseră în inima codrului, pe un teren deluros, și vâjâitul ploii prin acoperișul de ramuri de deasupra lor era asurzitor, dar masa frunzișului oprea apa, schimbându-i direcția, astfel încât, în loc să cadă pe solul pădurii sub forma unor picături normale, avea tendința de a bălti pe suprafețele late ale frunzelor, revărsându-se apoi de pe una pe alta și sporindu-și forța și volumul până ce ajungea să curgă în șuvoaie, trecând până și prin țesătura de lână aspră, acoperită cu un strat de ceară, a mantiilor lor de vreme rea. La un moment dat, André se aplecă spre Sylvester și îi strigă în ureche:

— Tu ai fost cel care i-a prezis lui Richard c-o să plouă torențial?

Vânătorul își duse la gură palmele făcute căuș și strigă la rândul său, acoperind zgomotul ploii:

— Da, dar nu m-am gândit la asta. N-am mai văzut ceva atât de cumplit de ani de zile. La vreo opt sute de metri în fața noastră e o peșteră, săpată în stânca din vârful unei râpe pline de grohotiș. Am dat peste ea acum câteva săptămâni, prima oară când am venit să vânez aici. E un chin să urci până acolo, dar e mare, interiorul e uscat și putem aprinde un foc, dacă nu sunt urși înăuntru.

— Foc? Găsim lemne?

— Probabil. Depinde cine-a mai fost în grotă de curând. Localnicii o folosesc drept adăpost de sute de ani și cei mai mulți fac o provizie de lemne de foc înainte de a pleca. Când am descoperit locul, am găsit și o stivă de lemne. Ridică din umeri. Bineînțeles că unii folosesc până și ultima așchie și nu pun înapoi nici măcar un băț. Vrei să facem o-ncercare?

— Condu-ne. Crezi că e suficient de mare?

— O, este, e mult mai mare decât s-ar părea când o privești de afară, fiindcă intrarea abia dacă are trei pași și e, într-adevăr, foarte îngustă în comparație cu spațiul dinăuntru, aproape de zece ori mai lat. Și e adâncă, cu plafonul înalt. Sunt trei încăperi mari, legate între ele, înșirate una după alta, ca mărgelele pe

ață. Prima e cea mai mare, cu deschidere în afară. În cea din spate e ceva lumină în timpul zilei – un soi de strălucire care coboară de undeva, de sus, ca o rază palidă de soare – iar în cea din mijloc e întotdeauna întuneric.

André îi zâmbi vânătorului.

— Ca o rază palidă de soare... Îmi place asta. Să sperăm că azi nu sunt urși înăuntru.

Se apropiară de gura peșterii cu mare grijă, croindu-și drum cu atenție în susul râpei înșelătoare, acoperite de grohotiș, apoi se pregătiră cu toții, potrivindu-și săgețile în arcuri, gata de tragere, iar Sylvester azvârli câteva pietre în caverna întunecoasă, oprindu-se după fiecare pentru a auzi zgomotele care ar fi trădat existența unor locatari. Nu apăru nimic și niciun sunet nu tulbură bezna tăcută de dincolo de intrare. În cele din urmă, Sylvester intră încet, ținând la nivelul taliei o arcubalistă grea, cu arcul tensionat, încărcată pentru tragere, și se opri în cadrul deschiderii, luminat din spate, invitând orice animal s-ar fi aflat înăuntru să sară asupra lui. Rămase acolo cât ai număra până la zece, apoi își îndreptă ușor spatele și dispăru în întuneric.

Câteva minute mai târziu, odată convinși că niciun animal nu stătea la pândă în cotloanele îndepărtate ale celor trei grote înlănțuite, întinse pe o distanță de cel puțin șaizeci de pași în adâncimea stâncii, cei doi bărbați stăteau iarăși alături, de data asta privind dezlănțuirea ploii. În spatele lor, în prima peșteră, îl auzeau pe unul dintre ceilalți vânători tăind lemnele uscate pentru a le transforma în așchii, în timp ce un altul se străduia cu răbdare să facă focul, cu cremene, amnar, scoarță de copac tăiată în fâșii subțiri și iarbă. Cele două femei se duseseră în cea mai îndepărtată dintre peșteri, cea slab luminată, unde Sylvester le arătase o crăpătură în sol, deasupra unui torent subteran, care le oferea o latrină naturală și confortabilă. Le lăsase împreună, să facă orice ar fi simțit nevoia.

— Știi cât de departe suntem de căruțe? îl întrebă André.

Sylvester arătă către dreapta, în josul râpei cu grohotiș.

— La vreo opt sute de metri, dacă mergi în partea aia, direct printre tufișuri, și dacă traversezi o albie abruptă, prin care curge un torent, dar e greu s-o faci pe ploaia asta. Arătă cu o zvâcnire a mâinii către stânga, spre drumul pe care veniseră. Pe de altă parte, dacă vrei să te-ntorci pe acolo, există un drumeag

pe care se poate merge cu ușurință – s-ar putea să-ți amintești că l-am traversat la un moment dat – și care șerpuiește spre locul unde ar trebui să se afle acum. La o distanță de doi kilometri și jumătate, poate trei.

— Un drumeag pe care se merge cu ușurință? Destul de ușor pentru ca să poată ajunge aici căruțele, dacă le călăuzește cineva?

— Da, cel puțin până la baza râpei, însă, după aceea, dacă e nevoie de ceva, trebuie cărat în spate în susul pantei.

— Pentru asta sunt buni oștenii, atunci când nu merg la luptă. Cred c-ar trebui să trimitem după căruțe.

Sylvester se răsuci încet și îl privi.

— Păi, de ce vrei asta?

André îl privi drept în ochi.

— Pentru că ploaia nu dă niciun semn că ar avea de gând să se domolească și avem cu noi două doamne. Poate că nu arată a doamne, așa cum sunt îmbrăcate, și nici nu s-au purtat ca niște femei până acum, fiindcă niciuna dintre ele nu s-a plâns de nimic, dar, mai degrabă mai curând decât mai târziu, necazurile făcute de vremea asta vor răzbate dincolo de calmul lor, care, până acum, a fost admirabil. Ploaia s-ar putea liniști în scurt timp – o va face cu siguranță, e imposibil s-o țină așa la nesfârșit – dar, în caz contrar, trebuie să fim pregătiți pentru orice s-ar putea întâmpla. Iar eu cred că una dintre posibilități este ca doamna Joanna să nu se răzgândească, fiind hotărâtă să rămânem aici până când ucide un mistreț. În cazul ăsta, o să trebuiască să ne petrecem noaptea în grotă.

— Regele n-ar fi încântat, mormăi Sylvester, dar André clătină din cap.

— Nu știu, prietene, dar cred că acum s-ar putea să te-nșeli. Tu însuți i-ai dat ideea asta lui Richard, ieri, când i-ai spus că e posibil ca astăzi să plouă cu găleata, de aceea am adus cu noi o căruță plină de corturi și de pături. Regele s-a gândit că s-ar putea să ne împotmolim din cauza vremii și mi-a poruncit să mă asigur că aduc tot ce e necesar pentru ca doamnele să nu fie ude și să stea la căldură, instalate confortabil. În privința asta se încrede în noi amândoi, fără rezerve. Avem destui oșteni ca să le-apărăm și am adus un bucătar, care să hrănească pe toată lumea. Așa că sunt obligat să-l trimit pe cel mai bun dintre oamenii tăi în căutarea căruțelor și a însoțitorilor lor, pentru a le

aduce aici cât mai curând posibil. O să-i dau de știre reginei cum stau lucrurile. Ezită. Apropo, cea de-a treia grotă, din fund, cea cu latrina. Acolo există vreun curent de aer ascendent? Am putea aprinde un foc fără să ne sufocăm de moarte?

Sylvester ridică din umeri.

— Nu știu. Nu m-am întrebat niciodată. Am folosit întotdeauna vatra din prima peșteră.

— Hmm. Bine, o s-o aflăm în curând. În plafonul ăla trebuie să fie un soi de coș. Dacă lumina poate intra, fumul trebuie să poată ieși pe aceeași cale.

•

Ploaia torențială nu încetă până la mijlocul după-amiezii, iar temperatura scăzu brusc, într-o asemenea măsură, încât te simțeai mai degrabă ca în Anglia, într-o zi de iarnă, decât oricum altcumva te-ai fi așteptat să te simți în Cipru. Pe urmă începu să bată vântul, întețindu-se mai întâi treptat, pentru a se transforma apoi într-o vijelie și, mai târziu, într-o dezlănțuire cumplită, ucigătoare, așa cum niciunul dintre ei nu mai văzuse vreodată. În pădurea de sub peretele lor de stâncă, copacii erau smulși cu totul din rădăcini și zburau prin aer, în timp ce alții, mai bătrâni și mai bine înfipți în pământ, erau zguduiți și rupți în bucăți de forța furtunii, ramificațiile șubrezite erau sfâșiate, crengile, mari și mici, preschimbându-se în arme zburătoare. Cuprinși de spaimă, dar simțindu-se prea uzi, prea obosiți și prea mizerabil pentru a le păsa cu adevărat de cauzele ce stârniseră fenomenul, nu îi găsiră nicio explicație și nici măcar nu încercară să o facă. Când se săturară să privească dezastrul, își concentrară întreaga energie ca să se șteargă, să-și usuce hainele și să stea la căldură.

Căruțele sosiseră și fuseseră descărcate cu mult înainte de a se stârni vântul, fiecare bărbat în putere din grup primind sarcina de a urca încărcătura în susul râpei înșelătoare, din argilă alunecoasă și bolovani, de sub stâncă și de a o stivui în prima grotă, unde ardea acum un adevărat foc de tabără. După ce totul fusese adus sus în siguranță, André îi trimisese din nou afară, de data asta ca să găsească un loc adăpostit unde să ascundă căruțele și caii și ca să adune apoi lemne de foc, pentru a face față frigului ce devenea tot mai pătrunzător. El îi însoțise, așa cum făcuse și Sylvester, lăsând în urmă un singur bărbat mai vârstnic, din echipa bucătarului, pentru a fi la dispoziția

doamnelor, dacă aveau nevoie de ceva. Asta se petrecuse tot înainte de a simți atacul vijeliei și încă mai adunau grămezi de vreascuri când o trombă sălbatică de vânt, rece ca gheața, îl luase pe sus pe unul dintre ei, azvârlindu-l în josul râpei stâncoase și lăsându-l la pământ fără cunoștință, cu un braț rupt și cu capul sângerând după ce se izbise de o piatră. Asta îi făcuse să înceteze brusc cu strânsul lemnelor și să înceapă să transporte ceea ce adunaseră în interiorul sigur al peșterii, cât de repede le stătea în puteri.

Nu se punea problema să-și continue vânătoarea pe o asemenea vreme și nici măcar să facă drumul înapoi, către Limassol, pentru că văzuseră cu toții, cu ochii lor, cât de puternic era vântul. În schimb, de St Clair ceruse ca toată lumea să se ocupe de pregătirile pentru noapte în peșteră. Cei doisprezece oșteni fuseseră puși imediat la treabă, începând să construiască un zid înclinat, din pietre și prundiș, de-a lungul intrării înguste a grotei, pentru a devia rafalele de vânt care pătrundeau urlând înăuntru. Culmea acestuia era la o distanță cât jumătate din înălțimea unui bărbat față de partea superioară deschizăturii, dar ajungea destul de sus și era suficient de rezistent pentru a reduce forța cumplită a vântului la un nivel suportabil. În spatele zidului, pe un inel larg din jurul vetrei centrale – podeaua peșterii principale avea, cu ușurință, treizeci de pași lungime și aproape tot atâția în lățime – instalaseră patru corturi de piele ca încăperi pentru dormit, în care aveau să fie feriți de rafalele de vânt care încă mai năvăleau din când în când în peșteră. Nu reușiseră să bată țăruși în solul stâncos, dar izbutiseră totuși să ridice corturile, pe care le ancoraseră solid, legând frânghiile de pietre grele și, în timp ce se petreceau toate acestea, bucătarul și oamenii lui se ocupau de o pulpă de căprioară, pusă în frigare deasupra unui al doilea foc.

Sylvester poruncise să fie aprins, de asemenea, câte un foc mai mic în grota centrală și în cea din spate, iar acesta din urmă ardea frumos și bine, așa cum își imaginase că avea să se-ntâmple, în timp ce acela din încăperea din mijloc a trebuit să fie stins imediat, fiindcă fumul lui îi trimisese pe toți afară, în furtună. Odată ce se dovedise că peștera din spate putea să fie încălzită și ventilată, le oferi reginelor posibilitatea să aleagă între a dormi în încăperea principală, împreună cu restul grupului, într-unul dintre cele patru corturi, sau de a se culca

singure, în ultima grotă. Nu fu surprins când ele optară pentru a doua variantă, pentru că Ianni, intendentul, muncise deja din greu încropind lângă foc paturi și scaune din grămezile de corturi pliate și de pături și transformase, în general, locul pentru a se potrivi nevoilor celor două femei, mergând până la a aprinde lumânări groase în sfeșnice așezate lângă pereți și punând să se instaleze mese portabile, cu trei picioare, ca lavabouri, cu urcioare cu apă caldă pentru spălat.

André se înclină în fața reginelor și le spuse că le va trimite mâncare caldă, imediat ce avea să fie gata, dar, când se întoarse să plece, Berengaria îl chemă înapoi și îi mulțumi, cu toate că el n-ar fi putut spune pentru ce anume. Politețea ei îl uimi, fiindcă abia dacă schimbaseră zece vorbe toată ziua, dar făcu o ușoară plecăciune în semn de recunoștință și îi mulțumi la rândul său, fiind apoi cu adevărat surprins când Joanna îi ceru să se așeze o clipă, fiindcă aveau mai multe lucruri despre care să-i vorbească și despre care să-l întrebe.

Cineva pusese patru bolovani înalți până la genunchi în fața focului făcut de Sylvester lângă peretele din spate, acolo unde fumul se înălța iute, drept în sus, dispărând în înălțimi fără să deranjeze, iar doi dintre aceștia fuseseră transformați în scaune prin simpla adăugare a câte unui teanc de materiale groase. André se gândi că acestea ar fi putut fi corturi de piele împăturite, dar, tocmai când se uita la ele, unul dintre oamenii lui Ianni veni cu un alt morman de umplutură, pe care îl așeză pe un alt bolovan, apăsându-l ca să-i dea formă. André dădu din cap, mulțumindu-i astfel omului, și traversă încăperea într-acolo, uitându-se întrebător la regina Joanna, care îi întoarse privirea fără nicio fereală, după care se așeză vizavi de el, încrucișându-și picioarele înveșmântate în cizme și pantaloni de piele și înconjurându-și un genunchi cu degetele împletite.

Efectul acelei simple mișcări îl izbi de André drept sub coșul pieptului, tăindu-i răsuflarea. Le privise pe cele două regine începând din zori și se gândea că se obișnuise cu faptul că erau femei îmbrăcate bărbătește, numai că toată ziua purtaseră mantii grele de lână și toată lumea, inclusiv el însuși, se concentrase asupra altor lucruri, ceea ce spulberase impactul înfățișării lor. Însă acum își așternuseră alături mantiile și platoșele de piele purtate la vânătoare și amândouă găsiseră timp să-și perie părul, dar nu avuseseră și răgazul să-și schimbe

cu totul hainele, iar acum nu purtau decât niște tunici ușoare, lungi până la genunchi, semănând mai degrabă cu acelea îmbrăcate peste armură, deasupra pantalonilor bufanți care le conturau, șocant, formele picioarelor și ale șoldurilor, astfel încât, ridicându-și genunchiul protejat de armură și strângându-l așa cum o făcea, Joanna Plantagenet îl făcuse să devină conștient de existența trupului ei. Îndepărtându-și repede privirea, se simțise cu atât mai nenorocit, pentru că regina Berengaria, la fel îmbrăcată – deși lui îi veni instantaneu în gând cuvântul dezbrăcată – se îndrepta spre el, aplecându-se ușor înainte și reliefându-și astfel forma și plinătatea sânilor.

André închise din instinct ochii, simțind năvala caldă a sângelui ce îi împurpura chipul târându-i-se în susul obrajilor, dar, când îi redeschise, avu impresia că niciuna dintre femei nu observase nimic nelalocul lui.

— M-ai impresionat astăzi într-o foarte mare măsură, messire de St Clair, spuse limpede Joanna. Misiunea pe care ai primit-o e o obligație care i-ar fi putut fi atribuită cu ușurință altcuiva. Știu asta pentru că eu sunt cea care, din motive egoiste, a cerut să-ți fie încredințată. Dar te-ai achitat admirabil, cu mare răbdare și fără nicio încruntare din sprâncene, fără nicio plângere, deși însărcinarea s-a dovedit a fi mult mai primejdioasă și mai îndelungată decât și-ar fi închipuit oricare dintre noi. Ți-ai făcut datoria și ți-ai îndeplinit obligațiile de minune, iar fratele meu va afla asta direct de la mine. Sora mea e de aceeași părere și își va uni vocea cu a mea. Și îți mulțumim acum pentru tot ceea ce ai făcut astăzi pentru noi.

— A fost datoria mea, doamnă, așa cum spuneați, dar a fost, totodată, și o plăcere. Pot să… pot să întreb de ce m-ați cerut pe mine?

Joanna aruncă o privire grăbită spre Berengaria, apoi se uită din nou la de St Clair, înclinându-și puțin capul într-o parte cu o cută firavă conturată între sprâncene când se încruntă ușor, a iritare, sau poate că nu era decât nedumerire.

— Pentru că m-am gândit că ai o minte, domnule, și că ai putea fi capabil de o conversație inteligentă, așa că de ce îmi pui în primejdie această părere cu o întrebare atât de prostească? Cuta dintre sprâncene i se adânci când văzu lipsa de înțelegere din privirea lui. Cred… Își îndreptă spatele. Sieur André, sunt sigură că nu ți-a scăpat faptul că majoritatea

cavalerilor ca tine abia dacă mai sunt în stare să lege două cuvinte odată ce se epuizează subiectele legate de exerciții fizice, instrucție, omoruri și război. Fratele meu spune că tu citești și scrii fluent. E adevărat?

— Este, doamnă.

— Atunci chiar și numai acest lucru te deosebește de așa-numiții tăi egali. Sunt conștientă de ani de zile de un adevăr cumplit, dar l-am auzit exprimat încă o dată de episcopul Charles de Beaulieu, cu mai puțin de o lună în urmă, și m-a șocat iarăși: nici măcar un singur cavaler din două sute, aleși la întâmplare, nu știe să citească și să scrie. Și nici măcar nu le pasă! De fapt, îi iau în râs pe oamenii care o pot face și, din motive evidente, cei mai mulți aceștia sunt clerici, nevoiți să citească și să scrie pentru a-și îndeplini obligațiile. Și astfel, prăpastia dintre cavaleri și clerici e adâncită cu o stupiditate îndărătnică. Messire de St Clair, faptul că ești un om cu știință de carte te definește ca fiind diferit de mulțimea celor din tagma ta și face pe oricine să creadă că e posibil să fii capabil să discuți și despre altceva în afară de război și de bătălii – despre subiecte pe care o femeie ca mine, sau ca sora mea regală aici de față, s-ar putea bucura să audă vorbindu-se și să vorbească ea însăși. De aceea te-am cerut pe tine.

— Înțeleg. André dădu din cap. Și înțeleg și de ce v-a supărat întrebarea mea. Iertați-mă, doamnă, pentru că n-am gândit limpede. Cu toată sinceritatea, nu mi-a trecut niciodată prin cap că abilitatea mea de a scrie și de a citi ar putea fi considerată o trăsătură admirabilă. M-am ales prea multă vreme cu injurii din pricina ei, așa că am hotărât că, în zilele noastre, e mai bine să păstrez secretul în această privință. Se întrerupse. Ați spus că sunt anumite lucruri despre care vreți să-mi vorbiți și să-mi puneți întrebări. Vă stau la dispoziție.

— Ah, dacă ai fi fost…

Chipul nu-i trăda gândurile și, pentru o clipă, André se strădui să înțeleagă sensul comentariului ei, așa că scăpă ceea ce îi spunea în continuare, devenind conștient de faptul că Joanna vorbea abia când realiză că își ridicase interogativ vocea și că acum ea era cea care se holba la el, așteptând un răspuns. Se grăbi să-și concentreze din nou atenția asupra ei.

— Îmi cer iertare, doamnă, dar am fost distrat pentru o clipă și vorbele voastre mi-au scăpat.

— Mă întrebam dacă Richard e sau nu îngrijorat fiindcă n-am reușit să ne întoarcem la Limassol în seara asta. Voiam să aflu dacă te-ai gândit să trimiți un om ca să-i dea de știre că suntem teferi, dar că vom rămâne aici până se potolește furtuna.

— Ah. Nu, n-am trimis pe nimeni. Luă o creangă de pe podea și o azvârli brusc în foc. Fratele vostru e destul de inteligent ca să-și dea seama că vremea e neprielnică, de neîndurat sub cerul liber, și va intui c-o să găsim un loc unde să așteptăm încetarea furtunii.

— Da, încuviință Joanna, dând din cap. Dar…

— Pe lângă asta – André, privind fix focul, nici măcar nu-și dăduse seama că ea reîncepuse să vorbească – orice om care umblă singur pe o asemenea vreme și printr-un loc atât de sălbatic e în mare primejdie de a fi ucis sau rănit – aruncat de vânt de undeva, de pe vreo stâncă, sau omorât de un copac în cădere. Dacă aș fi trimis pe cineva și ar fi fost rănit, nu ne-am fi ales cu nimic, în afară de pierderea unui om valoros, și am fi fost nevoiți să ne-ntoarcem din nou aici, în căutarea lui sau a leșului său. S-ar putea ca nimeni din Limassol să nu știe unde ne aflăm acum, dar mâine, la vremea când vor putea trimite un grup în căutarea noastră, o să fim bine sănătoși, plecați spre casă, și îi vom întâlni pe drum.

Joanna dădu din cap, acceptându-i logica, apoi vorbiră o vreme despre lucruri lipsite de importanță, până când unul dintre oamenii bucătarului își drese glasul la intrarea în încăpere și îi anunță că mâncarea era gata și că avea să fie servită peste câteva clipe. André se grăbi să se ridice și le lăsă pe cele două femei să se pregătească pentru masă, întorcându-se în grota principală pentru a li se alătura lui Sylvester și celorlalți vânători.

Fusese o zi lungă și obositoare și, când își simțiră burțile pline, niciunul nu mai păru dornic să se îndepărteze de foc, deși câțiva cutezară să iasă ca să se ușureze. În jurul flăcărilor, conversația era, în cel mai bun caz, sporadică și, în curând, capetele începură să coboare în piept, iar, ici și colo, oamenii prinseră să se retragă în corturi, ferindu-se din calea rafalelor ocazionale de vânt care încă mai dădeau buzna în peșteră, șuierând și izbindu-se de bolțile înalte de deasupra capetelor lor. Nu trecu prea mult timp înainte de a începe să audă primele sforăituri prelungi și, când se surprinse moțăind, cuprins de căldura focului, André se

strădui să se ridice în picioare, luă două brațe de așternuturi și se întoarse în încăperea unde se aflau reginele.

Tuși ca să le dea de știre că se afla în afara grotei lor, apoi le spuse că avea să stea de strajă acolo, dormind de-a curmezișul intrării, pentru a se asigura că nimeni din peștera exterioară n-o să fie tentat să hoinărească în miez de noapte. Știa că probabilitatea de a se petrece un astfel de lucru era forte mică, dar își făcu patul pe podea, dintr-un start dublu de corturi de piele împăturite, își așeză alături sabia scoasă din teacă, coiful și mănușile din zale și, peste hainele sale de vânătoare din piele, se înfășură în pături călduroase, înainte de a se întinde. Peste câteva secunde, auzi zgomotul unor lemne aruncate pe focul femeilor, apoi câteva șoapte scurte, și Ianni ieși din grotă, păși cu băgare de seamă peste el, cu o lumânare în mână, și îi ură noapte bună, din mers și pe șoptite.

Pe urmă, André rămase o vreme întins, ascultând sunetul discuției celor două regine. Nu putea să deslușească nici măcar un singur cuvânt, deși nici nu își dădea cu adevărat silința, și se întreba ce făceau și cum arătau în vreme ce se pregăteau să intre în pat. Dar adormi în curând, în ciuda viziunilor sale senzuale.

•

Se trezi într-un val de panică, înconjurat de o lumină galbenă, pâlpâitoare, străduindu-se să se ridice și să se întindă, în același timp, după sabie. Nu știa unde se află, ci doar că o mână îi acoperise, în somn, nasul și gura. Înainte de a reuși să se ridice și să strige, mâna străină îl apăsă mai tare, strângându-i nările și trăgându-l pe spate, iar o voce tăioasă îi șuieră în ureche, cerându-i să stea liniștit. Era o voce de femeie, iar el își aminti dintr-odată unde se afla și vederea i se limpezi, așa că îi văzu fața aproape lângă a lui și înlemni brusc. Joanna îl privea cu ochi mari, parcă plini de spaimă. André se relaxă, iar ea îl eliberă imediat și se trase înapoi, ducându-și mâinile între sâni și respirând adânc, tremurător.

— Doamnă, spuse el, acum ridicându-se cu repeziciune în șezut, dar păstrându-și vocea scăzută și întorcându-și capul ca să scruteze culoarul din spatele lui. Ce este? Ce se petrece?

Ea își flutură mâna și clătină din cap, iar de St Clair realiză că îngenunchease alături de el, ca să-l trezească, dar că acum se retrăsese, așezându-se pe călcâie și privindu-l cu ochi mari, cu

mâna încă zvâcnindu-i, neliniștită, deasupra sânilor. Observă că acum purta haine femeiești, deși erau veșminte de noapte. Voluminoase și discrete, îi ascundeau trupul de ochii lui, făcându-l, totuși, să devină brusc conștient că se afla acolo, catifelat și feminin, și destul de aproape ca să-l atingă dacă ar fi întins mâna. În timp ce îi treceau prin minte toate acestea, ea încetă să-și mai fluture degetele și mâna îi rămase nemișcată, cu palma înălțată către el, trăgând încă o dată aerul adânc în piept.

— Dumnezeule, m-ai speriat, messire, nu mă așteptam să te trezești atât de violent… sau atât de zgomotos. Pentru o clipă, m-am gândit c-o să aduci pe toată lumea aici, în fugă, să vadă dacă n-am fost cumva ucise în somn.

De St Clair se săltă mai sus, găsindu-și o poziție mai confortabilă, și simți răcoarea nopții când păturile îi căzură de pe umeri. Acum se trezise de-a binelea, dar își frecă ochii cu degetele, îndepărtând ultimele rămășițe ale somnului în timp ce Joanna începea să vorbească iar.

— Nu s-a-ntâmplat nimic, Sieur André. Pur și simplu, n-am izbutit s-adorm. N-am vrut s-o deranjez pe sora mea, Berengaria, așa că m-am gândit să văd dacă nu ești atât de bun încât să stai o vreme de vorbă cu mine. Am făcut din nou focul…

Uluit, dar flatat, de St Clair ieși din pături și se apropie de foc, unde, în următoarele câteva minute, se străduiră amândoi din greu să treacă peste stânjeneala pe care o simțeau din cauza celor petrecute. Berengaria nu se clintise, așa că se părea că nu făcuseră prea multă gălăgie, dar de St Clair se ridică oricum și se duse fără zgomot până în grota din mijloc, cu o lumânare în mână. Nu întâlni pe nimeni și nu auzi nimic altceva decât vântul de dincolo de intrarea din față, așa că reveni curând lângă foc, unde ședea Joanna.

Stătură de vorbă, pe șoptite, mai bine de o oră, timp pe care André îl savură pe deplin, fiindcă Joanna începu prin a-l întreba cum i se părea Guy de Lusignan, atât ca monarh, cât și ca om, și, după ce el îi făcu pe plac spunându-și părerea, îi răspunse împărtășindu-i-o pe a ei, care se deosebea cu desăvârșire de tot de auzise vreodată despre acel subiect. Ca femeie, spuse ea, se simțea atrasă de el, pentru că reprezenta întruchiparea atât de multor lucruri pe care le căuta o femeie la un bărbat: înalt și bine clădit, însă păstrând proporții pe placul ochiului, i se părea

comparabil cu fratele ei, deși nu era la fel de musculos. Avea o dantură superbă, sublinie ea, albă și uniformă, fără lipsuri, fără goluri care să atragă atenția și fără nicio stricăciune vizibilă. Totodată, zise ea, își păstra părul negru și barba curate și le avea tunse cu grijă, ceea ce era suficient de neobișnuit ca să fie remarcat, pielea era bronzată și plăcută la vedere, iar partea din spate a degetelor și a palmelor, precum și încheieturile mâinilor erau acoperite cu smocuri fine de păr negru, ondulat, care atrăgeau atenția și pe care multe dintre semenele ei le găseau atrăgătoare, ba chiar ispititoare.

Trecuse prin încercări grele în ultimii câțiva ani, îi spuse ea lui André, însă hainele lui, deși decolorate și zdrențuite, fuseseră păstrate cu grijă și erau curate. Bineînțeles că Richard îi oferise veșminte noi, potrivite cu statutul său regal, dar, chiar și așa, starea în care se aflau cele vechi vorbea de la sine. Era un bărbat pretențios, care făcea eforturi ca să păstreze aparențele. Dar toate acestea fiind spuse, atracția pe care o simțise, ca femeie, față de el, fusese pur superficială.

— Dacă m-ar fi izbit, trecând dincolo de suprafață, dacă mi-ar fi plăcut cu adevărat, în profunzime, nu mi-aș fi petrecut timpul studiindu-l cu atenția cu care am făcut-o. Dar, cu cât l-am cercetat mai îndeaproape, cu atât mai puțin mi-a plăcut ce-am observat. E o fire slabă. Pentru că am crescut alături de fratele meu Richard și am petrecut apoi mai mulți ani ca soție a iubitului meu William, înțeleg și recunosc puterea. Observ și lipsa ei, cu multă ușurință. În profunzime, nobilul nostru Guy nu e un bărbat pe care să te poți bizui. Motiv pentru care și-a dobândit, bineînțeles, proasta reputație de care au căutat să se folosească, împotriva lui, mai întâi neamțul Montferrat și acum Filip August… Se întrerupse și răsuflă adânc, șuierător. Dar, cel puțin pe moment, el e regele legitim, ceea ce e… incomod, ca să nu spun mai mult, pentru iubitul meu frate.

Vorbise privind focul, dar acum întoarse capul și se uită drept în ochii lui André.

— Înțelegi de ce spun asta? Ai discutat cu cineva despre substratul politic al acestei povești?

— Vorbiți despre politica religioasă? Da, am făcut-o. Dar nu izbutesc să mă conving că are atât de multă importanță cum par să fie convinși toți ceilalți.

— Nu…? Joanna îl privi lung, uimită. Nu pot să cred că te-am auzit spunând așa ceva. Nu crezi că are importanță? Atunci, nu crezi în Dumnezeu?

De St Clair râse, nestingherit.

— Cred, firește, dar ceea ce se află în joc acolo, în această dispută dintre de Lusignan și de Montferrat, n-are nimic de-a face cu Dumnezeu. E o luptă între două grupuri de oameni – două grupuri foarte mari, neîndoielnic – ai căror membri susțin, în totalitate, că venerează același Dumnezeu. Dar un grup își spune Biserica Ortodoxă Răsăriteană și e condusă de un arhiepiscop patriarh, iar celălalt se numește Biserica Romano-Catolică și are în frunte un papă. Fiecare jură, invocând întreaga autoritate a Cerurilor pentru a-și demonstra dreptatea, că deține singurul mijloc corect și incontestabil de a dobândi mântuirea. Și amândouă doresc să guverneze pământul pe care a trăit Iisus, pentru că amândouă cred că e sacru și că pot dobândi un tezaur lumesc având-l sub control. Credeți că sunt cinic, doamnă?

Ea îl privise tot timpul cu ochii mijiți, dar acum râse și clătină din cap cu un soi de admirație.

— Nu, spuse, lungind cuvintele, nu cinic, nu tocmai. Dar cred că ești un bărbat foarte periculos.

— De ce, doamnă? Nu sunt decât un simplu cavaler.

— Da, dar un simplu cavaler cu propriile lui idei și cu propriul său mod de a privi niște lucruri de care majoritatea oamenilor nu ajung să fie conștienți niciodată. De aceea, messire cavaler, ești nemaipomenit de periculos pentru oamenii care vor să te porți așa cum cred ei că se cuvine. Ce crezi c-o să facă fratele meu în situația asta?

— Cred că e deja angajat, doamnă. L-a recunoscut pe Guy și i-a oferit mijloace de trai și susținere. Nu pot să spun că ar fi făcut-o cu tot atât de multă plăcere dacă Filip nu s-ar fi repezit să stea în spatele lui de Montferrat, dar zarurile au fost acum aruncate. Știu că, înainte de asta, regele a fost sub o constrângere din ce în ce mai mare din partea Romei – episcopii și arhiepiscopii se țin de el ca o molimă, așa cum știți – pentru a apăra interesele papalității în Outremer, și mai ales în Ierusalim, dacă îl vom recâștiga vreodată. Dar această schimbare a lui Filip, care vine în sprijinul lui de Montferrat și al taberei ortodoxe, pare să îl atace înadins pe papă și asta mă surprinde,

fiindcă n-aș fi crezut că regele Franței are destul curaj sau că e destul de insolent ca să-i sfideze fățiș dorințele și autoritatea.

Joanna dădu pur și simplu din cap.

— Ai dreptate, sau ești foarte aproape de adevăr. Poate că a ajuns la un anume gen de înțelegere cu Biserica Răsăriteană din Constantinopol. Aș fi foarte uimită să descopăr că printre susținătorii ortodoxiei se țes mai puține intrigi decât printre ai Romei. Rămase o clipă tăcută, apoi adăugă: De ce zâmbești? Am spus ceva amuzant?

Zâmbetul lui de St Clair se lăți.

— Nu, doamnă, n-a fost nimic amuzant. Ceea ce mă amuză este că n-am întâlnit încă niciun bărbat care să susțină ceea ce tocmai ați rostit. În general vorbind, se tem cu toții mult prea mult de Biserică și de puterea ei pentru a cuteza să afirme asemenea lucruri. Sunt întrutotul de acord, dar am fost surprins când v-am auzit spunându-vă părerea, atât și nimic mai mult, și nu m-am putut împiedica să nu zâmbesc.

— Hmm. Stai mai mult timp în preajma mea, Sieur André. O să te aduc în curând la podea, cu răsuflarea tăiată, ținându-te de coastele îndurerate de atâta râs. Unul dintre cele mai triste lucruri din viața unei femei e că nimeni nu te crede în stare nici să gândești, nici să ai măcar o părere. Până și fratele meu Richard împărtășește această convingere – una dintre puținele percepții tipic masculine în privința femeilor pe care le are pe deplin în comun cu restul neamului bărbătesc. Iar ambele Biserici, atât cea Răsăriteană, cât și cea Apuseană, sunt conduse de bărbați și în folosul bărbaților. Prin urmare, ce altceva poate să facă o femeie decât să-și mențină părerea și să și-o exprime atunci când are ocazia?

André dădu din cap, încuviințând.

— Da, așa este, indiferent ce l-ar fi îndemnat pe Filip să treacă de partea lui Conrad trasează o linie despărțitoare solidă între cele două facțiuni, așa că Richard stă acum, neclintit, în tabăra lui Guy. Deși, îndrăznesc eu să spun, o să susțină că regele Ierusalimului stă într-a lui...

Înainte ca Joanna să fi putut răspunde, în patul din spatele lor se auzi un sforăit bubuitor, așa că se întoarseră amândoi pentru a o vedea pe Berengaria, care, cu ochii strâns închiși și trăgând aerul printre buze cu acel zgomot scos de orice om adormit, se răsuci cu fața către ei și se afundă apoi din nou în somn, cu

părul despletit ascunzându-i în mare măsură partea de sus a feței și cu gâtul dezgolit vizibil în adâncitura de sub marginea păturii.

— Crezi că aceste linii vor rămâne la locul lor odată ce sosim în Outremer?

Joanna se uita din nou la el și de St Clair ridică din umeri.

— Cred, doamnă, că asta o să depindă într-o foarte mare măsură de Saladin și de echilibrul de forțe pe care o să-l găsim acolo. Dacă sarazinii ne vor ataca în forță și în scurt timp, atunci efectul ar putea fi unirea oștilor noastre într-un întreg eficient. Dar dacă Saladin va începe fie și numai să bănuiască neînțelegerile care ne copleșesc acum – și omul ăsta n-a ajuns sultan al islamului fiind un neghiob cu orbul găinilor – o să-și țină oamenii departe și-o să ne lase să ne nimicim între noi. Și o s-o facă, o să ne lase în seama noastră, creștini contra creștini, ortodocși împotriva romano-catolicilor, în voia ciorovăielilor mărunte, a invidiilor josnice și a politicii lăcomiei. Să ne rugăm să nu descopere niciodată cum stau lucrurile.

— Eu o s-o fac, pentru că o să fiu acolo, așa că nu trebuie să ai dubii în privința asta. S-ar putea să mă rog chiar și pentru tine. Nu pentru că aș fi cine știe ce femeie credincioasă. Cred că îți semăn mult prea mult, pentru că am o rațiune și prefer să gândesc de una singură pentru mine însămi, iar asta nu e pe placul unui număr surprinzător de mare de oameni. Șovăi, apoi adăugă, cu un ușor surâs: Din câte știu eu, s-ar putea să nu fie nici măcar pe placul lui Dumnezeu. În orice caz, s-ar putea să mă rog pentru tine.

De St Clair schiță un zâmbet.

— O să vă fiu recunoscător, doamnă.

— Oh, nu spune așa ceva, Sieur André. Pentru o vreme, m-am gândit să te seduc… și pentru asta mi-ai fi fost cu adevărat recunoscător. Până la urmă, am ajuns la concluzia că îmi placi, așa că prefer să te las cu destinul tău, care ar putea fi deja suficient de complicat ca să te năucească, fără să mai fie nevoie să-mi aduc contribuția la coruperea ta.

— Eu…

André rămase cu gura căscată, privind cu ochi din ce în ce mai mari, în timp ce ea îi zâmbea alene, savurând alternanța emoțiilor și a reacțiilor pe care el nu izbutea nici să le controleze, nici să înceapă să le înțeleagă. Câteva clipe, fu

convins că nu o auzise bine, până când îi privi chipul și ochii îi spuseră altceva. Joanna își duse mâna la gură, reprimându-și râsul, și, când el păru să se poată stăpâni și să-și fi înfrânt nevoia de a spune ceva, de teamă să nu sune stupid, îi vorbi din nou, cu voce înceată și blândă.

— Așadar, nu mă întrebi la ce m-am referit când am spus că te las cu destinul tău complicat?

El o privea acum încruntat și clătină din cap, gestul fiind aproape inobservabil.

— Nu, doamnă, cred că nu.

— Deci ești conștient de faptul că ai un destin?

— Doamnă, toți bărbații au câte unul.

— Nu, Sieur André, nu e așa. Nu, cu siguranță. Toți bărbații – cei mai mulți dintre ei – au o soartă care îi așteaptă, dar foarte, foarte puțini au un destin. Destinele schimbă calea popoarelor și a imperiilor, André. Cred că tu ai un astfel de destin. Și cred că și iubitul meu frate are unul, în propriul său stil întortocheat.

— Îmi cer iertare, doamnă, dar habar n-am despre ce vorbiți.

— Știu. De aceea te găsesc atât de atrăgător.

Privirea Joannei era atât de directă, atât de provocatoare, încât de St Clair descoperi că nu putea s-o susțină și își întoarse ochii în altă parte, cu gândurile pline de furie și fără să-și dea seama că se uita spre Berengaria.

— Ți se pare frumoasă, nu-i așa?

Avu nevoie de câteva secunde pentru ca sensul cuvintelor Joannei să răzbată în mintea lui, făcându-se înțeles, fiindcă privise chipul reginei adormite fără să-și dea seama ce făcea, iar acum se crispă și își îndreptă umerii.

— Cred că nu v-am auzit bine, doamna mea.

— Nu sunt doamna ta, André. Aș putea să mă culc cu tine și m-aș putea bucura de tine, așa cum te-ai putea bucura și tu de mine, dar n-o să pot fi niciodată doamna ta. Dar Berengaria ar putea și probabil că va fi, deși în taină și fără niciun fel de zarvă.

În tăcerea care urmă, André își auzi bătăile puternice ale inimii și, când Joanna i se adresă din nou, i se păru că în vocea ei se simțea un zâmbet.

— Ți-ar plăcea să împărți patul cu o regină, Sieur André? Tăcu din nou, de data asta pentru mai puțină vreme. Haide, messire, e timpul să scrâșnești din dinți și să nu-ți mai îngădui să roșești. Poți să te culci cu noi amândouă, nu e nevoie să spui decât un

cuvânt. Pe urmă am fi toți trei mulțumiți de soarta noastră și viața ar curge lin înainte, netulburată nici măcar de un singur val.

André nici nu îndrăznea să încerce un răspuns, pentru că se temea, deși era încă departe de a fi convins, că regina Siciliei își pierduse mințile, iar tunetul propriului puls îi răsuna asurzitor în urechi. Stătea nemișcat, fără să facă efortul de a o privi, iar ea se aplecă și îl prinse de încheietura mâinii, smucindu-l.

— André, uită-te la mine. Uită-te la mine și ascultă-mă! Uită-te la mine!

André își întoarse ochii către ea cu o încetineală dureroasă și descoperi că îl privea încruntată.

— Sfinte Iisuse, spuse Joanna, mai mult pentru sine decât pentru el. Ești chiar mai inocent decât mi-am închipuit. Nu e bine să ți se-ngăduie să ieși singur, fără pază. André, ascultă-mă, și dacă n-ai auzit în viața ta nimic despre femei, atunci trebuie să auzi asta.

Îl strângea acum de încheietură cu amândouă mâinile, de data asta destul de tare ca să-i provoace durere, și el tresări și o privi în ochi.

— Mă urmărești? Bine. Acum ascultă ce-ți spune o femeie care nu are nici cea mai mică dorință de a te amăgi și o regină care n-are nevoie să te mintă. Berengaria e a ta, o poți lua. Și pe mine, de asemenea, dar, în ceea ce mă privește, nu e vorba decât de plăcere. Pe de altă parte, pentru tine și Berengaria sunt mult mai multe în joc. Trebuie să fii tatăl fiului ei, al moștenitorului lui Richard.

În timp ce el reușea să sară în picioare, ea se repezi în fața lui și îl împinse la loc, jos.

— Ascultă-mă, prostule! Crezi că te-aș lua în râs într-o asemenea privință? E o realitate. Richard a făcut planul, a aranjat totul cu mare grijă și nici tu, nici altcineva nu puteți face nimic care să schimbe lucrurile. Dacă va fi nevoie, se va folosi de toată puterea sa, ca senior, profitând de credința pe care i-o datorezi fiindu-i vasal, pentru a-ți porunci s-o faci și, dacă o să refuzi să-i îndeplinești dorințele, te va trata în consecință. Crede-mă, știu despre ce vorbesc, iar tu îl cunoști pe fratele meu destul de bine ca să știi că nimic nu poate să-i stea în cale când își pune ceva în minte, așa, ca acum. Richard nu se teme de papă, de episcopi sau de preoții sâcâitori și nu există niciun

alt monarh în viață care să-i poată forța mâna sau să-l poată face să se răzgândească.

Văzând privirea din ochii lui, tăcu și își flutură mâna într-o parte, ca și cum ar fi vrut să alunge astfel de gânduri, și continuă cu voce mai blândă:

— Dar, crede-mă, nimic din toate astea nu e atât de sumbru cum l-au făcut să pară vorbele mele. Și nici n-o să fie neplăcut, cel puțin în ceea ce o privește pe sora mea Berengaria. Își răsfiră degetele și respiră adânc. În noaptea nunții, Richard a luat-o pe Berengaria în patul lui, de față cu toți cei care trebuiau să se afle acolo ca martori, dar nu a făcut nicio încercare de a o poseda. Nu e fecioară și nici nu era de așteptat să fie, dar e virgină în ceea ce îl privește pe soțul ei, pentru că Richard e bărbatul unui bărbat, iar asta înseamnă că regina lui nu va fi femeia nici unui bărbat, cel puțin nu oficial, pentru tot restul vieții ei.

— E scandalos! A fost adusă în Sicilia, pentru a se cununa cu el, chiar de mama lui. Cum e posibil ca Aliénor să nu cunoască viciile fiului ei?

Joanna făcu ochii mari.

— Cine a spus că nu le cunoaște? Eu?

— Nu, dar…

— Nu există niciun „dar”, Sieur André. Mama nu se lasă prostită de nimeni și nu există niciun lucru pe care să nu-l cunoască despre fiii ei… sau despre fiicele ei, în această privință. A știut foarte bine ce face.

— Și cum a putut să-i facă una ca asta acestei femei tinere?

Naivitatea întrebării aduse în vocea Joannei o notă ridicată de iritare.

— A putut s-o facă pentru că această femeie tânără e fiica tatălui ei, obligată să se supună dorințelor lui, în acest caz și în oricare altul. Tatăl ei e regele Navarrei, iar fiul lui Aliénor e regele Angliei și conducătorul unui imperiu care include și Gasconia. Mama a pus la cale o alianță perfectă unindu-l pe Richard cu Berengaria, una dintre acele dovezi de logică și de inițiativă datorită cărora a fost renumită, toată viața, pentru puterea ei de pătrundere în miezul problemelor politice. Richard are necazuri în Gasconia, dar n-are timp să se ocupe de ele. Toată regiunea e un cuib de iscoade, de bandiți trădători. Își spun latifundiari și nobili, dar nu sunt altceva decât niște tâlhari,

lipsiți de orice fărâmă de dragoste pentru Aquitania și mai ales pentru fratele meu și pentru Casa lui, fie că aceasta se cheamă Plantagenet sau Poitiers. Iar la răsărit de Gasconia se află Toulouse, un dușman al acesteia și al lui Richard deopotrivă. Acest simplu fapt, ostilitatea dintre Toulouse și Gasconia, e singurul lucru care împiedică izbucnirea unei rebeliuni a ambelor puteri împotriva teritoriilor lui Richard și a autorității sale. Dar mama noastră, care știe să privească în viitor, a născocit ceva care să-ndepărteze amenințarea.

Se întrerupse, adunându-și gândurile, apoi continuă, cu voce mai puternică.

— În ziua în care s-a însurat cu Berengaria, Richard i-a dăruit pământurile și toate proprietățile sale din Gasconia. Îl văzu pe de St Clair crispându-se ușor, șocat. Granița sudică a Gasconiei coincide cu frontiera de nord a teritoriilor guvernate de tatăl Berengariei. E un bărbat sănătos, robust, un rege puternic, cu o oaste la fel de puternică, cu experiență, ținută pe câmpul de bătălie ani de zile, în luptele împotriva maurilor musulmani din Granada, aflată la sudul regatului său. Iar acum, când fiica lui deține titlul de stăpână a Gasconiei, Sancho se va strădui să se asigure că aceasta și Navarra sunt unite împotriva dușmanului comun, Toulouse, domesticindu-i, ca urmare, pe banditii gasconi în numele fiicei sale și ridicând o stavilă solidă între Aquitania angevină și orice amenințare din partea vecinilor ei de la răsărit. Trebuie să admiți că totul e logic. Nu crezi?

De St Clair dădu din cap.

— Da, este, e admirabil, dar nu…

— Ba da, sigur că da, Sieur André. Datoria și responsabilitatea regală scuză orice fapte necesare pentru bunăstarea regatului. Berengaria a acceptat întotdeauna asta. În plus, e… mulțumită de sine însăși. Așa a descris mama puterea Berengariei de a trece peste orice i-ar face – sau, mai corect spus, orice *nu* i-ar face Richard. Mama a știut întotdeauna ceea ce știu foarte puțini bărbați, și anume că orice femeie, oricât ar fi de neglijată sau de maltratată, poate, dacă are voință și dorință, să găsească alinare aproape oriunde. Dar, chiar și așa stând lucrurile, fratele meu nu e întrutotul lipsit de conștiință. Înainte de a se culca în patul lor nupțial, i-a spus copilei cum va fi viața lor și i-a mai spus și că el n-o să aibă nimic împotrivă dacă ea o să-și satisfacă dorințele cu discreție, cu un bărbat în care poate

avea încredere, care să păstreze tăcerea. Joanna făcu o pauză spectaculoasă. Apoi a mers chiar mai departe. I-a spus că, dacă o să se-ntâmple să rămână însărcinată, o să accepte copilul și-o să pretindă că e al lui. Și te-a ales pe tine pentru asta.

— Cum? M-a… *ales*? Nu. Nu, e imposibil. E de neconceput. Refuz să cred așa ceva.

— De ce, pentru numele lui Dumnezeu? De ce, André? Îl cunoști pe fratele meu. Știi cine e și ce e. De ce ți se pare atât de greu de crezut? Eu am știut-o de acum câteva săptămâni, după felul în care te scotea în evidență oriunde ne întorceam privirea.

— Dar… Dar… André se lăsă pe spate în scaunul lui. E dezgustător, doamnă! Să sugerezi că regele s-ar gândi vreodată ca altcineva, ca să nu mai spunem că e vorba de *mine,* să zămislească un fiu pentru el. Cum de v-ați gândit la asta, tocmai voi, care îl cunoașteți mai bine decât mine, când o lume întreagă știe că e întrutotul capabil să se achite el însuși de această datorie? Trebuie să vă reamintesc că fratele vostru are deja un fiu?

— Ah! Micuțul și celebrul Filip, desigur! Joanna se trase în sus până ce ajunse să-și țină spatele drept și se uită țintă la flăcări, cu fața de nepătruns. Prințul bastard. Nenorocirea regelui Franței… Nu, messire, nu e nevoie să-mi aduci aminte de născocirea asta. Copilul există, dar nu e fiul lui Richard Plantagenet mai mult decât sunt eu. E o amăgire, o făcătură menită să ajungă la urechile omului de rând. Dar aș fi crezut că, până și cu ochii unui naiv, poți vedea dincolo de acest vicleșug.

— Dați-mi o explicație, dacă vreți.

— Vreau. M-ai întrebat cu o clipă înainte cum se face că eu, care îl cunosc mai bine decât tine, pot chiar și numai să insinuez că fratele meu ar fi în stare de așa ceva. Ei, bine, pot s-o *insinuez* fără ezitare, pentru că îl cunosc într-adevăr pe fratele meu mai bine decât ai putea tu ajunge să-l cunoști vreodată. Te-a ales pe tine pentru că făcuse deja același lucru înainte, cu succes, pentru copilul din Cognac, tânărul Filip Plantagenet. Își ridică mâna, cu palma deschisă în afară, ca să-i impună tăcerea. Te rog, gândește-te la asta o clipă, înainte de a mă dispreți pentru că am spus-o. Gândește-te doar o clipă. Începu să numere pe degete. Gândește-te la obligațiile unui monarh, André. Prima și cea mai importantă dintre ele este să aducă pe

lume un urmaș, pentru ca spița sa să-și continue existența fără să fie amenințată, garantând astfel siguranța regatului și a poporului său. Poporul reprezintă regatul, orice regat, iar regele depinde de bunăvoința lui. Un suveran care nu izbutește să aibă un moștenitor e de nesuportat, motiv pentru care atâtea căsătorii regale durează foarte puțin. Când urmașii sunt fete, regina suportă greutatea eșecului. Când nu există niciun moștenitor, e declarată stearpă și e repudiată. Regele nu e niciodată vinovat – în afara cazului în care preferințele lui sexuale sunt atât de aberante, încât nu poate fi tată. Iar eu îți sugerez că ăsta trebuie să fie un gând greu de suportat pentru un bărbat cu firea și ambițiile fratelui meu.

Joanna lăsă cuvintele să plutească între ei câteva clipe înainte de a continua.

— După cum sunt sigură că știi deja, Richard are nevoie să fie privit ca un model de perfecțiune – neînfricat și de neînfrânt în luptă, gata să râdă, să bea, să se ia la trântă și să se bată cu oricine, la un simplu semn cu capul sau cu ochiul. Și, atunci când joacă rolul regelui jovial al Angliei, arată lumii întregi un chip surâzător, plin de bunăvoință. Dar este un rege care se ferește de compania femeilor, care se înconjoară de bărbați tineri, frumoși și efeminați, care s-a împreunat cu regele Franței de când erau niște băietani, astfel încât, în Franța, flirtul și necontenitele lor certuri din gelozie au ajuns demult subiectul unor glume răsuflate, iar vestea despre ele amenința să se răspândească printre oamenii simpli din Aquitania, din Anjou și din alte părți. Bineînțeles că preoții au fost cei care au pus capăt tuturor acestora. Regelui s-ar putea să nu-i pese ce cred oamenii din popor, dar Biserica știe mai bine. Așa că a fost pus la cale un șiretlic, nu numai pentru oamenii de pe domeniile lui Richard din Franța, ci și pentru cei din Anglia, care aveau să fie supușii lui într-o bună zi. Yeomenii din Anglia, cum își spun ei, vor ca regele lor să fie erou atât în pat, cât și pe câmpul de bătălie, iar a fi erou în pat înseamnă, în sensul dat de acești oameni de origine umilă, a seduce femeile și a aduce pe lume copii. Mi s-a spus despre clasele de jos, mai ales despre cele din Anglia, că nu au niciun pic de înțelegere față de adevărata frăție a bărbaților, la care visează și pe care a adoptat-o Richard, sau față de inefabila dragoste dintre războinicii de origine nobilă pe care au savurat-o oameni precum Alexandru și Cezar. Așa că,

pentru a închide gurile rele, anumiți sfetnici, ca să le spunem așa, au pus înadins la cale o așa-zisă aventură a lui Richard cu o tânără din Cognac – o regiune destul de îndepărtată de locurile prin care umbla el de obicei pentru a servi admirabil scopului propus – care s-a concretizat prin nașterea unui băiețel frumos, care a stârnit vorbe din belșug.

— Dar el a făcut-o.

Joanna aproape că zâmbi.

— Oare? Nu, dragul meu André, mă tem că, în privința asta, trebuie să te dezamăgesc. Cineva – habar n-am cine – a spus cândva că lupul nu-și poate schimba năravul. Năravul fratelui meu e tot atât de statornic. De ce crezi că aventura a fost aranjată așa de departe de casă? Dacă Richard și-ar fi dorit, pur și simplu, să se culce cu o fetișcană, n-ar fi trebuit decât să pocnească din degete, oriunde, și s-ar fi îmbuibat cu femei care i s-ar fi oferit cu dragă inimă, leșinate de dorință. Dar nu așa s-au petrecut lucrurile. Anumite persoane au făcut mari eforturi ca să găsească o femeie potrivită, de familie bună, o văduvă tânără, săracă, cu care au stabilit o înțelegere. Ducele avea să fie văzut cu ea în public, acordându-i o atenție măgulitoare, un timp destul de îndelungat pentru ca să intre în gura lumii. Bârfele aveau să se întețească, dar doamna urma să primească o compensație generoasă pentru toate neplăcerile pe care i le-ar fi putut pricinui și, între timp, când ducele nu era în preajmă, pentru a se amuza împreună în intimitate, avea să se bucure de o distracție apreciabilă, deși secretă, în compania unui tânăr cavaler de origine ireproșabilă și cu o înfățișare extrem de plăcută. Când avea să rămână gravidă, ceea ce urma să se-ntâmple, cu siguranță, tânărul cavaler avea să se facă nevăzut, mulțumit și mai mult decât generos plătit pentru serviciile sale, iar ea avea să spună că ducele Richard e tatăl copilului. În schimb, ducele urma să-i facă daruri, sub formă de clădiri, terenuri și bani, și să recunoască bucuros paternitatea, numind copilul moștenitor al proprietăților sale. A ieșit bine, din toate punctele de vedere. Femeia e acum bogată și independentă, e mama plină de sine a unui copil recunoscut, iar Richard are un simbol viu al virilității, al sexualității și al dragostei sale pentru femei, cu care să facă paradă în fața mulțimilor ori de câte ori are chef.

— Dar adevăratul tată? Richard nu se teme că, într-o bună zi, și-ar putea face apariția, dezvăluind cele întâmplate?

Joanna zâmbi iarăși.

— Tu ai face-o, dacă ai fi în locul lui? Cu se s-ar alege, în afară de a pierde tot ce ar putea deține la momentul respectiv, inclusiv capul? Pe lângă asta, bietul om a murit în bătălia de la Hattin.

De St Clair se afundă în gânduri, mușcându-și ușor interiorul buzei. În cele din urmă, își ridică ochii spre ea.

— Cred ce-mi spuneți, doamnă. Povestea pare logică. Amuți din nou, mușcându-și buza și chibzuind, apoi se îmbățoșă dintr-odată. Dar chiar și așa, dacă totul se dovedește a fi adevărat, nu-mi dau seama de ce ducele – regele – ar vrea să mă facă părtaș la repetarea unui asemenea plan.

— Ei, haide, Sieur André, ești prea modest și, de data asta, nu te prinde. Privește lucrurile din punctul de vedere al fratelui meu. Ești exact ceea ce îi trebuie: tânăr, energic, perseverent, corect și legat de el prin legile vasalității și ale datoriei, iar obârșia ta e pură și strămoșii tăi sunt fără cusur. Richard ar fi mai mult decât fericit să vadă posesiunile sale și numele său asociate, printr-un descendent al străvechii Case de St Clair, cu o stirpe fără pată, Dumnezeu mi-e martor că s-a declarat atât de sătul de a lui, încât a ajuns s-o deteste.

De St Clair se holbă la ea surprins, cu ochii mari.

— Ce vreți să spuneți cu asta?

— Exact ceea ce am zis. Richard a spus de multe ori, iar o dată l-am auzit cu urechile mele, că sângele lui, sângele sacru, regal, moștenit de la ambii noștri părinți, i-a stricat și mânjit întreaga viață. Cum a spus, care au fost vorbele lui? Lasă-mă să mă gândesc… A, da, uite ce-a zis: „Sângele din venele mele e un amestec pregătit, fiert și apoi scuipat în iad, e aceeași mizerie otrăvitoare și necurată care îl animă pe fratele meu Ioan – fie să putrezească de viu. Mai bine să piară odată cu mine, oriunde și oricând se va întâmpla, și Anglia să fie guvernată, după moartea mea, de un sânge proaspăt, fără cheaguri.”

Așteptă răspunsul lui vreme îndelungată. Ceva, o pietricică sau un ciot rășinos, plesni în inima focului și sfărâmăturile i se împrăștiară, sărind în toate părțile, dar de St Clair păru să nu bage de seamă. În cele din urmă, ea îl îmboldi, parcă temându-se că n-avea să mai vorbească niciodată.

— Ei? Ce părere ai?

André răsuflă precipitat și se întoarse spre ea.

— Mi se pare de neconceput și, totuși, demn de crezare. Și... mai presus de toate, găsesc că e înfricoșător. Dar... Tăcu, își prinse tâmplele în mâini, apăsându-le cu putere, cu ochii strâns închiși, apoi își lăsă din nou brațele în jos. Totul mi se pare greu de înțeles, doamnă, ăsta e purul adevăr. Cred cu toată sinceritatea... Spuneați cu adevărat că, dacă mă hotărăsc să mă apropii de regină, o să se culce cu mine și nici ea, nici regele nu se vor înfuria?

— Spun mai mult decât atât, prietene. Dacă îi faci un fiu, va fi recunoscut la naștere și va fi încoronat rege al Angliei la timpul potrivit. Asta ți-o pot făgădui.

De St Clair înghiți în sec.

— Și dacă... fac asta, acest *lucru,* așa cum îmi propuneți... o să fiu primit și de voi, doamnă?

Ea îl privi cu ochi mari, sinceră și gravă, fără nicio urmă de amuzament.

— Bineînțeles c-o să fii. N-am spus așa? O să cadă în sarcina mea să vă fiu doamnă de companie, însoțitoarea mai vârstnică a reginei, devenită, prin căsătorie, sora ei mai mare și doamna ei de onoare, aflată tot timpul în prezența ei regală. Sunt văduvă, văduva vârstnică a unui rege, și se presupune că sunt secătuită fizic, epuizată. Dar am treizeci și patru de ani și mă aflu în plină floare a feminității mele. Nu-mi trebuie o iubire eternă, sau un tinerel cu ochi strălucitori, suferind din dragoste și plin de ardoare, care să mă măgulească pretinzând că leșină la picioarele mele, însă am mare nevoie de desfătare trupească, fără complicații. Păstrează-mă astfel cu zâmbetul pe buze și o să-ți fiu cea mai bună prietenă, pentru că nimănui n-o să-i treacă nici prin vis că te-ai împreunat cu regina Angliei în dormitorul pe care-l împărțea cu regina Siciliei. O să trăiești ca un sultan, în propriul tău serai, cu două regine încoronate drept odalisce ce ți se oferă de bunăvoie.

— Și... spuneți că Berengaria știe toate astea?

— Da. Încă nu e pe deplin hotărâtă să treacă la fapte și crede că tu încă nu știi nimic... dar înclină deja către tine și te privește cu ochi plini de încântare.

Liniștea deveni mai adâncă, așternându-se iarăși în timp ce André de St Clair se străduia să-și păstreze expresia de

nepătruns a feței și să-și stăpânească greața care îl răscolea, stârnită nu de perspectiva de a avea două amante regale, ci de nepăsarea absolută, crudă și nesimțitoare referitor la onoarea sa, de care dădeau dovadă Richard Plantagenet și sora lui. Conștient că trebuia să vorbească și să acționeze cu o prudență deosebită de atunci înainte, păstră din nou tăcerea în timp ce își număra bătăile inimii și, când ajunse la douăzeci, își îndreptă spatele și își drese glasul.

— Ei, bine, doamnă, spuse el, trebuie… trebuie să mă gândesc la asta. Plănuisem… plănuisem să fac alte lucruri, total diferite, cu viața mea în campania care urmează. Am de gând să mă alătur cavalerilor Templului… sau aveam, până în momentul de față. Acum nu știu ce am de făcut în privința asta, în afară de a medita peste noapte și de a hotărî cu ce să-ncep. Pentru că nu știu cum am putea ajunge în… în această stare pe care ați descris-o. Nu se poate întâmpla nimic atâta vreme cât mai sunt încă novice în Ordinul Templului. Va trebui să mă eliberez – și, din fericire, nu am făcut încă legămintele – și să mă dedic din nou intereselor fratelui vostru. După aceea, presupun, lucrurile pot fi făcute să decurgă mult mai lin.

— Da, pot merge așa.

Vocea Joannei abia dacă se auzea mai tare decât răsuflarea în timp ce se sprijinea de el, trăgându-i fața către gura ei flămândă și acoperindu-i buzele cu ale sale. El se înfioră și tremură, convulsiv, fremătând dintr-odată de o dorință nestăpânită, de care nu fusese conștient până în clipa aceea, și începuse deja să se lase deasupra ei când cineva tuși și fornăi tare în caverna din mijloc, făcându-i să se despartă, speriați. André sări în picioare, își trase sabia și intră cu pași mari în cealaltă încăpere, unde auzi urina împroșcând un perete în timp ce se ușura unul dintre oșteni, încă pe jumătate adormit. În depărtare, dincolo de grota dinspre exterior, noaptea era tăcută, iar vuietul vântului se domolise, în sfârșit.

Reveni în încăperea din spate și îi ură doamnei Joanna noapte bună, apoi se întoarse în patul său, furios pe sine însuși și întrebându-se dacă era un prost atât de mare precum își imagina, fiindcă nu o posedase acolo și atunci, când i se ivise ocazia. Dar abia ce formulase întrebarea în cuvinte, când realiză că șocul îl determinase să acționeze așa cum se cuvenea,

salvându-i astfel onoarea, în ciuda celor mai rele dintre intențiile sale.

Cu mâhnire în suflet, se întinse în patul lui improvizat, gândindu-se la perfidia prinților, sigur că nu avea să mai adoarmă tot restul nopții. Apoi, un chip bine cunoscut îi apăru brusc în minte, ca un licăr de lumină reflectată de un lac îndepărtat, grăbindu-i bătăile inimii, și zâmbi pe neașteptate, amuzat, în pofida a orice, de modul în care se transformă adesea absurditatea în realitate. Știa unde trebuia să se ducă, în primul rând, și zâmbi din nou. Câteva clipe după aceea, începu să sforăie.

7.

— Ah, aici erai, de St Clair. În ce cotlon al lui Hades ai stat?

Vocea venea dinspre ușa deschisă și André se ridică în picioare, întorcându-se, gata să-nfrunte apariția care își târșâia picioarele apropiindu-se de el fără să-l privească. Fratele Justin, maestrul novicilor, studia cu ochii mijiți pergamentul pe care îl ținea în mână, dar fusese orbit când păși peste pragul ușii, trecând de la lumina strălucitoare a soarelui la întunecimea în care îl aștepta André, iar acum lovi frustrat manuscrisul și privi în jur cu ochi de miop, până când îl zări pe de St Clair în partea opusă a holului de la intrare.

De o parte și de alta a lui de St Clair stăteau doi clerici despre care se presupunea că lucrează din greu la transcrierea unor documente, dar amândoi ascultau cu aviditate, cu capetele înclinate pentru a prinde toate nuanțele vocii și toate accentuările, fiindcă știau că se punea ceva la cale. André intrase valvârtej cu ceva timp înainte și ceruse ca doi dintre colegii lor să plece, separat, pe urmele maestrului novicilor, pentru a-l aduce acolo cât mai curând cu putință. Cei doi încercaseră să protesteze, spunând că nu aveau timp pentru așa ceva, dar asta îl înfuriase pe de St Clair, care își scosese sabia lungă din teacă și îi făcuse să i se supună, plecând în fugă. Niciunul nu se întorsese încă, dar cel căutat era acolo, știind, fără îndoială, că era așteptat de cavalerul de St Clair.

Ochii lui Justin se adaptau cu iuțeală, fapt dovedit de vorbele pe care le adresă clericilor, cu vocea plină de sarcasm.

— Continuați-vă munca, fraților, spuse el. Lucrarea Domnului nu se încheie niciodată, iar a voastră nu îngăduie nicio întrerupere. De St Clair, vino cu mine.

André îl urmă pe călugărul arțăgos de-a lungul unui coridor îngust, până în încăperea cu pereți de piatră pe care și-o însușise acesta pentru uzul său personal. În timp ce deschidea ușa, pătrunzând înăuntru, bărbatul mai vârstnic arătă cu degetul mare către un taburet înalt, așezat alături de o masă lungă de lucru, de sub ferestrele înalte, boltite.

— Stai jos.

Justin se duse în capătul opus la mesei, luă trei misive mici, strâns rulate, și începu să vorbească în timp ce le rupea sigiliile și le trecea, la repezeală, conținutul în revistă.

— Vărul tău a apărut în Acra, viu și aparent nevătămat, deși unii dintre frații lui templieri par să fie de altă părere. Vestea a ajuns la noi acum două zile printr-un mesager de pe corabia unor negustători în drum spre Malta. Am trimis oameni în căutarea ta încă de alaltăieri noapte, așa că știu că n-ai fost nici în castel, nici la bordul corăbiei din port și nici măcar în Limassol. O parte dintre cunoscuții mei ar numi asta dezertare și, în cel mai bun caz, e dovada unei lipse de responsabilitate. Unde-ai fost?

— Am avut o însărcinare. M-am ocupat de treburile regelui.

Fratele Justin lăsă cu grijă jos cele trei misive, se îndreptă de spate, arătându-și întreaga înălțime, și privi pentru prima oară drept la de St Clair. În vocea acestuia era ceva nou, care îi izbise imediat urechile, și Justin i se adresă acum fără grabă, pe un ton calm, bine cumpănit.

— Și de când este oricare dintre treburile regelui mai importantă decât cele ale ordinului tău?

— N-a fost niciodată, frate. Și nu e nici acum. De aceea mă aflu aici.

Fratele Justin scoase din mânecă o bucată de pânză zdrențuită, greu de descris, și o folosi ca să scuture firimiturile de pe roba albă, ponosită și pătată, bine întinsă peste pântece, apoi, având evident nevoie de mai mult timp de gândire, își șterse și colțurile gurii, atrăgând atenția asupra nasului său borcănat și bălțat și a buzei atârnânde de jos, înainte de a

îndesa jerpelitura înapoi, de unde o scosese, și de a da încet din cap.

— Încă nu mi-ai spus unde ai fost și, ca maestru al novicilor, insist s-o aflu.

— Am fost la vânătoare, la vreo cincisprezece kilometri de oraș, în pădurile lui Isaac Comnenus. Ieri ne-a prins furtuna și am petrecut noaptea într-o peșteră. Ne-am întors în dimineața asta, la scurt timp după răsăritul soarelui.

Justin îl privea ciudat.

— Treburile regelui te-au trimis la vânătoare fără el? Mi se pare bizar. L-am văzut pe rege azi-noapte, aici, în castel.

— Nu mă îndoiesc că l-ai văzut. N-a mers cu noi. M-a trimis să le escortez pe soția și pe sora lui, doamnele Berengaria și Joanna, care se descurcă excelent la vânătoare, sunt mai pricepute decât mulți bărbați pe care îi cunosc.

Fratele Justin se înfioră brusc și se uită în jur, frecându-și un braț cu mâna.

— E frig aici, murmură el. Mi-ar trebui un foc. Indiferent cât de puternică e căldura zilei, zidurile de piatră o țin acolo, afară, și lasă încăperile astea mari în frig. Acum câteva clipe, am simțit clar cum scădea din nou temperatura… Își ridică privirea către bolta în cruce de deasupra. Știu că sunt multe lucruri pe care vrei să mi le povestești, Sieur André, dar mai întâi trebuie să lămurim o mică problemă. Să cred că ți-ai petrecut noaptea într-o peșteră, cu regina Berengaria și cu regina Joanna? Singur cu două femei, dacă nu putem la socoteală câțiva vânători?

— E greu de spus că am fost singuri, frate Justin. Acolo erau douăzeci și șase de oameni, în afară de cele două regine.

— Douăzeci și șase. Și câți dintre aceștia erau femei?

— Singurele femei au fost cele două regine, dar până și ele erau îmbrăcate bărbătește.

— Înțeleg. Și această… expediție are ceva de-a face cu faptul că m-ai căutat acum?

— Totul.

— Atunci e limpede că ai multe să-mi spui. Dar, înainte de asta și cât timp mai am încă o voce cu care să vorbesc, vrei să mă întrebi ceva?

— Da, frate. Unde-a fost vărul meu atât de multă vreme?

— În închisoare, în mâinile sarazinilor. A fost la Hattin și a reușit să scape cu viață, dar numai pentru a fi luat prizonier la scurt timp după aceea.

— Atunci de ce n-am aflat-o mai curând? S-au știut numele celor mai mulți dintre cei uciși sau luați în captivitate, nu-i așa?

— Da, dar se pare că vărul tău și-a schimbat numele – întreaga identitate, de fapt. Știa că Saladin îi executase pe toți templierii și pe toți ospitalierii prinși la Hattin, așa că n-a spus că e templier. Când a fost luat prizonier, bătălia se încheiase demult și a avut timp să scape de tot ce l-ar fi putut da de gol. A preluat chiar numele și rangul celui mai bun prieten al său, un alt scoțian care i-a fost tovarăș de joacă în copilărie, un om pe nume Lachlan Moray, care era tot cavaler și care a murit la Hattin, dar care nu făcea parte din niciun ordin militar.

— Așadar Alex s-a lepădat de Templu?

— Da, pentru a face un mult mai mare bine Ordinului nostru din Sion.

— Cum de știi asta?

— Pentru că misiva pe care am primit-o îmi era adresată mie, nu Templului. Nu era scrisă de un templier.

— Înțeleg… Și, prin urmare, presupun că nu mi se va îngădui să aflu nimic despre acest mult mai mare bine de care și-a dat el seama?

— N-am spus așa ceva. De fapt, o să afli totul despre asta, precum și despre misiunea și îndatoririle lui Sieur Alexander față de confrerie. Dar, mai întâi, vreau să știu ce neliniști te-au adus aici, în căutarea mea. Până acum, n-ai venit niciodată direct la mine, așa că, de ce s-o fi făcut acum? Mărturisesc că sunt foarte curios.

De St Clair îi povesti totul, fără să omită absolut nimic, și, preț de o oră și mai bine, Justin stătu, fascinat, cu ochii la buzele lui, fără să scape nicio nuanță a istorisirii. Când bărbatul mai tânăr tăcu, în sfârșit, niciunul dintre ei nu mai încercă, pentru multă vreme, să scoată vreun cuvânt. Într-un târziu, Justin fu cel care rupse tăcerea.

— Hmm, mormăi el, apoi adăugă, după o scurtă pauză: Păi, atunci, ce cauți aici? De ce nu ai mers, pur și simplu, mai departe, luând ceea ce ți s-a oferit? În momentul de față, n-ai depus niciun legământ și nu ți-ai asumat nicio obligație care să te-mpiedice s-o faci. Mulți bărbați ar fi în stare de orice ca să

capete ceea ce ți se oferă ție. N-ai refuzat această onoare, nu-i așa?

André se încruntă.

— Nu, n-am refuzat-o. Nu încă, dar…

— Atunci de ce-mi povestești mie asta, pentru numele lui Dumnezeu? Ce te face fie și numai să șovăi?

— Ai folosit tu însuți cuvântul care mă oprește.

— Da? De data asta se încruntă Justin. Și care-a fost cuvântul ăsta?

— Onoare, frate. E un ideal, o realitate pe care o prețuiesc foarte mult, mai ales de când se pare că, în zilele noastre, a căzut în dizgrație și nu mai e în uz.

— Ah… Onoarea, înțeleg. Da, onoarea poate fi un inconvenient.

De St Clair clătină din cap.

— Nu sunt de acord, frate Justin. Cred că onoarea nu e niciodată un inconvenient, iar absența ei, în orice situație, îmi repugnă. În tot ce ți-am descris aici nu văd niciun fel de onoare, nu există nici cea mai mică urmă.

— Așa că n-o să accepți, asta vrei să spui?

— Da. Asta e.

— Atunci ai stabilit, pentru alții, legi foarte stricte.

— Nu, n-am făcut-o. Legile pe care le pot stabili sunt numai pentru mine, numai eu trebuie să le urmez. Nu mă aștept ca alții să le accepte. Legile sunt ale mele, după cum și onoarea este a mea.

Justin strânse din buze și dădu din cap.

— Ești un om bun. Atunci așa să fie. Nu mă așteptam la mai puțin din partea ta și ai întregul meu sprijin. Dar, spune-mi, de ce nu te-ai dus direct la de Sablé? Ține foarte mult la interesele tale și are un rang mai mare decât mine în confrerie. Și, totodată, mai multă influență în astfel de probleme.

De St Clair începuse să clatine din cap imediat ce auzise numele lui de Sablé.

— N-am cutezat. Sieur Robert e un om bun, îl cunosc bine și cred că are încredere în mine, dar e prieten apropiat cu Richard – sunt prieteni de ani de zile. Sunt chiar și rude, un fel de veri. N-am îndrăznit, pur și simplu, să îmi asum un asemenea risc într-o astfel de privință. E prea periculos… Nu fiindcă m-am gândit că m-ar putea trăda în fața regelui. Știu că n-ar face

niciodată asta, dar s-ar putea trăda pe sine însuși, din neatenție, și s-ar putea distruge singur arătându-și dezacordul, într-un fel sau altul. Și onoarea lui are legi severe și e păzită cu strictețe, de aceea s-ar putea să-i fie greu să-și ascundă dezgustul față de modul în care o tratează Richard pe regină. Nu mi-aș putea-o ierta dacă ar fi ucis din cauza unui lucru pe care i l-am povestit eu, când nu era nevoie s-o fac.

— Hmm. Probabil că ai dreptate. E prea periculos. N-o să știm niciodată cu certitudine dacă te înșeli sau nu, dar avem și alte posibilități și cred că ai făcut o alegere corectă… S-a întâmplat ceva?

De St Clair se încruntase.

— Nu, doar că nu pari să fii surprins de nimic din tot ce ți-am povestit.

— Ar trebui? Vrei să spui că ar trebui să fiu șocat și scandalizat de venalitate și poftele trupești, de desfrâul acestor oameni? Ce te face să crezi asta? Frate André, am intrat în confreria noastră când aveam optsprezece ani, așa cum ai făcut și tu, și, de atunci, am studiat fără odihnă ca să avansez în interiorul ordinului și ca să găsesc adevărata cale de a mă apropia de Dumnezeu. Și cele mai multe lucruri pe care le-am învățat pleacă de la prăpastia creată între Dumnezeu și oameni când vechea noastră cale s-a pierdut, odată cu distrugerea Ierusalimului din vremea romanilor, după moartea lui Iisus și a fratelui său Iacov. Pe urmă, așa cum ne spun învățăturile noastre străvechi, omenirea a rămas pribegind prin pustiu, încercând zadarnic să găsească o cale spre Dumnezeu călăuzindu-se după pașii rătăciți ai unor simpli oameni, tot atât de muritori, de slabi și de neghiobi precum aceia care îi urmau, indiferent cât de măreațe ar fi fost numele și titlurile pe care și le-au acordat singuri; Odată dezgoliți de evlavie, în firea noastră nu mai rămâne decât natura umană, neputincioasă, fragilă și egoistă. Așa că nu sunt surprins. Misiunea mea e să găsesc un mod de a folosi cele pe care mi le-ai povestit, astfel încât să fie de folos scopurilor confreriei noastre. De aceea mă bucur că ai venit întâi la mine, pentru că sprijinul pe care trebuie să-l căutăm acum se găsește în chiar Ordinul Templului, iar de Sablé încă nu face parte din el.

De acum înainte trebuie să te ținem aici, unde Richard nu poate ajunge la tine, dar asta ne poate oferi, în cel mai bun caz,

un răgaz vremelnic, de vreme ce încă te mai poate căuta, ca vasal al său. Putem spera că, în zilele următoare, toată atenția o să-i fie absorbită de această poveste absurdă, cu Isaac Comnenus, dar singura soluție eficientă de a-l împiedica să te atingă e să te primim, oficial, în rândurile cavalerilor Templului. Pentru asta, va trebui să-i convoc pe o parte dintre membrii confreriei, cât mai curând cu putință.

— Adică să mă primiți numai pe mine, fără ceilalți novici? Cum s-ar putea face asta?

— În grabă și în taină, fiindcă suntem constrânși. Și nu numai că se poate face, dar se poate face foarte repede. Există o rațiune, avem un motiv. Tot ce ne mai trebuie e un număr suficient de cavaleri pentru a oficia ceremonia.

De St Clair făcu o grimasă.

— Rațiune și motiv. Simpla intenție de a mă salva din ghearele regelui, în ceea ce privește o escapadă despre care nu putem pomeni, e suficientă pentru a ne oferi și una, și alta? Cum o să te justifici în fața celorlalți?

— Cu ușurință. În primul rând, regele n-are nimic de-a face cu toată povestea. Să-ți fie limpede de la bun început și să nu dai niciodată uitării asta. Ți-am spus că, după toate probabilitățile, vărul tău e viu și nevătămat, însă mai mulți dintre frații lui templieri par să fie de altă părere. Nu e prima oară când Sieur Alexander îi nemulțumește pe ceilalți cavaleri, punându-le uneori măsura faptelor sub semnul întrebării și luându-i alteori în zeflemea. A fost întotdeauna tăios, acest văr al tău, tăios și neînduplecat în corectitudinea sa, dar a greșit de foarte puține ori, un fapt care, în vreme ce i-a înfățișat întotdeauna numele într-o lumină bună, nu l-a ajutat să fie îndrăgit de egalii săi mai înclinați către compromisuri. Iar acum s-a întors din captivitatea printre sarazini, susținând cu ardoare învinuirea de incompetență și corupție, existente chiar în sânul ierarhiei ordinului templierilor, alături de alte idei care nu-l ajută să fie privit cu drag de confrații săi, și, atunci când i-au contestat spusele – am înțeles că au făcut-o fără niciun fel de menajamente – a dispărut din nou, în deșert. Ceilalți templieri de acolo spun că a fost mituit și ademenit de Saladin și de credințele lui păgâne și vor să-i ia rangul și să-l scoată din rândurile ordinului, urmând ca apoi să-l surghiunească și să-l excomunice.

— Sfinte Iisuse! O pot face?

— Da, dacă văd în asta o necesitate. Sunt călugări creștini – oameni ai lui Dumnezeu, având de aceea dreptul de a pedepsi fără milă păcatele sau neglijarea îndatoririlor. O pot face, să nu te amăgești niciodată în privința asta.

— De când e liber? A fost răscumpărat?

— Nu. După cum spun misivele, a fost eliberat ca urmare a unui schimb de prizonieri. Dar, chiar dacă toate astea sunt așa cum se spune, deține informații de care noi, cei din confrerie, avem mare nevoie, informații pe care a fost trimis să le adune cu ani în urmă și a trecut foarte multă vreme de când nimeni din consiliul confreriei n-a mai discutat cu el, față în față. Alexander Sinclair nu se încrede în nimeni, judecând după aparențe, și nici n-a făcut-o vreodată. Acum avem un om pe care să-l trimitem la el, un om din interiorul Templului, în care va fi înclinat, din instinct, să aibă încredere. Voi doi ați fost cândva prieteni, așa că se va încrede în tine cu mai multă ușurință decât în cineva pe care nu l-a văzut în viața lui. De aceea tu vei fi cel înaintat în grad și trimis să-l readucă în ordin, unde ar putea fi cercetat de egalii săi templieri. Cel puțin acesta va fi scopul aparent al inițierii și al trimiterii tale urgente la Acra – cerințele ordinului și datoria ta de a veni în întâmpinarea lor și de a le duce la îndeplinire, ceea ce presupune o dispensă specială, o inițiere rapidă și o ridicare în grad, ca urmare a legăturilor tale de familie și a fostei tale prietenii cu Alexander Sinclair. Bineînțeles că rămâne de văzut dacă o să-l convingi sau nu să se întoarcă pentru a fi judecat. Oricum, pe scurt, adevărata ta țintă nu are, *per se*, nimic de-a face cu Templul. În realitate, misiunea ta este restabilirea comunicării între el și Consiliul Guvernator al confreriei, recuperarea și transmiterea informațiilor pe care le-a obținut Alexander pentru noi.

— Și în ce constau aceste informații?

Justin zâmbi, o contorsionare ce dădu trăsăturilor sale lipsite de farmec un aer șiret și răutăcios.

— Dacă aș putea răspunde la întrebarea asta, messire de St Clair, n-ar mai fi nevoie să te trimit să bați tot drumul până la Acra într-o asemenea grabă, nu-i așa?

— Hmm. Cum rămâne cu legămintele – unde o să le fac?

— Ai făcut deja două dintre ele, cu niște diferențe neînsemnate. O să le repeți, pur și simplu. Eu o să fiu cel care o

să te călăuzească în această parte a ceremoniei, așa că o să-ți pun cuvintele pe buze și tu o să-mi răspunzi, pur și simplu. Ceilalți sunt, în marea lor majoritate, niște ignoranți. Nimeni care nu face parte din confreria noastră n-o să-și dea seama că există o diferență în privința vorbelor din cele două legăminte.

— Nu-mi fac nicio grijă din pricina lor. Cel de al treilea mă îngrijorează.

Fratele Justin înălță din ambele sprâncene.

— Legământul de castitate? Dar ai făcut deja o alegere în privința asta, când te-ai hotărât să le refuzi pe cele două regine. În curând, peste numai câteva săptămâni, o să fii în Acra – sau în afara zidurilor ei – și crede-mă când îți spun că, printre fiicele credincioșilor în Allah, o să ai foarte puține ocazii în care să-ți fie amenințată castitatea. Iar la aceasta se vor adăuga, firește, îndemnurile la castitate din Regula ordinului... Nu, o să-ți faci legămintele în cadrul ceremoniei de acceptare, iar apoi poți să nu te mai gândești la ele niciodată. Va oficia de Troyes, în calitatea sa de membru senior al ordinului de aici, din Cipru.

— De Troyes? El nu face parte din confreria noastră.

— Nu, nu face, mulțumesc lui Dumnezeu. E întruchiparea a ceea ce ne trebuie în situația de față, în materie de onestitate și de credibilitate. Nici măcar Richard Plantagenet nu va îndrăzni să-l provoace pe Marele Maestru interimar al Templului de aici, din Cipru. Seniorul de Troyes e *un sanglier du Temple*, un mistreț al Templului, pe care nu-l interesează nimic altceva din viață decât ordinul, organizarea și ritualurile sale. De aceea el o să oficieze inițierea ta, pentru că, după ce-o să-i explic situația, o să vadă imediat că e nevoie să te urce pe o corabie, în ideea că ai putea scăpa mult iubitul său Templu de amenințarea cât se poate de reală care pare să fie vărul tău.

— Cum poți fi sigur c-o să te creadă întrutotul, fără să pună nimic la îndoială? Avem puține lucruri pe care să ne bizuim, cu excepția unor simple zvonuri.

— Zvonuri și imaginație, frate André, nu trebuie să nesocotești niciodată puterea imaginației. Oamenii ca de Troyes n-au nici măcar un strop. Viețile lor sunt serbede și aride, legate de nimicurile zilnice ale unei existențe banale. Trăiesc într-o lume fără culoare, așa că, ori de câte ori întâlnesc pe cineva ca tine sau ca mine, care avem puterea de a rosti cuvinte convingătoare, de a contura și de a descrie imagini

cuprinzătoare cu gândul și cu vorba, se lasă înșelați cu ușurință. Când o să-mi închei discuția cu Etienne de Troyes, o să fie convins că vărul tău e o amenințare mai mare la adresa Templului decât Saladin în persoană și o să-i pară rău de timpul pierdut ca să te inițieze, primindu-te printre cavalerii templieri, atât de mare va fi nevoia lui de a te vedea în drum spre Acra. Pe urmă, cât o să mai fie încă stăpânit de entuziasm, o să-l trimit la regele Richard, cu vestea ridicării tale în rang și a plecării.

De St Clair lăsă capul în jos.

— E evident că tu crezi în ceea ce spui, așa că aș fi îndărătnic dacă aș continua să mai am vreo îndoială. Când se vor întâmpla toate astea?

— Imediat ce pot face toate aranjamentele. Azi e a cincisprezecea zi a lunii mai. Va trebui să mă consult cu alți membri ai confreriei noastre înainte de a stabili o anumită dată, dar totul se va petrece imediat după aceea, dacă pot aduna destule persoane.

— Așadar, cât de mult ar însemna asta?

— Până mâine. E aproape sigur că-n noaptea de mâine o să putem trece la fapte.

André dădu din cap. Inițierile aveau loc întotdeauna noaptea.

— O să-mi pot vizita tatăl înainte de a pleca?

— Nu, fiindcă nu mai poți părăsi acest loc înainte de a fi depune legământul de templier. Dar Sieur Henri poate veni să te vadă aici, dacă izbutește să-și facă timp. O să te primim mâine noapte și o să pleci la drum a doua zi, așa că ar fi cel mai bine să-i trimiți vorbă să vină în vizită mâine. Și nu uita să-l previi să nu-i spună nimic regelui. Tăcu, apoi adăugă: Lasă asta. O să mă ocup eu însumi. Te mai tulbură și altceva? Pari… îngrijorat.

De St Clair ridică din umeri.

— Ceremonia, presupun. Înălțarea. N-am idee la ce să mă aștept. E complicată?

Păru indiscutabil ușurat când îl văzu pe maestrul veteran la novicilor lăsându-se pe spate pe taburetul său și zâmbindu-i larg.

— E o ceremonie secretă, messire de St Clair. Știi asta. Dar nu e o Înălțare. Crede-mă pe cuvânt, dacă vrei, și fii încredințat că n-are nimic complicat sau semnificativ.

Justin se ridică și traversă încăperea, apropiindu-se de un dulap lipit de perete, căruia îi deschise o ușă, pentru a scoate o

sticlă plată, cu fundul neted, și două cupe din corn. Turnă două porții generoase de lichid auriu din sticla pe care o astupă și o puse la loc înainte de a închide iarăși dulapul. Aduse cupele la masă.

— Mied, spuse, întinzându-i lui André una dintre ele. Dumnezeu l-a creat pentru asemenea momente.

Sorbiră amândoi, cu priviri laudative, iar Justin se așeză din nou.

— În primul rând, adu-ți aminte cum a luat naștere ceremonia asta. La început, au fost nouă Frați Fondatori și toți făceau parte din confreria ordinului, singurul ordin care exista pe atunci – Ordinul Renașterii din Sion. Prin propriile lor forțe, fondatorii au dus la bun sfârșit misiunea ce li se încredințase, dezgroparea comorilor ordinului, transformând astfel în faptă renașterea care îi dăduse numele. Pe urmă s-a numit, simplu, Ordinul din Sion, cu toate că, spre deosebire de renaștere, lucrarea sa e departe de a fi deplină. Luă încă o înghițitură. Firește că, atunci când s-au întors în Europa aducând ceea ce găsiseră, au izbutit să-i impresioneze și să-i înspăimânte pe toți membrii din ierarhia superioară a Bisericii, astfel încât, în strădania lor de a-i împăca pe frați și de a păstra taina din jurul descoperirii, i-au copleșit cu laude și cu aclamații pe bărbații care își spuneau Oștenii Săraci ai lui Iisus Hristos, dar erau cunoscuți de toți ceilalți sub numele de cavaleri ai muntelui Templului. Iar recruții au început curând să se-mbulzească în jurul stindardului lor, cerând să se alăture ordinului noilor cavaleri, cum îl numea sfântul Bernard. Și așa a luat ființă ordinul templierilor. Dar niciunul dintre novicii care se îngrămădeau acum în jurul muntelui Templului nu era membru al Ordinului din Sion, iar discreția celor nouă Frați Fondatori era bine cunoscută, cu toate că, atâta vreme cât confreria era secretă, nimeni nu știa ce implică. Astfel, pur și simplu din nevoia de autoapărare și de protecție a frăției, Hugues de Payens și cei opt prieteni ai săi au născocit un nou ritual, menit să-i mulțumească pe cei care cereau o inițiere, niște însemne secrete și niște ritualuri tainice. Au decretat că toate inițierile aveau să se facă noaptea, în întuneric, și au inventat ceremonii noi din nimic, ceremonii care s-au preschimbat, de atunci, în tradiții, fiind respectate aproape cu venerație. Nouăzeci de ani de celebrare le-au făcut să pară pline de semnificații amenințătoare, dar au început prin a fi niște absurdități și tot

absurdități au rămas. Șovăi. Nu uita că, spunând asta, nu am nicidecum intenția de a-i respinge, fără pic de respect, pe toți frații mei templieri. Poate că n-au știință de carte și nu i-a învățat nimeni bunele maniere așa cum s-ar fi cuvenit, dar mulți dintre ei, inclusiv Mistreții Templului, și-au devotat viețile credinței și și-au făcut o vocație din a o dobândi, deși în sensul bisericesc, creștin. Ceea ce este demn de o mare admirație, chiar și în ochii noștri, care le observăm eroarea dintr-un punct de vedere străvechi și privilegiat. Putem să considerăm că sunt călăuziți pe căi nepotrivite, dar nu ne putem gândi la ei ca la niște neghiobi, de vreme ce sinceritatea lor e mai presus de orice îndoială, iar greșeala lor e cea care a sleit lumea. Tu, frate, ai fost suficient de norocos pentru a fi înălțat în Ordinul de Sion, ai muncit și ai învățat cu sârguință pentru a face fiecare pas de pe calea către statutul tău de acum. În Ordinul Templului nu vei regăsi nimic din această strădanie și nimic care să-i semene. Ritualurile prin care vei trece sunt, într-o foarte mare măsură, lipsite de sens și întreaga muncă pe care trebuie s-o depună un bărbat pentru a urca în rang ține de pregătirea ostășească – instrucție și luptă. Ești deja expert în aceste domenii, de aceea, crede-mă, nu ai de ce să te temi de ritualurile de inițiere. În clipa în care vei pătrunde în Camera Consiliului pentru începerea ceremoniei, vei fi trecut deja prin toate încercările care ți s-au pregătit, și acceptarea ta va fi garantată. Ritualul din Cameră e o simplă confirmare, în beneficiul congregației Templului. Vor exista și alte ritualuri, la care poți lua parte din când în când, când se ivește ocazia, dar și acestea vor fi secrete, ascunse sub izolarea Templului, fiind cunoscute numai de frații noștri.

Își înălță cupa în semn de salut, André îi răspunse și băură amândoi, până la fund, lichidul dulce, arzător, apoi Justin râgâi zgomotos și se ridică în picioare.

— Iar de-acum încep să mă ocup de aranjamente. O să-l trimit pe unul dintre frați la tatăl tău, ca să-l invite aici mâine, pe la mijlocul după-amiezii, avertizându-l să nu spună nimic nimănui și mai cu seamă regelui. Crezi c-o asta o să-i impună să păstreze tăcerea?

— Da, frate Justin, i-o va impune.

•

În după-amiaza următoare, André de St Clair era în curtea povârnită a castelului, unde se antrena din greu de o oră, învârtindu-și sabia și crestând stâlpul vertical pentru instrucție, până ce începuse să creadă că n-avea să mai fie niciodată în stare să-și miște brațele, când fu abordat de un frate sergent, care îl anunță că fratele Justin dorea să-l vadă imediat.

Îl găsi pe maestrul novicilor acolo unde îl lăsase în ziua precedentă, aplecat asupra mesei lungi din camera sa, și, în clipa când dădu cu ochii de el, știu că nu mersese totul așa cum plănuiseră.

— Ce e? începu el. Ce s-a întâmplat? De Troyes n-a fost de acord cu ideea ta?

Privirea pe care i-o aruncă fratele Justin era pe jumătate furioasă, pe jumătate nedumerită.

— Ce tot spui acolo? Nu, de Troyes a fost întrutotul de acord. În privința asta, totul e sub control. Dar tatăl tău n-o să vină să te viziteze.

— De ce? A spus c-o să fie aici la mijlocul după-amiezii.

— Da, așa a spus, dar asta a fost înainte de a izbucni nebunia din oraș.

— Ce nebunie? Ce se petrece?

— Nu știi? Da, e clar că nu. Ei, bine, nu e nimic neobișnuit. Seniorul tău și-a amintit, pur și simplu, încă o dată că el îi urăște pe evrei, așa că acum oștenii întorc orașul cu susul în jos, scoțându-i de oriunde îi găsesc.

— Pe cine scot afară, pe evrei? În Limassol nu e niciunul.

— Evrei sunt peste tot, messire de St Clair, dacă vrei să-i cauți cu atenție, dar persecuția împotriva lor e o crimă în ochii lui Dumnezeu. Cineva a stârnit această ultimă nebunie la un moment dat, înainte de amiază, dar nu știu despre ce-a fost vorba. Știu doar că povestea l-a ațâțat pe Richard, care a poruncit să fie întemnițați toți evreii din Cipru. Și, de vreme ce e convins că Isaac Comnenus e evreu, a scos toată oastea și a adunat-o pe una dintre plajele dintre porțile cetății și port, pregătindu-se să pună mâna pe el. E, într-adevăr, o nebunie. Oricum, ca maestru de arme, tatăl tău e în mijlocul evenimentelor, dar și-a găsit timp să trimită vorbă și să-ți ureze succes în cazul când n-o să vă vedeți înainte de plecarea ta spre Acra.

— Cum de știe că plec la Acra?

— I-am cerut omului meu să-i spună, ca explicație pentru dorința ta de a-l vedea azi.

— Și de ce ești furios din pricina asta?

— Furios? Nu sunt furios. Sunt pur și simplu frustrat fiindcă nu reușesc să dau de unii dintre oamenii care aș fi vrut să ia parte la ceremonia din noaptea asta. Putem s-o oficiem, așa că să fii pregătit la o oră după căderea întunericului, dar vor lipsi cinci sau șase dintre cei care aș fi vrut să fie acolo. A, bine, o să stăm cu toții de vorbă după asta. Iar mâine o să pleci spre Acra pe o galeră rapidă, una dintre cele mai bune ale ordinului, având asupra ta mesaje pentru ofițerul senior al Templului de acolo și cred că acesta este, în momentul de față, însuși mareșalul, un cavaler din Languedoc cu care ai în comun numele de botez, André. Se numește André de Lallières, din Bordeaux. Asta îți spune ceva?

— Nu, ar trebui?

— Mă gândeam c-ar fi posibil să-l cunoști. E unul dintre ai noștri. Înălțat în aceeași zi cu mine, iar familia lui face parte dintre clanurile inițiale. Fii pregătit pentru la noapte. O să fii chemat de doi cavaleri.

— Cum trebuie să mă-mbrac?

— Exact așa ca acum. Cu giulgiul tău de fecioară. Ei ți-l vor scoate și te vor învești oficial după inițiere. Acum du-te și lasă-mă să fac ceea ce am de făcut între timp.

Restul zilei se scurse cu o încetineală ce i se păru lui de St Clair de necrezut, dar trecu în cele din urmă, iar el începu să aștepte cu nerăbdare imediat ce asupra cetății se lăsă întunericul.

Opt ore mai târziu, în zorii zilei de 17 mai, stătea pe unul dintre digurile din port, flancat de doi cavaleri ale căror veșminte nu erau atât de noi și de frapante ca ale sale. Purta o tunică de un alb desăvârșit, cu cruce roșie și strălucitor de nouă, niciodată îmbrăcată până atunci, tunica templierului cu drepturi depline. Aceasta acoperea un costum de zale atât de nou încât era țeapăn, aidoma cizmelor grele, tot nou-nouțe, înalte până la genunchi, care îi protejau picioarele. Gluga de zale ce îi ocrotea capul îi crea o senzație stranie, ca și cum s-ar fi strâns întruna, dar coiful pe care îl purta deasupra ei părea solid și comod. Propria sa sabie, darul lui Richard, îi atârna de mijloc, iar în spatele lui stătea servitorul său personal, un frate sergent trecut

în serviciul lui în acea dimineață, pe timp nelimitat, și a cărui principală îndatorire era să-l păstreze atât pe Sieur André, cât și armura, echipamentul și armele sale personale în cea mai bună stare și oricând gata de luptă. De St Clair se întinse și își încovoie umerii sub strânsoarea neobișnuită a platoșei. De când intrase în rândurile novicilor nu mai purtase un costum întreg de zale și, în timp ce privea cum se apropie barca trimisă să-l ia, se întrebă de cât timp avea să fie nevoie ca să se obișnuiască iarăși cu asta.

Barca se izbi de dig la mică distanță de picioarele sale și André se întoarse spre însoțitorii săi, luându-și rămas-bun în timp servitorul său încărca la bord cele două cufere cu lucrurile lor, pe urmele cărora urcă și el. Fratele Justin, neobișnuit de strălucitor într-o tunică albă curată și în costumul lucios de zale, îi ură drum bun, iar celălalt cavaler, Étienne de Troyes în persoană, îi atârnă de gât cilindrul de piele tare ce conținea misivele, apoi se îndreptă de spate într-un salut protocolar și îi ură noului cavaler succes deplin în misiunea din Țara Sfântă. Mica barcă fu împinsă de lângă dig și cârmi către galera care avea să-l ducă pe André de St Clair în Outremer, împreună cu mesajele pe care le purta asupra sa.

8.

Creeee…

Țipătul strident, îndepărtat, atrase ochii lui André de St Clair către șoimul care atârna deasupra lui, la o înălțime imposibilă, ca un grăunte de praf plutind pe albastrul desăvârșit al cerului dimineții. Neclintit, cu capul aplecat mult spre spate, André îl privi lăsându-se, în tăcere, în voia curenților ce îl susțineau acolo, sus, urcând și plutind lin pe perna de aer apăsată ușor, dar ferm, pe aripile larg deschise. În timp ce o privea ținându-și respirația, forma întunecată se modifică și se năpusti în jos, descriind un arc larg, până ce aripile prinseră să i se agite iarăși, urcând-o cu ușurință înapoi, la înălțimea de mai înainte.

— Cât de mare crezi că e creatura aia?

Vocea venea din spatele lui și André clătină din cap.

— Greu de spus, răspunse el. Sus nu e nimic cu care s-o compari, nici măcar vreo altă pasăre. Ar putea avea aripi tot atât de ample ca deschiderea brațelor tale, privită de aici, sau ar putea să fie de două ori mai mică și la numai jumătate din distanța la care ni se pare că se află.

— Crezi că e posibil s-o controleze cineva?

— Mă îndoiesc. De St Clair nu-și dezlipea ochii de zburătoarea din zare. Cei mai mulți șoimari își țin păsările cu glugă până ce văd vânatul și le eliberează abia atunci, trimițându-le direct către pradă. Sunt făpturi sălbatice și se întorc în sălbăticie dacă li se ivește ocazia, indiferent cât ar fi de bine antrenate. De aceea șoimarii le păzesc cu atâta gelozie. Nu le place să-i vadă pe ucigașii lor neprețuiți zburând liberi de colo-colo un timp prea îndelungat.

— Vorbind despre timp, suntem aproape la amiază și se pare că am căzut de proști.

De St Clair își desprinse privirea de șoim și se ridică în picioare în scări, întinzându-și brațele deasupra capului și numărând rar, cu voce tare, până la douăzeci. Apoi își încovoie umerii și își întinse orizontal brațele, ținându-și gâtul nemișcat în timp ce se răsuci încet, de mai multe ori, dintr-o parte într-alta, trăgându-și pe rând fiecare cot către spate, cât mai mult cu putință și mârâind ușor la fiecare efort. Acestea odată încheiate, își roti capul, exagerat de mult, de trei ori spre dreapta și de alte trei ori spre stânga, pentru ca abia apoi să smucească de hățuri și să răspundă la comentariul celuilalt.

Erau în data de 30 mai a anului 1191, iar el se afla de-acum în Acra de zece zile, în timpul cărora făcuse cercetări în privința locului în care se găsea vărul său, Sieur Alexander Sinclair, explicând cine era el însuși și oferind o recompensă substanțială oricui ar fi putut mijloci o întâlnire între ei doi. Procedase astfel fără nicio îndoială și fără teama că i-ar fi putut contesta cineva dreptul de a face ceea ce credea de cuviință. Scrisoarea pe care o adusese din partea lui de Troyes le explica succint ofițerilor Templului care coordonau asediul cetății Acra că de St Clair se afla în Outremer într-o misiune specială în beneficiul ordinului și trebuia să se bucure de o cooperare deplină și de tot ajutorul pe care îl cerea. Acum schiță o jumătate de zâmbet și vorbi peste umăr.

— N-am căzut de proști, Harry. Poate numai eu, nu și tu. Ai venit aici la invitația mea, pentru a-mi ține companie, iar în asta nu e nimic prostesc. Firește, cu excepția cazului în care te consideri un prost fiindcă mi-ai acceptat invitația. E posibil ca gazda noastră să fi întârziat, pur și simplu, din cauza unui fapt neașteptat. Ni se întâmplă tuturor, din când în când.

Zâmbea când își răsuci calul în loc, până ce putu să-l vadă pe bărbatul din spatele său, dar Sieur Harry Douglas nu era într-o dispoziție potrivită pentru a-i întoarce zâmbetul. Stătea încruntat, dezaprobând tot ce avea legătură cu expediția aceea, pe care o considera neautorizată și care presupunea un risc inutil.

În dimineața aceea, cu mult înainte de răsărit, fără să spună nimănui despre plecarea lor și despre locul unde se duceau, își părăsiseră camarazii, care își aveau tabăra într-o oază numită de ei Jappir, aflată la o distanță de numai o oră de mers călare de liniile asediatorilor Acrei. Pornind de acolo, călăriseră către interiorul continentului, iar acum pătrunseseră deja adânc într-un teritoriu ostil, parcurgând mai bine de cincisprezece kilometri, și aveau în față un peisaj pe care Harry nu și l-ar fi imaginat niciodată înainte să dea cu ochii de el. Erau înconjurați de un ocean de stânci, o câmpie întinsă de bolovani cu marginile netezite, rotunjite, de toate formele și dimensiunile, unii mari cât o casă, alții cât un castel, iar alții, pietricelele din acel tablou, abia atingând dimensiunile unor care cu fân, sau ale unor colibe țărănești. Oricare putea ascunde un grup de bărbați, iar Harry și André nu aveau destui ochi pentru a privi printre ele, supraveghindu-le așa cum ar fi trebuit. Era tot ce putea face Harry ca să reziste tentației de a-și mișca întruna calul, pentru a putea scruta orizontul fără încetare.

Își îmboldi bidiviul cu genunchii și călări încet în jurul unui grup de pietroaie masive ce încorona vârful unui deal minuscul, cel mai înalt punct de pe o distanță de câțiva kilometri. Păreau să nu fie mai mult de șase, dar ocupau cu precizie centrul micii coline și erau îngrămădite laolaltă, de parcă ar fi fost adunate și așezate acolo de un uriaș. Erau, totodată, destul de mari ca să fie vizibile de departe, cel mai semeț dintre ele ridicându-se mult mai mult decât capul lui Harry, ca un monolit conic, sculptat de nisip, de peste două ori mai înalt decât era el, în șaua calului.

— Poți să râzi cât vrei, de St Clair, spuse, cu voce scăzută, cercetând orizontul din priviri, dar nu-mi place nimic din toată povestea asta. Cred că ești nebun fiindc-ai venit aici, iar eu sunt și mai nebun fiindcă te-am însoțit. Mă simt bine în prezența ta și uneori ești un nemernic amuzant, dar asta, asta e demență curată. Acolo s-ar putea afla acum legiuni întregi de jivine împuțite, privindu-ne din spatele fiecărei stânci pe care o vedem sau poate chiar ochindu-ne, și n-am reușit să le zărim înainte de ne omorî. Hai să plecăm, pentru numele lui Dumnezeu. Chiar dacă am fi încercuiți din toate părțile, așa am avea măcar iluzia că ne putem salva fugind printre pietroaie.

André de St Clair clătină din cap cu blândețe.

— Nu mă-ndoiesc că s-ar putea să ai dreptate, prietene. Iar Dumnezeu și toți sfinții știu că talentul tău de a-ți păstra pielea lașă întreagă și de neatins e legendar. Dar eu cred că ar fi o greșeală să plecăm atât de repede. Bărbatul pe care am venit să-l întâlnim aici ar putea avea, așa cum spuneam, motive perfect întemeiate pentru a fi în întârziere.

— Numești asta a întârzia? S-au scurs cu câteva ore mai mult decât la o simplă întârziere.

— O oră, Harry, în cel mai rău caz. Nu mai mult de atât. Noi am ajuns mai devreme.

— Ei, mă bucur cel puțin că nu l-ai numit Sinclair.

André îi aruncă o privire grăbită.

— Asta ce vrea să-nsemne?

— Individul ăsta ar putea fi oricine. Chiar și un bandit musulman, care speră să ne ia prizonieri pentru răscumpărare. N-avem nicio dovadă că e omul pe care-l cauți.

— Nu, n-avem. Dar n-avem nici vreo dovadă că n-ar fi. Așa că o s-așteptăm. Și, cu ajutorul lui Dumnezeu, o să vedem.

Trase de hățuri și își îmboldi calul, apropiindu-l de marginea dealului, iar Harry înaintă ca să i se alăture, privind lung asemănarea sinistră a numeroaselor stânci din acea întindere stranie a deșertului. De St Clair își arcui din nou trunchiul, ridicându-și coatele îndoite la înălțimea umerilor și trăgându-le către spate.

— Jupâne Douglas, spuse el, acum am de gând să cobor din șa, ca să-mi întind picioarele și să aștept stând o vreme confortabil. Ar trebui să faci același lucru. Și, între timp,

gândește-te la altceva despre care să vorbim... ceva plăcut și optimist.

Celălalt nu răspunse, dar amândoi descălecară și își făcură de lucru slăbind chingile șeilor, ca să le ofere animalelor un scurt răgaz.

— Oameni buni, nu v-a învățat nimeni că nu trebuie să lăsați niciodată garda jos?

Vocea venea exact din spatele lor, de atât de aproape încât vorbitorul nu fusese nevoit să strige, și cei doi se întoarseră cu o asemenea iuțeală, bâjbâind după arme, încât oricine i-ar fi văzut ar fi râs de consternarea lor. Harry Douglas reacționă mai repede decât de St Clair. Sabia lui ieși din teacă în momentul când își încheia mișcarea de răsucire și o ridică pe jumătate, pentru atac, înainte ca semnificația imaginii pe care o avea în fața ochilor să capete sens. André nu reușise să își păstreze atât de bine echilibrul la auzul vocii străinului și fu nevoit să-și schimbe rapid poziția picioarelor înainte de a se răsuci pe călcâie, iar mâna abia apucase să i se închleștеze pe mânerul sabiei când realiză peste ce dăduse cu ochii și își îndreptă imediat spatele. Nu lăsă arma din mână – absurditatea unui asemenea comportament naiv îi fusese vârâtă în cap cu ani în urmă – dar simți încordarea împrăștiindu-se tot atât de repede cum apăruse și își roti privirea în toate părțile, în căutarea altor oameni. Dar nu văzu niciunul. Bărbatul din fața lor era singur.

— Cine ești?

Harry puse întrebarea înainte ca de St Clair să fi avut timp s-o formuleze.

Străinul abia dacă se osteni să-i arunce o privire.

— Cine aș putea fi? Pe cine vă așteptați să găsiți aici, atât de departe în inima deșertului și la această oră a zilei? Sunt Alexander Sinclair.

Era tot ce trebuia să spună și André își simți inima tresăltând cu ușurare în piept, fiindcă nu se îndoise de identitatea nou-venitului, ci de propria sa capacitate de a-și recunoaște vărul după atâția ani. Acum își dădu seama că, poate, ar fi recunoscut chipul, așa schimbat cum era, dar glasul, profund și cu o rezonanță neobișnuită datorită accentului scoțian, rămăsese același și era de neconfundat. Însă, înainte de a scoate vreun cuvânt, privirea străinului se mută de la Harry către el.

— Tu ești tânărul André, asta o pot spune. Îți țin minte ochii și strâmbătura minusculă a nasului. Dacă n-ai fi pomenit despre ea în mesajul pe care mi l-ai trimis, nu ți-aș fi răspuns niciodată. Acum n-am prea multe legături cu oamenii.

De St Clair zâmbi, simțindu-se cuprins de euforie, pentru că, după sosirea în Outremer, auzise prea puține vorbe bune despre omul acela și începuse să creadă că era posibil ca vărul lui să fi întors cu adevărat spatele tuturor lucrurilor cu care avusese cândva de-a face. Însă acum, la câteva clipe de când îl avea din nou în fața ochilor, știa, în adâncul inimii sale, că Alec Sinclair nu era nici măcar cu o iotă mai prejos decât fusese întotdeauna, că nu se schimbase deloc. Era înalt și uscățiv, cu ochii negri, cu chipul supt, cu picioare lungi, cu umeri lați, puternici. Barba cenușie ca fierul era tunsă scurt și, laolaltă cu marginile glugii strâmte de zale pe care o purta sub coif, îi scotea în evidență liniile adânc dăltuite ale feței. Era îmbrăcat în costumul complet al unui cavaler templier senior, cu cruce neagră cu brațe egale brodată în stânga a pieptului, în partea de sus a tunicii albe, cu cruce prelungă, roșie, în față și pe spate. Zalele platoșei și ale glugii sale aveau aspectul lucios despre care André aflase deja că era urmarea anilor petrecuți în uscăciunea deșertului, unde erau frecate și lustruite de nisipul purtat de vânt, și purta o sabie cu lama lungă, legată cumva astfel încât să-i atârne pe spate, între umeri. Din acea singură privire, observă că și jambierele lui Sinclair era diferite, lungi mai degrabă până la gleznă decât până la pulpă și evazate de la genunchi în jos, astfel încât puteau fi purtate pe deasupra cizmelor de călărie, grele și cu talpa groasă.

— Atunci mă bucur că am scris mesajul așa cum am făcut-o, zise el, ca răspuns, încă păstrându-și zâmbetul larg. Dar n-a fost vorba de nicio subtilitate. M-am gândit, pur și simplu, că era posibil să ții minte întâmplarea. Mă bucur că ne-am întâlnit, vere. A trecut mult timp, atât de mulți ani. Și salută-l pe cel mai bun prieten al meu, unul dintre compatrioții tăi, Harry Douglas. Harry, acesta e vărul meu, Sieur Alexander Sinclair.

Întinse brațul și Alec i-l prinse cu o mână fermă, zâmbind cu ochii uimitor de strălucitori și de calzi pe care André și-i amintea atât de bine. Însă acesta din urmă își răsuci brațul cu o mișcare subtilă și strânse în amândouă mâinile sale mâna lui Alec, care, cu excepția unei clipe când în ochi îi licări surprinderea, nu se

trădă prin nicio altă reacție, dar răspunse cu strânsoarea pereche a confreriei. Apoi se întoarse spre Harry, cu care dădu, de asemenea, mâna, de data asta inițiind el strângerea, la care nu primi niciun răspuns.

— Mă bucur că ne-am întâlnit, Sieur Harry Douglas, spuse. Ai idee despre ce vorbim, prietenul tău de aici și cu mine?

Când Harry clătină din cap, Sinclair râse, un singur sunet adânc, din fundul gâtului, înghițit înainte de a apuca să se audă pe de-a-ntregul.

— Ciocul ăsta al lui, îi spuse. Cu strâmbătură cu tot. Asta i-am făcut-o eu, într-o după-amiază de vară, când era prea mic ca să fie în stare și de altceva decât să fie rănit. M-am întors în pripă, să văd ce face, și el era acolo, chiar în spatele meu. Coada lăncii pe care o țineam sub braț l-a lovit dintr-o parte când m-am răsucit și i-a strivit nasul de obraz. Ceea ce a reprezentat o îmbunătățire însemnată, fiindcă de pe când era un băiețel avea o figură prea drăgălașă, dar eu am fost chinuit de vinovăție pentru cel puțin o oră. Făcu o pauză teatrală. Ei, a părut să fie o oră. Dar, cinstit vorbind, e posibil să fi fost mai puțin.

Tăcu, se uită de la unul la celălalt și adoptă o expresie mai sobră.

— Trebuie să fi auzit, fără îndoială, cât de schimbat sunt de când m-am întors din captivitatea printre păgâni.

Li se adresase amândurora, dar se uita la André, care dădu din cap, întorcându-i cu sinceritate privirea.

— Așa e, am auzit niște caraghioslâcuri, dar, după cum vezi, nu ne-au împiedicat să venim în căutarea ta.

— Da, și dacă aș fi fost sigur că tu erai cel care mă căuta, nu v-aș fi adus atât de departe în deșert ca să ne vedem. Dar am învățat că, în zilele noastre, foarte puțini oameni sunt demni de încredere, iar eu n-am fost, de la bun început, din cale afară de încrezător. Pornind de la modul în care era scris mesajul, m-am gândit că era posibil să fii cel care spuneai că ești, dar n-am mai auzit nimic despre tine de la ultima noastră întâlnire, de acum mai bine de doisprezece ani. Nu era imposibil să-i fi istorisit povestea cuiva care să fi avut ideea de a profita de ea ca să mă scoată din ascunzătoare. Și mai era posibil să te fi folosit cineva împotriva mea. Dar iată-te aici în carne și oase, un cavaler al Templului, și îmi dau seama că ai rămas același flăcău pe care l-am cunoscut și care mi-a plăcut. Ce mai face doamna, mama

ta? N-am încetat niciodată să-i fiu recunoscător pentru felul în care m-a adoptat în anul acela.

— A murit acum câțiva ani, dar și-a amintit întotdeauna de tine cu drag. Te pomenea adesea, chiar și după ce trecuseră ani de la plecarea ta. Dar tata e bine sănătos și, așa vârstnic cum este, vine în Outremer împreună cu Richard, fiind maestrul său de arme. De ce, întrebă el, înainte ca vărul său să fi putut reacționa, ar fi vrut cineva să te scoată din ascunzătoare, Alec? Și, fiindcă a venit vorba, de ce te ascunzi?

— Oh, e o poveste lungă, potrivită pentru un alt moment și pentru un alt loc. Dar mă întristează vestea despre mama ta. De-asta te-ai ostenit atât ca să mă găsești? Are vreo legătură cu… problemele de familie?

— Da.

— Presupun că vrei să stăm de vorbă ca niște oameni din familii prietene.

— Oh, da, într-o foarte mare măsură. Am multe să-ți povestesc. Dar, înainte de asta, trebuie să-mi spui cum ai reușit să te furișezi lângă noi fără niciun zgomot.

— Fără niciun zgomot? Voi doi făceați atâta gălăgie, încât aș fi putut ajunge în spatele vostru călare, însoțit de o trupă întreagă, fără să mă auziți.

— Poate că am făcut gălăgie câteva clipe, dar unde ai stat până atunci? De unde-ai apărut?

Alec Sinclair zâmbi.

— Eram ascuns, privindu-vă și ascultându-vă. În apropiere, așa cum ai bănuit, dar să mă ierți dacă n-o să vă spun exact unde anume. Însă o să-ți mărturisesc că am ales acest loc pentru că îmi oferea posibilitatea de a mă ascunde și de a vă ține sub observație.

Vărul său îi cântări o clipă vorbele, privind meditativ în jur, apoi dădu din cap.

— De acord. Dacă secretul ar fi fost al meu, nici eu nu l-aș fi dezvăluit.

— Și, vorbind despre secrete, se amestecă Harry Douglas, știu că aveți anumite lucruri de discutat – probleme confidențiale de familie, care nu mă privesc – așa că vă las să stați de vorbă. Acum, că ești aici, sunt gata să cred că nu ne pândesc niciun fel de jivine ticăloase, așteptând să ne atace. O să scot șeile de pe cai și o să-i hrănesc cu niște ovăz, apoi o să fac o plimbare

printre stânci, încercând să dau de urma calului dumitale, Sieur Alexander, fiindcă-mi închipui că n-ai venit până aici pe jos, îmbrăcat complet în armură. Dacă mă rătăcesc, o să fluier cât mai tare, așa că vă rămân îndatorat dacă vă țineți câte o ureche ciulită. Așadar, în ce parte să-ți caut calul?

Sinclair își înălță mâna, un gest lent, elaborat, arătând spre nord, iar Harry dădu din cap, în semn că înțelesese și vru să se îndepărteze, conducând cei doi cai, dar Sinclair îl opri iarăși.

— Știu că ești în regatul ăsta de o bună bucată de vreme, dar mă-ndoiesc că ai mai fost vreodată *aici.* Umblă cu grijă printre stânci. Ține ochii larg deschiși, păstrează-ți cumpătul și nu-ți vârî mâinile goale în nicio deschizătură. Locul ăsta e un adevărat paradis pentru vipere.

Harry dădu din cap.

— Multe mulțumiri. Promit c-o să-mi țin mâinile acolo unde le pot vedea tot timpul.

•

— Pare să fie un om de treabă, spuse Alec Sinclair, când Harry dispăru dincolo de un pietroi, ducând de frâu cei doi cai. Dar e scoțian, așa că n-ar trebui să fiu surprins. Totuși, nu vorbește ca un scoțian.

— E un om de treabă, în toate privințele, răspunse André, cu voce scăzută, și nu e omul *nimănui*, ceea ce e mult mai important și pare să nu fie ceva obișnuit pe aici. Frații templieri, cavaleri și sergenți deopotrivă, par să-l venereze într-un fel, iar asta îl stânjenește și, cel mai adesea, evită prezența oricui. Din câte am auzit, a fost întotdeauna tăcut, dar acum e unul dintre cei mai vestiți cavaleri din Outremer și asta nu-l ajută să se simtă mai în largul lui.

Sieur Alexander arătă către doi bolovani mici, apoi își întinse mâna peste umăr și trase sabia uriașă pe care o purta în spate.

— N-am putea vorbi stând jos? Sunt în picioare de câteva ore. Sper c-o să mă ierți fiindcă am scos sabia, dar nu mă pot așeza când e la locul ei.

Păși într-o parte și sprijini cu grijă sabia cu lamă lungă de o piatră, în poziție verticală.

— E o armă care face impresie. Nu cred c-am mai văzut alta ca ea.

— Atunci n-ai fost niciodată în Scoția. E o sabie lată, cu două tăișuri, și se poate mânui cu oricare dintre mâini. Acolo e ceva obișnuit.

— Lama trebuie să aibă un metru și jumătate.

— E cu siguranță destul de lungă ca să țină tăunii la distanță când o rotești deasupra capului.

André râse și studie din nou lama impresionantă, măsurându-i lățimea cu palma în zona de sub mânerul în cruce.

— Despre ce vorbeam?

— Despre prietenul tău. Spuneai că nu se simte în largul lui. De ce?

André își încrucișă brațele la piept.

— Păi, e călugăr, și unii dintre ei își fac o religie din a se simți stingheriți. Dar, dacă e să mă gândesc serios la un motiv realist, aș zice că se simte vinovat fiindc-a scăpat din dezastrul de la Hattin. Cu câteva zile înainte de luptă, se afla la izvoarele din La Safouri, împreună cu restul oștirii, dar a fost trimis cu niște misive către garnizoana din Ascalon în noaptea dinainte ca de Chatillon și amicii săi să-l convingă pe regele Guy să părăsească oaza și s-o pornească drept spre Tiberias. Iar cei mai mulți dintre prietenii lui au sfârșit apoi prin a-și pierde viața.

— Și crezi că el se simte vinovat fiindcă a supraviețuit? Atunci ar trebui să stau de vorbă cu el. Am fost acolo în ziua aia și crede-mă când îți spun că Harry n-are de ce să se mustre fiindcă a avut norocul de a se afla în altă parte. Dar cum de-a ajuns în Acra?

— Pentru că a ieșit din Ascalon croindu-și drum cu sabia, chiar înainte de căderea cetății, și și-a petrecut următoarele luni familiarizându-se cu pământul Palestinei, pe care l-a străbătut uneori călare, dar cel mai adesea pe jos. Întreaga regiune era un haos, fiindcă, după Hattin, musulmanii deveniseră invincibili, iar ai noștri abia dacă puteau aduna o oaste de călăreți. Toate cetățile din Regatul Latin au fost cucerite, după cum știi, și se pare că Harry s-a aflat întotdeauna acolo, de obicei în inima luptei. A fost rănit de câteva ori, dar a scăpat cu viață de fiecare dată, iar lumea a început să spună că e invulnerabil. Într-o vreme când nu exista nicăieri niciun ofițer senior, care să facă un plan de luptă sau să preia comanda, oamenii s-au adunat în jurul lui Harry, obligându-l să le fie comandant, cu toate că el

nu-și dorea așa ceva. Și, în cele din urmă, a condus pe drumul către Tyr o mică oaste istovită și zdrențăroasă.

— Știi cu cât timp în urmă s-a întâmplat asta?

— Nu, dar Harry îți poate spune. Trebuie să fi fost la vreo jumătate de an după Hattin.

— Da, cel puțin. Așa că a ajuns la Tyr. Probabil că, după atât timp, i-au sărbătorit sosirea.

— Mi s-a povestit că au încercat, pentru că însoțitorii săi îl ridicau în slăvi oriunde se opreau și Dumnezeu știe că, în zilele acelea, francii aveau nevoie de eroi... în primul rând, de eroi cuceritori, dar, în lipsa acestora, și de eroi sfidători. Mai ales în Tyr.

Alec Sinclair dădu din cap. Din întreaga Țară Sfântă, Tyrul rămăsese singura cetate aflată în stăpânirea creștinilor, singurul loc care nu căzuse încă în mâinile sarazinilor, și, în săptămânile și lunile de după Hattin, rămășițele oștilor creștine o umpluseră, revărsându-se în interiorul ei. Conrad de Montferrat, baronul neamț care smulsese cetatea din ghearele lui Saladin cu o clipă înainte de a fi pierdută pentru totdeauna, o condusese impunând o disciplină de fier și chiar pretinzând suzeranitatea asupra templierilor supraviețuitori adăpostiți acolo, fapt ce spunea de la sine cât de jos căzuse steaua Templului după Hattin.

— La Tyr erau mai puțin de o sută de templieri – cavaleri și sergenți – la sosirea lui Harry, iar printre însoțitorii lui nu se aflau decât încă trei. Însă Gerard de Ridefort se afla deja în cetate.

— Și nu pe deplin mulțumit de situație, din câte am înțeles.

— Așa s-ar părea.

Nu era nevoie ca vreunul dintre ei să spună mai multe despre acest subiect. De Ridefort, un coleric notoriu, intolerant în cea mai mare parte a timpului, fusese redus, în Tyr, la o neputință ce dădea în clocot, căci detesta, cu amărăciune, atât subordonarea sa față de Conrad, cât și faptul că asta îl obliga să accepte ordinele neamțului și să i se supună cu umilință, sub amenințarea expulzării din cetate, împreună cu toți cavalerii lui. În mintea sa, Marele Maestru nu se îndoia câtuși de puțin că de Montferrat l-ar fi alungat fără ezitare, împreună cu congregația lui, la primul semn de nesupunere sau de împotrivire, și le-o spusese templierilor săi. Nu făcea niciun secret nici din măsura

în care îl scârbea faptul că el însuși, ca întruchipare a Ordinului Templului, nu putea face nimic pentru a opune rezistență sau pentru a schimba starea lucrurilor, căci rămăsese fără întreaga ierarhie de comandă, fără a mai vorbi de pierderea a patru cincimi dintre oamenii săi, în timpul și după încheierea bătăliei de la Hattin. Se limita la a privi și la a aștepta să vină vremea lui, neputincios, cu chipul îndârjit și scrâșnind din dinți, conștient de toate acestea.

De Montferrat era un nou-venit în Regatul Latin, un neamț devotat, în primul rând, Sfântului Imperiu Roman, sau, cu alte cuvinte, Constantinopolului și creștinătății ortodoxe. Prin extensie și fără prea mare greutate în identificarea subtilităților implicate, în viziunea lui, ordinul militar ideal era cel al cavalerilor teutoni, înființat de împăratul Frederic Barbarossa, ceea ce însemna că alte ordine, respectiv ospitalierii și templierii, erau inferioare și mai puțin apropiate de perfecțiune. În ochii lui Conrad, era corect și indicat ca acești cavaleri teutoni să reprezinte viitoarea putere și protecție a prezenței creștine – fiind limpede înțeles că era vorba de creștinătatea *ortodoxă* – în Regatul Latin. Și, credea el, având la dispoziție un timp suficient, Regatul Latin se putea transforma, foarte bine, în Regatul German sau Teuton. Între timp, era hotărât să alunge din Ierusalim lacoma și ambițioasa creștinătate papală sau romano-catolicismul, cum i se spunea acum, inacceptabil din punct de vedere politic, care trebuia silit să se întoarcă la Roma, luându-și cu sine cavalerii și adepții franci. Și nici templierilor, nici ospitalierilor, ambii inextricabil legați de Biserica Romano-Catolică prin ițe încurcate, nu avea să le mai fie permis, după aceea, să acționeze în Outremer.

— Moartea lui Barbarossa trebuie să fi fost un șoc pentru Conrad, spuse meditativ Sinclair, iar vărul său dădu din cap.

— Da, și încă unul supărător.

— Pe de-a-ntregul. Judecă din punctul lui de vedere, dacă ți-l poți imagina. El e aici, bine instalat pe tronul pe care și l-a ridicat singur, așteptând sosirea vărului său, împăratul, cu o oaste de cinci sute de mii de oameni, suficient de puternică pentru a-i permite lui să dea oricui cu tifla, începând cu Saladin și terminând cu Richard Plantagenet și cu Filip August al Franței. Probabil că se simțea atotputernic, invincibil… Apoi se aude tropot de copite și apare un călăreț frânt de oboseală,

aducându-i vestea că lumea i s-a făcut țăndări: împăratul e mort, puternica lui armată s-a împrăștiat, toate speranțele și promisiunile nu mai sunt altceva decât fum purtat de vânt. Alec clătină din cap, cu un aer întrebător. Eu nu știu cum m-aș fi adaptat unei asemenea răsturnări de situație, unei răsturnări de o asemenea *amploare.* Dar, pe de altă parte, eu nu sunt Conrad de Montferrat. Totuși, oricine ai fi, să te prăbușești atât de repede de pe înălțimi în adâncuri… După care, abia ce căzuse la pământ, când e zguduit de o altă lovitură: Saladin îl eliberează pe de Lusignan. Sincronizarea celor două evenimente e incredibilă.

— Da, așa este – incredibilă, în adevăratul sens al cuvântului. Mă îndoiesc c-a fost o coincidență, Alec, indiferent cât de mulți oameni ar spune-o. Saladin nu e prost. L-a eliberat pe Guy punându-l să jure că n-o să mai ridice niciodată armele împotriva islamului. Toată lumea o știe și toată lumea râde de sultan, crezându-l un neghiob fiindcă habar n-avea că un creștin nu poate fi legat printr-un jurământ făcut unui păgân, sub constrângere. Dar gândește-te o clipă la asta, dacă vrei. Saladin se luptă cu noi de mulți ani și a negociat de multe ori cu ofițerii noștri de rang înalt și cu potentați. Chiar crezi că e atât de idiot încât să nu-și dea seama de disprețul plin de sarcasm cu care îl privește pe el și pe ai lui fiecare franc? Nu uita, vorbim despre omul care a unit întreaga lume islamică, din Siria până în Egipt, alăturând și contopind două califate și adunând, probabil, cea mai mare oaste care a fost strânsă, de unul singur, de oricare alt bărbat din istorie – e mai presus decât Xerxes sau Darius, ba poate chiar și decât Alexandru. Nu crezi că are mai mult sens să crezi că sultanul ăsta, văzând că în Tyr există, în persoana lui de Montferrat, un pericol la adresa supremației sale, s-a gândit că e în avantajul lui să-l elibereze pe regele Guy, știind, cu certitudine, că acesta o să-și încalce imediat cuvântul, pornind-o către singura cetate rămasă în mâinile creștinilor, unde avea să-i ceară lui Conrad să-i înapoieze tronul și toate celelalte privilegii?

Alec Sinclair zâmbi, cu privirea pierdută în depărtări.

— Da, are sens, nici măcar nu mi-am închipuit vreodată altceva. Și a mers perfect, nu-i așa? Peste câteva zile, Guy și Conrad se mușcau reciproc de beregată.

— Dar nu pentru prea multă vreme. Vântul s-a schimbat și fumul focului aprins de Saladin a început să i se-ntoarcă în nas când Conrad l-a alungat din cetate pe Guy, care s-a îndreptat spre sud, ca s-asedieze Acra. I-a luat pe templieri cu el, sub comanda lui de Ridefort, iar asta mă aduce la sfârșitul poveștii lui Harry.

— *Sfârșitul* poveștii lui Harry? Sinclair își sprijini o gleznă de genunchiul celuilalt picior și se prinse de ea cu amândouă mâinile, lăsându-se pe spate. Cum adică? Harry e încă alături de noi.

— E adevărat, dar așteaptă să termin. Fiind omul care este, de Ridefort a văzut un avantaj imens și imediat în înălțarea în rang a lui Harry în cadrul Ordinului Templului. Harry se bucura de popularitate printre frați și era tot atât de bine cunoscut și de îndrăgit și printre ceilalți oșteni, așa că de Ridefort s-a gândit să-l plaseze într-una dintre pozițiile-cheie rămase libere după pierderile de la Hattin. I-a spus ce hotărâse și Harry l-a refuzat cu eleganță, dar foarte ferm. Nu își dorea o asemenea distincție, a zis el și, când de Ridefort n-a vrut să-i accepte refuzul, s-a dovedit a fi tot atât de încăpățânat, nelăsându-se intimidat să se răzgândească. I-a spus Marelui Maestru că e călugăr, și s-a alăturat ordinului ca să fie un simplu călugăr, atât și nimic mai mult, respectând rânduielile monahale ale Templului și căutându-și mântuirea într-o viață de rugăciune și de înfăptuire a îndatoririlor sale.

— Harry a câștigat disputa, evident.

— Da, așa e. De Ridefort și-a ieșit din fire, dar n-a avut ce face. Confruntându-se cu simplitatea atitudinii lui Harry și în lumina dezbaterii publice pe care o inițiase el însuși fără să se fi gândit vreodată că avea să se lovească de un refuz, nu a avut de ales. Așa că, poate pentru prima oară în viața lui de templier, a acceptat ceea ce nu putea schimba. Dar a anunțat, în termeni lipsiți de echivoc, că îl socotea pe Sieur Harry Douglas vinovat de încălcarea legământului său de supunere…

— Ceea ce era adevărat.

— … poate, dar e discutabil – precum și de neglijență în privința interesului pentru bunăstarea ordinului și, în esență, nedemn de respectul deosebit pe care i-l arătau atât de mulți oameni care fuseseră induși în eroare.

— Cuvinte aspre, dar sună a de Ridefort. Era răzbunător.

— Răzbunător? Poate, nu l-am cunoscut, dar am impresia că, de când am venit aici, am auzit vorbindu-se despre el mai mult decât despre oricine altcineva. I se atribuie multe însușiri negative – neîndurător, fără simțul umorului, lipsit de înțelegere, arțăgos, rebel – dar acum cred că toate astea erau urmările firești ale convingerilor lui severe. Era un titan printre oameni și un conducător inspirat, înfocat, atras de extreme, iar cea mai puternică dintre pasiunile sale era devotamentul față de religie, fiind chiar mai presus decât cel față de Templu. Nu i-a suportat de bunăvoie niciodată pe neghiobi și nu a tolerat niciodată vreo amenințare la adresa a ceea ce credea, cu toată sinceritatea, că este regatul lui Dumnezeu pe pământ, iar, în acești termeni, onestitatea lui era nemărginită.

Alec Sinclair își privi calm vărul, cu chipul lipsit de expresie, apoi dădu încet din cap.

— Da… Ei, așa cum spuneai, nu l-ai cunoscut.

Vorbise pe un ton tot atât de inexpresiv cum îi era și chipul, iar André nu putu decât să clipească nedumerit, întrebându-se dacă fusese mustrat, în timp ce el continuă:

— Și cum l-a schimbat moartea Marelui Maestru pe prietenul tău? Trebuie să fie altfel acum, când nu mai e dezaprobat.

— Nu, Harry a rămas același. A trăit izolat luni de zile, în mijlocul confreriei templierilor, pentru că la început l-au mustrat mulți, temându-se că, dacă n-ar fi făcut-o, și-ar fi atras mânia lui de Ridefort, iar în octombrie, când acesta a fost ucis, Harry a descoperit că prefera să rămână singur, mulțumit cu propria sa companie. Știa cine îl ocolise înainte și nu dorea să se însoțească din nou cu oamenii aceia, pur și simplu fiindcă nu se mai temeau de Gerard de Ridefort. Apoi, la sosirea mea, am reușit cumva să ne împrietenim și de atunci suntem foarte apropiați.

— Când ai venit?

— Acum zece zile.

— Hmm. Știi că am auzit despre moartea lui de Ridefort în momentul respectiv. Pe vremea aia încă mai eram prizonier, dar vestea despre uciderea Marelui Maestru al Templului s-a răspândit în lumea sarazinilor și a fost sărbătorită peste tot. Știu că a fost executat, decapitat, n-am reușit niciodată să aflu cum a fost prins. Când am fost eliberat murise demult și atunci mă preocupau alte lucruri.

— Ei, s-a întâmplat exact așa cum te-ai fi așteptat să fie capturat: în miezul lucrurilor.

André se ridică, îndreptându-se spre sabia lui Alec, proptită de un bolovan.

— Îmi dai voie?

Când scoțianul dădu din cap, luă sabia în mână, ținând în fața ochilor lama lungă, sclipitoare și privind-o în timp ce vorbea.

— În ziua aia a fost o luptă, una sălbatică, dar nu de asemenea proporții încât să poată fi numită o bătălie, pentru că a izbucnit pe neașteptate, în afara zidurilor cetății Acra – mai degrabă un conflict spontan decât o înfruntare strategică. Și, ceea ce este destul de straniu, a fost singura luptă de acest soi despre care am auzit că a fost condusă în mod strălucit de Guy, care s-a remarcat.

Făcu un pas într-o parte, învârtind încet sabia și cântărind-o în mână pentru a-i simți greutatea și a o menține în echilibru.

— Încă și mai straniu, Conrad era acolo în ziua aceea și cei doi au reușit să coopereze cu eficiență. Era 4 octombrie 1189 și țin minte data numai fiindcă atunci a murit Gerard de Ridefort.

De St Clair zâmbi cu tristețe, apoi puse sabia la loc, așa cum fusese, proptită de piatră.

— Frumoasă armă, spuse, așezându-se din nou. Comportamentul clasic al lui de Ridefort, continuă apoi, o șarjă directă, frontală, împotriva unui dușman superior numeric – ba nu, împotriva unui număr *copleșitor* de călăreți inamici. Era a treia oară, dintre cele consemnate pe timpul cât a fost Mare Maestru al Templului, când a lăsat deoparte orice fărâmă de simț al realității, cu credința oarbă că Dumnezeu avea să apere persoana și dreptatea lui, și și-a aruncat oamenii într-o luptă sinucigașă, evident fără sorți de izbândă. Așa cum s-a întâmplat și în cele două ocazii precedente, musulmanii și-au desfăcut formațiile și s-au revărsat în jurul lor, fără să cedeze nicio palmă de pământ și niciun avantaj, mulțumindu-se să se dea în lături și să tragă săgeți în cavalerii care șarjau, trecând pe lângă ei, și să-i înăbușe cu fum pe cei rămași. Iar de Ridefort a supraviețuit din nou. Scăpa cu viață întotdeauna. Și a fost luat prizonier. Numai că, de data asta, sarazinii l-au executat imediat.

— *Sic transit gloria mundi.*

— Ceva de genul ăsta. Nu era pe placul tău, nu-i așa?

— De Ridefort? Alec Sinclair își țuguie buzele, dezgustat. Nu era pe placul meu, nu aveam încredere în el, nu puteam să-l sufăr. De-a lungul anilor, m-a costat prea mulți prieteni buni, din cauza îndărătniciei, a încăpățânatei lui siguranțe de sine și a fanatismului. N-ai decât să-i spui poezie, dar eu o numeam imbecilitate neobrăzată și persistentă. Individul era un Mistreț desăvârșit al Templului. În capul lui nu se năștea niciun gând care să nu aibă legătură cu Templul, cu gloria, dictatele, dogmele și nevoile sale și cu momentul când avea să-i impună din nou, lui însuși, să facă o baie. E o potecă foarte îngustă pe care să-ți străbați viața. Își plesni coapsele cu palmele. Vasăzică ai venit aici cu treburi de-ale consiliului. Când și unde ai fost înălțat?

— La a optsprezecea aniversare, la fel ca tine. La o adunare din Tours, în casa unuia dintre membrii consiliului.

— Și când te-ai hotărât să te alături Templului?

André își flutură o mână.

— N-am făcut-o niciodată… nu cu adevărat. Hotărârea a fost luată în numele meu, de către regele Richard.

— De el însuși, de Inimă-de-Leu? Sunt impresionat.

— Nu trebuie să fii. Sunt vasalul lui. Și asta e o poveste lungă, care rămâne pe altă dată. Acum, altceva e mai important, am niște mesaje pentru tine – numeroase informații și instrucțiuni, așa cred. Sunt în coburi, o să ți le dau când se-ntoarce Harry.

— Ai idee la ce se referă?

— Da și nu. Sunt din partea consiliului. Când am devenit templier am primit o mulțime de misive, unele pentru comandorul Regatului Ierusalimului, de la superiorii săi din Franța, dar cele mai multe sunt pentru tine. În exterior arată la fel, așa că trebuie să am mare grijă să nu le încurc. Oricum, ale tale sunt însemnate în limba arabă. Mi-am petrecut mult timp învățând cu minuțiozitate limba arabă.

— Vorbești araba?

Uimirea din vocea lui Sinclair merita toate neplăcerile și eforturile lui André, care își îngădui un mic zâmbet.

— Foarte puțin. Înțeleg mai bine decât vorbesc, dar vorbesc oarecum… mizerabil, așa mi s-a spus.

— Și ai învățat-o acolo?

— Da, de la o serie de profesori remarcabili, majoritatea din Poitiers și câțiva din Marsilia.

Alec Sinclair schimbă imediat limba în care i se adresa.

— Atunci spune-mi ce-ai învățat.

— Multe lucruri, despre foarte multe subiecte. Coranul, desigur, mai întâi de toate, cuvintele lui Allah și ale profetului său, fără de care nimic din lumea arabă n-are sens. Apoi foarte multe despre diversitatea și complexitatea societății islamice și despre diferitele elemente care o compun. Și pot să mă pronunț, cu autoritate și din orice punct de vedere, asupra diferențelor dintre sectele șiită și sunnită.

— E uimitor. Sinclair zâmbise în timp ce-l asculta, dar acum vorbea cu voce joasă, plină de seriozitate. Vere, jur că asta e, probabil, cea mai îngrozitoare arabă pe care am auzit-o vreodată, chiar și vorbită de un templier *ferenghi.* Așadar, de ce te-au trimis să mă cauți? Adică, de ce te-au trimis pe tine, și nu pe altcineva?

— Pentru că membrii consiliului știau că suntem veri și că ne cunoaștem. Și, fiindcă nimeni nu mai auzise nimic despre tine de foarte multă vreme, exista temerea întemeiată că ai fi putut fi mort. Am înțeles că ți-au fost încredințate anumite chestiuni de mare importanță pentru confrerie și că le-ai urmărit mai mulți ani, până la întreruperea pricinuită de război și de dispariția ta. Misiunea mea era să te găsesc și să intru în posesia informațiilor pe care le-ai obținut, pentru a le transmite apoi consiliului.

— Dacă asta e tot ce ți s-a cerut, atunci nu era nevoie să-nveți limba arabă. Ce știi despre informațiile pe care le strâng?

— De fapt, nimic. Absolut nimic.

Sinclair îl privi cu atenție, apoi se uită în altă parte.

— Atunci de aici lipsește ceva… ceva despre care nu știe niciunul dintre noi. Cât de mari sunt aceste misive pe care mi le-ai adus? Sunt grele? Voluminoase?

— Sunt grele, dacă ții cont că nu sunt altceva decât niște mesaje scrise. Și se află în două tocuri mari, ambele pline.

— Aha. Și ce trebuia să faci cu ele în eventualitatea că aș fi fost mort?

— Să le citesc și apoi să încerc să-ți continui misiunea.

— Atunci ar fi trebuit s-o iei de la capăt, de la începutul începuturilor. Eu mă ocup de asta de ani întregi. Chiar și vorbind araba, tot n-ai fi reușit să faci nimic.

— Poate că nu, dar aveam – am – o listă de nume, trei cu totul, ale unor oameni cu care se știe că ai colaborat în trecut. Trebuia să iau legătura cu ei și să încerc să-ți reconstruiesc munca, cu speranța că aveam să găsesc eventualele rapoarte pe care le-ai fi lăsat în urmă… în ascunzători.

— Hmm.

Acel singur sunet era o respingere, poate disprețuitoare, dar Sinclair luase o hotărâre.

— Atunci am face cel mai bine să luăm tocurile tale cu misive și să ne despărțim. Se pare că am mult de citit și cred că e cu atât mai bine, cu cât încep s-o fac mai repede. Vrei să fluieri după prietenul tău? O să vă-nsoțesc pe drumul de întoarcere cât de mult cu putință, dar o să vă părăsesc înainte de a ne apropia de tabăra de la Acra, fiindcă nu vreau să fiu văzut. După ce-o să citesc totul și-o să înțeleg ce mi se cere, o să-ți trimit misivele înapoi, să le citești și tu. Cred că, dacă trebuie să-ți asumi riscul de a fi ucis împreună cu mine, e cazul să știi ce-ncercăm să facem. Deși n-avem mare lucru de câștigat făcând speculații în această privință, presupun că, în orice caz, amândurora ni se cere ceva. O să-ți trimit instrucțiuni legate de locul următoarei noastre întâlniri. N-o să mai fie atât de greu de ajuns și atât de departe. Acum cheamă-l pe Harry.

•

Pentru un kilometru și jumătate sau chiar doi, cei trei discutată tot felul de banalități, apoi se afundară într-o tăcere plăcută și, pentru o vreme, nu se auzi nimic altceva decât tropotul copitelor și scârțâitul șeilor de piele, iar de St Clair se pomeni gândindu-se la absența sunetului căpestrelor metalice. Niciunul dintre ei nu avea așa ceva. Acesta fusese unul dintre primele lucruri care îi atrăseseră atenția după ce sosise acolo. Sunetele călătoreau foarte departe prin aerul deșertului și, în primele zile ale războiului de cucerire, mulți cavaleri muriseră prostește, din cauza zornăitului unui căpăstru. Fu adus la realitate de zgomotul făcut de prietenul său Douglas, care își drese glasul înainte de a începe să vorbească.

— Pot să-ți pun o întrebare, Sieur Alexander? Una la care n-am niciun drept să-ți cer un răspuns?

Alec îi aruncă o privire amuzată.

— Adică una impertinentă? Poți s-o pui, dar, dacă o să sune amenințător sau formal, s-ar putea să nu-ți răspund. Întreabă-mă, oricum.

— Unul dintre primele lucruri pe care ni le-ai spus astăzi, despre faptul că nu știai dacă să te-ntâlnești cu noi sau nu a fost… Ei, de fapt ai spus câteva lucruri care de atunci nu-mi mai dau pace, dar ai început prin a susține că, în zilele noastre, foarte puțini oameni mai sunt demni de încredere și că te-ai gândit că povestioara despre nasul lui André ar fi putut fi folosită drept momeală, pentru a te scoate din ascunzătoare.

— E adevărat. Așadar, ce vrei să mă-ntrebi?

Harry își ridică brațele, într-un gest de exasperare.

— Ești călugăr, ca mine și ca André, aici de față. Toți trei suntem templieri, ceea ce înseamnă că, în afara curajului de a ne înfrunta dușmanii, deținem puține lucruri ce ar putea stârni îngrijorarea sau invidia camarazilor noștri, care sunt la fel de săraci ca noi, fiindcă au depus aceleași legăminte. Spuneai că frații tăi templieri îți vor răul? Și, dacă nu ei, atunci cine altcineva? Așteaptă, așteaptă… Se domoli și o luă de la început. Ceea ce vreau să te întreb, messire Sinclair, este de ce un cavaler respectat, ca tine, un veteran care a luptat aici ani întregi, trebuie să se teamă atât de mult de ai săi, încât să simtă nevoia să trăiască de unul singur, ascunzându-se. Asta e întrebarea mea.

— Întrebarea asta n-are un răspuns scurt, Harry, spuse într-un târziu Sinclair. Da, printre frații mei templieri sunt unii care, chiar dacă nu-mi vor răul, cu siguranță nu-mi vor binele. Iar în această oaste nu sunt numai călugări lipsiți de ambiții, care au făcut legământ de sărăcie și, indiferent dacă vrei sau nu să mă crezi, eu am motive excelente și ușor de justificat pentru a trăi singur, într-o ascunzătoare. Nu e o foarte mare diferență față de modul de viață pe care ni l-am ales, dacă îți oferi un răgaz pentru a te gândi la asta. Trăiesc singur, așa că, în ceea mai mare parte a timpului, sunt la adăpost de ispite. Pe de altă parte, duc un trai foarte simplu, hrănindu-mă cu ce pot găsi, făcând schimburi în natură sau, rareori, cultivând câte ceva și am vreme din belșug pentru rugăciune și pentru meditație, în această vale a plângerii în care locuim. De fapt, nu duc atât o viață de călugăr, cât una de anahoret… de adevărat sihastru.

Tăcu, lăsându-i pe cavalerii mai tineri să cugete asupra spuselor lui înainte de a continua:

— Multe dintre necazurile pe care le-am avut în ultima vreme au fost generate de faptul că am fost ținut prizonier de sarazini. Probabil că ați auzit până acum vorbindu-se de asta și, de fapt, v-am mai spus-o chiar eu însumi, nu-i așa?

— Da, încuviință André, dând din cap.

— Ei, pe scurt, asta e pricina necazurilor mele.

— Captivitatea ta? se miră André. Iartă-mă, dar cred că am înțeles greșit. Cum e posibil ca faptul că ai fost prizonier să-ți facă acum probleme? Te-ai convertit la islam?

Glumea pe jumătate, dar își luă un aer descumpănit și Alec surâse.

— Nu, nu m-am convertit… nu tocmai. Dar e ceva aproape tot atât de condamnabil. Mi-au plăcut unele părți ale captivității mele.

André se uită într-o parte, spre Harry, parcă vrând să se asigure că și el auzise același lucru.

— Ți-a plăcut? Captivitatea?

— Unele *părți* ale ei.

— Și care ar fi astea?

— În primul rând oamenii, țăranii sarazini obișnuiți, femeile, copiii și bătrânii. Când noi, francii, ne gândim la ei, în ansamblu – și o facem rar, pentru că atenția noastră e captată de bărbați, de oșteni – îi privim ca pe niște nomazi, ca pe niște rătăcitori, fără locuințe permanente. Dar nu sunt nomazi cu toții. Judecând după gusturile localnicilor, satul în care am fost ținut era prosper, iar tribul trăia acolo de pe vremea bunicului emirului lor, crescând, în condiții normale, destule capre și cultivând destule grâne pentru a-și duce traiul și pentru a obține un mic surplus, destinat negoțului. Iar satul era construit deasupra unor izvoare subterane și cultivau mulți curmali, care erau sursa bunăstării și a permanenței sălașelor lor. Odată ce m-am obișnuit să mă aflu acolo, fiindu-mi imposibil să evadez, am descoperit că îmi plăceau din ce în ce mai mult. Le înțeleg și le vorbesc limba și, cu toate că niciunul dintre ei n-o știa, asta m-a ajutat foarte mult să pricep cine erau și cum trăiau. Eram prizonier, așa ca era firesc să mă pună la muncă, în cea mai mare parte la o muncă de rob, deși nu se deosebea prea mult de ceea ce făceau ei înșiși. Toată lumea din sat muncește într-

un fel sau altul, fiindcă acolo nu e loc pentru trântori. La început mă supravegheau îndeaproape, erau bănuitori și ostili și se temeau, probabil, că aș fi putut să-mi pierd mințile și să-i ucid pe toți într-o noapte când dormeau și bărbații lor erau plecați la război. Dar, pe măsură ce a trecut timpul și și-au dat seama că munceam bine și că nu eram o amenințare pentru nimeni, au început să facă mici gesturi prietenești – un castron cu supă în plus, încă o îmbucătură de pâine sau de hummus[3]. Unul dintre bătrâni, pe care-l ajutasem cândva din proprie inițiativă să care o povară grea, mi-a cioplit o pernă de lemn, o pernă numai pentru mine. Și, când a părut să fie timpul potrivit, mi-am îngăduit să „învăț" limba lor, repetând anumite cuvinte cu voce tare și cu multă atenție și străduindu-mă din greu să le fac să sune corect, dar cu un ușor accent străin. Îmi aduc aminte că m-am simțit cât se poate de vinovat, pentru că ei erau încântați, cu toții, de eforturile mele și, mai ales, de faptul că voiam chiar și să le-nvăț limba. Erau foarte dornici să mă ajute și, după câteva luni, puteam să stau de vorbă cu ei. La început trebuia să am grijă să nu mă dau de gol „învățând" prea mult și prea repede, dar disciplina pe care mi-am impus-o s-a dovedit de mare folos și, în curând, am fost în stare să pălăvrăgesc despre aproape orice, deși am susținut că nu știu absolut nimic despre Coran. La urma urmelor, eram un *ferenghi,* un străin și un creștin. Și, în cele din urmă, am fost eliberat și m-am întors aici, la Acra. Atunci am dat pentru prima dată de belea.

Era rândul lui Harry să pună o întrebare.

— Cum? De ce? Ce-ai făcut?

— Nu cine știe ce. N-am fost niciodată prea vorbăreț, așa că am ascultat ce spuneau alții, n-am fost de acord cu o parte dintre cele auzite – de fapt, cu cea mai mare parte – și am mărturisit-o. Iar fiecare cuvânt pe care l-am rostit a fost repetat și răstălmăcit până când a ajuns de nerecunoscut, fiindu-mi apoi azvârlit în față, ca învinuire. Au spus că fusesem pervertit de dușmani, că eram un iubitor de sarazini, că nu mi se mai putea acorda încredere și că ar fi trebuit să fiu izolat, ținut departe de creștinii cumsecade, care ar fi putut fi influențați și corupți de convingerile mele eretice.

— Eretice? Ăsta a fost cuvântul folosit?

Sinclair mârâi, dezgustat.

[3] Pastă din năut, susan, zeamă de lămâie și usturoi (n. tr.).

— Bineînțeles că l-au folosit. Dar neghiobul care a făcut-o nici măcar nu știa ce-nseamnă. Știa doar că îl auzise rostit, într-o manieră impresionantă, de un preot care voia să sperie pe cineva. Știi să citești, Harry? Știi să scrii?

Cel întrebat se strâmbă.

— Da, știu să-mi scriu numele și să-l citesc. Dar nimic altceva.

— Atunci ești mai bun decât alți o sută dintre camarazii tăi. André știe să citească și să scrie, asta mi-e clar, pentru că știa deja când l-am întâlnit prima dată, iar atunci nu avea decât zece ani. Dar, în privința asta, André e o raritate printre cei care nu sunt clerici. Majoritatea cavalerilor nu știu să citească. Nici măcar unul dintr-o sută n-are știință de carte.

Se întrerupse o clipă și, când își reluă spusele, o făcu într-o cadență oratorică, aleasă în mod intenționat, astfel încât, pe măsură ce continua să vorbească, vocea îi devenea tot mai sonoră și mai răspicată, până ce ajunse să declame, cu glasul răsunându-i pe deasupra urechilor ascuțite ale calului.

— Cavalerii nu au nevoie nici să citească, nici să scrie. Nu au timp de pierdut cu asemenea lucruri. Sunt pregătiți numai pentru război și pentru luptă și nu vor ști nimic altceva, pe tot timpul vieții lor. Însă, oameni fiind, sunt prea nătângi ca să recunoască sau ca să accepte imensitatea propriei ignoranțe, așa că, în speranța că vorbele lor vor suna a înțelepciune și că vor părea inteligenți, îi citează și îi răstălmăcesc pe cei mai buni decât ei și, din nefericire mult prea des, pe egalii lor întunecați la minte, umplând văzduhul cu emanațiile găunoase ale unei ignoranțe belicoase izvorâte din citatele greșit memorate de neghiobi și de inculți. Acesta e totalul general, suma contribuțiilor la existența noastră aduse de majoritatea bărbaților din această oaste. Și ni se cere să credem că deasupra tuturor se află cei mai buni dintre ei… cei care pun la punct strategiile ostășești și modelează convingerile. Dar rezultatul e jalnic fiindcă și aceștia, în marea lor majoritate, sunt tot cavaleri, nicidecum mai bine informați sau mai educați decât subordonații lor. Făcu o pauză teatrală, apoi reluă cu o voce mult mai coborâtă, sobră. Și apoi vin clericii, în urma tuturor, dar având o putere de necrezut – preoții, teologii, așa-numitele fețe bisericești. Cred că aceștia, mai degrabă decât toți ceilalți, puși laolaltă, sunt adevărații făcători de rele ai vremurilor noastre. Ignoranța lor e de o altă natură. Perfizi, cruzi și

despotici, sunt mistuiți de propria vanitate și sunt, mult prea des, tot atât de tragic de orbi și de bigoți precum cei mai ignoranți dintre adepții lor.

Harry Douglas îl privea cu ochii rotunzi, plini de respect și de spaimă, cu buzele ușor întredeschise, ca și cum ar fi fost gata să vorbească, dar nu și-ar fi putut mișca fălcile, ceea ce, pentru câteva clipe, fu pe deplin adevărat. Pe urmă își regăsi graiul și reuși să întrebe:

— Le-ai spus lor asta? Le-ai spus-o preoților?

Colțurile gurii lui Alec se ridicară într-un început de zâmbet.

— Nu, nu le-am spus-o. Mă crezi smintit? N-am făcut altceva decât să remarc, cu voce tare, că, deși am trăit câțiva ani în mijlocul dușmanilor, nu l-am văzut pe niciunul dintre ei mâncând carne de om, împreunându-se împotriva firii ori cu animale sau însoțindu-se cu bună știință cu demoni pentru a invoca înfrângerea magică a oștilor creștine. Am spus că, în multe feluri surprinzătoare și care lămuresc lucrurile, purtarea sarazinilor în casele lor e uluitor de asemănătoare cu a creștinilor noștri, pentru că își iubesc copiii și își cinstesc bătrânii, își îndeplinesc îndatoririle față de țară, le plătesc biruri celor care îi guvernează și își părăsesc de bunăvoie familiile, plecând la război atunci când sunt chemați. Și, spunând acestea, am refuzat să-mi schimb părerile sau mărturia. Ridică din umeri. Asta a fost suficient ca să-i ultragieze și ca să fiu exclus din societatea camarazilor mei, așa-zis civilizați. Așa se face că am plecat, cu aproape trei luni în urmă.

— Ai vrea să te întorci acum, împreună cu noi?

O altă ridicare din umeri.

— Nu, cred că nu. Stau singur de o vreme aproape mai îndelungată decât cea pe care am petrecut-o în tabără după ce m-am întors și descopăr că prefer să fie așa... Pe lângă asta, nu sunt cu desăvârșire singur, am prieteni care vin să mă vadă din când în când. Privi în jur. Uitați-vă, am ieșit. Asta mă uimește întotdeauna, repeziciunea acestor schimbări.

Era adevărat, ieșiseră brusc din platoul plin de bolovani și acum erau pe întinderea de nisip a deșertului, nemărginită și presărată, ici și colo, la intervale foarte mari, cu tufe prăfuite, de mult uscate, printre care cea mai masivă pietricică vizibilă nu depășea dimensiunile degetului mare al mâinii unui om. În fața lor, poate la un kilometru și jumătate distanță, începeau să se

înalțe pantele unor dune, dar, în locul unde se aflau, sub copitele cailor nu era nimic altceva decât pământul gol, un lut nisipos, iar în spate aveau, aproape ca un zid compact, un șir de bolovani, care alcătuiau un hotar atât de uniform și de drept, încât fiecare dintre ei părea dăltuit de mâna omului. De St Clair se simți dintr-odată expus și vulnerabil, pe deplin conștient de spațiul deschis din jurul său, și se îndreptă involuntar în șa, lăsându-și mâna să cadă pe mânerului sabiei și întinzându-și un picior în față ca să atingă scutul ce îi atârna de oblânc. Alături de el, în aceeași clipă, Harry Douglas făcu exact același lucru, iar Alec Sinclair zâmbi în sinea lui, își îndreptă privirea înainte, către dunele îndepărtate, părând un nor coborât către linia orizontului, apoi smuci de hățuri, îndemnându-și bidiviul s-o pornească în galop.

În spatele lui, Harry dădu pinteni calului ca să-l ajungă din urmă și, în vreme ce i se alătura, urmat de André, strigă:

— De ce îți displac atât de mult episcopii și preoții? Adică, nici eu n-am o părere prea grozavă despre ei, dar dumneata pari să-i detești cu adevărat.

Sinclair abia dacă îl privi în timp ce îi răspundea, strigând la rândul lui.

— M-ai înțeles greșit. N-am spus episcopi și preoți. Am spus fețe bisericești. E mult mai cuprinzător.

Harry își struni calul fără să-i avertizeze și rămase pe loc, încruntat, până când ceilalți doi îi opriră pe ai lor și făcură calentoarsă către el.

— Care e diferența? întrebă, când sosiră.

Sinclair nu făcu nicio încercare de a-și întoarce din nou armăsarul, așa că rămaseră toți trei într-un triunghi, cu capetele cailor întâlnindu-se în mijloc.

— Ai văzut vreodată un mușuroi de furnici, Harry? îl întrebă Sinclair. Unul năruit? E o priveliște haotică, cu mii de insecte alergând în toate părțile, încercând să recupereze și să salveze toate lucrurile care li se par importante.

— Da. Știu despre ce vorbești.

— Oamenii sunt ca furnicile. Sunt ființe sociale și există anumite lucruri de care au nevoie și anumite lucruri pe care vor să le capete cu orice preț. Iar unul dintre acestea, unul dintre cele mai importante, este simțul ordinii și al esteticii. E o parte a naturii umane – impulsul de a ordona și de a înfrumuseța. Se

manifestă în tot ceea ce facem. Și nu e nicăieri mai adevărat decât în privința venerării Domnului. Iar Dumnezeu poate fi atotștiutor și atotputernic, dar treburile Sale de aici, de pe pământ, sunt conduse și organizate de oameni, așa cum au fost întotdeauna. La început a fost Dumnezeu și, când primul om a devenit conștient de existența Lui, primul preot a făcut un pas înainte, pentru a interpreta voința Unuia în fața celuilalt. Nu se știe dacă mâna preotului s-a întins din întâmplare sau nu, dar, de atunci încoace, toți preoții au trăit datorită generozității omului obișnuit. În siguranța caselor noastre din Franța și din Anglia, avem tendința să ne gândim la fețele bisericești incluzându-i în această categorie pe papă, pe arhiepiscopii, episcopii și preoții lui. Puțini dintre noi se gândesc că în Est, la Constantinopol, există o altă Biserică, de asemenea creștină, diferită de cea din Roma, însă organizată și condusă de preoți precum cei ai Romei. Creștinismul romano-catolic și cel ortodox – același Dumnezeu, din toate punctele de vedere, dar diferit în fiecare din cele două zone, pentru că fețele bisericești care guvernează cele două Biserici au credințe diferite și interpretează în moduri diferite voința și dorințele Creatorului. De aceea avem prieteni creștini și presupuși aliați care venerează același Dumnezeu și se ucid unii pe alții din cauza acestor diferențe în care cred cu adevărat, călăuziți de fețele bisericești spre care își ridică ochii, așteptând îndrumare. Suntem învățați că Dumnezeu e îndurător, dar fețele bisericești nu au nevoie să fie. Sarcina lor este să schimbe lumea după credințele lor personale. Își privi ascultătorii, întorcându-și ochii de la unul la celălalt. Cam atât despre creștinism și despre presupusa lui unitate. Dar uitați-vă și la islam. Diferă cu ceva? Nu, cu nimic, nu în sensul despre care vorbesc acum, pentru că este condus tot de fețe bisericești. Își spun imami și mollahi, mai au și o serie de alte nume, dar sunt preoți și episcopi sub toate înfățișările după care îi putem recunoaște, prin aceea că se străduiesc să controleze mințile și purtările din timpul vieții semenilor lor și trăiesc de pe urma bunăvoinței și a bunăstării oamenilor obișnuiți. Și, în lupta lor pentru putere din vremea începuturilor, au cultivat și ei divergențele. Abia ce fusese anunțată moartea profetului Mahomed, că discipolii săi au și prins să se încaiere, neînțelegându-se asupra succesorului său, care urma să dețină controlul puterii în cadrul islamului. Și țineți

minte cuvântul „control”. O să-l auziți rostit, în timpul negocierilor cu fețe bisericești, de atât de multe ori, încât o să fiți impresionați. Așa că astăzi avem, în islam, musulmani șiiți și sunniți, pregătiți să sară unii la beregatele altora cu orice ocazie și având cu toții convingerea, dobândită la insistențele fețelor bisericești, că Allah e mare, așa precum și Mahomed este profetul Său, însă ceilalți, fie ei șiiți sau sunniți, au pervertit dorințele lui Dumnezeu, devenind astfel dușmani ce trebuie afurisiți și nimiciți în numele Lui sfânt. Musulman șiit și musulman sunnit, creștin romano-catolic și creștin ortodox. Fanatism, suspiciune și vărsare înspăimântătoare de sânge înrădăcinate în toți patru și patru grumaze încovoiate sub călcâiele fețelor bisericești. Vreți să aflați mai multe despre convingerile mele, sau am spus destul de multe, ca să vă provoc, probabil, să cugetați voi înșivă la toate astea? Se uită din nou de la unul la altul. E suficient? Minunat. Poate că noi trei o să ne mai întâlnim sau n-o să ne mai întâlnim din nou cu toții, dar, dacă o să se mai întâmple vreodată, o să vă rog să nu-mi îndreptați din nou gândurile către suavele fețe bisericești. Ne vedem de drum? Mai avem încă mult de mers.

•

A doua zi, Alec Sinclair odată găsit și prima parte a cercetărilor odată încheiată, André vorbi cu noul său prieten, Harry Douglas, rugându-l să-l călăuzească într-un tur al construcțiilor asediului, care erau imense, cu mult mai presus decât orice își imaginase el vreodată. În prima săptămână a șederii în Outremer, atenția îi fusese concentrată asupra căutării vărului său rătăcitor, așa că nu își acordase cu adevărat timp pentru a studia situația din acel moment. Însă acum privea amploarea activităților cu un respect amestecat cu spaimă.

Acra era asediată deja de doi ani și atacul își pierduse de multă vreme entuziasmul și elanul începuturilor, transformându-se într-o rutină mistuitoare, cu perioade îndelungi de plictiseală comune tuturor formelor de război pozițional și cu ciocniri înspăimântătoare, ocazionale și de scurtă durată între cele două forțe vrăjmașe. Iar amploarea construcțiilor impuse de asediu era atât de mare, încât André înțelesese cu greu complexitatea strategiilor ambelor părți. Acra însăși, aflată acum în mâinile unei garnizoane înverșunate de oșteni sarazini, era una dintre cele mai vechi porți ale Palestinei. Construită de fenicieni, cu

sute de ani în urmă, și devenită prosperă, se dezvoltase sub forma unei comunități poliglote, extraordinar de bogată, ce atrăgea negustorimea și corăbiile ei din toate colțurile lumii și, înainte de a fi fost cucerită de Saladin, în 1187, fusese renumită, ca unul dintre cele mai vestite locuri unde se ducea un trai îmbelșugat.

Toate acestea se schimbaseră sub dominația musulmană. Belșugul dispăruse peste noapte, bisericile creștine fuseseră lăsate fără cruci și fără clopote, moscheile fiind remobilate și redeschise, iar armata sarazină cuceritoare își îndreptase imediat atenția asupra zidurilor și a altor fortificații ale cetății, la care lucra de patru ani.

Apoi, după doi ani, când sosise prima armată a francilor, sub comanda lui Guy de Lusignan, lucrurile primiseră un nou impuls. Flota creștină, alcătuită în special din vase de luptă genoveze și din Pisa, pe lângă care corăbiile cu o singură pânză și galerele arabe păreau pitice, preluase imediat controlul apelor din jurul cetății și instaurase o blocadă navală, lăsând în seama lui Guy și a micii sale armate sarcina de a izola partea dinspre uscat a cetății, ceea ce era mai ușor de spus decât de făcut.

Cetatea Acra avea o formă aproximativ triunghiulară, fiind construită pe un promontoriu ca un cârlig, cu axa nord-sud ușor înclinată către nord-est și sud-vest, astfel încât avea marea la vest și la sud și se fălea atât cu un port interior, cât și cu unul exterior, cel dintâi fiind apărat de un lanț masiv, ce putea fi pus în calea vaselor care ar fi încercat să intre, înspre uscat, cetatea era protejată de două ziduri înalte, paralele, întărite cu turnuri de pază și cu bastioane, cele din urmă fiind plasate destul de aproape unele de altele pentru a permite susținerea unui tir încrucișat, nimicitor, împotriva asediatorilor. Zidurile fuseseră înălțate de templieri și de ospitalieri, omniprezenți în oraș în anii de dinaintea bătăliei de la Hattin. În primele zile ale asediului, atacatorii franci ajunseseră să aprecieze măiestria cu care fusese construite și învățaseră foarte repede că era curată nebunie să-ncerci o atragere în luptă a dușmanului lansând un atac direct. În loc de asta, își instalaseră mașinile de asediu și catapultele și își concentraseră tirul asupra acelui punct al fortificațiilor care era cel mai puternic și, în același timp, cel mai vulnerabil, un colț proeminent, în unghi drept, din nord-est, ținut sub control dintr-un turn înalt, cunoscut sub numele de Turnul

Blestemat. Însă, în timp ce își începeau asediul, erau extrem de conștienți că aveau spatele vulnerabil, întreaga lor ariergardă fiind expusă unui atac dacă sultanul și-ar fi adus oștile în ajutorul cetății.

În momentul acela, îi explică Douglas lui de St Clair, se gândiseră la șanțul de apărare și, pentru mai bine de un an, latinii lucraseră la construirea unui canal lat, fortificat, ce pornea de pe țărm, întinzându-se pe o distanță de trei kilometri și jumătate, pentru a izola orașul, împiedicându-l să primească ajutor dinspre continent. Oastea lui Saladin apăruse, pâlc după pâlc, la puțin timp după aceea, dar nu reușise să le facă față asediatorilor latini, care stăteau, în siguranță, în partea dinspre interior a șanțului lor, atacând Acra dintr-o parte și apărându-se de atacul lansat de sultan împotriva lor din cealaltă. Însă Saladin își instalase propria blocadă în partea dinspre continent a șanțului, dispunând pe o distanță de cinci kilometri numeroși oșteni, care zădărniceau majoritatea încercărilor francilor de a se aproviziona. Proviziile puteau fi debarcate numai ocazional de pe corăbii, pentru că intersecția dintre șanț și plajă era foarte îngustă, iar forțele sarazine concentrate acolo erau întotdeauna în alertă, gata să depisteze orice încercare de a aduce ceva la țărm. Hrana și echipamentele reușeau uneori să spargă blocada, dar niciodată în cantități îndestulătoare și niciodată destul de des. Totuși, după spusele lui Harry Douglas, în ultimele luni începuseră să se scurgă într-acolo, de pe toate pământurile creștine, tot mai multe întăriri, îngroșând rândurile asediatorilor, care știau că garnizoana cetății răbda de foame și nu avea să mai reziste mult timp.

Pe 20 aprilie 1191, Filip August al Franței debarcase la Acra și preluase comanda generală a asediului de la nepotul său, prințul Henri de Champagne. Își stabilise foarte repede cartierul general în fața Turnului Blestemat, își adăugase propriile mașini de asediu la aglomerarea masivă de catapulte, trebușete[4] și mangonele[5] aflate deja pe poziție, și își înconjurase propriile piese de artilerie cu fortificații din fier și pietre.

[4] Tip de catapultă care arunca proiectile în special pe deasupra zidurilor, cu ajutorul unei contragreutăți (n. tr.).

[5] Tip de catapultă care arunca proiectilele cu mai puțină precizie, cu o viteză mai mare și pe o traiectorie mai joasă decât trebușetul, folosită pentru dărâmarea zidurilor (n. tr.).

În ziua aceea, cocoțați în cel mai înalt punct al meterezului de pământ care apăra șanțul și întorși cu fața către Acra, André și Harry priveau catapultele francezilor aruncând, neîndurătoare, cu bolovani de dimensiunea unui cal în zidurile Turnului Blestemat – numit astfel, zise Henry, deoarece legenda spunea că acolo fuseseră bătuți cei treizeci de arginți primiți drept plată de Iuda Iscarioteanul. Însă atenția lui de St Clair fu atrasă de altceva, de o mașinărie cu aspect bizar, un fel de cilindru lung, tăiat în două și așezat de-a lungul pe pământ, cu capătul din partea opusă lor sprijinit de zidul turnului ce se contura amenințător deasupra.

— Ce e chestia aia, de acolo? întrebă, arătând cu degetul.

Harry se uită cu ochii mijiți, neînțelegând la început despre ce vorbea, dar apoi scoase un sunet hârjâit.

— A, aia. E ceea ce se numește o pisică.

— Pisică. Evident că e o mașină de asediu de un anume fel, dar ce face?

— Nu știi ce e o pisică? N-ai mai văzut niciodată una? Există încă de pe vremea lui Cezar, într-o formă sau alta.

André clătină din cap.

— Am auzit de ele, dar n-am văzut niciodată una. E primul asediu la care iau parte.

— Ei, funcționează la fel ca vechile formații de țestoase pe care obișnuiau să le folosească romanii pentru a se feri de rafalele de săgeți trimise asupra lor. Mașinăria asta e o jumătate de cilindru blindat, pus pe roți. Dacă te uiți cu atenție, le poți vedea înșirate la baza zidurilor. Partea de deasupra e din metal neted, destul de dur ca să respingă orice ar fi aruncat sau ar cădea pe el, inclusiv focul grecesc, amestecul ăla gelatinos de smoală și petrol care se lipește de orice și arde cu o violență nemaiîntâlnită în natură. În interior, sub acoperiș, grupurile de săpători le duc în locul dorit, exact lângă ziduri, apoi sapă dedesubt, slăbind fundațiile construcției.

— Dă rezultate?

Harry săltă din umeri.

— Teoretic, da, și le-am văzut având efect de mai multe ori, în trecut, dar nu și aici. Oamenii ăștia sapă de luni de zile, au început cu mult înainte de sosirea lui Filip și până acum n-au avut nici cea mai neînsemnată reușită.

— Hmm.

De St Clair se răsuci, privind spre dreapta, către stindardul Franței, ce atârna, pleoștit, deasupra cortului lui Filip. Nu mișca nimic, nu se zărea nimic care să indice că regele s-ar fi aflat acolo, așa cum arăta prezența steagului.

— Asta-mi aduce aminte de ceva, spuse el. Guy a sosit în Cipru cu câteva zile înainte de plecarea mea. Avea o escortă alcătuită dintr-un număr impresionant de cavaleri și de nobili, dar era foarte nefericit din pricina lui Filip.

— Îmi pot imagina.

— Poți? Atunci spune-mi de ce. Unii dintre cavalerii săi mi-au povestit că Filip a preferat să-l sprijine pe Conrad împotriva lui în privința asta, a tronului Ierusalimului. Știu că vestea i-a întors pe dos pe Richard și pe susținătorii lui, dar eram foarte ocupat în momentul respectiv – atunci am fost primit în ordin – și n-am avut nici timpul, nici ocazia potrivită pentru a afla ce s-a întâmplat. Tu știi ceva?

— Nu prea multe. Eram aici când s-a petrecut totul, dar, fiindcă nu mă număr printre intimii nici unuia dintre eroii principali, știu foarte puține despre ceea ce e în joc, nimic altceva decât pălăvrăgeala din adăposturile ostașilor, plus părerile a doi cavaleri pe care îi respect. Harry tăcu, gândindu-se la ceva, apoi continuă: Știi, probabil, că pretenția lui Guy la tron se întemeiază pe căsătoria lui cu Sibylla? Da, ei, bine, când ea murit, a pierit și monarhia lui Guy. Oh, de atunci încoace se agață de tron vorbind despre toate meritele lui… dar, dacă te gândești bine, ăsta e *singurul* lui merit. Însă adevărul e că Guy nu se mai poate numi rege, pentru că următorul moștenitor legitim al regatului este sora Sibyllei, Isabella, iar ea e măritată de ani de zile cu un bărbat pe care, dacă ar fi vrut, l-ar fi putut numi deja rege, având toate drepturile. Humphrey de Toron. Numele îți spune ceva?

De St Clair clătină din cap.

— Ei, bine, e fiul vitreg al lui Reynald de Chatillon.

— Aha! Uite un nume care mi-e cunoscut. Cel pe care l-a decapitat Saladin? Care era numit Templierul Pirat?

— Chiar el. Saladin l-a decapitat cu mâna lui, plătindu-i o datorie îndelung întârziată. Omul ăla era o rușine pentru toate principiile pe care le susține Templul.

— Și fiul lui vitreg o să fie regele Ierusalimului?

— Oh, Doamne, nu. Ferească-ne cerul. E o rușine mai mare decât a fost vreodată însuși Reynald. Nu e bun de nimic, e un laș lipsit de onoare, s-a făcut deja de câteva ori de ocară și, ca să pună capac la toate, mai e și un sodomit care a lăsat cu nerușinare să se afle asta, fapt care ar putea fi ignorat în privința oricui altcuiva, dar nu și a unui om însurat cu o regină domnitoare.

— Oh…

André se hotărî să nu spună nimic despre ceea ce îi venise în gând în privința unui personaj similar, și el însurat cu o regină, mulțumindu-se să întrebe:

— Și individul ăsta e soțul reginei Isabella?

— Nu, a fost soțul ei, până de curând. Prin grija lui Conrad de Montferrat. Nu știu cum a reușit sau cât de mult l-a costat – probabil că s-a scobit până în *fundul* pungii – dar a anulat căsătoria. Fiind o căsătorie regală, trebuie să fi fost vorba de niște mite substanțiale, minuțios pregătite, deși nu poți să nu te întrebi unde-o fi găsit Conrad atâția preoți și episcopi corupți ca să reușească una ca asta.

Așteptă să vadă dacă de St Clair reacționează la sarcasmul lui, dar acesta nu dădu niciun semn.

— Oricât ar fi costat, rezultatul a fost rapid și eficient. Indiscrețiile lui Humphrey și purtările lui urâte în public erau suficient de cunoscute pentru ca nimeni să nu fie surprins când a aflat că, în cele din urmă, căsătoria a fost anulată. Așadar, Humphrey de Toron nu mai e însurat cu regina Ierusalimului, însă Conrad de Montferrat va fi, imediat ce se pot aranja lucrurile.

— Ah! Și probabil că Guy a aflat totul înainte de a pleca în căutarea lui Richard?

Harry înclină adânc din cap.

— Asta l-a făcut să plece. Vestea a sosit vineri, iar Guy a plecat de aici, împreună cu toți susținătorii lui, sâmbătă, înainte de a se crăpa de ziuă. Au luat-o spre coastă și e clar c-au găsit o galeră care să-i transporte.

— Au găsit trei și au venit să-l caute în Cipru fără să piardă timpul. Dar acum știi ce s-a mai întâmplat, în legătură cu această căsătorie iminentă?

— De unde să știu? Sunt călugăr, André, templier, ca și tine. Potentații și regii nu-mi cer părerea când iau o hotărâre.

— Da, dar ce spun prietenii tăi? E un subiect interesant, bun pentru speculații. Ai auzit ceva, cu siguranță.

— Absolut nimic, doar că nu s-a celebrat încă. Cei doi îndrăgostiți n-au reușit să-și împace călătoriile cu îndatoririle... și se pare că trebuie să fie amândoi de față pentru ca nunta să poată avea loc.

— Nu, nu e așa. Nu și când se implică Biserica. Se poate face prin împuternicire, dacă preoții care oficiază sunt suficient de influenți. Iar patriarhul Ierusalimului, care ar oficia în cazul unei asemenea uniri, ar putea s-o facă. Conrad ține de ritul răsăritean, știu asta. Presupun că se poate spune același lucru și despre regina Isabella. Respiră scurt. Am de gând să aflu mai multe despre povestea asta, pare mult mai importantă decât mi-am închipuit.

Se uită încă o dată în jur, apoi își strânse prietenul de umăr.

— Harry, îți mulțumesc că m-ai adus aici, dar acum sunt nevoit să mă întorc în tabără. Trebuie să stau de vorbă cu mai multe persoane.

Nu aminti nici că una dintre persoanele în cauză era templierul senior aflat la comandă, nici că scrisorile sale de acreditare erau suficient de impresionante ca să-i garanteze sprijinul acestuia și, oricum, Harry plecase deja pe drumul de întoarcere, mulțumit de explicațiile primite.

•

Se scurse o săptămână, timp în care André nu primi nicio veste de la vărul lui, dar rarele și neînsemnatele încăierări îl ținură ocupat, impunând ca el și frații lui templieri să patruleze în diverse puncte, de-a lungul zidurilor cetății. Pe urmă, într-o dimineață, imediat după utrenie, când se îndrepta spre refectoriul taberei pentru un mic dejun alcătuit din miez de nucă tocat și apă, cineva își încleștă mâna pe umărul lui drept, iar el se răsuci pe călcâie, pomenindu-se alături de vărul său. Deschise gura, dând să spună ceva, dar Sinclair îl opri cu un gest.

— Noi doi trebuie să stăm de vorbă, imediat, și n-am nici cea mai mică dorință de a mă afla în compania pe care e foarte probabil s-o găsim acolo unde mergi tu, așa că vino cu mine, să-ți găsim un cal. Am mâncare suficientă pentru amândoi și o să fiu cu atât mai încântat cu cât o să plecăm mai repede de-aici.

André se supuse fără nicio vorbă, conștient că mai mulți dintre bărbații din jur aruncau priviri nemulțumite către Sinclair, și, cu toate că încercară să nu atragă atenția, mergând cu ochii în jos, nu reușiră să treacă neobservați. Cineva își înălță glasul, fluierând batjocoritor și anunțând că printre ei se afla un iubitor de sarazini, și, peste câteva clipe, cei doi veri înaintau prin mijlocul unui potop de insulte. André își duse din reflex mâna spre mânerul sabiei, dar Sinclair îl prinse de cot, șoptindu-i să-și vadă de drum și să nu spună nimic. Ceea ce avu efectul unei vrăji, până când un bărbat voinic ca un taur se așeză intenționat în calea lor și se îndesă în Alec, împingându-l cu umărul. André se încordă când văzu ce avea de gând celălalt, dar, înainte de a putea interveni în vreun fel, Alec își întinse brațul spre el, făcându-l să-și piardă pentru o clipă echilibrul când îl împinse într-o parte, apoi preluă greutatea umărului celuilalt bărbat cu al său, după ce se proptise atât de bine pe picioare încât abia dacă se legănă ușor în urma ciocnirii. Pe urmă sări înapoi și în lături, ridicându-și mâinile într-un gest împăciuitor, ca și cum el ar fi fost cel care dăduse peste zdrahon.

— Iartă-mă, frate, spuse, cu palmele încă în sus.

Celălalt clipi nedumerit, apoi chipul i se înnegură de furie.

— Tu să nu-mi spui mie frate, renegatule, mârâi el, apoi se aplecă și înaintă ezitând, cu brațele depărtate, gata de trântă.

Ultimul lucru la care se aștepta în momentul acela era o ripostă rapidă. Mâinile lui Alec Sinclair se întinseră brusc și îl înșfăcară pe bădăran de pieptul tunicii, trăgându-l cu putere și dezechilibrându-l, iar omul se prăvăli cu fața în jos, izbindu-se de bordura plată de oțel a coifului său, în timp ce el își repezea capul înainte. Pe urmă îi dădu drumul, lăsându-l să urle de durere, ducându-și amândouă mâinile spre chipul strivit, în timp ce el făcea din nou un pas înapoi, ridicându-și genunchiul la piept și răsucindu-se ușor, pentru a izbi apoi violent cu piciorul, astfel încât călcâiul cizmei sale nimeri în stomacul celuilalt, sub coșul pieptului, ceea ce transformă într-o absurditate rolul protector al platoșei de zale.

André rămase cu gura căscată, uluit de iuțeala pedepsei, însă își reveni și privi în jur, în defensivă, numai ca să vadă că brutalitatea incidentului îi șocase pe toți ceilalți, în aceeași măsură în care era șocat el însuși. Erau, cu toții, templieri și călugări, iar violența împotriva unui frate era scandaloasă.

Insultele erau cu totul altceva, fiind aparent acceptabile, dar agresarea unui frate era o violare a preceptelor Templului și punea în primejdie sufletul nemuritor. Cu toate acestea, Sieur Alexander Sinclair fusese provocat și atacat. Nu reacționase decât atunci când fusese amenințat că atacul avea să continue, iar faptul că o făcuse atât de repede și de eficient nu trecuse, cu siguranță, neobservat.

De data asta, nimeni nu mai încercă să se pună în calea celor doi veri care mergeau spre șirurile de cai, iar ei nu scoaseră niciun cuvânt înainte de a găsi bidiviul lui Alec, plus un altul, pentru André, și de a o porni călare, luând-o pieziș în direcția dunelor din sud-estul mașinilor de asediu și rămânând destul de aproape de propriile linii pentru a avea certitudinea rezonabilă că se aflau la adăpost de patrulele sarazine, dar scăpând cu desăvârșire de amenințarea de a fi întrerupți de unul de-ai lor.

— De ce le displaci atât de mult?

Pentru o clipă, de St Clair se gândi că vărul său n-avea de gând să-i răspundă, dar Alec se uita pur și simplu în jur, cercetând locul.

— E de-ajuns, murmură, aproape pentru sine însuși, apoi se apucă să scoată mâncarea și băutura.

Săpă cu piciorul în versantul unei dune, făcând o adâncitură destul de largă ca să-i cuprindă șoldurile, îngăduindu-i să stea confortabil, cu șalele sprijinite de ridicătura de nisip, și, imediat ce înțelese despre ce era vorba, André îl imită. Alec se duse apoi la coburi și scoase câteva pachete bine învelite înainte de a se întoarce ca să aștearnă pe nisipul dintre ei o bucată de pânză simplă, pe care stivui niște pâine surprinzător de proaspătă, felii de carne rece care părea de capră sau de miel, un cornet cu sare, un borcan mic cu măsline în ulei cu mirodenii și o ploscă plină cu apă.

— Nu sunt pe placul lor fiindcă sunt speriați, spuse el, în cele din urmă. Se tem de ceea ce aș fi putut să fac, de ceea ce aș fi putut să învăț, de ceea ce aș putea să știu sau chiar și de ceea ce s-ar putea să nu știu. Nu duc lipsă de niciunul dintre lucrurile de care le-ar putea fi teamă.

— Dar sunt călugări, Alec, sunt fețe bisericești.

Pentru asta se alese cu o scurtă privire piezișă, plină de scepticism, și roși imediat, aducându-și aminte de discuția pe care o avuseseră înainte.

— Ei, înțelegi ce vreau să spun. Ar trebui să știe mai bine că nu trebuie să se-ndoiască de un frate, judecându-l după niște vorbe-n vânt.

Alec îl privi uluit.

— Ăsta-i primul lucru cu adevărat stupid pe care te aud spunându-l de când ai venit aici, vere. *Ar trebui să știe mai bine*... Cum ar putea să știe? N-au cum să învețe altceva și nimeni nu vrea să-i învețe altceva. André, oamenii ăștia sunt călugări numai cu numele. O știi și tu. Și sunt departe de ceea ce numesc eu fețe bisericești. Din cauza asta, supunerea lor față de rigorile monahale se reduce la a asista la slujbe ziua și noaptea și la a murmura la nesfârșit *Pater noster* între ele. Cei mai mulți sunt convinși că mântuirea lor depinde de uciderea musulmanilor și de cele o sută cincizeci de *Pater* pe care le spun într-o zi, cu toate că nu știu să numere... Cum ține un om care nu știe să numere socoteala celor o sută cincizeci de repetiții ale unei rugăciuni? Răspunsul sincer e că n-o ține, așa că, pur și simplu, nu se oprește niciodată, preferând să spună câteva rugăciuni în plus, din evlavie, decât să riște să spună prea puține, săvârșind astfel un păcat. Sunt oameni simpli, André, ignoranți, fără imaginație. Cred ceea ce li se spune că trebuie să creadă, se poartă așa cum li se spune să se poarte și sunt convinși, pe deplin și fără nicio speranță de a se răzgândi, că în capul niciunuia dintre ei nu se poate naște o idee bună de ceva. Își închipuie că ideile și opiniile, laolaltă cu planurile și cu instrucțiunile, vin de sus, că sunt dincolo de experiența lor. De aceea ascultă ceea ce li se spune și se poartă în consecință, pentru că niciunul nu ar îndrăzni vreodată să pună la-ndoială ceea ce vine de deasupra lor. Așa se face c-au auzit că sunt rebel, că am păreri ce contrazic viziunea ordinului asupra lucrurilor și, știind că pentru asta ar trebui să fiu pedepsit, sunt nedumeriți când văd că nu m-a pedepsit nimeni. Iar din această nedumerire iau naștere frica și panica.

— Și te atacă, în loc să păstreze tăcerea și să se gândească dacă nu cumva ar trebui să fie de acord cu tine?

— Da, cam așa ceva.

— Atunci povestește-mi despre musulmani. Cu ce păreri ai supărat pe toată lumea?

Alec Sinclair dădu din cap, apoi își făcu de lucru cu mâncarea, mestecând pe îndelete, fără a încerca să mai scoată vreo vorbă

înainte de a se sătura și a lăsa apa din sticlă să-i împingă ultimele îmbucături în stomac. André, care terminase în același moment, se lăsă pe spate în fotoliul lui de nisip și își sprijini mâinile pe pântec.

— A fost gustos. Mulțumesc. Așadar, ai de gând să-mi povestești?

— Sigur că da. Cred că musulmanii sunt oameni, aidoma nouă, cu aceleași nevoi, dorințe, îndatoriri și responsabilități, deși le dau o altă interpretare.

— După cum ai mai spus. Dar această opinie nu pare destul de radicală ca să stârnească îngrijorarea care se așterne pe fețele fraților tăi când te privesc.

Sinclair dădu iarăși din cap.

— S-o ducem atunci spre pasul următor.

— Nu înțeleg ce vrei să spui. Ce să ducem, către ce pas următor?

— Părerea mea. S-o trecem dincolo de gândurile obișnuite, despre oamenii simpli, s-o privim din acel punct de vedere pe care o să ți-l sugerez. O să fac lucrurile mai ușor de-nțeles. Sunt aici de mai bine de zece ani… de fapt, mă apropii mai degrabă de douăzeci.

Își scoase coiful și slăbi legăturile care îi fixau gluga de zale. Și-o împinse spre ceafă, apoi își scărpină apăsat scalpul de sub părul scurt. Apoi se foi, răsucindu-și fesele în nisip până ce își găsi o poziție mai confortabilă, apoi se lăsă pe spate și își încleștă mâinile la ceafă.

— Așa! E mult mai bine. Acum să ne-ntoarcem la istorie. Ocupam o poziție de mijloc în confreria noastră, exact ca tine, ceea ce însemna că îmi însușisem, în anumite domenii specifice, o parte din învățăturile ordinului, suficiente pentru a-mi da posibilitatea de a merge mai departe, construind pe temelia lucrurilor pe care le știam. Exact ca tine, am învățat limba sarazinilor înainte de plecare, având drept profesori oameni de o mare cultură, arabi cu toții, cu care aveau multe în comun consilierii noștri seniori, cu știință de carte, din confrerie. Aș fi putut pleca în Outremer singur, chiar atunci, dar asta ar fi însemnat să acționez, începând din acel moment, pe cont propriu, fără niciun sprijin, la mii de kilometri depărtare de casă. Consiliul s-a gândit că era mult mai simplu pentru mine să intru în Ordinul Templului, unde acționa deja, în taină, o rețea bine

consolidată a confreriei. Așa că m-am alăturat ordinului și am venit încoace și, de atunci până în momentul în care am fost capturat la Hattin, m-am ocupat de misiunea mea principală... Masyaf e un nume care îți spune ceva?

— Nu. Ar trebui?

— Probabil că nu, dar acolo m-a trimis mai întâi confreria, după ce am ajuns în Outremer. M-am alăturat unui grup de templieri care trebuiau să devină garnizoana fortăreței Safita, pe care templierii o numesc Castelul Alb. E în Siria, la nord-est de Tyr. Aveam instrucțiuni să mă stabilesc acolo și să-l caut apoi pe Rashid al-Din Sinan, printr-un om de legătură din orașul Masyaf.

— Sinan? Numele ăsta mi-e cunoscut. Nu e...?

— Bătrânul din Munți. Da, el este. Imamul cultului numit Asasinii.

— Pe sprâncenele Domnului! De ce ți s-a cerut să iei legătura cu el? În ce scop?

— Cu mai multe scopuri. Există mai multe domenii în care imamul și ordinul nostru străvechi au interese comune și, nu în ultimul rând, în cele care pot să pară, în ochii unora ca tine și ca mine, mistere indescifrabile, din vremuri vechi. Rashid al-Din Sinan se mândrește fiindcă e un soi de mistic, un clarvăzător și, în același timp, un ascet. Totodată, se presupune că e un om cucernic și e, evident, neîndurător, iar reputația lui îl sperie până și pe Saladin, care era să moară de două ori de mâna unui Asasin, cu multă vreme în urmă, și care mai e încă în viață doar datorită unor întâmplări fericite și a unui noroc chior. Nu știu cum a luat confreria pentru prima dată legătura cu Sinan, dar relația durează de mai bine de patruzeci de ani...

— Iar ție ți s-a cerut să-l cauți.

— Da, întocmai. Jacques de Saint Germain, omul principal de legătură al consiliului cu Sinan pentru mai bine de douăzeci de ani, murise de curând, iar eu eram înlocuitorul lui. Sinan știa că vin, așa că nu mi-a fost greu să dau de el, mai ales cu ajutorul templierilor.

— Nu te pot urmări.

— Atunci cască bine urechile, flăcăule, fiindcă e clar că în cunoștințele tale există goluri imense. Asasinii sunt o grupare înspăimântătoare, care ține întregul Outremer în robia spaimei. Dar, acum patruzeci de ani, căutând să-și extindă puterea și

influența asupra unui nou teritoriu, au întrecut măsura și l-au ucis pe regele Raymond al II-lea de Tripoli. Drept represalii, templierilor li s-a dat mână liberă să acționeze împotriva lor, pornind din bazele pe care le aveau la Castelul Roșu și la Castelul Alb, și au făcut prăpăd în rândurile populației locale, până când Sinan a fost nevoit să ceară pace. Și, începând de atunci, Asasinii le plătesc în fiecare an templierilor un tribut greu, în schimbul dreptului de a-și dirija propriile treburi.

— Dar sunt musulmani… cum de poate Templul să ducă astfel de tratative cu dușmanul?

— Pentru că ei nu sunt dușmanul. Interpretezi greșit lucrurile. Ei sunt șiiți. Șiiți ismaeliți, descendenți ai persanilor. Sunt inamicii de moarte ai lui Saladin și ai adepților lui sunniți, dar orice dușmănie pe care ar putea-o simți împotriva noastră e pur și simplu întâmplătoare. Rashid însuși, bătrânul, s-a născut la Basra, în Irak, dar a venit în Siria ca *dai,* ca imam al cultului, cu puțin înainte de asasinarea lui Raymond de Tripoli. Fapt care ar fi trebuit să fie una dintre primele mișcări prin care să-și impună autoritatea, dar, așa cum au ieșit lucrurile, n-a fost decât o greșeală scump plătită. La scurt timp după aceea, între el și Templu s-a stabilit o relație. Cele două organizații au multe în comun, dacă stai să analizezi acest lucru. Ambele sunt societăți închise, cu ritualuri secrete, oficiate în taină, departe de ochii și de urechile profanilor. Și ambele sunt alcătuite din asceți, în toate sensurile cuvântului. Și, într-un fel de a spune, amândouă sunt dedicate morții – dedicate unor idealuri înalte, pompoase, iar membrii lor sunt gata să moară bucuroși în luptă, pentru a le apăra. Nici uneia nu i-a fost prea greu să aprecieze obiectivele celeilalte.

Se lăsă tăcerea și, când André realiză că vărul lui nu mai avea nimic de adăugat, întrebă:

— Și de aceea nu-ți mai acordă încredere frații tăi, din cauza asocierii cu Asasinii?

— Nu, pe rănile Domnului! Niciunul dintre ei nu știe asta. Legătura aceea a fost o relație personală, o afacere clandestină, pe care n-am savurat-o în mod deosebit. S-a încheiat când am fost luat prizonier de oamenii lui Saladin. N-am mai stat de vorbă cu Bătrânul de atunci, deși acum va trebui s-o fac, după cum o să vezi când o să citești ordinele pe care le-am primit. Ți-am povestit asta ca să-ți faci o idee despre cât de multe am

învățat și despre cât de multe lucruri… și cât de puține știu de fapt. Adevărul e că mi-am făcut un prieten printre musulmani când am fost captiv în mijlocul lor, un prieten apropiat, poate cel mai bun pe care l-am avut vreodată. E omul care m-a prins, cel care m-a luat prizonier, deși lucrurile nu sunt atât de simple precum par. Numele lui e Ibn al-Farouch, e un emir din garda personală a lui Saladin. Zâmbi când văzu uimirea așternându-se pe chipul vărului său. E o poveste lungă, dar cred că s-ar putea să găsești că merită s-o asculți, dacă ai timp.

André se uită în jur.

— Se pare că n-am nicio obligație urgentă, care să mă împiedice să te ascult.

Pe urmă, timp de o oră și mai bine, André rămase locului, fascinat, în timp ce Alec începu prin a-i spune povestea bătăliei de la Hattin și a pierderii prietenului său, Sieur Lachlan Moray, vorbindu-i apoi despre sarazinul rănit și despre capturarea sa de către grupul venit în căutarea lui al-Farouch, conducătorul dispărut. Pe urmă ascultă cu aviditate când Sinclair îi descrise viața dusă printre sarazini și admirația și respectul față de dușmani și față de modul lor de viață, dobândite în cele din urmă, împotriva voinței lui.

— Au cu mult mai multe decât noi, încheie Alec. După cum mi se pare mie, au tot ce avem și noi, absolut totul, într-o mult mai mare măsură, și par să aprecieze asta mai mult decât noi. Trăiesc, fără îndoială, într-un ținut aspru și cei mai mulți dintre ei își petrec cea mai mare parte a vieții într-un cort, nu sub un acoperiș trainic. Dar chiar și asta le permite să fie mult mai curați. Își iau corturile și se mută în alt loc ori de câte ori o doresc, în vreme ce țăranii noștri de acasă își construiesc o cocioabă într-un loc sordid și rămân acolo ani de-a rândul, trăind în propria lor împuțiciune și împărțindu-și sălașul cu porcii și cu vitele. Iar când tânjesc să înalțe clădiri frumoase, adepții profetului par să le construiască din lumină și din aer, prinzându-le laolaltă în liniile grațioase, răsucite și ușoare ca fulgul ale pietrei și ale marmurei. Cu totul altfel decât stivele noastre de granit greu, întunecoase, umede și fără ferestre. Și sunt *curați,* André. Sarazinii sunt curați, într-un mod pe care noi, creștinii, nu-l vom putea înțelege niciodată. Cuvintele profetului au pus asupra lor, ca pe o povară, obligația de a se purifica ritualic cel puțin o dată pe săptămână și înaintea tuturor

sărbătorilor religioase. Nu văd niciun păcat în curățenia de care noi, acasă, ne ferim ca de ciumă. În lumea creștină, curățenia e privită ca o formă de destrăbălare păcătoasă, ca o ispită a diavolului, care te conduce direct către preacurvie și către toate păcatele trupești. Oricum, după întoarcerea mea în libertate și în compania civilizată a fraților mei, m-am convins că duhoarea puternică și respingătoare a jegului de pe trupurile nespălate și împuțiciunea pantalonilor murdari pledează cu înfocare împotriva oricărei ispite de a păcătui de bunăvoie cu purtătorul unor asemenea mirosuri.

Pe urmă căzu în mutenie și André rămase tăcut o vreme, gândindu-se la vorbele lui și la înțelesul lor. Apoi se surprinse pe sine însuși când revărsă un potop de cuvinte despre care nu știuse că existau în mintea lui, așteptând să fie rostite.

— Sunt întrutotul de acord cu tine, spuse, atrăgând privirea ușor surprinsă a vărului său. Ridică din umeri. Știu că, dacă o să ajungă la urechile fraților noștri templieri, acest adevăr n-o să-mi prea ajute să mă apropii de locul unde mă așteaptă osanalele, dar și mie îmi place să fac baie, deși acum țin asta în secret. M-am obișnuit cu baia cât am stat în sudul regiunii Provence, luând lecții de la profesorii mei arabi, în vila unuia dintre seniorii consilieri ai Ordinului din Sion. Profesorii erau musulmani, până la ultimul, așa cum sunt sigur că au fost și ai tăi, la momentul respectiv, dar, de vreme ce în credințele ordinului nostru nu există nimic legat de creștinism, nu exista nicio contradicție care să-i împiedice să-și urmeze propriile obiceiuri și să-și ducă viața respectând prescripțiile Coranului.

Zâmbi, amintindu-și ceva din trecutul îndepărtat.

— Cel mai vârstnic dintre ei, un bărbat învățat pe care am ajuns curând să-l respect pentru înțelepciunea lui, a fost deranjat de duhoarea mea când am sosit pentru a-mi începe studiile și, odată ce și-a chemat servitorii cerându-le să vadă dacă în camerele sale nu se strecurase cumva vreun țap plin de balegă, am început să-mi dau seama că s-ar fi putut să miros urât. El a continuat, atrăgându-mi cu mare răbdare atenția că, deoarece făceam parte din confrerie și nu eram creștin decât cu numele, îmi puteam îngădui să mă port ca un om civilizat când mă aflam pe o proprietate a ordinului, ceea ce însemna că puteam să fac baie fără a mă teme de represalii, având apoi

fericirea de a nu-mi sili prietenii să strâmbe din nas și să sufere din pricina duhorii pe care o împrăștiam.

Alec îl ascultase cu mare atenție, cu o mână așezată de-a curmezișul pieptului, susținând cotul celeilalte în timp ce își scărpina alene nasul cu vârful degetului.

— Profesorul ăsta. Spui că era cel mai bătrân din grup? E cumva posibil să-l fi chemat Sharif Al-Qalanisi? Știu că sunt puține șanse…

— Da! Cum de-ai…?

— Pentru că a fost și profesorul meu, în același loc, în Provence. În vila Providence, locuința lui Gilbert, maestrul de St Omer, strănepot de frate al lui Godefroy de St Omer, unul dintre cei nouă fondatori ai Templului. Al-Qalanisi trebuie să aibă acum aproape șaptezeci de ani, pentru că avea peste cincizeci când l-am cunoscut eu. Ce mică e lumea asta, în care ne-nvârtim, nu crezi? Iartă-mi entuziasmul, dar ai descris o experiență pe care am trăit-o și eu cândva, până în cel mai mic amănunt. Și apoi te-a încurajat să faci baie zilnic?

— Da. Iar eu i-am urmat invitația, așa că, într-o jumătate de an, timp în care am învățat limba arabă, m-am obișnuit cu plăcerea băii într-o asemenea măsură, încât reîntoarcerea la duhorile și la murdăria creștinilor a fost aproape de nesuportat. Nu-mi venea să cred că toată lumea *puțea.* Duhoarea prietenilor mei îmi tăia din când în când răsuflarea, așa că m-am deprins în curând să-i evit, iar Sharif Al-Qalanisi, Dumnezeu să-l binecuvânteze, m-a învățat o metodă de a mă păstra rezonabil de curat, sau măcar suportabil de murdar. După cum știi, există anumite ocazii în care îmbăierea unui creștin e considerată demnă de laudă, fiind chiar obligatorie – îmi vin în minte sărbătoarea Paștilor și zilele dedicate unor sfinți importanți – așa că, una peste alta, se poate face câte o baie în fiecare anotimp, dacă se dorește. Dar asta e numai o parte a strădaniilor. Chiar dacă fac baie, foarte puțini oameni își spală și hainele în același moment. Acest mic adevăr, pe care mi l-a împărtășit Sharif Al-Qalanisi, mi-a permis să mă îmbăiez ori de câte ori mi s-a ivit ocazia și am păstrat un set de veșminte convenabil de urât mirositoare și de pătate de sudoare pe care să le port în compania camarazilor mei novici. Dar, când eram singur, puteam să îmbrac haine cu miros la fel de proaspăt și de pur precum al aerului de pe dealuri într-o dimineață răcoroasă.

Dădu din cap cu vehemență. Singurele păcate pe care i le poate asocia curățeniei un om întreg la minte sunt ipocrizia și neștiința din pricina cărora îi neagă creștinii importanța. Spune-mi, așadar, în ce alte privințe consideri că ne mai sunt superiori sarazinii?

— Superiori față de ceea ce avem noi? Ești sigur că vrei să auzi asta?

— Nu, consideră că am discutat deja… Noi facem parte din Confreria din Sion, o lume de sine stătătoare, numai a noastră. Vreau să știu prin ce altceva crezi că le mai sunt superiori sarazinii semenilor lor *creștini.*

— Ah, înțeleg. Există o diferență. Să mă gândesc. Ei, am putea începe cu onoarea – adevărata onoare – care are trăinicie, valoare, își merită numele și, în zilele noastre, se întâlnește rareori printre creștini. În lumea sarazinilor există din abundență, în timp ce, printre francii de astăzi, de la regi până la soldații de rând, onoarea nu mai e decât un cuvânt rostit de nemernici ca să-i înșele pe oameni. Pe urmă vine integritatea, înrudită îndeaproape cu onoarea, prin aceea că nu pot exista una fără de cealaltă. Urmează fidelitatea, față de idealuri, de legăminte, de învoieli și de bunele intenții – bune cu adevărat. Nu includ virtuțile ostășești, pentru că nu sunt decât niște simple ritualuri, în ceea mai mare parte afișate de neghiobi fără minte – curajul, eroismul, statornicia, mila și compătimirea, cu toate că includerea ultimelor două pare dezgustătoare. Dar toate acestea pot fi adoptate sau abandonate, în focul luptei, de bărbații din ambele tabere, fără s-o știe nimeni. Nu, cred că o să mă limitez la onoare, integritate și fidelitate. Printre sarazini se întâlnesc toate trei laolaltă mai des decât printre francii creștini.

De St Clair dădu din cap.

— Acum vorbește-mi despre altceva, care mă surprinde. Spui că ai descoperit toate acestea și că ai făcut-o fără să vrei, în vreme ce ai fost prizonier pe pământurile sarazinilor, dar ai intrat în contact cu islamul și cu fiii musulmani ai profetului încă de la sosirea ta aici. Nu ți-ai dat seama de asta mai înainte? Trebuie să fi bănuit că așa stau lucrurile.

— Nu, nu e adevărat. Înainte de a fi fost capturat, legăturile mele cu islamul au fost sporadice și n-am intrat în legătură cu sarazinii. Am tratat numai cu Asasinii, care sunt șiiți, originari din Persia. Și, mai mult decât atât, am avut de-a face direct cu

Rashid al-Din, Bătrânul din Munți, iar el nu e un om alături de care să-ți fie drag să te afli. Asasinii sunt neînduplecați și lipsiți de simțul umorului, ca fanaticii, sunt neîndurători și incapabili de milă. Seamănă foarte mult cu perechea lor de aici, cu templierii. În toți anii în care am avut legături cu Bătrânul și cu favoriții săi, i-am tratat cu prudență și m-am așteptat ca relațiile noastre să se întemeieze pe adevăr, iar înțelegerile, pe exactitate justițiară. Nu le-am pus niciodată la îndoială fidelitatea față de șeful lor și față de învoielile pe care le-au făcut cu noi, dar nu m-am gândit niciodată la vreunul dintre ei în termenii onoarei și ai integrității, așa cum înțeleg eu aceste lucruri. S-ar putea să dețină propriile variante ale amândurora, prin însăși firea lor, dar nu exista nimic care să mă facă s-o recunosc pe vreuna dintre ele. Abia după ce m-am trezit printre sarazini și am ajuns să-l cunosc pe Ibn al-Farouch, a început să se rărească și să-mi cadă pe de ochi vălul care mă orbea.

— Așa că te-ai întors și le-ai luat apărarea când ai auzit că sunt vorbiți de rău.

— Da, ori de câte ori erau ponegriți pe nedrept.

— Hmm. Atunci nu e de mirare că ești privit chiorâș. Și spui că n-ai mai avut de-a face cu Asasinii și cu șeful lor de când ai fost capturat, cu patru ani în urmă?

— Nu, absolut deloc.

— Știu că ai rămas în viață?

— Știu, pentru că am avut grijă s-o afle, în săptămâna care a trecut. De aceea n-ai primit nicio veste de la mine. Misivele pe care mi le-ai adus spuneau limpede că trebuie să îmi reînnoiesc relația cu ei, așa că m-am ocupat imediat de asta. Dar omul meu de legătură s-a mutat, cu doi ani în urmă, și, odată ce am aflat unde a plecat – o sarcină simplă, în sine – a fost nevoie de trei zile de lingușiri și de explicații până când a acceptat să dea, măcar, ochii cu mine. Pur și simplu, nu credea că eram eu. Era cât se poate de sigur că murisem la Hattin, pentru că făcuseră rost de o listă cu numele tuturor cavalerilor franci supraviețuitori și a răscumpărărilor primite și bineînțeles că numele meu nu se număra printre ele. A trebuit să-i dau o explicație convingătoare a faptului că, în momentul când am fost luat prizonier de al-Farouch, mi-am schimbat numele din Sieur Alexander Sinclair, cavaler al Templului, în Sieur Lachlan Moray, un simplu cavaler

scoțian, pentru că Saladin îi executa pe templieri și nu-mi mai vedeam niciun viitor dacă s-ar fi aflat că eram unul dintre ei.

— Bătrânul mai trăiește?

— Oh, da. E viu și nevătămat și tot atât de viclean ca întotdeauna. Trebuie să-l întâlnesc poimâine. Era la Kahf, Cuibul Vulturului, fortăreața lui preferată, inaccesibilă, din munții nordici, însă acum a plecat deja pe drumul de întoarcere și va ajunge aici, în apropiere, la o distanță ușor de parcurs călare, până mâine noapte.

— Ce-o să-i spui? El continuă să plătească tribut Templului?

Alec își îndreptă spatele și se întinse.

— N-am idee ce-o să-i spun. El trebuie să-mi spună ce se așteaptă s-audă. Rashid al-Din Sinan nu e omul cu care să porți cu ușurință o conversație inutilă. Da, încă mai plătește tribut Templului. Dar, înainte de a-ți povesti mai multe lucruri care să aibă în continuare sens…

Înălță o mână, cu arătătorul ridicat într-un ordin mut de a asculta în tăcere, și din depărtare se auzi, înălțându-se limpede în aerul deșertului, ceva care părea să fie zgomotul unei lupte. Săriră amândoi în picioare și își scuturară nisipul de pe haine, privind spre caii ce așteptau liniștiți.

— Ia misivele cu tine, spuse Sinclair. Sunt în coburii mei. Citește-le la noapte, apoi vino să ne-ntâlnim aici, mâine la aceeași oră. O s-aduc din nou mâncare. Dar, între timp, o să afli ce e în joc și o să-nțelegi când o să-ți explic ce-am de gând. Acum să vedem ce-i cu toate strigătele alea.

Vacarmul deveni sensibil mai puternic pe măsură ce se apropiau de spatele frontului și, în cele din urmă, ajunseră într-un loc de unde putură să vadă că întreaga oștire era în picioare, strigând și privind către nord-est, în timp ce călăreți înarmați alergau de colo-colo, în toate direcțiile, ovaționând și urlând, tot ce aducea a disciplină fiind abandonat cu desăvârșire.

— Ce se-ntâmplă acolo? strigă André. Vezi ceva?

Alec Sinclair se ridicase în picioare în scări, umbrindu-și ochii cu mâna în timp ce scruta cu atenție orizontul îndepărtat, și rămase nemișcat multă vreme, înainte de a se așeza din nou în șa.

— Richard al Angliei, spuse, întorcându-se către vărul său. Sosește, în sfârșit. Văd stindardul lui enorm fluturând, în fața a orice altceva. Oastea engleză e acolo, acoperind orizontul cu o

umbră superbă, cât de departe vezi cu ochii. O umbră imensă, întinsă. E pe drum de multă vreme și, aici, nu puțini spuneau că n-o să mai vină niciodată, dar iată c-a apărut. Probabil că au acostat în susul coastei, la Tyr, au plecat în marș de acolo, și-au făcut tabăra în primele ore ale zilei de ieri și au plecat pe ultima porțiune a drumului încoace cu mult înainte de răsărit, căci soarele nu e sus nici măcar de două ore. Spuneai că sunt peste o sută de mii de oameni. Ai exagerat?

André trase ușor de frâu.

— Nu, nicidecum. De ce aș fi avut nevoie s-o fac? Dacă aduni oștenii francezi ai lui Filip cu cei ai aliaților săi – Burgundia, Flandra și Bretania – cu englezii și cu angevinii lui Richard, totalul se apropie de o sută patruzeci de mii, după spusele tatălui meu. O sută patruzeci de mii de bărbați, cu armele și materialele lor de război, cu cai și cu vite, plus servitorii și vivandierele. Flota care i-a transportat numără mai mult de două sute douăzeci de corăbii mari și pe niciuna dintre ele n-a rămas vreun centimetru neocupat.

— Excelent. Atunci o să vedem lucrurile începând să se miște mult mai repede aici, imediat ce se vor instala și vor avea timp să-și dezmorțească mușchii. Păsările răpitoare tânjesc după sânge. Acra n-o să mai reziste mult și, odată căzută, legenda invincibilității lui Saladin o să-și piardă pentru totdeauna strălucirea.

Alec se uită din nou în depărtare, către activitatea febrilă din șanț, apoi se aplecă și scoase tocurile cu misive din coburi.

— Ia-le și asigură-te că ai timp să le citești la noapte, indiferent cât de nebunească o să fie sărbătorirea sosirii lui Richard. Lectura lor e mai importantă decât orice altceva îți poți imagina că ți s-ar cere să faci. Mestecă-le și rumegă-le bine. O să le discutăm în amănunt mâine, înainte de a mă duce la întâlnirea cu Rashid al-Din. Am primit instrucțiuni ca, de acum înainte, să discut cu Sieur Robert de Sablé, dacă a sosit aici odată cu grosul oștirii, și e cel mai bine s-o fac de unul singur. Dacă-l găsesc, o să-i transmit salutările tale, dar nu trebuie să atragem atenția nedorită a nimănui, căutându-l amândoi. Acum rămâi cu bine și vino să ne întâlnim mâine aici, în acest loc, chiar dacă între timp va fi ocupat de unul dintre corpurile de oaste aflate acum pe drum. Asta n-ar trebui să se-ntâmple. Totul a fost deja instalat pe terenul plat din sud-vestul șanțului, dar

știi cum e cu oștile. De acum până mâine pe vremea asta, vreun flăcău sclipitor s-ar putea gândi să înalțe chiar aici cortul unui general. Dar tot aici o să ne-ntâlnim și noi, fiindcă nimeni n-o să ne cunoască și nimănui n-o să-i pese cine suntem, și o să plecăm în altă parte dacă o să fim nevoiți.

André își flutură mâna și, cu gândul la umbra ce se apropia, își privi vărul dând pinteni calului și îndepărtându-se către aceasta din urmă, apoi îndesă tocurile în coburi și își întoarse bidiviul în direcția grajdurilor. Știa că se făceau planuri pentru următoarele săptămâni sau chiar luni, când trebuiau găsite adăposturi pentru surplusul enorm de oameni și de materiale adus de sosirea lui Richard, și că în partea de sud-vest, unde se afla acum calul său, se pregătise ridicarea unui adevărat oraș, a unei rețele de alei printre taberele pedestrimii, călărimii, geniștilor, inginerilor și ale celorlalte diverse categorii de războinici care alcătuiau uriașa oștire. În după-amiaza aceea, hotărî el, avea să privească desfășurarea măreței sosiri ferindu-se din calea tuturor. Seara avea să citească misivele lui Alec, iar ziua următoare n-avea decât să-și poarte singură grija.

Își îmboldi calul întrebându-se ce se petrecea în mințile comandanților garnizoanei din Acra în timp ce priveau cerul pătat de norii de praf ridicați de armata lui Richard, care se apropiau întruna.

9.

Noaptea se scursese relativ în liniște, odată ce primele apariții și împrăștieri haotice ale corpurilor de oaste fuseseră luate sub control, eveniment ce se întinsese pe durata întregii zile și a câtorva ore bune de întuneric. Iar entuziasmul se domolise în cele din urmă și vocile stridente, sâcâitoare, ale sergenților care făceau ordine se împuținaseră și se stinseseră încetul cu încetul, pe măsură ce ultimele unități ale forțelor nou-sosite erau întâmpinate și conduse în locurile unde aveau să-și instaleze tabăra, cel puțin pentru câteva săptămâni.

André de St Clair își astupase urechile cu ceară albă, fină, și petrecuse peste patru ore, dintre care două la lumina lumânării, citind și recitind conținutul celor două tocuri cu misive pe care le

adusese de dincolo de mare pentru vărul său. Acum avea senzația că înțelesese majoritatea lucrurilor care i se cereau atât lui Alec, cât și lui însuși, dar ceea ce mai trebuia să afle nu îi putea fi dezvăluit decât de vărul său, așa că aștepta cu nerăbdare reluarea discuției lor întrerupte. Reuși să lipsească de la utrenie, făcând presupunerea corectă că activitățile din ziua și noaptea precedentă aveau să determine o lipsă generală de entuziasm față de rugăciunile din miez de noapte, și, cu o oră înainte ca pe cer să apară primele semne prevestitoare ale dimineții, se îndreptă către locul unde se aflau caii și își alese unul. Pe urmă o porni către deșert, călărind sub lumina palidă a ultimelor stele întârziate până ce ajunse la locul întâlnirii, unde descălecă și își deșeuă bidiviul, după care îl priponi de un țăruș lung, de fier, din cei folosiți pentru corturi, astfel încât să nu plece prea departe, și îi agăță sub bot o traistă în care pusese o mână de ovăz. Pe urmă îl lăsă să ronțăie bucuros și își săpă un scaun în nisip.

O oră mai târziu, când soarele răsărise demult, deveni evident că se petrecuse ceva care îl reținea pe Alec și André se hotărî să mai aștepte încă o jumătate de oră înainte de a se întoarce în cortul lui. Gândul de a pleca în căutarea vărului său era lipsit de sens, fiindcă n-avea nici cea mai mică idee de unde ar fi putut să înceapă și nu putea nici măcar să ghicească în ce fel se schimbase amplasamentul general al taberei după ce i se adăugaseră, peste noapte, o sută de mii de oameni. Însă nu-și dorea să rămână de unul singur acolo, mai mult timp, fiindcă simțea dogoarea soarelui întețindu-se și nu se gândise să aducă nimic care i-ar fi putut servi drept adăpost, socotind că aveau să-și termine repede discuția, după care se puteau întoarce amândoi la indiferent ce ar fi avut de făcut.

Netezi cu o mână o porțiune dreptunghiulară de nisip și înfipse în centru un pumnal, cu mânerul în jos, închipuind un cadran solar. Pe urmă se lăsă pe spate și privi umbra care se târa încet către linia pe care o trasase pentru a marca scurgerea unei jumătăți de oră. Odată ce umbra și linia se intersectară, mai aștepta câteva minute, apoi se ridică, își puse pumnalul în teacă și așeză șaua pe calul răbdător. I-o azvârlise în spate și îi strângea chingile când auzi un zgomot care se apropia și își ridică privirea ca să dea cu ochii de fața sobră a lui Alec.

— Ei, fii bine-venit, messire cavaler al Tristei Figuri. Nu te-ai grăbit să ajungi. Unde-ai fost?

Continua să lucreze sub greabănul calului, ocupându-se tot de chingi, însă, când ironia lui rămase fără răspuns, se îndreptă de spate și privi chipul vărului său, pe care nu se zărea nicio urmă de căldură.

— Alec? Pentru numele lui Dumnezeu, omule, ce s-a-ntâmplat? Arăți de parcă ai fi pierdut tot ce-aveai mai de preț. Ce s-a-ntâmplat? A pățit ceva de Sablé?

Alec Sinclair izbuti să clatine din cap, dar mișcarea avea ceva straniu, de parcă ar fi fost amorțit sau stânjenit, într-un fel sau altul. Apoi își trecu piciorul peste șa și se lăsă să alunece pe pământ cu o mișcare fluidă, regăsindu-și cu ușurință echilibrul. Dar continua să aibă privirea pierdută.

— De Sablé e bine sănătos. M-am despărțit de el cu puțin timp în urmă. Vino, stai jos.

Trecu pe lângă André cu picioarele țepene și se instală în adâncitura din nisip unde îl așteptase el. Tânărul simți neliniștea răsucindu-i-se violent în stomac, bătu calul pe crupă și se duse să se așeze alături de vărul său.

— Alec, spune-mi ce te întristează. Te-ai dus să-l cauți pe de Sablé ieri, așa că de ce te-ai întâlnit cu el astăzi?

— Ieri n-am reușit să-l găsesc. Avea prea multe de pus la punct. Dar mi-am adus aminte că mi-ai povestit despre intrarea lui în Ordinul Templului, așa că am lăsat vorbă la comanderie, cerând să fie informat, la întoarcere, că îl căutasem. A trimis după mine azi-dimineață și, de atunci, ne-am petrecut timpul împreună.

Alec își îndreptă spatele și respiră adânc, iar André văzu că vărul lui părea oarecum chinuit, cu ochii bântuiți de ceea ce știa. Însă, înainte de a apuca să spună ceva, Alec se aplecă la iuțeală și îl prinse cu amândouă mâinile de tunică, trăgându-l lângă el, într-o îmbrățișare.

— André… Tatăl… tatăl tău e mort.

Înăbușite și aproape de nedeslușit, cuvintele trecură peste și prin André, fără niciun efect. Le auzi și o fărâmă minusculă a minții sale le descifră înțelesul, dar semnificația lor nu avea absolut nicio influență asupra sa. Era pe deplin conștient de neplăcerea provocată de poziția în care îl trăsese Alec și simțea zalele de pe umărul împlătoșat al acestuia săpându-i dureros în

pielea feței. Ba se simțea chiar ușor stânjenit de intimitatea acelei îmbrățișări neașteptate, gândindu-se că ar fi fost compromiși dacă i-ar fi văzut cineva, dar cuvintele pe care le auzise n-aveau niciun înțeles pentru el. Tatăl său murise. Știa că ăsta trebuia să fie un lucru important, dar avea fața apăsată în umărul vărului său, în hainele și pe armura vărului său și realiză că acesta avea parfumul tatălui lui, același parfum îndrăgit și de neconfundat care îl caracteriza pe Sieur Henri de St Clair, și, în clipa aceea, într-un răstimp ce nu putea cuprinde decât o jumătate de bătaie de inimă, barierele căzură și auzi ce îi spunea Alec.

Pe urmă, mult mai târziu, avea să își aducă aminte că Sinclair îl privea solemn, cu îngrijorare în ochii larg deschiși, povestindu-i cum fusese pândit și doborât Sieur Henri, împreună cu doi dintre tinerii săi ofițeri, în timp ce se întorceau într-o noapte la locuința lor, venind dintr-un han bine cunoscut din Famagusta, unde puneau la punct amănuntele realizării unei forțe mixte de atac, cavalerie și pedestrime, ce urma să fie condusă a doua zi de Guy de Lusignan împotriva oștirii lui Isaac Comnenus. Agresorii nu fuseseră identificați și cu atât mai puțin capturați, dar existau numeroase dovezi că atacul fusese pus la cale de unul dintre grupurile de hărțuire bine organizate care operau la poalele dealurilor din nordul cetății.

Sieur Henri de St Clair se achitase pe deplin de toate obligațiile față de suzeranul său, pe care îl slujise cu atâta credință de-a lungul întregii sale vieți. El și cei doi ofițeri care îl însoțiseră fuseseră înmormântați cu toate onorurile ostășești, spuse Alec, și regele Richard în persoană participase la funeralii, însoțit de o escortă alcătuită din lorzi și baroni de pe toate domeniile pe care le deținea pe cuprinsul creștinătății, printre care se numărase și Sieur Robert de Sablé. Arhiepiscopul de Auxienne se rugase pentru sufletele eroilor măcelăriți, iar Richard al Angliei însuși îi adusese elogii maestrului său de arme și povestise că de la Sieur Henri dobândise cea mai mare parte a cunoștințelor sale despre purtarea războaielor.

În clipele de luciditate din cursul următoarelor zile, André știu că toate acestea puteau fi motive de fală și de plăcere în niște momente necunoscute din viitor, dar, în prezent, când simțea în toată ființa sa un gol cavernos, erau lipsite de orice sens.

Când se reîntoarseră în tabără, Alec Sinclair, îngrijorat de starea vărului său, căută cel mai bun ajutor medical cu putință, pentru că André căzuse într-o melancolie adâncă, din care refuza să se lase desprins. Și, lucru ce nu era neobișnuit pentru populația francă din Outremer, care, în mare parte, trăia acolo de generații, preferă să apeleze la serviciile unui medic musulman, pe care îl cunoscuse cu mai mulți ani în urmă, deși nu era dispus să povestească unde și cum. Adevărul era că Saif ad-Din Yildirim, presupus a fi văr primar cu unul dintre aliații de încredere ai lui Saladin, era, de fapt, șiit și aliat al Asasinilor.

Yildirim îl trecu imediat pe André de St Clair pe un regim de hrană lichidă și de narcotice puternice, menit să-l țină în pat, adormit, în cea mai mare parte a timpului. Reacția lui Sieur André față de moartea tatălui său nu avea nicio explicație logică, spuse el, dar întâlnise cazuri similare printre coreligionarii săi și era sigur că efectele aveau să dispară curând, înlăturate de somn și de odihnă. Și, așa cum era de așteptat, Alec descoperi că avusese dreptate.

Yildirim întrerupse administrarea narcoticelor în dimineața celei de a patra zile scurse de la primele simptome stranii ale lui André, care se trezi la ora obișnuită, înainte de răsăritul soarelui, fără să-și aducă aminte că fusese bolnav. Când Alec îi puse întrebări, își aminti că primise vestea, părând copleșit și întristat, dar se purtă ca oricare alt tânăr la pierderea unui părinte iubit.

Ceva mai târziu, în aceeași zi, André își căută vărul în noul adăpost al acestuia, aflat în apropierea cortului templierilor, imensul cort cu stindard ce le servea cavalerilor din tabără drept comanderie deplasabilă. Cu o săptămână înainte, Sieur Alexander Sinclair ar fi refuzat să stea atât de aproape de centrul de comandă al Templului, însă motivul acestei schimbări profunde de dispoziție era simplu: stindardul personal al lui Sieur Robert de Sablé se ridica acum chiar alături de cortul templierilor. Cu mult mai puțin împodobit decât vecinul său impozant, fusese înălțat cu câteva zile înainte, când Sieur Robert se retrăsese oficial din funcția de comandant al flotei regelui Richard și își acceptase noua poziție, cea de Mare Maestru ales al Ordinului Templului lui Solomon. Alec îl căutase pe de Sablé imediat ce auzise de sosirea veteranului și îi oferise fără întârziere și fără rezerve serviciile sale personale, pentru că

se cunoșteau de mai bine de două decenii și fuseseră înălțați în Confreria din Sion în cadrul aceleiași ceremonii, într-o noapte caldă de august, în preajma străvechiului oraș Carcassonne. De Sablé îl îmbrățișase pe Sinclair plin de entuziasm și îl inclusese imediat în statul său major. Iar acest fapt, luat în considerare în mod aparte, reprezentase sfârșitul lipsei de popularitate a lui Alec.

Când intră, André îl găsi pe acesta din urmă lucrând cu sârguință, privind încruntat scrisoarea pe care o compunea. Se așeză și așteptă în liniște până când vărul său termină de scris și se lăsă pe spătarul scaunului.

— Se pare că îți sunt dator vândut, vere. Mi s-a spus că, în această parte a lumii, nu există niciun doctor mai bun și mai renumit decât Saif ad-Din Yildirim.

Alec pocni din degete într-un gest de respingere.

— Prostii. Nu-mi datorezi nimic. Ești singura mea rudă de aici și egoismul meu insistă să-ți port de grijă, de vreme ce nu ești decât un copil. Yildirim e un vechi prieten și a fost încântat să-mi facă acest serviciu. Cum te simți acum? Opiul din leacurile pe care ți le-a dat are vreun efect neplăcut?

André zâmbi.

— Niciunul. Dar am senzația că-mi amintesc niște vise pe care mi-aș dori acum să le cercetez mai îndeaproape. Căpătă o expresie serioasă. Dă-mi voie să te mai întreb din nou ceva, Alec, doar o singură dată și pentru propria mea liniște, pur și simplu ca să mă asigur că memoria îmi funcționează așa cum ar trebui. Greșesc cumva având convingerea că tatăl meu a fost omorât noaptea, în timp ce se întorcea către locul unde fusese găzduit, după ce mâncase la un han, împreună cu doi prieteni?

— Cu doi subordonați. Au fost uciși cu toții, de niște necunoscuți. Înclinăm să credem că au fost mai mulți, fiindcă altfel era puțin probabil să fie omorâți toți trei. Vârsta tatălui tău s-ar putea să fi fost un dezavantaj într-o luptă lungă, dar cei care îl însoțeau era ofițeri încă în serviciu, veterani cu experiență, printre cei mai buni în meseria lor de oșteni. Nu puteau fi doborâți cu prea multă ușurință. Prin urmare, au fost mai mulți asasini și trebuie să fi pus la cale o ambuscadă. Dar n-avem cum să aflăm câți au fost.

— Și știi când s-a-ntâmplat? La cât timp după plecarea mea din Cipru?

— Hmm. De Sablé a spus c-o să-ntrebi asta. La trei zile după ce ai părăsit Limassol. Tatăl tău s-a îmbarcat pe o corabie cu destinația Famagusta, chiar în ziua plecării tale, înainte de a miji zorii, și a ajuns în aceeași seară. Era în Famagusta de două zile când s-a petrecut incidentul.

— Deci eu încă mă mai aflam pe mare... Să-nțeleg că regele în persoană a fost acolo și a vorbit la înmormântarea tatei?

— A fost. S-a dus la Famagusta ca să ia parte la funeralii, împreună cu multe alte persoane, printre care și un arhiepiscop.

— Da, cred că prezența regelui i-ar fi făcut plăcere bătrânului. Îți sunt recunoscător, vere, pentru bunăvoință. Respiră zgomotos și își îndreptă trupul. De fapt, am venit aici, în după-amiaza asta, fiindcă noi doi n-am terminat discuția despre anumite lucruri. N-am pomenit deloc despre materialele pe care mi le-ai dat, dar eu le-am studiat în întregime, pe toată durata nopții. Iar astăzi mi-am petrecut o altă oră repetând tot ce-am reținut și acum sunt pregătit să stăm de vorbă despre ele, dacă o dorești. Se întrerupse, dar nu mai mult de o clipă. Îmi aduc aminte că trebuia să te-ntâlnești cu imamul, cu Rashid, în ziua în care au sosit veștile despre moartea tatei. Întâlnirea a fost un succes?

— N-a avut loc. Imediat ce-am aflat ce s-a întâmplat cu tatăl tău, am trimis un mesaj prin care explicam că nu mă pot întâlni cu Rashid al-Din în ziua aceea și am cerut să stabilim o altă întâlnire. El a fost destul de curtenitor și a acceptat, deși adevărul e că nu prea avea de ales, dar nu despre asta e vorba. Întâlnirea e încă înaintea noastră și n-am avut nimic de pierdut, cu excepția câtorva zile, într-un moment în care timpul nu e presant.

— Atunci îmi pare rău fiindcă necazurile mele personale s-au pus de-a curmezișul misiunii tale. Primește scuzele mele pentru neplăcerile provocate. N-am făcut-o dinadins.

— Cum? Fața lui Alec se destinse într-un zâmbet și el se holbă la figura serioasă a vărului său. Mă iei în râs? Te aștepți să cred că habar n-ai ce s-a întâmplat aici în ultimele câteva zile? André, te iubesc foarte mult, dar acum întreci măsura. Tăcu, șovăi când era pe punctul de a deschide din nou gura, apoi zâmbetul i se șterse de pe buze. Chiar nu știi ce s-a petrecut, nu-i așa? André, faptul că n-am izbutit să mă-ntâlnesc cu Rashid al-Din n-are nicio legătură cu tine. Chiar dacă ai fi fost perfect sănătos, tot

nu l-aș fi putut întâlni... Îți aduci aminte de eclipsă? Nu? Deloc? Ei, bine, s-a petrecut una, în după-amiaza zilei care a urmat... indispoziției tale. În toiul unei încăierări serioase dintre un grup numeros de călăreți de-ai lor și un număr egal dintr-ai noștri, Dumnezeu a tras o draperie în fața soarelui. A durat trei ore, din primul până în ultimul moment, și a băgat frica de Hristos în oamenii noștri. Noi, cei din confrerie, știam, desigur, ce se întâmpla, pentru că toți cărturarii ordinului au învățat cum să prevadă asemenea evenimente, și nici sarazinii n-au fost surprinși, dar oștenii noștri de rând și sergenții habar n-aveau de nimic, așa că au căzut pradă panicii, convinși că însuși Dumnezeu îi lipsea de lumina Lui. De atunci așteptăm, cu toții, pe marginea prăpastiei. Acra se clatină, vere, e pe punctul de a cădea. O știe toată lumea, de mai bine de o lună. Nu mai durează decât atât cât pot îndura oamenii, apoi va ceda, iar garnizoana cetății trăiește deja de mai multe luni din te miri ce, sfidând toate probabilitățile. Oricine are un strop de minte știe că asediul s-a încheiat, numai că realitatea e alta. Iar de patru zile, de la eclipsă încoace, Richard negociază cu trimișii lui Saladin și nimeni nu se așteaptă ca actuala stare de lucruri să mai dureze doar o zi sau cam așa ceva. S-ar putea să crezi că te-ai îmbolnăvit ca prin farmec, dar ai avut foarte puțin de suferit. Pe de altă parte, Richard e grav bolnav. Doctorii numesc suferința lui *leonardia* și vin cu tot felul de explicații savante pentru asta, dar adevărul e că n-au nici ce-a mai mică idee ce nu-i în regulă cu el. Îi cad smocuri de păr, îi putrezesc gingiile și dinții i s-au slăbit destul de mult ca să-i miști cu vârful degetului. E dat peste cap. Însă, cu toată boala lui, duce tratative cu Saladin, căutând să pună capăt acestui război. Negociază tot felul de variante, dar niciunul nu e înclinat să facă concesii. Dar, cel puțin, nu moare nimeni atât timp cât durează negocierile. Ce rost ar fi avut să discut cu Rashid al-Din în răstimpul ăsta? Am fi pus niște deșertăciuni unele peste altele. Așa că așteptăm amândoi să vedem ce-o să se întâmple în Acra.

— Și ce crezi c-o să se-ntâmple?

— Ține minte ce-ți spun, odată ce cade cetatea, situația o să redevină cea dinainte de război. Ospitalierii se vor întoarce la spitalul lor, ai noștri vor reintra în posesia castelului templierilor, iar administratorii din slujba regelui vor reîncepe să se ocupe de fundamentele puterii regale.

— Și Saladin? Să nu-mi ceri să cred că s-ar putea oferi ca ostatic, pentru a garanta buna comportare a poporului său.

— Nici prin vis nu mi-a trecut. Saladin nu poate face decât ceea ce fac întotdeauna comandanții – o să negocieze un statut favorabil pentru sine și pentru apropiații săi și o să-și lase supușii în voia sorții... cel puțin pe aceia care nu se pot apăra singuri.

— Ești prea aspru, nu crezi? Despre Saladin n-am auzit nimic care să dea de-nțeles că i-ar putea abandona pur și simplu pe oamenii din Acra, după ce-au apărat eroic cetatea atâta vreme.

Sinclair ridică din umeri.

— Poate că e așa, poate că nu e. Totul o să depindă de pretențiile lui Richard. Dac-o să pună piciorul în prag, Saladin n-o să aibă de ales, o să fie nevoit să-i facă pe plac. Asta n-o să ducă la niciun comportament eroic, dar în război nu e neobișnuit ca învinșii să moară. Uită-te ce ni s-a-ntâmplat nouă la Hattin.

— Hmm. Presupun că ai dreptate și că numai timpul o să ne spună ce-or să decidă comandanții. Dar ăsta n-ar fi un moment potrivit ca să continuăm discuția despre misivele pe care mi le-ai dat să le citesc?

— Ba da, vere. Nu există niciun moment mai potrivit decât cel de față, pentru că, atunci când ai sosit, mă pregăteam pentru următorul pas în această privință. Cât de bine te simți, sincer vorbind?

André aproape că zâmbi.

— Suficient de bine pentru orice m-ai pune să fac. Astăzi, ceva mai devreme, m-a cuprins o scurtă slăbiciune, dar acum mă simt la fel de bine ca întotdeauna.

— Atunci așa să fie. Alec se ridică în picioare. Vino cu mine. O să ne oprim la grajduri și de acolo... Se întrerupse și-l măsură pe André de la cizme până la coif. Cred c-o să am tot ce-ți trebuie. Dar, mai întâi de toate, caii și ceva de-ale gurii, de la bucătăria de campanie. Tu alegi doi bidivii buni, rezistenți, iar eu mă duc după mâncare.

— Și băutură. Nu uita să aduci apă.

— O să mă prefac că n-am auzit asta. Ia caii. Vin și eu în câteva minute.

— Cât o să lipsim? N-ar trebui să anunțăm pe cineva?

— Da, pe de Sablé. I-am spus unde plec. O să-i trimit vorbă de la bucătărie că te-am luat cu mine.

•

— Am mai fost pe-aici. E drumul pe care am luat-o, împreună cu Harry, când am venit să te-ntâlnim în deșertul cu stânci.

— Ai dreptate, vere. E chiar același drum și mergem exact în același loc. De-acum, marginea întinderii de stânci ne poate apărea în fața ochilor în orice clipă.

— De ce mergem acolo, Alec?

— Pentru că am un motiv bun, care-o să aibă sens și pentru tine, când o să-ți explic totul. Îți aduci aminte cât de intrigați ați fost, în prima zi când am venit aici, fiindcă am putut să m-apropii fără să m-auziți?

— Da, mi-aduc foarte bine aminte. Ai spus că făceam atât de multă gălăgie, încât n-aveam cum să te-auzim. Și ai mai spus și că stăteai acolo de ore-ntregi.

— Am spus? Chiar am spus-o? Asta a fost…

— A fost o neglijență, asta a fost, pentru că mi-a dat de gândit. Aș pune rămășag că ai o ascunzătoare în apropiere. Acum câteva momente, m-ai măsurat de sus până jos și-ai spus că ai tot ce-mi trebuie, dar, de atunci, nu ne-am oprit, iar coburii tăi par să fie goi. Nu ai nicio altă povară în afară de mâncarea și de apa pe care le-ai adus. Așa că orice ne-ar mai putea fi necesar trebuie să se afle acolo unde mergem. Și mai e ceva demn de luat în considerare, faptul că, atâta vreme cât locul ăsta ți se pare potrivit din mai multe motive, toate atârnă mai greu în balanță dacă ai în apropiere o ascunzătoare, de unde îi poți spiona pe cei care vin să te-ntâlnească.

Alec Sinclair rânji.

— Bine gândit, flăcăule. Ajungem imediat acolo și-o să vezi cu ochii tăi.

Călăriră în tăcere până ce zăriră vârful înalt al monolitului din centrul porțiunii golașe unde se întâlniseră prima oară și, când se apropiară, Alec îi atrase atenția că un delușor cu o cunună de stânci era o înălțime naturală de pe care orice observator putea să vadă clar ce făceau cei aflați pe culme. Însă, înainte de a ajunge lângă locul gol din mijloc, Alec îl călăuzi în lateral, urmând o potecă atât de greu vizibilă, încât abia dacă se distingea printre pietroaie, care îi purtă dincolo de movilă și apoi în jurul ei, până în partea din spate. Sinclair se opri la umbra unei aglomerări de bolovani și își conduse calul în direcția acesteia, lăsându-l să înainteze către o zonă unde părea că o să

se izbească de suprafața laterală a unei stânci. Însă acolo descălecă, prinse strâns animalul de frâul din fâșii împletite de piele și îl făcu să cotească scurt către stânga și să coboare apoi, urmărind marginea abruptă a ceea ce părea să fie o groapă foarte largă.

Urmându-l îndeaproape, André văzu că era într-adevăr o groapă, cu laturile netezite de-a lungul erelor în care oamenii coborâseră pe o potecă îngustă, dar accesibilă, ce se afunda șerpuind în spirale strânse, pentru a dispărea ceva mai jos. Mergea cu grijă, ținându-se după Alec, și se pomeni în curând într-un coridor natural, un șanț săpat în stâncă de vânturi sau de ape, deschis către cer. Se aflau, probabil, la vreo zece pași sub nivelul solului și văzduhul albastru de deasupra capetelor lor avea conturul aproape rotund, în spatele lui André, ascunsă în umbră, era intrarea într-o grotă ce se dovedi a fi prima dintr-un șir care culmina într-un spațiu larg, înalt, bine luminat, cu podeaua din nisip uscat. Vatra din centru părea să fi fost întrebuințată vreme de secole și în întreaga încăpere se încrucișau fascicule luminoase, ce păreau să pătrundă înăuntru direct, ca prin niște ferestre.

— Uimitor, nu-i așa?

Alec Sinclair lăsă lângă vatră pungile pe care le adusese și își conduse calul într-unul dintre colțurile opuse ale peșterii imense, unde începu să-l deșeueze.

— Când am văzut locul ăsta prima oară m-am simțit exact cum te simți tu acum. Mi s-a tăiat răsuflarea și am rămas fără grai. Încă mă mai cutremur când îmi aduc aminte, dar m-am obișnuit cu el și acum e nevoie de cineva ca tine, care intră aici pentru prima dată, ca să-mi amintesc ce sentiment copleșitor inspiră.

— Cum l-ai descoperit?

— Nu l-am găsit eu. A trebuit să mi-l arate cineva, așa cum ți l-am arătat eu ție. În cazul meu, a fost Ibrahim, omul meu de legătură cu Bătrânul. Luă șaua de pe cal și o duse lângă vatră. Lasă asta, spuse, fluturându-și mâna ca să abată atenția lui André de la șaua lui. Vino să vezi ceva.

André îl urmă, cățărându-se pe o pantă abruptă, și își scoase partea de sus a trunchiului printr-o gaură din acoperiș. Era mai largă decât părea să fie și aveau loc destul ca să poată sta în picioare, unul lângă celălalt.

— Trebuie să te străduiești să urci fără zgomot, spuse Alec, dar merită efortul, nu crezi?

André nu putu să-i răspundă, neizbutind decât să stea cu gura căscată de uimire. Capul îi ieșea în afară printr-o gaură din pământ, fiind înconjurat aproape complet de pietroaiele din grupul central care domina colina minusculă unde stătuse împreună cu Harry, așteptându-l pe Sinclair, și putea să vadă perfect totul, direct prin crăpăturile de la baza aglomerării de bolovani.

— Ai stat aici tot timpul. Ai auzit fiecare cuvânt.

— Fiecare silabă. Am fost impresionat de generozitatea cu care mi-ai găsit scuze pentru întârziere.

André se lăsă în jos și se întoarse la calul său pe jumătate deșeuat. Își termină treaba, își trase șaua și pătura lângă vatră, apoi traversă încăperea, către o ladă înaltă de lemn de lângă perete.

— Ce e înăuntru?

— Balegă uscată de cal, dar și de cămilă. O strângem pentru foc. Nu avem cu ce altceva să-l facem… decât cu balegă de cămilă și de cal. La vreo cincisprezece kilometri de aici există un filon de antracit – un cărbune dur, lucios, care dă multă căldură – și, ori de câte ori ne-o permite timpul, aducem și așa ceva. Dar cel mai adesea ardem balegă.

— Dar aici?

André stătea acum în fața a două cufere de lemn, cu balamale ornate, și, în timp ce vorbea, Alec se aplecase deja asupra unuia dintre acestea.

— Haine, pentru o grămadă de scopuri. Ceea ce reprezintă următoarea noastră prioritate. Scoate-ți armura. E timpul să luăm în considerare culorile protectoare ale peisajului. Săltă capacul unuia dintre cufere, scoțând la iveală o multitudine de straie strălucitor colorate. Ar trebui să fii un musulman arătos. Ai mai purtat vreodată haine sarazine?

— De două ori, acasă, pentru foarte puțin timp – îți dai seama în ce măsură aș fi atras atenția. Am înțeles, în principiu, de ce este nevoie și cum se combină diversele veșminte.

— Excelent, atunci să-ncepem. Dezbracă-te și o să te-ajut să-ți pui noile haine. Ibrahim ar trebui să ajungă aici foarte curând.

— Ibrahim e deja aici, Almania.

Cuvintele în limba arabă fuseseră rostite chiar lângă urechea lui André și el se răsuci pe călcâie atât de repede, încât fu cât pe ce să cadă pe solul accidentat.

— Cum de...? bolborosi, coborându-și mâna către mânerul pumnalului.

Nu-și putu materializa gândul, pentru că văzu smocurile buclate de păr de pe dosul unei mâini maronii lângă propria falcă, simți latul unei lame apăsându-se cu hotărâre în sus, în pielea moale de sub bărbia sa, și știu, fără nicio îndoială, că lama aceea avea o muchie foarte ascuțită. Își lăsă capul pe spate, cedând în fața apăsării oțelului până când pielea gâtului i se întinse, tensionându-se, apoi rămase neclintit, cu privirea fixată pe chipul bărbatului care ajunsese pe nesimțire în spatele lui și care îl privea acum pieziș, zâmbind sardonic și provocându-l să se miște.

Străinul purta un coif înalt, conic, din oțel strălucitor, de care atârna o vizieră din verigi fine, tot de oțel, care îi proteja fața fără să-i stânjenească vederea, și își ținea bărbia ridicată aproape tot atât de mult ca André, cu trupul ușor curbat spre spate, compensând încordarea brațului întins cu care îl silea să stea pe vârfuri. Sub zalele vizierei, tenul străinului era de un maroniu intens, întunecat, astfel încât contururile și umbrele feței păreau negre, și tot atât de întunecați erau și ochii de sub sprâncenele stufoase. Mustața și barba erau atât de negre, încât păreau să aibă sclipiri albastre și, cu toate că acum avea gura închisă, André îi văzuse scânteierea albă a dinților atunci când zâmbise. De St Clair știa că omul acela era periculos; înalt, uscățiv, cu umeri lați. Nu putea să vadă mare lucru sub linia umerilor, dar bănui că era îmbrăcat în negru din cap până-n picioare.

— Ibrahim! Jur că ești din ce în ce mai bun, te-ntreci pe tine însuți. De data asta, abia dacă te-am auzit venind.

— Nu m-ai auzit deloc, Almania. Ochii întunecați nu se desprinseră de André nici măcar o clipă, nici chiar în timp ce stăpânul cuțitului vorbea cu Alec. Eram deja aici când mi-ai rostit numele. Cine e acest *ferenghi*?

— E vărul meu, André de St Clair. Se uită la André și vorbi iarăși în limba lor. André, salută-l pe Ibrahim al-Khusai, legătura mea cu forțele lui Rashid al-Din Sinan. O altă schimbare rapidă a

limbii, și acum i se adresa lui Ibrahim în arabă: André e cel pentru care am cerut ajutorul lui Saif ad-Din.

Alec nu făcu nicio aluzie la pumnalul de sub bărbia lui André, iar acesta văzu că arabul își mijește ochii.

— Cel care și-a pierdut tatăl?

— Chiar el.

Ibrahim fornăi scurt, pe nas, și lăsă lama în jos. Făcu un pas înapoi și își puse pumnalul la loc, în teacă.

— Aceasta e o năpastă pe care n-ar trebui s-o îndure niciun om, dar, prin voia lui Allah, ni se întâmplă tuturor. Eu mi-am pierdut tatăl cu nici două luni în urmă, fie ca Allah să zâmbească amintirii lui, și întristarea abia dacă mi-a fugit din măduva oaselor. Se întoarse spre Alec. Dar tu nu m-ai auzit venind, Almania, fii sincer.

André profită de ocazie ca să-l studieze pe Asasin din cap până-n picioare, constatând că avusese dreptate să presupună că era îmbrăcat în întregime în negru, însă peste veșmântul său exterior, lung, purta o tunică până la genunchi, din cea mai fină împletitură de zale pe care o văzuse vreodată. Peste aceasta avea o platoșă din oțel strălucitor, ce se potrivea cu coiful, iar de centură îi atârna un iatagan superb, cu lama lungă.

Continua să se uite sfidător la Alec, care se mulțumi să-și aplece ușor capul, respingând subiectul, ca fiind lipsit de importanță.

— Adevărul e că nu ascultam, prietene, pentru că nu era necesar să te aud venind. Dar, sincer vorbind, ți-am *mirosit* prezența în clipa când am intrat în grota principală. Ți-am mai spus și înainte, poate că-ți amintești, că scorțișoara, în cantitățile în care o consumi, are o aromă foarte ușor de recunoscut. Tu ești obișnuit cu ea și de aceea n-ai cum să-ți dai seama cât de puternic îți e mirosul, dar, ținând cont cu ce te ocupi, asta te-ar putea costa viața.

Ibrahim nu-l mai asculta, fiind evident că mai auzise totul și că mai fusese plictisit cu aceleași vorbe, și se uita acum lung la André, măsurându-l din cap până-n picioare din priviri.

— O să-l ajut să se-mbrace ca un bărbat. Întoarse din nou capul către Alec. Spune-i să-și scoată hainele.

— Spune-i-o singur. Vorbește limba ta.

Ibrahim își îndreptă spatele, tresărind surprins.

— Vorbești araba?

— Nu prea bine, dar o vorbesc, răspunse André, în aceeași limbă. Am învățat-o chiar înainte de a pleca încoace din țara mea de baștină, pentru că frații noștri de acolo, care sunt aliații imamului vostru, Rashid al-Din, s-au gândit că e înțelept să vă deprind din timp limba de la mai mulți cărturari strălucițI ce trăiesc acum printre ei, punându-și cunoștințele în comun cu ale confreriei noastre.

— Așa să fie. Acum, la treabă. Dă-ți jos hainele, te rog.

André își scoase armura și restul veșmintelor, iar Ibrahim îi împărtăși apoi tot ce trebuia să știe despre straiele musulmane, arătându-i cum să-l folosească și cum să-l potrivească pe fiecare în parte, astfel încât efectul final să fie o senzație de lejeritate și de confort deplin. Încheie prin a-i arăta templierului cum să-și pună acoperământul cu falduri pentru cap, numit *keffiyeh,* și cum să și-l fixeze, trăgând banda de prindere și strângând-o în poziția cuvenită, după care își examină opera cu un ochi critic înainte de a da din cap, satisfăcut.

— Așa trebuie să stea, mormăi el. Simți că e acolo?

— Acum da, dar nu știu dac-o să rămână acolo sau nu.

N-ar fi putut explica de ce se hotărâse să nu spună că îmbrăcămintea aceea îi era deja cunoscută, nici de ce continua s-o facă pe neștiutorul.

— O să fiu alături de tine, din clipa asta și până când dăm ochii cu oamenii cu care e stabilit să ne-ntâlnim. În momentul acela, ar trebui să știi cum să-ți porți hainele. Nu e greu. Copiii noștri se descurcă. Se întoarse spre Alec, care privise totul. Haide, Almania, ar trebui să fim deja pe drum.

În timp ce își înșeuau caii, André i se adresă din nou lui Alec, în limba franceză.

— Ce nume e ăsta pe care ți-l dă? Almania?

— E numele unui trib germanic, alamanii. El crede că înseamnă englez și îmi spune așa de mulți ani. Am încercat să-i explic care e diferența, dar nu-i acordă nicio atenție, așa că îl las, pur și simplu, în pace. Se pare că în arabă nu există niciun nume pentru Scoția sau pentru scoțieni.

— Unde mergem acum? întrebă el.

Ibrahim îi conducea pe drumul de ieșire din grote.

— Suntem soli, ducem mesaje unor grupări interesate, dar nimănui în mod special. Nu era cu adevărat nevoie să ne-nsoțești, însă cred că e timpul să te facem cunoscut oamenilor

cu care trebuie să avem de-a face. Bătrânul însuși s-ar putea afla printre ei sau nu, pentru că la el mergem la urmă, dar nu vom ști decât în momentul respectiv dacă acceptă sau nu să te primească. Așa că gândește-te la această călătorie ca fiind orientativă, pentru a-i întâlni pe acești oameni, pentru a vedea unde locuiesc și pentru a observa cum tratează cu noi.

Ibrahim călărea înaintea lor și dispăruse printre bolovani la scurt timp după ce porniseră la drum, dar acum îl zăriră întorcându-se și trăgând de hățuri când îi mai despărțeau vreo sută de pași, așteptându-i să-l prindă din urmă. Alec continuă:

— O să ți se pară interesant, pentru că n-o să semene cu nimic altceva din tot ce-ai mai întâlnit în Outremer. Ne-ar tăia bucuroși beregatele cât ai clipi, dar n-or s-o facă, deoarece știu că ne aflăm sub protecția imamului lor, Rashid al-Din. N-au idee de ce trebuie să fie așa, dar acceptă asta și, de vreme ce nu suntem sunniți, dar suntem oameni ai Cărții, ne tolerează, indiferent cât de mult sau de puțin ar înțelege motivele prezenței noastre aici. Mai știu – habar n-am de unde și în ce măsură, dar au ajuns s-o afle – și că, deși părem a fi templieri, suntem totuși diferiți de orice alți cavaleri ai Templului cu care au mai avut de-a face. Unele lucruri pur și simplu nu sunt menite să fie știute sau înțelese, iar acesta e unul dintre ele.

Îi făcu cu mâna lui Ibrahim când ajunseră aproape în dreptul lui, dar continuă să-i vorbească lui André în franceză:

— Așa c-o să-i găsești pe cei mai mulți dintre ei curtenitori, chiar dacă nu tocmai prietenoși, dar nu uita niciodată cine sunt acești oameni, André, și să nu-ți treacă niciodată prin cap să ai încredere în ei. Sunt *Hashshashin.* Asasinii. Confreria noastră o fi având conotații secrete, comune cu alte lor, dar noi, ca simpli frați, nu avem nimic în comun cu ei. Ferește-te de ei tot timpul.

Trecu pe nesimțite din nou la limba arabă, pentru că văzuse umerii lui Ibrahim tresărind la auzul numelui *Hashshashin.*

— Ibrahim, iartă-mi, prietene, lipsa de politețe de care dau dovadă vorbind în limba noastră *ferenghi,* dar vărului meu, aici de față, încă i se pare mai ușor să asculte și să învețe ceea ce i se spune în limba lui, decât ce aude într-a voastră. Îi povesteam despre istoria frăției voastre și despre izbânzile pe care le-a obținut de la sosirea lui Rashid al-Din în Siria, cu patruzeci de ani în urmă, dar acum mi-am dat seama că tu ești mult mai în măsură decât mine să vorbești despre intențiile și năzuințele

acestei frății și că lui o să-i fie de mare folos să te-asculte lămurind toate astea în limba ta. Vrei să ne faci onoarea de a-mi instrui vărul prezentând lucrurile din punctul tău de vedere?

În ciuda aerului său plictisit, nemulțumit, Ibrahim se arătă mai mult decât dornic să-i facă pe plac. În următoarele două ore, le vorbi fără încetare și își surprinse ambii ascultători dovedindu-se coerent și bine informat, cu păreri bine definite și credințe completate cu observații analitice și chiar filosofice în privința izbânzilor pe care reușiseră să le dobândească el și poporul lui șiit în lupta împotriva califatului sunnit, personificat de această dată de însuși sultanul Saladin, care ceruse nimicirea frăției Asasinilor. Drept răzbunare, le povesti el, Saladin fusese de trei ori însemnat pentru a fi dat morții și, în primele două rânduri, scăpase printr-un noroc chior. Dar la cea de a treia încercare, dusă la îndeplinire de Ibrahim în persoană, urmând sfaturile lui Rashid al-Din, izbutiseră să capete ceea ce nu le aduseseră eșecurile. Cu acea ocazie, sultanul se trezise pentru a găsi pe pernă, la căpătâiul său, clătite calde și un pumnal al Asasinilor. Mesajul nu putea avea decât un înțeles: sultanul nu era în siguranță nicăieri, nici măcar în propriul cort, sub ocrotirea gărzii personale și în mijlocul legiunilor sale.

Din ziua aceea, Saladin căpătase obiceiul de a dormi într-un chioșc sigur, din lemn, construit în mod special, pe care îl lua cu el pretutindeni, și nu mai lansase niciodată vreo chemare la luptă împotriva lui Rashid al-Din și a adepților săi.

Cu mult înainte de a-și încheia Ibrahim spusele, lăsaseră în urmă stâncile și întinderea plată din jurul lor și intraseră în regiunea muntoasă din nord, pentru a ajunge, târziu, către sfârșitul după-amiezii, când umbrele deveneau din ce în ce mai întunecate, într-un sat de pe înălțimi. Așezarea era mare și neobișnuit de prosperă, judecând după un comentariu mormăit, ca pentru sine, de Alec, care bănuia că bogăția din jur provenea numai din jafuri. Ibrahim li-l prezentă oficial pe André căpeteniei și sfatului său, înainte de a se așeza să cineze împreună cu ei. În tot timpul mesei, bărbații vorbiră destul de deschis și nu dădură niciun semn vizibil de ostilitate la adresa străinilor din mijlocul lor, dar mai târziu Alec avea să-i spună lui André că observase diferențele dintre oamenii aceia și cei din satul condus de prietenul Ibn al-Farouch, unde stătuse în prizonierat. Observă că acolo nu exista nicio urmă de umor, în niciun stadiu al

discuțiilor. Totul era extrem de monoton și de serios, cu tente de duritate și de tragedie. Nimeni nu râdea și nu remarcă nici măcar un singur zâmbet în jurul vetrei și al mesei de cină.

Cei trei oaspeți dormiră sub cerul liber, înfășurați în pături care să-i apere de frigul nopții, și erau în picioare și deja departe la scurt timp după răsăritul soarelui, mergând din nou către nord. Așa cum promisese, Ibrahim inspectă înfățișarea lui André înainte de plecare și îi dădu un aspect plăcut smucind de câteva ori scurt de material pentru a-i face o serie de cute, explicând între timp ce urmărea să obțină. Iar în zorii celei de a doua zile, discuțiile cu Rashid al-Din, Bătrânul din Munți, se încheiaseră și André și Alec se aflau în drum spre casă, fără să le pese ce ar fi putut crede un observator ocazional despre cele mai subtil puse la punct amănunte ale straielor lor.

În noaptea precedentă, exact înainte de căderea întunericului, André îl văzuse pe Rashid al-Din în persoană și fusese văzut de acesta, dar nu se întâlnise cu marele om, dacă *mare* era cuvântul potrivit pentru a-l descrie. Îl însoțise pe Alec până la locul întâlnirii, sub tonurile de auriu strălucitor, de maro și de portocaliu lucios ale cerului din faptul serii, însă apoi se trăsese deoparte și așteptase afară, după ce una dintre străji ridicase brațul, cerându-i să nu intre. Gestul nu-l luase prin surprindere, căci Alec îi explicase deja că s-ar fi putut și să fie, și să nu fie poftit înăuntru după ce el avea să-l lămurească pe Bătrân cine era și ce căuta acolo. Nu exista nicio cale, spusese Alec, de a prevedea cum avea să reacționeze imamul, fiindcă, în astfel de cazuri, lui Rashid al-Din îi făcea plăcere să fie cunoscut drept un om cu toane și cu dispoziții schimbătoare. Era posibil să-l invite pe André, în aceeași măsură în care se putea să n-o facă.

În cazul lor, imamul nu făcu niciuna, nici alta. André stătea de o parte a ușii, la o distanță de câțiva pași de traseul străjilor, când atenția îi fu atrasă de o ușoară vânzoleală, stârnită chiar în prag. Imediat ce soarele coborâse dincolo de piscul din spatele lor, se lăsase frigul, pentru că se aflau sus, în munți, în fortăreața de pe culme numită Cuibul Vulturului, și el abia se înfășurase în mantie, ferindu-se de aerul rece al nopții. Apoi, auzind în spate o mișcare bruscă, se răsucise încet, pentru a vedea că era privit de un bărbat despre care știa că nu putea fi altcineva decât Rashid al-Din.

O parte din această certitudine își avea rădăcinile în faptul că remarcase instantaneu încordarea străjerilor la apariția acelui bărbat, întreaga lor atitudine exprimând veneraţia și neliniștea cu atâta claritate, încât trupurile păreau să li se întindă, lăsându-se spre spate, pentru a se feri de omul apărut în mijlocul lor. Apoi deveni conștient de însăși prezența acestuia și de neclintirea ce atârna asupra lui, ca o umbră. Aidoma majorității membrilor frăției Asasinilor, era îmbrăcat complet în negru, dar, în cazul lui, culoarea părea un atribut personal și trecea dincolo de beznă; bărbatul radia întuneric și, în timp ce îl privea, în mintea lui André se contură un gând: *și răceala gheții*... *întuneric și răceala gheții.*

Realiză că nu știa cum să reacționeze, cum să se poarte. Simți o încordare nervoasă la baza gâtului și, pentru o clipă, se gândi că poate ar fi trebuit să facă o plecăciune, dar alungă ideea imediat ce îi venise și își impuse să rămână drept și neclintit. Dacă nu avea să fie invitat înăuntru, ci doar privit și studiat de parcă ar fi fost un butuc, un prizonier necunoscut sau un rob, atunci nu voia să dea nimănui satisfacția de a-l vedea umilindu-se, așa că își îndreptă umerii și răspunse împietrit privirii reci, de vasilisc, a omului care se holba la el. Chipul acestuia era plat, aproape fără trăsături, ascuns în cea mai mare parte de o barbă deasă, sârmoasă, cenușie ca fierul, cu două fuioare albe pornind din marginile exterioare ale nărilor pentru a se împreuna sub bărbie. De sub hălăciugile gemene, groase și cu vârf ale sprâncenelor, ochii sticloși și opaci îl priveau goi, inexpresivi și impenetrabili. Îi aminteau de ochii șerpilor, pe deplin inumani și lipsiți de căldură, și le susținu hotărât privirea, refuzând până și să clipească în timp ce își detalia în gând impresia pe care i-o făcuse deja omul acela, fără să fi rostit un singur cuvânt și fără să fi dat niciun semn că îl lua în considerare.

Era vorba, mai presus și înainte de orice altceva, despre aroganță, ușor de recunoscut după felul în care își ținea al-Din capul, ba chiar și după cel în care îi atârnau capetele turbanului negru, încadrându-i fața, de parcă ar fi fost aranjate de cineva dornic să obțină exact acel efect. Intoleranța era prezentă, în aceeași măsură, în arcuirea buzelor și în grosolănia inertă a pungilor care atârnau sub ochii inexpresivi și neînduplecați. Știa că mai era și orgoliul, cu toate că nu zărea niciunul dintre semnele sale, așa cum mai erau și vanitatea monstruoasă –

negată și repudiată, fără nicio îndoială, dar existând sub aparența umilinței fără chip – și disprețul sarcastic față de orice, în afară de sine însuși. André de St Clair decise, acolo și atunci, că nu-i plăcea Rashid al-Din, Bătrânul din Munți al Asasinilor, și că nu nutrea nici cea mai mică dorință de a avea de-a face cu el, sub niciun motiv, nici măcar din supunere față de Consiliul Ordinului din Sion. În timp ce gândul acesta i se înfiripa în minte, cel care i-l inspirase se întoarse încet și dispăru fără grabă de partea cealaltă a ușilor închise de străjeri în urma lui, cu respect și cu vădită ușurare.

•

O oră mai târziu, Alec ieși din casa unde se desfășurase întâlnirea, încruntându-se ca pentru sine în timp ce dădea de urma lui André, care se încălzea lângă focul făcut de străji în curte, iar prima sa întrebare, pusă în franceză, fu despre Rashid al-Din.

— Când i-am spus cine ești, a ieșit să te privească. L-ai văzut?

— Cum aș fi putut să nu-l văd? A stat la mai puțin de cinci pași de mine, privindu-mă fix.

— Și ce impresie ți-a făcut?

André se uită în jur. În curte erau acum peste douăzeci de oameni și cam jumătate dintre ei se adunaseră în jurul focului.

— Oare vreunul dintre oamenii ăștia vorbește franțuzește?

— Nu știu. E foarte puțin probabil.

— Cu siguranță nu mai puțin probabil decât e să vorbim noi arăbește.

Alec răspunse cu un zâmbet scurt, abia schițat, însoțit de o clătinare a capului.

— E cu totul altceva, vere, crede-mă. Noi le-am învățat limba ca să le putem vorbi, urmărindu-ne propriile țeluri. Ei n-au astfel de interese. Sunt oameni simpli, neștiutori de carte în marea lor majoritate, coboară rar de pe aceste înălțimi și, pe lângă toate acestea, mai sunt și habotnici. Ne disprețuiesc, pe noi și tot ce reprezentăm. Ne văd ca pe niște păgâni fără niciun Dumnezeu, blestemați pe vecie pentru refuzul nostru de a crede în Allah și în profetul Lui. De ce ar dori să se mânjească învățând limba noastră scârboasă, de necredincioși? Oamenii ăștia nu vorbesc și nici nu înțeleg franceza, să fiu al naibii dacă te mint.

— Atunci o să-ți spun ce cred despre Bătrânul din Munți. Cred că se încadrează perfect printre fețele tale bisericești. E un

idolatru și, în același timp, un fanatic de talia unui Nero sau a unui Tiberius, mistuit de dragostea de sine și convins că oamenii nu pot spera să-și câștige mântuirea decât prin mijlocirea lui, așa că o să facă tot ce-i stă în puteri ca să stârnească un război, urmărindu-și propriile hotărâri și propriile ținte. E plin de siguranță de sine, de intoleranță și de ură. Predică fanatismul și vărsarea de sânge, în numele lui Dumnezeu. Și-a pierdut mințile din cauza nevoii de a-i face pe alții să lupte, nebunește, pentru zeii lor și pentru propriile ambiții. L-am detestat din prima clipă și simpla perspectivă de a duce tratative cu el, indiferent când și indiferent în ce scop, mă îngrețoșează. În afară de asta, mi s-a părut cât se poate de impresionant, o față inexpresivă, în sensul inuman al cuvântului.

Alec ridică dintr-o sprânceană.

— Ei, e clar că ți-a făcut o impresie puternică. Mă întreb ce părere și-a făcut el despre tine.

André încercă, fără succes, să-și ascundă un rânjet scurt.

— Cred în prima impresie, vere, și mi s-a întâmplat foarte rar să mă călăuzească pe un drum greșit. Cât despre părerea lui despre mine, nu există ceva de care m-aș putea sinchisi mai puțin. Despre ce-ați discutat?

Alec păstră tăcerea pentru câteva clipe, parcă întrebându-se dacă voia sau nu să-l contrazică pe André, dar, în cele din urmă, ridică din umeri și răspunse cu o voce dezgustată.

— Despre mai multe decât aș fi vrut. Primul lucru pe care l-am aflat a fost că am călcat într-o mizerie despre care nici nu știam că există. N-am făcut un lucru pe care știe orice neghiob că trebuie să-l faci – n-am comparat ceea ce am înțeles eu cu realitatea, înainte de a mă repezi să trec la acțiune, și m-am plasat într-o poziție dezavantajoasă pentru că nu știam tot ce ar fi trebuit să știu. Și, așa cum se întâmplă întotdeauna, neajunsul ăsta m-a dat înapoi tocmai când ăsta era ultimul lucru de care aveam nevoie. Blestem! Încă mai sunt furios, deși adevărul e că nu mă pot învinovăți decât pe mine însumi.

— Cum adică? N-am idee despre ce vorbești.

— Conrad și templierii… De Montferrat și de Ridefort. Am avut motivele mele să cred că nu e bine să-i pomenesc laolaltă, unul dintre ei fiind acum mort, dar, imediat ce am adus vorba, Sinan s-a înfuriat și am știut că greșisem ceva. Așa cum era de așteptat, mi-a spus întreaga poveste, iar eu am fost luat

complet prin surprindere. N-are importanță că eram încă prizonier atunci când s-a petrecut totul, pentru că, înainte de orice altceva, eu fac negoț cu informații și ar fi trebuit să știu mai bine că nu e cazul să săvârșesc asemenea greșeli.

— Tot nu-mi dau seama despre ce vorbești.

— Știu. Știu că nu... Dar nu vreau să discutăm despre asta chiar acum. Mi-e foame și-mi miroase a friptură de capră. Hai să găsim ceva de-ale gurii și un loc unde să putem mânca, stând de vorbă între patru ochi, apoi o să-ți povestesc totul despre dezastru.

Ceva mai târziu, revigorați de carnea friptă de capră și de feliile de pâine proaspătă, împinse în stomac de apa rece dintr-un pârâu din apropiere, cei doi franci se instalară lângă un foc ce dădea să se stingă și îl aținară, readucându-l la viață. Nimeni nu le dădu nicio atenție și, în cele din urmă, Alec Sinclair se îndreptă de spate și își scutură firimiturile de pe haine înainte de a începe să vorbească.

— Am aflat despre Conrad că s-a pus mișelește în calea lui Rashid, cu câteva luni înainte ca eu să fi fost eliberat din captivitate. Bătrânul e încă atât de furios, încât nici măcar nu mai îngăduie să se rostească numele lui Conrad, iar eu am sfârșit prin a părea un prost. Se pare că una dintre corăbiile lui Sinan, încărcată cu tot soiul de comori, a fost silită să caute adăpost la Tyr în timpul unei furtuni violente de iarnă, stârnită de timpuriu în anul acela. Mi s-a spus că, în asemenea situații, există niște protocoale care controlează lucrurile și că legile sanctuarului oferit de porturi corăbiilor pe care le adăpostesc sunt tot atât de stricte precum acelea ale sanctuarului oferit de biserici păcătoșilor, însă, dintr-o serie de cauze, în cazul despre care vorbim, Conrad le-a nesocotit. Cu ceva timp înainte, din motive personale, Conrad hotărâse să nu răspundă la chemarea la arme lansată de Richard al Angliei tuturor bărbaților din Outremer, fie ei cavaleri sau nu. Asta o știm cu toții, dar am reușit cumva să nu-i dăm atenția cuvenită, deoarece Conrad e neamț, rudă cu Barbarossa, și e proaspăt înălțat la rangul de conte de Tyr, dar nu și-a consolidat încă poziția. Templierii părăsiseră cetatea cu mult înainte de a se petrece toate acestea, asediau deja Acra, alături de Guy de Lusignan, luându-și și tezaurul de război, ceea ce înseamnă că de Montferrat rămăsese fără cea mai importantă sursă de venituri. În

momentul acela se străduia și să-i facă impresie bună lui Filip al Franței, ceea ce era o străduință costisitoare. Însă știa că între regele Franței și cel al Angliei nu mai rămăsese nicio urmă de dragoste și căuta să întoarcă asta în avantajul său. Numai că, la vremea respectivă, Conrad era aproape ruinat, fapt ce avea foarte mare importanță, iar în portul său se afla o corabie arabă plină-ochi cu bunuri de valoare. Așa că a pus stăpânire pe vas și l-a ucis pe căpitan. Ei, bine, când a aflat ce se întâmplase, Rashid al-Din a trimis soli la Conrad, explicându-i cine este el – un prinț șiit – și cerând să i se înapoieze nava, împreună cu încărcătura și cu echipajul, în baza vechiului principiu care spune că dușmanul dușmanului meu e prietenul meu. Conrad l-a refuzat și solii s-au întors acasă umiliți. Și nu mai e nevoie să spun că Sinan n-a primit nimic înapoi. A fost o pierdere considerabilă pentru Asasini, care s-au străduit să se asigure că nicio aluzie la eșecul lor nu avea să se strecoare până la urechile lui Saladin, amuzându-l. În momentul în care am fost eu eliberat, povestea corăbiei capturate fusese demult lăsată în umbră de alte evenimente. Însă, oricum, ar fi trebuit s-o știu. Am fost delăsător, n-am săpat destul de adânc înainte de a trece la o acțiune pe care aș fi putut s-o regret.

— Dar ce-ai fi putut să descoperi și cum ai fi putut ști unde să cauți?

— Ar fi trebuit să caut acolo unde trebuie s-o fac înainte de a întreprinde orice altceva. La frații noștri din Confreria din Sion aflați aici, la puținii preocupați de astfel de lucruri. Dacă aș fi făcut-o, aș fi aflat totul despre acel episod.

— Așadar… În afară de prejudiciul adus orgoliului tău, dacă am înțeles bine, misiunea ta n-a avut prea mult de suferit. Am dreptate?

— Oh, da. Conrad e un om mort. Numai că, pur și simplu, încă n-o știe. Nimeni nu și-l face dușman de moarte pe Rashid al-Din, pentru a supraviețui ca să povestească asta. Conrad e acum sub *fatwa*[6]. Moartea lui a fost hotărâtă, au fost desemnați și ucigașii. N-au mai rămas de ales decât modul în care va muri și momentul potrivit.

— Atunci, misiunea ta e îndeplinită. Ți-ai atins ținta fără să miști măcar un deget. Se-ntâmplă rar în ziua de azi.

[6] Hotărâre de condamnare la moarte (n. tr.).

Sinclair își lăsă capul într-o parte și își privi vărul cu un aer sobru.

— Da, spuse el. Cred că e adevărat, cu excepția faptului că nu putem stabili momentul când se va întâmpla, ceea ce ar putea fi un dezavantaj. Tăcu o clipă. Noi doi n-am discutat niciodată despre acest aspect al ordinelor care mi-au fost trimise. Ce-ai simțit când ai citit instrucțiunile din misive? Vrei să-mi spui ceva despre asta? Există ceva ce ai prefera mai degrabă să nu faci?

— Păi, zise André cu voce meditativă, recunosc că am fost demoralizat fiindcă ți s-a cerut, și încă de către propriul nostru consiliu, să pui la cale o eliminare – nu, hai să-i spunem pe nume – o crimă. N-am devenit nici cavaler, nici călugăr, pentru a primi asemenea însărcinări. Însă apoi am privit lucrurile în profunzime și, crede-mă, vere, când îți spun că am cugetat asupra acestui lucru, de la un capăt la altul, în multe ocazii și că am ajuns să-l înțeleg și din alte puncte de vedere decât cel dictat de propria mea aversiune. Iar asta s-a petrecut, desigur, cu mult înainte de a simți mirosul lui Rashid al-Din. În joc sunt mult mai multe decât viața unui singur om, înțeleg asta. Continuitatea existenței creștinătății în Țara Sfântă e cea care se află într-adevăr în pericol… și chiar dacă oastea lui Richard o să triumfe asupra lui Saladin, susținând creștinismul, însăși forma de practicare a acestuia, esența lui, o să se afle în centrul unor dispute dintre facțiunile rivale, romană și bizantină, tot atât de dureroase precum cele despre adevărata cale a islamului, dintre sunniți și șiiți. Acum, nefiind creștin, toată povestea n-ar trebui să mă preocupe câtuși de puțin, și nici n-o face, cu excepția faptului că ordinul nostru străvechi are nevoie de mantia tăinuitoare oferită de creștinismul romano-catolic și, în mod special, de Ordinul Templului, pentru a-și continua lucrarea secretă. Iar, ca frate loial din ordin și ca învățăcel care deprinde cunoștințele sale, cred în importanța acestei lucrări și am jurat să fac tot ce îmi stă în puteri pentru a sprijini desăvârșirea ei finală, îndepărtând vălul de minciuni, vechi de o mie de ani, de pe ochii oamenilor și îngăduindu-le să vadă și să înțeleagă Adevărata Cale a împărăției lui Dumnezeu, așa cum a fost înfățișată de Iisus și de ucenicii săi în Adunarea Ierusalimului. În acest scop, o să duc tratative cu Asasinii sau cu oricine altcineva care ne poate ajuta să ne îndeplinim misiunea. Și, pe de altă parte, înseamnă că îmi pot impune măcar să iert, dacă nu să

duc la îndeplinire, uciderea contelui de Tyr, pentru că, după moartea împăratului Barbarossa, Conrad de Montferrat reprezintă singura amenințare la adresa romano-catolicismului din Outremer. Însurându-se cu Isabella, chiar dacă n-o să devină regele domnitor al Ierusalimului, o să consolideze poziția cultului ortodox în această parte a lumii, făcându-l să devină mai puternic ca niciodată, și o să înlocuiască Ordinul Templului cu Ordinul Cavalerilor Teutoni, slăbind puterea cavalerilor din Apus, atât templieri, cât și ospitalieri, și reducându-i la tăcere în viitorul regat. Și, făcând asta, deposedând Templul, va distruge munca ordinului nostru și va întrerupe, poate pentru încă un mileniu, desfășurarea misiunii noastre sacre. Și firește că va deveni rege al Ierusalimului imediat ce se va însura cu Isabella.

— Iar noi nu putem face altceva decât să ne rugăm ca *fatwa* să-l ajungă înainte de nuntă, murmură Sinclair.

— Poate. Dar, așa cum spuneai tu, vere, nu putem controla asta. Iar Rashid al-Din n-are niciun interes să susțină vreun plan de-al nostru, nu-i așa? Așteptă ca Sinclair să dea din cap, apoi adăugă: Dar răspunde-mi la o întrebare: e adevărat că, pentru Asasini, uciderea rituală a unor persoane oficiale, în locuri publice, este unul dintre modurile preferate de a răspândi teroarea sub propria lor semnătură?

— Este.

— Și este adevărat că, stabilind oficierea căsătoriei cu Isabella cât mai curând cu putință, Conrad ar avea un foarte mare avantaj?

— Da. Ce încerci să sugerezi?

— Încă nimic. Și, atunci, când va avea loc, această căsătorie va fi un mare eveniment festiv?

— O nuntă regală? Bineînțeles.

— Păi, atunci spune-mi de ce nu te-ai duce la Rashid al-Din să-i povestești cum stau lucrurile cu Conrad de Montferrat și cu planul lui nemaipomenit de ambițios de a consolida poziția creștinătății sub propria domnie, ca rege al Ierusalimului? Și, odată ajuns acolo, de ce nu te-ai oferi să-l înștiințezi în permanență pe imam asupra tuturor mișcărilor lui Conrad și a mersului planurilor sale de căsătorie? Fiind informat, Rashid ar putea să-și trimită oamenii, la momentul potrivit, pentru a se răzbuna, provocând cel mai mare prăpăd cu putință în cel mai favorabil moment, adică omorându-l pe Conrad tocmai când va

fi pe punctul de a se însura cu regina și de a pune mâna pe coroana Ierusalimului. Ei bine, *asta* ar fi o afirmare a puterii frăției Asasinilor și ar servi perfect intereselor noastre.

— Cum adică perfect?

— Păi, dacă nunta nu ar avea loc, din indiferent ce motiv, ar fi foarte bine și n-ar mai trebui să ne facem nicio grijă.

— Dar, în cazul ăsta, Rashid al-Din o să-l ucidă oricum pe Conrad.

— Probabil că da, dar, cel puțin, în asemenea condiții, hotărârea va fi a lui, nu a noastră.

Alec rămase încremenit, privindu-l pe vărul său cu o venerație ce îl împiedica până și să clipească, cu mâna dreaptă înțepenită la jumătatea drumului către nasul pe care voia să și-l scarpine, însă apoi își lăsă degetele să-i cadă pe obraz, atingându-și buzele cu vârfurile lor, și clătină din cap.

— Asta, maestre de St Clair, e o stratagemă demnă de un papă. E inspirată – de o splendoare desăvârșită, plină de simplitate. Perfectă!

Se plesni cu palma peste genunchi și se săltă în picioare, dominându-l cu înălțimea sa pe André.

— Unde te duci?

— Înapoi. În bârlogul leului. Mă duc să întreb dacă mă poate primi acum, imediat, fiindcă am să-i împărtășesc ceva de o foarte mare importanță. Știe că plecăm mâine dimineață și curiozitatea n-o să-i îngăduie să ne lase să părăsim acest loc fără să stoarcă de la noi tot ce știm. Așteaptă-mă aici. N-ar trebui să dureze mult.

Se întoarse în mai puțin de o jumătate de oră și, în timp ce se apropia, aruncă un pumnal magnific împodobit, astfel încât să poată fi prins de André.

— E al tău, deși Bătrânul mi l-a dat mie, ca dovadă a înaltei sale aprecieri. Am neglijat să-i spun că tu ești, de fapt, acela pe care îl prețuiește acum atât de mult. Bucură-te de el, fiindcă e sigur că l-ai dobândit pe merit în noaptea asta. Mânerul e dintr-o piatră numită lapislazuli, iar lama e din bronz, nu din aur, dar ai putea să jupoi și să tranșezi cu ea o cămilă bătrână, fără să se tocească. Asta, băiete, e o armă demnă de un șeic. Poart-o cu mândrie. Iar acum sunt sigur că trebuie să fii la fel de ostenit ca mine, iar mâine plecăm la drum dis-de-dimineață, așa că hai să ne căutăm păturile.

— Vin. Vin. Dar ce-a spus când i-ai dezvăluit planul nostru?

— Nimic, nici măcar o singură vorbă, dar, de fapt, nemernicul de sodomit bătrân mi-a zâmbit... unul dintre cele mai înfiorătoare lucruri pe care le-am văzut vreodată. M-a ascultat fascinat și, când am terminat, s-a dus și a adus pumnalul, special pentru mine, apoi mi l-a dat cu mâna lui. I-a plăcut planul tău, vere. Și acum noi ținem hățurile. Ne-am câștigat dreptul la un somn bun. Haide.

— Bucuros, dar pe ăsta nu-l pot primi.

André înălță pumnalul, cu mânerul său albastru cu auriu întins înspre Sinclair, care își încrucișă brațele la piept, cu degetele ascunse la subsuori. André se încruntă.

— Haide, e al tău, nici nu poate fi vorba de altceva și, așa cum spuneai, e o armă demnă de un șeic. De ce nu-l vrei?

— Pentru că nu-mi aparține. L-ai câștigat cu ideea ta minunată. Eu n-am făcut altceva decât să-i întind bătrânului momeala. Și apoi, eu am deja un pumnal pe care-l îndrăgesc.

Își duse mâna la centură, în dreptul șalelor, și scoase o armă mult mai frumoasă decât cea dăruită de Rashid al-Din. Era un hanger magnific împodobit, cu lama încovoiată, cu mânerul și cu teaca aurită gravate în filigran de argint bătute în nestemate lustruite, roșii, verzi și albastre.

— Nu l-am mai văzut până acum.

— Sigur că nu. Îl țin ascuns, fiindcă altfel ar însemna să-l pierd. Felul în care arată ia în râs orice legământ de sărăcie și stârnește lăcomia oricui l-ar zări. Însă eu nu-l păstrez pentru valoarea sa în bani, fiindcă în ochii mei asta nu înseamnă nimic. I-a aparținut cândva unui tânăr pe nume Arouf, fratele soției lui Ibn al-Farouch, omul care m-a luat prizonier. L-am găsit pe Arouf mort, în deșert, după Hattin, și am păstrat hangerul pe care l-am găsit asupra lui. L-am întâlnit pe al-Farouch, el l-a recunoscut și, mai târziu, când am devenit prizonierul lui, mi l-a luat. Apoi, odată ce am devenit prieteni și m-a eliberat, mi l-a dat înapoi, ca amintire a timpului petrecut împreună, iar eu îl păstrez pentru a cinsti acea prietenie pe care nu m-aș fi așteptat s-o descopăr. Așa că păstrează-ți pumnalul, iar eu o să-l păstrez pe al meu, ascunzându-le pe amândouă de ochii lacomi ai avarilor.

10.

În zilele de după reîntoarcerea lor la datorie, cei doi veri se despărțiră, știind că era posibil să rămână astfel, până ce următoarele acțiuni ale ofensivei în plină desfășurare aveau să ajungă sub un control deplin.

Din nefericire, nimeni nu știa de cât timp avea să fie nevoie. Cei doi monarhi, Richard și Filip, zăceau amândoi, doborâți de *leonardia,* pe care oștenii o numeau scorbut. Richard se afla într-o stare mult mai rea decât cea în care îl adusese nenorocirea pe Filip și, probabil fiindcă de data asta putea să vadă că, din punct de vedere fizic, arăta mai bine și era mai atrăgător decât rivalul său englez, căruia îi cădeau smocuri de păr și ai cărui dinți putrezeau și se clătinau vizibil, regele Franței se lupta cu boala într-un stil ce nu îi era caracteristic și se pregătea cu frenezie să atace Acra cu propria oștire, punând capăt asediului o dată pentru totdeauna, prin eforturile sale, fără ajutorul altcuiva. Cea mai mare parte a flotei lui Richard, care nu se mai afla acum sub comanda lui de Sablé, era încă blocată la Tyr, nereușind să ridice pânzele din cauza vânturilor aducătoare de necazuri, periculoase, cunoscute sub numele de Arsuf, împotmolită în apropierea coastei, împreună cu mai mult de jumătate din oastea sa normandă. Filip voia să profite de avantaj și să-și însușească întreaga glorie pe care o putea dobândi la Acra, atâta vreme cât rivalul său era încă bolnav și înainte de a sosi întăririle din Tyr, așa că purta lupta singur, izbind fără încetare în Turnul Blestemat din colțul fortificațiilor cetății, în timp ce se zvonea – întreaga campanie din Outremer părea să se desfășoare pe baza zvonurilor – că Richard era încă în pat, dar negocia, fără niciun rezultat, condițiile predării cetății cu emisarii lui Saladin.

Însă, după cum susținea un raport primit de André de la Ibrahim și transmis apoi lui Alec, Saladin juca propriul său joc și, prin urmare, era încântat să câștige timp petrecându-și zilele și săptămânile supraveghind sosirile și plecările fără noimă ale solilor trimiși de ambele oștiri. Se părea că sultanul aștepta, din zi în zi, sosirea unei flote de la Cairo și a unei oști despre care se presupunea că ar fi fost pe drum, pe uscat, dinspre Bagdad, convins că apariția oricăreia dintre ele era suficientă pentru a

îndepărta și a dezarma forțele lui Filip, oprind atacurile sale asupra Acrei. Alec îi duse vestea direct superiorului său, Sieur Robert de Sablé, Marele Maestru ales al Ordinului Templului, numai pentru a vedea că era lăsată deoparte, fiind considerată lipsită de importanță pentru planul general al desfășurării evenimentelor.

În noaptea aceea, după ce cină împreună cu vărul său pentru prima oară după mai mult de o săptămână, Alec îi împărtăși veștile lui André, în vreme ce stăteau amândoi pe culmea valului de pământ ce domina șanțul de apărare, cu ochii la pustietatea liniștită a deșertului de dincolo de el.

Fuseseră dezamăgiți la sosirea în locul acela, fiindcă își aduseseră arbaletele, în speranța că aveau să găsească în ce să tragă. Însă terenul de dincolo de șanț, împânzit de călăreți sarazini cu numai câteva ore mai devreme, era acum gol și dezolant, iar armele zăceau, nefolosite, pe nisipul de la picioarele lor.

Înciudat de cele aflate de la vărul său, de St Clair se răsuci și îl privi pieziș.

— Nu e important să știm ce plănuiește Saladin? Asta e curată nebunie.

— Nu, nu e adevărat. Și eu am reacționat așa, dar Sieur Robert mi-a spus că aveau deja informația asta și că planurile s-au făcut luând-o în considerare. Spunea că, între timp, se ocupă de ceva mai important.

— Cum ar fi?

— Cipru.

— Nu înțeleg.

— Nici nu mă surprinde... Richard vrea să vândă Cipru templierilor.

— Să-l vândă? Ce soi de nebunie mai e și asta? Cipru e un *loc,* e o insulă. Nu poți să vinzi un loc.

— Ba firește că poți, dacă e al tău și dacă îți permiți să ceri un preț care să merite osteneala. Și s-ar putea să-ți aduci aminte că Richard a pus stăpânire pe Cipru când l-a detronat pe idiotul de Comnenus și a preluat controlul așa-numitului său imperiu. Nu mai vrea locul ăla și încearcă să i-l vândă unui cumpărător convenabil... Ordinului Templului.

— Și de ce, în numele a tot ce înseamnă o judecată sănătoasă, crede că templierii ar putea fi, chiar și pe departe, interesați de o asemenea idee nesăbuită?

Alec Sinclair își privi vărul francez înălțând din sprâncene, rotunjindu-și ochii și țuguindu-și buzele într-o expresie caraghioasă.

— Poate pentru că e de părere că sunt cât se poate de dornici să intre în posesia unui asemenea loc. Poate fiindcă e de mulți ani prieten apropiat cu noul Mare Maestru, de la care a aflat că ordinul tânjește după o bază de operațiuni stabilă și trainică, ferită de amestecul regilor creștini și al papilor și destul de apropiată de Țara Sfântă pentru a servi drept punct de plecare în viitoarele războaie și campanii. Și poate din cauză că lăzile din vistieria lui de război sunt goale, iar el știe că ordinul ar fi încântat să plătească un preț suplimentar pentru un loc exact ca acela pe care vrea el să-l vândă… Crezi că toate motivele astea sunt suficiente?

André clătină din cap cu un aer jalnic de uimire, ca și cum s-ar fi mirat că își îngăduia să fie surprins.

— Și negocierile se desfășoară acum, în timp ce noi stăm de vorbă?

— Nu, s-au încheiat. S-a ajuns la o înțelegere, vânzarea a avut loc.

— Înțeleg. Ei, presupun că are un oarecare sens. Îmi poți spune care a fost prețul?

— Da. Eu pot să ți-l spun. Dar tu nu i-l mai poți spune nimănui altcuiva. De acord?

André dădu din cap.

— O sută de mii de monede de aur – bezanți bizantini. Patruzeci de mii pentru început, ca acont, și câte zece mii pe an, vreme de șase ani, după ce își consolidează autoritatea acolo.

André fluieră încetișor.

— Richard s-a descurcat bine… Patruzeci de mii de bezanți de aur reprezintă o recompensă minunată pentru o investiție făcută cu mai puțin de trei luni în urmă, care, în primul rând, nu l-a costat nimic. Și de cât timp o să aibă Templul nevoie ca să-și consolideze autoritatea pe insulă, așa cum spuneai?

— Se pare că nu de prea mult. Sunt gata să se mute imediat. Mi s-a ordonat s-o pornesc imediat într-acolo, pe mare, ca să

caut locuri potrivite pentru viitorul nostru cartier general și să-i dau raportul lui de Sablé. Plec poimâine.

— Chiar o să pleci? De unde-o să-ncepi? O să treci prin Famagusta? Dacă da, mi-ar plăcea să găsești mormântul tatei și să te ocupi de el în locul meu. Poți să faci asta?

— Ei, haide, vere, nici măcar nu e nevoie să mi-o ceri. Bineînțeles c-o s-o fac. Și, chiar dacă drumurile mele n-or să treacă pe acolo, o să mă duc oricum, pe cont propriu. Fii sigur de asta. Acum să vorbim despre tine: Cu ce te ocupi zilele astea?

André rânji.

— Cu treburi ostășești, cu ce altceva? De când am dat de urma ta, mi-am pierdut poziția privilegiată. Atâta vreme cât am putut spune că sunt trimisul oficial care îl caută pe Alexander Sinclair, aveam privilegiul de a veni și de a pleca după bunul plac. Acum, după ce ai fost găsit și te afli în siguranță, am redevenit un oștean oarecare, deși am rang de cavaler… Acum sunt un simplu templier din oaste, care are în subordine un escadron de patruzeci de frați sergenți din Anjou, ceea ce înseamnă că mi se îngăduie să mă trezesc pentru a lua parte la rugăciunile din timpul nopții și, pe deasupra, în calitatea mea de șef de escadron, am libertatea de a comanda patrulările zilnice din sectorul inamic aflat în fața poziției noastre avansate din sud-est și, uneori, în jurul ei. Dar n-am timp să mă plictisesc. Flăcăii lui Saladin ne atacă în fiecare zi, sunt hotărâți să străpungă șanțul și uneori nu putem face nimic altceva decât să-i ținem la distanță.

Sinclair își lăsă capul într-o parte.

— Ai spus *flăcăii lui Saladin*… așa te gândești la ei? Fără răutate?

— Fără răutate? Cred că da. Atunci când mă gândesc la ei, nu-mi trece prin cap decât că se află, pur și simplu, acolo, ca firele de nisip și ca scorpionii, că fac parte din peisaj. E sigur că nu-i urăsc fiindcă sunt păgâni sau fii nesătui, băutori de sânge, ai unor demoni. Din câte am putut să-mi dau singur seama, pe lângă ceea ce mi-ai povestit tu, sunt oameni foarte asemănători cu noi, în afara faptului că au o altă credință. Sunt bărbați, așa cum suntem și noi, cu problemele și cu necazurile lor, pe care le-am înțelege și le-am recunoaște dacă le-am afla. Ce te-a făcut să mă-ntrebi asta?

Alec mormăi și se ridică.

— Nu știu. Poate speranța c-o să te aud spunând ceea ce-ai spus. Mai ales că nu-i urăști. Aici e atât de ușor să te lași cuprins de ură și sunt prea mulți cei care o fac, de ambele părți. Își strânse centura din jurul mijlocului și se întinse, ridicându-se pe vârfuri. Vere, poți să-mi spui care-i deosebirea dintre Iisus și Mahomed?

De St Clair rânji din nou.

— Nu, nu pot, dar am senzația c-ai de gând să-mi spui tu.

— Nu, eu nu, pentru că nu știu. E o problemă prea profundă pentru mine. Însă, deși nu sunt creștin în sensul propriu-zis al cuvântului, ca om, l-aș susține totuși pe Iisus, pentru că, după părerea mea, diferența dintre cei doi ține de putere, de felul în care au căutat-o în timpul vieții lor. Iisus n-a făcut-o. Niciodată. El a trăit așa cum a crezut de cuviință și oamenii au fost cei care l-au transformat apoi într-o zeitate. Dar Mahomed? Profetul a avut de-a face cu puterea de la bun început, căutând să controleze mințile și acțiunile altora în numele lui Dumnezeu. Poate c-o fi fost cu adevărat inspirat de Allah, prin puterea sa divină, dar asta e dincolo de posibilitatea mea de a mă pronunța. Tot ce pot spune, din punctul meu de vedere, ca observator al comportamentului omenesc, este că nu am încredere în muritorii care pretind că se află într-o relație personală cu Dumnezeu, că Dumnezeu le cere să-i învețe pe alții ce să creadă și cum să se poarte. Și mi se pare edificator faptul că niciunul dintre aceștia, fie ei sultani, emiri, califi, papi, cardinali, patriarhi, arhiepiscopi sau episcopi, nu pare niciodată să ajungă în sapă de lemn. Și, fir-ar să fie, încă mai mi-e foame. Poți să crezi așa ceva?

— Nu se poate. Am mâncat abia acum o oră. Ești agitat la gândul apropiatei tale călătorii în Cipru și asta îți dă senzația de foame.

— S-ar putea să ai dreptate, vere, însă, cu toate acestea, aș fi în stare să mai mănânc ceva acum. Ia-ți arma și hai să facem o plimbare, să ne dezmorțim picioarele.

Aproape că se întorseseră în punctul de plecare când Alec Sinclair se opri și îi întinse arbaleta sa lui André, pentru a-și îndesa apoi degetele mari ale mâinilor sub marginile laterale ale platoșei, arcuindu-și spatele înapoi, până ce aproape că i se atinseră omoplații.

— Mâine e prima zi din iulie, spuse după aceea, cu un mormăit. Mă aștept să fie orice altceva în afară de o lună plictisitoare și să se-ntâmple multe cât o să fiu în Cipru. Aproape că mi-aș dori să nu plec.

— Cât o să lipsești, ai idee?

— Nu. S-ar putea să am nevoie cel puțin de o lună pentru ceea ce am de făcut, sau poate c-o să dureze mai mult. Nu trebuie să mă grăbesc și nici nu mi-o cere nimeni. E mai bine să faci toate pregătirile preliminare în amănunt și să iei de la-nceput o hotărâre corectă, decât să faci treabă de mântuială, ca să vezi cum e trimis altcineva să curețe mizeria pe care ai lăsat-o în urmă și să-ți corecteze greșelile, nu crezi?

— Nu te contrazic câtuși de puțin.

Alec Sinclair își ridică ochii spre cer, apoi întinse din nou mâna după arbaletă, ridicând-o cu putere și sprijinindu-i mânerul de umăr.

— Ai grijă de tine în lipsa mea, vere, și încearcă să nu te lași ucis. O să te caut imediat ce mă-ntorc și nu-mi doresc să te găsesc zăcând rănit printre ospitalieri. Știi, sunt rivalii noștri și devin foarte îngâmfați ori de câte ori unul dintre noi e nevoit s-ajungă în grija lor. Dumnezeu știe că suntem bucuroși să-i avem alături de noi, dar uneori pot fi enervant de trufași. Rămâi cu bine, vere.

Cei doi bărbați se îmbrățișară cu stângăcie, așa îmbrăcați în armuri cum erau, apoi plecară în direcții diferite, Sinclair întorcându-se în cortul său aflat alături de al templierilor și de stindardul lui Robert de Sablé, iar de St Clair în locul lui de încartiruire din șirurile de corturi care îi adăposteau pe frații sergenți.

•

În ziua de 8 iulie, la șase zile după plecarea lui Sinclair spre Cipru, opt dintre sergenții lui André fură uciși în timpul unei ciocniri cu o hoardă hotărâtă de genișt sarazini. Oamenii aceia munciseră, fără îndoială, toată noaptea, fără să facă nici cel mai mic zgomot, pentru a umple o porțiune îngustă a șanțului cu legături de nuiele – mănunchiuri groase de tulpini de pipirig, care semănau cu niște bețe, aduse de la o mare distanță, de vreme ce o asemenea plantă nu era de găsit nicăieri în regiunile din jurul Acrei. Își încheiaseră misiunea când nu se iviseră încă zorii, apoi se ascunseseră pe terenul de dincolo de șanț, stând

întinși, la vedere, dar fiind camuflați de straiele lor de culoarea nisipului, până ce se schimbase garda, chiar înainte de a se crăpa de ziuă. Apoi, când nimeni nu se aștepta, atacaseră ca niște djinni, sărind din ascunzătoare și dând năvală în număr foarte mare, pentru a traversa podul îngust pe care îl construiseră, în timp ce însoțitorii lor îi urmau în grabă, aducându-le caii.

Șiretlicul aproape că reușise și surpriza ar fi fost deplină, dacă n-ar fi existat două mici amănunte care să-i deruteze. Unul dintre acestea fusese un tânăr turcopol, care, supărat de niște crampe la stomac, nu putuse să doarmă și plecase să se plimbe prin întunericul dinaintea zorilor, împiedicându-se și căzând în genunchi exact în locul unde noul pod de pipirig atingea muchia șanțului din partea lui. Abia venindu-i să-și creadă ochilor, se ridicase și dăduse imediat alarma, atrăgând atenția unor ospitalieri călare care se îndreptau spre sud, către locul unde trebuiau să patruleze.

Sarazinii atacară imediat ce arcașul alarmase tabăra, dar ospitalierii erau destul de aproape de capătul podului ca să ajungă acolo înaintea lor, împiedicându-i să pătrundă în pozițiile ocupate de franci. Însă era o luptă strânsă și ciocnirea luă în curând proporții, transformându-se într-o încăierare puternică, cu pierderi grele de ambele părți. De St Clair și escadronul lui de patruzeci de oameni se îndrepta spre nord, în același timp cu ospitalierii care mergeau spre sud, însă auziseră zarva tot mai puternică din spatele lor și se întorseseră, șarjând cu un zgomot asurzitor și angajându-se în luptă. Mai târziu, de St Clair avea să-și aducă aminte cum, la sosire, avusese impresia că numărase peste o sută de dușmani care traversaseră șanțul, ajungând pe partea lor, unii călare, dar cei mai mulți pe jos, și că printre aceștia din urmă erau arcași sarazini de elită, ale căror săgeți trase de aproape se adăugau norului lansat împotriva francilor din arcurile și arbaletele de dincolo de șanț.

Îl văzuse pe primul sergent, locțiitorul său, doborât în primele clipe, ucis de o săgeată imensă care îl străpunsese, trecând prin armură și făcându-l să zboare de pe cal, apoi, înainte de a apuca să reacționeze, alți doi oameni de-ai săi căzuseră chiar în fața lui, aruncați peste capetele cailor când animalele se prăvăliseră pe burtă. Un braț se întinse înspre el, împingând o lance lungă, ușoară, iar el o îndepărtă lovind cu mâna către spate, apoi izbi

în jos cu sabia sa lungă, pentru a-și spinteca agresorul. Drept în față, doi călăreți veneau spre el din direcții diferite, amândoi înveșmântați în robele verzi ale martiriului, și, pentru că nu putea face nimic altceva, se ridică în scări, săltându-și armăsarul masiv pe picioarele din spate, pentru a izbi mortal, cu potcoavele mari, din oțel, animalele mai mici ce se apropiau. Dar, chiar în clipa în care bidiviul uriaș se înălța, un pedestraș alergă sub pieptul lui și îl înjunghie în inimă cu o suliță lungă, trimițându-l la pământ de-a rostogolul, astfel încât de St Clair abia izbuti să nu fie strivit dedesubt, eliberându-și picioarele din scări, aruncându-se cu agilitate spre spate și împingând cu o mână în șaua grea pentru a se avânta într-un salt cu boltă, ca un om fără armură. Dar zalele și platoșa lui cântăreau peste patruzeci de kilograme și căzu pe spate imediat ce atinse pământul cu călcâiele, răsucindu-se apoi cu violență pe o parte și abia izbutind să nu scape sabia din mână când greutatea enormă a calului mort zgudui pământul, prăvălindu-se alături de el.

Se îndepărtă rostogolindu-se frenetic, știind că doi posibili ucigași se înălțau amenințători deasupra lui, dar numai unul dintre aceștia îl atacă. André se răsuci disperat, parând o lovitură necruțătoare, ce îi amorți brațul, apoi privi licărirea arcului descris de iataganul strălucitor care zvâcni din nou, gata să-i ia viața. Dar, înainte ca mișcarea să aducă arma în punctul cel mai de sus, zări dâra fulgerătoare a unei săgeți de arbaletă înfipte în carne și omul cu iataganul dispăru, trântit pe spate de moartea de martir pe care și-o căutase.

Gâfâind și aproape suspinând, de St Clair rămase întins, liniștit, privind în sus și, pentru o clipă, incapabil să se clintească. Auzea în jur cacofonia bătăliei, gemetele și mormăiturile, blestemele și țipetele sfâșietoare ce însoțeau întotdeauna zăngănitul armelor și alte sunete de luptă, dar, pe moment, stătea acolo, singur, trăgându-și răsuflarea și întrebându-se dacă era în stare să se pună în mișcare când avea să sosească momentul unei asemenea încercări. Se încordă, își săltă ușor capul și se uită în jur, nereușind să vadă nimic în dreapta din pricina leșului calului, însă pe urmă mârâi și se rostogoli pe jumătate, străduindu-se întâi să se ridice în capul oaselor și apoi în picioare, poziție în care se clătină ușor, îndoindu-și și dezdoindu-și degetele de pe mânerul sabiei. O

ghioagă sarazină, cu țepi, zăcea pe pământ, la picioarele sale, iar el se aplecă și o culese cu mâna stângă, ținând-o lejer și cumpănind-o în palmă, până când ajunse să o simtă, mlădioasă, elastică și, totuși, susținând greutatea capului cu țepușe primejdioase, care îi făcea plăcere. Avu senzația unei mișcări, în dreapta, și se răsuci brusc, pentru a da cu ochii de doi slujitori bărboși ai lui Allah care alergau în salturi, ocolind obstacolele în timp ce se repezeau spre el, în strădania de a se întrece unul pe altul. Spre surprinderea sa, vederea lor îl umplu de bună dispoziție și respiră adânc, rânjind în timp ce se pregătea să-i întâmpine.

Bărbatul din dreapta câștigă cursa, își prinse iataganul cu amândouă mâinile, îl ridică deasupra capului și, strigând exaltat numele lui Allah, îi coborî lama spre țeasta necredinciosului, dar André o opri cu muchia sabiei sale, apoi îl pocni pe sarazin cu ghioaga din mâna stângă, dăruindu-i uitarea, înainte de a se întoarce, lăsându-se într-un genunchi, pentru a-i îngădui celui de-al doilea agresor să nimerească drept în sabia lui întinsă, trăgându-se singur în țeapă. Când simți greutatea omului sprijinită în vârful lamei, se împinse în sus, ridicându-se în picioare, răsuci sabia cu sălbăticie și o retrase apoi dintr-o smucitură, eliberând-o înainte de momentul în care carnea celuilalt avea să se strângă în jurul ei, blocând oțelul.

Auzi în spate sunet de trompete și tropot tot mai puternic de copite, pe măsură ce soseau întăriri, strigând numele lui Richard și al Sfântului Gheorghe, și îi văzu deodată pe sarazini fugind, traversând podul improvizat care fusese cât pe ce să rupă liniile francilor. Aruncă o privire peste umăr, către leșul calului, apoi alergă din toate puterile, grăbindu-se să ia arbaleta și tolba cu săgeți agățate de oblâncul șeii, însă cea dintâi căzuse sub animalul pe care nu reuși să-l clintească nicicum. În momentul în care se îndreptă de spate și o porni din nou către șanț, lupta se încheiase. Ultimul sarazin se retrăsese, ieșind chiar și din bătaia celei mai puternice arbalete și cineva din primele rânduri ale grupului de ospitalieri dăduse deja foc podului, folosindu-se de o sticlă cu foc grecesc. Privind fumul învolburat și vâscos și flăcările unduitoare ce se înălțau din șanț, de St Clair se simți dintr-odată teribil de istovit; spaima și euforia luptei dispăruseră și, în urma lor, pe deplin secătuit de energie și destins cu

desăvârșire, s-ar fi putut întinde liniștit să se odihnească pe nisip.

În loc de asta, plecă să-și caute un nou locțiitor, indiferent cine ar fi fost acesta, acum, când primul sergent murise. Îl găsi cu ușurință în persoana unui bărbat numit de camarazii săi *Le Sanglier,* Mistrețul Sălbatic, care era, în mod firesc, cel ce urma să fie înălțat în grad și căruia îi ceru apoi să facă o numărătoare oficială a oamenilor rămași în escadron. Atunci descoperi că aveau opt morți, douăzeci la sută din efectiv, și zece răniți, dintre care unul destul de grav ca să amenințe creșterea numărului de pierderi la nouă oameni.

Primi raportul fără comentarii, apoi, cu o figură îndârjită, se duse să-și aleagă un alt cal dintre cei cinci care le supraviețuiseră călăreților lor. Se săltă în șa, descoperind cu surprindere că simțea o durere profundă în partea stângă, și văzu coloane de fum negru pătând cerul, departe, la sud de Acra, părând să se înalțe de dincolo de mare. Îi ceru Mistrețului să adune oamenii în formație și să-i pregătească pentru începerea patrulării în zona care le fusese repartizată pentru ziua aceea, apoi își întoarse calul și o porni înapoi, galopând către un mic grup de cavaleri englezi ce se holbau la fumul de la orizont.

— Ce arde? îi întrebă, în timp ce se apropia.

Unul dintre cavaleri dădu scurt din cap, recunoscându-l, și, la rândul său, André își aminti că îl întâlnise în cortul lui Richard.

— S-ar zice că e Haifa. Englezul părea complet dezinteresat și ridică din umeri. Nu-mi dă prin cap ce altceva ar putea fi. E în partea opusă a golfului și de aici până acolo nu mai e nimic altceva, dacă Saladin nu-și arde cumva întreaga flotă pe mare.

— Am atacat Haifa?

— Pe măruntaiele Domnului, cu siguranță nu. Avem destul de lucru aici, ne chinuim să dărâmăm Acra.

— Atunci cine ar vrea să ardă Haifa? Nu poate fi decât Saladin, dar de ce-ar arde el un oraș pe care îl are în stăpânire?

Cavalerul englez se strâmbă și ridică batjocoritor din umeri.

— Cine poate ști ce e în mintea unui om ca ăsta? Poate că vrea să-l ferească de noi. Și, dacă-l arde, planul îi reușește cu siguranță, nu-i așa?

De St Clair tăcu o clipă, gândindu-se la ce-i spusese.

— Probabil că ai dreptate, Deniston. Acra trebuie să fie mai aproape de înfrângere decât credeam noi. E posibil ca Saladin să-și închipuie că avem de gând să atacăm Haifa după căderea Acrei. E atât de aproape și e port, cu ape adânci și locuri sigure de ancorare, fără epave. Pentru asta ar trebui să *știe* că Acra o să se predea foarte curând – poate azi sau poate mâine.

— Ei, haide. De unde-ar putea s-o știe? Am avut grijă ca locul ăsta să fie mai izolat decât o mănăstire de călugărițe cisterciene. Nimic nu intră, nimic nu iese, nici măcar veștile… mai ales veștile. Asta înseamnă asediu.

De St Clair rânji.

— Spune-mi, lord Deniston, știi să-noți?

— Să înot? Adică în apă?

— Da, ca peștii. Arabii o fac. Există înotători care intră și care ies din Acra în fiecare noapte lăsată de Dumnezeu. Crede-mă.

— N-ai decât s-o crezi tu, mârâi ţâfnos cavalerul englez și le aruncă o privire însoțitorilor săi, asigurându-se că erau martori la încercarea de a-l manevra făcută de acel francez idiot. N-am mai auzit o asemenea nerozie. Intră și ies înot, într-adevăr. Ha!

De St Clair nu putea mărturisi că un Asasin șiit îl asigurase că așa stăteau lucrurile, așa că se mulțumi să ridice din umeri, păstrându-și zâmbetul pe buze, și adăugă:

— Mai și zboară, intrând și ieșind.

— Zboară? *Zboară*? Un alt apel la martori. Omul ăsta e nebun.

— Nu sarazinii, Deniston. Păsările. Porumbeii. Trimit porumbei dintr-o parte într-alta, cu mesaje. Am fost asigurat că porumbeii sunt musulmani înfocați, că zboară direct de la o moschee la alta, din minaret în minaret. Ridică un deget a avertizare. Nu uitați asta și păziți-vă. Cu bine.

Își întoarse calul și îi dădu pinteni înainte ca vreunul dintre cavalerii englezi să fi găsit ceva de spus.

Se îndreptă direct către locul unde îl aștepta ceea ce mai rămăsese din escadronul său.

Mistrețul îl salută în timp ce se apropia.

— Suntem prezenți cu toții, messire. Douăzeci și doi de sergenți buni de luptă. Încă zece se află în grija ospitalierilor, dintre care unul pe moarte, trei trebuie să rămână în îngrijire, iar alți șase sunt așteptați să revină poimâine la datorie.

André dădu din cap, în semn că luase la cunoștință, în timp ce prin minte i se învârteau o grămadă de gânduri. Redus aproape

la jumătate, escadronul său nu era capabil, la drept vorbind, să-și îndeplinească misiunea de patrulare în ziua aceea, pentru că regulamentul referitor la forța de luptă și la efective era foarte clar. La toate incursiunile, numărul călăreților trebuia să fie suficient de mare pentru a descuraja atacurile întâmplătoare. Un escadron de patruzeci de oameni îi intimida pe dușmani, ceea ce nu se putea spune despre unul de douăzeci.

— Ne întoarcem la corturi, sergent, și ne regrupăm. Am fost greu loviți și suntem prea puțini ca să ieșim călare fără să punem în pericol caii. Sunt sigur c-ai aflat până acum că sunt mai valoroși decât noi. Fiecare cal pierdut ne reduce șansele de victorie. Ai grijă de asta, dacă vrei, și trimite-l pe stegarul escadronului să mă-nsoțească. Dau raportul la comanderia de campanie și cer înlocuirea oamenilor pierduți azi. O să am nevoie și de o listă cu numele morților, dar nu imediat, doar dacă nu cumva ai și făcut-o. O ai?

— În minte, messire, dar nu e scrisă.

— Da, bine, ai grijă să-mi trimiți un exemplar când e gata… înainte de a-ți îndeplini îndatoririle pe ziua de astăzi.

Mistrețul salută, iar André își întoarse calul, îndreptându-se către comanderia de campanie, aflată la o distanță considerabilă.

În jurul imensului cort al templierilor care o găzduia era foarte mult zgomot și agitația era în toi, cavalerii, nu toți templieri, alergând în toate direcțiile. De St Clair știa că, deși violentă și cu pierderi numeroase, lupta în care se angajaseră oamenii săi fusese doar o ciocnire minoră, ce nu putea stârni o asemenea activitate intensă. Indiferent care ar fi fost cauza, fu nevoit să stea la rând înainte de a putea vorbi cu ofițerul senior de serviciu. Acesta, un bărbat din Poitou, pe nume Angouleme, îi ascultă raportul și cererea de întăriri, apoi notă ceva înainte de a-și ridica ochii spre el.

— Ajunge zilei răutatea ei[7], ne spune Sfânta Scriptură. Se pare că atât voi, cât și ospitalierii v-ați descurcat foarte bine. V-a costat scump, dar am auzit deja că oamenii voștri au doborât câte cinci dușmani pentru fiecare mort de-al nostru. Pierderea a jumătate din efectiv într-o acțiune îndreptățește odihna chiar și într-o astfel de zi. Azi, Filip pare să nu aibă cu mult mai mult noroc decât voi. Du-te și poruncește-le oamenilor tăi să stea

[7] Evanghelia după Matei 6:34 (n. tr.).

liniștiți pe moment, dar să fie cu ochii-n patru, dacă va fi cumva nevoie de ei. Între timp, o să trimit un alt escadron să patruleze în locul vostru.

André salută și se răsuci pe călcâie, gata de plecare, însă apoi ezită și se întoarse.

— Iartă-mă, dar ai spus că regele Filip e în acțiune chiar acum, în timp ce stăm noi de vorbă?

— Da, atacă din nou Turnul Blestemat. Inginerii au raportat că au șubrezit întreaga temelie și că se poate prăbuși în orice clipă, așa că a lansat un alt atac, ca să-i țină pe dușmani ocupați. Dar mi se spune că au pierderi grele. Următorul, vino încoace.

De St Clair ieși din cort, își găsi stegarul așteptându-l și îl trimise să-i spună Mistrețului să lase oamenii să se odihnească în restul zilei. Asta odată rezolvată, plecă în căutarea unui punct avantajos de observație, de unde să privească atacul francezilor împotriva Turnului Blestemat, numai ca să descopere că acțiunea se încheiase deja, cu toate că – sau poate pentru că – o porțiune întinsă din zidul turnului, de vreo nouă metri lățime, se prăbușise, formând mormane de moloz, printre care apărătorii cetății mișunau înnebuniți, părând – din locul de unde îi urmărea el – o colonie de furnici al cărei mușuroi avea stricăciuni grave. Îl văzu pe Filip întorcându-se la cortul lui, deplasarea regelui fiind vizibilă de la un kilometru și jumătate distanță, datorită stindardului său, pe care erau brodați inconfundabilii crini ai Franței.

Ușor dezamăgit fiindcă acțiunea propriu-zisă îi scăpase, André se înălță în scări și își lăsă privirea să cuprindă tabloul din fața lui, poposind pe cortul lui Richard al Angliei, cu propriul său blazon imposibil de confundat. Se spunea că e încă bolnav, chinuit de abcese urâte, de căderea părului, de șubrezirea dinților și de gingiile putrezite, însă se presupunea că era, de asemenea, pe deplin angajat în stabilirea termenilor de predare a garnizoanei din Acra. Gândul îl făcu pe André să strâmbe din nas. Tabăra era inundată de zvonuri contradictorii, dar dintre acestea ieșeau în evidență cele referitoare la Richard și la atitudinea lui în privința capitulării. Se spunea, de asemenea, că refuza cu fermitate să discute termenii cu sarazinii, mai degrabă poruncind, în loc să o ceară, predarea necondiționată însoțită de eliberarea imediată a tuturor prizonierilor franci și de înapoierea grabnică a tuturor posesiunilor, incluzând printre acestea nu

numai Adevărata Cruce, ci și toate orașele și cetățile capturate de la creștini după Hattin.

Dacă acesta era adevărul – și, cunoscându-l pe Richard, André era pregătit să creadă că ar fi putut fi – atunci era o nebunie de genul celor duse la extrem, pentru că nu-i îngăduia lui Saladin să-și păstreze nici poziția, nici demnitatea. Acceptând aceste condiții severe, sultanul s-ar fi sinucis, din punct de vedere politic, religios și social, și până și de St Clair, nou-venit cum era, putea să vadă stupiditatea unor asemenea pretenții impuse lui Saladin. Un bărbat ca acesta prefera mai degrabă să moară decât să trăiască dezonorat, așa cum voia să-l oblige Richard. Nu avea să accepte condițiile regelui Angliei.

Chiar în timp ce îi treceau prin minte toate acestea, André era convins că nu se înșela și că Richard Plantagenet știa foarte bine ce face. El era Regele Războinic, Lumina Strălucitoare a Creștinătății, era monarhul Inimă-de-Leu, Paladinul Angliei și Oșteanul Salvării Bisericii Romano-Catolice. N-avea să se împace niciodată cu o pace ambiguă, negociată. Personalitatea lui Richard cerea nici mai mult, nici mai puțin decât o victorie totală. Își adusese noul regat în sapă de lemn ca să suporte cheltuielile acelui război și intenționa să-și însușească fiecare fărâmă de glorie disponibilă… dar nu obțineai cine știe ce triumf acceptând o semicapitulare a unui păgân înfrânt. De aceea, regele se străduia din răsputeri pentru a-l determina pe sultan să-și arunce toate forțele într-un război total – un război pe care Richard era convins că n-avea cum să-l piardă.

Așadar, cam atât despre onoare și despre dăruirea cu care se străduia regele Angliei să-și joace rolul, cugetă André, cu amărăciune, acum sigur că analiza lui era corectă. Pe lângă flacăra vie a nevoii regelui de glorie personală și de aclamații, drepturile, viețile și speranțele tuturor compatrioților săi puteau fi folosite, iar el avea, din toate punctele de vedere, puterea de face tot ce era necesar pentru a-și atinge scopurile. Era gata să-l înfrunte pe Saladin până la moartea ultimului oștean din ambele tabere.

Privirea îi fu atrasă de altă mișcare, prea îndepărtată ca s-o poată identifica, dar bizară, o sclipire de un galben feminin proiectată pe pereții cortului regal. Berengaria? Sau poate Joanna? Se gândi la amândouă, având viziunea ochilor celor două ce îi răspundeau cu o privire neclintită și zâmbi în sinea lui,

deși cu nervozitate, întrebându-se ce crezuseră despre dispariția lui neașteptată din Limassol.

Era ciudat, medită el acum, dar nu pentru prima oară, că, din ziua aceea, nu mai auzise nici măcar un singur cuvințel din partea nimănui din tabăra lui Richard. Era adevărat că stătuse de vorbă cu de Sablé, dar foarte pe scurt și numai despre generalități. De Sablé era mult prea preocupat de numeroasele sale îndatoriri ca să aibă timp pentru o discuție stupidă despre prietenul său regele, povestind dacă fusese sau nu nemulțumit de unul dintre favoriții săi neînsemnați. Era adevărat și că el însuși nu făcuse nicio încercare de a intra în legătură cu seniorul său după sosirea acestuia în Outremer. Unii ar fi putut numi asta abandonare, dar un glas firav din adâncurile minții lui André îi vorbea în șoapte discrete, răzvrătite, despre loialitate și responsabilitate. Sieur Henri de St Clair renunțase la toate, părăsind locul unde se retrăsese în mod onorabil, pentru a se pune din nou în slujba regelui său, într-un ținut straniu, străduindu-se să se adapteze unor noi îndatoriri și să capete deprinderi noi la o vârstă când majoritatea bărbaților de seama lui muriseră deja de bătrânețe și, în adâncurile ființei lui André, sălășluia ceva care insista, cu o forță neînduplecată, că Richard era cel căruia i-ar fi revenit responsabilitatea de a-l înștiința personal pe fiu de moartea bătrânului loial. Înainte de aceasta – și adevărul îl surprinse fiindcă, până atunci, nu îi trecuse niciodată prin minte un asemenea gând – André știuse că nu avea să facă niciun efort pentru a se apropia de rege. Cât despre cele două femei, soția și sora, se mulțumi cu o strâmbătură tristă, pe jumătate zâmbet, pe jumătate suspin, gândindu-se că scăpase cu bine din situația creată, în ciuda unei alte voci mărunte, de la hotarele rațiunii lui, care bombănea cu jale, articulând șoapte pline de regret.

Mormăi fără cuvinte, un sunet pornit din străfundul pieptului, apoi trase aer adânc în plămâni și încercă să-și golească mintea de astfel de gânduri, smucind cu putere de hățuri și îmboldindu-și calul cu genunchii pentru a-l întoarce, pornind-o înapoi, spre escadronul său, unde, în următoarele câteva zile, se strădui să-și domolească sentimentele vagi, confuze, de vinovăție în privința lui Richard și a loialității, conducându-și și instruindu-și oamenii cu mână forte, fără nicio cruțare.

Dar peste patru zile, pe 20 iulie, cetatea se predă și totul păru să se schimbe cât ai clipi. Moralul întregii oștiri se îmbunătăți puternic și toată lumea își recăpătă brusc entuziasmul, nerăbdătoare să capete o misiune concretă, pentru a putea apoi să povestească despre ceea ce făcuse în momentul căderii Acrei.

André, care nu voia să ia parte la toate acestea, se pomeni, totuși, în mijlocul evenimentelor, fiind eliberat de îndatoririle sale de șef de escadron pentru a fi avansat în grad, devenind comandantul unei trupe de o sută de călăreți însărcinați cu păstrarea ordinii în timpul capitulării. A doua zi, asistă alături de noii săi camarazi la retragerea arabilor înfrânți, ce părăseau cetatea pe care o apăraseră un timp atât de îndelungat.

Mulțimea care se îngrămădea să privească evacuarea era imensă: toți oștenii din armata francilor care nu se aflau la datorie veniseră să se uite cum oastea învinsă părăsea cetatea. Dar toți cei care se așteptaseră să-i vadă pe păgâni târșâindu-și picioarele într-o procesiune de indivizi zdrențăroși și demoralizați avură parte de o dezamăgire. Dușmanii ieșiră pe poartă într-o coloană lungă, mergând cu capul sus, plini de demnitate, astfel încât simpla lor apariție înlătură dorința francilor care asistau la eveniment de a ovaționa sau chiar de a-și bate joc de ei. În loc de asta, îi priviră într-o tăcere adâncă, cu o nuanță de respect, și nimănui nu îi trecu prin minte să-i insulte în timp ce se îndepărtau.

André de St Clair privi exodul simțind în piept dogoarea unui sentiment vecin cu mândria, fiindcă știa că vărul său Alec ar fi fost mândru de modul în care își acceptau bărbații aceia înfrângerea, fără regrete și fără niciun respect pentru cuceritori. După ce trecu și ultimul dintre ei, nemailăsând în urmă decât ostaticii rămași ca garanție pentru Richard, ofițerul ce comanda trupa lui André dădu semnalul prestabilit și oștenii se plasară în spatele coloanei de arabi, formând patru rânduri alăturate de câte douăzeci și cinci de călăreți. Îi însoțiră pe cei dați în grija lor până dincolo de liniile asediatorilor, apoi îi lăsară să-și croiască singuri drum prin deșert, liberi să plece oriunde.

•

— Are cineva idee ce căutăm aici, stând în soare, de parcă am fi niște idioți?

Aflat în fruntea propriului escadron, la o distanță de două lungimi de cal față de primul rând, André de St Clair auzi clar întrebarea – venise dinspre cele trei rânduri lungi de cavaleri din fața lui – dar nu încercă să răspundă și nici măcar să se gândească la un răspuns potrivit. Atenția îi era atrasă de un alt fapt, care îl deranja într-un mod mult mai personal. Ceva, o creatură, i se târa pe pielea de pe coaste, sub brațul drept, și mâncărimea stârnită de mișcarea aceea înceată era aproape de nesuportat. Păduche sau gândac, nu știa ce este și nici nu-i păsa. Se concentra numai asupra imposibilității de a se scărpina, de a-l prinde, de a-i opri într-un fel înaintarea, fiindcă între insectă și degetele sale erau mai multe straturi de haine împuțite, de căptușeală din bumbac, de zale și de platoșă. Nu mai făcuse baie de cinci săptămâni, iar acum se simțea copleșit el însuși de propria duhoare. Ajunsese aici după cinci săptămâni de patrulare neîncetată prin deșert, cinci săptămâni în care apa fusese raționalizată cu strictețe, cinci săptămâni de plictiseală care te scotea din fire în vreme ce hăituiai prin pustiu grupări-fantomă ce rămâneau imposibil de încolțit, fiind zărite în puține rânduri și atacând uneori la căderea nopții sau înainte de a se crăpa de ziuă, când făceau victime și dispăreau în întinderea nesfârșită de dune. Bărbații din spatele lui, Escadronul Roșu, erau la fel de sătui ca el însuși de o asemenea viață.

După o tăcere care, retrospectiv, păru lungă, o altă voce, tot din fața lui, răspunse întrebării retorice.

— Pentru că suntem idioți, frate. Asta n-ar trebui să te mire. E chemarea noastră. Știi asta. De-asta am făcut legământ de sărăcie, de castitate și de supunere – pur și simplu ca să putem sta aici, sub soarele deșertului, lefteri, fără nimic care să ne aparțină, cocându-ne în propria sudoare și plecându-ne în fața capriciilor unui bastard dement și nemilos, a cărui menire e să născocească tot felul de căi prin care să ne pună la încercare sufletul nemuritor. De-aia ești aici, alături de noi, ceilalți… pentru că ești templier.

— Liniște! auzi apoi André. Nu îngădui să se vorbească astfel în front. N-aveți niciun pic de rușine? Aduceți-vă aminte cine sunteți și care vă sunt îndatoririle. Dacă mai aud așa ceva, din partea oricui, o să am grijă ca vinovatul să fie zidit câteva zile, ca să aibă timp să cugete asupra insultelor aduse lui Dumnezeu și ordinului nostru sacru.

Vorbitorul era Étienne de Troyes și niciunul dintre cei care îl auziseră nu se îndoi, nici măcar pentru o clipă, că mareșalul fără pic de umor avea să-și ducă la îndeplinire amenințarea. Disciplina interioară și pedepsele aplicate de Templu pentru a păstra curățenia cugetului și a dobândi mântuirea fraților erau gândite, astfel încât să fie o piedică în calea păcatului, dorindu-se să fie crunte, să constrângă firile îndărătnice, și nu era ceva neobișnuit ca un frate rebel sau arțăgos să fie zidit, literalmente, fiind închis în spatele unui perete de cărămidă într-un loc strâmt și întunecos, pentru o săptămână sau chiar mai mult, fără să primească nimic altceva decât un vas cu apă în vreme ce medita asupra căilor către îngăduință, repunere în drepturi și mântuire.

Grupul de cavaleri se cufundă din nou în tăcere și în nemișcare. Un cal necheză și lovi cu copita, stârnind o serie de reacții similare din partea celorlalți, căci toți stăteau de prea mult timp în același loc. Animalul aflat exact în fața lui de St Clair își săltă coada și el îl privi înălțând un morman de balegă ce aburi puțin sub arșița soarelui. Se aplecă ușor înainte, ca să se uite în stânga, unde șirurile de ospitalieri în robe negre ocupau flancul opus al frontului francilor și se întrebă dacă ei știau mai bine decât templierii de ce se aflau acolo. Își scosese oamenii din tabără înainte de a se ivi zorii, fără a le putea da alt ordin în afara celui de a se pune în mișcare – nicio destinație, nimic de dus la îndeplinire, ceea ce, ca fapt în sine, era ceva neobișnuit – și merseseră întruna, până când ajunseseră în acel loc dezolant, unde se opriseră și se desfășuraseră în formație de luptă.

Ospitalierii se aflau în stânga liniilor, pe pantele mai joase ale dealului numit Tel Aiyadida, ce marca hotarul estic al teritoriul pe care, tot avansând, îl ocupaseră forțele creștine. Templierii stăteau, ca de obicei, de partea dreaptă, flancurile fiind unite prin diverse contingente ale oștirii laice, formând un front care se întindea pe mai bine de opt sute de metri. În fața lor, spre sud-est, drumul către Nazaret era, practic, invizibil, pierzându-se în strălucirea orbitoare a soarelui amiezii și având în stânga, aparent la jumătatea distanței până la orizont, un alt deal, Tel Keisan. Pe acesta din urmă nu se zărea nicio mișcare, dar era teritoriu inamic, apărat cu strășnicie, după cum o știau

templierii, de nenumăratele și aparent inepuizabilele regimente de beduini africani, în robe negre, ale lui Saladin.

În ariergardă sună o trompetă, urmată curând de tropotul copitelor unui cal în galop și de apariția unui mesager care aducea vestea că regele Richard se apropia dinspre Acra, însoțit de o oaste numeroasă, și toți cei prezenți – peste douăsprezece mii de călăreți – se răsuciră în șa ca să îl vadă sosind pe Inimă-de-Leu, anticipând faptul că oștirea numeroasă despre care li se vorbise trebuia să fie pedestrimea pe care o lăsaseră în urmă, la Acra.

Era și nu era. Pedestrimea era acolo, în plină forță, dar ca escortă a unei coloane imense de sarazini prizonieri, care mergeau în mijloc, legați fedeleș, unduind printre dune precum un șarpe uriaș. În fruntea lor, capul reptilei, se afla Richard, în toată splendoarea sa, călare pe magnificul armăsar auriu pe care îl luase, adică îl furase, de la Isaac Comnenus. Era îmbrăcat superb, ca de obicei, cu cea mai fină dintre armurile sale aurite, peste care purta straie regești de purpură, de un roșu aprins combinat cu auriu. În spate se îmbulzea suita lui personală, treizeci de filfizoni și de papițoi de toate soiurile, incluzând, ca întotdeauna, și câțiva cavaleri și luptători ridicați în slăvi, cărora nimeni nu le putea pune la îndoială bărbăția fără să-și riște viața. Călăreau cu toții la vreo cincizeci de pași înaintea grosului avangărzii, relativ feriți de praful stârnit de pe drum, mai puțin de cel pe care îl ridicau ei înșiși. Apoi, în ordine, venea întreaga falangă a gărzilor regale, mergând în șiruri de câte doisprezece și fiind condusă de un grup de toboșari ce impuneau ritmul constant, nu foarte energic, al marșului. În spatele lor, bine păzită din ambele părți, venea coloana de prizonieri, cu gleznele legate astfel încât puteau să meargă târându-și picioarele, dar le era imposibil să întindă pasul.

Când îi văzu ivindu-se, André își simți stomacul răscolit de o senzație nedefinită și aruncă o privire grăbită către coastele dealului Tel Keisan, neștiind ce se aștepta să zărească acolo, dar fiind conștient de ceva aparte, de un presentiment ce îl îngrețoșa. Dar pantele păreau să fie pustii și încordarea lui spori, fiindcă știa că adevărul era altul. Dușmanii se aflau acolo. Pur și simplu nu ieșeau la vedere. Se răsuci iarăși, urmărind din nou coloana ce se apropia și încercând să aprecieze numărul prizonierilor. Rândurile erau de câte zece oameni, cu câte doi

paznici de fiecare parte, formând un șir de paisprezece, și el numără zece rânduri riguros egale ce veneau în urma primului, înainte de a se da bătut din cauza înaintării coloanei și a norilor de praf. Deasupra tuturor atârna o pâclă deasă, stârnită de târșâitul atât de multor picioare, și rândurile în mișcare deveneau de nedeslușit, pierzându-se în vălătucii opaci ce se înălțau în văzduh. Presimțirile rele i se întețiră. Întoarse capul și i se adresă cavalerului din dreapta, aflat în fruntea formației sale, Escadronul Albastru, un englez taciturn, fără pic de umor, căruia André nu-i știa adevăratul nume, pentru că toată lumea se referea la el, chiar și atunci când i se adresa direct, spunându-i Nas. Aveau un motiv întemeiat să-l poreclească astfel, pentru că, ori de câte ori i se punea o întrebare, chiar și în limba franceză, era cel mai probabil ca el să răspundă întrebând, la rândul său, în engleză: „Cine știe?”[8] Și, pe lângă asta, nasul lui era spectaculos de stâlcit, spart și strâmbat cu mulți ani în urmă de o lovitură de bâtă care ar fi trebuit să-i zdrobească țeasta, dar își greșise ținta.

— Ce se petrece, Nas? Și nu cumva să spui „cine știe”. Am patrulat în permanență în ultimele cinci săptămâni și am revenit în tabără abia azi-noapte, așa că n-am idee ce s-a mai întâmplat. De ce-au adus prizonierii atâta drum, până aici? E clar că Richard vrea să-i folosească într-un anumit scop. Ai idee care ar putea fi? Ai auzit vreun zvon? Ceva, cât de cât?

Nas îi întoarse privirea, apoi își lăsă capul în jos.

— Sunt prizonierii din Acra… aproape trei mii, capturați când a căzut cetatea și păstrați ca zălog până când Saladin își va respecta făgăduiala de a elibera prizonierii lui – oamenii noștri – și de a ne înapoia Adevărata Cruce. Ridică din umeri, deschizându-și brațele. Asta trebuie să fie. Nu mă pot gândi la altceva. Saladin a fost foarte tăcut în ultima vreme și n-a făcut cine știe ce eforturi ca să-și îndeplinească promisiunile. Dar probabil că acum vine să ne-ntâlnească, urmând să facă schimbul de prizonieri.

— Atunci de ce nu dă niciun semn? De ce suntem singuri aici?

Nas mormăi din fundul gâtului.

— Cine știe? Ai face mai bine să-l întrebi pe Richard. Regii și sultanii au obiceiurile lor, după cum am observat. Nu-mi cer mie sfatul și nici eu nu le dau vreunul.

[8] *Who knows*?: *knows* se pronunță la fel ca *nose* („nas”) (n. tr.).

În următoarea jumătate de oră sau chiar mai mult, André privi coloana ce șerpuia către centrul primei linii, observând că până și veteranii din cele două ordine monastice se alăturau corului de aclamații entuziaste care întâmpină sosirea regelui Angliei. Richard era într-o formă excelentă, nemaipăstrând nicio urmă a recentei sale bătălii cu scorbutul, fluturându-și mâna și zâmbindu-le tuturor celor din jur în timp ce se apropia de linia întâi. Odată ajuns, își scoase sabia cu mâner de aur, lucrat cu migală, și o roti deasupra capului, iar oastea din fața lui se deschise, îngăduindu-i să treacă printre oameni, împreună cu grupul însoțitorilor săi. Priveliștea trezi o agitație plină de bănuieli în sânul tuturor unităților care alcătuiau frontul de luptă, pentru că prizonierii, deși aflați sub o escortă puternică, erau acum, teoretic, dincolo de orice i-ar fi putut reține și se apropiau de liniile inamice, conduși de Richard și fiind tot mai aproape de libertate cu fiecare pas. Dar nu se întâmplă nimic. Apariția coloanei de captivi nu primi niciun răspuns vizibil de pe pantele dealului Tel Keisan și André se pomeni întrebându-se cât de mult avea să se mai bucure de îngăduința de a înainta.

Întrebarea nerostită primi răspuns aproape imediat ce o formulase în gând, pentru că Richard, aflat acum la vreo sută de pași distanță de locul unde stătea André, ridică o mână deasupra capului și făcu un semn circular, după care se trase deoparte, împreună cu escorta sa, lăsând loc pentru ca falanga de gărzi din spate să ducă la îndeplinire o serie de ordine pe care era clar că le primiseră din timp. Gărzile se opriseră pe o întindere de teren plat, aflată cam pe la mijlocul distanței dintre cele două dealuri, Tel Aiyadida și Tel Keisan, iar acum se despărțeau în două și se roteau, întorcându-se ca să încadreze prizonierii. În același timp, paznicii care merseseră pe flancurile coloanei de ostatici începură să-i deplaseze pentru a alcătui șiruri și blocuri distincte, mânându-i, împingându-i și numărându-i până când primul rând ajunse să fie format dintr-o sută de oameni, fiecare fiind capătul unei coloane de câte zece, ceea ce însemna un total de o mie de bărbați, oricare dintre ei aflându-se la o depărtare de doi pași față de cei mai apropiați vecini din față și din spate, precum și de cei din lateral. Soarele strălucea cu răutate și nu exista nicăieri niciun adăpost, niciun loc care să ofere o ușurare, iar oastea adunată aștepta, asudând și având grijă să nu-și atingă de armuri pielea neprotejată. Și,

ici-colo, pe întreaga întindere a armatei francilor, câte un om se clătina și cădea, răpus de căldura chinuitoare.

Odată completat, blocul de prizonieri avea ceva impresionant, își spuse de St Clair, continuând să se întrebe de ce se ostenea Richard atât de mult și în ce scop, pentru că, în coloana inițială, mai erau încă de două ori pe atâția oameni. Dar nimeni nu se clinti și nimeni nu scoase nicio vorbă până când sergenții nu începură să aducă următorul rând de prizonieri la locul cuvenit, pentru a forma un al doilea bloc, de asemenea de o mie de oameni. Cineva din spatele lui André, din propriul său escadron, prinse să mormăie ceva, iar el se răsuci în șa și se răsti, cerându-i să înceteze și având mare grijă să nu se uite cu atenție, pentru ca nu cumva să vadă cine fusese. Pe urmă nu mai vorbi nimeni și timpul continuă să se târască alene, suferințele sporind cu fiecare minut. Iar André devenea din ce în ce mai conștient că în fața lor nu se vedea nici urmă de Saladin sau de vreun alt sarazin.

Ceva mai târziu, după ce toți prizonierii fuseseră aranjați în blocuri, un sergent senior îl înștiință pe rege, care, după aflarea veștii, se îmbufnă pentru o clipă. Apoi dădu din cap și se îndreptă în șa. Își înălță cu mult deasupra capului sabia lungă, cu mânerul în culori strălucitoare, și o roti, dând un alt semnal prin acea mișcare circulară. Un grup de tobosari ieși cu promptitudine în față și începu să lovească tobele în ritm sacadat. Pe măsură ce bătăile deveneau tot mai răsunătoare, din ariergardă se desprinseră coloane cvadruple de arbaletrieri, luând poziție în spatele prizonierilor. Pentru că se ocupase împreună cu tatăl său de alcătuirea acelor formații, André știa că fiecare coloană număra câte două sute de oameni și își simți umerii crispându-se când intui ce era posibil să urmeze, dar, chiar și atunci când văzu primele săgeți implântându-se pe tăcute în spatele prizonierilor legați și neajutorați, nu izbuti să-și creadă ochilor.

Captivii se prăbușeau în șiruri, ca brazdele de grâne în fața secerilor. După primele clipe de neliniște și de nesiguranță, prizonierii din primele rânduri înțeleseră ce se petrecea în spatele lor, astfel încât panica izbucnită se răspândi ca focul grecesc în bătaia unui vânt puternic. Captivii rupseră rândurile și încercară s-o ia la fugă. Dar nu puteau să alerge, aveau picioarele prea strâns legate și nu izbuteau decât să se

împleticească stângaci și să cadă, strigând către Allah și implorându-i ajutorul.

Richard Plantagenet stătea, călare, în stânga, cu avangarda sa strânsă ciorchine în jur, privind masacrul în plină desfășurare cu chipul lipsit de expresie, ca și cum ar fi urmărit un roi de albine afumat până la căderea în nesimțire, pentru ca să poată fi adunată mierea. Pe urmă, undeva, în dreapta lui André, un templier întors cu fața spre carnaj începu să-și lovească ritmic scutul cu sabia, de două ori cu mânerul și o dată cu latul lamei, în măsura de trei pătrimi, acompaniindu-și cuvintele sacadate:

— Pen-tru *Cruce*, pen-tru *Cruce*, pen-tru *Cruce*...

Scandarea acompaniată de lovituri ca de ciocan fu preluată cu repeziciune de vecinii săi și se răspândi în rândurile templierilor până ce se păru că o rostea toată lumea, deși nu o făceau cu toții. În ziua aceea, printre templieri, chipul lui André nu era singurul întunecat de consternare și de neîncredere în ceea ce-i vedeau ochii, însă nu era vorba decât de o minoritate neînsemnată. Când psalmodierea aceea căpătă amploare, devenind inteligibilă pentru regele care privea totul, acesta își ridică din nou sabia deasupra capului, de data asta ținând-o de lamă, astfel încât mânerul de aur se transformă în simbolul Crucii, fiind imediat proslăvit de creștini, iar glasurile ce scandau deveniră și mai puternice în vreme ce erau uciși ultimii musulmani.

Când se încheie totul, sarazinii fiind morți până la unul, Richard semnaliză din nou și arbaletrierii se regrupară, întorcându-se cu pași iuți în poziția lor inițială. După aceea, întreaga oaste făcu stânga-mprejur, pornind-o pe drumul către Acra și lăsând peisajul împestrițat cu destui oameni uciși pentru a sătura toți vulturii, pe o rază de câțiva kilometri. André de St Clair călărea printre ai săi fără să se uite nici în stânga, nici în dreapta și fără să facă vreo încercare de a vorbi cu cineva, înspăimântat până în adâncul sufletului nu numai de dimensiunea păcatului la care fusese martor, ci și fiindcă făptașul era același om care, cu câțiva ani înainte, reacționase memorabil, îngrozit și ultragiat de vestea că Saladin executase o sută de prizonieri după victoria sarazinilor de la Hattin. Dar, când zgomotele inconfundabile ale triumfului și ale celebrării prinseră să înflorească în jurul lui, din toate părțile, nu mai izbuti să ignore ceea ce se petrecea și se întoarse, holbându-se, cu

ochii goi, la spectacolul oferit de cavalerii cu fețe sobre, solemne, care se clătinau ca niște beți, lăsându-se în voia euforiei de a fi ucis atât de mulți păgâni, pentru gloria eternă a lui Dumnezeu.

•

— Două mii șapte sute de oameni, Alec. Atâția erau… Două mii șapte sute… mai mulți de atât, ca să spunem adevărul… mai mulți decât cele șapte sute, dar fără să ajungă la opt… Măcelăriți ca niște animale și lăsați să se umfle și să putrezească sub soarele deșertului.

— Hmm. Alec Sinclair își păstră fața lipsită de expresie și vocea fără inflexiuni. Ei, bine, odată măcelăriți, nu mai exista niciun alt loc unde să fie lăsați, vere, cel puțin nu în timpul zilei. Nu e nimic mai bun decât soarele deșertului, sub care să se umfle și să putrezească. Nu încerc să tratez cu ușurință niciunul dintre amănuntele pe care mi le povestești. E vorba doar de simplul fapt că o minte rațională refuză să accepte astfel de atrocități… Ce-ai făcut în timp ce se întâmpla asta?

— Nimic. N-am făcut nimic. Eram… nu pot să spun cum eram sau la ce mă gândeam. Eram amorțit, îngrozit, nu-mi venea să cred. Dar mi-e rușine să spun că n-am făcut nicio mișcare ca să opresc totul.

Trăsăturile lui Sinclair se schimonosiră într-un soi de zâmbet strâmb.

— Cum ai spus, vere? Ți-a fost frică să ieși în față și să-l denunți pe regele Angliei drept un măcelar ucigaș, numai pentru că era înconjurat de câteva mii dintre oștenii lui turbați, care omorau cu mare entuziasm mii de alți oameni? Țț-țț, omule, e groaznic!

Zâmbetul schițat îi dispăru de pe buze și întoarse capul, cuprinzând cu privirea locul unde se aflau, alături o vatră de foc goală, la cincisprezece pași de cortul lui André. Nu aveau parte de nicio intimitate, pe lângă ei foindu-se, fără încetare, un șuvoi constant de cavaleri și de sergenți, într-un du-te-vino impus de toate însărcinările imaginabile. În trecere, unul dintre ei dădu din cap către Alec, recunoscându-l, fără să manifeste niciun fel de interes supărător, iar el îi răspunse cu același gest, mormăind ceva de neînțeles. Se uită din nou în jur, asigurându-se că nu le acorda nimeni atenție, apoi se întoarse din nou spre André, cu o figură sobră.

— A fost primul lucru pe care l-am auzit azi-noapte, când am coborât de pe corabia care m-a adus din Cipru și care a plecat imediat înapoi, așa că acolo se va afla poimâine despre cele întâmplate. L-am auzit pe episcopul de Bayonne instruindu-l pe căpitan să răspândească glorioasa veste la întoarcerea sa în Cipru.

— Ce-ai auzit, ce-a spus?

— Că Richard a obținut o mare victorie morală asupra lui Saladin, executând ostaticii care garantau acțiunile sultanului. Că l-a învățat pe păgân unde îi e locul și l-a pedepsit aspru – dar așa cum se cuvenea – pentru încercarea de a-și încălca jurământul în privința înapoierii Adevăratei Cruci. Și știu că toți ceilalți care l-au auzit pe episcop au fost de părere că e o mare victorie și o lecție morală care se impunea.

— A fost crimă, Alec – crimă la o scară pe care nu mi-aș fi putut-o imagina. Crimă în toată puterea cuvântului, premeditată, fără nicio milă, un păcat de moarte. Dacă există într-adevăr un iad cu foc și pucioasă, așa cum cred creștinii, atunci Richard Plantagenet și-a câștigat ieri un loc aparte, în adâncurile lui, pentru că în dogma creștină, oricât de mult ar fi falsificat-o logica preoțească, nu există nimic care să justifice cumva fapta acestui om. Același care a jurat în public, cu evlavie, în numele lui Hristos cel Viu, Dumnezeul lor îndurător, să înapoieze poporului Mântuitorului blajin Țara Sfântă a Domnului.

Alec Sinclair dădu din cap.

— Seniorul tău nu e un personaj plin de noblețe, cum ar vrea să-l creadă întreaga lume, nu-i așa?

— Da, nu este…

— Iar noi avem acum de vorbit despre lucruri la fel de importante, dar trebuie să mergem în altă parte. Aici sunt mult prea multe urechi. Ia-ți arcubalista și ceva care să ne slujească drept țintă și-o să găsim un loc unde să ne exersăm abilitățile și unde să nu ne poată auzi nimeni.

La scurt timp după aceea și la vreo opt sute de metri distanță de hotarul taberei aglomerate, de St Clair înfipse o suliță lungă cu vârful în pământ, la poalele unei dune. Își legase pumnalul, cu tot cu teacă, la o distanță de un cap față de partea de sus, ca pe o bară transversală, și pusese deasupra o pătură de pe cal, sugerând astfel dimensiunile și forma unui bărbat înalt și

subțire, impresie ce fusese întărită adăugând, în capătul suliței, un coif vechi, crăpat și ruginit. Când fu satisfăcut de aspect și sigur că obiectul putea fi recunoscut, de la distanță, drept o simplă țintă, încălecă și se îndepărtă, împreună cu Alec, până la vreo sută și douăzeci de pași, unde descălecară și își deșeuară caii înainte de a le trece peste cap traistele cu mâncare, în care se afla câte o mână de ovăz. Abia după ce se ocupaseră de animale, își luară arbaletele și se apropiară de linia de tragere, săpată de Alec cu călcâiul în nisip.

De fapt, niciunul nu-și adusese arcubalista, din simplul motiv că era o armă prea puternică pentru un asemenea exercițiu improvizat, de vreme ce toate săgețile trase de la o distanță atât de mică aveau să fie pierdute, dispărând în nisipul dunei din spatele țintei. Își aduseseră în schimb arbaletele, mai mici și pentru a căror mânuire era nevoie de mai puțină forță și de mai multe dintre abilitățile care îi interesau. Folosind acele arme, de la o asemenea distanță, exista cel puțin posibilitatea recuperării săgeților lansate. André trase primul, privind zborul săgeții cu un ochi critic și, după ce o zări căzând la mică distanță de țintă, își modifică ușor poziția corpului și trase încă o dată, mormăind satisfăcut când o văzu nimerind de această dată în coada suliței, din care ricoșă.

Vărul său urmări lovitura, apoi luă, la rândul său, poziția de tragere și făcu exact același lucru, cu singura excepție că a doua sa săgeată ricoșă în stânga țintei, în loc să ajungă în dreapta, cum se întâmplase cu a lui André.

— Ei, foarte bine, spuse acesta, îndesându-și arma sub braț, ne-am dovedit îndemânarea. Am lovit amândoi ținta și se pare că n-avem spectatori. Și, chiar dacă am avea, nimeni n-o să vină destul de aproape ca să ne audă, așa că acum putem sta de vorbă?

— Putem.

Cu capul în jos, Sinclair făcu stânga-mprejur, pornind-o spre șaua lui, care zăcea pe coasta unei mici movile de nisip. Își sprijini o cizmă de partea din spate a șeii și propti arbaleta de vârful ei ridicat, încrucișându-și mâinile pe corpul armei. André îl urmă în tăcere, mulțumindu-se să privească și să aștepte, știind că, indiferent ce urma să spună vărul său, nu avea să fie nici lipsit de importanță, nici spontan.

— Am simțit... Alec se întrerupse, evident cântărindu-și cuvintele. Astăzi am simțit, în tine, o *inversare*, vere, ceva care azi nu mai era acolo la fel ca înainte, sau, poate mai exact spus, ceva *era* acolo așa cum n-a mai fost până acum.

André păstră tăcerea, așteptând ca vărul său să continue. Își dădea seama că, indiferent ce ar fi încercat să-i spună, lui Alec îi venea greu să găsească vorbele potrivite, pentru că pronunța cuvintele cu o mai mare grijă, dându-și mai multă osteneală decât de obicei. Franceza lui era fluentă și o vorbea fără efort, dar originea scoțiană și locul unde crescuse se întrezăreau dincolo de accentuarea cuvintelor și a vocalelor, pe care le pronunța scurt și clar, însă așa cum n-ar fi făcut-o niciun om născut pe teritoriul Galiei.

— Poate că sunt aici, în Outremer, de prea mulți ani, continuă Alec după încă un moment de gândire. M-am învățat să trăiesc de unul singur, ca un anahoret, departe de alți oameni, de creștini, dacă înțelegi ce vreau să spun, și să-mi țin sub control propria consacrare, așa cum am fost învățat. Ca urmare, e evident că n-am fost expus acelui gen de schimbări pe care toți cei veniți odată cu tine de dincolo de mare par să le considere firești. Nu e vorba despre schimbările ușor de scos în evidență, care pot fi identificate cu ușurință. Presupun, de fapt, că mă refer mai degrabă la diferențele ce țin de morală, la niște schimbări ale modului de înțelegere și de acceptare. Acum, când sunt conștient de ele, îmi dau seama că, dintre acestea, cele mai multe trebuie să se fi petrecut de când am plecat din Scoția și, cu siguranță, de când am părăsit lumea creștină pentru a veni încoace. Sunt, mai mult decât orice altceva, schimbări de atitudine și de percepere, așa cred – modificări ale modului în care privesc și în care *văd* oamenii lucrurile în ziua de astăzi. Se întrerupse din nou, clătinând din cap. E clar că n-ai idee la ce se referă vorbele mele bombastice și nu pot să te condamn pentru asta.

Trase aer în piept și lăsă să-i scape un oftat, ciupindu-se de șaua nasului.

— Îngăduie-mi să încerc altfel. Vorbesc despre adevărurile pe care le-am învățat noi doi de la frații noștri din Ordinul de Sion, când am fost înălțați în rândurile confreriei – adevărurile care ni s-au adus la cunoștință, neschimbate de când au fugit din Ierusalim strămoșii noștri, cu o mie două sute de ani în urmă,

pentru a scăpa de mânia Romei și de adevărul măsluit și nelegiuit pe care li l-ar fi impus romanii. Și acum iată-ne, suntem aici, tu și cu mine, după mai mult de un mileniu, întorși pe străvechiul nostru pământ, încă înfruntând mânia Romei și noua versiune romană, actualizată, a adevărului. Noi, toți cei din confrerie, ne-am legat cu jurământ să facem anumite lucruri, să respectăm anumite convenții și să ne supunem anumitor legi din vechime, pe care să le susținem și care ne vor ajuta să ne ducem întotdeauna la îndeplinire îndatoririle și misiunile ca niște oameni de onoare. Iar legile și făgăduințele au rămas neschimbate, așa cum erau în primele zile ale ordinului. Dar uită-te la presupusul nostru model, Biserica Romei. André, în interiorul ei, nimic nu e imuabil. Absolut nimic. Totul – fiecare misiune, fiecare obligație, fiecare element al crezului lor – e negociabil și supus schimbărilor, după bunul plac al oricui se întâmplă să poarte sceptrul puterii la un moment dat. Uită-te nu mai departe de începuturile Ordinului Templului, cu nouăzeci de ani în urmă. Până atunci, vreme de o mie de ani, simpla idee că niște preoți sau călugări ar putea ucide alți oameni atrăgea anatema. Dar apoi – și se știe sigur că sugestia a venit din partea ordinului nostru – preoții au găsit o cale de a face o schimbare majoră în această privință, spre marele lor avantaj, ca întotdeauna, și n-a fost decât o problemă simplă, de rearanjare a câtorva priorități și de reordonare a câtorva criterii, ca să se supună voinței lui Dumnezeu, așa cum a fost exprimată și interpretată de preoții săi. Mi se pare evident, că, în cadrul Bisericii Romei, nimic nu e absolut... Acum mă poți urmări?

De St Clair dădu din cap.

— Da, cu ușurință, dar n-am idee unde vrei să ajungi.

Un zâmbet firav îndulci expresia severă de pe chipul lui Sinclair.

— Nici eu n-am idee, dar cred că e timpul să găsim amândoi ceva nou, spre care să ne îndreptăm. Tu mi-ai adus totul în fața ochilor, atrăgându-mi atenția, când ai dat glas tulburării – și dezgustului – stârnite de modul în care și-a tratat Richard prizonierii musulmani.

De St Clair abia dacă reacționă la vorbele sale, mulțumindu-se să răspundă cu o ușoară clătinare a capului și reușind să-și păstreze vocea scăzută și calmă.

— Dezgust e un cuvânt prea blând pentru ceea ce am simțit. Nimic din ce sunt în stare să spun nu se poate nici măcar apropia de ceea ce aș vrea să exprim. În sinea mea, știu cum s-o fac și mai știu și că, într-o bună zi, totul o să răbufnească, purificându-mă și eliberându-mă. Sau cel puțin așa sper. Dar între noi doi nu trebuie să existe nici lucruri greșit înțelese, nici minciuni. Richard nu și-a tratat prizonierii musulmani într-un fel sau altul. I-a măcelărit fără niciun avertisment, iar sângele lor încă neînchegat acoperă, gros, locul masacrului. I-a ucis cu miile, fără niciun alt motiv decât dorința de a-și alunga plictiseala și de a-i arăta lui Saladin că e furios și că nu-i tolerează purtarea.

— E seniorul tău, vere.

— Nu, vere, nu este. Nu se mai bucură de acest statut, așa cum a plănuit el însuși, de când am devenit templier. O știi, pentru că și tu ai rămas fără senior, în același mod. A fost ideea lui Richard să mă alătur Templului și, atunci când mi-a sugerat-o, a știut că asta va însemna pierderea serviciilor și a loialității mele de vasal. Așa s-a nimerit. În privința mea, Richard Plantagenet nu mai poate ridica niciun fel de pretenții. Dar până și aici a acționat cu ipocrizie, căutând să-l influențeze pe tata, pentru a i se alătura în Marea Aventură... Și nu pentru că ar fi avut nevoie de el. Henri de St Clair nu avea niciun fel de abilități nemaipomenite, mai presus de alte altora, pe care Richard al Angliei să nu le fi putut găsi altundeva. Nu, banalul adevăr e că regele a visat peste noapte, sau a preluat, sau a încropit cumva ideea că Sieur Henri de St Clair trebuie să meargă cu el la război, ca o pavăză perfectă împotriva amenințării de a fi însoțit de William Marshall de Anglia, om de încredere al tatălui său, care i-ar fi fost băgat pe gât, ca maestru de arme. Și, odată ce ideea i s-a-nfipt în minte, tata n-a mai avut, împotriva ei, nicio putere...

Sinclair trebuie să fi observat că își schimbase expresia feței.

— Ce e? Ce s-a-ntâmplat?

De St Clair puse stavilă întrebărilor lui Alec cu palma ridicată.

— Mi-am amintit, pur și simplu, că, atunci când a venit în casa tatei, împreună cu de Sablé, pentru a-i vorbi bătrânului, convingându-l să-l însoțească, își alesese deja o cale. Se hotărâse deja ca Robert de Sablé să fie Mare Maestru al Templului și Richard o știa. Și, dacă e să spunem adevărul, e

posibil să iasă la iveală că Richard s-a aflat, cumva, în spatele acestei numiri. Asta nu m-ar surprinde, cu siguranță. Dar chiar și așa… Dacă știa că prietenul lui, Robert, urma să fie Mare Maestru, atunci trebuie să se fi gândit și că el, unul, fiind Richard, avea să-l poată controla, mizând pe recunoștința lui, pe faptul că s-ar fi simțit îndatorat… iar asta înseamnă, că e posibil să fi crezut că, de voie, de nevoie, întregul Ordin al Templului avea să intre sub influența sa. Dacă e așa, atunci și-a judecat cât se poate de greșit omul, pentru că Robert de Sablé nu se lasă dus de nas de nimeni, fie el papă, rege sau împărat. E Mare Maestru al Templului de nici trei luni și și-a dovedit deja independența, cât se poate de clar. Însă e, în același timp, un membru al confreriei noastre străvechi, devotat până în măduva oaselor, cinstit și foarte demn de încredere, iar Richard n-o să bănuiască asta niciodată. N-o să afle niciodată cui îi datorează credință și cui îi este *cu adevărat* loial îndrăgitul lui prieten. Dar, aici și acum, asta nu ne e nouă de niciun folos.

Își mușcă buza de jos câteva clipe, înainte de a se apleca, așezându-se pe șaua de la picioarele sale.

— Așadar, spuse apoi, privind în sus, către Sinclair, încotro o luăm acum, tu și cu mine?

Alec Sinclair își lăsă arbaleta pe jos, apoi se instală pe propria șa.

— N-am idee, așa că ți-aș fi recunoscător pentru orice sugestie.

— Hmm… Păi, vorbind în numele meu, nu am nici cea mai mică dorință de a mă mai afla în preajma lui Richard sau a oștirii sale. M-aș putea mulțumi să levitez o vreme în afara evenimentelor, dar mă îndoiesc că astfel m-aș simți satisfăcut. Ceea ce îmi doresc cu adevărat e să mă aflu la mai multe luni distanță de locul ăsta, să pun între el și mine lățimea mării, să mă întorc în casa mea din Poitou, dar asta e, evident, o imposibilitate. Așa că, între timp, am de gând să mă las absorbit de îndatoririle de aici, slujind Templul în orice calitate considerată potrivită pentru mine.

— Și ce se-ntâmplă când o să ne întoarcem la luptă? Ce-o să faci atunci?

André își ridică surprins ochii.

— O să lupt. Ce altceva aș putea face?

— Nu vezi nicio contradicție în asta?

— În luptă? De ce? Sunt un cavaler din oștire. Toată viața mea am fost învățat să lupt, așa cum ai fost învățat și tu.

— Da, poate, vere, dar, față de tine, eu am avut la dispoziție zece ani în plus în care să cântăresc adevărurile.

— Ce adevăruri? Ce vrea să-nsemne asta?

Alec Sinclair mormăi, apoi zâmbi într-o parte.

— Nu știu, vere. Nu știu ce vrea să-nsemne. Pur și simplu, mi s-a părut ciudat că, la un moment dat, poți să fii atât de furios, pe bună dreptate, pentru măcelărirea celor trei mii de musulmani, pentru ca, în clipa următoare, să vorbești cu seninătate despre uciderea altora. Asta, pentru mine, e o contradicție.

— Nu, Alec, nu este. Ieri s-a săvârșit o atrocitate – o crimă, pur și simplu, victimele au fost legate cu funii și apoi doborâte cu săgeți. Pe când eu vorbesc despre război, despre lupta dreaptă, corp la corp.

— Ceea ce se întâmplă rareori, și asta în cel mai bun caz. Cel mai adesea ucizi de la distanță, cu obiectele astea.

Arătă către arbaletele pe care le aduseseră pentru antrenament, iar André ridică din umeri.

— Așa o fi, dar ambele părți au posibilitatea să învingă și să scape cu viață, dacă nu chiar nevătămate.

— Totuși lasă în urmă mulți morți, să se umfle și să putrezească sub soarele deșertului…

Ochii lui de St Clair se îngustară.

— Mă iei în râs. De ce?

— Nu te iau în râs, vere, nicidecum. Pun doar la îndoială adevărul a ceea ce pari să crezi tu, fiindcă *eu* cred că, în esență, nu crezi deloc așa ceva.

De St Clair întinse degetul spre fața vărului său.

— Vere, chestia asta ar părea obscură și confuză până și în țara ta împădurită.

Își duse mâna la spate și trase coburii până ce și-i putu așeza pe genunchi, apoi căută într-unul dintre ei și scoase un pachet înfășurat într-o bucată de pânză, pe care începu s-o desfacă.

— Potârnichi de nisip, spuse el. Seamănă mult cu cele de acasă, doar că sunt mai mici. Dar azi-noapte am mituit un bucătar și am cumpărat patru, la un preț scandalos. Dacă aș fi știut că vii azi, aș fi-ncercat să fac rost de opt. Uite, ia. Avem chiar și niște sare, în bucata de mătase răsucită de acolo.

Mâncară mulțumiți, în tăcere, până când Alec întrebă:

— Ce crezi despre Filip al Franței? O să-și revină, după ce a s-a făcut de ocară, abandonând lupta?

André clătină din cap.

— Filip nu vede nimic demn de ocară în ceea ce a făcut și nimeni n-o să pună asta la-ndoială. S-a ridicat de pe patul de suferință, a luptat cu vitejie pentru cucerirea Acrei și a Turnului Blestemat și toată lumea l-a aclamat, iar apoi, la câteva zile după ultimele lui strădanii, cetatea a căzut. Ca urmare, poată să susțină că atacul lui a fost încununat de succes, fapt ce se poate dovedi, și că și-a îndeplinit misiunea. Apoi, poate argumenta el, Richard a fost cel care a provocat toate necazurile alianței, fiindcă a pus stăpânire pe prada luată din Acra, inclusiv pe pământurile cucerite, și a refuzat să le-mpartă cu altcineva, ca și cum numai lui i-ar reveni meritele pentru asediul de doi ani al Acrei și pentru căderea cetății. Nu l-a ofensat numai pe Filip, ci chiar și pe arhiducele de Austria, ultimul supraviețuitor și cel mai puternic vasal al lui Barbarossa din Țara Sfântă. Ca să nu mai pomenim că și-a înstrăinat toată nobilimea din Outremer, ale cărei domenii, confiscate după bătălia de la Hattin, au fost acum recucerite pentru a fi confiscate iarăși, de nou-venitul impertinent din Anglia. Filip o să susțină că, din cauza aroganței și lăcomiei lui Richard, capul încoronat al Franței nu mai poate continua să stea în Outremer, acest lucru fiind de neconceput, mai ales în lumina bolii lui Filip, prelungită, bine cunoscută tuturor și însoțită de căderea părului și a dinților. Nu uita, el a părăsit Țara Sfântă aproape de unul singur. Nu și-a adunat pur și simplu oamenii ca să plece. Și-a lăsat armata în urmă, să lupte sub comanda ducelui de Burgundia, și nimeni nu se poate plânge de alegerea *făcută*... Nu. Filip va fi considerat un erou de către toți cei care vor auzi despre faptele lui de vitejie; fără să-ndure dubioasa plăcere de a-l întâlni și studia.

Sinclair dădu din cap, părând să fi căzut pe gânduri.

— Și adevărul ascuns? De ce a plecat de fapt, André? După părerea ta.

— Din cauza lăcomiei și a politicii. Cred că a început să-și pună la cale plecarea de când a fost ucis de Flandra în fața zidurilor Acrei, la începutul lui iunie.

— De Flandra? Vorbești despre Jacques d'Avesnes, alsacianul ăla? Așa se numea?

— Nu, d’Avesnes e cavaler de Alsacia, unul dintre vasalii lui de Flandra, și e viu și nevătămat. Vorbeam despre contele de Flandra în persoană și nu cred că i-am auzit vreodată numele întreg sau i l-am uitat. Era un bărbat uimitor, după cum spune toată lumea, extraordinar de puternic, charismatic și de neuitat pentru oricine l-a cunoscut.

— Și ce-are a face asta cu Filip, în afară de faptul că îi era vecin și aliat?

— Nimic, în aparență, dar moartea lui neașteptată are o importanță enormă pentru Filip, dacă nu pierzi din vedere c-a murit fără să aibă niciun moștenitor. Dintre provinciile stăpânite de Flandra fac parte Artois și Vermandois și, acolo de unde vin eu, se știe că Filip jinduia după ele – ca și după Flandra însăși, cu Alsacia și cu restul Belgiei pe deasupra, pentru că toate îi aparțineau contelui – încă de când a urcat pe tronul Franței, acum aproape douăzeci de ani. Faptul că toate aceste ținuturi puteau fi disputate și erau lipsite de un conducător, în timp ce el era blocat aici, trebuie să-l fi sâcâit peste măsură. Iată de ce cred c-a început să facă pregătiri pentru întoarcerea acasă din clipa când a fost ucis de Flandra… iar dintre pregătirile astea face parte asaltul lui eroic asupra Turnului Blestemat la care au asistat atâția martori și care a fost ridicat în slăvi. Cred că a plănuit și a dus toate astea la îndeplinire cu destulă pricepere, asigurându-se c-o să ajungă acasă aproape tot atât de repede ca vestea despre moartea regretabilă a contelui, urmând ca, apoi, Casa regală Franței să se miște cu iuțeală pentru a se ocupa de apărarea comitatului, menținând ordinea la hotarul de nord al țării sale. Poate că Filip n-o fi cel mai grozav oștean din lume, dar stă alături de cei mai abili administratori. Fiindcă a venit vorba, adăugă de St Clair, cu voce scăzută, nici măcar nu te-am întrebat despre îndatoririle tale din Cipru. Au fost administrative, nu-i așa?

— Da, așa au fost, într-un fel. A trebuit să caut și să obțin un loc potrivit pentru cartierul general al celor care vor fi trimiși acolo, ca să pună bazele activităților noastre de pe insulă.

— Presupun că, spunând „ale noastre”, vorbești despre Templu… sau e implicată și confreria?

— Nu, absolut deloc. Sinclair negase apăsând cuvintele. În aceste momente, de Sablé și cu mine suntem singurii membri ai

confreriei implicați și nu cred că există planuri de schimbare a acestui fapt.

— Și ai găsit un loc potrivit?

— Da, în apropiere de Nicosia, într-unul dintre castelele lui Comnenus, după cum era de așteptat. Un grup premergător, de luare în stăpânire, alcătuit din douăzeci de cavaleri și dintr-o companie de sergenți a plecat ieri într-acolo. La întoarcere, am trecut pe lângă ei, pe mare, dar nu i-am văzut. Probabil că așa e mai bine.

— De ce?

— Pentru că au început deja ciorovăielile și nu vreau să mă amestec în niciuna dintre ele. Nici de Sablé nu și-o dorește, numai că el nu prea are de ales. E Marele Maestru și vânzarea a fost posibilă datorită lui, ca urmare a prieteniei cu Richard. Dar a primit niște instrucțiuni precise de la consiliu, în privința lucrurilor care trebuie făcute. Nu exact ce trebuie făcut, dar destul de rigide ca să stârnească deja confuzie.

— Nu te pot urmări. Credeam că Marele Maestru are puteri depline în ordin. Vrei să spui că nu-i adevărat? De unde știi asta?

— Știu pentru că mi-a povestit de Sablé, în dimineața asta, când am stat de vorbă cu el, la întoarcere. Frații seniori și-au exprimat grava îngrijorare față de evoluția recentă a lucrurilor, iar el a acceptat să se lase călăuzit de părerea lor comună, în această singură ocazie. Ordinul n-a avut niciodată o bază proprie sigură, de sine stătătoare, și frații sunt neliniștiți de teamă să nu se facă vreo greșeală la începutul unui drum atât de important pe ape necunoscute, pentru că probabilitatea de a o săvârși ar putea fi enormă – mult mai mare decât și-au imaginat vreodată cei mai mulți oameni.

— Cum așa?

— Gândește-te André. Gândește-te ce e la mijloc.

André înălță dintr-un singur umăr, ca și cum și-ar fi arătat lipsa de interes.

— Nu e nevoie să mă gândesc. Mi-ai povestit deja: o bază de operațiuni independentă, de sine stătătoare, aflată destul de aproape de Outremer pentru a reprezenta un punct de plecare pentru următoarele noastre activități, bine consolidat, multilateral și, în același timp, destul de îndepărtat de creștinătate ca să fie ferit de amestecul unor regi și preoți

curioși, băgăcioși. Înțeleg din ce cauză e atât de atras ordinul. Oricine ar înțelege.

— Ah, dar te înșeli. Pricepi ce vreau să spun? Partea cea mai importantă ți-a scăpat, în întregime.

André se încruntă ușor, apoi își lăsă capul în jos, resemnat.

— Foarte bine, atunci luminează-mă. Ce anume îmi scapă, mai exact?

— Scopul acestei acțiuni, vere. Vezi tu, noi doi, ca simpli oameni, privim lucrurile încadrându-ne în dimensiunile gândirii umane. Însă ordinul găsește aici o oportunitate mult mai măreață – nu doar înființarea unei baze de operațiuni, ci a unui întreg *stat* independent! O țară insulară proprie, ușor de apărat și de guvernat, al cărei conducător să nu dea socoteală decât în fața Templului. Asta e viziunea lor și au de gând să-și transforme visul în realitate.

— Pe Dumnezeu cel viu! E într-adevăr un plan măreț, pentru o sută de mii de bezanți de aur.

— Nu uita că n-au plătit decât patruzeci de mii. Restul se va achita în viitor.

— Da, dar chiar și așa, asta e... e aproape de neînțeles. Și Robert de Sablé o să guverneze?

— Ca Mare Maestru, da, atâta vreme cât deține titlul. Dar cred că face o greșeală, încă de la bun început, acceptând să împartă cu alții o parte a puterii sale, indiferent care ar fi aceea și indiferent pentru cât de puțin timp, chiar și în vederea îndeplinirii unui plan atât de grandios. Cred că, făcând-o, a osândit la moarte întreaga acțiune, pentru că prea mulți indivizi mediocri, a căror voce n-ar trebui să se facă auzită în asemenea cazuri, au deja opinii contradictorii și se împart în diverse tabere. Acum avem facțiuni, apărute aproape peste noapte, care se pizmuiesc fățiș și se ceartă pentru bani. În plus – și eu par să fiu singurul care își dă seama de asta – ordinul n-are pic de respect pentru ciprioți, cu care trebuie să împartă insula. Nici vorbă de asta. Vorbesc deja despre impunerea brutală a unor biruri și despre transformarea localnicilor în slugi ale noastre, dar nimeni n-a scos niciun cuvânt despre vreun efort de a și-i face prieteni sau de a-și asigura sprijinul sau loialitatea lor. Iar locul nu e în posesia ordinului decât de câteva săptămâni, nici măcar de o lună. Jur că e o aventură sortită eșecului, ține minte vorbele mele.

Se opri, remarcând poziția capului lui André, apoi se îndreptă de spate și se uită și el în aceeași direcție.

— Vine cineva și nu e unul dintre ai noștri.

Alec Sinclair se ridică în picioare, umbrindu-și ochii cu mâna ca să-i ferească de strălucirea orbitoare a soarelui, și observă curând silueta unui om călare pe un măgar, care se apropia mergând pe creasta dunei din stânga lor. Mormăi și-și înălță un braț, cât putu mai mult.

— E Omar, spuse.

Lăsă brațul în jos, iar silueta care se îndrepta spre ei, aflată încă destul de departe, dar suficient de aproape pentru ca Alec s-o recunoască drept un personaj familiar, un palestinian bătrân, care își câștiga cu greu existența cărând apă, se opri și rămase nemișcată cât ai număra până la zece, după care Sinclair își ridică din nou brațul, iar bătrânul trase de hățurile măgarului, care se răsuci în loc, făcând cale-ntoarsă..

— Ce-a fost asta? întrebă André.

— O invitație. Trebuie să mă-ntâlnesc cu Ibrahim diseară, la locul nostru dintre stânci. Are ceva pentru mine, probabil vreun mesaj pe care să i-l transmit lui de Sablé. Vrei să mă-nsoțești?

— Dacă vreau? Sigur că da. Dar nu-nțeleg ce s-a petrecut aici. Cum a știut bătrânul Omar unde să te găsească și de unde-a știut că erai tu, de la o distanță atât de mare?

— Dacă stai să te gândești bine, nu sunt prea multe locuri unde m-aș putea afla. Și m-a cunoscut după haine.

— Nu te ține de glume, frate scoțian mincinos, și spune-mi adevărul, exclamă André, pentru că Alec era îmbrăcat întocmai ca el însuși, în tunica albă cu cruce roșie a cavalerilor războinici, fiind, din acest punct de vedere, identic cu oricine altcineva din comunitatea templierilor.

Sinclair râânji.

— A știut-o când mi-am ridicat prima oară brațul. Nimeni nu l-ar mai fi întâmpinat astfel. Dacă ar fi avut nevoie de el, și-ar fi fluturat mâna sau i-ar fi făcut un alt semn. Pe urmă, după ce mi l-am coborât, el a numărat până la zece și eu mi-am ridicat brațul din nou, confirmând că am înțeles mesajul, care spune că Ibrahim o să m-aștepte diseară, sau cel mult până mâine la amiază, dacă n-o să pot ajunge în seara asta.

— Și cum ai înțeles mesajul? Spune-mi.

Vărul său se strâmbă, ridicând ușor din umeri.

— Urgența reiese din faptul că Omar a venit aici, în căutarea mea. Dacă n-ar fi fost nicio grabă, s-ar fi mulțumit să aștepte, pur și simplu, până ne-am fi întâlnit în tabără. Faptul că era îmbrăcat așa cum ai văzut îmi spune că Ibrahim are să-mi transmită ceva din partea altor oameni. Omar are două *keffiyeh*-uri, unul negru și unul alb. Când apare purtându-l pe cel negru, o face ca să-mi dea de știre să mă-ntâlnesc cu Ibrahim cât pot de repede. Dacă își fixează *keffiyeh*-ul negru cu o bandă albă, înseamnă că e vorba de o oarecare urgență, care impune un răspuns mult mai prompt. Pe de altă parte, *keffiyeh*-ul alb înseamnă că întâlnirea e foarte urgentă, iar banda neagră care îl fixează îmi spune că Ibrahim are de transmis un mesaj. E într-adevăr foarte simplu. Codul a fost născocit cu ani în urmă. Mi s-a povestit că era la fel și pe vremea primilor templieri, din timpul vieții lui Hugues de Payens.

Își ridică privirea spre cer, apreciind înălțimea la care se afla soarele.

— Suntem aproape la jumătatea după-amiezii. Am face bine să ne-ntoarcem imediat în tabără. Va trebui să am o scurtă întâlnire cu de Sablé, să-i spun unde mergem și că e cazul să ne-așteptăm la un mesaj din partea lui Rashid al-Din. Între timp, tu poți să cauți cai odihniți, să-i înșeuezi și iei niște ovăz pentru traistele lor – suficient pentru trei zile, în caz c-o să avem greutăți. Și pentru noi e nevoie de provizii pe trei zile, pentru aceeași eventualitate.

— Și cum ne-mbrăcăm? Cu armuri sau în costumul localnicilor?

Alec Sinclair schiță gestul islamic care însemna *sala'am,* atingându-și pieptul și fruntea în semn de salut.

— Unul dintre cele mai mari progrese făcute de primele oști sosite aici din creștinătate, cu mulți ani înainte să se fi născut vreunul dintre noi, a fost descoperirea faptului că oamenii din partea locului știu cum să se îmbrace în pustiu mai bine decât ar putea s-o știe vreodată un nou-venit. O să călătorim înveșmântați ca localnicii și n-o să ne tulbure nimeni. Când ești gata, adu totul în cortul tău și caută-ți înlocuitorul, ca să comande escadronul în lipsa ta. Ne întâlnim acolo. N-are rost să ne dăm importanță făcând pregătiri sub nasul camarazilor mei din statul-major. Se uită din nou la cer. Să zicem, peste o oră.

André dădu din cap.

— Perfect, dar nu uita că trebuie să-mi povestești ce-ai găsit în Cipru.

— N-o să uit. Cum aș putea? O s-avem o grămadă de timp pe drum.

Dădură pinteni cailor în aceeași clipă și o porniră către tabără, fără să se mai obosească să ia și ținta lor improvizată.

•

Când își puse un picior în scară și și-l avântă pe celălalt pe deasupra spinării calului, André de St Clair intră în ultima etapă a vieții sale de cavaler al Templului fără să bănuiască în niciun fel ce anume i se așternea înainte, dar, așa cum avea să audă spunându-se de o mie de ori în timpul anilor pe care îi avea în față, omului nu îi este dat să cunoască amănuntele destinului său, iar ceea ce îi este scris poate fi aflat abia când începe să se petreacă. Ceea ce era scris să i se întâmple lui, din după-amiaza aceea înainte, începuse deja să se petreacă, dar el nu o aflase încă. Misiunea de a-i transmite această informație îi fusese încredințată prietenului și vărului său, Alexander Sinclair.

Era către începutul celei de a patra ore a după-amiezii când lăsară tabăra în urma lor, pornind către imensul spațiu deschis al deșertului. De la căderea Acrei trecuseră șase săptămâni, iar Saladin și forțele sale se retrăseseră de multă vreme spre sud, către Ierusalim și către cetățile de pe coastă, ceea ce însemna că o mare parte a pericolului în care te aflai călătorind în împrejurimile Acrei dispăruse. Călăriră, totuși, în tăcere primii câțiva kilometri, fiecare dintre ei scrutând când și când orizontul, ca să se asigure că nu erau pândiți sau urmăriți. Pe urmă, după ce merseră cale de vreo două ore, când soarele în coborâre se apropia de ultima treime a călătoriei sale zilnice pe boltă, urcară pieptiș pe una dintre cele mai înalte dune pe care le traversaseră și văzură profilându-se pe orizontul din fața lor linia frântă, zimțată, ce marca începutul întinderii de stânci din jurul destinației lor.

— Știi, spuse de St Clair, spărgând tăcerea ce se așezase între ei încă de la plecare, mintea mea se tot întoarce în locul ăsta încă de când l-am văzut prima oară, pentru că îmi amintește de ceva, iar acum mi-am dat seama de ce anume.

Alec se răsuci în șa și îl privi întrebător.

— Locul ăsta ți-a *adus aminte* de ceva? Cel de aici, dintre dune, sau stâncile din față?

— Iartă-mă, vorbeam despre stânci. Despre câmpul cu bolovani.

— Da, așa mi-am închipuit și eu. Păi, asta mă miră, fiindcă eu unul n-am mai văzut altceva care să-i semene și am stat pe-aici cu zece ani mai mult decât tine. De ce anume ar fi putut să-ți amintească?

— De un alt loc… alt câmp cu bolovani.

— Povestește-mi despre el, despre locul ăla. Unde se află?

— În Franța, la sud de Paris, în estul principalului drum către Orléans. E un loc numit Fontainebleau și nu-mi pot aduce aminte cum de am ajuns acolo, dar m-am pomenit, într-o bună zi, într-o pădure magnifică, întinsă în jurul meu, în toate direcțiile, pe o distanță de câțiva kilometri, și acolo, în mijlocul ei, întocmai ca aici, am găsit un câmp plin de pietroaie uriașe, ca astea, bolovani netezi, rotunjiți, de niște dimensiuni care îți tulbură mintea. Bolovani pretutindeni, preschimbând oamenii în pitici firavi și sumețindu-se asupra a toți și a toate în tăcere, fiind pur și simplu acolo, copleșind privitorii cuprinși de venerație…

— Exact ca aici.

— Da, dar într-un alt fel, fiindcă acel câmp de stânci din Franța se înalță în mijlocul pădurii, așa că, pretutindeni, oricât de departe vezi cu ochii, bolovanii se iau la întrecere cu copacii, pur și simplu ca să atragă privirile, și câștigă în cele mai multe cazuri. Acolo nu există poteci, nu e simplu să te strecori printre stânci, decât poate pe vreo cărare croită de animalele când și când hăituite de vânători, pe care au străbătut-o cerbii sute de ani de-a rândul. Și, totuși, printre cele mai întinse și dese pâlcuri de copaci, pot fi găsite luminișuri, iar într-unul dintre ele se află o grotă… o peșteră foarte asemănătoare cu cea de aici, prin aceea că a fost formată din grupuri de pietroaie uriașe, stivuite unele peste altele și roase de stihiile dezlănțuite, vreme de mii și mii de ani. E adâncă și uscată, pe de-a-ntregul ferită de vânturi și de ploi. Foarte asemănătoare cu adăpostul vostru de aici și, totuși, cu totul diferită.

După această revărsare de cuvinte, Sinclair rămase o vreme tăcut, apoi trase de frâul calului și se uită gânditor la André.

— Ne-am lămurit că Sharif Al-Qalanisi a fost profesorul tău de limba arabă, așa cum a fost și al meu. Dar, spune-mi, ce altceva te-a mai învățat? Te-a călăuzit prin lumea gândirii filosofice?

— Da, a făcut-o. Ai vreun motiv s-o bănuiești, sau n-a fost decât o presupunere inspirată?

— Niciun fel de presupunere, vere. Ceea ce ai descris este exact genul de imagine-în-oglindă care l-ar fi fascinat pe Al-Qalanisi. Acum gândește-te ce te-ar fi întrebat el, știind că ai remarcat asemănarea și că ai recunoscut paradoxul?

— Vere, nu sunt sigur c-am recunoscut vreun paradox.

— Prostii, sigur c-ai făcut-o. Două câmpuri cu stânci, identice în privința conținutului, și totuși deosebindu-se unul de celălalt precum cerul de pământ, unul în deșertul arid, celălalt într-o pădure, printre copaci cu scoarța albă și frunze de un verde palid, primul negând însăși apariția vieții în eternitatea nisipului neînsuflețit, celălalt celebrând asaltul necontenit al lumii vii, ce mișună în jurul și printre grămezile singuratice de prundiș, cu globuri de piatră împrăștiate ca niște spori de mușchi. Și, între acestea două, tu ești singura legătură. Aici, undeva, se ascunde un mesaj. Cum crezi că ar fi descâlcit Sharif Al-Qalanisi un astfel de mister?

De St Clair se uită pieziș la vărul său, înclinându-și capul într-o parte.

— N-am idee. Lasă-mă să mă gândesc o vreme și, dacă o să găsesc un răspuns, o să ți-l spun.

Sinclair nu mai adăugă nimic și, în următorul răstimp, înaintară cu greu, călărind hotărâți, în tăcere, către linia amenințătoare de bolovani ce marca hotarul întinderii de stânci, dar, când ajunseră exact la margine, André își struni calul înainte de a pătrunde între ele și, în spatele lui, Alec făcu același lucru.

— Mi-a trecut prin minte o idee uluitoare, spuse cel mai tânăr dintre veri, una care nu mi-ar fi venit niciodată dacă nu am fi ajuns astăzi aici și dacă nu m-ai fi îndemnat să mă gândesc la lucruri pe care altminteri nu le-aș fi luat în considerare. Două câmpuri cu stânci, așa cum spuneai, vere. Radical diferite și, părând, totuși, unul și același. Primul, de la începutul vieții mele de bărbat, din tinerețea mea, a lăsat în urmă amintiri și ecouri ce răsună înăuntrul ființei mele, destul de tare ca să fie dureroase. Pare mănos și verde, luxuriant și plin de promisiuni. Celălalt, locul străin care nu adăpostește, pentru mine, nicio imagine, nicio amintire, niciun ecou, e un tărâm al nuanțelor de cenușiu și cafeniu aspru, mohorât. Uscat și fără viață, e plin de

pietre neclintite, necruțătoare, și de rămășițele zbârcite, stoarse de sevă, a ceea ce ar fi putut fi, cândva, vise demne de a fi îndeplinite. Într-o parte, tinerețea mea. Într-un ținut frumos și verde, presărat cu promisiuni, cu voluptate. Plantele cresc oriunde m-aș uita, dar toate sunt copaci, cu frunze palide, bolnăvicioase. Nicio floare, nimic bun de mâncat, numai copaci… cu rădăcini cioturoase, uscate, răsucite, întinzându-se întruna, și înconjurați, sufocați, acoperiți de nimic altceva decât de pietre, de bolovani a căror rezistență sfidează orice. Pe de altă parte, maturitatea, într-un loc arid, nemilos, cu stâncile ascunse, la fel ca în Franța, în profunzimea sa, dar fără să fie mascate de vegetație, cu suprafețele roase de vânturi și lustruite de nisipul răscolit în bătaia lor. Nicio floare, nimic bun de mâncat, dar nici măcar un copac care să-ncerce să ascundă bolovanii sub rădăcinile lui răsucite. Două adevăruri posibile, aparent similare. Dar numai unul e veritabil.

Se scurse mult timp, în tăcere, înainte ca Alec Sinclair să-și rostească întrebarea.

— Care?

André de St Clair își răsuci ușor capul și îl privi în ochi.

— Spune-mi tu, vere, fiindcă eu n-am idee.

Râseră amândoi și dădură pinteni cailor, punându-i în mișcare pentru a înainta din nou într-o liniște prietenoasă. Unul dintre ei o spulberă iarăși, acesta fiind, încă o dată, Alec Sinclair.

— Încă nu ne-am hotărât ce facem în continuare. Richard are de gând să o pornească spre sud, peste mai puțin de o săptămână, pe vechiul drum de pe coastă, să-l atragă pe Saladin în luptă și să cucerească Ierusalimul, înfrângându-i pe sarazini o dată pentru totdeauna. A dat deja porunci pentru desfășurarea forțelor în bătălie – templierii în avangardă, susținuți de turcopoli, apoi oștenii din țara de baștină a lui Richard, bretonii, angevinii și poitevinii lui. Pe urmă vin normanzii și englezii, apărând stindardul de luptă, iar francezii vor alcătui ariergarda, sprijiniți de ospitalieri și de cavalerii din Outremer. Noi doi trebuie să ne alegem un drum înainte de a începe totul.

— Vere, spui lucruri fără sens. Dacă templierii se vor afla în avangardă, acolo vom și noi.

Mai merseră o vreme în tăcere.

— Fir-ar să fie, izbucni apoi Alec, nu există niciun alt mod de a-ți spune asta. Nu iese la iveală fără să vorbesc! Când am fost în Cipru, am făcut un drum la Famagusta, să văd mormântul tatălui tău, așa cum îți promisesem. L-am găsit cu ușurință și m-am rugat pentru ca sufletul lui să se odihnească în pace, dar, când m-am întors la Limassol, am auzit o poveste pe care nu mi-a venit s-o cred, așa că am făcut cercetări. Acolo există un evreu pe nume Aaron bar Melel. Îl cunoști?

— Nu, nu cunosc niciun evreu cu numele ăsta sau cu orice alt nume și, cu siguranță, nu în Limassol. Ar fi trebuit să-l cunosc?

— Da, ar fi trebuit. Numele lui mi-a fost dat de un om de legătură – un om de-al lui Rashid al-Din care locuiește în Limassol de ani de zile, ca spion. M-a întrebat despre numele meu, vrând să știe prin ce diferă de St Clair, care îi era familiar. După ce i-am explicat că fostul maestru de arme îmi era unchi, a fost foarte tulburat și mi-a povestit versiunea lui despre moartea tatălui tău. Când am refuzat să-l cred, mi-a spus cum să dau de omul ăsta, Aaron, pe care l-am căutat chiar a doua zi. N-a fost greu să-l găsesc... Îți aduci aminte că mi-ai povestit despre o acțiune de purificare a orașului, îndreptată împotriva evreilor și desfășurată cu câteva zile înainte de plecarea ta?

— Da, îmi aduc aminte. M-a costat ultima vizită pe care ar fi putut să mi-o facă tata.

— Da. Ei, acest Aaron era unul dintre evreii căutați, alături de toată familia lui, soția, fiul și fiica. I-am cunoscut soția și i-am văzut fata. E o frumusețe. Fiul lui a murit, ucis în timpul purificării. Avea cincisprezece ani. Însă Aaron, soția lui, Leah, și fiica lor au fost salvați și ascunși de un cavaler franc. Evreul mi-a spus numele lui, Sieur Henri de St Clair, maestrul de arme al Angliei. I-a salvat înainte de a începe necazurile, dar n-am idee, pentru că nici Aaron nu știa, de unde a aflat tatăl tău, dinainte, ce urma să se petreacă. Nu știu nici ce s-a întâmplat cu băiatul – dar Sieur Henri i-a scos pe furiș din Limassol, ducându-i într-un sat de pescari de pe coastă, unde au stat până când au aflat că Richard o pornise iarăși la drum, ca să vină încoace. Atunci s-au întors la Limassol, să-și jelească fiul și să-și refacă viețile. Însă, în momentul dispariției familiei, cineva i-a vorbit lui Richard despre tatăl tău. Henri trebuie să fi fost văzut făcând ceea ce făcuse sau poate c-a fost trădat de vreunul dintre oamenii pe care i-a angajat. Indiferent cine i-a dat de știre lui Richard, a

împlântat sabia adânc și a răsucit-o. A dat raportul cu o răutate absolută și într-un moment ales cu grijă, probabil când era beat – vorbesc despre Richard. Presupun că s-a-nfuriat aflând despre trădarea tatălui tău. În momentul acela, Sieur Henri plecase deja la Famagusta, așa că haidamacii lui Richard au fost trimiși acolo să se ocupe de el, fiind instruiți să facă în așa fel încât totul să pară un atac întâmplător al grupurilor de hărțuire cipriote. Și toată lumea a crezut că asta li s-a întâmplat, în noaptea aceea, tatălui tău și însoțitorilor săi. Dar ucigașii au spus povestea la beție, când s-au întors în Limassol, iar prietenul meu șiit i-a auzit. În momentul acela, se aflau în taverna lui. Un hangiu învață repede să-și țină gura bine închisă, iar el îl știa pe Sieur Henri numai din auzite – la urma urmelor, era maestrul de arme al regelui Richard – așa că n-a spus nimic, nimănui, până când n-am ajuns să vorbim despre numele meu, moment în care mi-a povestit tot ce știa.

Tăcu și așteptă ca André să reacționeze într-un fel sau altul, dar bărbatul mai tânăr se mulțumea să călărească de parcă ar fi dormit în șa, cu trupul mișcându-i-se firesc, în ritmul pașilor calului. Sinclair presupuse că îl asculta, așa că adăugă:

— Am întrebat în toate părțile, dar n-am reușit să aflu nimic despre bărbații pe care mi-i descrisese Suleiman. Așa se numește omul meu de legătură, Suleiman. N-aveam de gând să-i rostesc numele, dar asta nu face niciun rău, nimănui. Bineînțeles că plecaseră, cu toții, odată cu Richard, așa că, în momentul când am debarcat eu în Cipru, trebuie să fi fost aici, în Outremer, de câteva săptămâni. Își desfăcu brațele, ridicând din umeri. Ceea ce înseamnă că n-avem niciun mijloc potrivit pentru a afla cine au fost. Chipurile lor s-ar putea zări prin cei o sută, sau câți or fi fiind, de bădărani nerozi care își fac fără întrerupere veacul în jurul lui Richard, așteptându-i poruncile.

Privi din nou în altă parte.

— N-am reușit nici măcar să aflu dacă Richard i-a trimis intenționat acolo sau dacă nu cumva s-au împuternicit singuri să ducă la îndeplinire dorințele lui greșit formulate, așa cum au făcut bătăușii tatălui său în Anglia, în privința lui Thomas Becket. N-ar fi imposibil, pentru că incidentul pare să fie una dintre amintirile favorite ale lui Richard despre tatăl lui. O pomenește des, ori de câte ori dorește să sublinieze că nu e prudent să scoți pe cineva din fire, așa că e posibil ca ucigașii să

fi acționat pe cont propriu, așteptându-se să-i facă plăcere și să-i câștige recunoștința. Dar, oricare ar fi adevărul, acum nu există niciun dubiu că Richard știe atât ce a făcut, cât și de ce se face vinovat. De-asta n-ai primit nicio veste din partea lui de când a sosit aici. Fără îndoială că nu s-a simțit în stare să te privească-n ochi.

Ultimul comentariu primi din partea lui de St Clair un răspuns dat cu voce calmă, pe un ton prozaic.

— Oh, ba da, Alec, ar fi fost în stare să mă privească-n ochi. Să nu te-ndoiești de asta. Richard Plantagenet ar fi fost capabil să mă privească-n ochi, să-mi zâmbească și să mă facă să mă simt bine-venit, în vreme ce de pe mâini îi picura sângele tatălui meu. Dragostea lui de sine e atât de monstruoasă, încât se poate convinge că e nu e în stare să facă niciun rău. Știi, cândva l-am iubit pe omul ăsta… aproape tot atât de mult cum îmi iubeam tatăl. El m-a făcut cavaler și aveam pentru el o admirație aparte, îl priveam ca pe un paladin. Însă apoi, puțin câte puțin și rând pe rând, am început să-l văd așa cum e în realitate. Toată dragostea și toată admirația, tot respectul, toată loialitatea și supunerea pe care m-am simțit, ani de zile, privilegiat să i le datorez au început să capete gust de oțet și de cenușă și, în adâncul sufletului, mă simțeam din ce în ce mai scârbit, pe măsură ce descopeream tot mai multe dovezi ale perfidiei și ale egoismului său fără margini. Și totul a culminat când am văzut cu câtă nerușinare a ucis prizonierii sarazini. După asta și după tot ce am îndurat fiind de față, nici măcar vestea că mi-a omorât tatăl, care l-a slujit cu credință, nu mă mai impresionează, nu-mi trezește sentimente pătimașe. Cred că a făcut-o, dar nu sunt surprins și, dacă e să-mi cercetez cu atenție inima, s-ar putea chiar să descopăr că o bănuiam – deși știu că nu e așa. André își privi vărul în ochi. L-am jelit pe tata și am reușit să mă-mpac cu gândul c-a fost ucis. Vestea că a fost omorât de un prieten răzbunător și nerecunoscător nu schimbă prea mult lucrurile. Crima rămâne crimă.

De St Clair tăcu, iar Alec Sinclair nu făcu nicio încercare de a întrerupe tăcerea, fiindcă știa că trebuia să mai urmeze și altceva. Și, în cele din urmă, André aproape că zâmbi, adăugând:

— Dar acum înțeleg ce voiai să spui când mormăiai că trebuie să ne hotărâm ce vom face în continuare. Ai vreo idee?

— Da, am câteva. Ia-o înainte. Te voi urma.

Ajunseseră în mijlocul întinderii de stânci, în apropierea vârfului ascuțit ce marca acoperișul cavernei și de St Clair își îmboldi ușor calul, conducându-l spre stânga și intrând pe poteca pe jumătate ascunsă ce ajungea în groapa adâncită către intrarea în grotă. Alec îl urmă, vorbind cu ochii în ceafa lui în timp ce coborau.

— Prima și cea mai evidentă alegere pe care o putem face, amândoi, e să ne facem nevăzuți în deșert și să trăim printre aliații noștri șiiți. Nu ne-ar fi greu, din niciun punct de vedere, pentru că ne bucurăm de ajutorul Marelui Maestru. Poate să pretindă, pur și simplu, că e necesar ca acțiunile noastre de observatori clandestini să se desfășoare în afara taberei. Și nici măcar n-ar fi nevoit să mintă, fiindcă nimeni n-o să-l întrebe despre ordinul căruia îi datorăm loialitate, așa cum îi datorează și el însuși. N-ar trebui decât să-i lase pe ceilalți să presupună, ceea ce vor face cu siguranță, că însărcinările noastre sunt în folosul Templului. Nimeni n-o să se gândească vreodată să-i pună la îndoială hotărârea, pentru că amândoi vorbim perfect și fluent araba și ne putem amesteca printre sarazini fără să fim priviți drept ceea ce suntem în realitate.

— Da, dar dacă facem asta, o să fim nevoiți să trăim printre oamenii lui Sinan. Nu cred că aș putea duce o astfel de viață, Alec. Te poți imagina petrecându-ți întreaga viață alături de Rashid al-Din, cu privirea lui aspră, încruntată și ostilă, pironită asupra ta la fiecare mișcare, și știind întotdeauna că, până și atunci când el însuși nu te poate vedea, are o sută sau măcar o duzină de spioni, care îi povestesc tot ce spui și tot ce faci? Nu, iartă-mă, vere, dar propunerea asta nu mă entuziasmează. La ce altceva te-ai mai gândit?

Ajunseseră la groapă, dar niciunul dintre ei nu făcuse nicio mișcare ca să descalece în timp ce vorbeau despre *Hashshashin.* Acum André coborî din șa și Alec i se alătură, ținându-și calul de căpăstru.

— Păi, spuse Sinclair, am putea dezerta, plecând pur și simplu în deșert, în căutarea vechiului meu prieten Ibn al-Farouch, al cărui prizonier am fost.

André se întoarse spre el, înălțându-și o sprânceană, într-o expresie batjocoritoare.

— Ei, uite o soluție minunată, din cale-afară de merituoasă. Sunt surprins c-ai reușit s-o născocești atât de repede, după eșecul ultimei tale idei. Sugerezi c-ar trebui să ne predăm ca prizonieri și s-așteptăm să fim măcelăriți, pe neașteptate, ca răzbunare rapidă pentru ceea ce le-am făcut noi fraților lor? E o propunere care-ți taie pur și simplu răsuflarea.

— Vorbesc serios. Și n-am fi în niciun pericol. Ca emir, prietenul meu Ibn are puterea de a ne apăra și de a ne oferi adăpost printre oamenii lui. Cred că te-ai bucura de asta. Are o fată, Fatima, care trebuie să fi împlinit de-acum aproape cincisprezece ani, de o frumusețe desăvârșită. Cred că ți-ar plăcea și că ai fi și tu pe placul ei.

— Alec, ai uitat c-am făcut niște legăminte?

— Poți fi ascet și în mijlocul sarazinilor, vere, dacă asta îți dorești. Emirul are un frate, pe nume Yusuf, care îi e foarte apropiat, iar acest Yusuf al-Farouch e un om cucernic și un cărturar, fiind binecuvântat, totodată, cu o inteligență deosebită, cu simțul umorului și cu un suflet milos. E mollah, dar un mollah deosebit de oricare altul pe care l-ai putea întâlni. Și pe el ți-ar plăcea să-l cunoști. Așa că, ce zici, mergem să-l căutăm pe al-Farouch?

De St Clair se holba la el cu ochi mari.

— O faci pe prostul cu mine, nu-i așa? Alec, spune-mi că glumești.

Alec Sinclair ridică din umeri.

— Da, glumesc. M-am gândit că nu ți-ar face rău să zâmbești și să te răsfeți câteva clipe cu niște gânduri plăcute. Un prost poate fi foarte amuzant… M-am gândit și că ai putea să fii mai puțin preocupat decât până acum de aceste discuții despre legăminte, pedepse, vinovăție și consecințe și să poți să râzi o clipă sau două. Mi se pare că pierzi din vedere un mic amănunt, faptul că nici tu, nici eu nu suntem creștini. Și nu e bine să uiți asta, vere. Începi să vorbești ca un păcătos chinuit de vinovăție și dominat de preoți, când tu ești, de fapt, un frate privilegiat și iluminat din Ordinul din Sion. Gata cu vinovăția, vere. E un concept lipsit de sens.

— Nu mă gândeam la vinovăție, Alec. Sunt mult mai preocupat de onoare și de modul în care se face nevăzută aici, ca apa de pe o piatră netedă, lăsată în soare.

— Ah, onoarea! Ei, onoarea e o monedă de aur, adesea poleită tot cu aur de oamenii care vor s-o apropie de perfecțiune. Vorbește-mi despre onoare, André. Spune-mi cât de des am văzut-o noi doi pusă în practică aici, de câte ori am văzut că e respectată și… Haide, uită-te la asta.

Alec bâjbâi în mica lui pungă și scoase un ban de aur, îl ridică pentru ca André să-l poată vedea, apoi îl aruncă în sus cu un bobârnac, făcându-l să se rostogolească în aer și prinzându-l în pumnul strâns.

— Ăsta e un bezant de aur, bătut la monetăria sultanului. Fac prinsoare pe el că nu-mi poți înșira, aici și acum, numele a douăzeci de oameni de onoare, cu adevărat respectabili, din oastea din care facem parte. Printre atâția bărbați, ar trebui să se afle mult mai mulți, dar tu nu trebuie să-mi *spui* decât douăzeci de nume – ale unor asemenea oameni cumsecade pe care-i cunoști personal. Începând de acum. Și fii atent la picioare în timp ce te gândești la asta.

Îi întoarse spatele și o porni agale în josul potecii care șerpuia pe marginea gropii, iar André îl urmă, adâncit în gânduri și conducându-și cu grijă calul, care mergea în spatele lui.

— Banul tău e în siguranță, spuse, după ce ajunseră cu bine jos. M-am gândit temeinic și am găsit numele a șapte bărbați – opt, dacă îl includ pe Robert de Sablé, și de ce n-aș face-o? Așadar, pot numi opt, toți fiind cunoscuți de-ai mei, iar trei sunt frați sergenți din Ordinul Templului, oameni cinstiți, de onoare, dar lipsiți de autoritate și fără o poziție socială. Pentru asta mi-e rușine.

— Pentru asta? Nu e vina ta. Onoarea ta este numai a ta, ceea ce e adevărat pentru fiecare dintre oamenii pe care i-ai numit. Asta e partea fantastică a onoarei, vere. Există în noi înșine, își creează propriul cod de legi pentru fiecare dintre noi și fiecare e constrâns să trăiască între hotarele impuse de ea. Oh, o să mă auzi vorbind despre onoarea Templului, despre onoarea trupelor lui sau despre onoarea ordinului, dar toate astea sunt cele mai depline absurdități ilustrate vreodată în cuvinte. *Lucrurile* nu pot avea onoare. Numai oamenii au și fiecare dintre ei poartă povara onoarei sale. Iar ea se face simțită prin conștiința noastră și prin hotărârile pe care le luăm când ne aflăm la ananghie, în momentul când fiecare trebuie să traseze o linie în nisip și să rămână în spatele ei. Vere, codul tău de legi

s-ar putea să nu coincidă cu al meu, dar, într-o lume în care niciun om nu poate minți în fața lui însuși sau în fața lui Dumnezeu, onoarea ta îți aparține, e în sinele și în sufletul tău, în aceeași măsură în care onoarea mea îmi aparține.

André de St Clair respiră prelung și adânc.

— Foarte bine, atunci, spuse el. Care e următoarea ta propunere?

— Propun să intrăm în grotă și să-l salutăm pe Ibrahim. Probabil că ne așteaptă. În afară de asta, nu mai am nicio propunere.

— Am eu, dar numai una singură.

— Care anume?

— Ne întoarcem la Acra și mergem spre sud, către Ierusalim, împreună cu armata. E cel mai rațional lucru pe care l-am putea face, așa mi se pare mie, și, în acest timp, vom găsi răgazul și ocazia de a discuta despre dilema noastră cu fratele Justin, care, acum, după ce toți novicii lui au fost primiți în ordin, ca frați, are alte însărcinări. Și, firește, cu Marele Maestru, cu de Sablé. Am vrut să te-ntreb asta mai demult, ai idee câți oameni din confreria noastră se mai află aici, în Outremer, în afară de noi?

— Nu, dar trebuie să fie mai mulți.

— Sunt. Mult mai mulți. Aș presupune că sunt cel puțin patruzeci, dar, din câte îmi dau seama, nimeni nu se agită prea mult ca să-i adune. N-am ținut nicio adunare aici, în Țara Sfântă, fapt care mi-a atras atenția și mi s-a părut o greșeală, fiindcă presiunea altor evenimente n-ar trebui să influențeze existența neîntreruptă a ordinului, în totalitatea sa. Așa că o să-i sugerez Marelui Maestru să ia în calcul ideea de a forma un soi de confrerie specială a fraților noștri din rândurile templierilor și să se asigure că ne putem aduna fără știrea membrilor de rând. Asta nu ți-ar plăcea? Ar trebui să fie ușor de făcut și ne-ar oferi ceva asupra căruia să ne concentrăm în restul acestei campanii, dăruindu-ne timpul și gândurile adevăratelor noastre îndatoriri și eliberându-ne de nebunia lucrurilor mai puțin importante. Ce zici de ideea mea?

Alec Sinclair dădu din cap, o dată și apoi încă o dată, subliniindu-și acordul.

— Îmi place. Ne întoarcem la Acra, stăm de vorbă cu Marele Maestru și ne îndreptăm spre Ierusalim cu oastea lui Richard, dar, pe drum, ne adunăm, reconstituindu-ne confreria. E o idee

excelentă. Știam că poți concepe ceva, vere, și mi-ai dovedit-o. Acum haide să-i urăm uimitorului Ibrahim o zi bună și să luăm în primire misivele lui.

Însă Ibrahim nu era acolo. Fusese, îi așteptase o vreme, apoi lăsase un mesaj, scris pe o bucată de pergament așezată pe o piatră plată din mijlocul grotei, sub colțul coliviei unui porumbel, unde era imposibil ca Alec să n-o vadă. Deasupra coliviei era tubul de piele ce adăpostea misivele. În scrisoare, Ibrahim spunea că stătuse acolo o zi întreagă și că nu mai putuse să-l aștepte. Documentele, spunea el, erau pentru *fidai*-ul francilor, acesta fiind cuvântul folosit de *Hashshashin* pentru a se referi la un senior local, reprezentant al Ordinului de Sion, adică, în momentul acela, la Robert de Sablé. Alec era rugat ca, după ce lua misivele, să pună o mărgică în tubulețul legat de piciorul porumbelului și să elibereze pasărea. André se uită cu atenție la vărul său, care scoase dintre faldurile căptușelii pungii sale o mărgică minusculă, de un roșu strălucitor, și o lăsă să cadă în micul cilindru de metal.

— Eu sunt singurul care folosește mărgele roșii. Am o pungă plină și țin întotdeauna câteva asupra mea. Imediat ce-o s-o vadă, Ibrahim o să știe c-am găsit mesajul, care se află în siguranță, și că totul e pe mâini bune.

Eliberă porumbelul imediat ce ieșiră din grotă, îi urmări zborul până ce dispăru din vedere, apoi se întoarse spre vărul său.

— Acum, la Acra, iar mâine, dacă aceasta este voința lui Dumnezeu, pornim către sud, spre Ierusalim, alături de Richard, și, cu binecuvântarea lui Robert de Sablé, pe timpul drumului întărim puterea ordinului nostru în Outremer. Ia-o înainte, vere.

11.

În ziua următoare, André de St Clair avu motiv să-și aducă aminte de observațiile vărului său în privința castității și a ascetismului, pentru că, înainte ca oștirea să-și ridice tabăra și să-și înceapă marșul către sud, se pomeni aproape față în față cu sora lui Richard, Joanna Plantagenet. Uriașa armată se pusese în mișcare cu multe ore înainte de răsăritul soarelui, când clopotele și trompetele heralzilor regelui îi ridicaseră pe

toți din paturile lor, ca să-și înceapă pregătirile pentru o zi ce se anunța lungă și istovitoare, ziua de duminică, 24 august 1191, sărbătoarea Sfântului Bartolomeu. În ziua aceea, din pricina pregătirilor de plecare, renunțaseră la rugăciunile de utrenie, dar nimeni nu îi împiedicase pe preoți și pe episcopi să țină Sfânta Mesă pretutindeni, așa că ecourile rugăciunilor psalmodiate se auzeau din toate părțile, călătorind dintr-un loc într-altul și revărsându-se unul asupra altuia, pentru a da naștere unui sunet ce aducea cu bâzâitul unui stup uriaș de albine.

Ducându-și în mână coiful de oțel și cu gluga de zale desfăcută pentru a-și dezgoli capul, André îl căuta pe Alec croindu-și drum dintr-o grămadă de credincioși într-alta și reușind să pară pios și atent în timp ce evita cu abilitate să se oprească, dar, când ajunse într-o zonă unde torțele erau mai dese decât oriunde altundeva, deveni conștient că mirosul de tămâie era mai intens, lumina mai puternică și hainele credincioșilor, inclusiv ale celor nu mai puțin de trei episcopi oficianți, cu mult mai bogate decât tot ce văzuse până atunci. Se uită în stânga și remarcă înghesuiala de tunici curate, cu cruci roșii pe albul strălucitor, și îl recunoscu, printre ele, pe Sieur Robert de Sablé, de neconfundat în mantia lui splendidă de Mare Maestru, făcută dintr-o țesătură groasă de lână albă, cu crucea simplă, neagră, cu brațe egale, pe piept și pe spate. Alec era alături de el și André schimbase direcția, luând-o într-acolo, când văzu că regele stătea de partea cealaltă a lui de Sablé și le zări, în stânga lui Richard, pe cele două regine, Berengaria și Joanna Plantagenet, în spatele cărora se înghesuiau toate doamnele din suita lor.

Din cauza unghiului sub care se apropiase de grupul regelui, niciunul dintre membrii acestuia nu îi remarcase sosirea, însă ceva din direcția locului unde se oprise îi atrase atenția Joannei, care întoarse capul și se uită drept la el. André nici măcar nu apucase să-și plece fruntea, așa că se mulțumi să-și lase ochii în jos, sperând că, de la distanța la care se afla ea, chipul lui se pierdea în marea de fețe ce îi despărțeau. Continuă să privească în jos cât ai număra până la cinci, pe deplin de conștient de încetineala cu care se scurgea timpul, apoi își ridică din nou ochii pentru a descoperi că ea încă îl mai fixa, cu o ușoară încruntare. Impunându-și să nu-și clintească niciun mușchi și să

nu reacționeze în niciun alt mod, fiindcă știa că, altminteri, ea s-ar fi concentrat mai intens asupra lui, își coborî din nou cu încetineală privirea și numără încă o dată până la cinci, apoi până la zece, recitându-și o litanie a motivelor din care nu era de așteptat ca ea să-l recunoască: nu-l văzuse niciodată în uniformă completă de templier și, atunci când îl mai întâlnise, fusese bărbierit, cu părul lung și încâlcit, așa cum se cuvenea să-l poarte un novice fără niciun rang, în timp ce acum era tuns scurt și avea o barbă deasă. După părerea lui, era puțin probabil ca ea să-l țină minte, însă era limpede că avea ceva care i se părea ei cunoscut, chiar dacă nu izbutea să-și dea seama de unde. Își săltă din nou ochii, fără grabă, și simți un val de ușurare când văzu că Joanna nu se mai încrunta la el, deși fruntea ei era tot încrețită și privirea i se plimba, alunecând pe alte chipuri din jurul lui. O urmări, dorindu-și apoi ca ea să se uite în altă parte, ceea ce regina făcu în curând, întorcându-se către altarul din fața ei. André se gândi că era mai bine să plece și să-și găsească un alt loc, pe margine, fiind hotărât să lase pe mai târziu discuția cu Alec.

Însă nu plecă imediat. Încrezător în faptul că nu fusese recunoscut și că Joanna nu avea cum să-l redescopere în îmbulzeală, se urcă pe un bolovan din apropiere și se uită la cele două regine, dintre care niciuna nu părea să fi avut câtuși de puțin de suferit din cauza privațiunilor traiului într-o tabără ostășească. În special Berengaria arăta superb: maiestuoasă și calmă, radioasă și evident mulțumită, nu trăda nici prin cel mai mic semn faptul că era soția unui bărbat al cărui dezinteres față de femei era subiectul glumelor și al bârfelor publice. Studiind-o și observându-i valul de roșeață din obraji, André avu impresia că îi văzuse privirea alunecând într-o parte, către un tânăr chipeș din gardă care stătea vigilent alături, cu aproape un pas în fața ei, și se uită cu mai multă atenție la acesta din urmă, remarcându-i poziția dreaptă, neclintită, fruntea înălțată și ardoarea sfidătoare cu care declara, prin ținuta lui, că își făcea cu devotament datoria de oștean în garda reginei.

Amuzat, dar nicidecum surprins, André își mută privirea către locul unde stătea Joanna, ieșind în evidență tot atât de mult ca și cum ar fi fost singură, cu toate că se afla în mijlocul mulțimii. Joanna Plantagenet, se gândi el, nu pentru prima oară, era o femeie remarcabilă, încântătoare. Era ușor de văzut că nici ea

nu ducea lipsă de dragoste fizică sau de atenție, deși, oricât ar fi încercat, nu putea găsi nimic care să-i sugereze dacă deținătorul favorurilor ei se număra printre cei adunați acolo și cine anume era. Descoperi că îi era uluitor de ușor să zâmbească din pricina propriei sale curiozități și să accepte ideea că el însuși s-ar fi putut bucura de acele farmece, pentru a o respinge apoi. După o ultimă privire prelungită asupra siluetei zvelte, drepte, cu sâni obraznici și cu rochia strâns drapată pe talie și șolduri, își întoarse confuz gândurile către ascetism, dacă nu chiar spre castitatea deplină, și se hotărî să revină în locul unde ar fi trebuit de fapt să se afle.

Cu mintea atât de preocupată de dorințele cărnii, André aproape că uitase de o altă privire pe care își dorea s-o evite și, înainte de a se da jos de pe piatra pe care se cocoțase, simți, mai degrabă decât văzu, ochii regelui pironiți asupra lui. Nu avea să afle niciodată dacă răceala de gheață din privirea rea a lui Richard era o expresie a ranchiunei monarhului sau a propriei sale conștiințe că îl înșelase și îl dezamăgise pe suveran – după ce tatăl său îl prevenise să n-o facă niciodată – în privința Berengariei. Știindu-se oarecum în siguranță datorită distanței ce îi separa, susținu privirea lui Richard preț de o clipă, simțindu-se plin de curaj în tot acel răstimp și fiind, pe de altă parte, conștient de o spaimă adâncă, născută dintr-o îndoială sâcâitoare asupra obligațiilor sale față de omul care fusese cândva eroul său, în ciuda a tot ce aflase între timp despre el.

Regele fu cel care își întoarse primul ochii în altă parte, lăsându-l pe André să se realăture camarazilor săi cu senzația dezgustătoare că fusese izgonit pentru totdeauna, la bine și la rău.

Imediat după încheierea slujbei, strângerea taberei se transformă într-o adevărată nebunie, în timp ce miile de corturi erau culcate la pământ și împăturite după același tipic, pentru a fi încărcate în convoiul de bagaje. Imensele mașini de asediu fuseseră demontate și fixate pe platformele lor de transport cu câteva săptămâni înainte, după predarea cetății, iar oastea de geniști și de ingineri fusese ocupată în ultimele câteva zile, când le plasase pe poziție, ca să fie pregătite pentru marșul către sud. Le puseseră în mișcare în ziua precedentă, așa că acum se aflau la câțiva kilometri înaintea oștirii ce avea să le urmeze. Între punctele de adunare ale diverselor unități și portul Acra

era, de asemenea, un intens du-te-vino, în vreme ce barjele trase la chei erau încărcate cu provizii și cu arme, fiind pregătite pentru călătoria în josul coastei, pe un traseu paralel cu al trupelor ce aveau să înainteze pe străvechiul drum construit de legiunile romane cu mult înainte de vremurile cezarilor. Dar, în cele din urmă, încărcară totul, trupele intrară în formație, demontară ultimele părți ale taberei, astupară latrinele și, în puternicul răsunet de alamă al trompetelor, primele rânduri ale oștirii se întoarseră în direcția cuvenită, pășind pe drumul către Ierusalim.

•

Două zile mai târziu, după un marș lent și monoton, prin care acoperiră mai puțin de cincisprezece kilometri, mergând doar cât ținea răcoarea dimineții și ferindu-se de soarele după-amiezii, André de St Clair se întâlni, în sfârșit, cu vărul său. Se hotărâse să stea departe de Alec pe toată durata marșului și să-l lase pe el să-l caute când avea să-și găsească timp, pentru că exista în permanență pericolul de a da de Richard în preajma cortului templierilor și a cortului personal al lui de Sablé și nu-și dorea să cocheteze cu posibilitatea unei întâlniri întâmplătoare cu fostul său senior. Nu știa cum ar fi reacționat dacă s-ar fi aflat față în față cu ucigașul tatălui său, fie el rege sau nu. Așa că Alec fu cel care îl găsi pe André, stând singur pe pământ, în apropierea propriului cort, în preajma sa neaflându-se niciunul dintre membrii escadronului său și neavând niciun vecin la o distanță mai mică de șase metri, ceea ce reprezenta un grad ridicat de intimitate în mijlocul unei oștiri de zeci de mii de oameni.

— Am adus vin, spuse Alec, în loc de salut, aruncând un burduf plin în mâinile întinse în grabă de André și apoi uitându-se surprins în jur. Unde ți-e escadronul? Ți-ai pierdut toți oamenii?

— Nu, dar m-au făcut să-mi pierd răbdarea. Sunt pe aici, pe undeva, antrenându-se. I-am spus primului meu sergent, Le Sanglier, să-i pună să instaleze ținte și să exerseze trasul cu arbaleta, până la cină. Au trecut aproape două săptămâni de când s-au antrenat ultima dată și pare să fi trecut de două ori mai mult timp de când am avut parte de o clipă numai pentru mine, fără să mă asurzească vocile lor. De ce crezi că oștenii par să nu fie în stare să vorbească încet? Oricum, îți mulțumesc

pentru ăsta. Nici măcar nu te-ntreb de unde l-ai furat, dar o să-l beau în sănătatea ta.

Destupă burduful cu vin și îl duse la buze, apoi sorbi îndelung înainte de a i-l înapoia lui Alec.

— Ei, continuă el, în cele din urmă, suntem singuri, așa că, spune-mi ceva, numai pentru urechile mele, pentru că tu ești omul care cunoaște informații secrete. Unde mergem și ce-avem de gând?

— Ne îndreptăm spre Arsuf. Ai auzit până acum de orașul ăsta?

— Nu. Tu ai auzit, înainte să ți se spună că e destinația noastră?

— Da, dar numai fiindcă am fost acolo o dată. E un port străvechi, aflat la vreo sută de kilometri de Acra. Și am spus străvechi, nu doar vechi. Grecii care l-au construit îl numeau Apollonia. E, totodată, și un oraș întărit, nu prea mare, dar ușor de apărat, protejat de o fortăreață din gresie, acum în ruine, în partea de pe uscat. E unul dintre locurile cucerite de oamenii lui Saladin după bătălia de la Hattin. Richard vrea acum să-l recucerească și să-l folosească drept bază pentru a ataca Jaffa, un alt port, mai mare, aflat la zece kilometri sud de Arsuf. Odată ce pune stăpânire pe aceste două porturi, ca adăpost sigur pentru barjele cu provizii, poate să înainteze pe uscat, cale de optzeci de kilometri, până la Ierusalim.

— Hmm. Și oastea lui Saladin unde e? Instinctul îmi spune că s-ar putea să apere Ierusalimul, dar noi suntem încă departe, așa că, în stadiul ăsta, de ce s-ar obosi?

— Saladin e aici. Așa cum spuneai, acum Ierusalimul nu e în pericol. Sultanul e deasupra noastră, pe dealurile din față, aproape la vedere, urmărindu-ne înaintarea până când o să considere că poate să ne atace.

— Ce dealuri sunt astea? Nu par prea înalte, cu excepția unuia singur.

— Nici nu sunt. Cel mare se numește muntele Carmel.

— Ei, *ăsta* e un nume pe care l-am mai auzit. Muntele Carmel. E aproape de locul unde mergem?

— Da, e chiar lângă ținta noastră.

— Și crezi că Saladin o să ne-atace de acolo, de deasupra?

— Cu siguranță, dar n-o să aștepte până ajungem la Carmel. Imediat ce intrăm între dealuri, când drumul urcă și coboară din

creastă-n creastă, o să ne atace cu toate forțele, dar după un plan clar de luptă – grupuri mici și îndârjite de asalt, năpustindu-se separat de pe culmi, pe tot frontul nostru de marș, lovind tot ce poate fi lovit, oriunde îl pot găsi. Vor tăbărî asupra noastră, provocând cât mai multe pagube și stârnind cât mai multă debandadă cu putință, apoi ne vor întoarce spatele și vor fugi înainte de a ne putea regrupa pentru un contraatac.

— Și nu putem face nimic ca să-i oprim?

— Ba da, putem să dăm bir cu fugiții și să ne-ntoarcem la Acra, dar tot n-avem siguranța că n-or să ne urmărească. Așa că e la fel de bine să forțăm înaintarea.

— Dar sper c-o să ne mișcăm mai repede decât până acum.

— Nu. Alec clătină din cap și aproape că zâmbi. În asemenea momente mă pomenesc admirându-l pe Richard… ca general. Ca strateg, vreau să spun. Cred că aici e inspirat. Judecă la rece, e cumpătat, rațional și își face planuri clare dinainte. Politica lui de înaintare lentă, în condiții bune, e perfectă. Marș în orele răcoroase ale dimineții, odihnă în după-amiezile fierbinți și lungi, fără să ne măcinăm nervii și fiind pregătiți pentru orice, neafectați de căldură și gata să ripostăm cu iuțeală și în forță, indiferent cum ne-ar lovi dușmanii. Dacă o să continue cu tactica asta, o să fie cu un pas înaintea lui Saladin. Da, pentru niște oameni ca noi, deprinși să se ducă pretutindeni călare, șase-șapte kilometri pe zi pare o încetineală fatală, dar știi la fel de bine ca mine că iuțeala deplasării unei oștiri e determinată de mersul celor mai încete unități ale sale, care, în cazul nostru, sunt mașinile de asediu. Ținând seama de ele, cred că o să fim norocoși dacă o să putem rămâne la șase-șapte kilometri pe zi. Dacă drumul construit de romani n-ar fi fost păstrat, cât de cât, în stare bună, viteza noastră ar fi putut să scadă la jumătate. Și nici nu putem pleca lăsând aceste mașini în urmă, zăcând pe marginea drumului, fără a risca să le vedem, pe viitor, folosite împotriva noastră. Așa că o să mergem înainte, împotrivindu-ne ispitei de a ne năpusti asupra vrăjmașului.

— De când e ceva vrednic de plâns într-o șarjă împotriva dușmanului?

Alec Sinclair se uită în ochii vărului fără cea mai mică urmă de ironie în voce sau în privire.

— De când Gerard de Ridefort i-a condus pe templieri într-o șarjă către distrugerea totală, la Hattin, cu patru ani în urmă. De

când și-a pierdut toți oamenii, o sută șaizeci de templieri, plus un grup de ospitalieri, cu numai o lună înainte de asta, năpustindu-se în josul dealului, către patru mii de călăreți sarazini, la izvoarele din Cresson. Și de când două mii de pedestrași franci au năvălit spre moarte, în aceeași zi cu templierii lui Ridefort, la Hattin. De fiecare dată când șarjăm împotriva acestui dușman, suntem copleșiți numeric și înfrânți, pentru că oamenii lui Saladin știu exact cum să anihileze superioritatea cavaleriei creștine. Acum, de Ridefort e mort și tot așa sunt și tacticile lui. În ziua de azi, n-o să mai vezi niciun atac nebunesc împotriva forței mobile a arcașilor călare. Se opri brusc, aplecându-și capul. Ascultă. Ce-a fost asta?

Zgomotul se auzi din nou, un val de sunete metalice, de trompetă.

— Fir-ar să fie, mi-am închipuit eu. Sunt chemați ofițerii. Trebuie să plec.

Se ridică în picioare și îi aruncă iarăși burduful cu vin lui André.

— Păstrează-l. O să-ți prindă bine. Ziua de mâine o să semene cu cea de azi, dar în dimineața următoare începem să urcăm dealurile și atunci vor începe să bâzâie țânțarii, coborând de pe culmi, așa că să ai oamenii pregătiți. Cineva din statul nostru major a sugerat ca unitățile de arbaletrieri să meargă cu câte o săgeată în armă, însă sfatul a fost respins. Eu unul cred că a avut dreptate și, dacă aș fi în locul tău, le-aș spune oamenilor mei să fie gata pentru orice, imediat ce intrăm între dealuri. Dar, așa cum spuneam, asta o să se-ntâmple abia poimâine. O să-ncerc să ne întâlnim din nou până atunci.

În timp ce vorbea, în depărtare răsună din nou chemarea trompetelor și el salută ducându-și la piept pumnul strâns.

— Acestea fiind spuse, ține-ți capul jos între timp. Acolo sunt îngrețoșător de mulți sarazini.

•

Prorocirea lui Alec Sinclair se adeveri. A doua zi, după ce străbătură alți șase sau șapte kilometri fără să zărească vreun arab și fără să fie deranjați în vreun fel, oștirea își așeză tabăra la mică distanță de poalele muntelui Carmel și, în dimineața următoare, când prinseră să urce primele pante, începură hărțuielile, care se ținură lanț pe tot timpul zilei și al nopții, făcând ca toată lumea să fie încordată și să rămână trează,

agitându-se, fiindcă niciodată nu se putea ști din ce parte avea să vină următorul atac. Dușmanii coborau de pe culmi într-o liniște uluitoare – ceea ce se întâmpla mai ales noaptea – în grupuri ce se puteau desfășura cu ușurință, alcătuite din câte treizeci sau patruzeci de arcași în armuri lejere, călare pe cai din Yemen, vânjoși și foarte siguri pe picioare. Se întâmpla foarte rar să te poți pregăti pentru a ține piept asaltului lor, pentru că făceau foarte puțin zgomot înainte de a da năvală, apărând ca din senin și împrăștiind haosul și teroarea printre cei atacați, șarjând, învârtejindu-se și ucigând, pentru a se retrage apoi înainte ca potrivnicii lor aflați în defensivă să aibă cu adevărat ocazia de a se regrupa și de a contraataca.

Însă deveni în curând evident că atacurile nu erau, nici pe departe, atât de întâmplătoare precum lăsau impresia. La scurt timp după asalturile de la începutul primei zile a campaniei – pentru că se dovediră a face parte dintr-o campanie bine planificată – începu să se contureze un tipar. În zilele următoare, pe măsură ce devenea tot mai clar, acesta stârni consternare printre franci, mai ales la nivelul comandanților, unde Richard și din ce în ce mai frustrații săi aliați începeau să-și dea pe de-a-ntregul seama că, așa cum stăteau lucrurile, nu aveau, efectiv, nici cum să contraatace, nici cum să dejoace planul sarazinilor.

Un plan simplu, executat cu o eficiență admirabilă. Uciderea unui cavaler franc sau a unei alte ființe umane era un surplus ocazional. Ținta principală a fiecărui raid asupra unei unități era rezerva de cai masivi de luptă crescuți de englezi, flamanzi și germani, acele animale imense călărite de cavaleri în timpul bătăliilor. Francii erau scandalizați de uciderea animalelor lor fără apărare, iar episcopii și arhiepiscopii erau de-a dreptul turbați, agitându-și clopotele, cărțile sfinte și lumânările în timp ce invocau moartea, chinurile eterne ale iadului și proferau cele mai îngrozitoare blesteme la adresa păgânilor nerușinați, ce se înjoseau adâncindu-se atât de jalnic în samavolnicie. Dar, cu prima ocazie când reușiră să se așeze alături, stând de vorbă, Alec Sinclair îi spuse vărului său André că sarazinii nu făceau altceva decât să fie practici și demni de admirație. Spera, spuse el, că, dacă s-ar fi aflat în locul arabilor, ar fi fost destul de inteligent ca să descopere necesitatea ce dăduse naștere strategiei lor, pentru a face același lucru. De St Clair fusese lovit de o săgeată cu nicio jumătate de oră în urmă – ricoșase din

manșeta mănușii lui de zale, fără nicio altă urmare neplăcută în afara unei amorțeli trecătoare a mâinii – și nu se aștepta să audă pe cineva din tabăra lui vorbind astfel, așa că își spuse părerea pe șleau.

— Știu că-i admiri pe dușmanii noștri, vere, dar e nevoie să-i și aclami? Pentru numele lui Dumnezeu, ce e atât de minunat în a omorî caii cu sutele?

— Totul, dacă asta se potrivește nevoilor tale. Să-ți văd încheietura. Poți să strângi sabia-n mână?

— Pot să strâng în mână tot ce e necesar. Încheietura și brațul meu n-au pățit nimic. Aici e vorba de faptul că mă simt ultragiat.

— Pfui! Privești lucrurile ca un călăreț, André, și ai, oricum, o slăbiciune pentru caii de rasă. Sarazinii ar avea exact aceleași sentimente dacă am trage în caii lor. Dar judecă totul din punct de vedere practic. Dușmanii sunt stânjeniți de cavalerii noștri, acum chiar mai mult decât cu patru ani în urmă, la Hattin, pentru că armurile noastre, atât zalele, cât și platoșele, sunt mai durabile și mai grele decât înainte și se îmbunătățesc tot timpul. Cel mai adesea, săgețile lor nu ne mai pot străpunge zalele – dovadă este rezistența mănușii tale – iar caii noștri, magnificii noștri cai de luptă și de povară, fac ca ai lor să pară plăpânzi și ridicoli. Un armăsar de-al nostru poate fi de trei sau chiar de patru ori mai mare decât unul de-al lor și e el însuși o armă, fiindcă a fost antrenat toată viața lui ca să azvârle din copitele cu potcoave de oțel, lovind orice ajunge destul de aproape pentru a fi ucis sau schilodit. De aceea, când ne așezăm în linie, genunchi lângă genunchi, nimic nu ne poate sta în cale. Asta e forța noastră pe care, dacă e folosită așa cum se cuvine, nu o pot înfrânge sau nu o puteau înfrânge până acum... Însă mă tem că, în cele din urmă, și-au dat seama că puterea noastră cea mai mare este, de fapt, slăbiciunea noastră cea mai mare. Caii noștri, aduși atâta amar de drum, tocmai de acasă, de dincolo de mare, sunt de neînlocuit. Aici, fiecare valorează de zece ori greutatea lui în aur pentru că de atât, sau chiar de mai mult, ar fi nevoie ca să aducem un alt cal în locul celui mort. Și fiecare animal ucis lasă un cavaler fără cal, care nu ne poate fi de folos așa cum ar trebui, pentru că niciun om nu e în stare să lupte bine, ca pedestraș, îmbrăcat ca un cavaler franc, cu platoșă și zale, sub dogoarea soarelui din deșert. Nu e cu putință. De aceea, făcând ceea ce fac acum, sarazinii dau dovadă de o

logică fără cusur. Omorându-ne caii, ne pot înfrânge pe câmpul de bătălie, lăsându-ne fără puterea de a lupta.

De St Clair ascultase crispat cuvântarea lui Alec și acum păstra tăcerea, cu gura ușor întredeschisă și cu o privire chinuită, care trăda că înțelese tot ce se ascundea în spatele spuselor celuilalt.

— Alungă-ți încordarea de pe chip, vere, zise Alec. Viitorul nu e chiar atât de sumbru cum pari să crezi... Când ne-am văzut ultima oară, ți-am lăsat mai mult de jumătate de burduf de vin. L-ai băut pe tot?

André scutură din cap, ca și cum s-ar fi trezit dintr-un somn ușor.

— Vinul? Nu, încă îl mai am. Nu beau prea des de unul singur. Vrei?

— O, nu, eu nu. Mă întrebam doar dacă e posibil să-l păstrezi până se evaporă în căldura din deșert... Bineînțeles că vreau. Unde e?

— Așteaptă.

De St Clair se duse în cortul său, ieși peste câteva clipe aducând burduful și i-l aruncă lui Alec, care îl ridică și îl cântări în mână, înainte de a se uita din nou la vărul său, nevenindu-i să creadă.

— N-ai băut nici măcar un strop.

— Nu, și trebuie să-mi fii recunoscător, fiindcă altminteri nu te-ai mai fi putut bucura acum de el.

Se așeză în același loc unde stătuse înainte și îl privi pe Alec săltând burduful și trimițându-și în gură un jet de vin, fără să împrăștie nicio picătură.

— Ziceai că viitorul nu e chiar atât de sumbru precum pare. Ce-ai vrut să spui cu asta?

Sinclair își șterse buzele cu dosul mâinii și îi aruncă burduful înapoi.

— Ne-am dat seama ce urmăresc. Asta voiam să spun. Iar faptul că o știm face parte din apărarea noastră. Așa că, începând de mâine, n-or să mai găsească ținte ușoare, împrăștiate prin taberele noastre sau în jurul lor. În schimb, dacă vor fi dornici să riște ca să ne omoare cai, vor fi nevoiți să pătrundă în locuri bine păzite, alese tocmai pentru siguranța oferită, în mod natural, de poziția lor, sau pentru imposibilitatea de a te strecura acolo pe furiș. Iar dintre acei câțiva care vor

izbuti să ajungă în preajmă, în orice zi sau în orice noapte, nu vor scăpa prea mulți cu viață. Până mâine, la ora așezării taberei, toată lumea o să cunoască noua rânduială și vor fi ocupate noile posturi de pază. Am ales deja iscoade care știu de ce avem nevoie și care vor pleca mâine dimineață, înaintea tuturor unităților, în grupuri de câte trei, în căutarea unor locuri potrivite de popas.

— Câți cai am pierdut de la începutul campaniei?

— Asta depinde de cel cu care discuți. De Troyes crede că sunt în jur de o mie. Dar el vede întotdeauna jumătatea goală a paharului. Cred că exagerează. Am impresia că e vorba despre cinci sute, plus sau minus câteva duzini.

— Cinci sau șase sute, atunci. Asta înseamnă o herghelie imensă de cai... și o mare rezervă de carne, ținând seama de lipsa de hrană proaspătă, deși, pe căldura asta, carnea se strică foarte repede.

— Oh, o mâncăm destul de repede. O parte dintre cavaleri au început să vândă carne și era cât pe ce să izbucnească, aproape peste noapte, un război în sânul oștirii, dar Richard a dat o proclamație, anunțând că orice cavaler care le donează oamenilor săi carnea propriului cal va primi gratis altul în loc.

— Sfinte Iisuse! Asta trebuie să-l coste o sumă frumușică.

— Fără îndoială, dar a pus capăt tocmelilor, care s-ar fi putut sfârși urât. Oricum, dacă putem păstra în viață caii rămași, n-o să ducem lipsă de carne.

— Da, cu nutrețul și cu apa e tot mai bine. Am observat că terenul din jur e în schimbare, vegetația e mai bogată și mai verde.

— Așa e, și după ce o să ocolim muntele Carmel și-o să ieșim în câmpia Sharon, o să fie și mai verde, cu apă din belșug. Acolo sunt bălți, tot felul de sălbăticiuni, vânat de tot soiul și animale mari de pradă. Sunt lei cât caii și leoparzi de mărimea unui om. E frumos. Am mai fost o dată acolo, imediat după ce am sosit în Outremer, cu mult înainte de Hattin, când regatul era înfloritor, și mi s-a părut ca-n paradis. Atunci am văzut orașul Arsuf.

— Și ai văzut lei?

Alec simți înfiorarea din glasul vărului său și râse.

— Da, am văzut, și încă unul pe care-o să-l țin minte până-n mormânt, un mascul monstruos, în floarea vârstei, cu o coamă neagră imensă, care se legăna în vânt când mergea. I-am auzit

răgetul înainte de a-l vedea și, atunci, mi s-au slobozit intestinele. Acolo am văzut câteva animale nemaipomenite, pe care cei mai mulți oameni nu le văd niciodată. Păsări mari, care nu pot să zboare, dar aleargă mai repede decât un cal, niște animale frumoase, semănând cu pisicile, care pot întrece în fugă păsările astea și despre care se spune că sunt cele mai iuți viețuitoare de pe pământ, și niște jivine ciudate, scârboase, numite hiene, care mănâncă stârvuri, se furișează târâș prin noapte, precum niște demoni la pândă, și au fălcile atât de puternice, încât pot mușca un bărbat în putere, strivindu-i țeasta ca pe un ou. Mă pun chezaș c-o să vedem câteva dintre ele, pentru că mișună pretutindeni, chiar și la lumina zilei, și, atâta vreme cât ține războiul și lasă în urmă leșuri de oameni și de cai, animalelor ăstora le merge foarte bine.

Mai mulți dintre sergenții seniori ai lui André se adunaseră în jurul celor doi veri și ascultau cu aviditate, cu ochii scânteind. El se uită la cel mai voinic și zâmbi.

— Ai auzit, Mistrețule? Bălți și multă apă. Greu de crezut așa ceva despre locul ăsta, nu?

— Greu de crezut sau nu, e adevărat, spuse din nou Alec. Dar nu cred că v-ar plăcea să vă scăldați în apele alea. Știți ce e un crocodil?

André clătină din cap, dar omul căruia i se spunea Mistrețul ridică mâna.

— Eu cred că știu. Nu e un soi de șopârlă uriașă?

— Da, chiar asta e. O șopârlă imensă care poate crește până la lungimea a doi bărbați înalți, cu dinții cât degetele tale și cu fălci cât brațul – cu care poate tăia un om în două. Nu știu dacă e adevărat sau nu, dar am auzit că jivinele astea nu-și pot goli necurățeniile, cum fac altele, așa că după ce mănâncă fie un om, fie un animal, zac paralizate pe malul apei până când digeră hrana, iar alți șerpi li se strecoară în gură și le mănâncă rămășițele din stomac. De aceea, un om devorat de o asemenea bestie e mâncat de șerpi de două ori. Țineți-vă departe de apă, prieteni.

— Ajunge, vere, o să-i faci pe ofițerii mei să nu mai poată dormi la noapte din cauza acestor povești. Haide, te conduc către cortul tău. Voi, ceilalți, pregătiți-vă de culcare, fiindcă, până mă-ntorc eu, o să sune stingerea.

•

Alte cinci zile se scurseră în timp ce înaintau încet, dar constant, și, la încheierea lor, raidurile împotriva cailor încetaseră cu desăvârșire, iar oamenii se deprindeau din ce în ce mai mult să vadă petice de apă și animale stranii, exotice, oriunde s-ar fi uitat. Moralul era ridicat, disciplina domnea în interiorul diverselor contingente ale oștirii, precum și în relațiile dintre ele, iar un anume simț nedefinit al anticipației devenea tot mai puternic, hrănit fără încetare de izvorul clocotitor și nesecat al zvonurilor și al vorbelor în vânt: Saladin își masa forțele, pregătindu-se să-i atace în timpul marșului; sultanul își concentra forțele în pădurea din jurul orașului Arsuf, către care se îndreptau ei, și avea să dea foc copacilor la vederea lor; Saladin aduna arcași și numeroase căruțe pline cu săgeți din întreg imperiul, suficient de multe pentru a întrece furtuna de săgeți de la Hattin, și avea de gând să oprească înaintarea francilor sub ploaia lor necontenită. Indiferent dacă zvonurile aveau sau nu un sâmbure de adevăr, oștenii nu se puteau îndoi de ceea ce vedeau cu ochii lor, căci zăreau călăreți de-ai sultanului pretutindeni, întotdeauna în afara bătăii arcurilor și prea departe pentru a fi ajunși cu ușurință, dar erau acolo și nu păreau să se sperie de mărimea armatei francilor.

În noaptea aceea, își așezaseră tabăra pe coastă, la o distanță de zece kilometri nord de Arsuf, lângă gura de vărsare a unui fluviu și având în spate, în partea dinspre uscat, o mlaștină întinsă, de netrecut, așa că se simțeau mai în siguranță și se temeau de atacuri mai puțin decât de obicei. André se hotărî atunci să plece în căutarea vărului său, asumându-și riscul de a se pomeni față în față cu Richard.

Nu văzu nici urmă de rege, dar îl găsi pe Alec stând la o masă pliantă și citind un document la lumina unui candelabru cu patru brațe. Sinclair se uită în sus, pe față îi apăru un zâmbet de bun venit, apoi se ridică repede în picioare și îi făcu semn unui copist așezat la masa de vizavi să ia pergamentul pe care îl citise. Ieșiră în aer liber peste câteva minute și André râse pe înfundate în timp ce se îndepărtau cu iuțeală de cele două corturi mari care dominau centrul taberei principale.

— Sergenții mei se gândesc tot timpul la vorbele tale, vere, la poveștile despre fabulosul crocodil, și voiam să te întreb, la următoarea noastră întâlnire, unde ai auzit istoriile despre asemenea creaturi. Dar, între timp, le-am văzut cu ochii mei. Mă

îndoiesc c-am mai întâlnit vreodată ceva care să arate atât de demonic ca aceste jivine, când se târăsc în josul malurilor noroioase și se lasă să alunece în apă. Sunt pe de-a-ntregul dezgustătoare!

— Da, sunt urâte și te bagă-n sperieți. Alec șovăi, legănându-se pe picioare în vreme ce se uita în jur, apoi arătă spre stânga. Haide pe acolo, prin partea aia. Aproape că greșisem drumul, dar acolo e un intendent-șef care îmi e îndatorat, pentru trei antilope enorme săgetate în dimineața asta pe marginea drumului, pe care i le-am adus proaspete, și mi-a ajuns la ureche că ar avea un burduf de vin de rezervă printre provizii.

Călăuzindu-se după mirosul de pâine coaptă în cantități imense într-un șir lung de cuptoare de lut transportabile, încărcate și descărcate din căruțe în fiecare zi a marșului, îl găsiră cu ușurință pe intendentul profund recunoscător pentru serviciul făcut de Alec. Ieși la iveală că avea nu numai un burduf cu vin disponibil, ci chiar și cupe, o masă și două scaune, într-un cort mic, păstrat pentru folosul său personal, iar abia ce se așezaseră cei doi veri, că el reapăru, aducând o tavă cu pâine proaspătă și cu felii groase de carne rece.

Când terminară de mâncat, Sinclair râgâi și se șterse la gură cu dosul palmei.

— Asta a fost exact ce-mi trebuia, mormăi el. Acum spune-mi ce-i cu tine. De ce-ai venit să mă cauți în după-amiaza asta?

— Fiindcă n-aveam nimic de făcut și simțeam nevoia să vin. De ce mă-ntrebi?

— Din curiozitate. Sinclair își șterse din nou buzele, de data asta cu mai multă grijă, ciupindu-le colțurile cu două degete, ca să-ndepărteze orice firimitură răzleață. Pentru că, atunci când ai sosit, mă pregăteam să plec în căutarea ta. Documentul pe care îl citeam conține tot ce-mi aduc aminte că s-a spus ceva mai devreme, la o adunare a ofițerilor. Am o misiune pentru tine, dacă vrei s-o accepți. Nu-ți pot cere s-o faci. Șovăi, apoi ridică din umeri, cu gândul la ce spusese. Ei, cred că aș putea, dar n-ar avea sens, pentru că, odată ce te-aș pierde din vedere, n-ai avea obligația s-o duci la îndeplinire.

— Despre ce e vorba? Dar, înainte de a-mi răspunde, spune-mi altceva. Poate fi îndeplinită?

— Adică vrei să știi dacă o să te coste viața? Vere, acum, când tatăl tău e mort, tu ești toată familia mea. N-am nicidecum

dorința de a te pierde. E nevoie de un vorbitor de limba arabă – de cineva care se poate mișca printre dușmani fără să fie remarcat și identificat drept unul de-ai noștri. Avem destui, cei mai mulți fiind arabi, dar n-am încredere să-i încredințez nici unuia dintre ei o însărcinare atât de… secretă. Voiam s-o fac eu însumi, dar de Sablé a aflat și mi-a interzis asta. Se pare că, în privința mea, are pentru mâine alte planuri.

— Cum ar fi?

— Comanda flancului drept al templierilor.

— Bine. Perfect. Omul ăsta dă dovadă chiar de mai mult simț practic decât m-aș fi așteptat. Spune-mi ce vrei să fac.

— Ne aflăm la zece kilometri distanță de Arsuf. Trebuie să te duci acolo ca iscoadă, ca să fim absolut siguri că n-a fost ocupat de oamenii lui Saladin.

De St Clair se încruntă.

— Ce importanță mai are asta acum? Am bătut atâta drum ca s-atacăm orașul. Vrei să spui că nimănui nu i-a trecut prin cap c-ar putea fi ocupat? E de necrezut.

— Așa e, și nu despre asta vorbesc. Vreau să spun că lucrurile par să se fi schimbat radical față de ceea ce ne așteptam să găsim aici. Încă de acum trei zile, dușmanul face mișcări mari de trupe, schimbându-le poziția, iar astăzi totul a putut fi văzut sub forma unor manevre pe care nici măcar nu-și dă osteneala să le-ascundă. Richard e acum convins că au de gând să ne înfrunte mâine, față în față, și să-ncerce să ne provoace, ca s-acceptăm lupta în condițiile impuse de ei. Saladin are mare nevoie de o victorie ca să se mai poată bucura de încredere, iar unii spun că disciplina trupelor lui și controlul asupra lor au avut de suferit după ce a căzut Acra… și *pentru că* a căzut Acra. Așa că Richard e de părere c-am ajuns atât de departe cât ne putea lăsa Saladin s-ajungem fără luptă. De aceea, în noaptea asta, ne-am făcut tabăra aici, cu spatele către mlaștină, la adăpost de un atac dintr-acolo. Și tot din acest motiv prezența călăreților sarazini a devenit atât de vizibilă în jurul nostru. Richard crede că, de-acum înainte, ne vor hărțui tot mai mult, fără încetare, indiferent cât de puțin ne-am dori să facem jocul sultanului. Nu există nicio îndoială că el ne provoacă în speranța că vom repeta prostia pe care a făcut-o atât de des de Ridefort, năpustindu-ne zadarnic asupra cetelor lui de luptători care se scurg de colo-colo, la fel de amăgitoare ca fumul dus de vânt.

Dar Richard n-o să facă așa ceva, o să vezi. Nu se lasă provocat. Are de gând să fie foarte prudent de acum înainte.

— Înțeleg. Și în ce constă această precauție deosebită de care vrea să dea dovadă?

— Înaintare în formații disciplinate, fără niciun răspuns la provocările vrăjmașului până când nu consideră Richard însuși că e momentul potrivit. Ordinul de marș va fi schimbat imediat, ne despărțim în cinci părți.

— Cum?

— Templierii rămân în frunte, așa că, în ceea ce ne privește, schimbările nu sunt mari. Dar o să ne unim cu trupele de turcopoli, care se mută din centru către noi, ceea ce nu poate fi decât în avantajul nostru.

André dădu aprobator din cap, pentru că turcopolii erau oșteni excelenți, recrutați dintre localnici și antrenați pentru a pune în practică tacticile cavaleriei ușoare și iuți a sarazinilor.

— Și în urma noastră?

— Vasalii lui Richard din Aquitania, Poitou și Anjou și oastea din Bretania. L-a pus pe Guy în fruntea lor.

— Guy de Lusignan?

— Chiar el. Se pare că devine un strateg din ce în ce mai bun. În spatele lor, adică în centru, sunt acum normanzii și englezii, cu stindardul principal de luptă. Iar în ariergardă sunt francezii, susținuți de ospitalieri și de o amestecătură pestriță, de nobili sirieni urmați de oștenii lor. Acolo comandă Henri de Champagne, care e însoțit de Jacques d'Avesnes, așadar nu se poate spune că ariergarda duce lipsă de o șiră a spinării.

— Asta înseamnă patru corpuri de oaste. Spuneai că vor fi cinci.

— Da, al cincilea o să fie mic, dar extrem de vizibil. Richard însuși și ducele de Burgundia, însoțiți de cavaleri aleși pe sprânceană, dintre cei mai renumiți din toate unitățile. O să fie un grup foarte mobil, care-o să călărească înainte și înapoi, pe toată lungimea frontului de înaintare, ivindu-se pretutindeni ca să-ntărească rândurile și să dea ajutor.

— Și, dacă toate astea sunt adevărate, de ce trebuie să meargă cineva la Arsuf?

— Pentru că am făcut un drum de o sută de kilometri, de țința noastră nu ne mai despart decât alți zece și, dacă de acum înainte o să fim nevoiți să luptăm pentru fiecare palmă de

pământ, așa cum bănuiește Richard, atunci sosirea la Arsuf capătă o mare importanță, iar ultimul lucru pe care ni-l dorim este să ajungem acolo și să dăm peste fortificații puternice, ridicate pentru a ne sta în cale. De aceea e nevoie să trimitem înainte pe cineva care să vadă cum stau lucrurile și să-ntoarcă să ne dea de știre. Dacă orașul e deja ocupat și fortificat, o să acceptăm situația și n-o să facem niciun secret din asta. Pe de altă parte, dacă nu este, am putea trimite o forță specială care să-l ocupe înainte de sosirea noastră, împiedicându-l pe Saladin să-l ia în stăpânire.

— Când trebuie să plec?

— Ideal ar fi s-o faci imediat și să-ți petreci noaptea pe drum și ar fi bine să-ți iei un însoțitor, un om în care să ai încredere. Știi pe cineva potrivit?

— Da, pe tine, dar tu nu poți veni. Dintre toți ceilalți pe care i-aș alege, niciunul nu vorbește limba arabă și nici măcar unul dintre ei n-ar putea trece drept altceva decât ceea ce este: un franc. Așa că va trebui să plec doar eu. Sunt băiat mare de-acum și n-o să fie prima dată când îmi întind pătura, singur sub stele.

— Ar fi bine să iei, oricum, pe cineva cu tine, măcar pe prima parte a drumului, pentru c-o să vrei să capeți înfățișarea unui sarazin înainte de călători printre ei, dar n-o să-ți dorești să umbli prin mijlocul mulțimii de aici îmbrăcat precum închinătorii lui Allah. Așa că o să-ți iei haine și arme arabe, precum și orice altceva ți-ar mai trebui și-o să te schimbi imediat ce te-ndepărtezi cu bine de oastea noastră. Ai tot ce-ți trebuie?

— Nu, nu aici. Am îmbrăcămintea arabă, dar mi-am lăsat armele sarazine și armura alături de ale tale, în grota dintre stânci.

— Hmm. Du-te la Conrad, armurierul. O să-ți dea tot ce-i ceri, din rezervele capturate.

— Așa o să fac, dar n-am nevoie de niciun însoțitor dacă pot lua un animal de povară. O să iau un catâr arab. Pe urmă o să-mi pot căra armura cu mine, fiindcă, drept să-ți spun, n-aș risca să galopez mâine prin tabără, poate chiar în toiul unei lupte, îmbrăcat ca un luptător musulman.

Alec Sinclair se strâmbă.

— Aici ai dreptate. Foarte bine, ia catârul și poartă-ți cu tine echipamentul. Dacă o să fii prins cu el, o să dai deja de belea, așa că nu e mare diferență.

— Un gând plăcut... Îți mulțumesc că mi-ai atras atenția. Când vrei să fiu înapoi?

— Mâine, pe la amiază. Așa o să ai timp să găsești dimineață un loc în preajma orașului și apoi, dacă nu are deja o garnizoană, o să poți rămâne pe poziție, convingându-te că nu se face nicio mișcare organizată pentru a fi luat în stăpânire în timpul aceleiași dimineți. Bineînțeles că, dacă îl găsești ocupat, tot ce trebuie să faci e să apreciezi forța garnizoanei și să te-ntorci la noi cât mai curând cu putință. Drumul de întoarcere o să fie mai scurt și pot să te asigur că n-o să-ți fie greu să ne găsești. Cum ajungi în mijlocul nostru o să fie o altă poveste, dar o să ne dai de urmă cu ușurință.

— Da, am înțeles ce vrei să spui. Atunci aș face mai bine să plec.

— Și, revenind la subiectul pe care l-ai adus în discuție, despre a trece drept altcineva decât în realitate, asigură-te că pleci călare pe un cal arab, nu pe unul belgian.

— Ei, bine, vere, recunoștința mea e copleșitoare. Dacă nu ți-ar fi trecut asta prin gând, aș fi putut călări liniștit printre sarazini, fără să bănuiesc că mă dau singur de gol. Îți doresc să ai parte de un somn bun la noapte și, dacă mâine ajungi la strâmtoare, poartă-ți de grijă. Rămâi cu bine.

•

André de St Clair se aplecă, aproape stând în picioare în scări, în vreme ce-și îmboldea calul să urce în liniște ultima și cea mai abruptă parte a pantei, iar catârul îl urmă fără să protesteze. Străbătuseră aproape doi kilometri suind neîncetat către culmea aflată acum la nicio sută de pași înaintea lor, iar André își plimbă ochii de-a lungul ei, dintr-o parte într-alta, în căutarea oricărui semn de mișcare. Având forma a trei sferturi de cerc, ca o margine de castron spart, muchia povârnișului era golașă, bine conturată și lipsită de vegetație, și André se întrebă o clipă ce îi dăduse naștere, pentru că, dedesubt, valea semăna într-adevăr cu un castron larg, iar el era cocoțat sus, pe latura stângă a spărturii, având marea în spate, cu un kilometru mai jos de punctul în care se afla, întinzându-se, imensă, de la nord către sud, și pierzându-se, în ambele direcții, într-o ceață ușoară. Nu

avusese intenția să se cațăre pe creastă și ajunsese atât de sus numai fiindcă terenul însuși îi călăuzea pașii. Acum își dorea numai s-o traverseze, împreună cu animalele sale, părăsind coama aceea îngustă, cu marginea abruptă, pentru a ajunge pe fâneața povârnită din stânga, unde intenționa să călărească paralel cu creasta, rămânând sub ea, însă fiind cu mult deasupra oricui s-ar fi putut afla la poalele pantei.

Portul Arsuf rămăsese cu vreo patru kilometri în urma lui și era părăsit când ajunsese acolo, la puțin timp după răsăritul soarelui, el și calul său fiind singurele făpturi vii pe care le puteai auzi sau zări cât vedeai cu ochii. Cetatea străveche, cu zidurile ei din gresie, era lipsită de acoperiș, stând descoperită la bunul plac al vremii, și își putuse da seama, dintr-o singură privire, că nu fusese făcută nicio încercare de a o transforma într-un loc mai sigur sau de a o readuce într-o stare în care ar fi fost ușor de apărat. Rămăsese totuși locului vreme de patru ceasuri, supunându-se ordinelor primite, și, la un moment dat, chiar se dusese călare până în pădurea din spatele orașului, conștient că aceasta se întindea pe mai mulți kilometri, dar reamintindu-și și zvonurile șoptite, care vorbeau despre o ambuscadă și despre tăierea copacilor. Înaintase peste un kilometru pe o potecă bine conturată, până să tragă concluzia că acolo nu se afla nimic și că zvonurile nu fuseseră, până la urmă, nimic altceva decât zvonuri. Apoi, stând din nou lângă zidurile orașului în timp ce ziua înainta către amiază, îi devenise limpede că, dacă Saladin avusese vreun plan de-a aduce o garnizoană în fort, îl amânase probabil prea mult, pentru că, până și înaintând tot atât de încet ca de obicei, cu nici măcar un kilometru într-un ceas, oștirea creștină ar fi trebuit să ajungă, pe la mijlocul după-amiezii, la mai puțin de o oră distanță. Firește, cu excepția cazului în care n-avea să mai ajungă niciodată.

Convins că făcuse ceea ce se aștepta din partea lui, de St Clair sărise din nou în șa și o pornise către nord, călăuzindu-și catârul împovărat către oastea în mișcare, apoi, când ajunsese în cel mai apropiat punct al pantei ce suia spre culmea înaltă, își scosese calul de pe drum, îmboldindu-l către dreapta, și începuse să urce.

Acum, când nu-l mai despărțea de creastă decât o distanță puțin mai mare decât înălțimea lui, trase de hățuri și se aplecă în șa, mângâindu-și calul cu palma pe gât până când bidiviului i

se domoli răsuflarea. Descălecă și conduse ambele animale, pe rând, de-a lungul a ceea ce se dovedi o fâșie de teren foarte îngustă, abruptă și înșelătoare, înclinată înspre ravena strâmtă care contura culmea, apoi încălecă din nou și își croi drum către ridicătura de pământ din fața lui, care îi ascundea vederii valea de dedesubt. Coasta de deal ce i se așternea înainte cobora lin pe o distanță de vreo sută de pași, apoi urca spre o altă culme, de data asta mai scundă, dincolo de care nu se zărea decât cerul. Își îmboldi cu blândețe calul în susul celei de a doua pante și, de data asta, în timp ce se apropia de creastă, deveni conștient de existența unui sunet straniu și de nerecunoscut, înălțându-se și coborând în depărtare. Curios, dădu pinteni calului cu mai multă grabă și animalul urcă în goană în vârful următoarei coame, pentru a-i aduce înaintea ochilor o priveliște ce îi tăie răsuflarea, lăsându-l să se holbeze cu gura deschisă la scena de dedesubt, fără să-i treacă prin cap că ar fi putut să fie observat.

Pe fundul văii se desfășura o bătălie, dar, încă din prima clipă când încercă să o cuprindă în întregime cu privirea, își dădu seama că, în esență, avea ceva dezechilibrat. Avu nevoie de câteva momente pentru a se obișnui cu noua perspectivă, fiindcă se uita în jos, cu senzația că o făcea de la o înălțime uriașă, și totul părea bizar, diferit. Totuși, după câteva clipe își dădu seama despre ce era vorba și înțelegerea veni într-o strălucire, deși era o dezamăgire. Potopit de un val crescând de neîncredere, văzu că, pentru prima oară într-o viață trăită în războaie, Richard făcuse o greșeală grosolană.

Era clar că mișcările de trupe musulmane pe care le observase dimineața, cu sute de călăreți urcând pe pantele împădurite, se transformaseră într-un atac al lui Saladin, care pornise de acolo.

Oastea francilor stătea exact sub de St Clair, oștenii fiind cu spatele către mare, și, din locul unde se afla, lui nu-i venea să-și creadă ochilor văzând cât erau de îngrămădiți unii într-alții și cu câtă sălbăticie îi atacau, de deasupra, oamenii sultanului, trăgând cu arcurile și cu arbaletele în masa lor densă, atât de repede pe cât le puteau reîncărca. Înghesuiala de jos era atât de mare, încât cei de pe înălțimi n-aveau nevoie să ochească. Orice săgeată, oricând de neglijent ar fi fost trasă, își găsea o țintă, iar

scuturile înălțate ale cavalerilor franci formau un soi de acoperiș care îi apăra de ploaia lor torențială.

În stânga lui de St Clair, drumul roman, drept și îngust, se întindea înspre terenul de dincolo de mlaștină, unde își petrecuse noaptea oastea lui Richard, iar el putea să vadă că era deschis, că nu se zărea nici urmă de capcană sau de ambuscadă care să împiedice retragerea francilor într-acolo. Însă în partea cealaltă, spre sud, la o distanță de vreo opt sute de metri de locul unde își opriseră înaintarea, drumul dispărea într-un tunel de copaci și se deslușeau destul de multe leșuri, de oameni și cai, pentru a demonstra că musulmanii atacaseră venind din partea aceea, înșirându-se la ieșirea din tunel și printre copacii de deasupra văii pentru a pune stavilă în calea oștirii lui Richard.

De unde se afla, totul părea mărunt și înghesuit, dar André de St Clair știa că oastea francilor, aparent atât de mică și de îngrămădită când o priveai de sus, era cea mai mare oștire străină adunată în acele locuri de la romani încoace și că era înconjurată, din trei părți, de o forță care, numeric, o depășea cu mult. Trupele francilor erau atât de îndesate unele într-altele, încât o parte dintre diversele contingente păreau blocuri solide de culoare, cel mai ușor de deosebit fiind masa albă cu pete roșii a templierilor din stânga lui de St Clair, avangarda care acum devenise partea dreaptă a șirului, și cea compactă a ospitalierilor înveșmântați în negru, din ariergardă, acum preschimbată în capătul stâng al liniei. Între ele se zăreau albastrul și auriul cavalerilor francezi, dar ordinele militare ale Templului și ale ospitalierilor se detașau clar, ca falange masive de culoare.

Încă de la începutul acestei deplasări de la Acra spre Ierusalim, Richard susținuse cu insistență că nu avea să facă aceleași greșeli care îi osândiseră la pieire predecesorii, în timpul întâlnirilor lor nefericite cu Saladin. Avea un mare respect pentru sultanul kurd și era hotărât să-și conducă oștile ferindu-se de toate neghiobiile și de păcatul dezlănțuirilor impulsive care i-ar fi putut da comandantului sarazin un avantaj nejustificat, iar, în ochii lui, cea mai mare și cea mai însemnată slăbiciune a oștilor france se dovedise a fi, în ultimii anii, obiceiul lor de a se năpusti în grabă asupra dușmanului și de a socoti ce aveau de pierdut abia după luptă, când îngrozitorul

preț fusese deja plătit și trecut pe răboj. Richard nu-și făcea nicio iluzie în privința acelor tactici și a originii lor. Luaseră ființă direct din aroganța încăpățânată și înverșunată a templierilor și a ospitalierilor, care refuzau pur și simplu să creadă că ar fi putut exista vreodată o împrejurare în care ei înșiși, având-l întotdeauna pe Dumnezeu, neclintit, de partea lor și mereu prezent în rugăciunile lor, să fie nevoiți măcar să șovăie înainte de a se arunca în luptă cu vrăjmașul, pe viață și pe moarte. Faptul că acest vrăjmaș știa exact cum să le stârnească atacurile și apoi cum să le evite și să dezlănțuie prăpădul asupra creștinilor sinucigași părea să nu aibă nicio importanță pentru comandanții celor două ordine, odată aflați pe câmpul de luptă. Ei căutau gloria – în primul rând propria glorie și apoi, întâmplător, mult mai măreața glorie a lui Dumnezeu.

Richard fusese hotărât să pună frâu acelui zel și își ținuse din scurt toți subordonații. Luptase, toată viața lui, cu dușmani nemiloși, hotărâți și ambițioși, începând încă de pe când era un băietan, și pe niciunul dintre ei nu-l respectase mai mult decât pe Saladin. De aceea, din momentul în care părăsiseră Acra, insistase în privința unei înaintări lente, necontenite, ținându-și cu strictețe cavalerii sub control, în formații compacte, defensive, pe care le credea invulnerabile în fața atacului musulman.

Însă acum, de acolo de unde privea de St Clair, se părea că regele îi ținuse prea aproape unii de alții, căci cavaleria lui era atât de înghesuită, încât oamenii nu aveau loc de manevră și nici măcar destul loc ca să se regrupeze. Înconjurați din toate părțile de propria pedestrime și sub atacul neîntrerupt al săgeților slobozite de pe pantele de deasupra, nu puteau decât să stea grupați, având în spate o râpă ce cobora abrupt către mare, și să aștepte să fie ciopârțiți. Armurile lor erau cele mai bune din lume, făcându-i invulnerabili, dar aveau întotdeauna și câteva puncte slabe și oricine se putea expune, accidental, acelei grindini necontenite de săgeți.

Pe urmă, chiar în timp ce privea într-acolo, sub ochii lui St Clair se desfășură o altă etapă a atacului, când o falangă masivă de nomazi din deșert, înveșmântați în negru și numiți beduini – aprecie în grabă că erau cel puțin cinci sute – ieși din ascunzătoarea sa dintre copacii de pe înălțimi, lansând un atac feroce asupra forțelor strâns grupate ale ospitalierilor din

ariergardă, din marginea stângă a frontului francilor. Nevenindu-i să-și creadă ochilor, de St Clair îi văzu pe cavalerii ospitalieri înghesuiți încă și mai tare decât până atunci, lucru pe care nu l-ar fi crezut posibil, iar liniile protectoare ale pedestrimii din fața formației lor unduiră și se frânseră.

— Atacați-i! Dezlănțuiți-vă, altfel sunteți morți!

Striga din toate puterile, urlând către niște oameni care nu puteau nici să-l audă, nici să-l vadă, dar, chiar în timp ce arunca spre cei de jos blesteme și îndemnuri, își dădea seama că nu era nimic de făcut. Scena era pregătită pentru o baie de sânge. Prima linie de beduini șarjă, apropiindu-se de marginea formației din ariergardă, apoi călăreții traseră de hățuri și săriră din șa, pentru a se năpusti, ca un bloc compact, către ceea ce identificaseră, din motive numai de ei știute, drept cea mai slabă parte a frontului dușman. În vreme ce înaintau ca un tăvălug, rotindu-și iataganele înfricoșătoare, de St Clair își putea imagina chipurile lor sălbatice, întunecate. Dintre toți războinicii musulmani, francilor le plăceau cel mai puțin beduinii, de care se temeau cel mai mult.

André nu-și dăduse seama că descălecase, dar acum se trăgea de haine, rupându-și straiele arăbești până când rămase înveșmântat numai în bucata de stofă de lână albă de miel care înfășură șalele cavalerilor Templului. Se apropie de catâr, mișcându-se încet, ca să nu sperie acel animal răbdător, și se îmbrăcă iarăși în veșmintele de templier, încheind cu tunica albă cu cruce roșie și mișcându-se mai iute acum, după ce hotărâse să moară alături de ai lui – concentrându-se cu înverșunare să nu irosească timpul, nici măcar pentru a arunca o privire către scena de dedesubt. Așa că, preocupat fiind de curelele și șnururile cămășii de zale și ale platoșei, scăpă primele momente cruciale din ceea ce se întâmpla în continuare jos și abia când își îndreptă spatele ca să-și treacă peste cap cureaua sabiei, așezându-și-o de-a curmezișul pieptului, realiză că se schimbase ceva. Acum pe deplin în alertă, își îndesă hainele și armele musulmane în cutiile de piele din spinarea catârului, apoi se repezi spre cal și se urcă în șa, cu ochii ațintiți asupra scenei de dedesubt, unde văzu o modificare care îl ului.

Indiferent ce se petrecuse, își dădea seama că pornise de la cavalerii ospitalieri, care ieșiseră din împrejmuire, năvălind printre rândurile propriei pedestrimi aflate în defensivă, pentru

a-i ataca pe beduini, dintre care majoritatea descălecaseră între timp. Dar asaltul dezlănțuit nu se limita la ospitalieri, căci de St Clair privea, fascinat, cavaleria francilor, care ataca pe întreaga lungime a frontului, unduind într-un val – văzând ce se petrecea, nu găsi niciun alt cuvânt mai potrivit – un val imens, de neoprit care acoperi totul, tălăzuind spre dreapta, unde templierii șarjară către dușmanii evident nepregătiți pentru așa ceva, dacă judecai după felul în care își frânseră și își retraseră rândurile din fața atacului. Era limpede, chiar și de la distanța de la care se uita de St Clair, că situația se schimbase complet, pe neașteptate.

Sarazinii, atât de triumfători și de încrezători cu câteva clipe înainte, se clătinau și se învârtejeau nedumeriți, neizbutind să se apere în fața a ceea ce trebuie să li se fi părut o revărsare absolută, de nestăvilit, a cavaleriei grele. De St Clair nu știa ce se întâmplase cu șirurile de pedestrași aflate între cavaleri și sarazini, dacă fuseseră călcați în picioare sau reușiseră să se strecoare printre călăreți, dar forțele francilor se regrupau cu fiecare secundă. Apoi, falanga de beduini care atacase ariergarda se spulberă, pur și simplu, când oamenii rupseră rândurile și o luară la fugă în toate părțile, ferindu-se de caii masivi ai ospitalierilor ce îi atacau. Dar cavalerii nu lăsau pe nimeni să scape. Spaima și frustrarea pe care fuseseră nevoiți să le îndure vreme de atâtea ceasuri aveau ca urmare o orgie a poftei de sânge și de măcel. În fața pozițiilor pe care le ocupaseră, căsăpeau oameni cu miile, în timp ce nebunia se răspândea către sud, spre dreapta frontului, iar sarazinii fugeau cuprinși de o panică deplină și de spaimă, lăsându-și sultanul lipsit de orice putere de a-i opri sau măcar de a încerca să-i regrupeze.

Acum, de St Clair putea să audă orice schimbare a sunetelor ce se înălțau de dedesubt și știa că, din punctul lui de observație ce îi permitea să vadă până departe, era martorul celei mai ample debandade din istoria războaielor din Regatul Latin. Grupurile masive de călăreți se împărțeau în mănunchiuri, urmărindu-i pe sarazinii ce fugeau spre pădurea din sud, însă, înainte de a apuca să intre între copaci, primele rânduri fură oprite și prinseră să se foiască în toate părțile, începând deja să se regrupeze. Avea să afle mai târziu că Richard în persoană îi ținuse în frâu, fiind conștient chiar și în acele clipe de lecțiile

învățate în trecut din urmăririle prea pline de zel ale vrăjmașilor puși pe fugă, și avea să audă numeroase istorisiri despre eroismul regelui Angliei din timpul celei mai grele părți a luptei de după spargerea încercuirii, fără s-o pună la îndoială, nici măcar pentru o secundă, pe niciuna dintre ele. Însă pe moment stătea de unul singur, călare, privind din înălțimea culmii oștenii ce se adunau de-a lungul drumului, refăcându-și formațiile de marș, și realiză că erau gata să o pornească, în ordine, către sud, spre Arsuf, destinația stabilită. În clipa aceea, simțindu-se neobișnuit de radios datorită victoriei, dădu pinteni calului și începu să coboare dealul, urmat de catâr, pentru a li se realătura camarazilor săi.

•

O jumătate de oră mai târziu, frustrat și incredibil de nerăbdător, continua să se afle deasupra oștirii răsfirate, mergând într-o direcție greșită și neavând cum să îndrepte lucrurile. Descoperise adevărul unei vechi zicale a oamenilor muntelui – că e mult mai greu să cobori de la o mare înălțime decât ți-a fost să urci până acolo. Felul în care se înclina coasta dealului îl obliga, pur și simplu, să meargă întruna către nord, înspre dreapta. Alternativa, înaintarea încăpățânată către sudul aflat în stânga, era, pur și simplu, prea primejdioasă pentru a fi luată în considerare. Cele două animale pe care le conducea nu-l lăsau să se îndoiască de nechibzuința unei asemenea intenții, oprindu-se și refuzând, cu picioarele înțepenite, să meargă către orice punct al pantei râpoase dinspre sud și, cu toate că nu era deprins să observe astfel de lucruri, ajunse să vadă, în adevăratul sens al cuvântului, că, pe coasta aceea de deal, totul cobora îndreptându-se evident către dreapta. Așa că strânse din dinți și se concentră, uitându-se cu atenție pe unde călca și impunându-și să analizeze tot ce zărea întâmplându-se dedesubt, în loc să-și îngăduie să se înfurie, fără folos, mai mult decât o făcuse deja.

Era clar că se luase hotărârea de a lăsa corpul principal de oaste să meargă spre sud, pe drumul către Arsuf, și de St Clair recunoscu, în sinea lui, că, indiferent cine era responsabil – presupunea că Richard – făcuse alegerea corectă, pentru că poziția pe care o ocupau în acel moment era, evident, imposibil de apărat, fiind prea întinsă și prea strâmtă, o fâșie îngustă de pe coasta dealului, situată între drum și mare. După presiunea

sub care fuseseră ținuți în acel loc, nu era de mirare că nu aveau nicidecum intenția de a mai rămâne acolo, nici măcar o clipă în plus, așa că aproape întreaga oaste, regrupată și redispusă în formații bine delimitate, șerpuia cu fermitate pe drumul înspre sud, înaintând mult mai repede decât o făcuse după plecarea din Acra, simțindu-se în siguranță fiindcă știa că sarazinii n-aveau să revină prea curând pentru a-i atrage în luptă.

Până în locul unde dispărea sub copacii ce dominau intrarea în pădure, drumul era plin până la refuz de bărbați în marș, iar cea mai lată fâșie de pământ dintre acesta și mare fusese transformată într-o zonă întinsă de regrupare, unde comandanții de corpuri de oaste și ofițerii își organizau unitățile pentru a se alătura exodului, ocupându-și pozițiile din spatele șirurilor de oameni în mers, imediat ce spațiul o permitea. André putea să-și dea seama că totul se desfășura în mod eficient și că evacuarea se făcea lin, iar cel mai semnificativ și mai izbitor lucru pe care îl observa în vreme ce se apropia de câmpul de bătălie era numărul mare de pierderi de vieți omenești, mai ales din rândul sarazinilor.

Oriunde s-ar fi uitat, păreau să fie mii de oșteni musulmani morți și răniți și, pe când îi cerceta cu privirea, văzând cum fuseseră secerați în șiruri, în minte i se formă o imagine pe care și-o amintea din copilărie, imaginea unui lan de grâu din preajma casei tatălui său din Poitou, pe care o ținea minte dintr-o după-amiază din vremea culesului, când toată lumea încetase munca pentru a se așeza la masa de prânz în mijlocul șirurilor de grâu cosit, dar neadunat, încă nelegat în snopi și nestivuit, dar trasând forme bine conturate pe miriște. Printre victime văzu foarte puține leșuri de franci, ceea ce îl surprinse, fiindcă acum se afla deasupra capătului stâng al frontului, aceea fiind poziția din ariergardă a ospitalierilor, ale căror trupuri în alb și negru puteau fi observate cu ușurință privind de sus, dar i se păru că, pentru fiecare ospitalier sau alt franc pe care îl vedea căzut, putea să numere zece sau chiar mai mulți musulmani.

Ajunse într-o zonă a pantei unde terenul își modifica înclinarea obișnuită și izbuti, pentru scurtă vreme, să își îndrepte calul înspre sud, înapoi, către câmpul de luptă. Apoi, pe neașteptate, se pomeni la o distanță de la care te puteai face auzit de pe drum, unde frații mireni din Ordinul Ospitalierilor

făceau ceea ce știau cel mai bine, adică îngrijeau răniții. Mai mulți călugări-luptători, în veșminte negre, călăreau în sus și în jos, în echipament complet, supraveghind, în general, toate eforturile depuse și organizând grupuri de pedestrași care îi separau pe cei încă în viață de morți și pe creștini de musulmani, pentru a-i duce apoi pe francii răniți într-un loc liber de pe marginea drumului, iar pe sarazini într-o zonă mai îndepărtată, dar mai apropiată de mare. Acolo, jos, André zări mai mulți frați ospitalieri, care îi îngrijeau pe musulmani în aceeași măsură în care aveau alții grijă de cei din tabăra lor.

— Tu, de-acolo! Templierule! Rămâi pe loc.

De St Clair struni calul și văzu că bărbatul care vorbise, sau mai degrabă strigase, era un ospitalier flancat de doi arbaletrieri, iar fiecare dintre aceștia îndrepta spre el câte o arcubalistă masivă. Lăsă hățurile să cadă pe grumazul animalului și ridică mâinile.

— Vino jos. Încet.

André își coborî brațele și îmboldi calul, înaintând pieziș, pe cel mai ușor traseu de coborâre, cât se poate de conștient de arcubalistele îndreptate spre el. Cavalerul își închipuia, probabil, că de St Clair era un dezertor sau un laș care își căutase adăpost în susul pantei pentru a nu fi ucis și, atâta vreme cât rămânea la această impresie, n-ar fi avut remușcări dacă poruncea să fie omorât fără milă. În cele din urmă, ajunse pe drum și se apropie de ospitalier.

— Cine ești și ce făceai acolo, sus? Ai grijă ce spui.

André nu încercă nici să zâmbească, nici să fie agresiv.

— André de St Clair, și încercam să ajung înapoi, la unitatea mea. Am fost trimis azi-noapte de către Marele nostru Maestru, de Sablé, în recunoaștere la Arsuf, să mă asigur că n-a fost ocupat. M-a trimis fiindcă vorbesc limba arabă și pot trece drept musulman. Hainele și armele pe care le-am folosit sunt aici, în cutiile de pe catâr. Poți să te uiți, dacă vrei.

— Și Arsuf e ocupat?

— Nu, nu e. Dar acum nu mai contează. Oamenii lui Saladin nu se vor opri din fugă decât după ce vor trece cu mult de Arsuf.

— Hmm. Ospitalierul arătă spre catâr cu o mișcare a capului. Vreau să văd ce e în cutii.

Câteva minute mai târziu se uita, încruntat, la scutul sarazin rotund pe care îl ținea în mână.

— Da. Păi, presupun că e cazul să te cred, de St Clair, dar trebuie să te trimit la superiorul meu, Sieur Piere de St Julien. Tu ai fi făcut la fel cu mine, dacă lucrurile ar fi stat invers.

— Așa e. Unde-l găsesc?

Ospitalierul se întoarse spre bărbatul din dreapta lui, care își lăsase demult arcubalista în jos.

— Du-l la de St Julien. Se uită din nou la André. Domnul fie cu tine, de St Clair, și noroc.

Își înălță mâna într-un gest scurt și îi întoarse spatele, începând deja să strige la câțiva bărbați care lucrau în apropiere.

Cavalerul numit de St Julien dădu crezare poveștii lui André și mai repede decât celălalt. În timp ce îi verifica superficial bagajele, pe lângă ei trecu un grup de brancardieri, cărând, pe tărgi improvizate, cinci ospitalieri răniți.

— Câți oameni ați pierdut? îl întrebă André.

De St Julien își schimonosi buzele.

— Nu chiar atât de mulți pe cât am crezut. Marele nostru Maestru s-a dus să-i vorbească regelui Richard, implorându-l să ne lase să atacăm, dar a fost refuzat. Dacă am dat năvală, a fost fiindcă unul sau doi cavaleri n-au mai putut suporta, așa că au ieșit din formație… Și toți ceilalți s-au luat după ei. S-a întâmplat, pur și simplu, și, în clipa aia, toată lumea li s-a alăturat. Nu știu cum au stat lucrurile în restul frontului, dar m-aș mira să fi pierdut mai mult de cincizeci de oameni – cavaleri și pedestrași la un loc.

— Atunci înseamnă c-ați scos din luptă câte zece sarazini pentru fiecare om pierdut.

— Oh, mai mulți, pentru că, în momentul când am rupt rândurile, ai noștri erau mai mult decât furioși. N-au arătat niciun strop de milă, n-au cruțat pe nimeni. Tot ce mișca în fața lor a căzut la pământ. Ah! Au găsit ceva acolo. Să ai parte de noroc, messire templier.

Apoi, André de St Clair merse de-a lungul drumului fără să mai fie sâcâit și, pe întreaga distanță, fu uimit de numărul mult prea departe de musulmani morți și răniți care îl acopereau, cu leșurile stivuite, în multe locuri, în mormane înalte. Membrii echipelor însărcinate să curețe urmele carnajului nu aveau nimic să-i spună și nu vorbeau între ei. Erau deja apatici, cu priviri posomorâte, îngroziți până la mutenie de munca aceea cumplită

și repetitivă pe care o făceau și de starea trupurilor ciopârțite și sfâșiate în bucăți de care se ocupau, înconjurați de sunetele și duhorile omenești de după o nenorocire de nedescris. Din când în când, se întâmpla să treacă pe lângă câte un mort care ieșea în evidență ca fiind o persoană aparte, datorită hainelor și însemnelor pe care le purta. Dar, cel mai adesea, André era șocat de asemănarea tuturor și de patetica lipsă de demnitate a stivelor vârfuite de leșuri scoase de pe drum. Văzuse atât de multe trupuri fără cap și atât de multe capete, brațe și picioare fără trup, încât se gândea că ar fi fost posibil să nu mai fie niciodată în stare să stea în șa și să învârtă o sabie și, în momentul când prin minte îi trecea un asemenea gând, ceva întrezărit cu coada ochiului îi atrase atenția, așa că trase de hățuri ca să se uite mai îndeaproape.

Însă, privind din nou masacrul din jur, nu-l mai izbi nimic care să i se pară ieșit din comun. Printre trupurile căzute erau, pretutindeni, oameni în viață; îi vedea pe unii mișcându-se și le auzea gemetele și plânsetele, iar undeva, aproape dincolo de registrul sunetelor pe care le putea deslușI, cineva scotea țipete demente, înnebunit de durere. Dar, indiferent ce îi atrăsese privirea, nu se mai zărea, iar el și-l scoase din gând, apucând hățurile, gata să-și vadă de drum.

În momentul acela, străbătuse deja întregul front de luptă, iar echipele care curățau drumul nu ajunseseră încă atât de departe. Zona prin care călărea fusese partea dreaptă a frontului, ocupată de templieri și de turcopolii care îi susțineau, și de St Clair nu realizase niciodată până atunci cât de mult semănau aceștia din urmă cu dușmanii lor, pentru că nu aveau o uniformă, și, de multe ori, privind trupurile împrăștiate, nu putea spune de ce parte luptase fiecare. Dar, când era pe punctul să se întoarcă și să plece, văzu din nou o mișcare, o pâlpâire de un galben strălucitor, ceva mai sus de locul spre care privise înainte, chiar în fața liniei de copaci de deasupra lui. Își încordă privirea, uitându-se cu stăruință într-acolo și știind ce vedea, dar neizbutind să spună de ce avea o semnificație pentru el.

Era drapelul unei formații de luptă sarazine, echivalentul culorilor purtate de fiecare dintre formațiunile francilor, dar, în timp ce acestea aveau culorile lor aparte, stindardele tuturor sarazinilor erau galbene: steaguri mari, în coadă de rândunică,

în capătul unor bețe lungi și subțiri, deosebindu-se unele de altele prin blazonul folosit de fiecare unitate pentru a se identifica, identificându-și în același timp și comandantul. Stindardul se mișcă din nou, nu fluturând în vânt, ci zguduit de o mișcare neuniformă, ca și cum cineva s-ar fi foit atingându-l și făcându-l să zvâcnească încoace și încolo și, desfășurându-se, dezvălui blazonul pe care îl purta, câteva semiluni negre, cu vârfurile îndreptate spre dreapta.

André simți o tresărire în stomac când își aduse aminte de discuția purtată într-o seară, cu câteva luni în urmă, când Sinclair îi descrisese steagul prietenului său al-Farouch.

— Ține minte, îi spusese, dacă te pomenești copleșit numeric sau în pericol de a fi înfrânt, nu te repezi să-ți cauți moartea, pentru că ea nu aduce nimic bun, în afară de a-i cufunda pe neghiobi în uitare. Pleacă mai bine în căutarea vieții. Uită-te după un escadron pe a cărui flamură sunt cinci semiluni și predă-te comandantului ei. E Ibn. Spune-i că mă cunoști, că ești vărul meu, și-o să găsească pentru tine un lanț confortabil.

Cinci semiluni negre, spusese Sinclair, cu vârfurile îndreptate spre dreapta. Privirea pe care o aruncase spre steag fusese prea fugară ca să le poată număra. Văzuse doar un grup, poate că erau cinci, dar ar fi putut fi, la fel de bine, șase sau șapte, și știa că nu putea pleca mai departe dacă nu-și satisfăcea curiozitatea, așa că-și întoarse calul în loc și îl îmboldi să urce pe deal, unde stindardul galben stătea acum pleoștit, nemișcat.

Printre hoiturile de cai arabi și creștini măcelăriți zăceau trei templieri, în plină vedere, cu trupurile lor în tunici albe cu cruce roșie amestecate printre leșurile unor sarazini și înconjurate de altele. Dădu pinteni calului și se apropie, privind cu atenție cadavrele cavalerilor, în căutarea vreunui chip cunoscut, și își simți părul de pe ceafă zbârlindu-se când văzu că mortul căzut deasupra celorlalți doi nu fusese doborât de un iatagan sarazin, ci fusese înjunghiat în gât cu o sabie creștină lungă, dreaptă. Lama era încă acolo, înfiptă în gluga de zale de pe capul mortului. Singura întrebare din mintea lui André era de ce îl lovise un cavaler creștin, intenționat și mortal, pe unul dintre frații lui, în toiul unei lupte pe viață și pe moarte cu sarazinii.

Cavalerul căzuse în genunchi și murise acolo, cu partea din față a tunicii îmbibată în propriul sânge, iar bărbatul care zăcea sub el, precum și unghiul sabiei care îi ucisese, îl împiedicaseră

să se prăbușească în față. Cu inima bătându-i acum mai repede, André descălecă și se apropie de templierul îngenuncheat. Îi trase capul pe spate și îi privi fața neînsuflețită. Era un necunoscut. Îl împinse cu putere și leșul se prăvăli pe o parte, rostogolindu-se dincolo de trupurile de sub el.

Următorul bărbat zăcea cu fața în jos, deasupra celui de sub el, acoperindu-i capul și umerii, dar cel de dedesubt înfipsese sabia ucigașă, ce îi fusese smulsă din mână de greutatea cadavrului căzut după ce îl împinsese André. De St Clair se aplecă, prinse al doilea leș de marginile răscroiturilor pentru brațe ale platoșei și îl săltă în sus, rostogolindu-l ca să vadă, din nou, o figură necunoscută. Fusese ucis cu săgeți de arbaletă, dintre care trei îi ieșeau cu câțiva centimetri în afara pieptului. Când se întoarse spre al treilea cavaler, André scânci ca un copil și căzu în genunchi, cu fața încreținduși-se în timp ce se uita, printre brațele întinse, la chipul fără viață al vărului său Alec.

Mai târziu, n-avea să-și poată aminti cât timp rămăsese acolo, îngenuncheat și năucit, dar stătu așa, legănându-se încet înainte și înapoi și privind, chinuit de neputința de a-și crede ochilor, sângele ce izvora încet din tăietura sinistră a armurii din partea stângă a pieptului vărului său.

Și abia apoi, foarte, foarte încet, își făcu loc în mintea lui ideea că morții nu sângerează.

Scânci din nou, izbit de revelație, apoi își întinse mâinile pentru a prinde fața lui Alec în căușele palmelor și, la atingerea lui, ochii acestuia se deschiseră.

— Vere, șopti Alec Sinclair. De unde-ai apărut?

André stătea pur și simplu așa, aplecat, privind lung fața vărului său, palidă și brăzdată de riduri adânci, rigide, cu o tentă albăstruie. Știa că trebuia să spună ceva, să răspundă cumva vorbelor cu care fusese întâmpinat, dar limba îi înțepenise în gură.

— Unde e al-Farouch?

Stranietatea întrebării îl izbi pe de St Clair, făcându-l să-și recapete pe deplin luciditatea, și degetele i se încordară mai tare pe bărbia vărului său.

— Ce-ai spus? *Cine* să fie?

— Ibn al-Farouch. Era aici, cu puțină vreme în urmă. Unde-a plecat?

André se trase înapoi, sprijinindu-se pe pulpe, dar rămase aplecat, față în față cu Sinclair, încă strângându-i bărbia în mână.

— Alec, ce tot spui? Al-Farouch nu e aici.

— Sigur că e. Ce e ăla, dacă nu drapelul lui?

André își ridică privirea, urmărind-o pe a vărului său, și văzu flamura galbenă, în coadă de rândunică, cu cele cinci semiluni negre ale sale.

— Repede, André, ridică-mă, repede. Ridică-mă.

Insistența din glasul lui Alec primi un răspuns prompt din partea lui de St Clair, care îngenunche în spatele lui și îl prinse ușor de subsuori, ridicându-l cu cât de multă grijă putea.

— Cum e? întrebă. Te doare?

— Da, dar nu foarte tare. Cred că e posibil să stau peste al-Farouch și, dacă e așa, el nu poate să respire, așa că ridică-mă și trage-mă deoparte. Și vreau să te uiți la el... Alec se întrerupse, trăgându-și răsuflarea, apoi continuă. Ușor acum, vere. Ridică-mă drept în sus și fă un pas spre stânga. Poți?

— Da, pot, răspunse de St Clair, dar, în timp ce își îndrepta spatele, împingând greutatea inertă a trupului în armură al lui Alec cu coapsele, cu putere, dar fără smucituri, chinul de a fi mișcat, chiar și atât de ușor, smulse un țipăt greu, de protest, din gâtlejul cavalerului rănit.

André înlemni înainte de a se ridica în întregime, așa că rămase ghemuit, cu greutatea lui Alec părând să sporească în brațele sale și ajungând, pe moment, insuportabilă.

— Alec, șuieră el, strecurând cuvintele printre dinții încleștați. Alec, mă auzi?

Nu primi niciun răspuns și știu că vărul său leșinase de durere. Se încordă iarăși, trase aer adânc în piept, expirând zgomotos, apoi inspiră încă o dată, trăgând aer în plămâni cu toată puterea de care era în stare, și se îndreptă cu iuțeală, săltându-l pe Alec cât mai mult posibil și făcând doi pași înapoi, cu cea mai mare grijă.

Îl întinse pe cavalerul rănit pe o porțiune plată de teren cu toată delicatețea de care era în stare, apoi îi folosi pumnalul pentru a reteza, cu furie, curelele și șnururile care fixau armura. Recunoscător fiindcă vărul său nu putea simți nimic, îl mișcă fără mustrări de conștiință, întorcându-l pe toate părțile în timp ce îi tăia cămașa de zale, hainele, căptușeala și întăriturile lor,

până când văzu pielea și sângele vâscos care ieșea din rana de pe piept. Indiferent ce îi străpunsese armura, fusese masiv și ascuțit, așa că André bănui că era vorba de o secure de luptă azvârlită cu putere, pentru că trecuse atât prin platoșă, cât și prin cămașa de zale, îndesând bucăți de metal în spintecătura din carne. André se rugă ca rana să nu fie mortală, dar bănuia că vărul său avea mai multe coaste zdrobite și nu avea cum să-și dea seama cât de întinsă era vătămarea suferită de Alec dedesubtul lor.

Când simți că nu mai putea face nimic, se ridică în picioare și se uită înapoi, către nord, căutând uniforma inconfundabilă, în alb și negru, a ospitalierilor, dar niciunul dintre ei nu se zărea încă, și îngenunche iarăși lângă vărul său, descoperind că acesta își recăpătase din nou cunoștința. Imediat ce ajunse destul de aproape, Alec îl prinse de braț. Vârfurile degetelor se înfipseră adânc.

— Sfinte Iisuse, asta a durut, vere. Am leșinat? Cred că da… Am avut dreptate? Ibn era sub mine?

André de St Clair clătină din cap.

— Nu știu, Alec. N-am avut când să mă uit. Zăceai peste cineva, peste un sarazin, dar de unde aș putea să știu cine e?

— O amuletă agățată de gât cu un lănțișor de argint. Argint masiv… Amuleta e verde… Culoarea preferată a profetului… Are o amuletă? Du-te să vezi.

André se îndepărtă și se uită la omul peste care căzuse Alec, dar fu nevoit să întindă mâna și să caute înainte de a-i găsi ceva la gât. Totuși, nu avu nevoie decât de câteva secunde, după care îngenunche încă o dată lângă Sinclair.

— Da, murmură el. O amuletă sculptată, dintr-o piatră de un verde palid, prinsă de un lanț din argint masiv.

— Jad, vere, se numește jad… Trăiește?

— Nu, vere, nu mai trăiește. Am verificat cu atenție și nu i-am găsit nicio urmă de puls. Prietenul tău e mort. Ce s-a-ntâmplat aici?

Pentru o clipă, Alec Sinclair arătă ca și cum ar fi fost, de fapt, gata să râdă, însă răsuflarea i se opri apoi în gât și scoase un hârâit, evident neizbutind să respire în timp ce se lupta cu durerea rănilor. André îi simți degetele întărindu-și strânsoarea și apoi destinzându-se, încă ferme, dar acum fără panică.

— Când ne-am repezit la atac, l-am văzut aici. Aproape că nu mi-a venit să cred.

Tăcu, respirând cu greutate, iar André rămase în așteptare, fără a încerca să-l grăbească în vreun fel.

— Era el, descălecat, exact în fața mea, cu fruntea sângerându-i, așa că trebuia să-și șteargă sângele din ochi cu încheietura mâinii. Alături era calul lui, Duh Alb, mort... Încă o pauză, umplută cu respirații chinuite, apoi: Abia dacă mai avea în jur vreo șase oameni din gardă și, când l-am zărit eu, un cavaler de-ai noștri se repezea să-l ucidă, dar n-a fost atent și una dintre gărzi l-a nimerit cu o lovitură de iatagan zburându-i capul... Pe urmă am văzut alți doi sau trei templieri năpustindu-se ca să-l dea gata pe Ibn. Nu purta nimic care să arate că e emir, dar în ținuta lui era, ca întotdeauna, ceva care îi trăda rangul...

Tusea îl întrerupse pe neașteptate și André îl susținu în timp ce întregul trup i se cutremura de durere, chinuit de ravagiile tusei revărsate prin gura dintr-odată plină de sânge vâscos. În cele din urmă, când criza cedă, de St Clair îl lăsă din nou pe pământ.

— Așteaptă-mă aici, Alec. Ospitalierii sunt prin apropiere. Mă duc să caut unul și-l aduc încoace.

Dar, când încercă să plece, descoperi că Sinclair îl ținea strâns de încheietura mâinii, neîngăduindu-i să se îndepărteze. Alec scuipă o gură de sânge și vorbi din nou, cu vocea încă puternică, dar hârâindu-i în gât.

— Nu te agita în privința ospitalierilor, vere. Nu mă pot ajuta. Cu mine s-a terminat. Acum ascultă. Ascultă-mă... Vrei să m-asculți?

André dădu din cap, încuviințând fără cuvinte, și Sinclair continuă.

— S-ar putea să auzi lumea vorbind despre mine... despre ceea ce am făcut... și probabil, în gura lor, o să sune ca o faptă rușinoasă... Și poate că așa a și fost, pur și simplu nu mai știu. Sigur e că n-am plănuit s-o fac... N-am știut că voiam sau că puteam să fac așa ceva. Dar eram acolo și tot acolo era și Ibn al-Farouch, gata să fie trântit la pământ. Nu știu ce m-a apucat, dar dintr-odată el era în genunchi, sabia îi dispăruse, iar eu am sărit de pe cal și stăteam deasupra lui, încercând să-l apăr, așa cred... poate să-l iau prizonier... Știu că asta aveam de gând, că

l-aș fi putut răsplăti pentru bunătatea lui față de mine… Dar nimeni nu voia să ia prizonieri. Toată lumea avea o poftă nebună de sânge. Am încercat să-i resping pe cavalerii noștri, să pretind că era prizonierul meu, dar un templier m-a lovit și m-am trezit dintr-odată luptând pentru viața mea, împotriva oamenilor mei. Doi dintre ei s-au năpustit în același timp, unul având o secure, și m-a lovit cu toată puterea. Pe al doilea l-am ucis cu sabia. Și pe urmă ai venit tu… Spui că Ibn e mort.

— Da, Alec, e mort.

— Vrei să-mi aduci amuleta lui?

Când o avu în mână, o privi și mormăi, cutremurându-se de durere, apoi i-o întinse lui André, care o luă și o cântări în palmă, fără niciun cuvânt.

— Fă ceva pentru mine, vere, spuse Alec, într-o șoaptă răgușită. Când se termină totul, vrei să găsești o cale de a i-o trimite fratelui lui Ibn? Își trase din nou răsuflarea, brusc, sorbind aerul cu un șuierat. Sfinte Iisuse, asta doare. Dar, mulțumesc lui Dumnezeu, nu din cale-afară… Îl cheamă Yusuf. Yusuf al-Farouch… locuiește într-un sat de lângă Nazaret. Tăcu și își ținu îndelung respirația înainte de a continua. Același Nazaret din care spun frații noștri creștini că a venit Iisus… Are o oază… și acolo cresc niște… niște curmale minunate.

— Știu. Îmi aduc aminte că mi-ai povestit. Fratele lui e mollah, nu-i așa? Se uită la amuletă, iar Alec nu-i răspunse imediat. Alec, fratele lui e…

Dar ochii lui Alec erau încremeniți și larg deschiși, întorcându-i privirea fără să-l mai vadă.

— Frate? Te simți bine? Te pot ajuta?

Întrebarea părea să fi venit după câteva secunde, dar, când se uită în sus, dând cu ochii de ospitalierul în mantie neagră aplecat deasupra lui, André știu că timpul trecuse fără știrea sa. Aruncă încă o privire către Alec, a cărui expresie era neschimbată, apoi întinse o mână către ospitalier.

— Mă poți ajuta, dacă vrei. Mă tem c-am înțepenit aici, fiindcă mi-am pierdut simțul timpului.

Când fu din nou în picioare, îi mulțumi ospitalierului cu o înclinare din cap, apoi arătă către silueta neclintită de pe pământ.

— Omul ăsta mi-a fost rudă și cel mai bun prieten. Era vărul meu, fiul fratelui mai mare al tatei. Și cred c-aș vrea să-l îngrop

separat. Poate acolo, jos, lângă mare, de unde sufletul lui ar putea privi peste apă, către casă. Ai o lopată pe care aș putea-o folosi?

Făcuse două drumuri și muncise câteva ore din greu ca să-și încheie sarcina autoimpusă, dar acum, sprijinindu-se într-o lopată cu coada lungă, André de St Clair stătea pe un petic de nisip ferm, cu câțiva pași mai sus de linia mareei înalte, săpate, an după an și flux după flux, de apele Mediteranei. În față, la picioarele lui, era un mormânt lat și adânc, săpat cu trudă și destul de larg pentru a cuprinde două trupuri așezate alături, iar în spatele lui zăceau leșul lui Sieur Alexander Sinclair și cel al prietenului său, emirul Ibn al-Farouch. Se întoarse către trupurile fără viață, îl prinse pe Alec Sinclair de sub umeri și îl trase, așezându-l de o parte a gropii. Apoi îl târî pe al-Farouch, întinzându-l de partea cealaltă. După ce îi văzu pe amândoi la locul potrivit, se ridică și le vorbi, explicându-le că s-ar fi bucurat dacă ar fi fost în stare să îi trateze cu mai multă demnitate, dar că nici onoarea lui, nici a lor nu aveau să fie pătate de mijloacele pe care era silit să le folosească el, de unul singur, pentru a-i culca în mormânt. Pe urmă le spuse rămas-bun, în numele Dumnezeului pe care îl aveau în comun, deși fiecare îl venera sub alt nume, și, acestea odată rostite, trecu dintr-o parte într-alta, rostogolindu-i, mai întâi pe Sinclair și apoi pe al-Farouch, în mormântul deschis. După care munci mai puțin de o oră pentru a umple la loc groapa, îndesând și bătătorind nisipul, apoi periindu-l și împrăștiind deasupra pietre, pentru a ascunde, cât de bine era în stare, faptul că acel mormânt era proaspăt.

În cele din urmă, când terminase totul și soarele era gata să apună, se așeză lângă mormânt, cu picioarele încrucișate, și întinse mâna după bucata de pânză galbenă care stătuse întinsă pe nisip, trăgând-o mai aproape. Era stindardul cu cinci semiluni care îi atrăsese atenția la începutul după-amiezii, iar pe el stăteau trei obiecte. Primul era amuleta de jad pe care făgăduise să i-o trimită mollah-ului Yusuf al-Farouch. Al doilea era pumnalul magnific dăruit lui Alec Sinclair de Ibn al-Farouch, iar cel de-al treilea, pumnalul emirului, pe care André îl luase de la locul său, de pe șalele acestuia, unde știa că avea să-l găsească din ceea ce îi povestise Alec, cu câteva luni înainte. Acum, ținând în fiecare mână câte unul dintre pumnale așezate

în teci, se aplecă și începu să vorbească, de parcă morții de la picioarele sale l-ar fi putut auzi foarte bine.

— Cineva mi-a citit, cândva, o evanghelie din Noul Testament, în care se spunea: „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi”[9]. Mi-a plăcut întotdeauna să meditez la asta, însă acum mă întreb dacă dragostea a fost mai mare pentru că prietenul despre care vorbim era un dușman. Dar, fie cum o fi, messire Sinclair, asta ai făcut tu și, pentru asta, onoarea ta nu va avea de suferit. Și nici a ta, emirule al-Farouch, pentru că ai fost iubit astfel. Și, după cum mi-ai spus-o atât de des, vere, onoarea e tot ce avem. E singurul lucru care ne deosebește de animale și, mai ales, de animalele deghizate în oameni… Dar cine îi va scrie legile când oamenii ca tine, oamenii cu adevărat de onoare, vor fi dispărut cu toții? O altă întrebare pe care ai pus-o și la care ai răspuns deopotrivă. Dar ai stat de vorbă despre asta cu emirul? Mă întreb dacă ai făcut-o. Pentru că, firește, răspunsul e același. Ne facem propriile noastre legi, fiecare dintre noi, și fiecare trebuie să rămână credincios deosebirilor hotărâte de el însuși. Nu te-am cunoscut niciodată, emirule al-Farouch, dar mi-aș fi dorit să fi fost așa. Vărul meu mi-a povestit multe despre tine și te-a descris drept un om de o onoare absolută. Ceea ce te face aproape unic, de ambele părți ale abisului ce îi desparte pe ai tăi de ai noștri. Tu ești musulman, sarazin, arab, închinător al Dumnezeului unic și adevărat pe care voi îl numiți Allah. Aceasta este casa ta, iar Ierusalimul e Cetatea Sfântă a profetului tău, Mahomed, care s-a urcat la ceruri de pe stâncă. Crezând asta, ai crezut și că erai privilegiat fiindcă puteai să lupți în apărarea acestei cetăți și ai făcut-o cu mare și neștirbită onoare. Prietenul tău de acolo, cel întins alături de tine, venerează același Dumnezeu, Unic și Adevărat, pe care noi îl numim, simplu, Dumnezeu. Însă strămoșii lui au venit, ca și ai mei, din aceeași Cetate Sfântă a Ierusalimului. Nu erau creștini, ci evrei, și îl numeau pe Dumnezeul lor Iehova, iar casa Lui, Templul Lui, era în Ierusalim, sub locul unde se înalță acum Domul Stâncii. Și amândoi ați murit în război, luptând unul împotriva altuia, pentru a avea acest loc sacru în stăpânire. Și pentru ce? Pentru onoare? A cui onoare? Cu siguranță nu a lui Dumnezeu, sau a lui Allah, sau a lui Iehova, pentru că acest

[9] Evanghelia după Ioan, 15:13 (n. tr.).

gând este, prin el însuși, o blasfemie. Dumnezeu nu are niciuna dintre necesitățile unui om, iar onoarea e un atribut omenesc. Și, atunci, pentru a cui onoare se poartă aceste războaie? Și cum poate exista onoare în măcelărirea unor oameni pentru a stăpâni un loc sfânt? Pot să dau un răspuns, în locul vostru, al amândurora. Nu există niciun fel de onoare în acest război. Nu există onoare printre regi și printre principi, printre papi și printre patriarhi, printre califi și viziri, sau oricum altcumva vreți să le spuneți celor care poartă titluri. Toți aceștia sunt oameni și toți sunt corupți, lacomi, vulgari și călăuziți de setea de putere. Noi avem misiunea de a lupta pentru poftele lor și, ca niște sărmani neghiobi, o facem cu bucurie, iarăși și iarăși, răspunzând chemării la datorie și aliniindu-ne ca să murim neobservați de aceia care ne-au trimis la război. Ei, bine, prieteni, v-am îngropat împreună pentru că ați murit împreună, iar acum vă las împreună. Ieri am primit un avertisment, vere, ca să-mi păzesc spatele. Am vrut să-ți vorbesc despre asta noaptea trecută, dar tu m-ai trimis la Arsuf. Pe urmă, aș fi vrut să stăm de vorbă la noapte, dar tu ai murit în brațele mele. Așa că o să-ți povestesc acum și-o să te las să te cugeți mai mult asupra onoarei. Se pare că am fost recunoscut, cu câteva zile în urmă, de unul dintre cei care mi-au omorât tatăl. Mă aflam în apropierea lui și a prietenilor lui, iar el și-a închipuit, greșind, firește, că eram în căutarea unor dovezi împotriva lor. Cel care mi-a povestit totul e un bărbat pe care nu-l mai văzusem niciodată, dar se pare că a avut el însuși necazuri din pricina acelor oameni, indiferent cine ar fi. Nu a dat niciun nume, mi-a spus doar că ar trebui să mă feresc de „zurbagiii lui Richard”, cum i-a numit el, și să-mi păzesc spatele, fiindcă au de gând să mă ucidă, ca să mă reducă la tăcere. În esență, vere, asta nu mă îndeamnă să mă întorc să lupt și să mor, ucigând oameni de treabă, cum e emirul nostru de aici, nici de dragul ambițiilor personale ale lui Richard, nici la chemarea lui, așa că nu știu unde să plec acum, dar *voi încerca* să mă conving cu ochii mei că mollahul Yusuf primește amuleta emirului. Așa că acum vă spun, amândurora, adio. Vă las aici, învăluiți în onoarea voastră… O să te plâng, vere Alec, și o să mă bucur fiindcă te-am cunoscut. Dar nu încă. Nu încă. Pentru asta e încă prea devreme. Dar voi plânge, pentru tine, pentru tata și pentru toți

neghiobii cumsecade care mor în jurul nostru, pretutindeni. Dumnezeu să-i odihnească! Adio.

Sieur André de St Clair înfășură cele două pumnale și amuleta emirului în faldurile galbene ale stindardului acestuia și se ridică în picioare, îndesându-și pachetul sub tunică și înfășurându-se în mantie, pentru a se feri de răcoarea serii, în timp ce se îndrepta către calul său și către catâr, care păștea, nepăsători, unul lângă altul. Printre copaci pâlpâiau lumini, acolo unde ospitalierii se străduiseră, toată după-amiaza, să amenajeze niște locuri unde să poată trata răniții, și nu era lipsă de oameni care să se foiască în toate părțile, stând liniștiți de vorbă unii cu alții, acum, când partea cea mai rea a acelui moment de răscruce trecuse și când cele mai crude dezlănțuiri ale zilei fuseseră date uitării. Prinse de frâu ambele animale, calul și catârul, și le conduse încet în susul pantei ce urca spre vechiul drum roman, unde încălecă pe iapa arabă și o porni către nord, trăgând după el catârul.

— Mergi spre nord, frate. Arsuf e la sud de noi.

André se răsuci în șa și îl privi pe bărbatul care îi vorbise din întunericul de sub copacul din apropiere. Era îmbrăcat în negru din cap până-n picioare și el îi zâmbi:

— Ești cavaler?

— Nu, frate, nu sunt decât un simplu călugăr ospitalier. Mă lupt să țin oamenii în viață.

— Fie să-ți meargă bine și să fii norocos în meșteșugul tău, frate. Eu mă îndrept spre nord, mă întorc la Acra.

— Te întorci la Acra? N-o să lupți la Ierusalim?

— Nu, frate, n-o să lupt nici la Ierusalim, nici pentru Ierusalim. Am terminat cu lupta. O să plec, în șaua calului, în căutarea unui câmp cu stânci, unde să meditez și să m-apropii de Dumnezeul meu. Pe urmă, dacă El va dori s-ajungem a ne cunoaște mai bine unul pe altul, cine știe? S-ar putea chiar să mă duc să trăiesc printre păgâni. Nu poate fi mai periculos decât să îmi duc traiul unde o fac acum, printre fanaticii ce cred în Dumnezeu…

Se întrerupse și zâmbi zărind expresia de pe fața călugărului înalt, pe care îl vedea acum limpede, în lumina lunii ce se înălța. I se făcu milă de el.

— Iartă-mă, frate, îi spuse. A fost o zi lungă și, în anii ce vor veni, am de călătorit departe. Adio și Dumnezeu să te binecuvânteze.

Fără nicio altă vorbă, dădu pinteni și se îndepărtă în trapul calului, trăgând catârul după el, iar călugărul rămase holbându-se în urma lui, cu privirea pironită pe silueta înaltă, înveșmântată în alb, cu crucea roșie ca sângele între umeri, până ce o pierdu din vedere printre copacii înșiruiți pe marginea drumului.

MULȚUMIRI

În anul 2005, tocmai când trecusem cu adevărat la partea cea mai dificilă a cercetărilor în vederea scrierii acestei povești, am primit în dar două cărți, de la două prietene adevărate: Sharan Newman mi-a trimis o publicație franțuzească, intitulată *Les sites Templiers de France – Siturile templiere din Franța* – scrisă de Jean-Luc Aubarbier și Michel Binet și publicată de Éditions Quest-France, iar Diana Gabaldon mi-a trimis o bijuterie de carte, numită *Istoricii arabi ai cruciadelor*, de Francisco Gabrieli, ediția Barnes & Noble, din 1993, a clasicei compilații italiene din 1957 a comentariilor și introspecțiilor arabe referitoare la cruciadele privite „din cealaltă parte”. Ambele cărți s-au dovedit a fi neprețuite pentru mine în intervalul ce a urmat, permițându-mi să deslușesc conexiuni și nuanțe pe care altminteri ar fi fost posibil să nu le sesizez niciodată, așa că doresc să-mi exprim recunoștința față de ele.

Este cu adevărat uluitor cât de multe cărți, articole, referate și tratate există despre cavalerii templieri, iar o parte majoră a deciziei asupra materialelor folosibile ca referință este dificultatea de a reuși să îți dai seama, la o primă vedere, care sunt corecte din punct de vedere istoric, care sunt demne de încredere și care sunt pure speculații. Deosebirile sunt uneori evidente, dar m-am pomenit, de mai multe ori, călătorind în direcții pe care nu le anticipasem niciodată. Firește, ca scriitor de ficțiune, astfel de rătăciri tangențiale pot face parte integrantă din voiaj și, în această poveste a mea, am împrumutat din câteva dintre ele. Însă, în general, m-am hotărât să mă bazez pe bunul-simț, așa că mi-am limitat lecturile ulterioare la lucrări a căror proveniență este îndeobște acceptată. M-am gândit, de asemenea, să includ și o bibliografie, dar apoi am decis că e mult mai simplu să menționez aici jumătatea de duzină de cărți extraordinare pe care le-am folosit cel mai mult. Acestea sunt:

The Knights Templar (*Cavalerii Templieri*), Stephen Howarth, 1982, republicată în 1993 de Barnes & Noble.

Bible and Sword: *England and Palestine from the Bronze Age to Balfour* (*Biblia și sabia*: *Anglia și Palestina din Epoca Bronzului*

până la Balfour), Barbara Tuchman, New York, University Press, 1956, republicată în 1984 de Ballantine Books.

The New Knighthood: *A History of the Order of the Temple* (*Noua condiție a cavalerilor*: *o istorie a Ordinului Templului*), Malcolm Barber, Cambridge University Press, 1994.

The Templars (*Templierii*), Piers Paul Read, Phoenix Press, 2001.

Warriors of God: *Richard the Lionheart and Saladin in the Third Crusade* (*Războinicii lui Dumnezeu*: *Richard Inimă-de-Leu și Saladin în a treia cruciadă*), James Reston Jr., Anchor Books, 2001.

The Templars: *Knights of God* (*Templierii*: *Cavalerii lui Dumnezeu*), Edward Burman, Destiny Books, 1996.

Ca de obicei, sunt încă o dată extrem de conștient de recunoștința pe care o datorez echipei de producție de la Penguin Group. Sunt oameni pe deplin demni de încredere și pe care te poți bizui întrutotul – ceea ce nu înseamnă întotdeauna același lucru – și, chiar și atunci când biciuiesc umerii mei trândavi, reușesc să o facă destul de subtil și cu suficientă delicatețe și eleganță pentru ca durerea să-mi fie cumva diminuată de hârtia fină, roz, pe care o folosesc ca să acopere țepii metalici... Și, printre cei de la Penguins se află, ca asociați ai lor, două modele de perfecțiune: Catherine Marjoribanks, redactorul meu, și Shaun Oakey, uimitorul meu corector... niște oameni extraordinari, amândoi. Tuturor, mulțumirile mele.

Sfârșit

virtual-project.eu

mastică